

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 19-01-2016
Αρ. Πρωτ. 7885/Δ2

Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Πασχαλίδου Αναστασία
Φραγκή Μαρία
Τηλέφωνο: 2103442227, 210 3442218
Email: t05sde11@minedu.gov.gr
taapolag@minedu.gov.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Προγράμματα Σπουδών των Μαθημάτων Καλλιτεχνικής Παιδείας των Καλλιτεχνικών Λυκείων».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του εδαφ. δ της παρ. 9 του άρθρου 8 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α΄) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α΄) «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
2. Τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 2 περ. δ του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α΄) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».
3. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α΄) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».
4. Τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 16 του ν. 3194/2003 (ΦΕΚ 267 Α΄) «Ρύθμιση Εκπαιδευτικών θεμάτων και άλλες διατάξεις» καθώς και τις διατάξεις της με αριθμ. 3345/02-09-1988 Υ.Α. (ΦΕΚ 649 Β΄) «Ίδρυση και λειτουργία μουσικών σχολείων» η οποία κυρώθηκε με το στοιχείο Ι΄ του άρθρου 16 του ν. 1824/1988 (Α΄ 296).
5. Την υπ΄ αριθμ. 45871/Γ7/08-05-2004 Υ.Α. (Β΄ 786) με θέμα «Λειτουργία Καλλιτεχνικών Γυμνασίων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Την υπ΄ αριθ. 88739/Γ7/06-09-2006 Υ.Α. (ΦΕΚ 1417 Β΄) με θέμα «Λειτουργία Καλλιτεχνικών Γενικών Λυκείων».

7. Την υπ' αριθμ. 180168/Δ2/10-11-2015 Υ.Α. (ΦΕΚ 850 ΥΟΔΔ) «Συγκρότηση Επιτροπής Καλλιτεχνικών Σχολείων».
8. Τις διατάξεις του Άρθρου 26 του Π.Δ. 114/2014 (ΦΕΚ 181 Α') «Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων».
9. Τις διατάξεις του Άρθρου 1 του Π.Δ. 70/2015 (ΦΕΚ 114 Α') «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού,... Ανάπτυξης και Τουρισμού».
10. Το Π.Δ. 73/2015 (ΦΕΚ 116 Α') «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
11. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).
12. Τις με αριθμ. 35/23-06-2015, 40/28-07-2015, και 66/28-12-2015 Πράξεις του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
13. Τις με αριθμ. 271/14-12-2015 και 273/29-12-2015 Πράξεις της Επιτροπής Καλλιτεχνικών Σχολείων.
14. Την αναγκαιότητα καθορισμού Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών για τα μαθήματα Καλλιτεχνικής Παιδείας στα Καλλιτεχνικά Σχολεία (Λύκειο)
15. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Άρθρο μόνον

Καθορίζουμε τα Προγράμματα Σπουδών των Μαθημάτων Καλλιτεχνικής Παιδείας για τα Καλλιτεχνικά Λύκεια ως εξής:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ-ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
(ΤΑΞΕΙΣ Α΄, Β΄, Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τις σπηλαιογραφίες της Αλταμίρα, πριν 35.000 χρόνια, μέχρι τον Αριστοτέλη, ο οποίος πρώτος συνέλαβε τη δυναμική της κίνησης, αλλά και το «Θέατρο Σκιών», οι προσπάθειες για καταγραφή και απότυπωση της κίνησης, συνεχίστηκαν ως την εφεύρεση των κινηματογραφικών μηχανών. Όμως, για να φτάσουμε σε αυτό, τον Δεκέμβριο του 1896 όπου μια ατμομηχανή από το βάθος της οθόνης ορμούσε στους τρομαγμένους θεατές, έπρεπε να προηγηθεί η δαγγεροτυπία (1839), η ανακάλυψη της φωτογραφίας (1826) και του κινητοσκοπίου (1891). Έκτοτε, 120 χρόνια μετά, από τα βαριά «στατικά» πλάνα της κινηματογραφικής μηχανής μέχρι τα σημερινά «χορευτικά» πλάνα μέσω κινητού τηλέφνου, ο κινηματογράφος απέκτησε τη δική του ρητορική, τόσο αφηγηματικά όσο και μέσα από τη σύνδεση με τη βιομηχανία και την τεχνολογία. Αυτόν ακριβώς τον πολυδιάστατο χαρακτήρα του κινηματογράφου, αλλά και την αξία του καλείται να ερευνήσει, να διατυπώσει και να γνωστοποιήσει στους μαθητές/τριες η εκπαιδευτική διαδικασία.

Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών της Αισθητικής Κινηματογράφου και των Βασικών Αρχών Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου - συναρμοσμένο με το Curriculum - Δ.Ε.Π.Π.Σ. του 2003 (όπου διατυπώνονται με ακρίβεια οι στόχοι μάθησης, σε συνδυασμό με τη διαρκώς αναμορφούμενη διδακτέα ύλη, την παροχή μεθοδολογικών υποδείξεων και τον έλεγχο επίτευξης των στόχων) - υποστηρίζει :

- Την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή και της μαθήτριας, την κοινωνικοποίηση τους και την ανακάλυψη της γνώσης. Ακόμη εμπεριέχει προτεινόμενες μη δεσμευτικές δραστηριότητες, καθώς συνυπολογίζει τις ανάγκες, τις ικανότητες και τις ιδιαίτερες κλίσεις των μαθητών/τριών.

- Αποσκοπεί στην ισόρροπη συναισθηματική, πνευματική και σωματική ανάπτυξη των μαθητών/τριών, μέσα από ποικίλες διδακτικές και παιδαγωγικές μεθόδους, με την εισαγωγή δραστηριοτήτων οι οποίες προάγουν τη διερευνητική και βιωματική μάθηση, μέσα από την αλληλεπίδραση με το γνωστικό αντικείμενο. Προωθούν τη διαλεκτική ικανότητα, τη συνεργατικότητα αλλά και την αυτενέργεια, την υπευθυνότητα, τη δημοκρατική συνείδηση, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, την καλλιέργεια μεταγνωστικών δεξιοτήτων, την κριτική σκέψη, τη φαντασία, την αναζήτηση και αξιοποίηση των πηγών, την ικανότητα για λήψη αποφάσεων, την ευαισθητοποίηση σε κοινωνικά θέματα, τις ανθρωπιστικές αρχές και αξίες.

- Διαχειρίζεται τις δυνατότητες του περιβάλλοντος και μέσα από αυτές, ωθεί στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και την ενίσχυση της δια βίου μάθησης για τη διαρκή αναβάθμιση της γνώσης.

- Στις προτεραιότητές του βρίσκονται, η καλλιέργεια συνδυαστικής σκέψης, η συνενωτική λειτουργία των γνώσεων, στάσεων και δεξιοτήτων, η εμβάθυνση στην κατανόηση, χρήση και δημιουργία ψηφιακής αφήγησης. Δίνει έμφαση στα ποιοτικά στοιχεία καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής και της αλληλεπίδρασης των παραμέτρων ποιότητας της εκπαίδευσης.

- Στοχεύει στην αξιοποίηση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών μεθόδων αξιολόγησης (π.χ. φάκελος [portfolio] μαθητή, ευρωπαϊκό portfolio γλωσσών κ.λ.π.), στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσα από την παροχή ίσων ευκαιριών, στην ανάπτυξη κοινών στάσεων και αξιών, στην καλλιέργεια της συνείδησης του Ευρωπαίου πολίτη με την ταυτόχρονη διατήρηση της εθνικής του ταυτότητας, στην ενίσχυση της πολιτισμικής του αυτογνωσίας και τέλος στην αρχή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της όσμωσης των διαφορετικών πολιτισμικών ταυτοτήτων.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Αισθητικής Κινηματογράφου και των Βασικών Αρχών Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου, ακολουθεί και τις Γενικές Διδακτικές Αρχές του Curriculum (ΔΕΠΠΣ) οι οποίες βασίζονται στην *αρχή της παιδοκεντρικότητας*: το μάθημα έχει ως βασικό σημείο αναφοράς τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις ψυχολογικές προϋποθέσεις των μαθητών/τριών.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ως προς τους Γενικούς Σκοπούς και τις Θεμελιώδεις Αρχές του Προγράμματος Σπουδών προτείνεται, η προσέγγιση του κινηματογράφου, μέσα από ένα διαρκή διάλογο μεταξύ των δύο μαθημάτων, μέσω της διυποκειμενικής κατανόησης και της συνεργατικής έρευνας, με στόχο τον συσχετισμό ανάμεσα στην εικόνα, την αφήγηση, τον χρόνο, τον χώρο και την κίνηση μέσα στη δυναμική του πολιτισμού. Για το σκοπό αυτό προτείνεται ο χωρισμός του μαθήματος σε δύο άξονες: τον **Γνωστικό**, όπου οι μαθητές/τριες θα διακρίνουν, θα ταξινομούν και θα κατανοούν τη γλώσσα της φιλμικής εικόνας και τον **Μεταγνωστικό** -μέθοδος project- όπου οι μαθητές/τριες, θα αναπτύσσουν την κριτική σκέψη, η οποία θα συγκροτείται μέσα από μια αυτορυθμιστική δράση -κατασκευή φωτοϊστορίας ή μικρού μήκους ταινίας. Εκεί θα εφαρμόζουν τις γνώσεις που απόκτησαν, στο πλαίσιο της συνεργασίας και του δημιουργικού διαλόγου, τόσο μέσα στην ομάδα όσο και ευρύτερα στη σχολική κοινότητα και την κοινωνία. Σε ένα τέτοιο δυναμικό πλαίσιο οι μαθητές/τριες, εξοικειώνονται στην έρευνα και τη συστηματική προσπάθεια συγκρότησης του κινηματογραφικού νοήματος, αλληλεπιδρώντας με την κοινωνία, μέσα από πρακτικές διαθεματικής προσέγγισης. Καθώς εμβαθύνουν τη γνώση τους στη γλώσσα του κινηματογράφου, αποκτούν συνείδηση της πολυπλοκότητας των οπτικών γωνιών που συνθέτουν και τη δομή της κινηματογραφικής έκφρασης. Καλλιεργούν πολυεπίπεδα την οπτική-αισθητική και κοινωνική αντίληψη. Με αυτό τον τρόπο θα είναι σε θέση να αιτιολογούν, αφενός αυθόρμητα, την καλλιτεχνική άποψή τους, με τρόπο συνεκτικό και πρωτότυπο, και αφετέρου μέσα από την ευαίσθητη παρατήρηση και τη διαθεματική διερεύνηση, θα συγκροτούν κριτικά την καλλιτεχνική τους προσωπικότητα. Επομένως θα είναι ικανοί και στην αναζήτηση των όποιων αποκλίσεων, θεωρώντας ότι η αβεβαιότητα συνιστά στοιχείο της δημιουργικότητας και προάγει την ενεργοποίηση των αισθητικών και κοινωνικών δεξιοτήτων τους. Σημειωτέον ότι η αβεβαιότητα είναι μια θετική γνωστική κατάσταση, εργαλείο για την προώθηση της κατανόησης, κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κρίσεις και οι δράσεις τους θα ακολουθούν μάλλον, τη μορφή υποθέσεων προς επαλήθευση, παρά τη μορφή κλειστών συμπερασμάτων.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Αισθητικής Κινηματογράφου, στοχεύει να:

Συμβαδίζει με τα νεότερα δεδομένα στην εκπαιδευτική πολιτική, όπως εφαρμόζονται στους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Αναδεικνύει τις σύγχρονες μελέτες και έρευνες στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τις νεότερες διεθνείς παιδαγωγικές προτάξεις και οράματα.

Στοχεύει στην οικοδόμηση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, και στις τρεις τάξεις του Καλλιτεχνικού Λυκείου, μέσα από μια συνολική αντιμετώπιση της πολιτισμικής ανάπτυξης του/της μαθητή/τριας.

Διασυνδέει το μάθημα της Αισθητικής του Κινηματογράφου με το μάθημα των Βασικών Αρχών Σκηνοθεσίας.

Αναπτύσσει την ικανότητα συζήτησης και διαλόγου, χρησιμοποιώντας τις εμπειρίες των μαθητών/τριών για την κατανόηση της αισθητικής της *κινηματογραφικής γλώσσας*.

Πρωθει τη διερευνητική μέθοδο και την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Κατανοεί τα σημαντικότερα ρεύματα και τις τάσεις, που δημιουργήθηκαν στην ιστορία του κινηματογράφου και τα συνδέει με σημαντικές επιστημονικές και κοινωνικοπολιτικές συγκυρίες, ανοίγοντας ταυτόχρονα διάλογο, με το μάθημα της Ιστορίας Κινηματογράφου.

Παρακολουθεί τον ρόλο της Αισθητικής του Κινηματογράφου, στο πλαίσιο των κύριων φιλοσοφικών και καλλιτεχνικών ρευμάτων.

Εξετάζει τα σημαντικότερα αισθητικά ρεύματα, μέσα από αντιπροσωπευτικές ταινίες, διατρέχοντας την εποχή του Βωβού, του Χόλυγουντ, των Εθνικών Κινηματογραφιών, του Κινηματογράφου της Παγκοσμιοποίησης.

Διακρίνει τα αισθητικά στοιχεία της φιλμικής γλώσσας, στη σύνθεση του κάδρου, στον φωτισμό, στο μοντάζ.

Προτρέπει τον μαθητή/τρια να πειραματιστεί με την αισθητική της εικόνας, μέσα από φωτογραφίες και λήψεις.

Εφαρμόζει το πρακτικό περιεχόμενο του μαθήματος και το διαχέει στην κοινωνία.

Καλλιεργεί τη μεταγνωστική σκέψη, προτρέποντας τους/τις μαθητές/τριες, να δομήσουν την κριτική σκέψη, μέσα από την αισθητική σύλληψη.

Δομεί την κριτική σκέψη, με βάση τη μεθοδολογία του επαγωγικού συλλογισμού, καταμερισμένη σε άξονες διδασκαλίας, κατά αύξουσα δυσκολία.

Καλλιεργεί τη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση projects, με τη σύνδεση του μαθήματος Βασικών Αρχών Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου, καθώς και με άλλα γνωστικά αντικείμενα, πολιτιστικά ή περιβαλλοντικά προγράμματα, και προγράμματα αγωγής υγείας, e-twinning, κ.ά.

Ενισχύει τη συνοχή στην επικοινωνία.

Πρωθεί την διάχυση πολιτισμού και τη συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες.

Υποστηρίζει τη συνεργασία των μαθητών και των εκπαιδευτικών, με την ευρύτερη κοινότητα, στο πλαίσιο του Ανοιχτού Σχολείου.

Προβάλλει τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, με δράσεις που οδηγούν στη βαθύτερη κατανόηση της αλληλεπίδρασης των αισθητικών αξιών.

Αναδεικνύει τη διατήρηση της εθνικής και πολιτισμικής ταυτότητας, συσχετίζοντας τις αισθητικές αναζητήσεις της εθνικής κινηματογραφίας με τη γλώσσα και την ιστορία.

Ενθαρρύνει τις θετικές στάσεις και συμπεριφορές.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολόγηση, είναι η προτροπή και η ανάθεση αρμοδιοτήτων, στους μαθητές/τριες, με στόχο τη συνεργασία (σκηνοθεσία, σενάριο, φωτογραφία, σκηνικά κ.τ.λ.)

Κατ' αυτόν τον τρόπο τα κριτήρια καθορίζονται σε σχέση με: α) τις γνωστικές ικανότητες, μέσα από τη διάκριση, την ταξινόμηση και την έρευνα της αισθητικής προσέγγισης του φωτογραφικού κινηματογραφικού υλικού, β) τις μεταγνωστικές ικανότητες, προβάλλοντας τα αισθητικά στοιχεία ενός project, γ) τη δημιουργία και διατήρηση θετικού κλίματος, μέσα από τον συνεχή δημιουργικό διάλογο, δ) τον συνδυασμό πρωτοβουλίας και ομαδικού πνεύματος και τέλος, ε) τη διάχυση του τελικού προϊόντος στην ευρύτερη σχολική κοινότητα.

Η αισθητική προσέγγιση φωτοϊστορίας ή μικρού μήκους ταινίας, αποτελεί και την τελική εργασία της τάξης, που σε αυτήν εξετάζονται όλοι οι μαθητές και όλες οι μαθήτριες.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, οι μαθητές/τριες διατηρούν ημερολόγιο και εναλλακτικά μπορούν να εξεταστούν και σε αυτό. Υπάρχει επιπρόσθετα, η δυνατότητα να δίνονται πρότυπα ερωτηματολόγια, που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση του εργαστηρίου από τους μαθητές/τριες και θα αποτελέσουν συνεκτιμώμενο κριτήριο για τον εκπαιδευτικό.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Το Πρόγραμμα Σπουδών Βασικές Αρχές Σκηνοθεσίας Κινηματογράφου στοχεύει να:

Συμβαδίζει με τα νεότερα δεδομένα στην εκπαιδευτική πολιτική, όπως εφαρμόζεται στους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Αναδεικνύει τις σύγχρονες μελέτες και έρευνες στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τις νεότερες διεθνείς παιδαγωγικές προτάξεις και οράματα.

Στοχεύει στην οικοδόμηση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, και στις τρεις τάξεις του Καλλιτεχνικού Λυκείου, μέσα από μια συνολική αντιμετώπιση της πολιτισμικής ανάπτυξης του/της μαθητή/τριας.

Διασυνδέει το μάθημα των Βασικών Αρχών Σκηνοθεσίας με το μάθημα της Αισθητικής του Κινηματογράφου.

Αναπτύσσει την ικανότητα συζήτησης και διαλόγου, χρησιμοποιώντας τις εμπειρίες των μαθητών/τριών για την κατανόηση της κινηματογραφικής γλώσσας.

Πρωθεί τη διερευνητική μέθοδο και την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Κατανοεί τα σημαντικότερα ρεύματα και τις τάσεις, που δημιουργήθηκαν στην ιστορία του κινηματογράφου και τα συνδέει με σημαντικές επιστημονικές και κοινωνικοπολιτικές συγκυρίες, ανοίγοντας ταυτόχρονα διάλογο, με το μάθημα της Ιστορίας Κινηματογράφου.

Εξετάζει τις σημαντικότερες ταινίες, διατρέχοντας την εποχή του Βωβού, του Χόλυγουντ και των Εθνικών Κινηματογραφιών.

Αναλύει τα επιμέρους συστατικά της εικόνας και διερευνά τις σχέσεις μεταξύ των μερών της, διακρίνοντας διαφορετικές γλώσσες και τεχνικές αφήγησης.

Εφαρμόζει το πρακτικό περιεχόμενο του μαθήματος.

Οργανώνει, συσχετίζει και χρησιμοποιεί τα στοιχεία της κινηματογραφικής γλώσσας: συγγραφή σεναρίου, σύνθεση κάδρου, γωνίες λήψης, διδασκαλία ηθοποιού.

Καλλιεργεί τη μεταγνωστική σκέψη, προτρέποντας τους μαθητές/τριες να δομήσουν την κριτική σκέψη, μέσα από τη σύλληψη, τη σύνθεση, την παραγωγή και αξιολόγηση φωτοϊστοριών ή ταινιών μικρού μήκους.

Δομεί την κριτική σκέψη, με βάση τη μεθοδολογία του επαγωγικού συλλογισμού, καταμερισμένη σε άξονες διδασκαλίας, κατά αύξουσα δυσκολία.

Καλλιεργεί τη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση των projects, με τη σύνδεση και με άλλα γνωστικά αντικείμενα, πολιτιστικά ή περιβαλλοντικά προγράμματα, προγράμματα αγωγής υγείας, e-twinning, κ.ά.

Ενισχύει τη συνοχή στην επικοινωνία.

Πρωθεί τη διάχυση του πολιτισμού και τη συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες.

Προβάλλει τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, με δράσεις που οδηγούν στη βαθύτερη κατανόηση της κοινωνικής ροής και των αλληλεπιδράσεων.

Υποστηρίζει τη συνεργασία των μαθητών/τριών, όσο και των εκπαιδευτικών αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας, στο πλαίσιο του Ανοιχτού Σχολείου.

Αναδεικνύει τη διατήρηση της εθνικής και πολιτισμικής ταυτότητας.

Ενθαρρύνει τις θετικές στάσεις και συμπεριφορές.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιολόγηση είναι η προτροπή και η ανάθεση αρμοδιοτήτων, στους/στις μαθητές/τριες, με στόχο τη συνεργασία (σκηνοθεσία, σενάριο, φωτογραφία, σκηνικά κ.τ.λ.)

Κατ' αυτόν τον τρόπο τα κριτήρια, καθορίζονται σε σχέση με: α) τις γνωστικές ικανότητες, μέσα από τη διάκριση, την ταξινόμηση και την έρευνα του φωτογραφικού ή κινηματογραφικού υλικού, β) τις μεταγνωστικές ικανότητες μέσα από την οργάνωση ενός project, γ) τη δημιουργία και διατήρηση θετικού κλίματος, μέσα από το συνεχές δημιουργικό διάλογο, δ) τον συνδυασμό πρωτοβουλίας και ομαδικού πνεύματος και τέλος ε) τη διάχυση του τελικού προϊόντος στην ευρύτερη σχολική κοινότητα.

Η δημιουργία φωτοϊστορίας ή μικρού μήκους ταινίας, αποτελεί και την τελική εργασία της τάξης, που σε αυτήν εξετάζονται όλοι οι μαθητές και όλες οι μαθήτριες.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι μαθητές/τριες διατηρούν ημερολόγιο και εναλλακτικά μπορούν να εξεταστούν και σε αυτό. Υπάρχει επιπρόσθετα, η δυνατότητα να δίνονται πρότυπα ερωτηματολόγια, που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση του εργαστηρίου, από τους μαθητές και θα αποτελέσουν συνεκτιμώμενο κριτήριο για τον εκπαιδευτικό.

Α΄ ΤΑΞΗ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ
ΠΡΩΤΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ - ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Ανάπτυξη ικανότητας των μαθητριών/των, να κατανοούν το ρόλο της Αισθητικής στο πλαίσιο των φιλοσοφικών θεωριών και καλλιτεχνικών ρευμάτων.</p> <p>Η καλλιέργεια των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των καλλιτεχνικών όρων.</p>	<p>Σύνδεση με το μάθημα Σκηνοθεσίας</p> <p>Οι ταινίες του βωβού κινηματογράφου και η σύνδεση τους γενικότερα, με τη ζωγραφική και τη φιλοσοφία.</p> <p>Η πλατωνική αντίληψη περί ωραίου</p> <p>Ο ορισμός της αρχαίας τραγωδίας από τον Αριστοτέλη.</p> <p>Καλλιτεχνικά ρεύματα: Ρεαλισμός, Φορμαλισμός, Εξπρεσιονισμός.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας και παρουσίαση πινάκων ζωγραφικής</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της Αισθητικής, στο πλαίσιο των φιλοσοφικών και καλλιτεχνικών ρευμάτων.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες, για έναν πίνακα – ταινία, κατόπιν παρουσιάζονται συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Ερωτηματολόγιο:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πώς επηρεάζει κατά την άποψη σας η φιλοσοφία την τέχνη του κινηματογράφου; -Σχολιασμός της αντίληψης του Πλάτωνα περί του ωραίου: (π.χ. αναφέρετε καλλιτεχνικά έργα που απαιτούν ιδιαίτερες δεξιότητες και προϋποθέτουν γνώσεις, με στόχο την ανάδειξη της αρμονίας και της συμμετρίας). -Σχολιασμός του ορισμού της τραγωδίας του Αριστοτέλη (π.χ

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p>		<p>αναφερθείτε σε θεατρικά κείμενα, που αναδεικνύουν τη σημασία της ακεραιότητας, της ενότητας και της πολυμορφίας). Σχολιασμός μορφολογικών στοιχείων στο κάδρο του πίνακα: το σχέδιο, το χρώμα, το φως. Η σύνθεση των θεμάτων πάνω στη ζωγραφική επιφάνεια. Ο χώρος και ο τρόπος απόδοσής του. Οι διαστάσεις και το σχήμα. Τα υλικά και οι τεχνικές. Ο κανόνας της χρυσής τομής.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: Σχολιάστε τη φράση του Λεονάρντο ντα Βίντσι: «αυτός που εκτιμά τη ζωγραφική, αγαπάει και τη φιλοσοφία και τη φύση». Συνδυάστε τη φράση, με τις πληροφορίες που συλλέξατε και παρουσιάστε έναν πίνακα του Γκογκέν και μια σκηνή από την ταινία του Ζωρζ Μελιές: <i>Από τη Γη στη Σελήνη</i>).</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο, για τους στόχους της Ενότητας. Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις</p>
--	--	---

3 ώρες		
<p>Ανάπτυξη ικανότητας διάκρισης συνδέσεων των πλάνων.</p> <p>Καλλιέργεια διάκρισης της χρήσης του Μοντάζ μέσα από τις δύο αισθητικές προτάσεις του Φορμαλισμού και Ρεαλισμού.</p>	<p>Η Μορφή στην Αφήγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σχέσεις ρυθμού μεταξύ των πλάνων, -Εναλλασσόμενο αφηγηματικό μοντάζ, -Δημιουργικό σιδερένιο μοντάζ, -Το πείραμα του Κουλέσοφ. 	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας:</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της σύνδεσης των πλάνων.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Τι είναι το ύφος στον κινηματογράφο. -Τι είναι το εναλλασσόμενο μοντάζ. -Με ποιο τρόπο οι εικόνες και η εναλλαγή των πλάνων, προωθούν το σασπένς. -Ποια είναι τα κύρια υφολογικά στοιχεία που αναγνωρίζουμε στην ταινία του Ντέιβιντ Γκρίφιθ, <i>Μισαλλοδοξία</i>. Αναφέρετε πλάνα (π.χ. οι παράλληλες σκηνές με το θύμα και τον σωτήρα, που έρχεται να το σώσει). -Με ποιον τρόπο το Σιδερένιο μοντάζ, μεταδίδει τη δυναμική τη σκηνής. -Ποια υφολογικά στοιχεία έλκυσαν το ενδιαφέρον σας. -Αναφέρετε παράδειγμα (π.χ. πλάνα από το <i>Θωρηκτό Ποτέμκιν</i> του Σεργκέι Αϊζενστάιν. Αντιπαράθεση με πλάνα βιτρίνα –ζητιάνος/ παραλληλισμός με πλάνα, στρατιώτες στη μάχη – πρόβατα στη σφαγή). <p>ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σε ποια αισθητικά κινήματα ανήκουν τα είδη του μοντάζ που εξετάσαμε;

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>4 ώρες</p>		<p>-Ποια είναι η αισθητική συμβολή του Γκρίφιθ στην κινηματογραφική γλώσσα; -Τι είναι το <i>σασπένς</i>. -Ποιο είδος μοντάζ χρησιμοποιεί ο Σ. Αϊζενστάιν και τι συμβολίζει. -Ποιες είναι οι αισθητικές διαφορές μεταξύ μοντάζ συνέχειας και μοντάζ ασυνέχειας.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: (π.χ. οι μαθητές/τριες αφού παρακολουθήσουν και μελετήσουν το «πείραμα Κουλέσοφ», να το χρησιμοποιήσουν για να διηγηθούν μια φωτοϊστορία, μέσα από τις αντιθέσεις ανέκφραστων προσώπων και ισχυρά συμβολικών αντικείμενων)</p> <p>Συνεργασία με το μάθημα της Πληροφορικής-εξάσκηση σε προγράμματα επεξεργασίας εικόνων και ταινιών.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατήρηση.</p>
<p>Ανάπτυξη ικανότητας των μαθητριών και μαθητών, κατανόησης της αισθητικής, μέσω των δυνατοτήτων του φωτισμού.</p>	<p>Αισθητική χρήση του φωτισμού.</p> <p>Να βλέπεις τα πράγματα με ένα εσωτερικό και ένα εξωτερικό μάτι.</p>	<p>Παρουσίαση πινάκων ζωγραφικής και προβολή αποσπασμάτων ταινιών ή βίντεο αρτ. Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν τις εμπειρίες</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>3 ώρες</p>		<p>τους και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της αισθητικής σε σχέση με το φωτισμό.</p> <p>-Πώς εμπνέεται ο σκηνοθέτης; -Πώς αναπτύσσεται το προσωπικό ύφος του; -Πώς χρησιμοποιεί κανόνες σύνθεσης; -Πώς αντιλαμβάνεται την αισθητική στο πλάνο; -Πώς τη γωνία λήψης, την εσωτερική και εξωτερική κίνηση της μηχανής;</p> <p>Σχηματισμός ομάδων- Εφαρμογή των συμπερασμάτων- Λήψη φωτογραφιών.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας κατανόησης, της αισθητικής δυνατότητας του φωτισμού.</p>	<p>Αισθητική χρήση του φωτισμού.</p> <p>Το ύφος στο φωτισμό.</p>	<p>Προβολή πινάκων, αποσπασμάτων ταινίας. Ημιδομημένος διάλογος με θέμα τους συμβολισμούς του φωτός.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p> <p>Έρευνα στο διαδίκτυο.</p> <p>-Πώς χρησιμοποιείται ο</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>3 ώρες</p>		<p>φωτισμός ρεαλιστικά τι αναδεικνύει-τονίζει;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πώς χρησιμοποιείται ο φωτισμός εξπρεσιονιστικά; -Πώς μαλακώνουν και πώς αυξάνουν τα φωτιστικά κοντράστ; -Πώς φωτίζονται πρόσωπα σε διαφορετικές συνθήκες; <p>Σχηματισμός ομάδων. Εφαρμογή συμπερασμάτων. Δημιουργία φωτογραφιών (π.χ φωτογράφιση προσώπων διαφορετικών ηλικιών, σε διαφορετικές ώρες της ημέρας).</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας. Αναστοχασμός-Αξιολόγηση-Διατήρηση ημερολογίου.</p>
---	--	--

Β΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Εξοικείωση με την οργάνωση και την εφαρμογή της αισθητικής του κάδρου.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας συνεργατικότητας, ομαδικότητας, αποδοχής του διαφορετικού.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση</p>	<p>Κατασκευή Φωτοϊστορίας. Συνδυασμός φαντασίας και επιστημονικής μεθόδου: Παρατήρηση, Υπόθεση, Οργάνωση, Πειραματισμός, Εφαρμογή, Επαλήθευση.</p>	<p>Σχηματισμός ομάδων. Εφαρμογή Συμπερασμάτων. Δημιουργία σεναρίου φωτοϊστορίας, με ελεύθερο θέμα. Καταμερισμός εργασιών. Εφαρμογή και πειραματισμός, πάνω σε πληροφορίες και γνώσεις που προηγήθηκαν.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός-</p>

<p>5 ώρες</p>		<p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατήρηση.</p>
<p>Καλλιέργεια της διαθεματικής προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Μέθοδος Project- Σύνδεση με άλλα μαθήματα.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Ημιδομημένος διάλογος.</p> <p>Διασύνδεση με το λογοτεχνικό και φιλοσοφικό κίνημα του Ουμανισμού. Προτεινόμενες δραστηριότητες: α) έρευνα στο διαδίκτυο με θέματα: -το πάθος της εξουσίας, -κοινωνική δικαιοσύνη, ασυμβίβαστος αγώνας κ.τ.λ.</p> <p>Β) Ομαδοσυνεργατικές δράσεις με ερώτημα: -Πώς θα ήταν σήμερα ο Δον Κιχώτης; -Πώς ο Βασιλιάς Αληρ ;</p> <p>Γ) Φωτογράφιση με την προοπτική φωτοϊστορίας, με θέμα τις κοινωνικές ανισότητες.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατήρηση.</p>

<p>Ενδυνάμωση της ικανότητας συνεργασίας, στη σχολική κοινότητα.</p> <p>Ενθάρρυνση των μαθητών/τριών για αυτενέργεια μέσα από προτάσεις και πρωτοβουλίες.</p> <p>Εξάσκηση των μαθητών και μαθητριών σε τεχνικές project.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Δημιουργία Project</p> <p>Αλληλεπίδραση</p> <p>Λογοτεχνία</p> <p>Ουμανιστικός</p> <p>Κινηματογράφος</p>	<p>Καταιγισμός ιδεών για Project με θέμα σχετικό με θέματα τα οποία θίγονται στις ταινίες που προβλήθηκαν.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Αποτίμηση της συνολικής συμμετοχής στις δράσεις.</p>	<p>Παρουσίαση φωτοϊστοριών</p>	<p>Παρουσίαση και προβολή φωτογραφικών ασκήσεων, είτε προβολή φωτοϊστορίας του μαθήματος της σκηνοθεσίας και εξέταση με εστίαση σε ζητήματα αισθητικής.</p> <p>Το παραδοτέο των ομάδων παρουσιάζεται ως τελική εξέταση.</p> <p>Εναλλακτικά στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή των μικρών μήκους ταινιών, η εξέταση θα γίνει βάση των παραγόμενων σεναρίων και ημερολογίων.</p> <p>Ενημέρωση για την</p>

2 ώρες		<p>ανταπόκριση του μαθητή/τριας, μέσα από τις σημειώσεις που έχει κρατήσει.</p> <p>Διάλογος – Αυτοαξιολόγηση.</p>
--------	--	---

Β΄ ΤΑΞΗ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

Η «ΧΡΥΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΟΛΥΓΟΥΝΤ» - ΟΜΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των αισθητικών επιστημονικών όρων.</p> <p>Κατανόηση των αλλαγών που επέφεραν τα νέα αισθητικά ρεύματα.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας</p>	<p>Σύνδεση με το μάθημα των βασικών αρχών σκηνοθεσίας.</p> <p>Η «χρυσή εποχή» του Χόλυγουντ.</p> <p>Οι παγκόσμιες εξελίξεις της επιστήμης.</p> <p>Η Ψυχαναλυτική θεωρία του Σ. Φρόιντ: Λογικός Θετικισμός. Καλλιτεχνικά ρεύματα: Σουρεαλισμός, Νέα Αντικειμενικότητα.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας και ζωγραφικών πινάκων.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διάλογου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση κατόπιν γίνεται συζήτηση σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πώς επηρεάζουν οι επιστημονικές εξελίξεις την τέχνη του κινηματογράφου; -Πώς επηρεάζουν τα φιλοσοφικά και καλλιτεχνικά ρεύματα τις εξελίξεις στην τέχνη του κινηματογράφου; -Ψυχαναλυτική θεωρία, (π.χ. η ανάδυση του ασυνείδητου, σύνδεση με τον Σουρεαλισμό). -Λογικός Θετικισμός (π.χ. η ανάδειξη της επιστήμης ως μόνο μέσο κοινωνικής προόδου). -Σχολιασμός της

<p>σχολιασμού και διάκρισης των αισθητικών στοιχείων του πίνακα.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας σχολιασμού και διάκρισης των αισθητικών στοιχείων του κάδρου.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας Αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>4 ώρες</p>		<p>αισθητικής αντίληψης της Νέας Αντικειμενικότητας (π.χ. ο άνθρωπος «όπως είναι». Έμφαση στις καθαρές γραμμές, στα καθημερινά, πεζά στιγμιότυπα).</p> <p>-Σχολιασμός μορφολογικών στοιχείων στο κάδρο του πίνακα: Το σχέδιο, Τα σχήματα, Τον όγκο, Το χρώμα, Το φως. Η σύνθεση του θέματος πάνω στη ζωγραφική επιφάνεια. Ο χώρος και ο τρόπος απόδοσής του.</p> <p>Συγκρότηση ομάδων - Έρευνα στο διαδίκτυο.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: Σχολιάστε τη φράση του Σ. Φρόντ : «Η ερμηνεία των ονείρων, είναι η βασιλική οδός για την εξερεύνηση του υποσυνείδητου». Συνδυάστε τη φράση, με πληροφορίες που θα συλλέξετε από το διαδίκτυο και συγκρίνετε ένα πίνακα του Σ. Νταλί, με τη σκηνή του ονείρου από την ταινία <i>Νύχτα αγωνίας</i> του Α. Χίτσκοκ.</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Οι μαθητές σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας. Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και</p>
--	--	--

		παρατηρήσεις.
<p>Ανάπτυξη ικανότητας διάκρισης των αισθητικών εξελίξεων στην αισθητική του φιλμ.</p>	<p>Ανάλυση του κινηματογραφικού ύφους.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας. Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές /τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης των καινοτομιών του Όρσον Ουέλς, στο κινηματογραφικό ύφος.</p>	<p>Το ύφος, στην ταινία ο <i>Πολίτης Κέιν</i> του Ο. Ουέλς. Η χρήση του <i>βάθους πεδίου</i> Το <i>Συνθετικό ντεκουπάζ</i> <i>Το πλάνο σεκάνς</i></p>	<p>Κατόπιν γίνεται συζήτηση σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα: -Πώς εξελίσσεται το κινηματογραφικό ύφος; -Ποιες αισθητικές αλλαγές επέφερε η είσοδος του ήχου; -Τι είναι το <i>συνθετικό ντεκουπάζ</i>; -Πώς λειτουργεί <i>αισθητικά το πλάνο σεκάνς</i>;</p>
<p>Ανάπτυξη της δεξιότητας των μαθητών/τριών, για διάκριση των αισθητικών εξελίξεων στη λειτουργία του πλάνου.</p>	<p>Η συμβολή του <i>βάθους πεδίου</i> στην ανάδυση των ασυνείδητων δυνάμεων στην οθόνη.</p>	<p>Προτεινόμενες δραστηριότητες: Αναγνωρίστε τα υφολογικά στοιχεία της αφήγησης στην ταινία <i>Πολίτης Κέιν</i> του Ο. Ουέλς σε σχέση με τη χρήση των πλάνων <i>εστίασης βάθους</i> και της κίνησης της κάμερας. Στην ίδια ταινία να διακρίνετε την αισθητική δυναμική του <i>συνθετικού ντεκουπάζ</i> και του <i>πλάνου σεκάνς</i>.</p>

<p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης από τους μαθητές/τριες των αισθητικών εξελίξεων της μουσικής-ήχου και των ντεκόρ, στο ύφος του αμερικάνικου μιούζικαλ. Καλλιέργεια αναγνώρισης της συμβολής τους στο είδος.</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης της δυναμικής του μεσαίου πλάνου, στην κλασσική αμερικάνικη κωμωδία.</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης των στοιχείων του φιλμ νουάρ και κατανόησης των αισθητικών αναζητήσεων στο φωτισμό. Δεξιότητα σύγκρισης με προηγούμενα αισθητικά ρεύματα.</p>	<p>Η περίπτωση Χίτσκοκ</p> <p>Η συμβολή της μουσικής, του ήχου και των ντεκόρ, στο αμερικανικό μιούζικαλ.</p> <p>Δυναμική του μεσαίου πλάνου στην κλασσική κωμωδία του αμερικανικού κινηματογράφου</p> <p>Φιλμ νουάρ</p>	<p>Αναγνωρίστε τη δυναμική του <i>βάθους πεδίου</i> στη σκηνή του ονείρου, στη <i>Νύχτα αγωνίας</i> του Α. Χίτσκοκ και σχολιάστε τα μορφολογικά της στοιχεία.</p> <p>Αναγνωρίστε τη συμβολή των ντεκόρ και του ήχου, στο αμερικανικό μιούζικαλ. Σχολιάστε τα μορφολογικά του στοιχεία. Προτεινόμενη δραστηριότητα: Συγκρίνετε πλάνα από την ταινία <i>Μετρόπολις</i> του Φριτς Λαγκ με τη ταινία <i>Ο μάγος του Οζ</i> του Β. Μινέλι. Διακρίνετε τις επιδράσεις και τις διαφορές. Τέλος παρουσιάστε τα συμπεράσματά σας, στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Αναγνωρίστε τη συμβολή του μεσαίου πλάνου στην ανάδειξη σχέσεων, των χαρακτήρων.</p> <p>Αναγνωρίστε τα αισθητικά στοιχεία του φωτισμού και διακρίνετε τις επιρροές του από τα εξπρεσιονιστικά φιλμ της δεκαετίας του '20.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: Συγκρίνετε αποσπάσματα από την ταινία του Τζον Χιούστον, <i>Το γεράκι της Μάλτας</i> με την ταινία του Μουρνάου, <i>Η Αυγή</i> και σχολιάστε. Διακρίνετε τις επιδράσεις του εξπρεσιονιστικού</p>
--	--	---

<p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης των εξελίξεων στο ύφος της υποκριτικής.</p>	<p>Η Μοιραία γυναίκα. Οι Σταρ της «χρυσής εποχής» του Χόλυγουντ.</p>	<p>σινεμά στο Φιλμ Νουάρ. Πειραματιστείτε με τα αισθητικά αποτελέσματα της χρήσης του φωτισμού. Κινηματογραφήστε πλάνα με φωτισμό: α) από κάτω από τα πρόσωπα της σκηνής, β) φωτισμό από επάνω, γ) φωτισμό πλάγιο, δ) φωτισμό τριών σημείων-κόντρα-κύριος-συμπληρωματικός, ε) φωτισμό υψηλότονο, ζ) φωτισμό χαμηλότονο.</p> <p>Αναγνωρίστε στην υποκριτική της «χρυσής εποχής» του Χόλυγουντ τη συμβολή της γυναικείας ερμηνείας.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: Παρακολουθείστε την ερμηνεία της Ίνγκριντ Μπέργκμαν στο <i>Νοτόριους</i>. Συγκρίνετε με την ερμηνεία της Ρίτα Χαίηγουρθ στην ταινία <i>Τζίλντα</i> του Τ. Βίντορ. Εστίαση στα στοιχεία του ύφους. Κατόπιν αναγνωρίστε στοιχεία χειραφέτησης και στερεοτυπικά στοιχεία στις δύο ερμηνείες. Τέλος παρουσιάστε τα συμπεράσματά σας στην ολομέλεια της τάξης.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης του τέμπο στον ήχο και στη διαδοχή των πλάνων στο Γουέστερν.</p>	<p>Οι αισθητικοί κώδικες στο <i>Γουέστερν</i>. Συγκριτική προσέγγιση.</p>	<p>Διακρίνετε την αισθητική συμβολή του ρυθμού στο μοντάζ και τον ήχο των <i>Γουέστερν</i>.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα: Σχηματισμός ομάδων-Παρακολουθείστε</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>7 ώρες</p>		<p>αποσπάσματα από την ταινία του Τζ Φορντ <i>Η ταχυδρομική άμαξα</i>. Εστιάστε στη σεκάνς της καταδίωξης. Αναγνωρίστε τις επιδράσεις του <i>σιδερένιου ντεκουπάζ</i> και του μοντάζ συνέχειας. Διακρίνετε τη συμβολή του ήχου στο ύφος της ταινίας. Συγκρίνετε με τη σεκάνς του πρωινού γεύματος, του ζευγαριού, στην ταινία του Ο. Γουέλς <i>ο Πολίτης Κέιν</i>. Τέλος παρουσιάστε τα συμπεράσματα στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση-Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας διεξαγωγής κινηματογραφικών λήψεων.</p> <p>Καλλιέργεια της φαντασίας και ανάπτυξη της αισθητικής αντίληψης</p>	<p>Λήψεις- Καταμερισμός αρμοδιοτήτων.</p>	<p>Δημιουργία ομάδων. Χρήση των προηγούμενων εμπειριών. Καταμερισμός αρμοδιοτήτων: σκηνοθέτης, σκηνογράφος, εικονολήπτης, ηχολήπτης κ.τ.λ.</p> <p>Λήψεις πλάνων, εστιασμένες στις αισθητικές αναζητήσεις π.χ. η σχέση των όγκων και των γραμμών, στις στοές, στις υπόγειες διαβάσεις, στα εμπορικά-πολιτιστικά κέντρα, στο μετρό, σε σταθμούς, σε κοινόχρηστους χώρους κ.τ.λ.</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>4 ώρες</p>		<p>Συνεργασία με το μάθημα της Πληροφορικής: Ασκήσεις Μοντάζ.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός-Αξιολόγηση-Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
--	--	---

Β' ΑΞΟΝΑΣ: ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Εξοικείωση με την κριτική προσέγγιση και την εφαρμογή της αισθητικής, στην οργάνωση και εξέλιξη της διαδικασίας παραγωγής ταινίας μικρού μήκους.</p> <p>Ανάπτυξη της συνεργατικότητας, της ομαδικότητας και της αποδοχής του διαφορετικού.</p> <p>Καλλιέργεια της φαντασίας, της ικανότητας στην οργάνωση, στην εφαρμογή, στον πειραματισμό και στην επαλήθευση του κινηματογραφικού υλικού.</p> <p>Καλλιέργεια συνδυασμού φαντασίας και επιστημονικής μεθόδου.</p>	<p>Σύνδεση με το μάθημα «Βασικές αρχές της Σκηνοθεσίας».</p> <p>Αισθητική προσέγγιση στην: Έρευνα-Παρατήρηση. Υπόθεση – Εφαρμογή Αποδοχή εναλλακτικών αισθητικών λύσεων.</p> <p>Κατασκευή ταινίας μικρού μήκους.</p>	<p>Σχηματισμός ομάδων-Ανάκληση εμπειρίας των μαθητριών/των.</p> <p>Ανάπτυξη διαλόγου σε σχέση με τις εξελίξεις του μαθήματος Βασικές αρχές της Σκηνοθεσίας.</p> <p>Διερεύνηση αισθητικών υποθέσεων κατά τη διάρκεια δημιουργία ταινίας μικρού μήκους. (π.χ. Εάν το θέμα είναι οι έμφυλες διαφορές, η θέση τη γυναίκας στην εργασία και την κοινωνία, τότε οι μαθητές/τριες επιδίδονται σε:</p> <p>Λήψεις γυναικών σε εργασιακά περιβάλλοντα ή στο σπίτι. Εστίαση στην ανάδειξη, ενός αισθητικού ύφους, χρήση αισθητικών στοιχείων από το μιούζικαλ/φιλμ νουάρ /γουέστερν κ.τ.λ. Προβολή αμοντάριστων πλάνων και διάλογος με άξονα την αισθητική προσέγγιση, αποδοχή</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και Αυτοαξιολόγησης.</p> <p>4 ώρες</p>		<p>εναλλακτικών λήψεων/λύσεων). Οι μαθητές/τριες σηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια της διαθεματικής προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων.</p>	<p>Μέθοδος Project- Σύνδεση με διαφορετικά μαθήματα.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας. Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της αισθητικής μορφής του project. Κατόπιν γίνεται συζήτηση και διασύνδεση, με το θέμα που έχει επιλεγεί σε σχέση με τα άλλα μαθήματα.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες: παρακολουθείστε αποσπάσματα από τις ταινίες <i>Χάνα Άρεντ</i> της Μαργκαρέτε φον Τρότα, <i>Κοκό Σανέλ και Ιγκόρ</i> <i>Στραβίνσκυ</i> του Γίαν Κουνένμε, κατόπιν: α) αναδείξτε τα στοιχεία που προβάλλουν την επιστημονική και καλλιτεχνική δημιουργική ταυτότητα των ηρωίδων, β) διακρίνετε τη σχέση των ηρωίδων με τα σύγχρονα επιστημονικά- φιλοσοφικά και καλλιτεχνικά ρεύματα Εναλλακτικά</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p>		<p>παρακολουθείτε αποσπάσματα από τις ταινίες: Ωραία μου κυρία του Κίνγκ Βίντορ, <i>Sweet Charity</i> του Μπομπ Φόσε, <i>Χορεύοντας στο σκοτάδι</i> του Λ. Φ. Τρίαρς, κ.τ.λ. και διακρίνετε:</p> <p>α) τα στοιχεία του μιούζικαλ που αναδεικνύουν τις έμφυλες ανισότητες, β) διαφορές και ομοιότητες σε σχέση με τις προσδοκίες των ηρωίδων και με την κοινωνική τους εξέλιξη.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός-Αξιολόγηση-Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>3 ώρες</p> <p>Ενδυνάμωση της συνεργασίας στη σχολική κοινότητα</p> <p>Ενθάρρυνση των μαθητών/τριών σε προτάσεις και πρωτοβουλίες. Εξάσκηση των μαθητών και μαθητριών σε τεχνικές project</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Δημιουργία Project Αλληλεπίδραση</p>	<p>Καταιγισμός ιδεών και αισθητικές προτάσεις για Project, διάχυση και αλληλεπίδραση με την σχολική κοινότητα (π.χ διαγωνισμός αφίσας /τρέιλερ/ βίντεο κλιπ/ συμμετοχή σε καμπάνια για την ισότητα των δύο φύλλων κ.λπ.)</p> <p>Οι μαθήτριες/τές σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας</p> <p>Αναστοχασμός-Αξιολόγηση. Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Αποτίμηση της συνολικής</p>	<p>Εξέταση των προσωπικών</p>	<p>Το παραδοτέο των ομάδων</p>

<p>συμμετοχής στις δράσεις</p>	<p>ημερολογίων</p>	<p>παρουσιάζεται ως τελική εξέταση και δύναται να είναι κοινό με το παραδοτέο της σκηνοθεσίας. Εδώ εξετάζεται από τη σκοπιά της Αισθητικής. Εναλλακτικά στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή των ταινιών μικρού μήκους, η εξέταση θα γίνει με τη γραπτή ή προφορική ανάπτυξη των υφολογικών-αισθητικών χαρακτηριστικών μιας σκηνής, από μια ταινία της «Χρυσής εποχής» του κινηματογράφου και με ανοιχτό το ημερολόγιο του μαθητή.</p> <p>Ενημέρωση για την ανταπόκριση του μαθητή/τριας, μέσα από τις σημειώσεις που έχει κρατήσει.</p> <p>Διάλογος – αυτοαξιολόγηση.</p>
<p>1 ώρα</p>		

Α΄ ΤΑΞΗ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΩΤΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ – ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια ικανότητας αναγνώρισης από τις/τους μαθήτριες/τές των πολιτικοκοινωνικών συνθηκών, οι οποίες δημιούργησαν, ώθησαν και τυποποίησαν την κινηματογραφική βιομηχανία.</p> <p>Ικανότητα συσχέτισης των μετασχηματισμών στη βιομηχανική παραγωγή, με τη μυθοπλασία του Τσάρλυ Τσάπλιν.</p>	<p>Σύνδεση με το μάθημα της Αισθητικής Κινηματογράφου.</p> <p>Ιστορικό πλαίσιο πρώτες ταινίες του Βωβού Κινηματογράφου. Ο κινηματογράφος μια τέχνη μαζικής παραγωγής.</p> <p>Εισαγωγή στην οπτική γραμματική. Τα προβλήματα έλλειψης ήχου. Ένταξη της μυθοπλασίας στον κινηματογράφο Χρήση ηθοποιών Χρήση σκηνικών Χρήση κάμερας</p> <p>Η ανάπτυξη της εργασιακής παραγωγής και η απόδοσή της στην κινηματογραφική γλώσσα του Τσάπλιν.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Ημιδομημένος διάλογος: Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της κινηματογραφικής γλώσσας.</p> <p>-Τι είναι πλάνο; -Ποια είναι η χρήση της κάμερας; -Πώς χρησιμοποιείται ο ηθοποιός; -Πώς τα σκηνικά; -Ποια ήταν η συμβολή των: Μελιές, Τσάπλιν, Κήτον στην σκηνογραφία, στη μυθοπλασία και στην υποκριτική του κινηματογράφου;</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Σύγκριση του Ντοκιμαντέρ για το εργοστάσιο Φορντ με το έργο <i>Μοντέρνοι καιροί</i> του Τσάρλυ Τσάπλιν.</p> <p>Διάλογος για την κριτική θέση του Τσάπλιν στους αυξανόμενους ρυθμούς της παραγωγικής</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης.</p> <p>6 ώρες</p>		<p>διαδικασίας . Έρευνα στο διαδίκτυο.</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο για τους στόχους της ενότητας. Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας διάκρισης και ταξινόμησης των στοιχείων της φιλικής γλώσσας από τους/τις μαθητές/τριες.</p>	<p>Τα στοιχεία λήψης Το πλάνο Το κάδρο Η συσχέτιση των πλάνων</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας Ημιδομημένος διάλογος: Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους/τις μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους/τις προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της κινηματογραφικής γλώσσας.</p>
<p>Καλλιέργεια κατανόησης των στοιχείων λήψης και των διαφορετικών λειτουργιών του μοντάζ.</p>	<p>Μοντάζ η δημιουργική χρήση του κατ</p>	<p>Πώς αφηγούμαι κινηματογραφικά μια ιστορία; Τι είναι πλάνο; Τι είναι η σκηνή; Τι είναι το πλάνο σεκάνς; Τι είναι το κινηματογραφικό κάδρο; Τι είναι μοντάζ και ποια η λειτουργία του; (π.χ. κατ, φέιντ ιν, φέιντ άουτ, διπλοτυπία κ.ά.)</p>
<p>Ανάπτυξη ικανότητας διερεύνησης και κατανόησης, της χρήσης του φωτός και του νεκρό στην δημιουργία του κάδρου.</p>	<p>Ο κλειστός χώρος Ο χώρος και το φως</p>	<p>Προτεινόμενες δραστηριότητες: φωτογράφιση του ίδιου αντικειμένου από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Πειραματισμός με φωτιστικά μέσα.</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>8 ώρες</p>		<p>Σχηματισμός ομάδων και εφαρμογή των προηγούμενων εμπειριών με λήψεις φωτογραφιών (π.χ. φωτογραφίζω τις εσωτερικές σκάλες του σχολείου σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, φωτογραφίζω ένα παράθυρο από μέσα κ.ά.)</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο, για τους στόχους της ενότητας Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια αναγνώρισης των πολιτικοκοινωνικών συνθηκών στη Βόρεια Ευρώπη, από τους/τις μαθητές/τριες.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας διάκρισης της εξπρεσιονιστικής ερμηνείας από τη ρεαλιστική</p> <p>Ανάπτυξη κατανόησης της σχέσης απουσίας ήχου με την εξπρεσιονιστική ερμηνεία</p>	<p>-Ιστορικό πλαίσιο -Διαφορές Εξπρεσιονιστικής από Ρεαλιστικής Υποκριτικής -Κατανόηση των προβλημάτων που δημιουργεί η έλλειψη ήχου.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινιών . Ημιδομημένος διάλογος: Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους/τις μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της υποκριτικής στην κινηματογραφική γλώσσα.</p> <p>Ασκήσεις υποκριτικής: Να επιλέξετε μία σκηνή από τις ταινίες που προβλήθηκαν και να την διερευνήσετε μέσα από: Α) εξπρεσιονιστική ερμηνεία - Με την τεχνική της παντομίμα (π.χ. έντονες εκφράσεις, απότομες παύσεις)</p>

<p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση</p> <p>4 ώρες</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Με τη διερεύνηση του κατ σε μια σκηνή και εξέλιξη της δράσης αυτοσχεδιαστικά από τους μαθητές/τριες - Με δυναμικές εικόνες Β) ρεαλιστική ερμηνεία - Ασκήσεις, υποκριτικής ρεαλιστικής ερμηνείας (μέθοδος Στανισλάφσκι) - Κατ σε μια σκηνή και εξέλιξη της δράσης αυτοσχεδιαστικά από τους μαθητές/τριες - Δυναμικές εικόνες <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια κατανόησης της δομής του σεναρίου και των κανόνων του.</p>	<p>Επεξεργασία δομής Αρχή –μέση- τέλος Πλοκή Χαρακτήρες Διάλογος Εισαγωγή στο ντεκουπάζ</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων Ημιδομημένος διάλογος για την κλιμάκωση, πλοκή, συνοχή, κίνητρα, χαρακτήρα, συγκρούσεις Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της δομής του σεναρίου.</p> <p>Να σχηματιστούν ομάδες και να επιχειρήσουν να γράψουν το σενάριο μιας φωτοϊστορίας, βασισμένη στα ερωτήματα :Ποιος;</p>

<p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση</p> <p>6 ώρες</p>		<p>Πότε; Πού; Πώς; Τι; Προσοχή, η συγγραφή πρέπει να είναι σε χρόνο ενεστώτα και με εστίαση στην εικόνα. Πρόταση για θεματική: Κοινωνικές ανισότητες.</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο για τους στόχους της ενότητας. Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Ανάπτυξη ικανότητας διάκρισης και αναγνώρισης των σταδίων παραγωγής και των αρμοδιοτήτων των συντελεστών στην ταινία.</p>	<p>Τα στάδια πραγματοποίησης μιας ταινίας</p> <p>Ο ρόλος των συντελεστών</p>	<p>Ημιδομημένος διάλογος: Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των σταδίων της παραγωγής μιας ταινίας</p> <p>Σενάριο-Φωτοϊστορία Συγκρότηση ομάδας με καταμερισμό εργασιών -Οργάνωση -Τεχνικά μέσα -Το γύρισμα -Εργαστηριακή επεξεργασία Προτεινόμενες δραστηριότητες: Ποιες είναι οι βασικές ειδικότητες εργαζομένων που πρέπει να περιλαμβάνονται σε ένα κινηματογραφικό συνεργείο) -Σε ποιες φάσεις της παραγωγής είναι απαραίτητη η συμμετοχή</p>

<p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση</p> <p>4 ώρες</p>		<p>του σκηνοθέτη;</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Η ομάδα σχηματίζει κύκλο και αναπτύσσει διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
--	--	--

Β' ΑΞΟΝΑΣ: ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια εξοικείωσης με την οργάνωση και την εφαρμογή κανόνων στο κάδρο.</p> <p>Ανάπτυξη συνεργατικότητας, ομαδικότητας και αποδοχής του διαφορετικού.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση.</p> <p>8 ώρες</p>	<p>Δημιουργία ομάδων έρευνας Δημιουργία φωτοϊστορίας Συνδυασμός φαντασίας και επιστημονικής μεθόδου Παρατήρηση, υπόθεση, οργάνωση, πειραματισμός, εφαρμογή, επαλήθευση.</p>	<p>Σχηματισμός ομάδων. Εφαρμογή των προηγούμενων εμπειριών.</p> <p>Φωτογράφιση ανθρώπων σε διαφορετικές δραστηριότητες (π.χ. τις ουρές σε στάσεις λεωφορείων, υπηρεσιών, κ.τ.λ.)</p> <p>Φωτογράφιση επαγγελματιών.</p> <p>Δημιουργία φωτοϊστορίας με θέμα τις κοινωνικές ανισότητες.</p> <p>Διάλογος για τους στόχους της ενότητας. Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια διαθεματικής προσέγγισης με άλλα</p>	<p>Διαθεματική προσέγγιση- Διασύνδεση με τα άλλα</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων Ημιδομημένος διάλογος:</p>

<p>γνωστικά αντικείμενα.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας ανάλυσης στην ανάγνωση με ιστορικά εργαλεία, της κινηματογραφικής «γλώσσας».</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση</p> <p>4 ώρες</p>	<p>μαθήματα</p>	<p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους/τις μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους/τις προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση της κινηματογραφικής γλώσσας ως ιστορική πηγή.</p> <p>Συνεργασία με εκπαιδευτικούς.</p> <p>Σύνδεση του θέματος της φωτοϊστορίας με το μάθημα της Ιστορίας κ.ά. (π.χ. με άξονα την έλλειψη κοινωνικής ισότητας στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, έρευνα στο διαδίκτυο).</p> <p>Ομαδοσυνεργατικές πρακτικές με στόχο την εξέλιξη των φωτοϊστοριών.</p> <p>Διάλογος για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας στη σχολική κοινότητα</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Συμμετοχή σε σχολικά project</p> <p>Αλληλεπίδραση</p>	<p>Συμμετοχή σε δράσεις της σχολικής κοινότητας (π.χ. κοινωνικές ανισότητες και ανθρώπινα δικαιώματα).</p> <p>Διατήρηση ημερολογίου</p>
<p>Επικοινωνία των μαθητών/τριών με ανθρώπους της τέχνης</p> <p>Άνοιγμα των μαθητών /τριών σε χώρους δημιουργίας, με συμμετοχή σε φεστιβάλ, διαγωνισμούς</p>	<p>Άνοιγμα στην κοινωνία</p> <p>Επικοινωνία με τον κόσμο της Τέχνης</p> <p>Εξερεύνηση του οικείου αστικού τοπίου</p>	<p>-Επισκέψεις σε ταινιοθήκες, κιν/κές λέσχες, σε φεστιβάλ κινηματογράφου και εκθέσεις</p> <p>- Συνέντευξη με: σκηνοθέτη, ηθοποιό, σκηνογράφο, συγγραφέα κ.τ.λ.</p> <p>-Συμμετοχή σε φεστιβάλ</p>

<p>και εκθέσεις Ανάπτυξη της ικανότητας έρευνας και βιωματικής εμπλοκής</p> <p>4 ώρες</p>		<p>-Εξερεύνηση του αστικού περιβάλλοντος</p> <p>Διατήρηση ημερολογίου.</p>
<p>Αποτίμηση της συνολικής συμμετοχής στις δράσεις</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Εξετάσεις Παρουσίαση φωτοϊστοριών</p> <p>Εξέταση των προσωπικών ημερολογίων</p>	<p>Παρουσίαση και προβολή των φωτοϊστοριών, με τη θεματική που έχει δουλευτεί στην τάξη. Το παραδοτέο των ομάδων παρουσιάζεται ως τελική εξέταση. Εναλλακτικά στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή των φωτοϊστοριών, η εξέταση θα γίνει, με βάση τα παραγόμενα σενάρια και τα ημερολόγια των μαθητών/τριών. Ενημέρωση για την ανταπόκριση των μαθητών/τριών μέσα από τις σημειώσεις που έχουν κρατήσει.</p> <p>Διάλογος –Αυτοαξιολόγηση</p>

Β΄ ΤΑΞΗ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α΄ ΑΞΟΝΑΣ: ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

Η «ΧΡΥΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΟΛΥΓΟΥΝΤ»- ΟΜΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια της ικανότητας αναγνώρισης των πολιτικοκοινωνικών συνθηκών, από τους μαθητές και τις μαθήτριες.</p> <p>Ανάπτυξη κατανόησης της παντοδυναμίας των στούντιο παραγωγής στο Χόλυγουντ σε σχέση με το ιστορικό πλαίσιο</p>	<p>Σύνδεση με το μάθημα της Αισθητικής Κινηματογράφου Εξελίζεις στην οπτική γραμματική.</p> <p>Ιστορικό πλαίσιο Η «χρυσή εποχή» του Χόλυγουντ -η παντοδυναμία των στούντιο παραγωγής</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των εξελίξεων</p>

<p>αναφοράς.</p> <p>Καλλιέργεια της διάκρισης του συνεχώς αναβαθμιζόμενου ρόλου του σκηνοθέτη και της δημιουργικής συνεργασίας με τους συντελεστές της ταινίας.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>2 ώρες</p>	<p>-ο ρόλος του παραγωγού</p> <p>-ο ρόλος του σκηνοθέτη και η συνεργασία του με τον σκηνογράφο και τον οπερατέρ.</p> <p>Δομή του σεναρίου</p> <p>Το θέμα</p> <p>Η ιστορία</p> <p>Η πλοκή</p> <p>Η δράση</p> <p>Η ατμόσφαιρα</p> <p>Η αρχή</p> <p>Η κρίσιμη σκηνή</p> <p>Το απρόβλεπτο</p> <p>Η λύτρωση</p> <p>Το τέλος</p>	<p>της κινηματογραφικής γλώσσας.</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα:</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες και στοιχεία, για τα υπό εξέταση αποσπάσματα ταινιών και σχολιάζουν στην ολομέλεια της τάξης με βάση τα ερωτήματα</p> <p>-Ποια είναι η συμβολή των: Ο. Ουέλς, Φ. Κάπρα, Α. Χίτσκοκ, Τζ. Φορντ, Ο. Πρέμιγκερ, στη σκηνογραφία στη μυθοπλασία και στην υποκριτική του κινηματογράφου;</p> <p>-Πώς εξελίχθηκε η χρήση της κάμερας;</p> <p>-Πώς χρησιμοποιείται πλέον ο ηθοποιός;</p> <p>- Πώς τα σκηνικά;)</p> <p>Σύνταξη ερωτηματολογίου</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός</p> <p>Αξιολόγηση</p> <p>Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις</p>
<p>Καλλιέργεια της δεξιότητας στην κατανόηση, στην ανάλυση και στην ανάπτυξη της δομής σεναρίου.</p> <p>Ανάπτυξη της ικανότητας εμβάθυνσης των μαθητών/τριών, πάνω σε ζητήματα οπτικοακουστικής</p>	<p>Δομή του σεναρίου</p> <p>Το θέμα</p> <p>Η ιστορία</p> <p>Η πλοκή</p> <p>Η δράση</p> <p>Η ατμόσφαιρα</p> <p>Η αρχή</p> <p>Η κρίσιμη σκηνή</p> <p>Το απρόβλεπτο</p> <p>Η λύτρωση</p> <p>Το τέλος</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διάλογου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν τις εμπειρίες τους και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην</p>

<p>μεταφοράς του σεναρίου.</p>	<p>Η σημασία του χαρακτήρα</p> <p>Το <i>πλάνο σεκάνς</i> <i>Ντεκουπάζ</i> <i>Συνθετικό ντεκουπάζ</i></p>	<p>κατανόηση.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες και τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο.</p> <p>Στην ολομέλεια της τάξης σχολιάζουν το απόσπασμα της ταινίας, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα που αφορούν τα δομικά στοιχεία του σεναρίου</p> <p>Τι παρουσιάζεται στην</p> <ul style="list-style-type: none"> -Αρχή -Μέση -Τέλος; <p>Τι είναι <i>πλάνο σεκάνς</i>;</p> <p>Τι είναι το <i>συνθετικό ντεκουπάζ</i>;</p> <p>Συμπλήρωση Ερωτηματολογίου</p> <p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες με ομαδοσυνεργατικές πρακτικές:</p> <p>α) Να παρακολουθήσουν τα πρώτα δέκα λεπτά από την ταινία <i>Ο πολίτης Κέην</i> του Ό. Ουέλς και να παρουσιάσουν τις πληροφορίες εκείνες που αποτελούν το «κατώφλι ιστορίας».</p> <p>β) Να παρακολουθήσουν δέκα λεπτά από τη μέση της ταινίας, να επιλέξουν μια κρίσιμη σκηνή και να αιτιολογήσουν την άποψη τους.</p> <p>γ) Να παρακολουθήσουν δέκα λεπτά λίγο πριν το τέλος της ταινίας και να δραματοποιήσουν μια σκηνή, μέσα από μια θεατρική άσκηση- «μέρες τηλεόρασης και ραδιοφώνου».</p> <p>δ) Να επιλέξουν</p>
--------------------------------	--	--

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>6 ώρες</p>		<p>διαφορετικά φινάλε, να τα παρουσιάσουν δραματοποιημένα κ.ά. ή Να σχηματίσουν ομάδες και να ασκηθούν στα χαρακτηριστικά της δομής του σεναρίου: -Προετοιμασία και επιλογή θέματος σεναρίου - Ορισμός της πλοκής σε σχέση με το τόξο του βασικού χαρακτήρα-ήρωα -Κανόνες συνεργασίας /δημιουργική κριτική και όχι απόρριψη -Καταμερισμός δουλειάς - Γράψιμο/η αρχή, η μέση και το τέλος του σεναρίου -Γράψιμο με εστίαση στην εικόνα και τον ήχο.</p> <p>Άσκηση σε χρόνο ενεστώτα, πύκνωση και λιτή περιγραφή</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας κατανόησης της λειτουργίας της <i>Μιζανσέν</i></p> <p>Ανάπτυξη της δημιουργικής χρήσης του κινηματογραφικού μέσου.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας από τους μαθητές και μαθήτριες, σύνδεσης σχεδιασμού φωτισμού, διεύθυνσης ηθοποιών και λήψεων.</p>	<p><i>Μιζανσέν</i> Το σκηνικό περιβάλλον Κοστούμια/Μακιγιάζ/ Ηθοποιοί/ Φωτισμός</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους/τις προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό, στην κατανόηση και στην εφαρμογή των κανόνων της κινηματογραφικής γλώσσας.</p>

<p>Καλλιέργεια ικανότητας κατανόησης της χρήσης του χώρου – χρόνου, στο κινηματογραφικό κάδρο</p> <p>Καλλιέργεια της δεξιότητας λήψεων με τη χρήση της κάμερας – κινητού</p>	<p>Ο χώρος, η συμμετρία, η ισορροπία στην κιν/κή σύνθεση</p> <p>Χρόνος και κίνηση</p>	<p>Κατόπιν παρουσιάζουν τα συμπεράσματα και τις δράσεις τους στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες: Οι μαθητές δημιουργούν δυάδες και τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο ένα απόσπασμα ταινίας από τις προτεινόμενες, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα: -Τι είναι η <i>Μιζανσέν</i>; -Πώς παρουσιάζονται τα σκηνικά, τα κοστούμια, ο φωτισμός; -Πώς τοποθετούνται και κινούνται τα πρόσωπα;</p> <p>Κατόπιν πειραματιστείτε με τα στοιχεία Ή Παρακολουθείτε μια σκηνή από την ταινία <i>Η ταχυδρομική άμαξα</i> ή <i>Το γεράκι της Μάλτας</i> του Τζ. Χιούστον και σχολιάστε: -Πώς λειτουργούν τα στοιχεία της <i>Μιζανσεν</i>; -Πώς προσελκύουν και πώς κατευθύνουν την προσοχή του θεατή; Ή -Παρακολουθείτε τα δέκα πρώτα λεπτά από την ταινία <i>Πολίτης Κέιν</i> και διακρίνετε την ισορροπία στη σύνθεση και την κίνηση. -Πειραματιστείτε σε λήψεις με το ανθρώπινο/α σώμα/τα σε διαφορετικές θέσεις και κινήσεις, με πλάτη και μετωπικές. -Πειραματιστείτε με τη χρήση και τη λειτουργία του φλας μπακ.</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων</p>
--	---	---

<p>Καλλιέργεια της ικανότητας κατανόησης των <i>ρακόρ</i> και του κανόνα του άξονα Βιωματική κατανόηση με χρήση της κάμερας</p>	<p>Τα είδη <i>ρακόρ</i>: <i>ρακόρ</i> αντικειμένου <i>ρακόρ</i> χώρου <i>ρακόρ</i> βλέμματος, <i>ρακόρ</i> κατεύθυνσης, <i>ρακόρ</i> θέσης <i>ρακόρ</i> πάνω στην κίνηση</p>	<p>ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p> <p>Οι μαθητές δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο.</p> <p>Στην ολομέλεια της τάξης σχολιάζουν το απόσπασμα της ταινίας, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα, που αφορούν στα βασικά στοιχεία των <i>ρακόρ</i> και του Άξονα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι είναι το <i>ρακόρ</i>; - Πώς διακρίνουμε τα είδη <i>ρακόρ</i>; <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες</p> <p>A) Αναγνωρίστε το <i>ρακόρ</i> αντικειμένου, το <i>ρακόρ</i> χώρου, το <i>ρακόρ</i> βλέμματος, το <i>ρακόρ</i> κατεύθυνσης, το <i>ρακόρ</i> θέσης και <i>ρακόρ</i> πάνω στην κίνηση, σε απόσπασμα από την ταινία <i>Νύχτα αγωνίας</i> του Α. Χίτσκοκ.</p>
<p>Καλλιέργεια της ικανότητας κατανόησης των κανόνων του άξονα και της εφαρμογής του στις κινηματογραφικές λήψεις.</p>	<p>Ο Άξονας και οι κανόνες Γραμμή άξονα Βασικές θέσεις κάμερας <i>Σαμ, κοντρ σαμ</i>, Ο άξονας των 30° μοιρών</p> <p>Το πλάνο κλειδί Η γραμμή ενδιαφέροντος</p>	<p>B) Αναγνωρίστε τον κανόνα του άξονα σε μια σκηνή από την ταινία <i>Συνέβη μια νύχτα του Φ. Κάπρα</i>, απαντώντας στα παρακάτω ερωτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποιες είναι οι βασικές θέσεις της κάμερας σε στατικό διάλογο δύο ατόμων; - Ποιος είναι ο «άξονας» στην περίπτωση διαλόγου

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>8 ώρες</p>		<p>μεταξύ τριών ηθοποιών; -Ποια είναι η χρησιμότητα του κανόνα;</p> <p>Γ) Ερευνήστε βιωματικά τον κανόνα του άξονα Κινηματογραφήστε τους συμμαθητές σας χρησιμοποιώντας: -Τη γραμμή του άξονα στο διάλογο δύο ατόμων -Τη λειτουργία του <i>σαμ, κοντρ σαμ</i> - Τη λειτουργία του κανόνα των 30° μοιρών. Κατόπιν σχολιάστε τη συμβολή του άξονα και των <i>ρακόρ</i> στην αφηγηματική ροή.</p> <p>Ασκήσεις MONTAZ Συνεργασία με το μάθημα της πληροφορικής</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια και άσκηση της ικανότητας διάκρισης, και ταξινόμησης, των εξελίξεων της φιλμικής γλώσσας.</p>	<p>Τεχνικές εξελίξεις του φακού Προσθήκη του ήχου Η εστίαση <i>σε βάθος πεδίου</i> <i>Πλάνο σεκάνς</i></p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p> <p>Οι μαθήτριες/τές δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο</p>

<p>Ικανότητα κατανόησης των τεχνικών δυνατοτήτων των φακών</p>		<p>διαδίκτυο.</p> <p>Στην ολομέλεια της τάξης σχολιάζουν το απόσπασμα της ταινίας, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα, που αφορούν τις χρήσεις των κινηματογραφικών εξελίξεων.</p> <p>-Ποια είναι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά των φακών, ευρυγώνιων, τηλεφακών, μεσαίων και πώς αυτοί ώθησαν τις εξελίξεις;</p> <p>-Τι είναι η εστιακή απόσταση και που χρησιμεύει στο <i>βάθος πεδίου</i>;</p> <p>Προτεινόμενη δραστηριότητα:</p> <p>α) Παρακολουθήστε μια σκηνή από την ταινία <i>Πολίτης Κέιν</i> του Όρσον Γουέλς και παρατηρείστε πώς παρουσιάζονται τα πλάνα-εστίαση σε <i>βάθος πεδίου</i></p> <p>β) Παρακολουθήστε μια σκηνή από την ταινία <i>Το γεράκι της Μάλτας</i> του Τζον Χιούστον και παρατηρείστε πώς παρουσιάζονται τα πλάνα-εστίαση στη χρήση φακών.</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Προτεινόμενη βιωματική δραστηριότητα:</p> <p>Να σχηματιστούν ομάδες με σκηνοθέτη, εικονολήπτη, ηχολήπτη, και να ασκηθούν σε λήψεις, επιλέγοντας</p> <p>α) τη θέση της κάμερας β) την κίνηση και γ) τη γωνία λήψης.</p>
--	--	---

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>4 ώρες</p>		<p>Να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά είδη φακών.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου, με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια της ικανότητας διάκρισης των ηχητικών λειτουργιών στον κινηματογράφο.</p>	<p>Οι λειτουργίες του ήχου στον ομιλούντα κινηματογράφο.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των λειτουργιών του ήχου.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν дуάδες ή τριάδες. Ερευνούν στο διαδίκτυο και σχολιάζουν απόσπασμα της ταινίας, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα και ασκούνται στην αναγνώριση των εξελιξέων του ήχου.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <p>α) Να αναγνωρίσετε σε μια σκηνή από την ταινία <i>Το γεράκι της Μάλτας</i> του Τζον Χιούστον του ήχους, τη μουσική, τους θορύβους κ.τ.λ.</p> <p>Να αναγνωρίσετε τον τρόπο που σχετίζεται ο ήχος, με την εικόνα και την πηγή του.</p> <p>β) Παρακολουθήστε μια σκηνή από την ταινία</p>

<p>Καλλιέργεια ικανότητας πειραματισμού λήψεων με χρήση ήχου</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>4 ώρες</p>		<p><i>Μια υπέροχη ζωή του Φρανκ Κάπρα και παρατηρείστε τις ον και οφ χρήσεις του ήχου.</i></p> <p>γ) Παρακολουθήστε μια σκηνή από την ταινία <i>Φαντασία</i> του Γουόλτ Ντίσνεϋ και παρατηρείστε πώς τοποθετείται χρονικά ο ήχος σε σχέση με την εικόνα.</p> <p>Να πειραματιστείτε σε λήψεις που να χρησιμοποιούν τον ήχο πριν, κατά και μετά από τη διάρκεια της δράσης.</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Ανάπτυξη της ικανότητας διερεύνησης των νέων ερμηνευτικών κωδικών στην υποκριτική, μετά την είσοδο του ήχου.</p>	<p>Η εισαγωγή του ήχου στη φιλμική εικόνα</p> <p>Η δυναμική είσοδος του ηθοποιού</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p> <p>Οι μαθητές δημιουργούν дуάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο.</p> <p>Στην ολομέλεια της τάξης σχολιάζουν το απόσπασμα της ταινίας, σε σχέση με τα παρακάτω ερωτήματα που αφορούν τις εξελίξεις της</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας απόδοσης χαρακτήρων, μπροστά στην κάμερα.</p> <p>Καλλιέργεια της ικανότητας του αναστοχασμού και της Αυτοαξιολόγησης.</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Η Ψυχολογική ερμηνεία. Ο ρεαλιστικός χαρακτήρας Η φυσική ερμηνεία Η δόμηση του χαρακτήρα</p>	<p>υποκριτικής, στον ομιλούντα κινηματογράφο.</p> <p>α) Να παρακολουθήσετε μια σκηνή από την ταινία <i>Νύχτα αγωνίας</i> και να σχολιάσετε: -Πώς χρησιμοποιεί ο ηθοποιός τα στοιχεία της μνήμης; -Πώς επεξεργάζεται τα συναισθήματα; β) Να παρακολουθήσετε αποσπάσματα από την ταινία <i>Πολίτης Κέιν</i> και να σχολιάσετε το τρόπο με τον οποίο δημιουργείται ο ρεαλιστικός χαρακτήρας με παρελθόν, παρόν και μέλλον, στόχους και δράσεις γ) Βιωματική προτεινόμενη δραστηριότητα: Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν μια σκηνή από την ταινία <i>Ο μεγάλος ύπνος του Χ. Χωκς</i> και αποδίδουν τους χαρακτήρες, μπροστά στην κάμερα /κοντινό πλάνο/ αμερικέν/ γενικό πλάνο.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
--	---	---

Β΄ ΕΞΟΝΑΣ: ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ- ΕΦΑΡΜΟΓΗ- ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια ικανότητας εξοικείωσης με την οργάνωση και την εφαρμογή κανόνων, στο κάδρο.</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας μελέτης και οργάνωσης των σταδίων παραγωγής μιας ταινίας μικρού μήκους.</p> <p>Καλλιέργεια της φαντασίας των μαθητών/τριών</p> <p>Καλλιέργεια στον πειραματισμό και στην επαλήθευση του κινηματογραφικού υλικού.</p> <p>Ανάπτυξη της συνεργατικότητας, της ομαδικότητας, της κριτικής αντίληψης και αποδοχής του διαφορετικού.</p> <p>Ανάπτυξη αξιοποίησης της ψηφιακής γλώσσας</p> <p>Καλλιέργεια της</p>	<p>Σύνθεση, οργάνωση και παραγωγή τριών έως πέντε λεπτών, μικρού μήκους ταινίας (όπου το επιτρέπουν οι συνθήκες).</p> <p>Δημιουργία ομάδων έρευνας.</p> <p>Συνδυασμός φαντασίας και επιστημονικής μεθόδου.</p>	<p>Σχηματισμός ομάδων -καταμερισμός αρμοδιοτήτων.</p> <p>Εφαρμογή των προηγούμενων εμπειριών</p> <p>Επιλογή του θέματος της ταινίας.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες</p> <p>α) καταιγισμός ιδεών με βάση το θέμα: έμφυλες διαφορές/ Γυναίκα στην εργασία/ Στερεότυπα του Φύλου κ.τ.λ.</p> <p>Έρευνα στο διαδίκτυο</p> <p>β) Δημιουργία -συγγραφή σεναρίου</p> <p>γ) <i>Ρεπεράζ</i>, έρευνα για εύρεση χώρου γυρισμάτων/ φωτογράφιση του χώρου</p> <p>-Ασκήσεις κωδικοποίησης του σεναρίου στη κινηματογραφική γλώσσα <i>ντεκουπάζ</i></p> <p>-Ασκήσεις οργάνωσης ημερολογίου γυρίσματος- Όρντινο</p> <p>-Ασκήσεις λήψεων με όλους τους συντελεστές –</p> <p>-Γύρισμα</p> <p>-Ασκήσεις σύνθεσης των πλάνων- Μοντάζ Συνεργασία με το μάθημα της Πληροφορικής.</p> <p>Εξέλιξη σε δημιουργία τρίλεπτης ή πεντάλεπτης ταινίας μικρού μήκους όπου το επιτρέπουν οι συνθήκες.</p> <p>Διάλογος για τους στόχους της ενότητας</p> <p>Συμπλήρωση ερωτηματολογίου.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>

<p>ικανότητας του αναστοχασμού και της Αυτοαξιολόγησης</p> <p>10 ώρες</p>		
<p>Καλλιέργεια της διαθεματικής προσέγγισης των γνωστικών αντικειμένων.</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας ανάλυσης στην ανάγνωση της κινηματογραφικής «γλώσσας» με ιστορικά εργαλεία.</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Project</p> <p>Αλληλεπίδραση με άλλα μαθήματα</p>	<p>Συνεργασία των ομάδων με εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων (Φιλολόγος, Θεατρολόγος, Κοινωνιολόγος, Φυσικός κ.ά.). Προτεινόμενες Δραστηριότητες: Παρακολούθηση αποσπασμάτων της ταινίας.</p> <p>Έρευνα στο διαδίκτυο και στο οικείο περιβάλλον, για τις συνθήκες γυναικείας εργασίας/ επίσκεψη σε εργοστάσια εάν είναι δυνατόν/ έρευνα όσον αφορά στο 24ωρο μιας εργάτριας με συνεντεύξεις κ.τ.λ.</p> <p>Λήψεις με θέμα τις έμφυλες διαφορές στην εργασία).</p>
<p>Ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών/τριών για συνεργασία και διάχυση του project στη σχολική κοινότητα.</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Συμμετοχή σε σχολικά project.</p> <p>Αλληλεπίδραση</p>	<p>Συμμετοχή σε δράσεις της σχολικής κοινότητας με θέμα: Η θέση της γυναίκας και οι ανισότητες που απορρέουν από το φύλο της /διαπολιτισμικότητα/ για μια Παιδαγωγική της Ειρήνης κ.ά.</p> <p>Κατασκευή ιστοσελίδας - blog όπου θα συζητούν, θα αναπτύσσουν τις ιδέες και τις γνώμες τους, πάνω στο προτεινόμενο θέμα σε σχέση με τον κινηματογράφο, την τέχνη, τη φιλοσοφία, την ιστορία κ. ά. -Θα αναρτούν τις λήψεις τους -Θα έχουν επαφές με άλλες εκπαιδευτικές και καλλιτεχνικές κοινότητες -Τα κείμενα θα δημοσιεύονται και στα αγγλικά κ.ά.</p>
<p>Επικοινωνία των μαθητών/τριών με ανθρώπους της τέχνης.</p> <p>Άνοιγμα των μαθητών /τριών σε χώρους δημιουργίας, με συμμετοχή σε φεστιβάλ, διαγωνισμούς και</p>	<p>Άνοιγμα στην κοινωνία</p> <p>Επικοινωνία με τον κόσμο της Τέχνης</p> <p>Εξερεύνηση του οικείου αστικού τοπίου.</p>	<p>Προτεινόμενες δραστηριότητες</p> <p>-Επισκέψεις σε εκθέσεις -Συνεντεύξεις με σκηνοθέτη, ηθοποιό σκηνογράφο, συγγραφέα κ.τ.λ. -Εξερεύνηση του αστικού περιβάλλοντος (επίσκεψη σε εργοστάσιο κ.ά.)</p>

<p>εκθέσεις. Ανάπτυξη της ικανότητας έρευνας και βιωματικής εμπλοκής.</p> <p>4 ώρες</p>		
<p>Αποτίμηση της συνολικής συμμετοχής στις δράσεις</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Παρουσίαση φωτοιστορίας ή μικρού μήκους ταινίας, τρίλεπτης διάρκειας.</p> <p>Εξέταση των προσωπικών ημερολογίων</p>	<p>Παρουσίαση και προβολή φωτοιστορίας ή μικρού μήκους ταινίας τρίλεπτη ή πεντάλεπτη, με τη θεματική που έχει δουλευτεί στην τάξη. Το παραδοτέο των ομάδων παρουσιάζεται ως τελική εξέταση.</p> <p>Εναλλακτικά στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η παραγωγή των μικρών μήκους ταινιών, η εξέταση θα γίνει βάση των παραγόμενων σεναρίων και ημερολογίων.</p> <p>Ενημέρωση για την ανταπόκριση του μαθητή/τριας μέσα από τις σημειώσεις που έχει κρατήσει.</p> <p>Διάλογος –Αυτοαξιολόγηση.</p>

Γ' ΤΑΞΗ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ- ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α' ΑΞΟΝΑΣ: ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση του συνδυασμού των γνώσεων των Βασικών Άρχων Σκηνοθεσίας, με την Αισθητική του Κινηματογράφου.</p> <p>Κατανόηση των κοινωνικών</p>	<p>Διασύνδεση των μαθημάτων Βασικές αρχές Σκηνοθεσίας και Αισθητικής</p> <p>Εθνικές κινηματογραφίες Σύγχρονος Κινηματογράφος</p> <p>Κοινωνικό-Οικονομικό πλαίσιο</p> <p>Φιλοσοφικό Αισθητικό πλαίσιο</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας και ζωγραφικών πινάκων.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση</p>

<p>φιλοσοφικών και αισθητικών αλλαγών που επηρέασαν τις εξελίξεις στην κινηματογραφική τέχνη.</p> <p>Ικανότητα διάκρισης των αλλαγών, που επέφερε η χρήση του έγχρωμου φιλμ</p>	<p>Η αποδιάρθρωση του αριστοτελικού – ρεαλιστικού μοντέλου</p> <p>Από την παθητική προσήλωση στην κριτική στάση</p> <ul style="list-style-type: none"> -Υπαρξισμός -Στροκτουραλισμός -Αφηρημένος Εμπρεσιονισμός -Ποπ Αρτ, <p>Ο σκηνοθέτης «δημιουργός».</p>	<p>της στροφής της τέχνης προς την ανθρωπολογική προσέγγιση.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες, για την εποχή της μαζικοποίησης της τεχνολογίας των Κινημάτων κοινωνικής κριτικής, σε σχέση με έναν πίνακα ζωγραφικής και μιας ταινίας.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες:</p> <p>A. Μελετήστε τον πίνακα του A. Μπούρι κόκκινο πλαστικό και συνδυάστε τον, με μια σκηνή από την ταινία <i>Κόκκινη έρημος</i> του Μ. Αντονιόνι.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να διακρίνετε τη δυναμική του χρώματος και τη σημασία του σκηνικού περιβάλλοντος -Να αναδείξετε την επίδραση του χώρου στην αποξένωση των σχέσεων των χαρακτήρων. <p>B. Επιλέξτε ένα τραγούδι π.χ. <i>Imagine</i> του Τζον Λένον και μελετήστε στο διαδίκτυο πινάκες της Οπ Αρτ.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Κατόπιν επιχειρήστε να το οπτικοποιήσετε σε μορφή video clip. <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και</p>
---	---	---

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγηση.</p> <p>3 ώρες</p>		<p>αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ικανότητας των μαθητών/τριών, στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των στοιχείων τομής των εθνικών καλλιτεχνικών κινημάτων.</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας, παρατήρησης της πραγματικότητας - ο άνθρωπος και οι καθημερινές του ασχολίες.</p> <p>Καλλιέργεια της ικανότητας διάκρισης του κινηματογραφικού βλέμματος ως ευαίσθητου δέκτη της κοινωνικής πραγματικότητας.</p>	<p>Νεορεαλισμός Νουβέλ Βανγκ Φρη Σίνεμα</p> <p>Αλλαγή των εκφραστικών μέσων και απόρριψη της συμβατικότητας του Χόλυγουντ Προβολή και ανάδειξη του προβλήματος της Αποξένωσης</p> <p>Χρήση εξωτερικών χώρων Φυσικοί χώροι και κατάργηση ντεκόρ Η πτώση των σταρ Χρήση ερασιτεχνών ηθοποιών Κάμερα στο χέρι Μικρός προϋπολογισμός Κοινωνική Θεματολογία Αποδραματοποίηση της διήγησης</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου, ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στον σχολιασμό και στον πειραματισμό με χρήση κάμερας για τη βαθύτερη κατανόηση των νέων καλλιτεχνικών ρευμάτων.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κάθε αισθητικό ρεύμα, μέσα από το απόσπασμα μιας αντιπροσωπευτικής ταινίας. Ερευνούν και πειραματίζονται με τους τρόπους, με τους οποίους η κάμερα καταγράφει τις κοινωνικές δομές και το κοινωνικό-υπαρξιακό αδιέξοδο. Παρουσιάζουν τα</p>

		<p>συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης. Προβαίνουν σε κινηματογραφικές λήψεις.</p> <p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες: Α. Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από την ταινία <i>Η γη τρέμει</i> του Λ. Βισκόντι, και δημιουργήστε μια παγωμένη εικόνα με θέμα τη σύγκρουση των χαρακτήρων της ταινίας. Ζωντανέψτε την εξέλιξοντας τη δράση.</p> <p>Β. Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από την ταινία <i>Ο κλέφτης ποδηλάτων</i> του Β. Ντε Σίκα -σκηνή καταδίωξης- και διακρίνετε τον τρόπο, με τον οποίο, χρησιμοποιεί ο σκηνοθέτης τα ρεαλιστικά στοιχεία στο ντεκόρ, στην υποκριτική, στη χρήση της κάμερας -Πώς αντιλαμβάνεται τη φτώχεια, την ανεργία και τη παραβατικότητα κ.τ.λ.</p> <p>Γ. Διερευνήστε τις σχέσεις των ανθρώπων σε φυσικούς χώρους -Χρησιμοποιήστε την κάμερα -Βγείτε στην αυλή του σχολείου και κινηματογραφήστε ένα επεισόδιο σύγκρουσης, όσο πιο λιτά μπορείτε.</p>
--	--	--

<p>Καλλιέργεια από τους μαθητές και τις μαθήτριες της ικανότητας διάκρισης των νεωτερικών στοιχείων της φιλμικής γλώσσας.</p> <p>Ικανότητα διάκρισης της φιλμικής γλώσσας ως ευαίσθητος δέκτης των εξελίξεων των αισθητικών και φιλοσοφικών αναζητήσεων.</p>	<p>Νουβέλ Βαγκ Ανάπτυξη πρωτότυπου ύφους Αποσπασματική αφήγηση Αμεσότητα Αυθορητισμός Πειραματισμός με τα εκφραστικά μέσα Ο κινηματογράφος του δημιουργού</p>	<p>Δ. Ασκηθείτε στα μεγάλα και μεσαία πλάνα, που εμπεριέχουν τον χώρο και εξυπηρετούν την αντικειμενική οπτική.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες</p> <p>Α. Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από την ταινία του Ζαν Λυκ Γκοντάρ, <i>Με κομμένη την ανάσα</i>. Αιτιολογείστε την άποψή σας. α) Ποια κατά τη γνώμη σας, ήταν τα στοιχεία του πολιτισμού, που συνέβαλαν στην άνθηση του κινήματος της νουβέλ βαγκ β) Αναγνωρίστε την απόρριψη του αριστοτελικού μοντέλου, της κλασσικής αφήγησης, στην τεχνική του <i>τζαμπ κατ</i>-ασυνέχεια πλάνων γ) Πειραματιστείτε με την κάμερα στα απότομα κοψίματα – <i>κατ</i>. Συνεργασία με το μάθημα της Πληροφορικής για εξάσκηση σε προγράμματα επεξεργασίας ταινιών Παρουσιάστε τα πλάνα στην ολομέλεια της τάξης</p> <p>Β. Παρακολουθείτε μια σκηνή από τον <i>Τρελό Πιερό</i> του Ζ.Λ. Γκοντάρ και εστιαστείτε στις ερμηνείες -Σχολιάστε το στοιχείο</p>
--	---	--

<p>Διάκριση των υφολογικών και τεχνικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν το κίνημα του Φρι Σίνεμα</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Φρι Σινεμα</p>	<p>της αποστασιοποίησης, την απουσία συναισθημάτων και την αδυναμία επικοινωνίας των χαρακτήρων</p> <p>-Επιλέξτε μια σκηνή από την ταινία και παρουσιάστε την με την μέθοδο της εσωτερικής ερμηνείας (χωρίς συμμετοχή συναισθήματος)</p> <p>Γ. Παρακολουθείστε ένα απόσπασμα από τη ταινία του Λ. Άντερσον <i>Η μοναξιά του δρομέα των μεγάλων αποστάσεων</i> ή το <i>Εάν</i> και διακρίνετε τα υφολογικά και τεχνικά στοιχεία, που χαρακτηρίζουν το κίνημα στην φωτογραφία, στην τεχνική των φωτισμών, στα σκηνικά και στη μουσική.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και</p>	<p>Εθνικές Κινηματογραφίες: Ρωσία, Πολωνία, Ουγγαρία Ιαπωνία, Ινδία. Η παράδοση και η</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου</p>

<p>στην κατανόηση της ανόδου του ασιατικού κινηματογράφου και της <i>φιλμικής γραφής</i>.</p> <p>Διάκρισης της ικανότητας κατανόησης του αισθητικού βλέμματος του σκηνοθέτη δημιουργού.</p> <p>Καλλιέργεια εμπάθυνας του κινηματογραφικού βλέμματος.</p> <p>Ικανότητα κατανόησης της αλληλεπίδρασης των θρησκευτικών συστημάτων και των κοινωνικο-πολιτιστικών σχηματισμών .</p>	<p>ανανέωση</p> <p>Οι αισθητικές αναζητήσεις</p>	<p>διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν εμπειρίες και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των ιδιαίτερων στοιχείων της παράδοσης των λαών της Α. Ευρώπης και της Ασίας καθώς και τον τρόπο με το οποίο συνδιαλέγονται με τις αισθητικές αναζητήσεις των δημιουργών. Οι μαθητές/τριες δημιουργούν дуάδες και τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες, γύρω από την ταινία Παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες Α. Παρακολουθείτε μια σκηνή από την ταινία του Γ. Όζου <i>Ταξίδι στο Τόκυο</i> και διακρίνετε τα στοιχεία της χρήσης του χώρου και του χρόνου</p> <p>Εστίαση: α) Στην ανάδειξη της δυναμικής του ήχου και της εικόνας β) Στην αξιοποίηση της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στη σύνθεση του κάδρου γ) στη γωνία λήψης, την προοπτική, την</p>
--	--	---

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>2 ώρες</p>		<p>κίνηση της κάμερας δ) Παρακολουθείστε πώς επιδρά ο χώρος- χρόνος στη σύγκρουση, ανάμεσα στον παλιό και τον καινούριο κόσμο.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός- Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στην ταξινόμηση και στην κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των δημιουργών</p>	<p>Συγκρίσεις ταινιών σκηνοθετών δημιουργών</p> <p>Προσέγγιση του προσωπικού τους οράματος</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διάλογου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν τις εμπειρίες τους και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των δημιουργών, μέσα από τη σύγκριση των έργων τους.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες, γύρω από τις ταινίες.</p> <p>Παρουσιάζουν τις κινηματογραφικές ασκήσεις τους στην ολομέλεια της τάξης.</p>

<p>Καλλιέργεια ικανότητας συγκριτικής μελέτης του κινηματογραφικού έργου</p>		<p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες Α. Παρακολουθήστε ένα απόσπασμα από τη ταινία του Λ. Μπουνιουέλ <i>Η Βιριδιάνα</i> και συγκρίνετε το με ένα απόσπασμα, από την ταινία του Ι. Μπέργκμαν <i>Έβδομη σφραγίδα</i> Β. Επιλέξτε 6 διαφορετικά πλανά από τη σκηνή της κάθε ταινίας και συντάξτε ένα <i>storyboard</i>- οπτικοποιημένο <i>ντεκουπάζ</i>, χρησιμοποιώντας, είτε ένα λογισμικό είτε σκιτσάροντας οι ίδιοι τα πλάνα της ταινίας. Διασύνδεση με το μάθημα της επιλογής του Μοντάζ και των Εικαστικών. Ή Παρακολουθείστε μια σκηνή από τη ταινία <i>Καθρέφτης του Σ. Ταρκόφσκι</i> και συγκρίνετέ την με ένα απόσπασμα από την ταινία <i>8 ½ του Φ. Φελίνι</i>, ως προς τον τρόπο διαχείρισης του χρόνου και της τοποθέτησης του ανθρώπου στο κάδρο. Κατόπιν περιγράψτε ποιά κατά τη γνώμη σας, είναι η αντίληψη για τα πιο πάνω ζητήματα. Ή Α. Παρακολουθείστε μια σκηνή από την ταινία, <i>Σιωπή</i> του Μ. Αντονιόνι</p>
--	--	--

<p>Καλλιέργεια συγκριτικής ικανότητας Έρευνα των εκφραστικών δυνατοτήτων του βλέμματος του ηθοποιού μπροστά στην κάμερα</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>3 ώρες</p>		<p>Εξερευνήσετε τις εκφραστικές δυνατότητες του βλέμματος των ηθοποιών Κατόπιν να τις συγκρίνετε, με μια σκηνή από τη ταινία <i>Πρόσωπα</i> του Τζον Κασσαβέτη.</p> <p>Β. Πειραματιστείτε μπροστά στην κάμερα με ασκήσεις βλέμματος Αντιθέσεις βλέμματος: Ψυχολογικό - Αποστασιοποιημένο- (μέθοδος Στανισλάφσκι, actors studio-μπρεχτική θεώρηση, αποστασιοποίηση)</p> <p>Πειραματιστείτε και με τις δύο μεθόδους με βλέμματα, σιωπής, ψίθυρου, κραυγής κ.τ.λ.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των χαρακτηριστικών στοιχείων των</p>	<p>Οι σύγχρονες τάσεις στον παγκόσμιο κινηματογράφο «Δόγμα 95 Δανία» Νέος γερμανικός κινηματογράφος.</p> <p>Ανεξάρτητος αμερικανικός</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινιών.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διαλόγου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους</p>

<p>σύγχρονων κινηματογραφικών τάσεων</p> <p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών αναγνώρισης και βιωματικής διεύρυνσης των νέων αισθητικών τάσεων στο κινηματογράφο</p>	<p>κινηματογράφος (Ντιρέκτ σίνεμα)</p> <p>Πρώην Γιουγκοσλαβικός κινηματογράφος</p> <p>Ισπανία κίνημα Μοβίδα</p> <p>Ο κινηματογράφος στην εποχή της παγκοσμιοποίησης</p> <p>Τουρκία Κίνα Κορέα</p>	<p>μαθητές/τριες να ανακαλέσουν τις εμπειρίες τους και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση των σύγχρονων τάσεων και τις επιδράσεις του.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες και τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες για το κάθε αισθητικό κινηματογραφικό κίνημα, μέσα από επιλεγμένο απόσπασμα αντιπροσωπευτικής ταινίας.</p> <p>Παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης Προβαίνουν σε κινηματογραφικές λήψεις.</p> <p>Διασύνδεση με το μάθημα Επιλογής του Μοντάζ Ασκήσεις με προγράμματα μοντάζ.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες Α. Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από την ταινία <i>Η οικογενειακή γιορτή</i> του Τόμας Βίντερμπεργκ και διακρίνετε: - Τη συνεχή κίνηση της κάμερας στο χέρι - Το λανθασμένο <i>ρακόρ</i> - Το πήδημα στον</p>
---	---	--

		<p> άξονα -Το κατ στον ίδιο άξονα -Το ασύμμετρο καδράρισμα -Το βλέμμα των ηθοποιών κατευθείαν στο φακό -Την απουσία τεχνητών φωτισμών Β. Αναγνωρίστε τα τεχνάσματα που ώθησαν στην αποδόμηση της κλασσικής γλώσσας του κινηματογράφου Γ. Σχολιάστε τι κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε να προκαλέσει τη δυσφορία των θεατών Δ. Πειραματιστείτε με την κάμερα ή το κινητό και χρησιμοποιείστε την, ως όργανο καταγραφής, απόλυτα αδέσμευτο από τους αισθητικούς προσδιορισμούς Ή Παρακολουθείστε ένα απόσπασμα από την ταινία 2046 του Γουόγκ Καρ Βάϊ Α. Να αναγνωρίσετε τα αισθητικά στοιχεία στην εικόνα και στο ρυθμό, τα οποία αναδεικνύουντο ιδιαίτερο κινηματογραφικό του ύφος Β. Συγκρίνετε τα παραπάνω στοιχεία με ένα απόσπασμα από την ταινία του Κ. Ταραντίνο <i>Ρεζερβουάρ Ντόγκς</i> Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και </p>
--	--	--

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>3 ώρες</p>		<p>αναπτύσσουν διάλογο, για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των χαρακτηριστικών του Ελληνικού κινηματογράφου</p> <p>Η καλλιέργεια της ικανότητας διάκρισης της</p>	<p>Ο σύγχρονος Ελληνικός κινηματογράφος</p>	<p>Προβολή απόσπασμάτων ταινιών.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διάλογου ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν τις εμπειρίες τους και τους προτρέπει στην έρευνα, στο σχολιασμό και στην κατανόηση.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν δυάδες ή τριάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες, για το απόσπασμα της αντιπροσωπευτικής ταινίας του ελληνικού κινηματογράφου, που εξετάζουν. Παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες: Παρακολουθείτε τη σεκάνς περάσματος χρόνου δίχως κατ, στην ταινία <i>Ο Θίασος</i> του Θ. Αγγελόπουλου α) Διακρίνετε το αισθητικό και αφηγηματικό</p>

<p>συμβολής του νέου ελληνικού κινηματογράφου στη διερεύνηση του κινηματογραφικού ύφους.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και</p>		<p>αποτέλεσμα, που δημιουργεί η επιλογή του πλάνο σεκάνς.</p> <p>β) Αναφερθείτε σε ποιες, κατά τη γνώμη σας, κλασσικές επιταγές, αντιτάχθηκε με την επιλογή του αυτή.</p> <p>Ή Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από τη ταινία <i>Ο Δράκος</i> του Ν Κούνδουρου και α) Αναγνωρίστε τις επιρροές από το νεορεαλισμό, τον εξπρεσιονισμό και το φιλμ νουάρ, στον φωτισμό, στα ντεκόρ στη σύνθεση του κάδρου και στην υποκριτική.</p> <p>β) Αναφέρετε ποιο κατά τη γνώμη σας είναι το μεγαλύτερο καλλιτεχνικό κεφάλαιο της ταινίας και αιτιολογήστε την άποψη</p> <p>Ή Παρακολουθείτε ένα απόσπασμα από τη <i>Ευδοκία</i> του Α. Δαμιανού και διακρίνετε τη χρήση του ντουμπλάζ στη φωνή της πρωταγωνίστριας. Σχολιάστε και επιχειρηματολογήστε υπέρ ή κατά της επιλογής αυτής.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός-</p>
--	--	---

<p>αυτοαξιολόγησης. 2 ώρες</p>		<p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Η καλλιέργεια της ικανότητας των μαθητών/τριών στην έρευνα, στη διαδικασία ταξινόμησης και στην κατανόηση των χαρακτηριστικών και των δυνατοτήτων της τηλεόρασης και του Βίντεο Αρτ.</p> <p>Δεξιότητα εμβάθυνσης στις ψηφιακές εξελίξεις της αφηγηματικής ροής.</p>	<p>Η δυναμική του Βίντεο Αρτ</p> <p>Η ελευθερία του καλλιτέχνη</p> <p>Η δημιουργική έκφραση</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων ταινίας.</p> <p>Μέσα από τη μέθοδο του ημιδομημένου διάλογου ο εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές/τριες, να ανακαλέσουν τις εμπειρίες τους και προτρέπει στην έρευνα, σε σχέση με το Βίντεο Αρτ, ως μορφή αισθητικής και πολιτικής αντίδρασης στην τηλεόραση και ως μέσο καλλιτεχνικής έκφρασης χαμηλού κόστους.</p> <p>Οι μαθητές/τριες δημιουργούν ομάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο πληροφορίες.</p> <p>Παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p>Προτεινόμενες δραστηριότητες Α. Να ερευνήσετε στο διαδίκτυο και να συνδέσετε τα εξπρεσιονιστικά και πειραματικά στοιχεία στον κινηματογράφο του 1920-30 με το Βίντεο Αρτ. Β. Ερευνήστε και αναγνωρίστε τις</p>

<p>Ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων Καλλιέργεια της δημιουργικότητας και του πειραματισμού.</p>		<p>ιδιαιτερότητες του Βίντεο Αρτ ως μέσο έκφρασης.</p> <p>Γ. Διακρίνετε:</p> <p>α) Τα στοιχεία της υλικοτεχνικής υποδομής του εκφραστικού αυτού μέσου.</p> <p>β) Τη συνεχή εξέλιξη και τελειοποίηση του μέσου</p> <p>γ) Τη δυνατότητα να παράγεται και να αναπαράγεται γρήγορα και οπουδήποτε</p> <p>δ) Τη δυνατότητα άμεσου ελέγχου του τελικού προϊόντος, χωρίς τη δαπανηρή μεσολάβηση των εργαστηρίων</p> <p>ε) Τις αισθητικές δυνατότητες, τον τρόπο που διευρύνει και αλλάζει τις οπτικές μας συνήθειες</p> <p>στ) Την προσιτή του σχέση, τη λεγόμενη οικειότητα του καλλιτέχνη με το μέσο και το κοινό.</p> <p>Δ. Χρησιμοποιήστε τις ηλεκτρονικές ψηφιακές δεξιότητες και πειραματιστείτε με τους μετασχηματισμούς των εικόνων. Καταγράψτε εικόνες και ήχους σε μια ηλεκτρονική κάμερα, που είναι συνδεδεμένη με ένα βίντεο, το οποίο ενώνεται με ένα monitor, που αναμεταδίδει</p>
---	--	---

<p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>3 ώρες</p>		<p>ταυτόχρονα την κινηματογραφημένη εικόνα (αν υπάρχει αυτή η δυνατότητα).</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αναστοχασμός Αξιολόγηση Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
---	--	---

Β ΑΞΟΝΑΣ: ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Καλλιέργεια της διαθεματικής προσέγγισης των Γνωστικών Αντικειμένων.</p> <p>Ανάπτυξη της ικανότητας διαχείρισης του κινηματογράφου ως ιστορικής/ επιστημονικής πηγής.</p> <p>Κατανόηση των παραμέτρων αρμονικής συμβίωσης ομάδων με διαφορετικά εθνολογικά χαρακτηριστικά.</p>	<p>Project Διαθεματική προσέγγιση</p> <p>Ο κινηματογράφος και η ανάπτυξη της διαπολιτισμικής διάστασης.</p>	<p>Διασύνδεση με θέματα των μαθημάτων: Ιστορίας Κοινωνικών Επιστημών, Ψηφιακής Αφήγησης, Μουσικής κ.τ.λ. Συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων μαθημάτων.</p> <p>Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες και ερευνούν στο διαδίκτυο, πληροφορίες μέσα από αρχεία, φωτογραφίες, άρθρα και οπτικό υλικό, ζωντανές συνεντεύξεις, σχετικά με κάποιο θέμα: πχ. διαπολιτισμικότητα, κοινωνική ανισότητα, «Ο άνθρωπος σε αλληλεπίδραση μέσα σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον».</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας επικοινωνίας ενός αποτελεσματικού διαλόγου, ειρηνικής αλληλεπίδρασης ανάμεσα σε διαφορετικές κουλτούρες, εθνικές ομάδες, θρησκείες, γλώσσες, πεποιθήσεις και κοινωνικά πλαίσια</p> <p>Καλλιέργεια ικανότητας ενσωμάτωσης αυτών των στοιχείων, από τους/τις μαθητές/τριες στη δημιουργία project.</p> <p>Καλλιέργεια της αλληλεπίδρασης του ατόμου με το πολιτισμικό περιβάλλον.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Ο κινηματογράφος και η ανάπτυξη της διαπολιτισμικής διάστασης.</p>	<p>Οι μαθητές/τριες συλλέγοντας πληροφορίες και συνάγοντας συμπεράσματα, αναπτύσσουν διάλογο και προτείνουν για προβολή, συγκεκριμένα αποσπάσματα ταινιών στην ολομέλεια</p> <p>Κατά την διάρκεια των προβολών γίνεται σχολιασμός και συζήτηση.</p> <p>Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση- ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια ενδυνάμωσης της συνεργασίας των μαθητών/τριών με τη σχολική κοινότητα.</p> <p>Ενθάρρυνση των μαθητών/τριών για χρήση και παραγωγή Ψηφιακής Αφήγησης.</p> <p>Ανάπτυξη της πρωτοβουλίας και της καινοτόμας δραστηριότητας, μέσω της ψηφιακής επικοινωνίας.</p>	<p>Εμπλοκή σε συνεργατικές δράσεις</p> <p>Ψηφιακή αφήγηση και επικοινωνία</p>	<p>Οι μαθητές/τριες ενθαρρύνονται στη δημιουργία δράσεων επικοινωνιακών, που να εμπεριέχουν τις νέες τεχνολογίες.</p> <p>Προτεινόμενες Δραστηριότητες: Κατασκευή ή εμπλουτισμός ιστοσελίδας –blog που έχουν δημιουργήσει στη Β΄ Λυκείου, ανάρτηση υλικού με λήψεις, συνεντεύξεις</p> <p>Ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου σχετικό με το θέμα που έχουν επιλέξει: -Μετάφραση</p>

<p>Άνοιγμα των μαθητών /τριών σε χώρους δημιουργίας με συμμετοχή σε φεστιβάλ, διαγωνισμούς και εκθέσεις</p> <p>Καλλιέργεια της ικανότητας του αναστοχασμού και της αυτοαξιολόγησης</p> <p>4 ώρες</p>	<p>Άνοιγμα στην κοινωνία</p> <p>Επικοινωνία με τον κόσμο της Τέχνης</p> <p>Εξερεύνηση του οικείου αστικού τοπίου.</p>	<p>κινηματογραφικού υλικού στα αγγλικά -υπότιτλοι</p> <p>-Συμμετοχή σε προγράμματα μέσω ψηφιακής επικοινωνίας</p> <p>-Συμμετοχή σε φεστιβάλ κινηματογράφου</p> <p>επισκέψεις σε εκθέσεις</p> <p>-Εξερεύνηση του αστικού περιβάλλοντος όπως: επίσκεψη σε εθνικές κοινότητες, σε μεταναστευτικά κέντρα, διαπολιτισμικά σχολεία.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια συνδυασμού φαντασίας και επιστημονικής μεθόδου.</p> <p>Ανάπτυξη ικανότητας στην Οργάνωση, Πειραματισμό, Εφαρμογή και Επαλήθευση του κινηματογραφικού υλικού.</p> <p>Ανάδειξη ικανότητας συνεργατικότητας και εξοικείωσης με τη συγγραφή σεναρίου.</p>	<p>Project</p> <p>Στάδια παραγωγής ταινίας μικρού μήκους</p> <p>Ανάθεση αρμοδιοτήτων</p> <p>Κατασκευή σεναρίου</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες ανακαλούν εμπειρίες που αποκόμισαν στην διάρκεια των μαθημάτων, επιλέγουν θέμα και χωρίζονται σε ομάδες.</p> <p>Κατόπιν προχωρούν συλλογικά στα στάδια κατασκευής ταινίας μικρού μήκους 5 –8 λεπτών.</p> <p>Οι μαθητές/τριες προβαίνουν σε διάλογο πάνω στα δομικά σεναριακά ζητήματα και μέσα από αυτοσχεδιασμούς, η ομάδα γράφει το σενάριο. Με τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών, η ομάδα συνθέτει την κεντρική ιδέα και τον άξονα του κεντρικού χαρακτήρα</p>

<p>Ανάπτυξη ικανότητας από τους μαθητές/τριες διερεύνησης χώρων κατάλληλων για κινηματογραφικές λήψεις</p> <p>6 ώρες</p>	<p>Έρευνα χώρων <i>Ρεπεράζ</i> <i>Ντεκουπάζ</i> <i>/storyboard</i></p>	<p>-Η ομάδα συγγράφει το σενάριο της ταινίας.</p> <p>Η ομάδα ερευνά το χώρο-<i>ρεπεράζ</i> και διαμορφώνει το <i>ντεκουπάζ</i>, ή φτιάχνει το <i>storyboard</i>.</p> <p>Χρήση πιθανού υλικού από την προγενέστερη έρευνα των μαθητών και μαθητριών, πάνω στη θεματική του σεναρίου Τελική γραφή σεναρίου 5' - 8'.</p>
<p>Ανάπτυξη ικανότητας οργάνωσης και προγραμματισμού, καθώς και καλλιέργεια συνεργασίας με τη σχολική κοινότητα</p> <p>6 ώρες</p>	<p>Ημερολόγιο προβών <i>όρντινο</i></p>	<p>Η ομάδα συντάσσει το ημερολόγιο προβών και λήψεων - <i>όρντινο</i> Πρόβες</p>
<p>Καλλιέργεια της συνθετικής σκέψης και ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας.</p> <p>Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της συνεργασίας με τη σχολική κοινότητα.</p> <p>Καλλιέργεια της ικανότητας του αναστοχασμού και της Αυτοαξιολόγησης.</p> <p>6 ώρες</p>	<p>Διδασκαλία ρόλων Πρόβες</p> <p>Τα γυρίσματα μικρού μήκους ταινίας</p>	<p>Γυρίσματα μικρού μήκους ταινίας 5' - 8' Συνεργασία με Σκηνοθέτη Σκηνογραφικό Ηθοποιό.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας.</p> <p>Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.</p>
<p>Καλλιέργεια των μαθητών/τριών στην επιλογή και σύνδεση των λήψεων Καλλιέργεια της συνθετικής σκέψης και ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας</p>	<p>Μοντάζ Διασύνδεση με το μάθημα επιλογής του Μοντάζ</p>	<p>Μοντάζ Οι ομάδες προβάλλουν το αμοντάριστό υλικό και αναπτύσσουν την κριτική τους προσέγγιση, σε σχέση με την επίτευξη του αρχικού στόχου της λήψης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΟΝΤΑΖ, σύνδεση με το μάθημα επιλογής του Μοντάζ.</p> <p>Οι ομάδες σχηματίζουν</p>

Καλλιέργεια της ικανότητας του αναστοχασμού και της Αυτοαξιολόγησης 2 ώρες		κύκλο και αναπτύσσουν διάλογο για τους στόχους της ενότητας. Αξιολόγηση- Διατήρηση ημερολογίου με εντυπώσεις και παρατηρήσεις.
Αποτίμηση της συνολικής συμμετοχής στις δράσεις 2 ώρες	Παρουσίαση μικρού μήκους ταινίας, διάρκειας 5 με 8 λεπτά Εξέταση των προσωπικών ημερολογίων	Παρουσίαση και προβολή μικρού μήκους ταινίας, διάρκειας 5 έως 8 λεπτών με τη θεματική που έχει δουλευτεί στην τάξη. Το παραδοτέο των ομάδων παρουσιάζεται ως τελική εξέταση. Εναλλακτικά στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η παράγωγή της ταινίας, η εξέταση θα γίνει βάση των παραγόμενων σεναρίων και των ημερολογίων Ενημέρωση για την ανταπόκριση του μαθητή/τριας μέσα από τις σημειώσεις που έχει κρατήσει. Διάλογος- Αυτοαξιολόγηση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ
Α΄ Β΄ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ο Σκοπός του μαθήματος της Ζωγραφικής είναι οι μαθητές:

- να αποκτήσουν ένα συνεκτικό σύνολο γνώσεων ιστορικού, θεωρητικού, αισθητικού και καλλιτεχνικού χαρακτήρα στην ζωγραφική αλλά και στις εφαρμογές που προκύπτουν από αυτή.
- να καλλιεργήσουν την προσωπική τους έκφραση και τα αισθητικά τους κριτήρια.
- να εξοικειωθούν με τις αισθητικές αξίες, και τον πειραματισμό με ποικίλα υλικά, μέσα και τεχνικές.

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΑΝΑΛΟΓΙΑ – Τα σχηματισμένα χρώματα και τα χρωματισμένα σχήματα.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μπορούν να σχεδιάσουν, με κάρβουνο, μελάνι, ή ασπρόμαυρο νερόχρωμα σε χαρτί, μια Νεκρή Φύση, κ.ά. - μπορούν να αποδώσουν με ευχέρεια τα σχήματα που δημιουργούν οι Ερριμμένες - Προσπίπτουσες σκιές και οι αυτοσκιές σε γεωμετρικά αντικείμενα στο χώρο. -αποκτήσουν την δυνατότητα να χρησιμοποιούν ποικιλία μεικτών τεχνικών, υδατοχρώματα, παστέλ, κολάζ κ.ά. -Να αποκτήσουν αναλυτική σκέψη, σχεδιαστική ευχέρεια, κριτική ικανότητα, όπως και δυνατότητες θεωρητικής υποστήριξης του έργου τους. <p>18 ΩΡΕΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Σχέδιο με τη χρήση των πέντε βασικών τόνων για την απόδοση του φωτός. -Τεχνικές που βοηθούν την εκτέλεση γρήγορων σπουδών, ή μικρών έργων. -Σχεδιασμός-μελέτη φιγούρας ζώων στατική και σε κίνηση. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -σχεδιάζουν εκ του φυσικού σε τεχνητό ή φυσικό φως σχέδια μορφών και συνθέσεων. Αξιολογούν και αυτοαξιολογούνται και υποστηρίζουν το έργο τους. -εκτελούν γρήγορα σκίτσα σε διαφορετικά χαρτιά Α4. -χρησιμοποιούν μεικτές τεχνικές για να αποδώσουν θέματα από το περιβάλλον τους. -μελετούν αναλογίες και σχήματα αντικειμένων συμμετρικών και μη και τα αναπαράγουν από μνήμης -ασκούνται στη μελέτη κλίμακας σε εξωτερικό περιβάλλον, πχ. σύγκριση φιγούρας κτηρίου, μικρό μεγάλο, κ.ά.
2. ΓΡΑΜΜΗ - Ζωγραφική του καθαρού σχήματος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να μπορούν να χειριστούν ικανοποιητικά μεικτές τεχνικές χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες των υλικών τους όπως: Καλυπτικό /Διαφανές, Ελαφρύ/Βαρύ, Ομοιογενές/ 	<ul style="list-style-type: none"> - Η Ζωγραφική του περιγράμματος και η απεικόνιση της καθαρής μορφής στις διαφορετικές πρώιμες ιστορικές περιόδους του παγκόσμιου πολιτισμού. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -κρατούν σημειώσεις κάνουν σκίτσα και δημιουργούν δικές τους πρωτότυπες παραστάσεις ή μοτίβα, απλής μορφής.

<p>Ανομοιογενές.</p> <p>-να είναι ικανοί να ζωγραφίζουν απλές παραστάσεις με ξεκάθαρες φόρμες και καθαρά σχήματα σε σχετικά μεγάλες διαστάσεις</p> <p>-να γνωρίζουν τις αρχές της τέχνης των Εικόνων και είναι σε θέση να ζωγραφίσουν χρησιμοποιώντας τις ανάλογες τεχνικές.</p> <p>-να είναι ικανοί να δημιουργήσουν με απλές και γενικές φόρμες, διακοσμητικά θέματα και παραστάσεις.</p>	<p>- Οι σχεδιαστικοί άξονες, τα κενά και οι συνέχειες των σχημάτων που δημιουργούν τον ρυθμό και την κίνηση.</p> <p>- Η καθαρή φόρμα και η γήινη χρωματική κλίμακα στην Ελληνιστική και Ρωμαϊκή διακοσμητική των ψηφιδωτών δαπέδων.</p> <p>- Πρωτοχριστιανικά και Βυζαντινά τοιχογραφικά διακοσμητικά μοτίβα.</p> <p>-Μεσαιωνική τέχνη στην επιτοίχια διακόσμηση στην Ευρώπη.</p> <p>- Οι εικονογραφήσεις των χειρογράφων.</p> <p>- Βυζαντινή τέχνη και Ρώσικη εικονογραφία.</p> <p>- Λαϊκή Τέχνη στα Βαλκάνια.</p> <p>- Ινδική και Σινοϊαπωνική Τέχνη.</p>	<p>-δημιουργούν πρωτότυπες απλές διακοσμητικές συνθέσεις σε διαστάσεις 50Χ70εκ. Ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα</p> <p>-ζωγραφίζουν με προπλάσμούς, σαρκώματα, φωτίσματα και ψιμίθια, με νεροχρώματα και διάφορες συνδετικές ύλες όπως η ζελατίνη, το αυγό, οι φυτικές γόμμες αλλά και οι πολυμερείς κόλλες.</p> <p>-δημιουργούν με απλές και γενικές φόρμες, διακοσμητικά θέματα και παραστάσεις, εμπνευσμένα από την Ελληνική και την Παγκόσμια πολιτιστική παράδοση με ελαφρές ύλες όπως η Ακουαρέλα, το γκουάς και τα παστέλ σε χαρτί.</p> <p>-συγκεντρώνουν φωτογραφίες τοιχογραφιών Πρώιμης τέχνης, γεωμετρικά διακοσμητικά μοτίβα ή σχέδια. Σχεδιάζουν και προτείνουν τα δικά τους προσωπικά μοτίβα – κολάζ. Επιλέγουν τη χρήση τους.</p> <p>- σχεδιάζουν και ζωγραφίζουν την προσωπική τους πρόταση εμπνευσμένοι από τοιχογραφίες ή βυζαντινές εικόνες</p> <p>-παρουσιάζουν τη Βυζαντινή πολιτιστική κληρονομιά (Βυζαντινές</p>
---	---	--

18 ΩΡΕΣ		εικόνες, ψηφιδωτά, διάκοσμος εκκλησιών κ.ά.) Ομαδική εργασία.
3. ΦΩΣ - Ζωγραφική της σκιάς		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -γνωρίζουν τις βασικές τεχνικές υλικών , όπως το κάρβουνο, το μολύβι, το μολυβοκάρβουνο, τις τέμπρες και τα συνδετικά τους, την τεχνική του γκουάς τα ακρυλικά, τα παστέλ και τις μεικτές χρήσεις τους με τα λάδια. -γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των συνδετικών υλικών τόσο των χρωστικών όσο και της προετοιμασίας της ζωγραφικής επιφάνειας. -γνωρίσουν τις ιδιότητες των διαλυτών, των διάφορων medium και των βερνικιών που έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί στην ζωγραφική. -κατανοούν, να αναλύουν και να συγκρίνουν τη λειτουργία του φωτός στα έργα της προαναγεννησιακής περιόδου με αυτά της Αναγέννησης και έπειτα από αυτήν. -κατανοήσουν τις αλλαγές που επέφερε η χρησιμοποίηση του λαδιού στην ζωγραφική και να τις χρησιμοποιούν εικαστικά . -Να μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεχνική του Chiaroscuro. -Οι μαθητές και οι μαθήτριες να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αλλαγές που επέφερε στη ζωγραφική η ανακάλυψη της 	<ul style="list-style-type: none"> -Η πρώιμη εμφάνιση της σκιάς στην ζωγραφική κατά την Ελληνιστική περίοδο. -Η εξέλιξη της σκιαγράφησης μέσα από την ταυτόχρονη χρήση φωτός/ σκιάς και ενδιάμεσου τόνου για την απόδοση του όγκου. -Το Κιάρο –σκούρο και οι σκηνογραφικές συνθέσεις. -Σύγχρονη ζωγραφική που βασίζεται στον σκιοφωτισμό. -Κατανόηση της τονικής διαβάθμισης και της συμβολής της στην απόδοση του όγκου -Σκιά-τόνος και συναίσθημα. -Ανακάλυψη της φωτογραφίας. -Ιμπρεσιονισμός Νεότερη Ευρωπαϊκή ζωγραφική (τοπιογραφία- υπαιθρισμός) Έλληνες ζωγράφοι Σύγχρονη Ευρωπαϊκή ζωγραφική 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ζωγραφίζουν αυτό-πορträιτα με λιτή γκάμα χρωμάτων αυγοτέμπρας, χρησιμοποιώντας μετωπικούς φωτισμούς. -σχεδιάζουν φιγούρες και εσωτερικά, με μαύρο μελάνι η νερόχρωμα, και λευκή κιμωλία η άσπρο νερόχρωμα, σε γκριζοχαρτί. -ζωγραφίζουν θέματα που έχουν φωτογραφίσει και έχουν επεξεργαστεί ψηφιακά και μετατρέπουν το έγχρωμο θέμα σε ασπρόμαυρο ή με ολιγοχρωμία (γριζιάγ). -μελετούν τη ζωγραφική του Ντε Κίρικο και το ρόλο της σκιάς στα έργα του. -παρουσιάζουν και μελετούν το έργο του Καραβάτζιο. Ομαδική εργασία με επισημάνσεις στο ρόλο της φωτοσκίασης στο έργο του καλλιτέχνη. -συλλέγουν ή κατασκευάζουν

<p>φωτογραφίας.</p> <p>18 ΩΡΕΣ</p>		<p>γεωμετρικά αντικείμενα και με την χρήση προβολέα και σκοτεινής αίθουσας πειραματίζονται με τα σχήματα και τις εντάσεις των σκιών που δημιουργούνται με την παραμόρφωσή τους.</p>
<p>4. ΧΩΡΟΣ - Ζωγραφική της ψευδαίσθησης. Απόδοση τριών διαστάσεων</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -κατανοήσουν τους δύο βασικούς τρόπους απόδοσης της προοπτικής. - να χρησιμοποιήσουν στη ζωγραφική τους τα είδη της προοπτικής. -δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά σε έργο μεγάλων διαστάσεων με καταμερισμό εργασιών. -Να παρουσιασθεί η έννοια του χώρου στην Αναγέννηση , πως χρησιμοποιείται και πως συνδέει όλες τις οπτικές τέχνες μαζί. <p>18 ΩΡΕΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ψευδαισθησιακή αναπαράσταση του τρισδιάστατου χώρου -Σχεδιαστική γραμμική προοπτική και η επιστημονική της αντίληψη με τα σημεία φυγής και το επίπεδο παρατήρησης. -Τονική προοπτική ή ατμοσφαιρική προοπτική με τονική διαφοροποίηση στα επίπεδα βάθους. -Χρωματική προοπτική, ή προοπτική της τοπιογραφίας, διαβάθμιση της καθαρότητας του χρώματος και των σχημάτων από τα πρώτα επίπεδα στα τελευταία. -Τονική προοπτική ή ατμοσφαιρική προοπτική ή Χρωματική προοπτική ή προοπτική της τοπιογραφίας 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -φωτογραφίζουν, και επεξεργάζονται ψηφιακά θέματα, με έμφαση την προοπτική απόδοση του χώρου. -σχεδιάζουν και ζωγραφίζουν προοπτικά, εξωτερικούς χώρους του σχολείου. - σχεδιάσουν προοπτικά με ένα και δύο σημεία φυγής-κεντρική προοπτική-γωνιακή προοπτική -σχεδιάζουν τοπίο εκ του φυσικού προοπτικά και το χρωματίζουν με τονικές αυξήσεις και μειώσεις . -ζωγραφίζουν πρώτο δεύτερο και τρίτο επίπεδο (μείωση και αύξηση μεγεθών).

5. ΧΡΩΜΑ - Ζωγραφική της χρωματικής μάζας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αποδώσουν χρωματικά το φως και τον ζωγραφικό χώρο χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν σε τονικές λύσεις. -να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία που αποκτά η ποιότητα αλλά και η ποσότητα και η θέση, του κάθε χρώματος στην ζωγραφική σύνθεση. -να φιλοτεχνούν ζωγραφικές συνθέσεις όπου να αποδίδονται έννοιες και όροι χωρίς να αναφέρονται εικονογραφικά στοιχεία. 	<p>Η απαρχή του μοντερνισμού. Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ιμπρεσιονισμός. Το χρώμα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής. -Συμπληρωματική σχέση και συνάφεια των χρωμάτων στις συνθέσεις και οι εφαρμογές τους στην ζωγραφική δημιουργική πράξη. Η χρωματική απόδοση του φωτός και του χώρου. -Η απαρχή του μοντερνισμού και η ρήξη με το παραδοσιακό πολιτισμικό συνεχές. - Η απαρχή του μοντερνισμού. Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ζωγραφίζουν απλές συνθέσεις, μικρών σχετικά διαστάσεων με διαφορετικές κάθε φορά βασικές χρωματικές κλίμακες. -ζωγραφίζουν απλές συνθέσεις σε σχετικά μεγάλες διαστάσεις χωρίς να αναιρούν τα ίχνη της χειρονομίας, με εμφανή τα στάδια της διαδικασίας και τον τρόπο εκτέλεσης. -συγκεντρώνουν, εικόνες έργων, Ιμπρεσιονιστών και Μετα-ιμπρεσιονιστών ζωγράφων, τα ταξινομούν σε ομάδες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις μορφοπλαστικές τους συγκλίσεις. Παρουσιάζουν στην τάξη τα συμπεράσματά τους. Ομαδοσυνεργατική εργασία. -ερευνούν στο διαδίκτυο μοντέρνους Έλληνες ζωγράφους και το έργο τους.
<p>-να κατανοούν τη σημασία της διαδικασίας στο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.</p>	<p>Φωβισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> -δημιουργούν έργα με εμφανή τα στάδια της διαδικασίας και τον τρόπο εκτέλεσης. -ζωγραφίζουν έργα υπερχρωματισμένα με έμφαση στο συναίσθημα.

<p>-να κατανοήσουν τη σημασία της χειρονομίας στη ζωγραφική και να ζωγραφίζουν χρησιμοποιώντας την πυκνότητα του υλικού για να εκφράσουν συγκεκριμένες καταστάσεις.</p> <p>-να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία του χρωματικού πεδίου.</p> <p>18 ΩΡΕΣ</p>	<p>Χειρονομιακή ζωγραφική. Η σημασία της ζωγραφικής ύλης (πάστα).</p> <p>Η Υφή σαν πλαστικό στοιχείο.</p> <p>Το μοντερνιστικό έργο στην Ελλάδα.</p> <p>Ζωγραφική του χρωματικού πεδίου.</p>	<p>-δημιουργούν έργα με πυκνότητα, ματιέρα, χρωματικές διαβαθμίσεις, και υφές.</p> <p>-δοκιμάζουν με διαφορετικά υλικά (π.χ. άμμος,) και δημιουργούν ένα θέμα με μεικτή τεχνική.</p> <p>-διαφοροποιούν αποδίδοντας ζωγραφικά διαφορετικής υφής αντικείμενα ανάλογα με την πυκνότητα.</p> <p>-αποδίδουν έργα με τον τρόπο της Χειρονομιακής ζωγραφικής.</p>
--	---	---

6 · ΣΥΝΘΕΣΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -περιγράφουν τα στοιχεία της σύνθεσης συγκεκριμένων έργων τέχνης και να κατανοούν την κλίμακα, τους άξονες και το νόημα των ζωγραφικών συνθέσεων. -να μπορούν να φιλοτεχνήσουν ζωγραφικές συνθέσεις με συγκεκριμένο θέμα απαλλαγμένες από εικονογραφικά και αφηγηματικά στοιχεία. -να κατανοούν και να αναλύουν τη δομή ενός έργου. -να κατανοήσουν τις αρχές του Κυβισμού του Σουπρεματισμού του Φουτουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> -Η απελευθέρωση της ζωγραφικής από την αφήγηση. -Η εικαστική πλαστική γλώσσα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής. -Η σημασία της διάστασης σαν μέρος της πλαστικής γλώσσας. -Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο και τα εκφραστικά του μέσα: <ul style="list-style-type: none"> . Επιπεδότητα, . Παραμόρφωση, . Διάσπαση της μορφής, . Προβολή της διαδικασίας στο αποτέλεσμα. - Ζωγραφική σαν μουσική. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -χρησιμοποιούν την τεχνική του κολάζ αλλά και μικτών τεχνικών με ελαφρές ύλες. -χρησιμοποιούν την τεχνική του κολάζ μελετώντας έργα των Miro, Klee, Kandinsky. -δημιουργούν έργα ζωγραφικής εμπνεόμενα από μουσικά έργα. -ανασυνθέτουν με διαφορετικό τρόπο, υλικά και τεχνικές, γνωστά ζωγραφικά έργα του Πικάσο.

	-Κυβισμός	-εμπνέονται από έννοιες και γεγονότα για να δημιουργήσουν προσωπικά έργα. Καταθέτουν προσχέδια, ιδέες και προτάσεις στην ομάδα. .-κατασκευάζουν σκηνικά ή στοιχεία σκηνικού με κυβιστικά χαρακτηριστικά. -ζωγραφίζουν το πρόσωπό τους με κυβιστικά χαρακτηριστικά–(<i>body painting</i>).
-να κατανοήσουν την σημασία της σύνθεσης και του χρώματος στην δημιουργία συναισθημάτων. -να μπορούν να εντάξουν σε δικά τους πρωτότυπα ζωγραφικά έργα μορφοπλαστικά φουτουριστικά στοιχεία.	Ζωγραφική σαν ποίηση Η περίπτωση Mark Chagall. Σουπρεματισμός Φουτουρισμός	-συγκρίνουν τα έργα τους και συζητούν επάνω στις έννοιες μέγεθος, σχήμα, χρώμα. -κατασκευάζουν κοστούμια με απλά υλικά εμπνευσμένοι από τον Φουτουρισμό. -ζωγραφίζουν και εικονογραφούν παραμύθια και ονειρικές εικόνες .
18 ΩΡΕΣ	Από την ζωγραφική επιφάνεια στην φυσική δράση / Performance	-Δραματοποιούν έργα από την ιστορία της τέχνης -Δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τις φωτογραφίζουν τις επεξεργάζονται και εκθέτουν το φωτογραφικό υλικό σε έκθεση του σχολείου.
7· ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - Η καταγωγή των εφαρμοσμένων τεχνών και η σχέση τους με τη ζωγραφική.		

7.1 ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -αντιλαμβάνονται το ψηφιδωτό/βιτρό/μαρκετερίως <p>μορφή ζωγραφικής με διαφορετικό υλικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> -μπορούν να σχεδιάσουν σε μακέτα διακοσμητικά ψηφιδωτά μοτίβα ή μοτίβα τοιχογραφιών και διακοσμητικών επίπλων με ξυλενθητική (Μαρκετερί) και μπορούν να τις μεταφέρουν στην αναγκαία κλίμακα. -να δημιουργήσουν μικρών διαστάσεων ψηφιδωτά με Άμεση ή Έμμεση ψηφοθέτηση. -να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις βασικές κατασκευαστικές αρχές, όπως η ροή των ψηφίδων, οι αρμοί, και τα μεγέθη τους. - να γνωρίζουν τα υλικά, τα μέσα και τα εργαλεία του ψηφιδωτού καθώς και τις βασικές του τεχνικές. <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Τοιχογραφίες, σε τεχνικές a secco, mezzo, fresco & νωπογραφία -ψηφιδωτά μαρμαροθητική -διακοσμητικά εσωτερικών χώρων και επίπλων, Βιτρό και Μαρκετερί/ Ξυλενθητική. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -σε μικρά ειδικά τελάρια δημιουργούν και πειραματίζονται στις τρεις τεχνικές τοιχογραφίας. Συζητούν τις διαφορές τις ευκολίες και τις δυσκολίες της κάθε μιας. -ασκούνται στην δημιουργία ψηφιδωτών με: <ul style="list-style-type: none"> -κολάζ από έγχρωμα χαρτιά, ή άλλα υλικά. -με ψηφίδες που δημιουργούνται από έγχρωμα υλικά που μπορούν εύκολα να κοπούν συνθέτουν με άμεση ή έμμεση ψηφοθέτηση σε πανί ή χαρτί.
7.2 ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να γνωρίζουν με ποιόν τρόπο συμμετέχει η ζωγραφική σε ένα θεατρικό σκηνικό. -να μπορούν να κατανοήσουν τον τρόπο μεταφοράς εικαστικής εικόνας σε τρισδιάστατο χώρο. <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<p>Κατασκευή μακέτας σκηνικών & σχεδιασμός κοστούμιών.</p> <p>Επιλογή φωτισμών.</p> <p>Κατασκευή σκηνικών σε τελικό μέγεθος.</p>	<p>Οι μαθητές, ομαδικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μελετούν σκηνικά από θεατρικές παραστάσεις, -αναλύουν τις ανάγκες ενός έργου και επιλέγουν να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν τα κατάλληλα κοστούμια και σκηνικά. -βρίσκουν βιβλιογραφικό ή φωτογραφικό υλικό από κοστούμια εποχής και κατασκευές.
---	--	--

7.3 ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ – ΚΟΜΙΚΣ – STREET ART - ANIMATION

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να είναι ικανοί να δημιουργούν δικές τους αφίσες χρησιμοποιώντας απλά σχεδιαστικά προγράμματα. - να είναι σε θέση να εικονογραφήσουν μια ιστορία. -να χρησιμοποιούν την τεχνολογία, τις εκτυπώσεις και το κολάζ. -να είναι ικανοί σε ένα απλό σενάριο να δημιουργήσουν μια αλληλουχία εικόνων κόμικ. -να παρεμβαίνουν με προτάσεις αισθητικής βελτίωσης στους χώρους του σχολείου. -να είναι ικανοί να σχεδιάσουν σειρά σχεδίων με βάση την τεχνική του παραδοσιακού 	<p>Αφίσα</p> <p>.</p> <p>Εικονογράφηση</p> <p>Κόμικς (κείμενο και εικόνα)</p> <p>Διαδοχικές εικόνες</p> <p>Street Art / Graffiti</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - δημιουργούν τις δικές τους αφίσες-poster. -συλλέγουν υλικό σχετικό με την ιστορία της εικονογράφησης και του κοινωνικού περιβάλλοντος που αναπτύχθηκε. -χρησιμοποιούν εικόνες από διαφορετικά κόμικς και δημιουργούν ένα καινούργιο πρωτότυπο σενάριο με την τεχνική του κολάζ. -εικονογραφούν μια ιστορία χρησιμοποιώντας

animation. 7 ΩΡΕΣ	Animation	<p>τα υλικά που θεωρούν καταλληλότερα για την απόδοση της ατμόσφαιρας του θέματος. Για την εικονογράφηση χρησιμοποιούν κυρίως ελαφρά υλικά όπως νερομπογιές, ξυλομπογιές, κραγιόνια, μελάνια, γκούας ή ακρυλικά.</p> <p>-σχεδιάζουν, κατασκευάζουν μακέτα και δημιουργούν Graffiti στο σχολείο.</p> <p>-φτιάχνουν με απλούς τρόπους κινούμενη εικόνα. (Flip book)</p>
--	-----------	---

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ		
1. ΑΝΑΛΟΓΙΑ – Τα σχηματισμένα χρώματα και τα χρωματισμένα σχήματα.		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - μπορούν να σχεδιάσουν, με κάρβουνο, μελάνι, ή ασπρόμαυρο νερόχρωμα σε χαρτί, ένα πορτραίτο, κ.ά. - μπορούν να αποδώσουν με ευχέρεια τα σχήματα που δημιουργούν οι Ερριμμένες- Προσπίπτουσες και οι αυτοσκοιές σε σύνθεση γεωμετρικών αντικειμένων στο χώρο. - αποκτήσουν την δυνατότητα να χρησιμοποιούν ποικιλία 	<ul style="list-style-type: none"> -Σχέδιο με παράλληλη χρήση των πέντε βασικών τόνων για την απόδοση του φωτός. -Τεχνικές που βοηθούν την εκτέλεση γρήγορων σπουδών, ή μικρών έργων. - Ερριμμένες-προσπίπτουσες και αυτοσκοιές. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -σχεδιάζουν εκ του φυσικού σε τεχνητό ή φυσικό φως και με μεικτές τεχνικές. -εκτελούν γρήγορα σκίτσα σε διαφορετικά χαρτιά A4. -δημιουργούν μόνοι τους αρμονικές συνθέσεις και τις αποδίδουν σχεδιαστικά και τονικά.

<p>μεικτών τεχνικών (όπως υδατοχρώματα, παστέλ, κολάζ κ.ά.).</p> <p>- να αποκτήσουν αναλυτική σκέψη, σχεδιαστική ευχέρεια, κριτική ικανότητα, όπως και ικανότητα θεωρητικής υποστήριξης του έργου τους.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>		<p>- κατασκευάζουν, με ποικίλες τεχνικές, διάφορα αντικείμενα και τα συνθέτουν στο χώρο. Μπορεί τα έργα να είναι επίπεδα ή τρισδιάστατα. Πιθανή χρήση τους σε εγκατάσταση ή σκηνικό.</p> <p>- Μελετούν και σχεδιάζουν πορτραίτα των συμμαθητών τους και ανθρώπινες φιγούρες.</p>
--	--	--

2. ΓΡΑΜΜΗ - Ζωγραφική του καθαρού σχήματος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να μπορούν να χειριστούν ικανοποιητικά μεικτές τεχνικές χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες των υλικών τους όπως: Καλυπτικό / Διαφανές, Ελαφρύ/Βαρύ, Ομοιογενές / Ανομοιογενές.</p> <p>-να είναι ικανοί να ζωγραφίζουν απλές παραστάσεις με ξεκάθαρες φόρμες και καθαρά σχήματα σε σχετικά μεγάλες διαστάσεις</p> <p>-να γνωρίζουν τις αρχές της τέχνης των Εικόνων και είναι σε θέση να ζωγραφίσουν χρησιμοποιώντας τις ανάλογες τεχνικές.</p> <p>-να είναι ικανοί να δημιουργήσουν με απλές και γενικές φόρμες, διακοσμητικά θέματα και παραστάσεις, εμπνευσμένα από την Ελληνική και την Παγκόσμια πολιτιστική παράδοση με ελαφρές ύλες</p>	<p>- Η Ζωγραφική του περιγράμματος και η απεικόνιση της καθαρής μορφής στις διαφορετικές πρώιμες ιστορικές περιόδους του παγκόσμιου πολιτισμού.</p> <p>- Οι σχεδιαστικοί άξονες, τα κενά και οι συνέχειες των σχημάτων που δημιουργούν τον ρυθμό και την κίνηση.</p> <p>- Η καθαρή φόρμα και η γήινη χρωματική κλίμακα στην Ελληνιστική και Ρωμαϊκή διακοσμητική των ψηφιδωτών δαπέδων.</p> <p>- Πρωτοχριστιανικά και Βυζαντινά τοιχογραφικά διακοσμητικά μοτίβα.</p> <p>-Μεσαιωνική τέχνη στην επιτοίχια διακόσμηση στην Ευρώπη.</p> <p>- Οι εικονογραφήσεις των χειρογράφων.</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-κρατούν σημειώσεις σκισάρουν και δημιουργούν δικές τους πρωτότυπες παραστάσεις ή μοτίβα, απλής μορφής.</p> <p>-δημιουργούν πρωτότυπες απλές διακοσμητικές συνθέσεις σε διαστάσεις 50x70 εκ. Ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα.</p> <p>-ζωγραφίζουν με προπλασμούς, σαρκώματα, φωτίσματα και ψιμίθια, με νεροχρώματα και διάφορες συνδετικές ύλες όπως η ζελατίνη, το αυγό, οι φυτικές γόμμες αλλά και οι πολυμερείς κόλλες.</p> <p>-παρουσιάζουν εικόνες από τα ψηφιδωτά της Ελληνιστικής περιόδου. Ομαδική εργασία.</p>

<p>όπως η Ακουαρέλα, το γκούάς και τα παστέλ σε χαρτί.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>- Βυζαντινή τέχνη και Ρώσικη εικονογραφία.</p> <p>- Λαϊκή Τέχνη στα Βαλκάνια.</p>	<p>-συγκρίνουν τις τοιχογραφίες της Σαντορίνης με αυτές της Βυζαντινής τέχνης. Επιχειρηματολογούν υποστηρίζοντας την άποψή τους.</p> <p>-δημιουργούν τρισδιάστατες μεγάλες και μικρές, χρωματικές κατασκευές, τις οποίες τοποθετούν στο χώρο, δημιουργώντας ομαδική εγκατάσταση.</p> <p>-μελετούν και παρουσιάζουν έργα από την Ελληνική λαϊκή- παραδοσιακή τέχνη. Ομαδική εργασία.</p> <p>-Επιλέγουν ήρωες, εμπνέονται και δημιουργούν τους δικούς τους, δίνοντας σε αυτούς τις δικές τους εκδοχές. Μπορεί να εξελιχθεί σε εικονογράφηση και δημιουργία δικού τους βιβλίου.</p>
<p>3. ΦΩΣ - Ζωγραφική της σκιάς</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -γνωρίζουν τις βασικές τεχνικές των παραδοσιακών τεχνών, όπως τις Τέμπρες και τα συνδετικά τους, την τεχνική του Γκούατα Ακρυλικά, τα παστέλ και τις μεικτές χρήσεις τους με τα λάδια. -γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των συνδετικών υλικών τόσο των χρωστικών όσο και της προετοιμασίας της ζωγραφικής επιφάνεια. -κατανοούν, αναλύουν και συγκρίνουν τη λειτουργία του φωτός στα έργα της προαναγεννησιακής περιόδου με αυτά της Αναγέννησης και τα μετά από αυτήν. -κατανοήσουν τις αλλαγές που επέφερε η χρησιμοποίηση του λαδιού στην ζωγραφική -να μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεχνική του Chiaroscuro. -να μελετήσουν σε βάθος φωτογραφίες ασπρόμαυρες και έγχρωμες και να κατανοήσουν την συμβολή τους στο εικαστικό πεδίο. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αλλαγές που επέφερε στη ζωγραφική η ανακάλυψη της φωτογραφίας. 	<ul style="list-style-type: none"> -παραδοσιακές τεχνικές και υλικά ζωγραφικής. -Η πρώτη εμφάνιση της σκιάς στην ζωγραφική κατά την Ελληνιστική περίοδο. -Η απόδοση του ανάγλυφου, με προσπίπτουσες σκιάς, στα πορτραίτα του Φαγιούμ. -Η εξέλιξη της σκιαγράφησης μέσα από την ταυτόχρονη χρήση φωτός / σκιάς και ενδιάμεσου τόνου για την απόδοση του όγκου. -Το Κιάρο –σκούρο και οι σκηνογραφικές συνθέσεις. -Σύγχρονη ζωγραφική που βασίζεται στον σκιοφωτισμό. -η σημασία του φωτός στο χρώμα. Φως στην σύγχρονη και μοντέρνα τέχνη Ανακάλυψη της φωτογραφίας. Ιμπρεσιονισμός Ανακάλυψη της φωτογραφίας. Ιμπρεσιονισμός Νεότερη Ευρωπαϊκή ζωγραφική (τοπιογραφία-υπαιθρισμός) Έλληνες ζωγράφοι Σύγχρονη Ευρωπαϊκή ζωγραφική. 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ζωγραφίζουν ένα θέμα που έχουν φωτογραφίσει και επεξεργαστεί ψηφιακά, σε διαφορετικές χρωματικές και τονικές εκδοχές ή με ολιγοχρωμία -γκριζάιγ. -δημιουργούν ζωγραφικά έργα με τις τεχνικές της αυγού τέμπρας, της καζέϊνης ή με γαλακτώματα, σε χαρτί ή σε σκληρό υπόστρωμα. -παρουσιάζουν και επιμελούν τον φωτισμό της έκθεσής τους. -δημιουργούν performance σε σκοτεινή αίθουσα και επιλέγουν τις πηγές φωτισμού.- -Σχεδιάζουν και κατασκευάζουν φωτιστικά από ανακυκλώσιμα υλικά με έμφαση στην απόδοση του φωτός). -επιλέγουν ένα εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο του σχολείου τον φωτογραφίζουν σε διαφορετικές ώρες τις ημέρας. Στη συνέχεια εκτυπώνουν φωτογραφίες και μελετούν τις αλλαγές του φωτός. Ενδείκνυται η αναπαραγωγή σε ζωγραφικά έργα με υλικά και τεχνοτροπία της αρεσκείας τους. Παραλληλισμός και συζήτηση συγκρίνοντας τα
--	--	---

15 ΩΡΕΣ		με τα έργα του Μονέ. Δημιουργούν την δική τους έκθεση φωτογραφίας.
4 . ΧΩΡΟΣ - Ζωγραφική της ψευδαίσθησης. Απόδοση τριών διαστάσεων		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -κατανοήσουν τους τρεις βασικούς τρόπους απόδοσης της προοπτικής. -διαχωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν στη ζωγραφική τους τα είδη αυτά της προοπτικής. -δουλέουν ομαδοσυνεργατικά σε έργο μεγάλων διαστάσεων με καταμερισμό εργασιών. <p>5 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ψευδαισθησιακή αναπαράσταση του τρισδιάστατου χώρου -Σχεδιαστική γραμμική προοπτική και η επιστημονική της αντίληψη με τα σημεία φυγής και το επίπεδο παρατήρησης. -Τονική προοπτική ή ατμοσφαιρική προοπτική με τονική διαφοροποίηση στα επίπεδα βάθους. -Χρωματική προοπτική, ή προοπτική της τοπιογραφίας, διαβάθμιση της καθαρότητας του χρώματος και των σχημάτων από τα πρώτα επίπεδα στα τελευταία. -Τονική προοπτική ή ατμοσφαιρική προοπτική Χρωματική προοπτική ή προοπτική της τοπιογραφίας 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> --φωτογραφίζουν εσωτερικούς χώρους, με έμφαση στην προοπτική. Επεξεργάζονται ψηφιακά, τις φωτογραφίες τους. -σχεδιάζουν και ζωγραφίζουν με τους δύο τρόπους προοπτικής, τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους του σχολείου. -αποδίδουν και κατασκευάζουν με την τεχνική του κολάζ ψευδαισθησιακή προοπτική σε μεγάλη κλίμακα. Πιθανή ενσωμάτωσή σε σκηνικό χώρο. Ομαδική εργασία. -συνθέτουν προοπτικά και σχεδιάζουν χρωματικές ασκήσεις με θέματα από το φυσικό περιβάλλον.
---	--	---

5. **ΧΡΩΜΑ** - Ζωγραφική της χρωματικής μάζας

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αποδώσουν χρωματικά το φως και τον ζωγραφικό χώρο χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν σε τονικές λύσεις. -να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία που αποκτά η ποιότητα αλλά και η ποσότητα και η θέση, του 	<p>Η απαρχή του μοντερνισμού. Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ιμπρεσιονισμός. Το χρώμα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής. -Συμπληρωματική σχέση και συνάφεια των χρωμάτων στις συνθέσεις και οι εφαρμογές τους 	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -έχοντας, συλλέξει, μελετήσει και επεξεργαστεί έργα Ιμπρεσιονιστών και Μετα-ιμπρεσιονιστών ζωγράφων, ζωγραφίζουν εκτός σχολικού εργαστηρίου, σε φυσικό φως θέματα από το φυσικό περιβάλλον.

<p>κάθε χρώματος στην ζωγραφική σύνθεση.</p> <p>-να φιλοτεχνούν ζωγραφικές συνθέσεις όπου να αποδίδονται έννοιες και όροι χωρίς να αναφέρονται εικονογραφικά τους στοιχεία.</p> <p>-να κατανοούν τη σημασία της διαδικασίας στο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.</p> <p>-να κατανοήσουν τη σημασία της διαδικασίας στη ζωγραφική και να ζωγραφίζουν χρησιμοποιώντας την πυκνότητα του υλικού για να εκφράσουν συγκεκριμένες καταστάσεις.</p> <p>-να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία του χρωματικού πεδίου.</p>	<p>στην ζωγραφική δημιουργική πράξη.</p> <p>Η χρωματική απόδοση του φωτός και του χώρου.</p> <p>-Η απαρχή του μοντερνισμού και η ρήξη με το παραδοσιακό πολιτισμικό συνεχές.</p> <p>Φωβισμός</p> <p>Χειρονομακή ζωγραφική. Η σημασία της ζωγραφικής ύλης (πάστα).</p> <p>Η Υφή σαν πλαστικό στοιχείο.</p> <p>Το μοντερνιστικό έργο στην Ελλάδα.</p> <p>Ζωγραφική του χρωματικού πεδίου.</p> <p>(Αφηρημένος εξπρεσιονισμός)</p>	<p>- κατασκευάζουν σε μεγάλη κλίμακα ψευδαισθησιακή προοπτική, με την τεχνική του κολάζ. Ομαδική εργασία. Πιθανή ενσωμάτωσή του σε σκηνικό χώρο.</p> <p>-με αναφορά τους Φωβιστές δημιουργούν συνθέσεις με έντονα και καθαρά χρώματα.</p> <p>-ασκούνται πάνω στις έννοιες τις υφής, χρωματικό πεδίο, πυκνότητα, μεικτή τεχνική.</p> <p>- παρουσιάζουν το κοινωνικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε ο Εξπρεσιονισμός</p> <p>-επιλέγουν έργα από ζωγράφους της αρεσκείας τους και τα αναπαράγουν σε συγκεκριμένη διάσταση στο χαρτί.</p> <p>-με αναφορά στους Φωβιστές ζωγραφίζουν συνθέσεις με έντονα και καθαρά χρώματα (υπερχρωματισμός).</p>
<p>15 ΩΡΕΣ</p>		

6. ΣΥΝΘΕΣΗ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να κατανοούν πλαστικά τις συνθέσεις συγκεκριμένων έργων τέχνης και να κατανοούν την κλίμακα, τους άξονες και το νόημα των ζωγραφικών συνθέσεων.</p> <p>-να μπορούν να φιλοτεχνήσουν ζωγραφικές συνθέσεις με συγκεκριμένο θέμα απαλλαγμένες από εικονογραφικά και αφηγηματικά στοιχεία.</p> <p>-να κατανοούν και να αναλύουν τη δομή ενός έργου.</p> <p>-να δημιουργούν με βάση την προσωπική τους οπτική καινούργιες συνθέσεις.</p> <p>-να μπορούν να αναγνωρίζουν διαφορές στον τρόπο που χρησιμοποιούνται τα σχήματα</p>	<p>Η απελευθέρωση της ζωγραφικής από την αφήγηση.</p> <p>Η εικαστική πλαστική γλώσσα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής.</p> <p>Η σημασία της διάστασης σαν μέρος της πλαστικής γλώσσας.</p> <p>Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο και τα εκφραστικά του μέσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Επιπεδότητα, . Παραμόρφωση, . Προβολή της διαδικασίας στο αποτέλεσμα. <p>Ζωγραφική σαν μουσική.</p> <p>.</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-συνθέτουν με διαφορετικό τρόπο υλικά και τεχνικές γνωστά ζωγραφικά έργα του Σαγκάλ Μ.</p> <p>-επιλέγουν και μελετούν ένα έργο του Νταλί. Αναλύουν το έργο σε σχήματα και άξονες. Ερμηνεύουν το νόημα και το περιεχόμενο.</p> <p>-με αφορμή και αναφορά στον Κυβισμό δημιουργούν μια δική τους εκδοχή .</p> <p>-δημιουργούν τις δικές τους συνθέσεις χρησιμοποιώντας τα τρία βασικά χρώματα με οριζόντιες – κάθετες γραμμές. Συγκρίνουν τα έργα τους και συζητούν γύρω από τις έννοιες, μέγεθος σχήμα χρώμα.</p> <p>-ομαδοσυνεργατικά να αναλύουν να συζητούν και να εκφράζουν προσωπικές απόψεις για τη σημασία των σχημάτων.</p> <p>- συνθέτουν με δικές τους φόρμες-σχήματα-γραμμές (πχ φιγούρα, ζώο κ.ά.)</p> <p>-φτιάχνουν μακέτες αντικειμένων μικρού μεγέθους με χαρτόνια τα συνθέτουν και τα</p>

		χρωματίζουν.
<p>να κατανοήσουν την σημασία της σύνθεσης και του χρώματος στην δημιουργία συναισθημάτων.</p> <p>-να μπορούν να εντάξουν μορφοπλαστικά στοιχεία όπως εκείνα που χρησιμοποίησαν οι Φουτουριστές σε δικά τους πρωτότυπα έργα με σκοπό την απόδοση της κίνησης σε ένα ζωγραφικό έργο.</p>	<p>Ζωγραφική σαν ποίηση Η περίπτωση Mark Chagall. Η ζωγραφική σαν δράση Σουπρεματισμός Φουτουρισμός (Στρατευμένη τέχνη)</p> <p>Το αίτημα της κινητικότητας και του δυναμισμού του χώρου στο έργο τέχνης.</p> <p>Από την ζωγραφική επιφάνεια στην φυσική δράση / Performance</p>	<p>-γράφουν κείμενα εμπνευσμένα από τον σουπρεματισμό ή τον φουτουρισμό</p> <p>-να παρουσιάσουν έργα φουτουριστών καλλιτεχνών. -δημιουργούν κατασκευές τρισδιάστατες από υλικά που παραπέμπουν σε φουτουριστικά έργα</p> <p>-Ερευνούν στο διαδίκτυο φουτουριστικές εικόνες, κείμενα, λέξεις, δημιουργώντας ανάλογο ζωγραφικό αποτέλεσμα</p>
15 ΩΡΕΣ		
7. ΕΝΝΟΙΑ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να είναι ικανοί να καταγράψουν και να μεταφέρουν εικαστικά δικές τους φανταστικές εικόνες χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά και τεχνικές.</p> <p>-να κατανοήσουν τη σημασία της έννοιας σε ένα έργο τέχνης.</p> <p>-να μπορούν να εισάγουν φράσεις ή προτάσεις με τον δικό τους τρόπο στο έργο τους.</p>	<p>Νταντά</p> <p>Σουρεαλισμός</p> <p>Εννοιολογική Τέχνη (Conceptual Art)</p> <p>Μινιμαλισμός</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-ερευνούν στο διαδίκτυο και άλλες πηγές και βρίσκουν εικόνες, κείμενα και βίντεο σχετικά με το κίνημα των Ντανταϊστών.</p> <p>-ζωγραφίζουν δικά τους θέματα με σουρεαλιστικό τρόπο.</p> <p>-καταγράφουν τα όνειρά τους και φανταστικές εικόνες με σκίτσα και σημειώσεις.</p> <p>-ανα συστήνουν και</p>

15 ΩΡΕΣ		<p>αναδιατυπώνουν γνωστά ζωγραφικά έργα με τη χρήση άλλων μορφών τέχνης.</p> <p>-Περιγράφουν τα έργα τους χρησιμοποιώντας λόγο, αξιολογούν το έργο τους και αξιολογούνται από την ομάδα.</p> <p>-δημιουργούν έργα και εισάγουν σ' αυτά φράσεις ή προτάσεις με προσωπικό περιεχόμενο.</p>
8. ΕΙΚΟΝΑ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να μπορούν να κατανοήσουν την συγγένεια, την αντιστοιχία και τις ιδιαιτερότητες των δομικών στοιχείων διαφορετικών μορφών τέχνης.</p> <p>-να γνωρίζουν τα στοιχεία που συνθέτουν μια εικαστική εγκατάσταση.</p> <p>-να μπορούν να κατασκευάσουν απλές εγκαταστάσεις σε συνεργασία με τους συμμαθητές τους χρησιμοποιώντας πρόχειρα και υλικά ανακύκλωσης.</p>	<p>Bauhaus</p> <p>Ρωσική πρωτοπορεία.</p> <p>Εγκαταστάσεις (Installation)</p> <p>Arte Povera</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-μελετούν τη δράση και τη φιλοσοφία της σχολής Bauhaus και βρίσκουν τα σημεία τομής μεταξύ τέχνης και επιστήμης.</p> <p>-δημιουργούν μικρά έργα – εγκαταστάσεις με φυσικά υλικά. Τα φωτογραφίζουν με στόχο την ανατροπή της κλίμακας.</p> <p>-ζωγραφίζουν ή κατασκευάζουν έργα με απόλυτα αφαιρετικό τρόπο.</p> <p>-χωρίζονται σε ομάδες και σχεδιάζουν μια εγκατάσταση από ανακυκλώσιμα ή «ευτελή» υλικά και βιντεοσκοπούν το έργο τους.</p>

<p>-να μπορούν να κατανοήσουν την έννοια της κλίμακας και του φυσικού χώρου.</p> <p>-να χρησιμοποιούν την Τέχνη ως μέσο επίγνωσης του εαυτού τους αλλά και συνειδητοποίησης του κοινωνικού της ρόλου.</p> <p>-να κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ performance και θεάτρου.</p> <p>- να κατανοήσουν, τη σημασία της βίντεο-τέχνης, τις διαφορές μεταξύ φιλμ κινηματογράφου και βίντεο, επιρροή της τεχνολογίας στην σύγχρονη τέχνη.</p> <p>10 ΩΡΕΣ</p>	<p>Land Art</p> <p>Performance</p> <p>Video Art</p>	<p>- παρεμβαίνουν στο φυσικό τοπίο ακολουθώντας απόλυτα τις γραμμές που ορίζει το περιβάλλον. Ομαδική εργασία.</p> <p>-παρεμβαίνουν στον εξωτερικό χώρο του σχολείου ή της ευρύτερης περιοχής.</p> <p>-μελετούν σχεδιάζουν και δημιουργούν μια δική τους performance με θέματα κοινωνικού ή υπαρξιακού προβληματισμού.</p> <p>-βιντεοσκοπούν τις performance και με αφαίρεση δημιουργούν τα δικά τους βίντεο αρτ.</p> <p>-επιλέγουν ένα ποίημα το εικονοποιούν και το αναπαράγουν αφαιρετικά μέσω του βίντεο.</p>
<p>9^{ος} ΑΞΟΝΑΣ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - Η καταγωγή των εφαρμοσμένων τεχνών και η σχέση τους με τη ζωγραφική.</p>		
<p>9.1 ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <p>- αντιλαμβάνονται το ψηφιδωτό/ βιτρό/μαρκετερί ως μορφή ζωγραφικής με διαφορετικό υλικό.</p> <p>-μπορούν να σχεδιάσουν σε μακέτα διακοσμητικά ψηφιδωτά μοτίβα ή μοτίβα</p>	<p>-Τοιχογραφίες, σε τεχνικές a secco, mezzo, fresco & νωπογραφία</p> <p>-ψηφιδωτά --</p> <p>-μαρμαροθετική -</p> <p>-Διακοσμητικά εσωτερικών χώρων και</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-αντιγράφουν λεπτομέρειες από αρχαία Ελληνικά, Ρωμαϊκά ή Βυζαντινά ψηφιδωτά ή τοιχογραφίες, μεταφέροντας το σχέδιο</p>

<p>τοιχογραφιών και διακοσμητικών επίπλων με ξυλενθετική (Μαρκετερί). Και να τις μεταφέρουν στην αναγκαία κλίμακα.</p> <p>- να γνωρίζουν τα υλικά, μέσα και εργαλεία του ψηφιδωτού καθώς και την Άμεση και Έμμεση ψηφοθέτηση.</p> <p>-να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν τις βασικές κατασκευαστικές αρχές, όπως η ροή των ψηφίδων, οι αρμοί, και τα μεγέθη τους.</p> <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<p>επίπλων, Βιτρό και Μαρκετερί/ Ξυλενθετική.</p>	<p>με κánaβο.</p> <p>-μελετούν σχέδια Ελληνιστικών ψηφιδωτών. Απ' αυτά επιλέγουν τμήματα και σχεδιάζονται δικά τους διακοσμητικά μοτίβα. Δημιουργούν ψηφιδωτά με την άμεση ή έμμεση ψηφοθέτηση.</p> <p>-σχεδιάζουν μακέτες επίπλων με ξυλενθετική (Μαρκετερί).</p> <p>-δημιουργούν ψηφιδωτά μοτίβα σε έπιπλα και τα εκθέτουν.</p> <p>-κατασκευάζουν ψηφίδες και δημιουργούν με την άμεση ή έμμεση ψηφοθέτηση, ψηφιδωτά μοτίβα. Κατασκευάζουν ψηφιδωτά και τα τοποθετούν σε χρηστικά αντικείμενα.</p>
---	---	--

9.2

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να γνωρίζουν με ποιόν τρόπο συμμετέχει η ζωγραφική σε ένα θεατρικό σκηνικό.</p> <p>-να μπορούν να κατανοήσουν τον τρόπο μεταφοράς εικαστικής εικόνας σε τρισδιάστατο χώρο.</p> <p>-να κατανοούν την σημασία των φωτισμών και την χρήση των χρωμάτων και των τόνων του σκηνικού στην</p>	<p>Κατασκευή μακέτας σκηνικών & σχεδιασμός κοστούμιών.</p> <p>Επιλογή φωτισμών.</p> <p>Κατασκευή σκηνικών σε τελικό μέγεθος.</p> <p>Σκηνικά στοιχεία</p>	<p>Οι μαθητές, ομαδικά:</p> <p>-κατασκευάζουν προσχέδια σκηνικών υπό κλίμακα και εν συνεχεία τρισδιάστατες μακέτες.</p> <p>-μελετούν τους φωτισμούς.</p> <p>-σχεδιάζουν, φτιάχνουν πατρόν και κατασκευάζουν κοστούμια για παράσταση ή</p>

<p>ψευδαισθησιακή απόδοση του χώρου και του χρόνου, στην σκηνή.</p> <p>-να κατανοούν τη σημασία και το ρόλο της μακέτας στις θεατρικές σκηνικές κατάσκευές.</p> <p>5 ΩΡΕΣ</p>		<p>performance.</p> <p>-χρησιμοποιούν αίθουσες ή εξωτερικούς χώρους σαν σκηνικό και δημιουργούν δικές τους ζωγραφικές (φανταστικές) φιγούρες ανθρώπων, ζώων, αντικειμένων κ.ά.</p> <p>- χρωματίζουν και επεμβαίνουν αισθητικά σε μεγάλες επιφάνειες-σκηνικά, χρησιμοποιώντας μακέτες θεάτρου.</p>
9.3 ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ – ΚΟΜΙΚΣ – STREET ART - ANIMATION		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να είναι ικανοί να δημιουργούν δικές τους αφίσες χρησιμοποιώντας απλά σχεδιαστικά προγράμματα. -να είναι σε θέση να εικονογραφήσουν μια δικιά τους ιστορία. -να χρησιμοποιούν την τεχνολογία, τις εκτυπώσεις και το κολάζ. -να είναι ικανοί σε ένα απλό σενάριο να δημιουργήσουν μια αλληλουχία εικόνων κόμικ. -να είναι σε θέση να χρωματίζουν και να επεμβαίνουν αισθητικά σε μεγάλες επιφάνειες, έχοντας κατανοήσει τη σημασία και τον ρόλο της μακέτας. -να είναι ικανοί να σχεδιάσουν σειρά σχεδίων με βάση την τεχνική του παραδοσιακού animation. - να είναι ικανοί να κατασκευάσουν κλιπ μερικών δευτερολέπτων χρησιμοποιώντας την τεχνική του stop-motion με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και φωτογραφικής κάμερας. <p>10 ΩΡΕΣ</p>	<p>Αφίσα Εργαλείο διαφήμισης, διαμαρτυρίας ή τρόπος για να περάσει ένα μήνυμα.</p> <p>Εικονογράφηση Η απεικόνιση μέσω σχεδίων, σκίτσων, ζωγραφιών ή φωτογραφιών ενός θέματος, κειμένου ή έννοιας.</p> <p>Street Art / Graffiti</p> <p>Animation</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -δημιουργούν δικές τους πρωτότυπες αφίσες, ετικέτες, συσκευασίες κ.ά. -συγκεντρώνουν πρότυπες γραμματοσειρές και ακολουθώς δημιουργούν δικές τους. - εικονογραφούν μια δικιά τους ιστορία χρησιμοποιώντας τα υλικά που θεωρούν καταλληλότερα για την απόδοση της ατμόσφαιρας του θέματος που έχουν επιλέξει. Για την εικονογράφηση χρησιμοποιούν κυρίως ελαφρά υλικά όπως νερομπογιές, ξυλομπογιές, κραγιόνια, μελάνια, γκουάς ή ακρυλικά. -εικονογραφούν στίχους φράσεις και προτάσεις. -επιλέγουν ήρωες και τρόπους απόδοσής τους. Όπως και περιβάλλοντα δράσης. - επεμβαίνουν αισθητικά σε μεγάλες επιφάνειες προτείνοντας λύσεις βελτίωσης του περιβάλλοντος. -με τη χρήση ψηφιακής φωτογραφικής κάμερας και υπολογιστή φτιάχνουν ένα
---	---	---

		ολιγόλεπτο animation. (Stop-motion)
--	--	--

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ		
1. ΑΝΑΛΟΓΙΑ – Τα σχηματισμένα χρώματα και τα χρωματισμένα σχήματα.		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:	-Σχέδιο με τη χρήση των	Οι μαθητές και οι μαθήτριες:

<p>- μπορούν να σχεδιάσουν, με κάρβουνο, μελάνι, ή ασπρόμαυρο νερόχρωμα σε χαρτί, μια φιγούρα κ.ά.</p> <p>- μπορούν να αποδώσουν με ευχέρεια τα σχήματα που δημιουργούν οι Ερριμμένες - Προσπίπτουσες σκιές και οι αυτοσκιές σε συνθέσεις με αντικείμενα από διαφορετικά υλικά στο χώρο.</p> <p>- αποκτήσουν την δυνατότητα να χρησιμοποιούν ποικιλία μεικτών τεχνικών, υδατοχρώματα, παστέλ, κολλάζ κ.ά.</p> <p>- να αποκτήσουν σχεδιαστική ευχέρεια, κριτική ικανότητα, όπως και δυνατότητες θεωρητικής υποστήριξης του έργου τους.</p> <p>10 ΩΡΕΣ</p>	<p>πέντε βασικών τόνων για την απόδοση του φωτός και της υφής των υλικών.</p> <p>-Τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση γρήγορων σπουδών, ή μικρών έργων.</p>	<p>-Σχεδιάζουν εκ του φυσικού σε τεχνητό η φυσικό φως ποικίλες συνθέσεις, με έμφαση ή στις αναλογίες ή στους τόνους ή στο χρώμα ή στην υφή.</p> <p>-εκτελούν γρήγορα σκίτσα σε διαφορετικά χαρτιά A4.</p> <p>-εκτελούν γρήγορα σκίτσα σε διαφορετικά χαρτιά A4 ή στο ίδιο χαρτί μεγαλύτερων διαστάσεων, με ανθρώπινη φιγούρα σε διαδοχική κίνηση.</p> <p>- μελετούν και σχεδιάζουν πορτραίτα και ανθρώπινες φιγούρες με τεχνητό φωτισμό.</p> <p>-μελετούν και σχεδιάζουν με μεικτές τεχνικές, θέματα εκ του φυσικού.</p>
--	---	--

2. ΓΡΑΜΜΗ - Ζωγραφική του καθαρού σχήματος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να μπορούν να χειριστούν ικανοποιητικά μεικτές τεχνικές χρησιμοποιώντας τις ιδιότητες των υλικών τους όπως: Καλυπτικό / Διαφανές, Ελαφρύ/Βαρύ, Ομοιογενές / Ανομοιογενές.</p> <p>- να είναι ικανοί να ζωγραφίζουν απλές παραστάσεις με ξεκάθαρες φόρμες και καθαρά σχήματα σε σχετικά μεγάλες διαστάσεις,</p>	<p>- Η Ζωγραφική του περιγράμματος και η απεικόνιση της καθαρής μορφής στις διαφορετικές πρώιμες ιστορικές περιόδους του παγκόσμιου πολιτισμού.</p> <p>- Οι σχεδιαστικοί άξονες τα κενά και οι συνέχειες των σχημάτων που δημιουργούν τον ρυθμό και την κίνηση.</p> <p>- Η καθαρή φόρμα και η</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-να παρουσιάσουν σχήματα και μοτίβα άλλων πολιτισμών. Ομαδική εργασία.</p> <p>-κρατούν σημειώσεις κάνουν σκίτσα και δημιουργούν τα δικά τους πρωτότυπα γραμμικά σχήματα ή μοτίβα.</p> <p>-προετοιμάζουν</p>

<p>- να γνωρίζουν τις αρχές της τέχνης των Εικόνων και να είναι σε θέση να ζωγραφίσουν χρησιμοποιώντας τις ανάλογες τεχνικές.</p> <p>-να είναι ικανοί να δημιουργούν με απλές και γενικές φόρμες, διακοσμητικά θέματα και παραστάσεις, εμπνευσμένα από την Ελληνική και την Παγκόσμια πολιτιστική παράδοση με ελαφρές ύλες όπως η Ακουαρέλα, το γκουάς και τα παστέλ σε χαρτί.</p> <p>- να συνεργάζονται και να επικοινωνούν.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>γήινη χρωματική κλίμακα στην Ελληνιστική και Ρωμαϊκή διακοσμητικών ψηφιδωτών δαπέδων.</p> <p>- Βυζαντινή τέχνη και Ρώσικη εικονογραφία.</p> <p>- Λαϊκή Τέχνη στα Βαλκάνια.</p> <p>- Ινδική και Σινοϊαπωνική Τέχνη.</p>	<p>επιφάνειες για αγιογράφιση και ζωγραφίζουν.</p> <p>-δημιουργούν πρωτότυπες διακοσμητικές συνθέσεις σε διαστάσεις μεγαλύτερες από 50Χ70 εκ. Ομαδική εργασία.</p> <p>-φιλοτεχνούν παραστάσεις με την τεχνοτροπία των Προαναγεννησιακών διακοσμητικών μνημειακών έργων, χρησιμοποιώντας σύγχρονα οικοδομικά υλικά, κονιάματα και χρωστικές.</p> <p>-σχεδιάζουν με διαφορετικά εργαλεία και υλικά ιδεογράμματα και τοπία.</p>
--	---	--

3. ΦΩΣ - Ζωγραφική της σκιάς

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <p>-γνωρίζουν τις βασικές τεχνικές των παραδοσιακών τεχνών, όπως τις Τέμπερες και τα συνδετικά τους, την τεχνική του Γκουάς τα Ακρυλικά, τα παστέλ και τις μεικτές χρήσεις τους με τα λάδια.</p> <p>-γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των συνδετικών υλικών τόσο των χρωστικών όσο και της προετοιμασίας της ζωγραφικής επιφάνεια.</p> <p>-γνωρίσουν τις ιδιότητες των διαλυτών, των διάφορων medium και των βερνικιών που έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί</p>	<p>-Η πρώτη εμφάνιση της σκιάς στην ζωγραφική κατά την Ελληνιστική περίοδο.</p> <p>-η εξέλιξη της σκιαγράφησης μέσα από την ταυτόχρονη χρήση φωτός/σκιάς και ενδιάμεσου τόνου για την απόδοση του όγκου.</p> <p>-το Κιάρο –σκούρο και οι σκηνογραφικές συνθέσεις.</p> <p>-η σύγχρονη ζωγραφική που</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-ζωγραφίζουν από ένα θέμα που έχουν φωτογραφίσει και επεξεργαστεί ψηφιακά, σε διαφορετικές χρωματικές εκδοχές.</p> <p>-εργάζονται σε ομάδες και συλλέγουν πληροφορίες, κάνουν συγκρίσεις και παρατηρήσεις σχετικά με τις τεχνικές του λαδιού και τις κατά καιρούς χρήσεις του στην</p>

<p>στην ζωγραφική.</p> <p>-κατανοούν, να αναλύουν και να συγκρίνουν τη λειτουργία του φωτός στα έργα της προ αναγεννησιακής περιόδου με αυτά της Αναγέννησης και έπειτα από αυτήν.</p> <p>-κατανοήσουν τις αλλαγές που επέφερε η χρησιμοποίηση του λαδιού στην ζωγραφική και να τις χρησιμοποιούν εικαστικά .</p> <p>-μπορούν να χρησιμοποιήσουν την τεχνική του Chiaroscuro.</p> <p>- κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αλλαγές που επέφερε στη ζωγραφική η ανακάλυψη της φωτογραφίας.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>βασίζεται στον σκιοφωτισμό.</p> <p>- η ανακάλυψη της φωτογραφίας και επίδρασή της στη ζωγραφική.</p> <p>Ιμπρεσιονισμός</p> <p>-Νεότερη Ευρωπαϊκή ζωγραφική (τοπιογραφία- υπαιθρισμός).</p> <p>Σύγχρονη Ευρωπαϊκή ζωγραφική.</p>	<p>ζωγραφική από καλλιτέχνες σαν τους: Caravaggio Rubens, Van Eyck Ingres, Delacroix Johannes Vermeer, Rembrandt, Goya, Velasquez, Whistler, Turner, Baltus, I. Cremonini, Michael Borremans, Γ.Τσαρούχη, Ι.Μόραλη, Π.Τέτση.</p> <p>-Δημιουργούν έργα από την φαντασία τους με σύνθεση από αντικείμενα, φιγούρες, σύμβολα τα οποία φωτίζονται από μία συγκεκριμένη πηγή φωτός.</p> <p>-μετατρέπουν τις ιδέες τους σε ζωγραφικές σημειώσεις στο μπλοκ, με σημείο αναφοράς το φως. Τις χρησιμοποιούν ως πληροφορίες για να δημιουργήσουν έργα.</p> <p>-συλλέγουν, μελετούν και επεξεργάζονται έργα Ιμπρεσιονιστών και Μετα-Ιμπρεσιονιστών ζωγράφων, ζωγραφίζουν εκτός σχολικού εργαστηρίου, σε φυσικό φως θέματα από το φυσικό περιβάλλον.</p>
<p>4. ΧΩΡΟΣ - Ζωγραφική της ψευδαίσθησης. Απόδοση τριών διαστάσεων</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι ικανοί να:</p> <p>-κατανοήσουν τους τρεις βασικούς τρόπους απόδοσης της</p>	<p>- Ψευδαισθησιακή αναπαράσταση του τρισδιάστατου χώρου</p> <p>-Σχεδιαστική γραμμική</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-φωτογραφίζουν, από επιλεγμένες γωνίες</p>

<p>προοπτικής.</p> <p>-διαχωρίσουν και να χρησιμοποιήσουν στη ζωγραφική τους τα είδη αυτά της προοπτικής.</p> <p>-δουλέψουν ομαδοσυνεργατικά σε έργο μεγάλων διαστάσεων με καταμερισμό εργασιών.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>προοπτική και η επιστημονική της αντίληψη με τα σημεία φυγής και το επίπεδο παρατήρησης.</p> <p>-Τονική προοπτική ή ατμοσφαιρική προοπτική με τονική διαφοροποίηση στα επίπεδα βάθους.</p> <p>-Χρωματική προοπτική, ή προοπτική της τοπιογραφίας, διαβάθμιση της καθαρότητας του χρώματος και των σχημάτων από τα πρώτα επίπεδα στα τελευταία.</p>	<p>λήψης, θέσης και φωτισμών και επεξεργάζονται ψηφιακά τις φωτογραφίες, αναζητώντας δυνατότητες ανάπτυξης τεχνικών και πρακτικών για προοπτική απόδοση.</p> <p>-σχεδιάζουν και ζωγραφίζουν και με τους τρεις τρόπους προοπτικής, εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του σχολείου.</p> <p>-σχεδιάζουν προοπτικά και κατασκευάζουν ομαδικά μακέτα σε μεγάλη κλίμακα με ανακυκλώσιμα υλικά</p> <p>-σχεδιάζουν και δημιουργούν ομαδική εγκατάσταση σε χώρο με ψευδαισθησιακά επίπεδα.</p> <p>-αναπαράγουν και κατασκευάζουν αντικείμενα σε υπερμεγέθη κλίμακα και τα χρησιμοποιούν ως σκηνικά στοιχεία</p>
---	---	---

5 . ΧΡΩΜΑ - Ζωγραφική της χρωματικής μάζας

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να:</p> <p>- αποδώσουν χρωματικά το φως και τον ζωγραφικό χώρο χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν σε τονικές λύσεις.</p> <p>-να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία που</p>	<p>Η απαρχή του μοντερνισμού. Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο.</p> <p>-Ιμπρεσιονισμός. Το χρώμα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής.</p> <p>-Συμπληρωματική</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>-ζωγραφίζουν απλές συνθέσεις σε σχετικά μεγάλες διαστάσεις χωρίς να αναιρούν τα ίχνη της χειρονομίας, με εμφανή τα στάδια της διαδικασίας και τον τρόπο εκτέλεσης.</p>

<p>αποκτή η ποιότητα αλλά και η ποσότητα και η θέση του κάθε χρώματος στην ζωγραφική σύνθεση.</p> <p>-να φιλοτεχνούν ζωγραφικές συνθέσεις όπου να αποδίδονται έννοιες και όροι χωρίς να αναφέρονται εικονογραφικά στοιχεία.</p> <p>-να κατανοούν τη σημασία της διαδικασίας στο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.</p> <p>-να κατανοήσουν τη σημασία της χειρονομίας στη ζωγραφική και να ζωγραφίζουν χρησιμοποιώντας την πυκνότητα του υλικού για να εκφράσουν συγκεκριμένες καταστάσεις.</p> <p>-να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη σημασία του χρωματικού πεδίου.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>σχέση και συνάφεια των χρωμάτων στις συνθέσεις και οι εφαρμογές τους στην ζωγραφική δημιουργική πράξη.</p> <p>Η χρωματική απόδοση του φωτός και του χώρου.</p> <p>-Η απαρχή του μοντερνισμού και η ρήξη με το παραδοσιακό πολιτισμικό συνεχές. Η απαρχή του μοντερνισμού. Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο.</p> <p>-Φωβισμός</p> <p>-Χειρονομακή ζωγραφική.</p> <p>- Η σημασία της ζωγραφικής ύλης (πάστα).</p> <p>Η Υφή ως πλαστικό στοιχείο.</p> <p>Ο μοντερνισμός στην Ελλάδα.</p> <p>Ζωγραφική του χρωματικού πεδίου.</p> <p>Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός</p>	<p>-δημιουργούν έργα και ζωντανεύουν τις φιγούρες που έχουν ενσωματώσει σε αυτά.</p> <p>--ζωγραφίζουν με τη χρήση χρωμάτων και χειρονομιών ανεικονικές συνθέσεις. Εκφράζονται μέσα από τη διαδικασία της ζωγραφικής πράξης. Χρησιμοποιούν εργαλεία και υλικά που βοηθούν την ποικιλία του πλαστικού λεξιλογίου.</p> <p>-δημιουργούν πρωτότυπα έργα με μικτές τεχνικές έχοντας μελετήσει έργα Μοντερνιστών καλλιτεχνών.</p> <p>-ζωγραφίζουν έργα μεγάλων διαστάσεων με επίπεδες και πολυπλοκότερες χρωματικές επιφάνειες αφού μελετήσουν έργα ζωγράφων του χρωματικού πεδίου.</p> <p>-παρουσιάζουν το έργο μεγάλων Ελλήνων μοντέρνων καλλιτεχνών. Ομαδική εργασία.</p> <p>-να παρουσιάσουν έργα σύγχρονων Γερμανών καλλιτεχνών του Εξπρεσιονισμού. Ομαδική εργασία.</p>
6. ΣΥΝΘΕΣΗ		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <p>-αναλύουν πλαστικά τις συνθέσεις συγκεκριμένων έργων</p>	<p>Η απελευθέρωση της ζωγραφικής από την αφήγηση.</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p>

<p>τέχνης και να κατανοούν την κλίμακα, τους άξονες και το νόημα των ζωγραφικών συνθέσεων.</p> <p>-να μπορούν να φιλοτεχνήσουν ζωγραφικές συνθέσεις με συγκεκριμένο θέμα απαλλαγμένες από εικονογραφικά και αφηγηματικά στοιχεία.</p> <p>-να κατανοούν και να αναλύουν τη δομή ενός έργου.</p> <p>-να δημιουργούν με βάση την προσωπική τους οπτική καινούργιες συνθέσεις, δομές και σχήματα.</p> <p>-να κατανοήσουν την σημασία της σύνθεσης και του χρώματος στην δημιουργία συναισθημάτων.</p> <p>-να κατανοήσουν τις ζωγραφικές αξίες στην μοντέρνα ζωγραφική.</p> <p>- το αίτημα της κινητικότητας και του δυναμισμού του χώρου στο έργο τέχνης.</p> <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>Η εικαστική πλαστική γλώσσα σαν το βασικό δομικό υλικό της ζωγραφικής.</p> <p>Η σημασία της διάστασης σαν μέρος της πλαστικής γλώσσας.</p> <p>Το νέο πλαστικό λεξιλόγιο και τα εκφραστικά του μέσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Επιπεδότητα, . Παραμόρφωση, . Διάσπαση της μορφής, . Προβολή της διαδικασίας στο αποτέλεσμα. <p>Ζωγραφική σαν μουσική.</p> <p>Η περίπτωση Paul Klee.</p> <p>Κυβισμός.</p> <p>Cezanne.</p> <p>Ζωγραφική σαν ποίηση</p> <p>Η περίπτωση Mark Chagall.</p> <p>Η ζωγραφική σαν δράση</p> <p>-Σουπρεματισμός</p> <p>-Φουτουρισμός (Στρατευμένη τέχνη)</p> <p>Από την ζωγραφική επιφάνεια στην φυσική δράση / Performance</p>	<p>-συνθέτουν με διαφορετικό τρόπο υλικά και τεχνικές γνωστά ζωγραφικά έργα του Ματίς.</p> <p>-επιλέγουν και μελετούν ένα έργο του Ματίς.</p> <p>Αναλύουν το έργο σε σχήματα και άξονες.</p> <p>Ερμηνεύουν το νόημα και το περιεχόμενο.</p> <p>-με αφορμή και αναφορά στον Κυβισμό δημιουργούν μια δική τους εκδοχή .</p> <p>-δημιουργούν τις δικές τους συνθέσεις χρησιμοποιώντας τα τρία βασικά χρώματα με οριζόντιες – κάθετες γραμμές. Συγκρίνουν τα έργα τους και συζητούν γύρω από τις έννοιες, μέγεθος σχήμα χρώμα, αρμονία.</p> <p>-φτιάχνουν μακέτες αντικειμένων μικρού μεγέθους με χαρτόνια τα συνθέτουν και τα χρωματίζουν.</p> <p>- παρουσιάζουν τον τρόπο σύνθεσης στο έργο του Μοντριάν (<i>Piet Mondrian</i>). Ομαδική εργασία.</p> <p>- εντάσσουν μορφοπλαστικά στοιχεία όπως εκείνα που χρησιμοποίησαν οι Φουτουριστές σε δικά τους πρωτότυπα έργα με σκοπό την απόδοση της κίνησης σε ένα ζωγραφικό έργο.</p> <p>-μελετούν και σχεδιάζουν μια δική τους Performance.</p>
--	--	--

7. ENNOIA		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να αναλύουν ένα εικαστικό έργο στις βασικές του αρχές και έννοιες και να το ανασυνθέτουν μέσα από την δική τους οπτική θεώρηση. -να κατανοήσουν το κοινωνικό πλαίσιο της εποχής και τη διασύνδεσή του με το κίνημα Νταντά. -να είναι ικανοί να καταγράψουν και να μεταφέρουν εικαστικά δικές τους φανταστικές εικόνες χρησιμοποιώντας υλικά της αρεσκείας τους. -να κατανοήσουν τη σημασία της έννοιας σε ένα έργο τέχνης. -να μπορούν να εισάγουν φράσεις ή προτάσεις με τον δικό τους τρόπο στο έργο τους. <p>15 ΩΡΕΣ</p>	<p>Νταντά</p> <p>Σουρεαλισμός</p> <p>Εννοιολογική Τέχνη</p> <p>Μινιμαλισμός</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -παρουσιάζουν φωτογραφικό υλικό με έργα που ενσωματώνουν σε αυτά λέξεις ή προτάσεις. -ενσωματώνουν στο έργο τους έννοιες και λέξεις με ιδιαίτερη προσωπική σημασία. -μετατρέπουν μια φράση που έχει ιδιαίτερο νόημα για αυτούς σε εικαστικό έργο με τη χρήση πολλαπλών υλικών. -δημιουργούν ηλεκτρονικό περιοδικό με θέματα παρμένα από τον Σουρεαλισμό.
8. ΕΙΚΟΝΑ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μπορούν να κατανοήσουν την συγγένεια, την αντιστοιχία και τις ιδιαιτερότητες των δομικών στοιχείων διαφορετικών μορφών τέχνης. - γνωρίζουν τα στοιχεία που συνθέτουν μια εικαστική εγκατάσταση. - κατασκευάσουν απλές εγκαταστάσεις σε συνεργασία με τους συμμαθητές τους χρησιμοποιώντας υλικά ανακύκλωσης. - κατανοήσουν την έννοια της κλίμακας και του φυσικού χώρου. - χρησιμοποιούν την Τέχνη ως μέσο επίγνωσης του εαυτού τους αλλά και συνειδητοποίησης του κοινωνικού της ρόλου. - κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ performance και θεάτρου. - κατανοήσουν τη σημασία της βίντεο-τέχνης. -κατανοήσουν τις διαφορές μεταξύ φιλμ/κινηματογράφου και βίντεο -την επιρροή της τεχνολογίας στη σύγχρονη τέχνη. <p>20 ΩΡΕΣ</p>	<p>Bauhaus</p> <p>Εγκαταστάσεις (Installation)</p> <p>Arte Povera</p> <p>Land Art</p> <p>Performance</p> <p>Video Art</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες</p> <ul style="list-style-type: none"> -παρουσιάζουν υλικό από εγκαταστάσεις καλλιτεχνών και εκπροσώπων της Arte Povera με τη χρήση προγράμματος παρουσίασης, στον υπολογιστή. Ομαδική εργασία. -με αναφορές έργα της Land Art, οι μαθητές σχεδιάζουν και οργανώνουν ομαδικές εγκαταστάσεις στην ύπαιθρο (πάρκα, παραλίες κ.ά.). -με αφορμή το περιεχόμενο και την αφήγηση ενός πίνακα ζωγραφικής γράφουν σενάρια, σκηνοθετούν ομαδικά ή ατομικά μια performance και την Βιντεοσκοπούν. -επιλέγουν ένα λογοτεχνικό απόσπασμα και το εικονοποιούν αφαιρετικά χρησιμοποιώντας βίντεο.
--	---	--

9 ^{ος} ΑΞΟΝΑΣ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - Η καταγωγή των εφαρμοσμένων τεχνών και η σχέση τους με τη ζωγραφική.		
9.1 ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μπορούν να τα μεταφέρουν στην αναγκαία κλίμακα. -να δημιουργήσουν μικρών διαστάσεων ψηφιδωτά με Άμεση ή Έμμεση ψηφοθέτηση -να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν τις βασικές κατασκευαστικές αρχές, όπως η ροή των ψηφίδων ,οι αρμοί, και τα μεγέθη τους. -να γνωρίζουν τα υλικά, μέσα και εργαλεία του ψηφιδωτού καθώς και τις βασικές του τεχνικές. <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<p>Αναφορά σε γεωμετρικά διακοσμητικά μοτίβα</p> <p>Αναφορά σε μοντέρνα τρισδιάστατα ψηφιδωτά</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -υπολογίζουν το μέγεθος και τη κατεύθυνση της ροής σε απλές φόρμες και με κατάλληλες ψηφίδες ψηφοθετούν δημιουργούν πρωτότυπα δικά τους έργα. -κατασκευάζουν διάτρητα αντίβολα σε πραγματική κλίμακα. -χρησιμοποιούν όργανα γεωμετρικά και αποδίδουν διακοσμητικά μοτίβα.
9.2 ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να κατανοήσουν τον τρόπο μεταφοράς εικαστικής εικόνας σε τρισδιάστατο χώρο. -να δημιουργούν μικρά έργα – μακέτες. Τα φωτογραφίζουν με στόχο την ανατροπή της κλίμακας. -να κατανοούν την σημασία των φωτισμών και την χρήση των χρωμάτων και των τόνων του σκηνικού στην ψευδαισθησιακή απόδοση του χώρου και του χρόνου, στην σκηνή. -να κατανοήσουν την σημασία της αφαίρεσης και του συμβολισμού στον σκηνικό χώρο. <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<p>Κατασκευή μακέτας σκηνικών & σχεδιασμός κοστούμιών.</p> <p>Το κοστούμι πέρα από το θέατρο.</p> <p>Επιλογή φωτισμών.</p> <p>Κατασκευή σκηνικών σε τελικό μέγεθος.</p>	<p>Οι μαθητές, ομαδικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> -μελετούν σε βάθος την αφαίρεση στην εικαστική τέχνη και στην σκηνογραφία. -εκτελούν σε τελικό μέγεθος τα ψευδαισθησιακά σκηνικά ταμπλό και τα κοστούμια με ευτελή υλικά. -μελετούν τη χρήση βίντεο προβολής σε σκηνικό.
---	---	--

9.3 ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ – ΚΟΜΙΚΣ – STREET ART - ANIMATION

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να είναι σε θέση να εικονογραφήσουν μια ιστορία -να είναι ικανοί σε ένα απλό σενάριο να δημιουργήσουν μια αλληλουχία εικόνων κόμικ -να είναι σε θέση να χρωματίζουν και να επεμβαίνουν αισθητικά σε μεγάλες επιφάνειες, έχοντας κατανοήσει τη σημασία και τον ρόλο της μακέτας. 	<p>Εικονογράφηση</p> <p>Κόμικς (Κείμενο και εικόνα)</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -επιλέγουν ένα μικρό κείμενο, το εικονογραφούν και παρουσιάζουν ένα 16σέλιδο εικονογραφημένο. Εργασία σε ομάδες. -επιλέγουν ήρωες και τρόπους απόδοσής τους καθώς και περιβάλλοντα δράσης.

<p>- να είναι ικανοί να κατασκευάσουν κλιπ μερικών δευτερολέπτων χρησιμοποιώντας την τεχνική του stop-motion με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και φωτογραφικής κάμερας.</p> <p>5 ΩΡΕΣ</p>	<p>Street Art/ Graffiti</p> <p>Animation</p>	<p>-σχεδιάζουν, κατασκευάζουν μακέτες υπό κλίμακα και επεμβαίνουν αισθητικά στους τοίχους του σχολείου τους.</p> <p>-με τη χρήση της ψηφιακής φωτογραφικής κάμερας και του υπολογιστή φτιάχνουν ένα ολιγόλεπτο animation. (Stop-motion)</p>
---	--	---

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ Α΄, Β΄, Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σκοπός του μαθήματος της Χαρακτικής είναι οι μαθητές να δημιουργήσουν πρωτότυπα χαρακτηριστικά έργα, να αποκτήσουν γνώσεις για την τέχνη της χαρακτικής και των εφαρμοσμένων τεχνών καθώς και να διευρύνουν την αισθητικής τους αγωγή και παιδεία.

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ		
1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ: ΥΛΙΚΑ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ		
Ενδεικτικές ώρες 6		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν την ορολογία των εργαλείων, των υλικών καθώς και τις δυνατότητές τους</p> <p>πειραματίζονται με τη χρήση υλικών και εργαλείων</p>	<p>ιδιότητες /χρήση /ορολογία υλικών & εργαλείων</p> <p>ιδιότητες /χρήση φυσικών & μη τοξικών υλικών</p> <p>οργάνωση / εξοπλισμός του εργαστηρίου και κατασκευή</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν τα δικά τους υλικά και εργαλεία ανάλογα με τις απαιτήσεις του σχολικού εργαστηρίου</p> <p>δημιουργούν χειροποίητο χαρτί (από διάφορα είδη)</p> <p>εξασκούνται στη χρήση εργαλείων και υλικών</p>

<p>γνωρίζουν τον τρόπο αποθήκευσης εργαλείων/υλικών και τα μέτρα προστασίας σε περίπτωση τραυματισμού στο περιβάλλον του εργαστηρίου</p> <p>κατανοούν τη προσωπική ευθύνη που έχουν απέναντι στην ανεξέλεγκτη εξάντληση των ενεργειακών πόρων του πλανήτη</p>	<p>εργαλείων / υλικών χαρακτηριστικής</p> <p>οδηγίες προστασίας και αποθήκευση των χαρακτηριστικών εργαλείων</p> <p>οδηγίες προστασίας για περιπτώσεις τραυματισμού από εργαλεία και υλικά</p>	<p>προετοιμάζουν τις μήτρες για τη χάραξη</p> <p>εφαρμόζουν τις γνώσεις για τις ιδιότητες των υλικών σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης προστασίας</p> <p>συμμετέχουν σε εκπαιδευτική εκδρομή στους ειδικούς χώρους αποθήκευσης χαρακτηριστικών των Μουσείων και των Σχολών Καλών Τεχνών</p> <p>επισκέπτονται τα Εργαστήρια Χαρακτικής των Σχολών Καλών Τεχνών και τα ιδιωτικά κέντρα χαρακτηριστικής</p>
---	--	--

2. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

2. Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας - 2. Β. Τεχνικές Τυπώματος

2. Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας

Ενδεικτικές ώρες 12 έως 14

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χάραξης της χαρακτηριστικής τέχνης από τις απαρχές της εμφάνισής της ως σήμερα</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. αναγλυφοτυπία / υψιτυπία 2. βαθυτυπία 3. χαράξεις σε εναλλακτικές μήτρες 4. χαράξεις σε φυσικές μήτρες 5. χαράξεις με φυσικά υλικά <p>εφαρμόζουν τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χάραξης με στόχο την δημιουργία ποικίλων γραφών</p>	<p>αναγλυφοτυπία / υψιτυπία</p> <p>βαθυτυπία</p> <p>εναλλακτικές μήτρες</p> <p>χάραξη σε φυσική μήτρα</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>επεξεργάζονται τις μήτρες με τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χάραξης για να αποδώσουν συνθέσεις με ποικίλες γραφές και συνθέσεις</p> <p>πειραματίζονται με τα φυσικά και μη τοξικά υλικά για τη δημιουργία μήτρας</p> <p>δημιουργούν ποικίλες μήτρες με το ίδιο θέμα/ με διαφορετικές τεχνικές</p> <p>δημιουργούν έργα με τεχνικές χάραξης εμπνεόμενοι από την Ιστορία της Τέχνης</p>

<p>στην επιφάνεια της μήτρας</p> <p>αξιολογούν τις αισθητικές αξίες των τεχνικών χαράξεων</p> <p>αξιολογούν την σημασία της εκ νέου επεξεργασίας και της εξέλιξης ενός έργου είτε κάτω από το πρίσμα τροποποίησης της αρχικής ιδέας από τους ίδιους είτε από τους άλλους ως αποτέλεσμα συζήτησης, κριτικής και θετικής επιρροής</p>	<p>χάραξη με τη χρήση φυσικών υλικών</p> <p>μη τοξική χαρακτηριστική</p> <p>η μήτρα ως αυτόνομο έργο</p>	<p>ανακυκλώνουν μήτρες και δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα</p> <p>εκθέτουν τα έργα τους (αντίτυπα και μήτρες) στην ετήσια έκθεση του σχολείου</p> <p>προωθούν τα έργα τους (αντίτυπα και μήτρες) στο bazaar του σχολείου</p> <p>συμμετέχουν σε προτεινόμενες συνεργασίες του σχολείου με διάφορους δημόσιους φορείς</p> <p>συνεργάζονται με τα υπόλοιπα καλλιτεχνικά σχολεία της Ελλάδας για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την χαρακτηριστική</p>
<p>2.Β. Τεχνικές Τυπώματος Ενδεικτικές ώρες 12 έως 14</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίζουν τις ποικίλες τεχνικές των τυπωμάτων</p> <p>διεισδύουν σε έννοιες/ αντιλαμβάνονται τις ικανότητες τους με την δημιουργία χαρακτηριστικής τέχνης</p> <p>πειραματίζονται με τις μήτρες και τα τυπώματα</p>	<p>τεχνική τυπώματος μελανώματος</p> <p>χειρονακτικά τυπώματα</p> <p>τυπώματα σε πρέσα</p> <p>Chine Collé</p> <p>επιχρωμάτιση</p> <p>τεχνική camaieu / κυαρσκούρο</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>τυπώνουν χειρονακτικά το έργο τους</p> <p>τυπώνουν στην πρέσα</p> <p>ασκούνται στις τεχνικές τυπώματος</p> <p>δημιουργούν μονόχρωμα & έγχρωμα χαρακτηριστικά έργα</p> <p>δημιουργούν βιντεοπροβολή με τις τεχνικές μελανώματος και την παρουσιάζουν στο σχολείο και στην ιστοσελίδα του σχολείου</p> <p>οργανώνουν μονοήμερες ή</p>

εφαρμόζουν τα βήματα τυπώματος για την αναπαραγωγή πρωτότυπων έργων	έγχρωμο τύπωμα με μία ή πολλαπλές μήτρες τύπωμα από διαφορετικό υλικό μήτρας τύπωμα σε φυσική μήτρα τύπωμα με φυσική μήτρα τύπωμα μικτής τεχνικής μη τοξική χαρακτηριστική	ολιγοήμερες επισκέψεις και ασκούνται σε δημιουργίες εκτός του σχολείου, «χαρακτική σε σχέση με το περιβάλλον και τη φύση» κ.ά. οργανώνουν το δικό τους σχολικό μουσείο /πινακοθήκη που αποτελείται από δωρεές των έργων τους συμμετέχουν με το έργο τους στο e-shop της ιστοσελίδας του σχολείου
---	---	--

3. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ενδεικτικές ώρες 8 έως 10 ώρες

ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά με την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, αναγνωρίζουν τη δομή και τα αισθητικά στοιχεία της χαρακτηριστικής τέχνης των άλλων πολιτισμών</p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, προσεγγίζοντας αισθητικά τα χαρακτηριστικά έργα όχι μόνο της ελληνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας τέχνης επισημαίνοντας τις σχέσεις ανάμεσά τους</p> <p>κατανοούν τον κοινωνικό, πολιτισμικό και θρησκευτικό ρόλο της χαρακτηριστικής τέχνης</p> <p>κατανοούν το χαρακτηριστικό έργο</p>	<p>Η Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά: ιστορία της χαρακτηριστικής από την προϊστορία ως τον 18^ο αιώνα - Μεσοποταμία, σουμεριακοί σφραγιδολίθοι, κυπρομινωϊκοί σφραγιδολίθοι - αφρικανική χαρακτηριστική στο σώμα - ιαπωνική χαρακτηριστική - ασιατική χαρακτηριστική</p> <p>Ιστορία της χαρακτηριστικής του 19^{ου} αιώνα</p> <p>Ο Ιαπωνισμός και η επίδραση της Χαρακτικής στην Ευρωπαϊκή τέχνη</p> <p>Μοντερνισμός και Χαρακτική (Ελλάδα / Διεθνές πεδίο)</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>συνθέτουν έργα εμπνευσμένα από διάφορους πολιτισμούς (Αφρική / Ιαπωνία κ.ά. με θέματα θρησκευτικά, τοτέμ, ανθρωποκεντρικά, μητέρα, οικογένεια, κ.ά.)</p> <p>ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τα ιστορικά στοιχεία των καλλιτεχνών μέσα από βιβλία της Ιστορίας της Τέχνης και τα παρουσιάζουν στην τάξη</p> <p>δημιουργούν έργα μέσω της παρατήρησης και εμπνευσμένα από σημαντικούς καλλιτέχνες</p> <p>δημιουργούν ατομικά και ομαδικά καλλιτεχνικές εργασίες με θέματα κοινωνικά, πολιτισμικά, θρησκευτικά και περιβαλλοντικά</p>

<p>ως ένα εκφραστικό μέσο που αντανακλά την αισθητική και το πολιτισμό της εκάστοτε ιστορικής περιόδου</p> <p>αναλύουν ένα χαρακτηριστικό έργο ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό του</p> <p>επιχειρηματολογούν γύρω από την τέχνη και το έργο τους ομαδικά και ατομικά</p> <p>εφαρμόζουν τις κεκτημένες γνώσεις, για τα μορφολογικά στοιχεία του έργου τέχνης, στις δικές τους συνθέσεις</p>	<p>Γερμανοί εξπρεσιονιστές</p> <p>Η Χαρακτική στα Βαλκάνια</p> <p>Απαρχές της Ελληνικής χαρακτικής: θρησκευτικά θέματα - η χαρακτική στην Αρχαία Ελλάδα</p> <p>Νεοελληνική χαρακτική Ζωγράφοι-Χαράκτες, το στοιχείο της Ελληνικότητας στη Χαρακτική και η γενιά του '30</p>	<p>δημιουργούν «καλλιτεχνικά σημειωματάρια» ιστορίας της χαρακτηριστικής και καταγράφουν εικόνες, εντυπώσεις και σκέψεις</p> <p>υποστηρίζουν τις απόψεις τους και τους στόχους της δημιουργίας τους /συγκεντρώνουν θεωρητικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός χαρακτηριστικού έργου</p> <p>συμμετέχουν με το χαρακτηριστικό τους έργο σε διαγωνισμούς που προκηρύσσουν δημόσιοι φορείς</p>
--	---	---

4. ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ
4. Α. Η Έννοια του «Αντιτύπου» και 4. Β. «Φάκελος Εργασιών» και «Εικαστικό Λεύκωμα»

4. Α. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΥΠΟΥ
Ενδεικτικές ώρες 3 έως 5

ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν την διαδικασία της αρίθμησης των δοκιμών και των αντιτύπων</p> <p>μετατρέπουν την εικαστική θεωρία σε εικαστική πράξη</p> <p>κατανοούν το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στο αντίτυπο: τι θέλει να πει και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται</p>	<p>αρίθμηση (αντίτυπο, δοκίμια, ημερομηνία, τίτλος, υλικό μήτρας, υπογραφή)</p> <p>το χαρακτηριστικό έργο τέχνης, μορφή – περιεχόμενο</p> <p>η επίδραση του χαρακτηριστικού έργου τέχνης στο κοινό</p> <p>η χαρακτική ως ελεύθερο παιχνίδι της φαντασίας, ανιδιοτελή ευχαρίστηση</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>εφαρμόζουν την αρίθμηση στα τυπώματα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα</p> <p>ερευνούν και παρατηρούν την σχέση μορφής και περιεχομένου των χαρακτηριστικών αντιτύπων</p> <p>χαράζουν και τυπώνουν την δική τους στάμπα/σφραγίδα (ως ταυτότητα / ως αυτόνομο έργο)</p>

<p>αναζητούν τα αισθητικά πρότυπα που αναδεικνύονται μέσα από τα μεγάλα έργα, τα οποία αντέχουν στη δοκιμασία του χρόνου και εξακολουθούν να προκαλούν αισθητική συγκίνηση</p> <p>γνωρίζουν τη θέση του χαρακτήρα στην κοινωνία του χθες και του σήμερα</p> <p>κατανοούν τις έννοιες του ωραίου / του κιτς/ του εφήμερου /του διαχρονικού/ του υψηλού / του πολλαπλού / του πλαστού/ του φθαρτού/ της ταυτότητας/ της γνησιότητας/ του αντιτύπου</p> <p>σηματοδοτούν με το χαρακτηριστικό τους έργο ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο</p> <p>αξιοποιούν το χαρακτηριστικό τους έργο με την προώθηση του στη σχολική κοινότητα αλλά και στην τοπική ευρύτερη κοινωνία</p>	<p>αισθητική αξία του πολλαπλού</p> <p>φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές έννοιες του αντιτύπου , η έννοια της γνησιότητας του αντιτύπου / η ταυτότητα του έργου / το διαχρονικό / το ωραίο και το υψηλό / το κιτς</p> <p>η δοκιμασία του χρόνου και ο ορισμός του «κλασικού» χαρακτηριστικού έργου τέχνης</p> <p>η αυτονομία της τέχνης και η ανεξαρτησίας της από οποιεσδήποτε άλλες μορφές χρησιμότητας, αισθητισμός</p> <p>ταυτότητα του αντιτύπου: 1. η στάμπα /ίχνος της μήτρας 2. ράστερ: το ίχνος του εκτυπωτή</p> <p>κοινωνιολογική προσέγγιση «το προφίλ του χαρακτήρα»</p>	<p>δημιουργούν χαρακτηριστικά με ένα / πολλαπλά αντίτυπα</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για ιδέες και διακηρύξεις : «η τέχνη αυτοσκοπός / η τέχνη για την τέχνη», «το νόημα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας», «το τέλος της τέχνης» κ.ά., των μεγάλων κινήματων του παρελθόντος</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για την επίδραση της «μαζικής κουλτούρας» στην χαρακτηριστική Τέχνη</p> <p>κατασκευάζουν ένα ημερολόγιο από δοκίμα για ατομική χρήση ή για το εργαστήριο του σχολείου</p> <p>συμμετέχουν στην διοργάνωση εκθέσεων των έργων τους, στο σχολείο, σε χώρους του δήμου, πινακοθήκες, πλατείες, νοσοκομεία, υπουργεία</p> <p>ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τη ζωή των καλλιτεχνών στο πέρασμα των αιώνων: την κοινωνική θέση του χαρακτήρα, την οικονομική αξία των έργων του κ.ά.</p>
4. Β. «ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» ΚΑΙ «ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ» Ενδεικτικές ώρες 1 έως 3		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<u>Οι μαθητές/τριες να είναι</u>	ο «Φάκελος Εργασιών»:	<u>Οι μαθητές/τριες:</u>

<p><u>ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίσουν την αξία και την ευθύνη που έχουν στην διαχείριση και αποθήκευση των έργων τους</p> <p>χρησιμοποιούν τον «Φάκελο Εργασιών» ως μηχανισμό αυτοαξιολόγησης και ως κίνητρο ενδιαφέροντος και προόδου</p> <p>επεκτείνουν τις κατασκευαστικές τους δεξιότητες & επιτυγχάνουν εκλέπτυνση από αισθητική και ηθική άποψη</p> <p>αποθηκεύουν τα έργα τους στο «φάκελο εργασιών» και τις φωτογραφίες των έργων τους στον ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών»</p> <p>προωθούν έργα τους από το φάκελο εργασιών στη ιστοσελίδα του σχολείου</p>	<p>συλλογή των εργασιών με προσχέδια, μήτρες, μακέτες, κείμενα, σκίτσα, δοκίμια, και αντίτυπα</p> <p>ο ηλεκτρονικός «Φάκελος Εργασιών» - αρχείο του εργαστηρίου</p> <p>το «Εικαστικό Λεύκωμα» τυπώματα και σημειώσεις, φωτογραφίες, κολάζ κ.ά.</p> <p>«e-Πινακοθήκη» - η ηλεκτρονική Πινακοθήκη</p>	<p>Δημιουργούν το «φάκελο εργασιών» με την συνολική συλλογή των εργασιών τους</p> <p>δημιουργούν το «Εικαστικό Λεύκωμα» και το εκθέτουν</p> <p>δημιουργούν ηλεκτρονική σχολική Πινακοθήκη με τα έργα τους στην ιστοσελίδα του σχολείου</p> <p>σαρώνουν τα έργα τους στους ηλεκτρονικούς σαρωτές εικόνας και δημιουργούν ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών» στον Η/Υ του σχολείου (αποθήκευση/ επεξεργασία) για να αποθηκεύουν τα έργα τους</p>
---	---	---

5. ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Ενδεικτικές ώρες 8 έως 10

<p>ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>κατανοούν και να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες που παρέχει η τεχνολογία στην εκπαίδευση</p> <p>αναλύουν διαφορετικές τεχνοτροπίες των τεχνών που συνδέονται με την χαρακτηριστική τέχνη</p>	<p>χαρακτική – ζωγραφική – γλυπτική – αρχιτεκτονική – «συνδυάζω και δημιουργώ»</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>μελετούν τη διαδικασία εξέλιξης της χαρακτηριστικής σε σχέση με τις καλές τέχνες και τις επιστήμες</p> <p>επεξεργάζονται μέσα από το ψηφιακό περιβάλλον εικαστικά δεδομένα και κοινωνικές εξελίξεις</p>

<p>ερμηνεύουν τα μουσειακά αντικείμενα και τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού</p> <p>αξιολογούν τις σχέσεις των καλών τεχνών μεταξύ τους στα θέματα που σχετίζονται με τον άνθρωπο, την κοινωνία και τη φύση</p> <p>αξιολογούν την επίδραση των επιστημών στη διαδικασία παραγωγής του χαρακτηριστικού έργου</p> <p>προσεγγίζουν την χαρακτηριστική, μέσα από τη λογοτεχνία, τα μαθηματικά, τα θρησκευτικά τα αρχαία - αλυσιδωτή σχέση και αλληλεπίδραση θεωρίας και πράξης</p> <p>αναπτύσσουν τις ερευνητικές ικανότητες (με την παρατήρηση, την ανακάλυψη, τη συσχέτιση και την αξιολόγηση καταστάσεων)</p> <p>καλλιεργούν ευρωπαϊκή συνείδηση, εθνική ταυτότητα, διαπολιτισμικές γνώσεις και πολιτισμική αυτογνωσία</p> <p>αναπτύσσουν την προσωπικότητα και καλλιεργούν τις κοινωνικές τους δεξιότητες (με την δημιουργία ομαδικών και κοινωνικών σχέσεων, την προσωπική συναναστροφή, τη συνομιλία, την ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, και την ικανότητα συνεργασίας)</p>	<p>χαρακτική και ψηφιακή τέχνη: φωτογραφία, video art, πολυμέσα</p> <p>χαρακτική και κινητικές τέχνες</p> <p>χαρακτική και περιβαλλοντική τέχνη</p> <p>χαρακτική και μουσική</p> <p>χαρακτική και λόγος</p>	<p>ερευνούν την επίδραση των μαθηματικών στη χαρακτηριστική σύνθεση</p> <p>ερευνούν και δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα με θρησκευτικά, κοινωνικά και μυθολογικά θέματα</p> <p>συνθέτουν χαρακτηριστικά έργα σε ψηφιακή μορφή</p> <p>τροποποιούν και συνθέτουν τα χαρακτηριστικά έργα σε χρηστικά αντικείμενα</p> <p>δημιουργούν περιβαλλοντικά έργα με διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση</p> <p>δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα μέσα στο χώρο (τρισεδιάστατα, ολόγλυφα κ.ά.)</p> <p>δημιουργούν το δικό τους μουσείο/ πινακοθήκη σε χώρο μέσα στο σχολείο</p> <p>συνδυάζουν διάφορες μορφές τέχνης</p> <p>ανταλλάσσουν τα έργα τους μεταξύ τους / τα κάνουν</p>
---	---	--

<p>συγκρίνουν, /αντιπαραθέτουν / υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρηματολογία</p> <p>ερευνούν την ψηφιακή πληροφορία μέσα από την ανάλυση και την σύγκριση σε τοπικό και παγκόσμιο περιβάλλον</p> <p>εφαρμόζουν τη διαθεματική και επιστημονική προσέγγιση στην εικαστική πράξη</p>	<p>χαρακτική και μαθηματικά</p> <p>χαρακτική και θρησκευτικά</p>	<p>δωρεά στην πινακοθήκη του σχολείου</p> <p>πλοηγούνται σε εικονικές περιηγήσεις των μουσείων για την προώθηση της ερευνητικής διαδικασίας</p> <p>πραγματοποιούν τοπικές επισκέψεις σε μουσεία</p>
---	--	---

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ: ΥΛΙΚΑ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ		
Ενδεικτική ώρα 1		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν την ορολογία των εργαλείων, των υλικών καθώς και τις δυνατότητές τους</p> <p>πειραματίζονται με τη χρήση των υλικών και των εργαλείων</p> <p>γνωρίζουν τον τρόπο αποθήκευσης εργαλείων/υλικών και τα μέτρα προστασίας σε περίπτωση τραυματισμού στο περιβάλλον του εργαστηρίου</p> <p>κατανοούν την προσωπική</p>	<p>ιδιότητες /χρήση /ορολογία υλικών & εργαλείων</p> <p>ιδιότητες /χρήση φυσικών & μη τοξικών υλικών</p> <p>οργάνωση / εξοπλισμός του εργαστηρίου και κατασκευή εργαλείων / υλικών χαρακτικής</p> <p>οδηγίες προστασίας και αποθήκευση των χαρακτικών εργαλείων</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν τα δικά τους υλικά και εργαλεία ανάλογα με τις απαιτήσεις του σχολικού εργαστηρίου</p> <p>εξασκούνται στη χρήση των εργαλείων και των υλικών</p> <p>προετοιμάζουν τις μήτρες με τα κατάλληλα μέσα για τη χάραξη</p> <p>εφαρμόζουν τις γνώσεις για τις ιδιότητες των υλικών σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης προστασίας</p> <p>συμμετέχουν σε εκπαιδευτική εκδρομή στους ειδικούς χώρους αποθήκευσης χαρακτικών των Μουσείων και των Σχολών Καλών Τεχνών</p>

<p>ευθύνη που έχουν απέναντι στην ανεξέλεγκτη εξάντληση των ενεργειακών πόρων του πλανήτη</p>	<p>οδηγίες προστασίας για περιπτώσεις τραυματισμού από τα εργαλεία και τα υλικά</p>	<p>επισκέπτονται τα Εργαστήρια Χαρακτών τις Σχολών Καλών Τεχνών και τα ιδιωτικά κέντρα χαρακτικής</p>
<p>2. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 2.Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας - 2.Β. Τεχνικές Τυπώματος</p>		
<p>2.Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας Ενδεικτικές ώρες 5</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χάραξης της χαρακτικής τέχνης από τις απαρχές της εμφάνισής της ως σήμερα</p> <p>1. Επιπεδοτυπία 2. Διατυπία</p> <p>εφαρμόζουν τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χαράξεις για την δημιουργία ποικίλων γραφών στην μήτρα τους</p> <p>αξιολογούν τις αισθητικές αξίες των τεχνικών χαράξεων</p> <p>αξιολογούν τη σημασία της εκ νέου επεξεργασίας και της εξέλιξης ενός έργου είτε κάτω από το πρίσμα τροποποίησης</p>	<p>Επιπεδοτυπία</p> <p>Διατυπία</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>επεξεργάζονται τις μήτρες με τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χάραξης για να αποδώσουν συνθέσεις με ποικίλες γραφές</p> <p>πειραματίζονται με μη-τοξικά υλικά για τη δημιουργία μήτρας</p> <p>δημιουργούν ποικίλες μήτρες με το ίδιο θέμα / με διαφορετικές τεχνικές</p> <p>συνθέτουν έργα με τεχνικές χάραξης εμπνεόμενοι από την Ιστορία της Τέχνης</p> <p>εκθέτουν τα έργα τους (τυπώματα και μήτρες) στην ετήσια έκθεση του σχολείου</p> <p>προωθούν τα έργα τους (τυπώματα και μήτρες) στο bazaar του σχολείου</p> <p>συμμετέχουν σε προτεινόμενες συνεργασίες του σχολείου με διάφορους δημόσιους φορείς</p>

της αρχικής ιδέας από τους ίδιους είτε από τους άλλους ως αποτέλεσμα συζήτησης, κριτικής και θετικής επιρροής	μη τοξική χαρακτηριστική	συνεργάζονται με τα υπόλοιπα καλλιτεχνικά σχολεία της Ελλάδας για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την χαρακτηριστική
2. Β. Τεχνικές Τυπώματος Ενδεικτικές ώρες 5		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίζουν τις ποικίλες τεχνικές των τυπωμάτων και εκτυπώσεων</p> <p>πειραματίζονται με τις μήτρες, τα τυπώματα και τις ψηφιακές εκτυπώσεις</p> <p>εφαρμόζουν τα βήματα τυπώματος για την αναπαραγωγή χαρακτηριστικών έργων</p> <p>διεισδύουν σε έννοιες/αντιλαμβάνονται τις ικανότητές τους με τη δημιουργία χαρακτηριστικής τέχνης</p> <p>αξιολογούν τα αποτελέσματα των έργων τους</p>	<p>τεχνική τυπώματος μελανώματος</p> <p>χειρονακτικά τυπώματα</p> <p>τυπώματα σε πρέσα</p> <p>μηχανικά τυπώματα -όφσετ μηχανές</p> <p>ψηφιακές εκτυπώσεις</p> <p>τύπωμα από διαφορετικό υλικό μήτρας</p> <p>chine Colle</p> <p>τύπωμα μικτής τεχνικής</p> <p>έγχρωμο τύπωμα με μία ή πολλαπλές μήτρες</p> <p>μονοτυπία και μονότυπο (monotype και monoprint)</p> <p>μη τοξική χαρακτηριστική</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>τυπώνουν χειρονακτικά το έργο τους</p> <p>τυπώνουν στην πρέσα</p> <p>ασκούνται στις τεχνικές τυπώματος</p> <p>δημιουργούν μονόχρωμα & έγχρωμα χαρακτηριστικά έργα</p> <p>δημιουργούν ψηφιακές εκτυπώσεις με τα προγράμματα επεξεργασίας του Η/Υ</p> <p>ασκούνται στην δημιουργία ενός μοναδικού τυπώματος με μικτές τεχνικές</p> <p>δημιουργούν πρωτότυπα έργα σε συνδυασμούς μήτρας και τυπώματος</p> <p>οργανώνουν το δικό τους σχολικό μουσείο /πινακοθήκη από δωρεές των έργων τους</p> <p>συμμετέχουν με το έργο τους στο e-shop της ιστοσελίδας του σχολείου</p>
3. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Ενδεικτικές ώρες 4		

ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά με την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά / γνωρίζουν τη δομή και τα αισθητικά στοιχεία της χαρακτηριστικής τέχνης των άλλων πολιτισμών</p> <p>κατανοούν το χαρακτηριστικό έργο ως ένα εκφραστικό μέσο που αντανακλά την αισθητική και το πολιτισμό της εκάστοτε ιστορικής περιόδου</p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, προσεγγίζοντας αισθητικά τα χαρακτηριστικά έργα όχι μόνο της ελληνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας τέχνης επισημαίνοντας τις σχέσεις ανάμεσά τους</p> <p>εφαρμόζουν τις κερκτημένες γνώσεις για τα μορφολογικά στοιχεία του έργου τέχνης, στις δικές τους συνθέσεις</p>	<p>Η Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά: (ιστορία της χαρακτηριστικής από την προϊστορία ως τον 18^ο αιώνα - Μεσοποταμία, σουμεριακοί σφραγιδολίθοι, κυπρομινωϊκοί σφραγιδολίθοι - αφρικανική χαρακτηριστική στο σώμα - ιαπωνική χαρακτηριστική - ασιατική χαρακτηριστική)</p> <p>Χαρακτική και Κοινωνία (Διεθνές πεδίο: Ρώσικη Avant Garde, Κονστρουκτιβισμός, Bauhaus, / Ελλάδα Α. Τάσσο, Βάσω Κατράκη)</p> <p>Χαρακτική και Pop Art – (η δημοφιλής τέχνη / η άνθηση της μεταξοτυπίας)</p> <p>Η Χαρακτική στα Βαλκάνια</p> <p>Η Τοπική πολιτιστική κληρονομιά, η χαρακτηριστική σε μικροαντικείμενα Λαϊκής Τέχνης</p> <p>Χαρακτική & Γραμματόσημο</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες :</u></p> <p>συνθέτουν έργα εμπνευσμένα από διάφορους πολιτισμούς (Αφρική / Ιαπωνία κ.ά. με θέματα θρησκευτικά, τοτέμ, ανθρωποκεντρικά, μητέρα, οικογένεια, κ.ά.)</p> <p>ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τα ιστορικά στοιχεία των χαρακτών μέσα από βιβλία της Ιστορίας της Τέχνης και τα παρουσιάζουν στην τάξη</p> <p>δημιουργούν ατομικά και ομαδικά καλλιτεχνικές εργασίες με κοινωνικά, πολιτισμικά, θρησκευτικά και περιβαλλοντικά θέματα</p> <p>δημιουργούν «καλλιτεχνικά σημειωματάρια» ιστορίας της χαρακτηριστικής και καταγράφουν εικόνες, εντυπώσεις και σκέψεις</p> <p>δημιουργούν μέσω της παρατήρησης τυπώματα εμπνευσμένα από «σημαντικούς» καλλιτέχνες</p> <p>δημιουργούν έργα με κοινωνικά θέματα (αφίσεσ με θέματα κοινωνικού προβληματισμού όπως «φροντίζω τον εαυτό μου», «όχι στον καπνό και στο αλκοόλ», κ.ά.)</p> <p>δημιουργούν έργα «τιμής ένεκεν» για καλλιτέχνη χαρακτή</p> <p>συνθέτουν χαρακτηριστικά έργα για την παραγωγή των</p>

<p>αναλύουν ένα χαρακτηριστικό έργο ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό του</p> <p>αναλύουν τις ιδέες τους ατομικά και ομαδικά / επιχειρηματολογούν γύρω από την τέχνη και το έργο τους</p>	<p>Χαρακτική του 20^{ου} αιώνα</p> <p>Μεταμοντέρνα χαρακτική</p> <p>Η Σύγχρονη Ελληνική χαρακτική</p>	<p>δικών τους γραμματοσήμων υποστηρίζουν τις απόψεις τους και τους στόχους της δημιουργίας τους / συγκεντρώνουν θεωρητικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός χαρακτηριστικού</p> <p>συμμετέχουν με το χαρακτηριστικό τους σε εκθέσεις εκτός της σχολικής κοινότητας</p>
<p>4. Η ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ</p> <p>Η Τυπογραφία & Η Γραφιστική Ενδεικτικές ώρες 6 έως 8</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τα στοιχεία, την ορολογία και τις τεχνολογικές εξελίξεις στην τυπογραφία και στη γραφιστική</p> <p>γνωρίζουν την αλληλεπίδραση, τις ομοιότητες και τις διαφορές της Χαρακτικής Τέχνης και των Εφαρμοσμένων Τεχνών</p> <p>κατανοούν τις κοινωνικές και τις πολιτιστικές επιδράσεις που έχει η τέχνη της τυπογραφίας/γραφιστικής</p>	<p>τυπογραφία, ιστορία και τεχνικές εκτύπωσης</p> <p>Ελληνική τυπογραφία</p> <p>βιβλίο και καλλιτεχνική βιβλιοδεσία</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>ερευνούν για το έργο των καλλιτεχνών που έχουν εικονογραφήσει βιβλία</p> <p>ερευνούν διάφορες πηγές με την χρήση ψηφιακού υλικού και επιλέγουν τεχνικές, τις οποίες θα εφαρμόσουν στα έργα τους</p> <p>ερευνούν στο διαδίκτυο για τις εργασίες τους</p> <p>δημιουργούν τυπώματα σε δικά τους αντικείμενα (χρηστικά αντικείμενα, χάρτινα προϊόντα καθημερινής χρήσης, χαρτί περιτυλίγματος, συσκευασία, κόσμημα, κ.ά. (fashion design, textile design)</p>

<p>και τους τρόπους αναπαράσταση</p> <p>κατανοούν ότι η τέχνη της τυπογραφίας και της γραφιστικής είναι αδιάσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής</p> <p>συνομιλούν δημιουργικά με τους συμμαθητές /συνανθρώπους μέσα από το χαρακτηριστικό έργο</p> <p>συνθέτουν έργα με διαφορετικά κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά περιεχόμενα</p> <p>εφαρμόζουν τα στοιχεία της τυπογραφίας και των γραφικών τεχνών σε έντυπο υλικό, συσκευασίες προϊόντων</p>	<p>τυπογραφία και τεχνολογία</p> <p>χαρακτική και τυπογραφία</p> <p>αφίσα και διαφήμιση</p> <p>οι γραφικές τέχνες και η ιστορία των γραφικών τεχνών</p> <p>ο ρόλος της συσκευασίας και οι μορφές της</p> <p>λογότυπο και εταιρική ταυτότητα</p> <p>δυνατότητες της Χαρακτικής ως επάγγελμα</p>	<p>συμμετέχουν σε επισκέψεις σε τυπογραφεία και σε καταστήματα ψηφιακών εκτυπώσεων με πλότερ</p> <p>κατασκευάζουν μακέτες για: αφίσες, κάρτες, γιγαντοαφίσες με θέματα κοινωνικά, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά</p> <p>χαράζουν και κατασκευάζουν προϊόντα εμπνευσμένα από την ιστορία των γραφικών τεχνών</p> <p>χαράζουν μακέτες για διαφημιστική εκστρατεία με περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα</p> <p>εφαρμόζουν σε έργα τους τα τυπογραφικά και γραφιστικά στοιχεία</p> <p>φωτογραφίζουν τα έργα τους και τα παρουσιάζουν με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού σε δημόσιους χώρους</p> <p>συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές εκδρομές στο ΤΕΙ Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών, Σχολές Καλών Τεχνών στο τμήμα γραφιστικής και σε εκθέσεις γραφιστικών προϊόντων</p>
<p>5. ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ</p> <p>5. Α. Η Έννοια του «Αντιτύπου» και 5. Β. «Φάκελος Εργασιών» και «Εικαστικό Λεύκωμα»</p>		
<p>5. Α. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΥΠΟΥ</p> <p>Ενδεικτικές ώρες 2</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>

<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τη διαδικασία της αρίθμησης των δοκιμίων και των αντιτύπων</p> <p>κατανοούν το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στο αντίτυπο: τι θέλει να πει και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται</p> <p>αναζητούν τα αισθητικά πρότυπα που αναδεικνύονται μέσα από τα μεγάλα έργα, τα οποία αντέχουν στη δοκιμασία του χρόνου και εξακολουθούν να προκαλούν αισθητική συγκίνηση</p> <p>γνωρίζουν τη θέση του χαρακτήρα στην κοινωνία του χθες και του σήμερα</p> <p>κατανοούν τις έννοιες του ωραίου / του κιτς/ του εφήμερου /του διαχρονικού/ του υψηλού / του πολλαπλού / του πλαστού/ του φθαρτού/ της ταυτότητας/ της γνησιότητας/ του αντιτύπου</p> <p>σηματοδοτούν με το χαρακτηριστικό τους έργο ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο</p> <p>μετατρέπουν την εικαστική θεωρία σε εικαστική πράξη</p>	<p>αρίθμηση (αντίτυπο, δοκίμια, ημερομηνία, τίτλος, υλικό μήτρας, υπογραφή)</p> <p>το χαρακτηριστικό έργο τέχνης, μορφή – περιεχόμενο</p> <p>η επίδραση του χαρακτηριστικού έργου τέχνης στο κοινό</p> <p>η χαρακτηριστική ως ελεύθερο παιχνίδι της φαντασίας, ανιδιοτελή ευχαρίστηση</p> <p>αισθητική αξία του πολλαπλού</p> <p>φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές έννοιες του αντιτύπου, η έννοια της γνησιότητας του αντιτύπου / η ταυτότητα του έργου / το διαχρονικό / το ωραίο και το υψηλό / το κιτς</p> <p>η δοκιμασία του χρόνου και ο ορισμός του «κλασικού» χαρακτηριστικού έργου τέχνης</p> <p>ταυτότητα του αντιτύπου: 1. η στάμπα /ίχνος του καλλιτέχνη χαρακτήρα 2. το ίχνος του τυπωτή</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>εφαρμόζουν την αρίθμηση στα τυπώματα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα</p> <p>ερευνούν και παρατηρούν τη σχέση μορφής και περιεχομένου των χαρακτηριστικών αντιτύπων</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για ιδέες και διακηρύξεις: η τέχνη αυτοσκοπός / η τέχνη για την τέχνη / το νόημα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας / το τέλος της τέχνης κ.ά, των μεγάλων κινημάτων του παρελθόντος</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για την επίδραση της «μαζικής κουλτούρας» στη χαρακτηριστική Τέχνη</p> <p>κατασκευάζουν ένα ημερολόγιο από τυπώματα για ατομική χρήση ή για το εργαστήριο του σχολείου</p> <p>χαράζουν και τυπώνουν τη δική τους στάμπα/σφραγίδα (ως ταυτότητα / ως αυτόνομο έργο)</p> <p>δημιουργούν χαρακτηριστικά με ένα και ή πολλά αντίτυπα</p> <p>συμμετέχουν στην διοργάνωση εκθέσεων των έργων τους, εντός και εκτός της σχολικής κοινότητας, πινακοθήκες, πλατείες, νοσοκομεία, υπουργεία</p> <p>ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τη ζωή των</p>
---	---	--

αξιοποιούν το χαρακτηριστικό τους έργο με την προώθηση του στη σχολική κοινότητα αλλά και στην τοπική ευρύτερη κοινωνία	κοινωνιολογική προσέγγιση «το προφίλ του χαρακτήρα»	καλλιτεχνών στο πέρασμα των αιώνων: η κοινωνική θέση του χαρακτήρα, η οικονομική αξία των έργων του κ.ά.
5. Β. «ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» ΚΑΙ «ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ» Ενδεικτική ώρα 1		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίσουν την αξία και την ευθύνη που έχουν στην διαχείριση και αποθήκευση των έργων τους</p> <p>χρησιμοποιούν τον «Φάκελο Εργασιών» ως μηχανισμό αυτοαξιολόγησης και ως κίνητρο ενδιαφέροντος και προόδου</p> <p>επεκτείνουν τις κατασκευαστικές τους δεξιότητες & επιτυγχάνουν εκλέπτυνση από αισθητική και ηθική άποψη</p> <p>αποθηκεύουν τα έργα τους στο «φάκελο εργασιών» και τις φωτογραφίες των έργων τους στον ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών»</p> <p>προωθούν έργα τους από το φάκελο εργασιών στη ιστοσελίδα του σχολείου</p>	<p>ο «Φάκελος Εργασιών»: συλλογή των εργασιών με προσχέδια, μήτρες, μακέτες, κείμενα, σκίτσα, δοκίμια, και αντίτυπα</p> <p>ο ηλεκτρονικός «Φάκελος Εργασιών» - αρχείο του εργαστηρίου</p> <p>το «Εικαστικό Λεύκωμα» τυπώματα και σημειώσεις, φωτογραφίες, κολάζ κ.ά.</p> <p>«e-Πινακοθήκη» - η ηλεκτρονική Πινακοθήκη</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν «φάκελο εργασιών» με την συνολική συλλογή των εργασιών τους</p> <p>δημιουργούν ένα «Εικαστικό Λεύκωμα» και το εκθέτουν</p> <p>δημιουργούν ηλεκτρονική σχολική Πινακοθήκη με τα έργα τους στην ιστοσελίδα του σχολείου</p> <p>σαρώνουν τα έργα τους στους ηλεκτρονικούς σαρωτές εικόνας και δημιουργούν ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών» στον Η/Υ του σχολείου για να αποθηκεύουν τα έργα τους</p>
6. ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ Ενδεικτικές ώρες 2 έως 4		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>κατανοούν και να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες που παρέχουν τα τεχνολογικά μέσα στην εκπαίδευση</p> <p>αναλύουν διαφορετικές τεχνοτροπίες των τεχνών που συνδέονται με τη χαρακτηριστική τέχνη</p> <p>ερμηνεύουν τα μουσειακά αντικείμενα και τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού</p> <p>αξιολογούν τις σχέσεις των καλών τεχνών μεταξύ τους στα θέματα που σχετίζονται με τον άνθρωπο, την κοινωνία και τη φύση</p> <p>αξιολογούν την επίδραση των επιστημών στη διαδικασία παραγωγής του χαρακτηριστικού έργου</p> <p>προσεγγίσουν τη χαρακτηριστική, μέσα από τη λογοτεχνία, τα μαθηματικά, τα θρησκευτικά τα αρχαία / αλυσιδωτή σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης</p> <p>αναπτύσσουν ερευνητικό ένστικτο με την παρατήρηση, την ανακάλυψη, τη συσχέτιση και την αξιολόγηση καταστάσεων</p> <p>καλλιεργούν ευρωπαϊκή συνείδηση, εθνική ταυτότητα, διαπολιτισμικές γνώσεις και πολιτισμική αυτογνωσία</p> <p>αναπτύσσουν την προσωπικότητά τους και τις κοινωνικές τους δεξιότητες με</p>	<p>χαρακτική – ζωγραφική – γλυπτική – αρχιτεκτονική – «συνδυάζω και δημιουργώ»</p> <p>χαρακτική και ψηφιακή τέχνη: φωτογραφία, video art, πολυμέσα</p> <p>χαρακτική και κινητικές τέχνες</p> <p>χαρακτική και περιβαλλοντική τέχνη</p> <p>χαρακτική και μουσική</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>μελετούν τη διαδικασία εξέλιξης της χαρακτηριστικής σε σχέση με τις καλές τέχνες και τις επιστήμες</p> <p>επεξεργάζονται μέσα από το ψηφιακό περιβάλλον εικαστικά δεδομένα και κοινωνικές εξελίξεις</p> <p>ερευνούν την επίδραση των μαθηματικών στη χαρακτηριστική σύνθεση</p> <p>ερευνούν και δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα με θρησκευτικά, κοινωνικά και μυθολογικά θέματα</p> <p>συνθέτουν χαρακτηριστικά έργα, σε ψηφιακή μορφή, με τη χρήση της τεχνολογίας</p> <p>τροποποιούν και συνθέτουν τα χαρακτηριστικά έργα σε χρηστικά αντικείμενα</p> <p>δημιουργούν περιβαλλοντικά έργα με διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση</p> <p>δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα μέσα στο χώρο (τρισεδιάστατα, ολόγλυφα κ.ά.)</p>
--	---	--

<p>τη δημιουργία ομαδικών και κοινωνικών σχέσεων, την προσωπική συναναστροφή, τη συνομιλία, την ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, και την ικανότητα συνεργασίας</p> <p>συγκρίνουν/αντιπαραθέτουν/ υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρηματολογία</p> <p>προωθούν την ερευνητική διαδικασία</p> <p>ερευνούν για τη ψηφιακή πληροφορία μέσα από την ανάλυση και τη σύγκριση σε τοπικό και παγκόσμιο περιβάλλον</p> <p>εφαρμόζουν τη διαθεματική και επιστημονική προσέγγιση στην εικαστική πράξη</p>	<p>χαρακτική και λόγος</p> <p>χαρακτική και μαθηματικά</p> <p>χαρακτική και θρησκευτικά</p>	<p>δημιουργούν το δικό τους μουσείο/ πινακοθήκη σε χώρο μέσα στο σχολείο</p> <p>συνδυάζουν διάφορες μορφές της τέχνης</p> <p>ανταλλάσσουν τα έργα τους μεταξύ τους / τα κάνουν δωρεά στην πινακοθήκη του σχολείου</p> <p>πλοηγούνται σε εικονικές περιηγήσεις των μουσείων</p> <p>πραγματοποιούν τοπικές επισκέψεις σε μουσεία</p>
---	---	--

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ: ΥΛΙΚΑ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ Ενδεικτική ώρα 1		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν την ορολογία των εργαλείων, των υλικών καθώς και τις δυνατότητές τους</p> <p>γνωρίζουν τον τρόπο αποθήκευσης εργαλείων/υλικών και τα μέτρα προστασίας σε περίπτωση τραυματισμού στο</p>	<p>ιδιότητες /χρήση /ορολογία υλικών & εργαλείων</p> <p>ιδιότητες /χρήση φυσικών & μη τοξικών υλικών</p> <p>οργάνωση / εξοπλισμός του εργαστηρίου και κατασκευή</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν τα δικά τους υλικά και εργαλεία ανάλογα με τις απαιτήσεις του σχολικού εργαστηρίου</p> <p>εξασκούνται στη χρήση των εργαλείων και των υλικών</p> <p>εφαρμόζουν τις γνώσεις για τις ιδιότητες των υλικών σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης προστασίας</p>

<p>περιβάλλον του εργαστηρίου</p> <p>κατανοούν τη προσωπική ευθύνη που έχουν απέναντι στην ανεξέλεγκτη εξάντληση των ενεργειακών πόρων του πλανήτη</p> <p>πειραματίζονται με τη χρήση των υλικών και εργαλείων</p>	<p>εργαλείων / υλικών χαρακτηριστικής</p> <p>οδηγίες προστασίας και αποθήκευση των χαρακτηριστικών εργαλείων</p> <p>οδηγίες προστασίας για περιπτώσεις τραυματισμού από τα εργαλεία και υλικά</p>	<p>συμμετέχουν σε εκπαιδευτική επίσκεψη στους ειδικούς χώρους αποθήκευσης χαρακτηριστικών έργων στα Μουσεία και στις Σχολές Καλών Τεχνών</p> <p>επισκέπτονται τα Εργαστήρια Χαρακτικής των Σχολών Καλών Τεχνών και τα ιδιωτικά κέντρα χαρακτηριστικής</p>
<p>2. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 2. Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας - 2. Β. Τεχνικές Τυπώματος</p>		
<p>2. Α. Τεχνικές Χάραξης και Επεξεργασίας Μήτρας Ενδεικτικές ώρες 5</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τις σύγχρονες τεχνικές χάραξης της χαρακτηριστικής τέχνης από τις απαρχές της εμφάνισής της ως σήμερα</p> <p>1. φωτομεταφορά 2. μηχανική χάραξη 4. μη-τοξική χάραξη</p> <p>εφαρμόζουν τις παραδοσιακές και σύγχρονες τεχνικές χαράξεις για τη δημιουργία της μήτρας με ποικίλες γραφές</p>	<p>φωτομεταφορά</p> <p>μηχανική χάραξη</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>επεξεργάζονται τις σύγχρονες τεχνικές χάραξης για να αποδώσουν συνθέσεις με ποικίλες γραφές και να μαθαίνουν να αξιολογούν τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους</p> <p>δημιουργούν μήτρες του ίδιου θέματος, με διαφορετικές τεχνικές για να μάθουν να αναγνωρίζουν τη διαφορετικότητα στις τεχνικές από το αποτέλεσμα</p> <p>συνθέτουν έργα με τεχνικές χάραξης εμπνεόμενοι από την Ιστορία της Τέχνης</p> <p>πειραματίζονται με non-</p>

<p>αξιολογούν τις αισθητικές αξίες των τεχνικών χαραξέων</p> <p>αξιολογούν τη σημασία της εκ νέου επεξεργασίας και της εξέλιξης ενός έργου είτε κάτω από το πρίσμα τροποποίησης της αρχικής ιδέας από τους ίδιους είτε από τους άλλους ως αποτέλεσμα συζήτησης, κριτικής και θετικής επιρροής</p>	<p>μη τοξική χαρακτηριστική</p>	<p>toxic υλικά για τη δημιουργία μιας μήτρας</p> <p>παρουσιάζουν στις εκθέσεις τους, τις μήτρες ως αυτόνομα έργα</p> <p>εκθέτουν τα έργα τους (αντίτυπα και μήτρες) στην ετήσια έκθεση του σχολείου</p> <p>προωθούν τα έργα τους (αντίτυπα και μήτρες) στο bazaar του σχολείου και στο e-πωλητήριο της ιστοσελίδας των Καλλιτεχνικών Σχολείων Ελλάδος</p> <p>συμμετέχουν σε προτεινόμενες συνεργασίες του σχολείου με διάφορους δημόσιους φορείς</p> <p>συνεργάζονται με τα υπόλοιπα καλλιτεχνικά σχολεία της Ελλάδας για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν τη χαρακτηριστική</p>
<p>2. Β. Τεχνικές Τυπώματος Ενδεικτικές ώρες 5</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p><u>οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίζουν τις ποικίλες τεχνικές των τυπωμάτων και εκτυπώσεων</p>	<p>τεχνική τυπώματος μελανώματος</p> <p>χειρονακτικά τυπώματα</p> <p>τυπώματα σε πρέσα</p> <p>μηχανικά τυπώματα</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>τυπώνουν χειρονακτικά το έργο τους</p> <p>τυπώνουν στην πρέσα</p> <p>ασκούνται στις τεχνικές τυπώματος και εκτυπώσεων</p> <p>ασκούνται στη δημιουργία</p>

<p>πειραματίζονται με τις μήτρες τα τυπώματα και τις ψηφιακές εκτυπώσεις</p> <p>εφαρμόζουν τα βήματα τυπώματος για την αναπαραγωγή χαρακτηριστικών έργων</p> <p>διεισδύουν σε έννοιες/αντιλαμβάνονται τις ικανότητές τους με τη δημιουργία χαρακτηριστικής τέχνης</p> <p>αξιολογούν τα αποτελέσματα των έργων τους</p>	<p>ψηφιακές εκτυπώσεις</p> <p>τύπωμα από διαφορετικό υλικό μήτρας</p> <p>τύπωμα μικτής τεχνικής</p> <p>έγχρωμο τύπωμα με μία ή πολλαπλές μήτρες</p> <p>μονοτυπία και μονότυπο (monotype και monoprint)</p> <p>μη τοξική χαρακτηριστική</p>	<p>ενός μοναδικού τυπώματος με μικτές τεχνικές</p> <p>δημιουργούν μονόχρωμα & έγχρωμα χαρακτηριστικά έργα με τυπώματα μικτής τεχνικής</p> <p>δημιουργούν ψηφιακές εκτυπώσεις με τα ηλεκτρονικά προγράμματα επεξεργασίας του Η/Υ</p> <p>οργανώνουν τη δικιά τους γκαλερί / αναρτούν τα έργα τους σε προ-συνεννοημένους χώρους στο σχολείο</p> <p>συμμετέχουν με το έργο τους στο e-shop της ιστοσελίδας του σχολείου</p>
--	--	---

3. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ενδεικτικές ώρες 4

ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά με την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, (γνωρίζουν τη δομή του και τα αισθητικά στοιχεία του χαρακτηριστικού έργου των άλλων πολιτισμών)</p> <p>ευαισθητοποιούνται σχετικά</p>	<p>Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>συνθέτουν έργα εμπνευσμένα από διάφορους πολιτισμούς (Αφρική / Ιαπωνία κ.ά. με θέματα θρησκευτικά, τοτέμ, ανθρωποκεντρικά, μητέρα, οικογένεια, κ.ά.)</p> <p>ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τα ιστορικά στοιχεία των καλλιτεχνών μέσα από βιβλία της Ιστορίας της Τέχνης και τα</p>

<p>με την τοπική πολιτιστική κληρονομιά, προσεγγίζοντας αισθητικά τα χαρακτηριστικά έργα όχι μόνο της ελληνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας τέχνης επισημαίνοντας τις σχέσεις ανάμεσά τους</p> <p>κατανοούν το χαρακτηριστικό έργο ως ένα εκφραστικό μέσο που αντανακλά την αισθητική και το πολιτισμό της εκάστοτε ιστορικής περιόδου</p> <p>εφαρμόζουν τις ιδέες τους ατομικά και ομαδικά στα χαρακτηριστικά τους έργα και επιχειρηματολογούν γύρω από την τέχνη και το έργο τους</p> <p>γνωρίζουν τον κοινωνικό ρόλο της χαρακτηριστικής</p> <p>αναλύουν ένα χαρακτηριστικό έργο ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό του</p>	<p>Τοπική πολιτιστική κληρονομιά, η χαρακτηριστική σε μικροαντικείμενα</p> <p>Παρουσίαση των Χαρακτών του 20^{ου} αιώνα</p> <p>Μεταμοντέρνα Χαρακτική</p> <p>Η σύγχρονη Ελληνική χαρακτηριστική</p> <p>Ελλάδα και Διεθνές πεδίο: χαρακτες εικαστικοί</p>	<p>παρουσιάζουν στην τάξη δημιουργούν μέσω της παρατήρησης έργα εμπνευσμένα από σημαντικούς καλλιτέχνες</p> <p>δημιουργούν ατομικά και ομαδικά καλλιτεχνικές εργασίες με κοινωνικά, πολιτισμικά, θρησκευτικά και περιβαλλοντικά θέματα</p> <p>δημιουργούν «καλλιτεχνικά σημειωματάρια» ιστορίας της χαρακτηριστικής και καταγράφουν εικόνες, εντυπώσεις και σκέψεις</p> <p>υποστηρίζουν τις απόψεις τους και τους στόχους της δημιουργίας τους συγκεντρώνοντας θεωρητικά τα στοιχεία για τη δημιουργία ενός χαρακτηριστικού</p> <p>συμμετέχουν με το χαρακτηριστικό τους έργο σε διαγωνισμούς που προκηρύσσονται από δημόσιους φορείς</p>
---	--	---

4. Η ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Η Τυπογραφία & Η Γραφιστική Ενδεικτικές ώρες 6 έως 8

ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν τα στοιχεία, την ορολογία και τις τεχνολογικές εξελίξεις στην τυπογραφία και στη γραφιστική</p>	<p>τυπογραφία, ιστορία και τεχνικές εκτύπωσης</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>ερευνούν στο διαδίκτυο για τις εργασίες τους</p> <p>σχεδιάζουν και εικονογραφούν βιβλία, ημερολόγια, έντυπα και</p>

<p>κατανοούν τις κοινωνικές και τις πολιτιστικές επιδράσεις, της τυπογραφίας - της γραφιστικής και τους τρόπους αναπαράστασης</p> <p>εφαρμόζουν τα στοιχεία της τυπογραφίας και των γραφικών τεχνών σε έντυπα, μακέτες, εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, ηλεκτρονικές μακέτες, μοντάζ, φωτομοντάζ</p> <p>κατανοούν ότι η τέχνη της τυπογραφίας και της γραφιστικής είναι αδιάσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής</p> <p>σηματοδοτούν με το χαρακτηριστικό τους έργο προβλήματα - ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον</p>	<p>Βιβλίο, και καλλιτεχνική βιβλιοδεσία</p> <p>τυπογραφία και τεχνολογία</p> <p>εφημερίδα και περιοδικός τύπος</p> <p>μικροχαρακτική: νόμισμα και χαρτονομίσματα Σφραγίδα Ex Libris</p> <p>Η ιστορία των γραφικών τεχνών / γραφικές τέχνες και η εταιρική ταυτότητα</p> <p>δυνατότητες της Χαρακτικής ως επάγγελμα</p>	<p>προβαίνουν σε καλλιτεχνική βιβλιοδέτηση</p> <p>δημιουργούν εξώφυλλα και οπισθόφυλλα, περιοδικά και εφημερίδες, με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά θέματα</p> <p>δημιουργούν ex libris, νομίσματα, χαρτονομίσματα, σφραγίδες</p> <p>δημιουργούν τυπώματα σε δικά τους αντικείμενα (χρηστικά αντικείμενα, χάρτινα προϊόντα καθημερινής χρήσης, χαρτί περιτυλίγματος, συσκευασία, κόσμημα, κ.ά. (fashion design, textile design)</p> <p>φωτογραφίζουν τα έργα τους και τα παρουσιάζουν δημοσίως με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού</p> <p>συμμετέχουν με σύμπραξη Καλλιτεχνικών Σχολείων για την παραγωγή σχολικού περιοδικού τέχνης</p> <p>συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές εκδρομές στο ΤΕΙ Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών, Σχολές Καλών Τεχνών στο τμήμα γραφιστικής και σε εκθέσεις γραφιστικών προϊόντων</p>
5. ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ		
5. Α. Η Έννοια του «Αντιτύπου» 5. Β. «Φάκελος Εργασιών» και «Εικαστικό Λεύκωμα»		
5. Α. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΤΥΠΟΥ Ενδεικτικές ώρες 2		
ΠΡΟΣΔΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>γνωρίζουν την διαδικασία της αρίθμησης των δοκιμίων και των αντιτύπων</p> <p>κατανοούν το περιεχόμενο που παρουσιάζεται στο αντίτυπο: τι θέλει να πει και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται</p> <p>αναζητούν τα αισθητικά πρότυπα που αναδεικνύονται μέσα από τα μεγάλα έργα, τα οποία αντέχουν στη δοκιμασία του χρόνου και εξακολουθούν να προκαλούν αισθητική συγκίνηση</p> <p>γνωρίζουν τη θέση του χαρακτήρα στην κοινωνία του χθες και του σήμερα</p> <p>κατανοούν τις έννοιες του ωραίου / του κιτς/ του εφήμερου /του διαχρονικού/ του υψηλού / του πολλαπλού / του πλαστού/ του φθαρτού/ της ταυτότητας/ της γνησιότητας/ του αντιτύπου</p> <p>σηματοδοτούν με το χαρακτηριστικό τους έργα ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο</p> <p>μετατρέπουν την εικαστική θεωρία σε εικαστική πράξη</p>	<p>αρίθμηση (αντίτυπο, δοκίμια, ημερομηνία, τίτλος, υλικό μήτρας, υπογραφή)</p> <p>το χαρακτηριστικό έργο τέχνης, μορφή – περιεχόμενο</p> <p>η επίδραση του χαρακτηριστικού έργου τέχνης στο κοινό</p> <p>η χαρακτηριστική ως ελεύθερο παιχνίδι της φαντασίας, ανιδιοτελή ευχαρίστηση</p> <p>αισθητική αξία του πολλαπλού</p> <p>φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές έννοιες του αντιτύπου, η έννοια της γνησιότητας του αντιτύπου / η ταυτότητα του έργου / το διαχρονικό / το ωραίο και το υψηλό / το κιτς</p> <p>η δοκιμασία του χρόνου και ο ορισμός του «κλασικού» χαρακτηριστικού έργου τέχνης</p> <p>ταυτότητα του αντιτύπου: 1. η στάμπα /ίχνος του καλλιτέχνη χαρακτήρα 2. το ίχνος του τυπωτή</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν χαρακτηριστικά με ένα/ πολλαπλά αντίτυπα & εφαρμόζουν την διαδικασία της αρίθμησης τους σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα</p> <p>ερευνούν και παρατηρούν τη σχέση μορφής και περιεχομένου των χαρακτηριστικών αντιτύπων</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για ιδέες και διακηρύξεις: η τέχνη αυτοσκοπός/ η τέχνη για την τέχνη/ το νόημα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας/ το τέλος της τέχνης κ.ά, των μεγάλων κινημάτων του παρελθόντος</p> <p>ερευνούν ομαδικά ή ατομικά για την επίδραση της «μαζικής κουλτούρας» στην χαρακτηριστική Τέχνη</p> <p>κατασκευάζουν ένα ημερολόγιο από δοκίμια για ατομική χρήση ή για το εργαστήριο του σχολείου</p> <p>χαράζουν και τυπώνουν την δική τους στάμπα/σφραγίδα (ως ταυτότητα / ως αυτόνομο έργο)</p> <p>εφαρμόζουν την αρίθμηση στα τυπώματα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα</p> <p>συμμετέχουν στην διοργάνωση εκθέσεων των έργων τους, στο σχολείο, σε χώρους του δήμου, πινακοθήκες, πλατείες, νοσοκομεία, υπουργεία</p>
--	---	---

αξιοποιούν το χαρακτηριστικό τους έργο με την προώθηση του στη σχολική κοινότητα αλλά και στην τοπική ευρύτερη κοινωνία	κοινωνιολογική προσέγγιση «το προφίλ του χαρακτήρα»	ερευνούν ατομικά ή ομαδικά για τη ζωή των καλλιτεχνών στο πέρασμα των αιώνων: η κοινωνική θέση του χαρακτήρα, η οικονομική αξία των έργων του κ.ά.
5. Β. «ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» ΚΑΙ «ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ» Ενδεικτική ώρα 1		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>αναγνωρίσουν την αξία και την ευθύνη που έχουν στην διαχείριση και αποθήκευση των έργων τους</p> <p>χρησιμοποιούν τον «Φάκελο Εργασιών» ως μηχανισμό αυτοαξιολόγησης και ως κίνητρο ενδιαφέροντος και προόδου</p> <p>επεκτείνουν τις κατασκευαστικές τους δεξιότητες & επιτυγχάνουν εκλέπτυνση από αισθητική και ηθική άποψη</p> <p>αποθηκεύουν τα έργα τους στο «φάκελο εργασιών» και τις φωτογραφίες των έργων τους στον ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών»</p> <p>προωθούν έργα τους από το φάκελο εργασιών στη ιστοσελίδα του σχολείου</p>	<p>ο «Φάκελος Εργασιών»: συλλογή των εργασιών με προσχέδια, μήτρες, μακέτες, κείμενα, σκίτσα, δοκίμια, και αντίτυπα</p> <p>ο ηλεκτρονικός «Φάκελος Εργασιών» - αρχείο του εργαστηρίου</p> <p>το «Εικαστικό Λεύκωμα» τυπώματα και σημειώσεις, φωτογραφίες, κολάζ κ.ά.</p> <p>«e-Πινακοθήκη» - η ηλεκτρονική Πινακοθήκη</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>δημιουργούν «φάκελο εργασιών» με την συνολική συλλογή των εργασιών τους</p> <p>δημιουργούν ένα «Εικαστικό Λεύκωμα» και το εκθέτουν</p> <p>δημιουργούν ηλεκτρονική σχολική Πινακοθήκη με τα έργα τους στην ιστοσελίδα του σχολείου</p> <p>σαρώνουν τα έργα τους στους ηλεκτρονικούς σαρωτές εικόνας και δημιουργούν ηλεκτρονικό «φάκελο εργασιών» στον Η/Υ του σχολείου για να αποθηκεύουν τα έργα τους</p>
6. ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ Ενδεικτικές ώρες 2 έως 4		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p><u>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί να:</u></p> <p>κατανοούν και να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες που παρέχει η τεχνολογία στην εκπαίδευση</p> <p>αναλύουν διαφορετικές τεχνοτροπίες των τεχνών που συνδέονται με τη χαρακτηριστική τέχνη</p> <p>ερμηνεύουν τα μουσειακά αντικείμενα και τα στοιχεία του υλικού πολιτισμού</p> <p>αξιολογούν τις σχέσεις των καλών τεχνών μεταξύ τους στα θέματα που σχετίζονται με τον άνθρωπο, την κοινωνία και τη φύση</p> <p>αξιολογούν την επίδραση των επιστημών στη διαδικασία παραγωγής του χαρακτηριστικού έργου</p> <p>προσεγγίσουν την χαρακτηριστική, μέσα από τη λογοτεχνία, τα μαθηματικά, τα θρησκευτικά τα αρχαία - αλυσιδωτή σχέση και αλληλεπίδραση θεωρίας και πράξης</p> <p>αναπτύσσουν ερευνητικές ικανότητες με την παρατήρηση, την ανακάλυψη, την συσχέτιση και την αξιολόγηση καταστάσεων</p> <p>καλλιεργούν ευρωπαϊκή συνείδηση, εθνική ταυτότητα, διαπολιτισμικές γνώσεις και πολιτισμική αυτογνωσία</p> <p>αναπτύσσουν την</p>	<p>χαρακτική – ζωγραφική – γλυπτική – αρχιτεκτονική – «συνδυάζω και δημιουργώ»</p> <p>χαρακτική και ψηφιακή τέχνη: φωτογραφία, vi deo art, πολυμέσα</p> <p>χαρακτική και κινητικές τέχνες</p> <p>χαρακτική και περιβαλλοντική τέχνη</p> <p>χαρακτική και μουσική</p> <p>χαρακτική και λόγος</p>	<p><u>Οι μαθητές/τριες:</u></p> <p>μελετούν τη διαδικασία εξέλιξης της χαρακτηριστικής σε σχέση με τις καλές τέχνες και τις επιστήμες</p> <p>επεξεργάζονται μέσα από το ψηφιακό περιβάλλον εικαστικά δεδομένα και κοινωνικές εξελίξεις</p> <p>ερευνούν την επίδραση των μαθηματικών στη χαρακτηριστική σύνθεση</p> <p>ερευνούν και δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα με θρησκευτικά, κοινωνικά και μυθολογικά θέματα</p> <p>συνθέτουν χαρακτηριστικά έργα σε ψηφιακή μορφή</p> <p>τροποποιούν και συνθέτουν τα χαρακτηριστικά έργα σε χρηστικά αντικείμενα</p> <p>δημιουργούν περιβαλλοντικά έργα με διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση</p> <p>δημιουργούν χαρακτηριστικά έργα μέσα στο χώρο (τρισεδιάστατα, ολόγλυφα κ.ά.)</p>
---	---	--

<p>προσωπικότητά τους και καλλιεργούν τις κοινωνικές τους δεξιότητες με την δημιουργία ομαδικών και κοινωνικών σχέσεων, την προσωπική συναναστροφή, τη συνομιλία, την ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, και την ικανότητα συνεργασίας</p> <p>συγκρίνουν /αντιπαραθέτουν / υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρηματολογία</p> <p>ερευνούν για την ψηφιακή πληροφορία μέσα από την ανάλυση και την σύγκριση σε τοπικό και παγκόσμιο περιβάλλον</p> <p>εφαρμόζουν τη διαθεματική και επιστημονική προσέγγιση στην εικαστική πράξη</p>	<p>χαρακτική και μαθηματικά</p> <p>χαρακτική και θρησκευτικά</p>	<p>δημιουργούν το δικό τους μουσείο/ πινακοθήκη σε χώρο μέσα στο σχολείο</p> <p>συνδυάζουν διάφορες μορφές τέχνης</p> <p>κάνουν ανταλλαγή των έργων τους μεταξύ τους/ κάνουν δωρεές στην πινακοθήκη του σχολείου</p> <p>πλοηγούνται σε εικονικές περιηγήσεις των μουσείων για την προώθηση της ερευνητικής διαδικασίας</p> <p>πραγματοποιούν τοπικές επισκέψεις σε μουσεία</p>
---	--	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΓΛΥΠΤΙΚΗ Α΄ Β΄ Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σκοπός του μαθήματος της Γλυπτικής είναι να γνωρίσουν οι μαθητές την γλυπτική ως τρόπο καλλιτεχνικής έκφρασης που διαχειρίζεται τον τρισδιάστατο χώρο και παράγει μορφές που τον κατοικούν και τον μεταμορφώνουν.

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α΄ Άξονας: “ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν την χρήση του σχεδίου στη Γλυπτική</p> <p>-Να μάθουν να παρατηρούν και να σχεδιάζουν τις αναλογίες και την κίνηση</p> <p>-Να δημιουργούν σχέδια εστιάζοντας στην νόημα</p> <p>-Να έρχονται σε επαφή με σχέδια και έργα γλυπτικής</p> <p>Ενδεικτικά 8 ώρες</p>	<p>-Το Σχέδιο στη Γλυπτική</p> <p>Γλυπτικές αξίες:</p> <p>Γραμμή</p> <p>Σχήμα</p> <p>Φώς</p> <p>Τόνος</p> <p>Φόρμα</p> <p>Δομή</p> <p>Χώρος</p> <p>Βάρος</p> <p>Χρώμα</p> <p>Κενό/ Γεμάτο</p> <p>Κίνηση / Ρυθμός</p> <p>Αντίθεση / Ενότητα</p> <p>Αναλογίες</p> <p>Κλίμακα</p> <p>Κεντρικό σημείο</p> <p>Συμμετρική /</p> <p>Ασύμμετρη-</p> <p>Ισορροπία</p> <p>Ρευστότητα</p> <p>Σταθερότητα</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Σχεδιάζουν σύντομης διάρκειας σκίτσα “φιγούρας”, εντοπίζοντας την αίσθηση που απορρέει από το μοντέλο</p> <p>-Εμπνέονται από τα σχέδια του Henry Moore και σχεδιάζουν θέματα από τη φύση</p> <p>-Εμπνέονται από τα σχέδια του Alberto Giacometti και σχεδιάζουν δίνοντας έμφαση στην κίνηση και στο βάθος στο δισδιάστατο επίπεδο</p>

Β΄ Άξονας: “ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ/ ΠΛΑΣΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>- Να χρησιμοποιούν το χαρτί ως υλικό για μακέτες ή άλλα</p>	<p>• Τεχνικές Πλαστικής:</p> <p>Μακέτα/</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>- Χρησιμοποιούν το σχέδιο για τον πειραματισμό και την</p>

<p>αντικείμενα</p> <p>-Να δημιουργούν γλυπτικά έργα χρησιμοποιώντας ποικιλία μορφικών στοιχείων</p> <p>-Να διακρίνουν τη δομή και τη σύνθεση στο έργο τους</p> <p>- Να σχεδιάζουν και να πλάθουν στον πηλό</p> <p>- Να χρησιμοποιούν την προσθετική τεχνική και να αποδίδουν όγκους, ποιότητες, ματιέρες/υφές και τόνους.</p>	<p>Προσχέδιο (χαρτί, υλικά γλυπτικής)</p> <p>-Η τεχνική του Papier mache (χαρτοπολτός)</p> <p>-Σχέδιο και κατασκευή Αρματούρας (μικρού και μεσαίου μεγέθους)</p> <p>-Χρήση εργαλείων για πηλό (διαφορετικών μεγεθών μαχαίρια, ξυλογλυφίδες κ.α.)</p> <p>-Κατασκευή εργαλείων πηλού</p> <p>-Μετρήσεις</p> <p>-Φούρνισμα</p> <p>-Υάλωμα</p> <p>Λούστρο/Βερνίκι</p> <p>-Αρχές ψησίματος κεραμικών</p> <p>-Ανάγλυφο (χαμηλό και με βάθος)</p> <p>• Υλικά και όργανα μέτρησης: Διάφορα είδη πηλού (νερού, λαδιού, λεπτόκοκκος, με πρόσθετους κόκκους ψημένου πηλού)</p> <p>-Γεωμετρικά</p>	<p>καταγραφή διαφορετικών κατασκευαστικών λύσεων, προκειμένου να αποτυπώσουν τις ιδέες τους στο τρισδιάστατο υλικό</p> <p>-Γνωρίζουν τις Αναλογίες/ Ανθρώπινη Φιγούρα (Ρεαλιστική Γλυπτική- Καλλιτέχνες)</p> <p>-Κατασκευάζουν μακέτα</p> <p>-Κατασκευάζουν μια μικρού μεγέθους αρματούρα για την υποστήριξη του έργου τους</p> <p>-Δημιουργούν μια μικρή ανθρώπινη φιγούρα ή μια ομάδα από φιγούρες εμπνευσμένες από τα έργα του Rodin</p> <p>-Γνωρίζουν την μέθοδο της Πρόσθεσης /αφαίρεσης με πηλό νερού</p> <p>-Εμπνέονται από τα κυκλαδικά έργα και δημιουργούν ολόγλυφο ή ανάγλυφο γλυπτό</p> <p>-Εμπνέονται από τα έργα του Giacometti και δημιουργούν φιγούρες χρησιμοποιώντας σύρμα, γύψο και papier mache</p> <p>-Κατανοούν τον τρόπο που η γλυπτική εξελίχθηκε από τον ρεαλισμό στην αφαίρεση. Αναζητούν στο διαδίκτυο καλλιτέχνες του 20^{ου} αιώνα που απλοποίησαν τα σχήματα και τις φόρμες</p>
---	---	---

	<p>όργανα Κομπάσα Διάφορα χαρτιά και χαρτόνια Μηλιμετρέ χαρτί Νήμα της στάθμης</p>	
<p>-Να κατανοούν τη χρήση των σκληρών και των μαλακών καλούπιών.</p> <p>-Να γνωρίζουν τα είδη των εκμαγείων και την χρήση τους</p> <p>-Να συνεργάζονται για τη δημιουργία γύψινου καλουπιού</p> <p>-Να δημιουργούν καλούπι με τη μέθοδο της χύτευσης πάνω σε μοντέλο με γύψο ή γυψόγαζα</p>	<p><u>Εκμαγείο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Εκμαγείου: <p>-Εκμαγείο χωρίς «εσάρπα» (κέλυφος)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά για καλούπια: <p>Γύψος, γυψόγαζα, υλικά, τζίβες, τζινέτια, διάλυμα σαπουνιού, πηλός, λάδι/παραφινέλαιο</p>	<p>-Δημιουργούν ένα γύψινο καλούπι</p> <p>-Δημιουργούν καλούπι με την τεχνική της γυψόγαζας</p>
<p>- Να γνωρίσουν τη διαδικασία της χύτευσης</p> <p>-Να γνωρίσουντα υλικά και τις τεχνικές της χύτευσης</p> <p>- Να γνωρίσουν την τεχνική των διαφορετικών ειδών πατίνες στο γύψο και σε άλλα υλικά</p> <p>-Να είναι σε θέση να ολοκληρώσουν χύτευση γύψινου ανάγλυφου</p> <p>Ενδεικτικά 25 ώρες</p>	<p><u>Χύτευση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Χύτευσης: <p>-Χύτευση με διαφορετικά υλικά</p> <p>-Πατίνες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά για χύτευση: <p>Γύψος Άμμος Κόλλα Πηλός Τσιμέντο</p>	<p>-Χυτεύουν σε γύψο μικρά καθημερινά αντικείμενα</p> <p>-Χυτεύουν διαφορετικά υλικά σε γύψινο καλούπι (π.χ. άμμος και κόλλα)</p> <p>-Δημιουργούν αξιοποιώντας την τεχνική της πατίνας και άλλων τελειωμάτων σε μικρά γλυπτά</p> <p>-Χυτεύουν ανάγλυφα μικρής επιφάνειας με τσιμέντο</p>

Γ΄ Άξονας: “ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ASSEMBLAGE”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
-------------------------------------	---------------	----------------

<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να γνωρίσουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο μέταλλο</p> <p>-Να κατανοήσουν τη διαδικασία κατασκευής με χαρτί</p> <p>-Να γνωρίσουν την τεχνική συγκόλλησης συρμάτων και μικρών μεταλλικών αντικειμένων</p> <p>-Να εφαρμόσουν αισθητικές λύσεις της γεωμετρικής τέχνης σε σύγχρονα αντικείμενα</p> <p>Ενδεικτικά 25 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Κατασκευών και Assemblage: -Αναπτύγματα με χαρτί -Κοπή μετάλλων -Συγκόλληση μετάλλων Κασσιτεροκόλληση (καλάι) - Μηχανικές μέθοδοι συγκόλλησης -Λουστράρισμα -Μικτές τεχνικές • Υλικά: Πηλός, γύψος, ξύλο, μέταλλα και σύρμα, υφάσματα, πλαστικά, χαρτί, γυαλί, σπάγκο, ανακυκλώσιμα υλικά, βερνίκια κ.α. 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Δημιουργούν ένα εικαστικό έργο με προσωπικό προβληματισμό χρησιμοποιώντας την τεχνική του Assemblage/ σύνθεση αντικειμένων</p> <p>-Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από χαρτόνι, χρησιμοποιώντας μεθόδους κατασκευής με χαρτί, όπως γωνιάσματα, λυγίσματα στις άκρες κ.α.</p> <p>-Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από χαρτί και άλλα υλικά χρησιμοποιώντας μία αρματούρα</p> <p>-Σχεδιάζουν γλυπτά με χρηστική αξία (π.χ. βιβλιοθήκη κ.α.)</p> <p>-Δημιουργούν με την τεχνική του καλάι έναν άνθρωπο / ζώο</p> <p>-Δημιουργούν κατασκευές με κινούμενα μέρη/ κινούμενα γλυπτά με διάφορες μηχανικές μεθόδους</p> <p>-Συλλέγουν καρπούς, κλαδιά και άλλα στοιχεία της φύσης από το άμεσο περιβάλλον και με αφορμή αυτά δημιουργούν γλυπτικά έργα</p>
---	---	---

Δ' Άξονας: "ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ"

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>- Να προσδιορίζουν χρονικά, ιστορικά, γεωγραφικά και από άποψη τεχνολογίας τα γλυπτικά έργα</p> <p>-Να χρησιμοποιούν ως πηγές βιβλία ιστορίας Τέχνης, άρθρα, καταλόγους εκθέσεων και το διαδίκτυο ώστε να αναπτύξουν τις ικανότητές</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προϊστορική Γλυπτική 2. Αιγυπτιακή γλυπτική 3. Γλυπτική Αρχαίων Πολιτισμών: -Μεσοποταμία -Αφρική -Κίνα -Νότια Αμερική 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Έρχονται σε επαφή με έργα Γλυπτικής από την Ελλάδα και τον κόσμο και ερευνούν σχετικά με τις θεματικές</p> <p>-Σχηματίζουν μικρές ομάδες και κάνουν έρευνα σχετικά με την γλυπτική μιας χώρας και μιας περιόδου της επιλογής τους. Παρουσιάζουν τα ευρήματά</p>

<p>τους για την πρόσβαση στη γνώση</p> <p>-Να συνδέουν τα έργα με μεγάλα ιστορικά γεγονότα, τα οποία καθόρισαν την τεχνοτροπία ή τη θεματολογία</p> <p>- Να εργάζονται αποτελεσματικά σε μια ομάδα</p> <p>-Να κατανοήσουν τη σχέση γλυπτικής και αρχιτεκτονικής</p>	<p>4. Αρχαία Ελληνική Γλυπτική (Μινωική και Κυκλαδική τέχνη)</p> <p>5. Γεωμετρικοί χρόνοι</p> <p>6. Κλασικοί χρόνοι</p> <p>7. Ελληνιστική Γλυπτική</p> <p>8. Αναγέννηση</p> <p>Μανιερισμός Μπαρόκ Ροκοκό Νεοκλασικισμός Ρεαλισμός Ιμπρεσιονισμός Μεταϊμπρεσιονισμός Art Noveau Φοβισμός Πριμιτιβισμός, Κυβισμός Κονστρουκτιβισμός Μοντερνισμός Σουρεαλισμός Ντανταϊσμός Αφαίρεση Φουτουρισμός- Εξπρεσιονισμός Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός Ποπ-αρτ Κινητική τέχνη Μινιμαλισμός Fluxus Φεμινιστική τέχνη Εννοιολογική τέχνη Performance / Body art Εγκαταστάσεις Video art Earth art Arte Povera Μεταμοντερνισμός Τέχνη νέων μέσων: Ψηφιακή/</p>	<p>τους. Δημιουργούν γλυπτά με τα υλικά ή / και το στυλ της επιλεγμένης χρονικής περιόδου και τόπου. (π.χ. Αφρικανικές ξυλόγλυπτες μάσκες, τοτέμ κ.α.)</p> <p>-Επισημαίνουν τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στην γλυπτική των Ελλήνων και σε αυτή των Ρωμαίων</p> <p>-Με αφορμή την Ζωφόρο του Παρθενώνα να συζητήσουν τις γλυπτικές αξίες, τις θρησκευτικές και τις τελετουργικές πράξεις των Ελλήνων και τις μεταξύ τους σχέσεις</p> <p>-Γνωρίζουν μέσα από προβολές και έρευνα παραδείγματα με μνημεία από άλλους πολιτισμούς. Εξετάζουν τις έννοιες και τη σημασία τους και αναζητούν κοινά στοιχεία (θέμα, υλικό, μορφή). Παρατηρούν τα μνημεία στην κοινότητα τους και τα συγκρίνουν με άλλα που έχουν δει.</p> <p>-Εξετάζουν το μνημείο Πεσόντων της Κοκκινιάς σε ορείχαλκο του Γ. Ζογγολόπουλου και το Ηρώ του Ζαλόγγου από ασβεστολιθικούς όγκους μαρμάρου με σκελετό από σπλισμένο σκυρόδεμα του ίδιου καλλιτέχνη.</p> <p>-Εξετάζουν το γλυπτό «Ο Δισκοβόλος του Μύρωνα» σε σχέση με το νόημα, την κίνηση, την μορφολογία και το χρόνο</p> <p>-Παρουσιάζουν έργα του Γκαουντί και ανακαλύπτουν συνδέσεις με τη γλυπτική</p>
---	--	---

	<p>Ίντερνετ τέχνη</p> <p>-Η γλυπτική στην νεότερη Ελλάδα</p>	
<p>-Να περιγράψουν, να αναλύουν και να αξιολογούν έργα τέχνης</p> <p>-Να αναλύουν με λεπτομέρειες ένα έργο γλυπτικής και να χρησιμοποιούν σχετική ορολογία</p> <p>-Να μελετούν το δομημένο περιβάλλον του σχολείου και να προτείνουν λύσεις βελτίωσης του μέσα από εικαστικές παρεμβάσεις</p> <p>-Να κατανοούν και να σχολιάζουν το περιεχόμενο, το νόημα, το μήνυμα έργων τέχνης διαφορετικών περιόδων</p> <p>-Να συμμετέχουν σε συζητήσεις γύρω από την τέχνη, να έχουν απόψεις και να τις υποστηρίζουν Ενδεικτικά 8 ώρες</p>	<p>• Αισθητική και Κριτική Ανάλυση:</p> <p>Ορολογία Γλυπτικής Ανάλυση έργου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - περιγραφική - μορφολογική - περιεχομένου, νοήματος <p>(Νοηματικές αξίες: Περιεχόμενο Σενάριο Ρόλος Υπονοούμενο Αναπαραστατικό Αφηρημένο)</p> <ul style="list-style-type: none"> -κοινωνικών επιδράσεων <p>- Αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση</p>	<p>-Παρουσιάζουν σύντομη γραπτή ερμηνεία μετά από την ανάλυση ενός έργου στη τάξη</p> <p>-Συγκρίνουν έργα του ίδιου καλλιτέχνη ή του ίδιου ύφους ή της ίδιας ή άλλης εποχής.</p> <p>-Επισκέπτονται μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους και περιγράφουν τις εντυπώσεις τους σε σύντομο άρθρο</p> <p>-Παρουσιάζουν τις αισθητικές αξίες της γλυπτικής στον Νεοκλασικισμό (ατομική ή ομαδική πολυτροπική εργασία)</p>

Ε΄ Άξονας: “ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΛΥΠΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ- ΕΚΘΕΣΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν πώς να συνθέτουν γραπτώς ένα βιογραφικό ή μία σύντομη σχετική με το έργο τους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία Φακέλου παρουσίασης καλλιτεχνικών δημιουργιών (Portfolio) Σημασία και χρήση του portfolio Είδη/ Τύποι portfolio Δείγματα portfolio Κριτήρια επιλογής έργων Τεχνικές για τη λήψη διαφανειών (slides), ψηφιακών φωτογραφιών και βίντεο Αρχειακή καταγραφή των έργων Καταγραφή του ψηφιακού portfolio σε CD ή σκληρό δίσκο 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Γνωρίζουν την σημασία του portfolio για την αρχειακή καταγραφή, την διαφύλαξη και την προστασία των έργων τους</p> <p>-Συνθέτουν, φωτογραφίζουν και επεξεργάζονται ψηφιακά το αρχείο των έργων τους</p> <p>-Ετοιμάζουν portfolio με διαφάνειες των έργων τους</p> <p>-Συντάσσουν σχετικό με τις δημιουργίες τους κείμενο και κατασκευάζουν ετικέτες διαφανειών</p>
<p>-Να γνωρίσουν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή και την σύνθεση των έργων τους στον χώρο παρουσίασης της έκθεσης</p> <p>-Να συνεργαστούν για την δημιουργία μίας Ομαδικής έκθεσης και να αξιολογούνται αποτελέσματα</p> <p>Ενδεικτικά 5 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Έκθεση- Δράση (Δημόσιοι χώροι - γκαλερί - Μουσεία) 	<p>-Προετοιμάζουν μια ομαδική έκθεση: Σχεδιασμός, επιλογή χώρου, τοποθέτηση έργων, κατάλογος, κείμενα για τα έργα τέχνης</p> <p>-Έρχονται σε επαφή με την ιδέα για την πρακτική της γλυπτικής πέρα από το χώρο μιας έκθεσης και των γκαλερί. Προετοιμάζουν μια δράση στο δημόσιο χώρο.</p>

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α΄ Άξονας: “ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν την χρήση του σχεδίου στη Γλυπτική</p> <p>-Να μάθουν να παρατηρούν και να σχεδιάζουν τις αναλογίες, την κίνηση και τους όγκους για να υλοποιούν τρισδιάστατα έργα</p> <p>-Να δημιουργούν σχέδια εστιάζοντας στο νόημα του έργου</p> <p>-Να εκπαιδεύονται στη χρήση της τρισδιάστατης εικόνας</p> <p>-Να έρχονται σε επαφή με σχέδια γνωστών γλυπτών και να τα συγκρίνουν</p> <p>Ενδεικτικά 6 ώρες</p>	<p>-Το Σχέδιο στη Γλυπτική</p> <p>Γλυπτικές αξίες:</p> <p>Γραμμή</p> <p>Σχήμα</p> <p>Φώς</p> <p>Τόνος</p> <p>Φόρμα</p> <p>Δομή</p> <p>Χώρος</p> <p>Βάρος</p> <p>Χρώμα</p> <p>Κενό/ Γεμάτο</p> <p>Κίνηση / Ρυθμός</p> <p>Αντίθεση / Ενότητα</p> <p>Αναλογίες</p> <p>Κλίμακα</p> <p>Κεντρικό σημείο</p> <p>Συμμετρική / Ασύμμετρη-</p> <p>Ισορροπία</p> <p>Ρευστότητα</p> <p>Σταθερότητα</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Σχεδιάζουν σύντομης διάρκειας σκίτσα “φιγούρας”, εντοπίζοντας την αίσθηση που απορρέει από το μοντέλο. Με τους άξονες του σχεδίου κάνουν τις μετρήσεις που θα χρησιμοποιήσουν στο πρόπλασμα μιας φιγούρας σε τρισδιάστατο έργο</p> <p>-Συζητούν στην τάξη για τα είδη, τις μορφές και τα υλικά σχεδίου που χρησιμοποίησαν οι γλύπτες διαφορετικών εποχών και τάσεων/κινημάτων και αναλύουν των ρόλο και την σημασία του</p> <p>-Μελετούν τη νοητική διεργασία στα σχέδια του Michelangelo</p> <p>-Εμπνέονται από τα σχέδια του Henry Moore και σχεδιάζουν θέματα από τη φύση. Σχεδιάζουν χρηστικά αντικείμενα εμπνευσμένοι από τις φυσικές φόρμες</p> <p>- Μελετούν τα σχέδια του Joseph Beuys</p> <p>α) Δημιουργούν σχέδια με μελάνι σε χαρτί χρησιμοποιώντας πένες και πινέλα πειραματιζόμενοι στην απόδοση γλυπτικών εννοιών όπως συμμετρία και ισορροπία</p>

Β΄ Άξονας: “ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ/ ΠΛΑΣΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>- Να χρησιμοποιούν το ξύλο,</p>	<p>• Τεχνικές Πλαστικής:</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>- Χρησιμοποιούν το σχέδιο για</p>

<p>τον πηλό και το χαρτί ή άλλα αντικείμενα ως υλικό για μακέτες και ως κατασκευαστικό μέσο</p> <p>-Να δημιουργούν γλυπτικά έργα χρησιμοποιώντας ποικιλία μορφικών στοιχείων</p> <p>-Να διακρίνουν τη δομή και τη σύνθεση στο έργο τους</p> <p>- Να σχεδιάζουν και να πλάθουν στον πηλό</p> <p>- Να χρησιμοποιούν την προσθετική τεχνική και να αποδίδουν όγκους, ποιότητες, ματιέρες/υφές και τόνους.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν τα όργανα μέτρησης της γλυπτικής</p> <p>-Να γνωρίσουν τα βασικά στάδια ψησίματος των έργων τους</p>	<p>Μακέτα/ Προσχέδιο (χαρτί, υλικά γλυπτικής)</p> <p>-Σχέδιο και κατασκευή Αρματούρας (μικρού και μεσαίου μεγέθους)</p> <p>-Μετρήσεις -Φούρνισμα -Υάλωμα Λούστρο/Βερνίκι</p> <p>-Αρχές ψησίματος κεραμικών</p> <p>• Υλικά και όργανα μέτρησης: Διάφορα είδη πηλού (νερού, λαδιού, λεπτόκοκκος, με πρόσθετους κόκκους ψημένου πηλού)</p> <p>-Γεωμετρικά όργανα Κομπάσα Διάφορα χαρτιά και χαρτόνια Μηλιμετρέ χαρτί Νίμα της στάθμης</p>	<p>τον πειραματισμό και την καταγραφή διαφορετικών κατασκευαστικών λύσεων, προκειμένου να αποτυπώσουν τις ιδέες τους στο τρισδιάστατο υλικό</p> <p>-Γνωρίζουν τις Αναλογίες/ Ανθρώπινη Φιγούρα (Ρεαλιστική και αφηρημένη Γλυπτική - Καλλιτέχνες)</p> <p>-Κατασκευάζουν μακέτα</p> <p>-Κατασκευάζουν μια μικρού μεγέθους αρματούρα για την υποστήριξη του έργου τους</p> <p>-Δημιουργούν μια προτομή /πορτραίτο (κείμενο/ αναφορές)</p> <p>-Γνωρίζουν την μέθοδο της Πρόσθεσης/αφαίρεσης με πηλό νερού, με κερί ή με πηλό λαδιού</p> <p>-Ψήνουν τα έργα τους</p> <p>-Αναζητούν περιοδικά και ιστοσελίδες με αναφορές στην τέχνη της πλαστικής του πηλού και της κεραμικής</p> <p>-Εμπνέονται από την Ιταλική Αναγέννηση και ερευνούν πληροφορίες σχετικές με τους γλύπτες της εποχής σαν τον Michelangelo.</p> <p>-Δημιουργούν ένα ρεαλιστικό ανάγλυφο γλυπτό ή μπούστο.</p> <p>-Κατανοούν τον τρόπο που η γλυπτική εξελίχθηκε από τον ρεαλισμό στην αφαίρεση. Αναζητούν στο διαδικτυο καλλιτέχνες του 20^{ου} αιώνα που απλοποίησαν τα σχήματα και τις φόρμες.</p> <p>α) Δημιουργούν αφαιρετικά έργα με αφορμή την ανθρώπινη</p>
---	--	--

		μορφή β) Παρουσιάζουν αφαιρετικά, φορμαλιστικά ή μινιμαλιστικά έργα σύγχρονης γλυπτικής
<p>-Να κατανοούν τη χρήση των σκληρών και των μαλακών καλουπιών.</p> <p>-Γνωρίζονται είδη των εκμαγείων και την χρήση τους</p> <p>-Να συνεργαστούν για τη δημιουργία γύψινου καλουπιού</p> <p>-Να δημιουργήσουν καλούπι με τη μέθοδο της χύτευσης πάνω σε μοντέλο με γύψο ή γυψόγαζα</p>	<p><u>Εκμαγείο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Εκμαγείου: <p>-Εκμαγείο χωρίς «εσάρπα» (κέλυφος)</p> <p>-Εκμαγείο με εσάρπα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά για καλούπια: Οδοντιατρικός γύψος –αλγινικά αποτυπωτικά υλικά, γύψος, λάστιχα για καλούπια, τζίβες, τζινέτια, διάλυμα σαπουνιού, πηλός, λάδι/παραφινέλαιο 	<p>-Δημιουργούν ένα εύκαμπτο (μαλακό) καλούπι (Ατομικό ή Ομαδικό έργο)</p> <p>-Δημιουργούν καλούπι με την τεχνική του οδοντιατρικού γύψου</p>
<p>- Να κατανοήσουν τη διαδικασία της χύτευσης</p> <p>-Να γνωρίσουν τα υλικά και τις τεχνικές της χύτευσης</p> <p>- Να γνωρίσουν την τεχνική των διαφορετικών ειδών πατίνας σε άλλα υλικά</p> <p>Ενδεικτικά 15 ώρες</p>	<p><u>Χύτευση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Χύτευσης: <p>-Χύτευση με διαφορετικά υλικά</p> <p>-Πατίνες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά για χύτευση: Γύψος Τσιμέντο Άμμος Κόλλα Κερί Πηλός κ.α. 	<p>-Συζητούν πάνω στη χρήση των αρνητικών και θετικών χώρων με την χρήση παραδειγμάτων</p> <p>-Χυτεύουν σε γύψο μικρά καθημερινά αντικείμενα</p> <p>-Χυτεύουν διαφορετικά υλικά σε γύψινο καλούπι (π.χ. άμμος και κόλλα)</p> <p>-Δημιουργούν αξιοποιώντας την τεχνική της πατίνας και άλλων τελειωμάτων σε μικρά γλυπτά</p>

Γ΄ Άξονας: “ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
--	----------------------	-----------------------

<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να γνωρίσουν την αφαιρετική μέθοδο σε: Γύψο και πωρόλιθο</p> <p>-Να δημιουργήσουν ένα γλυπτικό έργο με προσωπικό προβληματισμό χρησιμοποιώντας την τεχνική του σκαλίσματος σε κάποιο είδος υλικού</p> <p>-Να κατανοήσουν τη διαδικασία του φινιρίσματος</p> <p>-Να αναλύσουν και να παρουσιάσουν ένα γλυπτό σχετικά με την υφή, το σχήμα, τη φόρμα, το περιεχόμενο και τη σχέση του με το χώρο</p> <p>Ενδεικτικά 10 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Αφαιρετικής Γλυπτικής: -Κατασκευή προπλάσματος σε κλίμακα 1:1 -Επιλογή κατάλληλου υλικού και όγκου -Συστηματική αφαίρεση, με την χρήση μετρητικής διαδικασίας ορισμένου όγκου για την μορφοποίηση -Λάξευση σε διαφορετικά υλικά όπως γύψο, πωρόλιθο, στεατίτη («σαπουνόπετρα»), βερμικουλίτη (είδος ορυκτού) κ.α. -Ανάγλυφο (χαμηλό και με βάθος) -Φινίρισμα -Πατίνα -Λουστράρισμα • Εργαλεία: Αιχμηρές σμίλες Οδοντωτές / Επίπεδες σμίλες (φάλαγγα) Σκαρπέλο 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Δημιουργούν με την μέθοδο της λάξευσης ρηχό ανάγλυφο σε γύψινη επιφάνεια</p> <p>-Λαξεύουν πετρώματα και δημιουργούν σε διάφορες μορφές ασβεστόλιθου</p> <p>-Ερευνούν τις επιρροές της γλυπτικής παλαιότερων χρόνων (πρώιμη/αρχαϊκή) στην σύγχρονη γλυπτική</p>
---	---	---

Δ' Άξονας: "ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ASSEMBLAGE"

<p>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Βασικά Θέματα</p>	<p>Δραστηριότητες</p>
---	-----------------------------	------------------------------

<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίσουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο μέταλλο -Να γνωρίσουν την τεχνική συγκόλλησης μεταλλικών αντικείμενων -Να σηματοδοτούν με εικαστικές παρεμβάσεις- Δράσεις, ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. -Να κατανοούν πώς το χρώμα μπορεί να αλλάξει ένα γλυπτικό έργο -Να καλλιεργήσουν κριτική στάση απέναντι σε εικόνες, μηνύματα και αντικείμενα που τους περιβάλλουν -Να γίνει κατανοητό ότι ο στόχος της κινητικής γλυπτικής είναι να συνδέσει τις μορφολογικές ποιότητες του υλικού με τους παράγοντες χρόνος και αλλαγή -Να γνωρίσουν τη σχέση παραδοσιακής γλυπτικής και νέων τεχνολογιών <p>Ενδεικτικά 10 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Κατασκευών και Assemblage: -Αναπτύγματα με χαρτί -Κοπή μετάλλων -Συγκόλληση μετάλλων Κασιτεροκόλληση (καλάι) Κόλλες -Μηχανικές μέθοδοι συγκόλλησης -Μικτές τεχνικές -Λουστράρισμα • Υλικά: Πηλός, γύψος, ξύλο, μέταλλα και σύρμα, υφάσματα, πλαστικά, χαρτί, γυαλί, σπάγκο, ανακυκλώσιμα υλικά, βερνίκια κ.α. 	<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Χρησιμοποιούν την προσωπική σημείωση, την προκαταρκτική ανάλυση, το σχέδιο και την επίλυση προβλημάτων ή την αποσαφήνιση μιας έννοιας κατά την ανάπτυξη ιδεών -Δημιουργούν ένα εικαστικό έργο με προσωπικό προβληματισμό χρησιμοποιώντας την τεχνική του Assemblage/ σύνθεση αντικειμένων -Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από χαρτόνι, χρησιμοποιώντας μεθόδους κατασκευής με χαρτί, όπως γωνιάσματα, λυγίσματα στις άκρες κ.α. -Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από papier machie και άλλα υλικά χρησιμοποιώντας μία αρματούρα -Σχεδιάζουν και δημιουργούν γλυπτά με χρηστική αξία (π.χ. παγκάκια, φωτιστικά κ.α.) -Δημιουργούν με την τεχνική του καλάι έναν άνθρωπο / ζώο -Δημιουργούν κατασκευές με κινούμενα μέρη/ κινούμενα γλυπτά χρησιμοποιώντας διάφορες μηχανικές μεθόδους -Δημιουργούν μια σειρά έργων με το ίδιο θέμα (κοινωνικού προβληματισμού), αλλά διαφορετική προσέγγιση υλικών, τεχνικών και νοήματος -Εμπνέονται από τα έργα του Tony Oursler και δημιουργούν video-κατασκευές -Επισκέπτονται ένα εργοστάσιο
---	---	--

		<p>ανακύκλωσης</p> <p>α) Ενημερώνονται σχετικά με την ανακύκλωση (συλλογή, επεξεργασία κ.α.) και δημιουργούν κατασκευές με ανακυκλώσιμα υλικά, τα παρουσιάζουν στο προαύλιο του σχολείου διοργανώνοντας μια έκθεση ή και μια δράση για την ευαισθητοποίηση των πολιτών της τοπικής κοινότητας πάνω στο θέμα της ανακύκλωσης</p> <p>-Επισκέπτονται το Αρχαιολογικό Μουσείο και αποτυπώνουν (με σχέδιο, φωτογραφίες κ.α.) τις φόρμες, την δομή, την λειτουργία και συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τα εκθέματα που τους έκαναν εντύπωση. Εμπνευσμένοι από τα εκθέματα του Μουσείου δημιουργούν τις δικές τους χρηστικές φόρμες</p>
--	--	---

Ε΄ Άξονας: “ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΕΡΓΟ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν το μήνυμα που εκπέμπουν οι «εγκαταστάσεις» (installation art) και τα συνεργατικά έργα (collaborative projects) στο περιβάλλον</p> <p>-Να κατανοήσουν ότι οι καλλιτέχνες πειραματίζονται συνεχώς με ιδέες και υλικά, και να εκτιμήσουν την πρωτότυπη σκέψη και το πρωτότυπο έργο</p> <p>-Να συμμετέχουν σε ομαδικές διαπολιτισμικές-διαθεματικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο ανάπτυξη</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές/ Μέθοδοι Εγκατάστασης & Συνεργατικού έργου -Χρήση πολυμέσων Γλυπτική στην ύπαιθρο Earthworks Land Art Arte Povera Environmental movement/ sculpture (Περιβαλλοντική γλυπτική) Process art Site-specific art 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Συζητούν πάνω στα διάφορων μορφών γλυπτικά έργα που σχετίζονται με το πολιτισμό και το περιβάλλον και έχουν πολυδιάστατο, διεπιστημονικό και αλληλεπιδραστικό χαρακτήρα.</p> <p>-Ερευνούν σχετικά με την «Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο»-Γλυπτική και διαμόρφωση του οικείου περιβάλλοντος</p> <p>-Σχεδιάζουν και δημιουργούν ένα Συνεργατικό έργο τέχνης στο σχολείο</p> <p>-Γνωρίζουν τους καλλιτέχνες της δεκαετίας του 1960 οι οποίοι</p>

<p>-Να κατανοήσουν το σκοπό και τη λειτουργία των εικαστικών έργων στο άμεσο περιβάλλον.</p> <p>-Να παίρνουν αποφάσεις και να λύνουν προβλήματα</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται τη σημασία του σώματος ως στοιχείο ενός έργου/δράσης και την αλληλεπίδραση του με το περιβάλλον και τον χώρο</p> <p>Ενδεικτικά 15 ώρες</p>	<p>Ομάδες/κινήματα Συνεργατικής Τέχνης:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dada -Fluxus -Situationist International (Καταστασιακή Διεθνής) - Experiements in Art and Technology (Πειράματα στην τέχνη και την τεχνολογία) -Mujeres Muralistas -Colab -Guerrilla Girls -SITO <p>• Υλικά: Χαρτιά, σύρμα, ξύλο, αρματούρα, χαρτοταινία κ.α.</p>	<p>χρησιμοποίησαν υλικά που έβρισκαν στο αστικό περιβάλλον τους για να κάνουν σχέδια για τη σύγχρονη κοινωνία.</p> <p>-Εξετάζουν παραδείγματα έργων όπως αυτά των E Kienholz, G. Segal και R. Rauschenberg.</p> <p>-Γνωρίζουν τον όρο «mixed media» /μικτή τεχνική.</p> <p>-Δημιουργούν έργα ενσωματώνοντας αντικείμενα και υλικά από τον κόσμο γύρω τους.</p> <p>-Εμπνέονται από τα έργα/δράσεις της Marina Abramovic και με βασικά στοιχεία το σώμα, το συναίσθημα και τη δράση του, δημιουργούν ένα έργο performance art</p> <p>-Δημιουργούν ένα συνεργατικό εφήμερο Έργο στην αυλή του σχολείου.</p> <p>-Καταγράφουν το έργο σε βίντεο ή φωτογραφίες.</p> <p>-Συγκρίνουν δύο έργα εγκατάστασης ή μία εγκατάσταση με ένα πιο παραδοσιακό είδος γλυπτικής. (Ατομικά ή σε μικρές ομάδες)</p> <p>-Κάνουν εικαστικές προτάσεις με κοινωνικό περιεχόμενο όπως «Απελάστε τον Ρατσισμό» κ.α.</p> <p>-Αναρτούν τα έργα τους στην ιστοσελίδα του σχολείου</p>
---	---	---

ΣΤ΄ Άξονας: “ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να προσδιορίζουν χρονικά, ιστορικά, γεωγραφικά και από άποψη τεχνολογίας τα γλυπτικά έργα - Να διακρίνουν σε ένα έργο τέχνης θρησκευτικές, 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Προϊστορική Γλυπτική 2. Αιγυπτιακή γλυπτική 3. Γλυπτική Αρχαίων Πολιτισμών: -Μεσοποταμία 	<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Έρχονται σε επαφή με έργα Γλυπτικής από την Ελλάδα και τον κόσμο και ερευνούν σχετικά με τις θεματικές, τις επιρροές και τους συμβολισμούς τους

<p>κοινωνικές, πολιτικές και διαπολιτισμικές επιδράσεις και επιρροές</p> <p>- Να αντιλαμβάνονται τη σημασία της τεχνολογίας στη δημιουργία ενός εικαστικού έργου</p> <p>-Να χρησιμοποιούν ως πηγές βιβλία ιστορίας Τέχνης, άρθρα, καταλόγους εκθέσεων και το διαδίκτυο ώστε να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους για την πρόσβαση στη γνώση</p> <p>-Να συνδέουν τα έργα με μεγάλα ιστορικά γεγονότα, τα οποία καθόρισαν την τεχνοτροπία ή τη θεματολογία</p> <p>- Να εργάζονται αποτελεσματικά σε μια ομάδα</p>	<p>-Αφρική -Κίνα -Νότια Αμερική</p> <p>4. Αρχαία Ελληνική Γλυπτική (Μινωική και Κυκλαδική τέχνη)</p> <p>5. Γεωμετρικοί χρόνοι</p> <p>6. Κλασικοί χρόνοι</p> <p>7. Ελληνιστική Γλυπτική</p> <p>8. Αναγέννηση</p> <p>Μανιερισμός Μπαρόκ Ροκοκό Νεοκλασικισμός Ρεαλισμός Ιμπρεσιονισμός Μεταϊμπρεσιονισμός Art Nouvea u Φοβισμός Πριμιτιβισμός, Κυβισμός Κονστρουκτιβισμός Μοντερνισμός Σουρεαλισμός Ντανταϊσμός Αφαίρεση Φουτουρισμός- Εξπρεσιονισμός Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός Ποπ-αρτ Κινητική τέχνη Μινιμαλισμός Fluxus Φεμινιστική τέχνη Εννοιολογική τέχνη Performance / Body art Εγκαταστάσεις Video art Earth art Arte Povera</p>	<p>-Σχηματίζουν μικρές ομάδες και κάνουν έρευνα σχετικά με την γλυπτική μιας χώρας και μιας περιόδου της επιλογής τους. Παρουσιάζουν τα ευρήματά τους. Δημιουργούν γλυπτά με τα υλικά ή / και το στυλ της επιλεγμένης χρονικής περιόδου και τόπου. (π.χ. Αφρικανικές ξυλόγλυπτες μάσκες, τοτέμ κ.α.)</p> <p>-Επισημαίνουν τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στην γλυπτική των Ελλήνων και σε αυτή των Ρωμαίων</p> <p>-Με αφορμή τμήματα της Ζωοφόρου του Παρθενώνα σχεδιάζουν και συζητούν για τις θρησκευτικές και τις τελετουργικές πράξεις των Ελλήνων</p> <p>-Έρχονται σε επαφή με τη Γοτθικά γλυπτική. Παρουσιάζουν πολυτροπικές εργασίες με έργα γλυπτικής αυτής της περιόδου (τερατόμορφα όντα έως λαξευμένους αγίους στις προσόψεις των καθεδρικών ναών)</p> <p>-Γνωρίζουν μέσα από προβολές και έρευνα παραδείγματα με μνημεία από άλλους πολιτισμούς. Εξετάζουν τις έννοιες και τη σημασία τους και αναζητούν κοινά στοιχεία (θέμα, υλικό, μορφή)</p> <p>-Εξετάζουν το Ελληνικό μνημείο Πεσότων Κοκκινιάς σε ορείχαλκο του Γ. Ζογγολόπουλου και το Ηρώο του Ζαλόγγου από ασβεστολιθικούς όγκους μαρμάρου με σκελετό από σπλισμένο σκυρόδεμα του ίδιου καλλιτέχνη.</p> <p>-Συγκρίνουν τα δύο μνημεία,</p>
---	--	--

	<p>Μεταμοντερνισμός Τέχνη νέων μέσων: Ψηφιακή Ίντερνετ τέχνη</p> <p>-Η γλυπτική στην νεότερη Ελλάδα</p>	<p>αλλά και αυτά με άλλα πιο παραδοσιακά μνημεία, όπως είναι οι φιγούρες και οι προτομές ηρώων του Εικοσιένα.</p> <p>-Αναλύουν και αξιολογούν τα παραπάνω μνημεία.</p> <p>-Σχεδιάζουν ένα μεγάλης κλίμακας μνημείο για την τοπική τους κοινότητα (π.χ. ένα σημαντικό άνθρωπο της κοινότητας) και κάνουν τη μακέτα υπό κλίμακα 1:50</p>
<p>-Να αξιολογούν και να ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά των έργων τέχνης</p> <p>-Να κατανοούν την γλυπτική και γενικά τις εικαστικές τέχνες ως κοινωνικό φαινόμενο</p> <p>-Να παρατηρούν το δομημένο περιβάλλον της περιοχής τους και να προτείνουν λύσεις βελτίωσής του μέσα από εικαστικές παρεμβάσεις</p> <p>-Να αναλύουν με λεπτομέρειες ένα έργο γλυπτικής και να χρησιμοποιούν σχετική ορολογία</p> <p>-Να κατανοούν και να σχολιάζουν το περιεχόμενο, το νόημα, το μήνυμα έργων τέχνης διαφορετικών περιόδων όσο και τις εποχές μας</p> <p>-Να συμμετέχουν σε συζητήσεις γύρω από την τέχνη, να έχουν απόψεις και να τις υποστηρίζουν</p> <p>-Να εξηγούν με πιο τρόπο το</p>	<p>• Αισθητική και Κριτική Ανάλυση:</p> <p>Ορολογία Γλυπτικής Ανάλυση έργου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - περιγραφική - μορφολογική - περιεχομένου, νοήματος (Νοηματικές αξίες: Περιεχόμενο Σενάριο Ρόλος Υπονοούμενο Αναπαραστατικό Αφηρημένο) -κοινωνικών επιδράσεων - Αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση 	<p>-Παρουσιάζουν σύντομη γραπτή ερμηνεία μετά από την ανάλυση ενός έργου στη τάξη</p> <p>-Συγκρίνουν έργα του ίδιου καλλιτέχνη ή του ίδιου ύφους ή της ίδιας ή άλλης εποχής.</p> <p>-Αξιοποιούν κείμενα τέχνης, κριτικές, άρθρα, παρουσιάσεις έργων ή εκθέσεων σε εφημερίδες, περιοδικά, καταλόγους αναρτώντας τα στο διαδίκτυο</p> <p>-Παρουσιάζουν τις αισθητικές αξίες της γλυπτικής στον Νεοκλασικισμό (ατομική ή ομαδική πολυτροπική εργασία)</p> <p>-Γνωρίζουν μέσα από έρευνα στο διαδίκτυο το έργο των Guerrilla Girls. Συζητούν για τις δράσεις και τις αφίσες και αναλύουν το κοινωνικοπολιτικό περιεχόμενο τους</p>

<p>ίδιο θέμα αποδίδεται με διαφορετικά μέσα στις διάφορες τέχνες. Κριτική-αξιολόγηση</p> <p>-Να χρησιμοποιήσουν την γλυπτική τέχνη ως μέσο επίγνωσης του εαυτού τους αλλά και συνειδητοποίησης του κοινωνικού της ρόλου</p> <p>-Να κατανοούν και να σχολιάζουν απλά κείμενα για την τέχνη Ενδεικτικά 10 ώρες</p>		
--	--	--

Ζ' Άξονας: "ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΛΥΠΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ- ΕΚΘΕΣΗ"

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν πώς να συνθέτουν γραπτώς ένα βιογραφικό ή μία σύνοψη σχετική με το έργο τους</p> <p>-Να πειραματιστούν με τη χρήση νέων τεχνολογιών, μέσων και υλικών για την παρουσίαση των εργασιών τους με πολλές μορφές (πολυμέσα κ.ά.)</p> <p>-Να γνωρίσουν τη σύνδεση της γλυπτικής με τις εφαρμοσμένες τέχνες (design-σχεδιασμός αντικειμένου, κόσμημα κ.α.)</p> <p>-Να ενημερωθούν σχετικά με τις επαγγελματικές δυνατότητες που σχετίζονται με την Γλυπτική</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία Φακέλου παρουσίασης καλλιτεχνικού έργου (Portfolio) Σημασία και χρήση του portfolio Είδη/ Τύποι portfolio Δείγματα portfolio Κριτήρια επιλογής έργων Τεχνικές για τη λήψη διαφανειών (slides), ψηφιακών φωτογραφιών και βίντεο Αρχαιακή καταγραφή των έργων Καταγραφή του ψηφιακού portfolio σε CD ή σκληρό δίσκο Η Γλυπτική ως εφαρμογή 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Γνωρίζουν την σημασία του portfolio για την αρχαιακή καταγραφή, την διαφύλαξη και την προστασία των έργων τους</p> <p>-Συνθέτουν, φωτογραφίζουν και επεξεργάζονται ψηφιακά το αρχείο των έργων τους</p> <p>-Ετοιμάζουν portfolio με διαφάνειες των έργων.</p> <p>-Συντάσσουν σχετικό με τις δημιουργίες τους κείμενο και κατασκευάζουν ετικέτες διαφανειών</p> <p>-Επισκέπτονται εργαστήρια Ελλήνων Γλυπτών</p> <p>-Παρακολουθούν το έργο καλλιτεχνών μέσα από τα ψηφιακά τους portfolio, τις εκθέσεις τους και το διαδίκτυο</p>

	Το Εργαστήριο Γλυπτικής	
<p>-Να αποφασίσουν τη μεθοδολογία της έκθεσής τους σε σχέση με μηνύματα και τρόπο παρουσίασης</p> <p>-Να γνωρίσουν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή και την σύνθεση των έργων τους στον χώρο παρουσίασης της έκθεσης</p> <p>-Να γνωρίσουν τη διαδικασία του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της δημιουργίας και της προώθησης των εικαστικών τους έργων στη σχολική κοινότητα αλλά και στην τοπική και ευρύτερη κοινωνία.</p> <p>-Να συνεργαστούν για την δημιουργία μίας Ομαδικής έκθεσης και να αξιολογούν τα αποτελέσματα</p> <p>Ενδεικτικά 5 ώρες</p>	<p>• Έκθεση (Δημόσιοι χώροι - Ιδιωτικές γκαλερί - Μουσεία - Τεχνικές οργάνωσης, παρουσίασης, προβολής)</p>	<p>-Δημοσιεύουν και αναρτούν έργα τους στις κατάλληλες σελίδες του σχολικού δικτύου, αλλά και σε επιλεγμένα παγκόσμια δίκτυα σχολείων και καλλιτεχνικών πλατφορμών</p> <p>-Προετοιμάζουν μια ομαδική έκθεση: Σχεδιασμός, επιλογή χώρου, τοποθέτηση έργων, κατάλογος, κείμενα για τα έργα τέχνης.</p>

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Α' Άξονας: "ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΤΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ"

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν την χρήση του σχεδίου στη Γλυπτική</p> <p>-Να μάθουν να παρατηρούν και να σχεδιάζουν τις αναλογίες, την κίνηση και τους όγκους για να υλοποιούν τρισδιάστατα έργα</p> <p>-Να δημιουργούν σχέδια εστιάζοντας στην απόδοση και όχι στη φυσιογνωμία του</p>	<p>-Το Σχέδιο στη Γλυπτική</p> <p>Γλυπτικές αξίες: Γραμμή Σχήμα Φώς Τόνος Φόρμα Δομή Χώρος Χρώμα</p> <p>Κενό/ Γεμάτο</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Σχεδιάζουν σύντομης διάρκειας σκίτσα "φιγούρας", εντοπίζοντας την αίσθηση που απορρέει από το μοντέλο. Με τους άξονες του σχεδίου κάνουν τις μετρήσεις που θα χρησιμοποιήσουν στο πρόπλασμα μιας φιγούρας σε τρισδιάστατο έργο</p> <p>-Συζητούν στην τάξη για τα είδη, τις μορφές και τα υλικά σχεδίου που χρησιμοποίησαν οι γλύπτες</p>

<p>αντικειμένου</p> <p>-Να έρχονται σε επαφή με σχέδια γνωστών γλυπτών, να συγκρίνουν και να αναλύσουν τις μεταξύ τους διαφορετικές χρήσεις</p> <p>- Να εκπαιδεύονται στη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, στην παραγωγή τρισδιάστατης εικόνας με διάφορους τρόπους, στη χρήση λογισμικού για γλυπτικό σχέδιο και γλυπτική</p> <p>Ενδεικτικά 5 ώρες</p>	<p>Κίνηση / Ρυθμός Αντίθεση / Ενότητα Αναλογίες Κλίμακα Κεντρικό σημείο Συμμετρική / Ασύμμετρη- Ισορροπία Ρευστότητα Σταθερότητα</p>	<p>διαφορετικών εποχών και τάσεων/κινημάτων και αναλύουν των ρόλο και την σημασία του στην εξέλιξη του τελικού έργου τους</p> <p>-Μελετούν τη νοητική διεργασία στα σχέδια του Michelangelo (ρυθμός, δυναμισμός, κίνηση κ.α.)</p> <p>-Εμπνέονται από τα σχέδια του Henry Moore και σχεδιάζουν θέματα από τη φύση αποτυπώνοντας τις εξωτερικές και τις πιο σύνθετες εσωτερικές φόρμες-δομές. Δημιουργούν αντικείμενα βιομηχανικού σχεδιασμού με έμπνευση από φυσικές φόρμες</p> <p>- Μελετούν τα σχέδια του Joseph Beuys α) Δημιουργούν σχέδια με μελάνι σε χαρτί χρησιμοποιώντας πένες και πινέλα πειραματιζόμενοι στην απόδοση γλυπτικών εννοιών όπως η σταθερότητα και η ρευστότητα β) Αντλώντας έμπνευση από τα σχέδια του Beuys, σχεδιάζουν χρησιμοποιώντας στοιχεία από την μυθολογία, την παράδοση, αλλά και τους προσωπικούς τους συμβολισμούς και υλοποιούν έργα “κοινωνικής γλυπτικής”</p>
---	--	---

Β΄ Άξονας: “ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ/ ΠΛΑΣΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>- Να δημιουργήσουν προσχέδια και να κατασκευάσουν μακέτες από ξύλο, πηλό ή χαρτί</p> <p>-Να δημιουργούν γλυπτικά έργα χρησιμοποιώντας ποικιλία μορφικών στοιχείων</p>	<p>• Τεχνικές Πλαστικής:</p> <p>Μακέτα/ Προσχέδιο (χαρτί, υλικά γλυπτικής και σε υπολογιστή)</p> <p>-Σχέδιο και</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>- Χρησιμοποιούν το σχέδιο για τον πειραματισμό και την καταγραφή διαφορετικών κατασκευαστικών λύσεων, προκειμένου να αποτυπώσουν τις ιδέες τους στο τρισδιάστατο υλικό</p>

<p>-Να διακρίνουν τη δομή και τη σύνθεση στο έργο τους</p> <p>- Να σχεδιάζουν και να πλάθουν στον πηλό με αυξανούσα ικανότητα</p> <p>- Να χρησιμοποιούν την προσθετική τεχνική και να αποδίδουν όγκους, ποιότητες, ματιέρες/υφές και τόνους.</p> <p>- Να επιλέγουν το κατάλληλο υλικό για τη μορφοποίηση της ιδέας τους και να χρησιμοποιούν με ευχέρεια τα κατάλληλα εργαλεία.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν με ευχέρεια όλα τα απαραίτητα όργανα μέτρησης της γλυπτικής</p> <p>-Να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τεχνικές διακόσμησης καθώς και τα βασικά στάδια ψησίματος των έργων τους</p>	<p>κατασκευή Αρματούρας (μικρού και μεσαίου μεγέθους)</p> <p>-Μετρήσεις -Φούρνισμα -Υάλωμα Λούστρο/Βερνίκι</p> <p>-Αρχές ψησίματος κεραμικών</p> <p>• Υλικά και όργανα μέτρησης: Διάφορα είδη πηλού (νερού, λαδιού, λεπτόκοκκος, με πρόσθετους κόκκους ψημένου πηλού)</p> <p>-Γεωμετρικά όργανα Κομπάσα Διάφορα χαρτιά και χαρτόνια Μηλιμετρέ χαρτί Νήμα της στάθμης</p>	<p>-Γνωρίζουν τις Αναλογίες/ Ανθρώπινη Φιγούρα (Ρεαλιστική και αφηρημένη Γλυπτική - Καλλιτέχνες)</p> <p>-Κατασκευάζουν μακέτα</p> <p>-Κατασκευάζουν μια μικρού μεγέθους αρματούρα για την υποστήριξη του έργου τους</p> <p>-Δημιουργούν μια προτομή /πορτραίτο με την προσθετική μέθοδο με πηλό νερού, με κερί ή με πηλό λαδιού (κείμενο/αναφορές)</p> <p>-Ζωγραφίζουν και ψήνουν τα έργα τους</p> <p>-Συγκρίνουν δύο περιοδικά και ιστοσελίδες με αναφορές στην τέχνη της πλαστικής του πηλού και της κεραμικής</p> <p>-Εμπνέονται από την Ιταλική Αναγέννηση και ερευνούν πληροφορίες σχετικές με τους γλύπτες της εποχής σαν τον Michelangelo.</p> <p>-Δημιουργούν ένα ρεαλιστικό ολόγλυφο ή ανάγλυφο γλυπτό ή μπούστο.</p> <p>-Κατανοούν τον τρόπο που η γλυπτική εξελίχθηκε από τον ρεαλισμό στην αφαίρεση. Αναζητούν στο διαδίκτυο καλλιτέχνες του 20^{ου} αιώνα που απλοποίησαν τα σχήματα και τις φόρμες.</p> <p>α) Δημιουργούν αφαιρετικά έργα με αφορμή την ανθρώπινη μορφή β) Παρουσιάζουν αφαιρετικά, φορμαλιστικά ή μινιμαλιστικά έργα σύγχρονης γλυπτικής. Προσδιορίζουν τους σκοπούς των καλλιτεχνών και συζητούν για τα ευρήματά τους στην τάξη.</p>
	<p><u>Εκμαγείο</u></p>	

<p>-Να κατανοούν τη χρήση των σκληρών και των μαλακών καλούπιών.</p> <p>-Γνωρίζονται είδη των εκμαγείων και την χρήση τους</p> <p>-Να συνεργαστούν για τη δημιουργία γύψινου καλούπιού</p> <p>-Να δημιουργήσουν καλούπι με την τεχνική της χύτευσης με διάφορα είδη λάστιχου</p> <p>-Να δημιουργήσουν καλούπι με τη μέθοδο της χύτευσης πάνω σε μοντέλο με γύψο ή γυψόγαζα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Εκμαγείου: -Εκμαγείο χωρίς «εσάρπα» (κέλυφος) -Εκμαγείο με εσάρπα -Προεργασία και κατασκευή ελαστικών εκμαγείων με εσάρπα • Υλικά για καλούπια: Λάστιχα για καλούπια, γύψος, γυψόγαζα, πηλός, παραφινέλαιο, οδοντιατρικός γύψος –αλγινικά αποτυπωτικά υλικά, τζίβες, τζινέτια, διάλυμα σαπουνιού, κερι 	<p>-Δημιουργούν ένα γύψινο ή ένα εύκαμπτο (μαλακό) καλούπι και κάνουν την προετοιμασία για ένα «σπαστό» καλούπι (Ατομικό ή Ομαδικό έργο)</p> <p>-Δημιουργούν καλούπι με την τεχνική της γυψόγαζας ή του οδοντιατρικού γύψου</p>
<p>- Να κατανοήσουν τη διαδικασία της χύτευσης</p> <p>-Να γνωρίσουν τα υλικά και τις τεχνικές της χύτευσης</p> <p>- Να γνωρίσουν την τεχνική των διαφορετικών ειδών πατίνας στον μπρούτζο, στο γύψο και σε άλλα υλικά</p> <p>-Να είναι σε θέση να ολοκληρώσουν χύτευση γύψινου ανάγλυφου Ενδεικτικά 5 ώρες</p>	<p><u>Χύτευση</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Χύτευσης: -Χύτευση με διαφορετικά υλικά -Χύτευση σε εκμαγείο άμμου -Η άμεση μέθοδος χύτευσης με την τεχνική του «χαμένου κεριού» -Πατίνες • Υλικά για χύτευση: Γύψος Άμμος Κόλλα Μόλυβδος Μπρούτζος Χαλκός 	<p>-Γνωρίζουν και αναλύουν την διαδικασία εξέλιξης της χύτευσης του έργου «Ο Μυστικός Πάγκος» The Secret Bench από την Lea Vivot</p> <p>-Συζητούν πάνω στη χρήση των αρνητικών και θετικών χώρων με την χρήση παραδειγμάτων</p> <p>-Χυτεύουν διαφορετικά υλικά σε γύψινο καλούπι (π.χ. άμμος και κόλλα)</p> <p>-Δημιουργούν αξιοποιώντας την τεχνική της πατίνας και άλλων τελειωμάτων σε μικρά γλυπτά</p> <p>-Επισκέπτονται ένα χυτήριο για να βιώσουν την εμπειρία της τεχνικής χύτευσης σε εκμαγείο άμμου</p> <p>-Δημιουργούν μικρού μεγέθους</p>

	Κερί κ.α.	μοντέλα σε κερί και επισκέπτονται ένα χυτήριο για να παρακολουθήσουν την διαδικασία της άμεσης χύτευσης στο δικό τους έργο
--	-----------	--

Γ΄ Άξονας: “ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίσουν την αφαιρετική μέθοδο σε: Γύψο, πέτρα, ξύλο -Να δημιουργήσουν ένα γλυπτικό έργο με προσωπικό προβληματισμό χρησιμοποιώντας την τεχνική του σκαλίσματος σε κάποιο είδος υλικού -Να κατανοήσουν τη διαδικασία του φινιρίσματος -Να αναλύσουν και να παρουσιάσουν προφορικά ή γραπτά ένα γλυπτό σχετικά με το υλικό, την υφή, το σχήμα, τη φόρμα, το περιεχόμενο και τη λειτουργία του στο χώρο <p>Ενδεικτικά 5 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Αφαιρετικής Γλυπτικής: -Κατασκευή προπλάσματος σε κλίμακα 1:1 -Επιλογή κατάλληλου υλικού και όγκου -Συστηματική αφαίρεση, με την χρήση μετρητικής διαδικασίας ορισμένου όγκου για την μορφοποίηση -Λάξευση σε διαφορετικά υλικά όπως ξύλο, γύψο, πωρόλιθο, στεατίτη («σαπουνόπετρα»), βερμικουλίτη (είδος ορυκτού) κ.α. -Ανάγλυφο (χαμηλό και με βάθος) -Φινίρισμα -Πατίνα -Λουστράρισμα • Εργαλεία: Αιχμηρές σμίλες Οδοντωτές/ 	<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δημιουργούν με την μέθοδο της λάξευσης βαθύ ανάγλυφο σε γύψινη επιφάνεια -Λαξεύουν πετρώματα και δημιουργούν έργα σε διάφορες μορφές ασβεστόλιθου και ξύλο -Ανακαλύπτουν τις επιρροές της γλυπτικής παλαιότερων χρόνων (πρώιμη/αρχαϊκή) στην σύγχρονη γλυπτική (Ομαδική εργασία) -Αναλύουν κατά πόσο η τεχνική και οι υφές της πατίνας επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα του έργου τους

	Επίπεδες σμίλες (φάλαγγα) Σκαρπέλο Ράσπες Λίμες Γυαλόχαρτα Τρυπάνια	
--	---	--

Δ' Άξονας: "ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ASSEMBLAGE"

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίσουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο μέταλλο -Να γνωρίσουν την τεχνική συγκόλλησης μεταλλικών αντικείμενων -Να κατανοήσουν την σύνθεση- κατασκευή έργων μεγάλων διαστάσεων και να γνωρίσουν τις διαφορετικές κατασκευαστικές λύσεις -Να σηματοδοτούν με εικαστικές παρεμβάσεις- Δράσεις, ζητήματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. -Κατανοούν πώς το χρώμα μπορεί να αλλάξει ένα γλυπτικό έργο -Να καλλιεργήσουν κριτική στάση απέναντι σε εικόνες, μηνύματα και αντικείμενα που τους περιβάλλουν -Να γίνει κατανοητό ότι ο στόχος της κινητικής γλυπτικής είναι να συνδέσει τις μορφολογικές ποιότητες του υλικού με τους παράγοντες χρόνος και αλλαγή 	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές Κατασκευών και Assemblage: <ul style="list-style-type: none"> -Αναπτύγματα με χαρτί -Κοπή μετάλλων -Συγκόλληση μετάλλων Κασσιτεροκόλληση (καλάι) Ηλεκτροκόλληση Κόλλες - Μηχανικές μέθοδοι συγκόλλησης -Μικτές τεχνικές -Λουστράρισμα • Υλικά: <ul style="list-style-type: none"> Πηλός, γύψος, ξύλο, μέταλλα και σύρμα, υφάσματα, πλαστικά, χαρτί, γυαλί, σπάγκο, ανακυκλώσιμα υλικά, βερνίκια κ.α. 	<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Χρησιμοποιούν την προσωπική σημείωση, την προκαταρκτική ανάλυση, το σχέδιο και την επίλυση προβλημάτων ή την αποσαφήνιση μιας έννοιας κατά την ανάπτυξη των ιδεών τους -Δημιουργούν μία μεγάλης κλίμακας κατασκευή χρησιμοποιώντας πρώτα σχεδιασμό και πρόπλασμα -Δημιουργούν ένα εικαστικό έργο με προσωπικό προβληματισμό χρησιμοποιώντας την τεχνική του Assemblage/ σύνθεση αντικειμένων -Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από χαρτόνι, χρησιμοποιώντας μεθόδους κατασκευής με χαρτί, όπως γωνιάσματα, λυγίσματα στις άκρες κ.α. -Δημιουργούν τρισδιάστατο γλυπτό από χαρτί και άλλα υλικά χρησιμοποιώντας μία αρματούρα -Δημιουργούν έργο με την τεχνική της συγκόλλησης μετάλλου (Χάραξη, τσιμπήματα, ραφή) της Κασσιτεροκόλλησης (καλάι) ή της Ηλεκτροκόλλησης -Σχεδιάζουν και δημιουργούν

<p>Ενδεικτικά 5 ώρες</p>		<p>γλυπτά με χρηστική αξία (π.χ. παγκάκια, φωτιστικό, τραπέζι κ.α.)</p> <p>-Δημιουργούν κατασκευές με κινούμενα μέρη/ κινούμενα γλυπτά χρησιμοποιώντας διάφορες μηχανικές μεθόδους</p> <p>-Δημιουργούν μια σειρά έργων με το ίδιο θέμα (κοινωνικού προβληματισμού), αλλά διαφορετική προσέγγιση υλικών, τεχνικών και νοήματος</p> <p>-Επισκέπτονται ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης α) Ενημερώνονται σχετικά με την ανακύκλωση (συλλογή, επεξεργασία κ.α.) και δημιουργούν κατασκευές με ανακυκλώσιμα υλικά, τα παρουσιάζουν στο προαύλιο του σχολείου διοργανώνοντας μια έκθεση ή και μια δράση για την ευαισθητοποίηση των πολιτών της τοπικής κοινότητας πάνω στο θέμα της ανακύκλωσης</p> <p>-Επισκέπτονται το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας και αποτυπώνουν (με σχέδιο, φωτογραφίες κ.α.) τις φόρμες, την δομή, την λειτουργία και συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τα εκθέματα που τους έκαναν εντύπωση. Εμπνέονται από τα εκθέματα του Μουσείου δημιουργούν τις δικές τους οργανικές φόρμες με διάφορα υλικά και τεχνικές τις οποίες και διακοσμούν. Τα έργα τους τα παρουσιάζουν σε έκθεση στο σχολείο</p> <p>-Παρουσιάζουν τα γλυπτικά έργα του Πικάσο και συγκεκριμένα όσα αναφέρονται στην αποδέσμευση της τέχνης από τις παραδοσιακές τεχνικές, τα θέματα και τα υλικά (ατομική πολυτροπική εργασία)</p>
--------------------------	--	--

Ε΄ Άξονας: “ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΕΡΓΟ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να κατανοούν ότι «εγκαταστάσεις» (installation art) και τα συνεργατικά έργα (collaborative projects) έχουν επηρεάσει το πεδίο της γλυπτικής -Να δημιουργήσουν και να συμμετάσχουν σε ένα έργο συνεργατικής εγκατάστασης -Να κατανοήσουν ότι οι καλλιτέχνες πειραματίζονται συνεχώς με ιδέες και υλικά, και να εκτιμήσουν την πρωτότυπη σκέψη και το πρωτότυπο έργο - Να γνωρίζουν ότι το να είσαι ένας καλλιτέχνης περιλαμβάνει την γνώση, την στάση και την φαντασία εκτός από την τεχνική δεξιότητα - Να ερμηνεύσουν και να κατανοήσουν ότι τα στοιχεία, τα αντικείμενα κ.α. μπορεί να υποδηλώνουν μια πολλαπλότητα εννοιών - Να διακρίνουν στο έργο τους τη σχέση με το χρόνο, την «εγκυμονούσα στιγμή» και το ενσταντανέ, το εφήμερο και το λιν σιτου -Να συμμετέχουν σε ομαδικές διαπολιτισμικές-διαθεματικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για το Περιβάλλον, την Αειφόρο Ανάπτυξη και τον Πολιτισμό. 	<ul style="list-style-type: none"> • Τεχνικές/ Μέθοδοι Εγκατάστασης & Συνεργατικού έργου -Χρήση Πολυμέσων για την υλοποίηση και την καταγραφή του έργου Γλυπτική στην ύπαιθρο Earthworks Land Art Arte Povera Enviromental movement/ sculpture (Περιβαλλοντική γλυπτική) Process art Site-specific art Ομάδες/κινήματα Συνεργατικής Τέχνης: -Dada -Fluxus -Situationist International (Καταστασιακή Διεθνής) - Experiments in Art and Technology (Πειράματα στην τέχνη και την τεχνολογία) -Mujeres Muralistas -Colab -Guerrilla Girls 	<p>Οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εκθέτουν τις απόψεις τους πάνω στην ερμηνεία των εγκαταστάσεων -Συζητούν σχετικά με τις πολιτικές δηλώσεις ανά την Ελλάδα και τον κόσμο για το ρόλο που μπορεί να παίξει η τέχνη στην κοινωνία. (Γλυπτική- Περιβάλλον-ΜΜΕ και η διαμόρφωση αξιών-συμπεριφορών) -Συζητούν πάνω στα διάφορα μορφών γλυπτικά έργα που σχετίζονται με το πολιτισμό και το περιβάλλον και έχουν πολυδιάστατο, διεπιστημονικό και αλληλεπιδραστικό χαρακτήρα. -Ερευνούν σχετικά με την «Τέχνη στο Δημόσιο Χώρο»- τη Γλυπτική και τη διαμόρφωση του οικείου περιβάλλοντος, επαναπροσδιορίζοντας το και επεμβαίνοντας δημιουργικά σε αυτό. (Χώρος- Τόπος) -Σχεδιάζουν και δημιουργούν ένα Συνεργατικό έργο τέχνης στο σχολείο ή στο τοπικό περιβάλλον με θέμα την «Ειρήνη», τον «Πολιτισμό» ή το «Περιβάλλον» -Ενσωματώνουν την τεχνολογία σε μια εγκατάσταση (π.χ. βίντεο) -Γνωρίζουν τους καλλιτέχνες της δεκαετίας του 1960 οι οποίοι χρησιμοποίησαν υλικά που έβρισκαν στο αστικό περιβάλλον τους για να κάνουν σχόλια για τη σύγχρονη κοινωνία. -Εξετάζουν παραδείγματα έργων όπως αυτά των E Kienholz, G. Segal και R.

<p>-Να κατανοήσουν το σκοπό και τη λειτουργία των εικαστικών έργων στο περιβάλλον και τον πολιτισμό</p> <p>-Να παίρνουν αποφάσεις και να λύνουν προβλήματα</p> <p>Ενδεικτικά 20 ώρες</p>	<p>-SITO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά: Χαρτιά, σύρμα, ξύλο, αρματούρα, χαρτοταινία κ.α. 	<p>Rauschenberg.</p> <p>-Γνωρίζουν τον όρο «mixed media» /μικτή τεχνική.</p> <p>-Δημιουργούν έργα ενσωματώνοντας αντικείμενα και υλικά από τον κόσμο γύρω τους.</p> <p>-Γνωρίζουν τον όρο «documentation»</p> <p>-Γνωρίζουν τα έργα του Christo</p> <p>-Συζητούν την κλίμακα των έργων του Christo και τον προσωρινό τους χαρακτήρα.</p> <p>-Δημιουργούν ένα συνεργατικό εφήμερο Έργο στην αυλή του σχολείου.</p> <p>-Καταγράφουν το έργο σε βίντεο ή φωτογραφίες.</p> <p>-Συγκρίνουν δύο έργα εγκατάστασης ή μία εγκατάσταση με ένα πιο παραδοσιακό είδος γλυπτικής. (Ατομικά ή σε μικρές ομάδες)</p> <p>-Κάνουν εικαστικές προτάσεις πάνω σε κοινωνικό θέματα, «Απελάστε τον Ρατσισμό» κ.α.</p> <p>α) Συνεργάζονται με άλλα σχολεία β) Αναρτούν τα έργα τους στην ιστοσελίδα του σχολείου</p>
--	--	---

ΣΤ' Άξονας: "ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΞΕΙΣ"

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν διαχρονικά την γλυπτική (σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο) σε σχέση με την ιστορία και τον πολιτισμό.</p> <p>- Να προσδιορίζουν χρονικά, ιστορικά, γεωγραφικά και από άποψη τεχνολογίας τα γλυπτικά έργα</p> <p>- Να διακρίνουν σε ένα έργο τέχνης θρησκευτικές, κοινωνικές, πολιτικές και</p>	<p>1.Προϊστορική Γλυπτική</p> <p>2. Αιγυπτιακή γλυπτική</p> <p>3. Γλυπτική Αρχαίων Πολιτισμών: -Μεσοποταμία -Αφρική -Κίνα -Νότια Αμερική</p> <p>4. Αρχαία Ελληνική Γλυπτική (Μινωική και</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Έρχονται σε επαφή με έργα Γλυπτικής από την Ελλάδα και τον κόσμο και ερευνούν σχετικά με τις θεματικές, τις επιρροές και τους συμβολισμούς τους</p> <p>-Σχηματίζουν μικρές ομάδες και κάνουν έρευνα σχετικά με την τοπική γλυπτική μιας χώρας και μιας περιόδου της επιλογής τους. Παρουσιάζονται ευρήματά τους. Δημιουργούν γλυπτά με τα υλικά ή / και το</p>

<p>διαπολιτισμικές επιδράσεις και επιρροές</p> <p>- Να αναγνωρίζουν ότι το αντικείμενο μπορεί να πάρει διαφορετική έννοια, σημασία και λειτουργία ανάλογα με τον τρόπο χρήσης στο γλυπτικό έργο</p> <p>- Να αντιλαμβάνονται τη σημασία της τεχνολογίας στη δημιουργία ενός εικαστικού έργου.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται ότι οι τέχνες μπορούν και λειτουργούν χωρίς συγκεκριμένα εκφραστικά όρια</p> <p>-Να χρησιμοποιούν ως πηγές βιβλία ιστορίας Τέχνης, άρθρα, καταλόγους εκθέσεων και το διαδίκτυο ώστε να αναπτύσσουν τις ικανότητές τους για την πρόσβαση στη γνώση</p> <p>-Να συνδέουν τα έργα με μεγάλα ιστορικά γεγονότα, τα οποία καθόρισαν την τεχνοτροπία ή τη θεματολογία</p> <p>- Να διακρίνουν τη σημασία της γραφής καθώς και τη χρήση του λόγου στο έργο τέχνης</p> <p>-Να κατανοούν πώς η εικαστική τέχνη μπορεί να μεταδώσει ή να αμφισβητήσει τις πολιτιστικές αξίες, τις ιδέες και τις πεποιθήσεις</p> <p>- Να εργάζονται αποτελεσματικά σε μια ομάδα</p> <p>-Να ευαισθητοποιηθούν στα μεγάλα ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο και</p>	<p>Κυκλαδική τέχνη)</p> <p>5. Γεωμετρικοί χρόνοι</p> <p>6. Κλασικοί χρόνοι</p> <p>7. Ελληνιστική Γλυπτική</p> <p>8. Αναγέννηση</p> <p>Μανιερισμός</p> <p>Μπαρόκ</p> <p>Ροκοκό</p> <p>Νεοκλασικισμός</p> <p>Ρεαλισμός</p> <p>Ιμπρεσιονισμός</p> <p>Μεταϊμπρεσιονισμός</p> <p>Art Nounveau</p> <p>Φοβισμός</p> <p>Πριμιτιβισμός,</p> <p>Κυβισμός</p> <p>Κονστρουκτιβισμός</p> <p>Μοντερνισμός</p> <p>Σουρεαλισμός</p> <p>Ντανταϊσμός</p> <p>Αφαίρεση</p> <p>Φουτουρισμός-</p> <p>Εξπρεσιονισμός</p> <p>Αφηρημένος</p> <p>Εξπρεσιονισμός</p> <p>Ποπ-αρτ</p> <p>Κινητική τέχνη</p> <p>Μινιμαλισμός</p> <p>Fluxus</p> <p>Φεμινιστική τέχνη</p> <p>Εννοιολογική τέχνη</p> <p>Performance /</p> <p>Body art</p> <p>Εγκαταστάσεις</p> <p>Video art</p> <p>Earth art</p> <p>Arte Povera</p> <p>Μεταμοντερνισμός</p> <p>Τέχνη νέων μέσων:</p> <p>Ψηφιακή/</p> <p>Ίντερνετ τέχνη</p> <p>-Η γλυπτική στην νεότερη Ελλάδα</p>	<p>στυλ της επιλεγμένης χρονικής περιόδου και τόπου. (π.χ. Αφρικανικές ξυλόγλυπτες μάσκες, τοτέμ κ.α.)</p> <p>-Σχολιάζουν έργα όπως τα “ready mades”</p> <p>-Με αφορμή την Ζωφόρο του Παρθενώνα να συζητήσουν για τις θρησκευτικές και τις τελετουργικές πράξεις των Ελλήνων</p> <p>-Σχολιάζουν τις επιγραφές των έργων τέχνης καθώς και τη χρήση γραμμάτων και λόγου μέσα σε αυτά</p> <p>-Γνωρίζουν μέσα από προβολές και έρευνα παραδείγματα με μνημεία από άλλους πολιτισμούς. Εξετάζουν τις έννοιες και τη σημασία τους και αναζητούν κοινά στοιχεία (θέμα, υλικό, μορφή)</p> <p>Παρατηρούν τα μνημεία στην κοινότητα τους και τα συγκρίνουν με άλλα που έχουν δει, αλλά και με άλλα πιο παραδοσιακά μνημεία, όπως είναι οι φιγούρες και οι προτομές ηρώων του Εικοσιένα.</p> <p>-Αναλύουν τα παραπάνω μνημεία.</p> <p>-Σχεδιάζουν ένα μεγάλης κλίμακας μνημείο για την τοπική τους κοινότητα (π.χ. ένα σημαντικό άνθρωπο της κοινότητας)</p> <p>-Συγκεντρώνουν εικόνες έργων γλυπτικής από άλλους πολιτισμούς και τις κατηγοριοποιούν ανά θέμα. Τις εκθέτουν στην τάξη και συζητούν για τις ομοιότητες και τις διαφορές συγκρίνοντας με γλυπτικά έργα του δυτικού πολιτισμού</p>
---	--	---

<p>να γνωρίσει τους τρόπους που αυτά διατυπώνονται μέσα από την τέχνη</p>		
<p>-Να αξιολογούν και να αναλύουν τα μορφικά στοιχεία έργων τέχνης διαφορετικών περιόδων</p> <p>-Να κατανοούν την γλυπτική και γενικά τις εικαστικές τέχνες ως κοινωνικό-πολιτισμικό φαινόμενο</p> <p>-Να παρατηρούν το δομημένο περιβάλλον και να προτείνουν λύσεις βελτίωσής του μέσα από εικαστικές παρεμβάσεις</p> <p>-Να αναλύουν με λεπτομέρειες ένα έργο σύγχρονης γλυπτικής και να χρησιμοποιούν σχετική ορολογία</p> <p>--Να κατανοούν και να σχολιάζουν το περιεχόμενο, το νόημα και το μήνυμα έργων τέχνης</p> <p>-Να συμμετέχουν σε συζητήσεις γύρω από την τέχνη, να έχουν απόψεις και να τις υποστηρίζουν</p> <p>-Να εξηγούν με πιο τρόπο το ίδιο θέμα αποδίδεται με διαφορετικά μέσα στις διάφορες τέχνες. Κριτική-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αισθητική και Κριτική Ανάλυση: <p>Ορολογία Γλυπτικής</p> <p>Ανάλυση έργου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - περιγραφική - μορφολογική - περιεχομένου, νοήματος <p>(Νοηματικές αξίες: Περιεχόμενο Σενάριο Ρόλος Υπονοούμενο Αναπαραστατικό Αφηρημένο)</p> <ul style="list-style-type: none"> -κοινωνικών επιδράσεων - Αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση 	<p>-Παρουσιάζουν σύντομη γραπτή ερμηνεία μετά από την ανάλυση ενός έργου στη τάξη</p> <p>-Συγκρίνουν έργα του ίδιου καλλιτέχνη ή του ίδιου ύφους ή της ίδιας ή άλλης εποχής.</p> <p>-Αξιοποιούν κείμενα τέχνης, κριτικές, άρθρα, παρουσιάσεις έργων ή εκθέσεων σε εφημερίδες, περιοδικά, καταλόγους αναρτώντας τα στο διαδίκτυο</p> <p>-Ανακαλύπτουν την ιδέα που εκφράζεται μέσα από το γλυπτικό έργο τέχνης</p> <p>-Συζητούν το περιεχόμενο και το νόημα των συνθέσεων ready mades του Marcel Duchamp</p> <p>-Έρχονται σε επαφή με την «τέχνη διαδικτύου» (internet art) και γνωρίζουν τις μορφές της (π.χ. διαδικτυακές εγκαταστάσεις -Internet-linked networked installations, διαδραστικά έργα υπό μορφής streaming video, audio)</p>

<p>αξιολόγηση</p> <p>-Να εξηγούν τον επικοινωνιακό χαρακτήρα του έργου τέχνης</p> <p>-Να εξηγούν τη σχέση της τέχνης με διάφορες εκδηλώσεις του ανθρώπου, όπως για παράδειγμα τέχνη και τεχνολογία ή τέχνη και θρησκεία</p> <p>-Να αναλύουν και να κάνουν συνδέσεις μεταξύ της γλυπτικής και της αρχιτεκτονικής</p> <p>-Να χρησιμοποιήσουν την γλυπτική τέχνη ως μέσο επίγνωσης του εαυτού τους αλλά και συνειδητοποίησης του κοινωνικού τους ρόλου</p> <p>-Να κατανοούν και να σχολιάζουν απλά κείμενα για την τέχνη</p> <p>Ενδεικτικά 10 ώρες</p>		
---	--	--

Ζ' Άξονας: “ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΛΥΠΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ- ΕΚΘΕΣΗ”

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί:</p> <p>-Να κατανοήσουν πώς να συνθέτουν γραπτώς ένα βιογραφικό ή μία σύννοψη σχετική με το έργο τους</p> <p>-Να πειραματιστούν με τη χρήση νέων τεχνολογιών, μέσων και υλικών για την παρουσίαση των εργασιών τους με πολλές μορφές (πολυμέσα κ.ά.)</p> <p>-Να ενημερωθούν σχετικά με τις επαγγελματικές δυνατότητες που σχετίζονται με την Γλυπτική</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία Φακέλου παρουσίασης καλλιτεχνικού έργου (Portfolio) Σημασία και χρήση του portfolio Είδη/ Τύποι portfolio Δείγματα portfolio Κριτήρια επιλογής έργων Τεχνικές για τη λήψη διαφανειών (slides), ψηφιακών φωτογραφιών και 	<p>Οι μαθητές:</p> <p>-Γνωρίζουν την σημασία του portfolio για την αρχειακή καταγραφή, την διαφύλαξη και την προστασία των έργων τους</p> <p>-Συνθέτουν, φωτογραφίζουν και επεξεργάζονται ψηφιακά το αρχείο των έργων τους</p> <p>-Ετοιμάζουν portfolio με διαφάνειες των έργων.</p> <p>-Συντάσσουν σχετικό με τις δημιουργίες τους κείμενο και κατασκευάζουν ετικέτες διαφανειών</p>

	<p>βίντεο Αρχειακή καταγραφή των έργων</p> <p>Καταγραφή του ψηφιακού portfolio σε CD ή σκληρό δίσκο</p> <p>Η Γλυπτική ως επάγγελμα</p> <p>Το Εργαστήριο Γλυπτικής</p>	<p>-Επισκέπτονται εργαστήρια Ελλήνων Γλυπτών</p> <p>-Παρακολουθούν το έργο καλλιτεχνών μέσα από τα ψηφιακά τους portfolio, τις εκθέσεις τους και το διαδίκτυο</p>
<p>-Να είναι ικανοί να αποφασίσουν τη θεματολογία της έκθεσής τους σε σχέση με μηνύματα και τρόπο παρουσίασης</p> <p>-Να γνωρίσουν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή και την σύνθεση των έργων τους στον χώρο παρουσίασης της έκθεσης</p> <p>-Να γνωρίσουν τη διαδικασία του σχεδιασμού, της οργάνωσης, της δημιουργίας και της προώθησης των εικαστικών τους έργων στη σχολική κοινότητα αλλά και στην τοπική και ευρύτερη κοινωνία.</p> <p>-Να συνεργαστούν για την δημιουργία μίας Ομαδικής έκθεσης και να αξιολογούνται αποτελέσματα Ενδεικτικά 4 ώρες</p>	<p>• Έκθεση (Δημόσιοι χώροι - Ιδιωτικές γκαλερί - Μουσεία - Τεχνικές οργάνωσης, παρουσίασης, προβολής)</p>	<p>-Δημοσιεύουν και αναρτούν έργα τους στις κατάλληλες σελίδες του σχολικού δικτύου, αλλά και σε επιλεγμένα παγκόσμια δίκτυα σχολείων και καλλιτεχνικών πλατφορμών</p> <p>-Συγκρίνουν διαφορετικών τύπων εκθέσεις (διαδίκτυο, περιβάλλοντα χώρο, γκαλερί κ.α.)</p> <p>-Προετοιμάζουν μια ομαδική έκθεση: Σχεδιασμός, επιλογή χώρου, τοποθέτηση έργων, κατάλογος, κείμενα για τα έργα τέχνης.</p>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ
Α΄, Β΄, Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κλασικός χορός αποτελεί αυτόνομη και ανεξάρτητη μορφή της τέχνης του Χορού. Μέσα από την αδιάλειπτη και δυναμική του παρουσία από τον 16^ο αιώνα μέχρι σήμερα, συνδυάζει και ενσωματώνει στοιχεία από το κοινωνικό-πολιτισμικό-ιστορικό-οικονομικό περιβάλλον που αναπτύσσεται και αποτελεί μια από τις πιο δυναμικές μορφές έκφρασης του ανθρώπου και του περιβάλλοντός του. Ο χορός όπως και το θέατρο, η ζωγραφική, ο κινηματογράφος και όλες οι τέχνες ενεργοποιούν τον άνθρωπο μέσω της αισθητικής αγωγής σε βαθύτερη διεύρεση και κατανόηση εννοιών και νοημάτων. Μέσα από τον δημιουργικό κόσμο των τεχνών και του κλασικού χορού ειδικότερα, ο άνθρωπος είναι σε θέση να έρθει σε άμεση επαφή με την δημιουργικότητα και τη φαντασία του και να οικοδομήσει φανταστικούς, αλλά και πραγματικούς κόσμους αντίστοιχους της υψηλής ποιότητας ζωής που του αξίζει.

Όλες οι μορφές τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία προϋποθέτουν τη συμμετοχή και την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων. Σύμφωνα με τον Α. Τσιάρα «Η συμμετοχή είναι μια μετασηματιστική πρωτοβουλία, η οποία οδηγεί σε αλλαγή και κατά συνέπεια στη μάθηση» (Τσιάρας, 2004:14). Το πεδίο γνώσης που αναδύεται μέσα από τον κλασικό χορό επιτρέπει στον μαθητή την πνευματική και συναισθηματική του ωρίμανση, που κι αυτή με τη σειρά της σηματοδοτεί την εξοικείωση του μαθητή με την πολύπλοκη και συνεχώς μεταβαλλόμενη πραγματικότητα που τον περιβάλλει.

2. ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όπως αναφέρει ο Τσιάρας «Μελετητές από τον τομέα της αισθητικής αγωγής υποστηρίζουν ότι η προσωπική μάθηση ευνοείται μέσα από τη δημιουργία και την αξιολόγηση του φανταστικού κόσμου που δημιουργούν οι καλές τέχνες» (Τσιάρας, 2004:14). Επιπρόσθετα υποστηρίζεται η βαθιά πεποίθηση ότι η πνευματική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών βελτιώνεται μέσα από τη ενασχόληση τους με αυτές. Οι τέχνες έχουν τη δική τους ξεχωριστή γλώσσα, η οποία χρησιμοποιεί λεκτικές και μη λεκτικές συμβάσεις. Μέσα από την κίνηση, τον ήχο, και την εικόνα, οι τέχνες μετατρέπουν τις δημιουργικές ιδέες των ανθρώπων σε εκφραστικά έργα που επικοινωνούν με πολυεπίπεδη σημασία.

2.1 Ο ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο κλασικός χορός στην εκπαίδευση παρέχει σε όλους τους μαθητές την ευκαιρία να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη γνώση του χορού ως έργο τέχνης. Μέσα από το μάθημα του κλασικού χορού οι μαθητές μαθαίνουν και βελτιώνουν τις δεξιότητες και τις τεχνικές του χορού στην τάξη, συμμετέχουν σε παρουσιάσεις, μελετούν την ιστορική και την πολιτιστική σημασία του χορού και την εξέλιξή του ως μια μορφή τέχνης και αξιολογούν την προσωπική εργασία τους και την εργασία των άλλων. Πιο συγκεκριμένα:

- Αποκτούν σημαντική γνώση των στοιχείων του κλασικού χορού, τις αρχές και τις έννοιες του.
- Αναπτύσσουν και εφαρμόζουν βασικές αρχές της χορογραφίας.
- Εφαρμόζουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις τεχνικές τους στις παρουσιάσεις χορού.
- Φτιάχνουν προσωπικά κριτήρια για την αξιολόγησή τους.
- Κοινοποιούν τις ιδέες, τις σκέψεις τους και τα συναισθήματά τους.

2.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΧΟΡΟΥ

Το μπαλέτο, ως κλασικός χορός παρότι φαίνεται ότι δεν αφήνει χώρο για νέες μεθόδους διδασκαλίας αφού οι κλασικές μέθοδοι της πρακτικής εξάσκησης και της επανάληψης, οι λεγόμενες αναπαραστατικές μέθοδοι, έχουν εδραιωθεί από χρόνια και έχουν φέρει αποτελέσματα

απαράμιλλης τεχνικής και καλλιτεχνικής αξίας, στο καλλιτεχνικό λύκειο προσεγγίζεται ολιστικά. Στόχος δεν είναι η αλλαγή στις βασικές αρχές της τεχνικής του μπαλέτου, γιατί τότε έχουμε να κάνουμε με ένα άλλο είδος χορού, όπως το μοντέρνο, μεταμοντέρνο, σύγχρονο, αλλά στον εμπλουτισμό του με μαθητοκεντρικούς τρόπους διδασκαλίας οι οποίες προάγουν την ακαδημαϊκή μάθηση, την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και την κοινωνικοποίηση των μαθητών. Η συνεργατική σχέση μαθητή – δασκάλου όπου τα παιδιά εκφράζονται, συνεργάζονται, εκτιμούν την τέχνη παράλληλα με την εκμάθηση της τεχνικής, η αμοιβαία διδασκαλία των μαθητών, οι μέθοδοι ανακάλυψης και δημιουργίας προτείνονται ως οι καταλληλότεροι. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να αγνοηθεί η ανάγκη της εξατομικευμένης διδασκαλίας για τους αρχάριους. Η διδασκαλία θα πρέπει να διαπνέεται από την προοδευτική εξέλιξη και να πραγματοποιείται σε σχέση με τις προηγούμενες γνώσεις των μαθητών. Ο καλλιτέχνης-δάσκαλος του χορού θα πρέπει να συνδέει τη διδασκαλία του με τα ενδιαφέροντά των εφήβων και να λαμβάνει υπόψη του τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ηλικίας και τις ανάγκες τους. Θα πρέπει να στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές να καταλάβουν τις βαθύτερες σωματικές και οργανικές συνδέσεις που υπάρχουν στην κίνηση, και να κρατήσει ζωντανό το ενδιαφέρον τους στην εξερεύνησή της. Στον αντίποδα μιας στείρας εξειδίκευσης υπογραμμίζεται η σημασία της βιωματικής μάθησης και η διασύνδεση του μαθήματος του κλασικού χορού με την τέχνη του χορού γενικότερα, αλλά και με άλλες τέχνες και επιστήμες. Ξεχωριστή σημασία έχει να δοθεί χώρος για δημιουργικότητα, να εμφυσηθεί η αγάπη για τις τέχνες και να αναπτυχθεί εκτίμηση στα έργα κλασικού ρεπερτορίου ως δημιουργίες αναλλοίωτης αξίας και αισθητικής.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΟΡΟΥ ΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Τα προγράμματα χορού στο Καλλιτεχνικό Λύκειο έχουν σχεδιαστεί για όλους τους μαθητές ακόμα και εάν έχουν διαφορετικούς βαθμούς εμπειρίας και τεχνικής μιας τυπικής εκπαίδευσης χορού. Τα προγράμματα Σπουδών του χορού, στο Καλλιτεχνικό Λύκειο, προωθούν τη δημιουργική συνύπαρξη της εκμάθησης των βημάτων και της τεχνικής με τη δημιουργική διαδικασία. Σκοπός τους είναι να βοηθήσουν τους μαθητές να καταλάβουν τον ενοποιητικό χαρακτήρα του χορού μέσα από την εκπαίδευση πολλών και διαφορετικών δεξιοτήτων. Τα πολυποικίλα προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι και οι διαφορετικές δραστηριότητες θα τους δώσουν σφαιρική εκπαίδευση, θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον τους, θα τους βοηθήσουν να αποκτήσουν εμπειρίες σχετικές με το συγκεκριμένο αντικείμενο και να εξερευνήσουν ποικίλα θέματα. Επίσης τα ΠΣ δίνουν στους μαθητές/τριες ευκαιρίες να κατανοήσουν τη σημασία της εκπαίδευσης στο χορό και να αναγνωρίσουν τα εφόδια που τους δίνει. Επιπλέον, τους επιτρέπει να αξιολογήσουν το χορό και τη δουλειά τους και τους βοηθά να εφαρμόσουν τις αρχές του χορού στη ζωή και στην τέχνη. Οι μαθητές έχουν πολλές ευκαιρίες για να ανακαλύψουν και να αναπτύξουν τα ταλέντα τους και να επεκτείνουν τις αντιλήψεις τους για τον εαυτό τους, την κοινότητα και τον κόσμο. Η εκπαίδευση στον χορό στο Καλλιτεχνικό Σχολείο είναι απαραίτητη για τους μαθητές που θέλουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους στον χορό γενικότερα. Επειδή οι μαθητές στις τάξεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν συχνά διαφορετικές ικανότητες, εμπειρία και επίπεδο, οι προσδοκίες για τους μαθητές είναι εξατομικευμένες. Κάθε επίπεδο διδασκαλίας βασίζεται στα θεμέλια της γνώσης και των δεξιοτήτων που καθορίζονται σε προηγούμενα επίπεδα. Κάθε μάθημα εστιάζει σε συγκεκριμένους στόχους, πχ στην επέκταση της βάσης των γνώσεων των μαθητών, στην εισαγωγή και εξέλιξη σε τεχνικές και δεξιότητες ανάλυσης και σύνθεσης, στην ανταπόκριση και στην διασύνδεση της τέχνης του χορού με άλλα στοιχεία. Η εργασία στις προηγούμενες τάξεις ενεργεί ως δομικό στοιχείο. Οι μαθητές μαθαίνουν τη σημασία της καθημερινής πρακτικής για την οικοδόμηση δεξιοτήτων και τεχνικών χορού, μέσα από έναν δομημένο και συνεπή τρόπο. Οι μαθητές επιπλέον θα αποκτήσουν κοινωνικές δεξιότητες απαραίτητες για τη ζωή τον 21ο αιώνα, όπως αλληλεγγύη, ενσυναίσθηση, εκτίμηση, αποδοχή στη διαφορετικότητα, κ.ά.

3.2 Ο ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ένα πρόγραμμα σπουδών χορού και συγκεκριμένα μπαλέτου, που αναπτύσσεται με τη χρήση του παραπάνω πλαισίου θα πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένο, ολοκληρωμένο και σε μια κλιμακωτή ανάπτυξη, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία κατάλληλων διδακτικών μεθόδων και να παρέχει γνώσεις στους μαθητές με διαφορετικούς τρόπους και ενδιαφέρουσες προτάσεις. Κατά τη διαδικασία της μελέτης του χορού, οι μαθητές θα επιτύχουν να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες που είναι σημαντικές όχι μόνο για τον χορό καθ'αυτόν αλλά και για άλλα μαθήματα του σχολείου αλλά και για την μετέπειτα ζωή τους. Θα αναπτύξουν:

- *την ικανότητα να γνωρίσουν τον εαυτό τους, τις ανθρώπινες σχέσεις, και το κοινωνικό περιβάλλον,
- *δεξιότητες κριτικής σκέψης και αναστοχασμού, εξετάζοντας τους λόγους κάθε χορευτικής πράξης, αναλύοντας επιμέρους απαντήσεις στα μαθήματα και ερμηνεύοντας τη πρόθεση των χορογράφων,
- *δημιουργική ικανότητα σκέψης, δημιουργώντας πρωτότυπες ερμηνείες, με βάση την ανταπόκριση σε δικές τους χορογραφίες ή έργα άλλων, και θα μάθουν να δημιουργούν project,
- *θα συνδέσουν το χορό με τον πολιτισμό και την ιστορία διερευνώντας τον τρόπο που ένας χορός σχετίζεται με την εποχή, τα καλλιτεχνικά ρεύματα και τον τόπο της καταγωγής του,
- *θα μάθουν μεθόδους επικοινωνίας των διαφόρων μέσων μαζικής ενημέρωσης, και θα μπορούν να παρακολουθούν κριτικά και αναλυτικά ζωντανές και μαγνητοσκοπημένες παραστάσεις χορού,
- *θα αποκτήσουν γνωστική, κοινωνική, συναισθηματική και σωματική ανάπτυξη και θα αντιληφθούν το σώμα τους ως το μέσο μιας ολοκληρωμένης σκηνικής παρουσίας.

Το πρόγραμμα σπουδών διατυπώνει τους τρόπους που θα βοηθήσουν τους μαθητές να εξελιχθούν σε υψηλότερα επίπεδα γνώσεων και δεξιοτήτων.

Με αυτή την εκπαίδευση οι μαθητές/ ερμηνευτές θα μπορούν να έχουν εκφραστικότητα και αισθαντικότητα, αλλά θα αποκτήσουν μια γερή βάση, όχι μιας αποκομμένης εκπαίδευσης όπου διαχωρίζονται οι δράσεις του σώματος και του πνεύματος, αλλά έχοντας βιώσει τον χορό ολιστικά. Ακόμα και στον μαθητή που δεν θα συνεχίσει τις σπουδές του σε μια Ανώτερη Επαγγελματική Σχολή χορού, θα έχει καλλιεργηθεί η αγάπη για τις τέχνες, η ευγένεια της ψυχής, θα έχει επικοινωνήσει και θα έχει εκφραστεί με ευαισθησία. Θα έχει αποκτήσει, δηλαδή, δεξιότητες που θα τον ακολουθούν σε όλη του τη ζωή. Η παρακολούθηση των μαθημάτων στο καλλιτεχνικό σχολείο θα έχει θετική επίδραση σε όλες τις πλευρές της ύπαρξής του, στο σώμα του, στην νοητική του ικανότητα και τα συναισθήματά του.

3.3 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για λόγους διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι τέσσερις βασικοί άξονες αναλύονται στους παρακάτω επιμέρους άξονες:

1. **ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ.**
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α1: ΣΩΜΑ - ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΑΝΑΤΟΜΙΑ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α2: ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ - ΕΚΦΡΑΣΗ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α3: ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α4: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ - ΣΥΝΘΕΣΗ
2. **ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ**
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΑΛΥΣΗ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β2: ΙΣΤΟΡΙΑ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ - ΣΥΓΚΡΙΣΗ
3. **ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ**
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Γ1: ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
4. **ΑΞΟΝΑΣ Δ: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ**
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ1: ΧΟΡΟΣ – ΣΧΟΛΕΙΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ2: ΧΟΡΟΣ - ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
  - ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ3: ΧΟΡΟΣ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΖΩΗΣ

Ο καθηγητής κλασικού χορού μπορεί να επιλέξει σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης την διαχείριση των διδακτικών ωρών. Συνιστάνται >3 ώρες τεχνική κλασικού χορού εβδομαδιαίως. (Άξονας Α με έμφαση στον επιμέρους άξονα Α2).

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα των διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως για την Α΄ Λυκείου προτείνεται ως ακολούθως:

Άξονας Α : Δημιουργία – Επιτέλεση 4 ώρες
 Άξονας Β : Χορευτική Εγγραμματοσύνη ½ ώρα
 Άξονας Γ : Ανταπόκριση ½ ώρα
 Άξονας Δ: Διασύνδεση 1 ώρα

Για τη Β΄ Λυκείου προτείνεται:

Άξονας Α : Δημιουργία – Επιτέλεση 3 ώρες
 Άξονας Β : Χορευτική Εγγραμματοσύνη ½ ώρα
 Άξονας Γ : Ανταπόκριση ½ ώρα
 Άξονας Δ: Διασύνδεση 1 ώρα

Για τη Γ΄ Λυκείου προτείνεται:

Άξονας Α : Δημιουργία – Επιτέλεση 2 ώρες
 Άξονας Β : Χορευτική Εγγραμματοσύνη ½ ώρα
 Άξονας Γ : Ανταπόκριση ½ ώρα
 Άξονας Δ: Διασύνδεση 1 ώρα

Με την ολοκλήρωση κάθε τάξης (Α΄, Β΄ και Γ΄ Λυκείου) θα πρέπει να έχει επιτευχθεί το σύνολο των στόχων που αναφέρονται σε όλους τους άξονες σε κάθε τάξη.

3.4 ΠΙΝΑΚΕΣ

3.4.1 Α΄ ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ (100 ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α1 : ΣΩΜΑ - ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΑΝΑΤΟΜΙΑ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
-Να αποκτήσουν συνείδηση του σώματος και των κινητικών δυνατοτήτων τους -Να αντιλαμβάνονται βιωματικά την ανατομία τους.	Βιωματική Ανατομία	Ασκήσεις συνειδητοποίησης των βασικών συστημάτων του σώματος (εριστικό, νευρομυϊκό, σπλαχνικό). Παιχνίδια κινήσεων που ξεκινούν από τα οστά, τους μύες, την αναπνοή, την καρδιά, το στομάχι κλπ
-Να αντιλαμβάνονται την	Ανατομία, βιομηχανική του	-Ασκήσεις από την ιδεοκίνηση και τα

<p>κίνηση του σώματός τους μέσα από τις βασικές αρχές της κίνησης.</p> <p>-Να εμβαθύνουν την αντίληψη του σώματός τους ως προς την βαρύτητα την ευθυγράμμιση και την ισορροπία.</p> <p>-Να είναι ικανοί να μετακινούνται λειτουργικά από την όρθια θέση στο πάτωμα.</p> <p>Να αντιλαμβάνονται πως αναπνέουν λειτουργικά σε συνδυασμό με την κίνηση.</p>	<p>σώματος</p> <p>Ευθυγράμμιση, βαρύτητα, Ισορροπία</p> <p>Μετακίνηση-σταθεροποίηση-ισορροπία</p> <p>Αναπνοή</p>	<p>Somatics. Ασκήσεις εξερεύνησης της λειτουργίας των αρθρώσεων και βασικών μοχλών κίνησης.</p> <p>-Ασκήσεις μετακίνησης και ισορροπίας στην όρθια θέση.</p> <p>- Ασκήσεις συνειδητοποίησης του άξονα του σώματος και της στήριξης στην όρθια θέση..</p> <p>-Παιχνίδια αντίστασης στη βαρύτητα και ισορροπία μέσα και έξω από τον άξονα. Οι μαθητές αυτοσχεδιάζοντας ανακαλύπτουν τρόπους ώστε να σηκώνονται και να ξαπλώνουν στο πάτωμα, με το λεξιλόγιο του κλασικού , χορού .</p> <p>Ασκήσεις αναπνοής.</p>
---	--	---

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α2 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ - ΕΚΦΡΑΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p> <p>Εμβαθύνουν και να βελτιώνουν την ποιότητα στην τεχνική τους σε σχέση με τις βασικές θέσεις του σώματος στη μπάρα.</p> <p>Να εκτελούν τις βασικές κινήσεις των χεριών.</p>	<p>Κορμός-πόδια-χέρια-κεφάλι</p> <p>Κατευθύνσεις και Θέσεις χεριών</p>	<p>Για μελέτη και καθημερινή επανάληψη. Ασκήσεις στην μπάρα σε σχέση με τις βασικές θέσεις, plie, tendu, releve, epaulement demi plie et grand plie. Ασκήσεις στις positions των χεριών σε διαφορετικούς ρυθμούς. Σε αργό ρυθμό για μεγαλύτερο έλεγχο.</p>

<p>Να επιτελούν τις βασικές κινήσεις των ποδιών.</p>	<p>Πόδια</p>	<p>Σε γρήγορο ρυθμό, με χρήση αντιχρονισμού, κατευθύνσεων και θέσεων χεριών.</p> <p>Battements tendus, -bts jetés -passé par terre - petit battement sur le coup de pied - battements frappés & fondus , -battements développés - grands battements, -relevé lent -rond de jambe -rond de jambe en l' air.</p> <p>Στη μπάρα ξεχωριστές ασκήσεις για στροφές για καλύτερο έλεγχο. -En dedans και En dehors από 5η position -En dehors σε 4η position - Tours από θέση προετοιμασίας, dégagé.</p>
<p>Στροφές και πλάγιες κάμψεις της σπονδυλικής στήλης</p>	<p>Στροφές</p>	<p>Εκτέλεση των ασκήσεων στη μπάρα αλλάζοντας ταχύτητα (moderato – allegro), δυναμική στην κίνηση (legato-staccato) κατά την εκτέλεση της δεξιάς και της αριστερής πλευράς, σε συνδυασμό με ισορροπία σε relevé και θέσεις sur le coup de pied ,retiré</p> <p>Εναλλακτικά σε ορισμένα μαθήματα μπορεί όλη η αλληλουχία των ασκήσεων στην μπάρα να δοκιμάζονται στο κέντρο, demi-plie και grand plie -relevé στις θέσεις sur le coup de pied, retire</p>
<p>Να κινούνται συνδυαστικά σε σχέση με τον κορμό και τις κινήσεις των άκρων.</p>	<p>Σύνθετες κινήσεις</p>	

<p>Να εκτελούν τα βήματα χωρίς την στήριξη στην μπάρα.</p> <p>Να αντιλαμβάνονται την κίνηση μέσω του σώματός τους.</p> <p>-Να αναπτύξουν καλό συντονισμό των μερών του σώματός τους και κινητικές δεξιότητες ώστε να μπορούν να εκφραστούν καλλιτεχνικά.</p> <p>Να αποκτήσουν καλή ισορροπία, αλτικότητα και κιναισθηση.</p>	<p>Ισορροπία - έκταση</p> <p>Εναλλαγές ρυθμών, κατευθύνσεων, χεριών, εστίασης κεφαλιού.</p> <p>Καταμερισμός ασκήσεων ανά φύλο</p>	<p>-Από a terre αύξηση των μοιρών της κίνησης σε 45°.</p> <p>Περνάνε από στάσεις του σώματος κρατώντας τρεις ή τέσσερις χρόνους. Στάσεις του σώματος</p> <p>--Pose écarté</p> <p>-attitudes & arabesques</p> <p>Στις ασκήσεις της μπάρας είτε περνάμε από αυτές τις θέσεις, είτε στο τέλος των ασκήσεων. Κρατάμε την στάση . πχ για τέσσερις χρόνους .</p> <p>Άλματα για τα αγόρια με preparation από τη γωνία και για τα κορίτσια απλούς συνδυασμούς βημάτων σε pointes</p> <p>Pointes</p> <p>. -Temps Levé.</p> <p>-Από την 1^η 2^η & 5^η position από plie σήκωμα στις pointes, χωρίς «πήδημα» στις pointes.</p> <p>-Echappé στις pointes</p> <p>- Glissade</p> <p>-Assemblésoutenu</p> <p>--Sissonne simple/ ouverte</p> <p>- Temps lie</p> <p>-Pas de bourrée</p> <p>-Sus-Sous</p> <p>Αγόρια</p> <p><u>Τα αγόρια την ίδια στιγμή</u> μπορούν να εξασκούνται στα : pas battus, grand ballone σε 90° (effacé), στα συνεχόμενα ballote, τις στροφές και τα entrechats.</p> <p>Συνδυασμοί στο κέντρο και από γωνία</p> <p>-Pas de Bourrée με αλλαγή ποδιών</p>
--	--	--

<p>Να καλλιεργούν την αντοχή Να διατηρούν πόζες, θέσεις ,στήσιμο του σώματος παρά την δυσκολία των ασκήσεων .</p> <p>Να χορεύουν σε συντονισμό και αρμονία κάνοντας συνθέτες κινήσεις που εκτελούν σε εναλλαγές ταχύτητας του ρυθμού, αλλαγή κατευθύνσεων και θέσεων του σώματος .</p> <p>-Να αποκτήσουν προσανατολισμό στον χώρο και σε σχέση με τους άλλους.</p>	<p>Συνδετικά Βήματα</p> <p>Πηδήματα Allegro</p> <p>Σύνθετοι συνδυασμοί στο κέντρο</p> <p>Συνδυασμοί από γωνία</p> <p>ADAGIO</p>	<p>-Pas de Bourrée χωρίς αλλαγή ποδιών - Pas de Bourrée Dessus /Dessous -Pas de Bourrée en Tournant - Flic–Flac Pas Assemblé -Sissonne Simple , -Sissone Ourverte (ανοιχτό) -Sissonne Fermée (κλειστό), -Soubresaut, -Pas Balancé -Jeté με κίνηση στα πλάγια με μισές στροφές, - Jeté</p> <p>Passé -Jeté Ferme , Συνδυασμοί με -Pas Balancé(με έντονο éraulement) -Pas Ballotté -Pas Ballonné -Pas Emboité -Cabriole -Pas de Basque -Grand Pas de Basque Petit adagio με bts tendus, plié και développé, Temps Lie. Grand adagio που περιέχει όλα τα βήματα που έχουν διδαχθεί μεμονωμένα. (Pose croise σε attitude, στροφές σε adagio arabesques κα.) Εκτελούνται αποσπάσματα από την «Λίμνη των κύκνων» και την «Ζιζέλ»</p>
---	--	--

<p>Να αναπαράγουν μικρά κινητικά μοτίβα ή μια χορογραφία κλασικού ρεπερτορίου.</p> <p>Να εκτελούν χορογραφίες που περιέχουν βήματα της διδαχθείσας ύλης ή τροποποιημένες χορογραφίες για το επίπεδο των μαθητών</p>	<p>Αναπαραγωγή μοτίβων και χορογραφιών</p>	
---	---	--

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α3 : ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ - ΣΥΝΘΕΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p> <p>Να εξερευνούν το δικό τους κινητικό λεξιλόγιο-προσωπική κίνηση.</p> <p>Να χρησιμοποιούν το διδαχθέν βηματολόγιο της τεχνικής σε νέες αυτοσχέδιες συνθέσεις. - Να εξασκούν την ιδεοκίνηση.</p> <p>Να εκφράζονται μέσω του αυτοσχεδιασμού όπου δεν υπάρχει σωστό και λάθος, με τα βήματα του κλασικού χορού.</p> <p>Να αποκτήσουν χορευτική μνήμη.</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός</p> <p>-Εξερεύνηση μέσω παιχνιδιού</p> <p>Μεταφορά του αυτοσχεδιασμού στα κλασικά βήματα</p> <p>Απομνημόνευση</p>	<p>-Παιχνίδι παντομίμας με κάρτες που απεικονίζουν συναισθήματα. Ο καθένας στην αρχή μόνο με το πρόσωπο και μετά με τις κινήσεις του αποδίδει το συναίσθημα της κάρτας. -Κίνηση με θέμα ζεύγη αντιθέσεων π.χ. γρήγορη-αργή ταχύτητα, μαλακή δυνατή ένταση. -Τα ζεύγη αντιθέσεων αναπαρίστανται από ομάδα παιδιών, έπειτα από δεκάλεπτη προετοιμασία.</p> <p>-Μίμηση κίνησης σε επόμενο χρόνο όπου στην συνέχεια προστίθενται καινούργιες κινήσεις και απομνημόνευση όλης αυτής της αλληλουχίας.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α4 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ-ΣΥΝΘΕΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u> ΕΣ
<p>Να συνεργάζονται ώστε να χορεύουν με άλλους σε ζευγάρια ή σε σύνολα .</p> <p><u>Να δημιουργούν και παρουσιάζουν μια μικρή κινητική φόρμα μαζί με τις παραλλαγές της:</u></p> <p>Να εκτελούν μια κινητική φράση στατική με αλλαγή μετώπων στο χώρο, με αλλαγή στο μέτρο, με αλλαγή στο εύρος της κίνησης, με απόδοση της φράσης από περισσότερα άτομα-ανάπτυξη σχέσης αλληλεπίδρασης .</p> <p>Να παρουσιάζουν στα πλαίσια σχολικών εκδηλώσεων, για παράδειγμα μία διασκευασμένη σουίτα εναλλάσσοντας αργούς και γρήγορους ρυθμούς.</p>	<p>Δημιουργίες – συνθέσεις ατομικές, ανά ζεύγη και ομαδικές</p>	<p>Μάθημα Ρεπερτορίου</p> <p>Αναπαραγωγή ενός απλού συνδυασμού –κομματιού από χορογραφία κλασικού έργου.</p> <p>Πχ Από την «Λίμνη των Κύκνων» Το κομμάτι “the little swans” .</p>
<p>Να κινούνται με διαφορετικές Δυναμικές μεταφορές στο χώρο παραλλάσσοντας οργανωμένα μοτίβα .</p>	<p>Καθοδηγούμενοι - οργανωμένοι αυτοσχεδιασμοί</p>	<p>Παραλλαγές σε ένα μοτίβο.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ (12 ½ ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>-Να χρησιμοποιούν την ορολογία του κλασικού χορού.</p> <p>-Να μπορούν να περιγράψουν τις κινήσεις που δείχνει ο δάσκαλος με την χρήση ορολογίας.</p>	<p>Ορολογία</p>	<p>Ανάγνωση βιβλίων τεχνικής και αποσαφήνιση αποριών και επισήμανση θεωρητικών και πρακτικών διαφορών</p>
<p>- Να παρατηρούν και να</p>	<p>Παρατήρηση,</p>	<p>Ατομική εργασία</p>

αναλύουν την κίνηση.	ανάλυση κίνησης	Οι μαθητές χρησιμοποιούν κωδικοποιημένο λεξιλόγιο για να ορίσουν βήματα, ύφος χορού, να περιγράψουν την μουσική, τους ρυθμούς, κινήσεις, επαγγέλματα που αφορούν το χορό.
-Να ονοματίζουν τα διάφορα μέρη του σώματος, σχήματα στο χώρο, κινήσεις, κατευθύνσεις.		-Ομαδική εργασία φτιάχνουν μια εργασία με έννοιες και ονομασίες κινήσεων

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β2: ΙΣΤΟΡΙΑ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ - ΣΥΓΚΡΙΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:		
<p>Να αναγνωρίζουν εποχές, καλλιτεχνικά ρεύματα, παραστάσεις, χορευτές</p> <p>Να αναγνωρίζουν το ύφος μιας παράστασης και μέσα από το οπτικό αποτέλεσμα να διακρίνουν στοιχεία όπως ρομαντική περίοδος του κλασικού χορού, ή αν η χορογραφία είναι νεοκλασική.</p> <p>Να γνωρίζουν ιστορικές προσωπικότητες του κλασικού χορού . (Pavlova, Petipa, Nureyev κ.ά.)</p> <p>Να ξεχωρίζουν και αναλύουν τις διαφορετικές σχολές, συστήματα και εξέλιξη του κλασικού χορού.</p>	Ιστορία Χορού	<p>Παρακολούθηση βίντεο-</p> <p>Ανάληψη γραπτών εργασιών αναφορικά με τους χαρακτηριστικούς χορούς και παρουσίασή τους στην τάξη.</p> <p>Ανεύρεση σχετικού υλικού. Αναστοχαστική συζήτηση.</p>
<p>Να αναγνωρίζουν την επίδραση στον κλασικό χορό άλλων παραδοσιακών βημάτων.</p> <p>Να αναγνωρίζουν την σχέση</p>	Ένταξη στοιχείων Character στα έργα του κλασικού ρεπερτορίου.	<p>Εκμάθηση χαρακτηριστικών βημάτων όπως όπως polca , mazurka, pas</p>

<p>αυτών των χορών μέσα από τις κινησιολογικές φόρμες κατάλληλα δομημένες για την ένταξη και εξυπηρέτηση των αναγκών του κλασικού ρεπερτορίου .</p>		<p>rolonaise ταραντέλα, ουγγαρέζικο, φλαμένκο με port de bras και πόζες. -Σύνθεση μικρών χορογρα φιών χρησιμοποιώ ντας βήματα.</p> <p>-Εύρεση κατάλληλων μουσικών συνθέσεων.</p>
---	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Γ : ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ (12 ½ ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Γ1: ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Να κατανοούν τα στοιχεία της μουσικής (φράσεις ,μοτίβα, ένταση)και να τα αποτυπώνουν.</p> <p>Να εφαρμόζουν μέσα από δράσεις με βιωματικό τρόπο τα στοιχεία της μουσικής</p> <p>Να αισθάνονται ενεργά μέλη μιας ομάδας.</p>	<p>Μουσική καλλιέργεια</p> <p>Μουσικοκινητική</p>	<p>Να ζωγραφίσει η μια ομάδα μια αυτοσχέδια παρτιτούρα με σύμβολα όπως γραμμές (διάρκεια),τελείες (στιγμή), έντονο χρώμα (δυναμική) και μια άλλη ομάδα να προσπαθήσει να αναπαραστήσει.</p> <p>Μια ομάδα στο ρόλο ακροατών μαντεύει το συναίσθημα που παρίσταται.</p> <p>Δραστηριότητες μουσικοκινητικής με αξίες, δυναμική, επιτάχυνση κ.ά.</p>

<p>Να μαθαίνουν έμμεσα μέσω της παρατήρησης Να αναλύουν την κίνηση και την μουσική . Να αυτοαξιολογούνται.</p>	<p>Παρακολούθηση βίντεο Παρατήρηση και επισήμανση λεπτομερειών</p>	<p>Βιντεοσκόπηση του μαθήματος και παρακολούθηση της καταγραφής.</p>
<p>Να έχουν ικανότητα αυτοβελτίωσης. Να έχουν συνείδηση της σωστής ή λανθασμένης εκτέλεσης των βημάτων, όχι μόνο βλέποντας την κίνηση στο καθρέπτη αλλά κιναισθητικά .</p>	<p>Υγιής χρήση καθρέπτη</p>	<p>Δεκάλεπτη εργασία ανά ζεύγη -Ο ένας μαθητής εκτελεί μία άσκηση ενώ ο άλλος τον παρατηρεί και διορθώνει τυχόν λάθη . Διορθώνω την κίνηση χωρίς καθρέπτη</p>
<p>Να εκφράζουν την γνώμη τους και αυτό που αποκόμισαν από μια δραστηριότητα. Να εξασκούνται στον αναστοχασμό.</p>	<p>Συνεργασία μέσω project</p>	<p>Χωρισμός της τάξης σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα παρουσιάζει και η άλλη παρακολουθεί. Σε ανοιχτή συζήτηση η ομάδα που παρουσίασε κάνει αποτίμηση της προσπάθειάς της και η ομάδα που παρακολούθησε διατυπώνει παρατηρήσεις. Αναστοχάζεται εάν η ομάδα που χόρεψε εκπλήρωσε τον αρχικό της σκοπό/ την ιδέα της.</p>
<p>Να εκφράζονται και να αποτιμούν ένα έργο χορού ως προς την πρόθεση του δημιουργού και ως προς την δική τους συγκινησιακή συμμετοχή.</p>	<p>Καλλιέργεια ενεργητικής θέασης</p>	<p>-Παρακολούθηση ενός έργου χορού . -Ατομική καταγραφή συναισθημάτων και πιθανής εκτίμησης των στόχων του δημιουργού και εν συνέχεια συζήτηση στην ομάδα .</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		(25 ώρες)
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ1 : ΧΟΡΟΣ – ΣΧΟΛΕΙΟ- ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>–Να αναγνωρίζουν τη θεατρικότητα του κλασικού χορού.</p> <p>- Να αναγνωρίζουν τους χορούς ανάλογα με την εποχή</p> <p>-Να γνωρίζουν ιστορικά την εξέλιξη του μπαλέτου.</p>	<p>Σύνδεση του χορού με την θέατρο και την κοινωνική-πολιτιστική σημασία του χορού.</p> <p>Ιστορία χορού</p>	<p>Παρακολούθηση παράστασης.</p> <p>Αναγνώριση της σχέσης του με το θέατρο</p> <p>- Δραστηριότητα με σταυρόλεξο ή φωτογραφικό κουίζ σε σχέση με το θέατρο και τον χορό</p> <p>Μέσα από παραστάσεις χορού</p> <p>-κατανόηση των διαφόρων μορφών του χορού στο πέρασμα της ιστορίας ή σε διαφορετικές χρονικές περιόδους</p> <p>– ιστορία του μπαλέτου.</p>
<p>–Να αναγνωρίζουν τις άλλες τέχνες μέσα στον χορό. (εικαστικά, μουσική, λογοτεχνία, φωτισμός, σκηνογραφία κ. ά.).</p> <p>–Να μαθαίνουν μέσα από διερεύνηση .</p> <p>-Να δουλεύουν με συνεργασία και πρωτοβουλία.</p> <p>-Να ανακαλύπτουν πως γίνεται μια χορογραφία με αφορμή ερεθίσματα από άλλες τέχνες άλλες τέχνες ως ερεθίσματα.</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με άλλες τέχνες</p> <p>Σύνδεση με τη μουσική</p>	<p>Δημιουργία χορογραφίας με βήματα του κλασικού χορού με αφορμή μια μουσική επιλογή, ένα ποίημα, μια ιδέα, έναν πίνα</p> <p>ένα γλυπτό (15 μέρες προετοιμασίας).</p> <p>-Κινητική αντίδραση σε :</p> <p>- Ηχητικό ερέθισμα</p> <p>–χωρισμός των παιδιών σε ομάδες όπου οι διαφορετικές</p>

		ποιότητες κάνουν ένα κινητικό διάλογο.
<p>-Να αποκτούν αίσθημα ομαδικότητας μέσα από την κοινή εμπειρία.</p> <p>— Να βλέπουν παραστάσεις από το διαδίκτυο.</p> <p>-Να παρουσιάσουν μια χορογραφία σε παραστάσεις του σχολείου, στα πλαίσια εκδηλώσεων του Δήμου κ.ά.</p> <p>-Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία.</p> <p>-Να συνεργάζονται με παιδιά διαφορετικών τάξεων.</p> <p>-Να παρουσιάζουν χορογραφία σε άλλους εναλλακτικούς χώρους, άλλους φορείς</p> <p>-Να φιλοξενούν εργασίες άλλων σχολείων</p> <p>-Να επικοινωνήσουν με καλλιτέχνες ζωντανά</p> <p>-Να επισκεφτούν τη Λυρική Σκηνή και άλλες χορευτικές σκηνές της χώρα</p> <p>–Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία, φορείς.</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με την ζωή και το περιβάλλον που ζουν (κοινότητα)</p> <p>Επικοινωνία σχολείων και διαφορετικών τάξεων</p> <p>Συμμετοχή σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ</p>	<p>Συμμετοχή στην παρουσίαση μιας μεγαλύτερης τάξης</p> <p>Project</p> <p>Τα παιδιά χρησιμοποιούν τις δραστηριότητες των τριών τάξεων του Λυκείου ως δημιουργικά εναύσματα για πρωτότυπες δημιουργίες με τα βήματα του κλασικού χορού .</p> <p>Ανταλλαγή ιδεών και videos, επίσκεψη σε άλλο σχολείο</p> <p>Συμμετοχή μέσω του σχολείου σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ που αφορούν τις παραστατικές τέχνες και το χορό</p> <p>α) Διαγωνισμός νέων χορογράφων β) Φεστιβάλ «Μικρό Παρίσι» γ) Istfest φεστιβάλ τεχνών</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ2 : ΧΟΡΟΣ– ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ – ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>		
<p>Να γνωρίζουν βασικές αρχές κινηματογράφησης.</p> <p>Να χρησιμοποιούν την κάμερα για την καταγραφή</p>	<p>Σύνδεση κλασικού χορού και τεχνολογίας</p>	<p>Οι μαθητές καταλαβαίνουν και χρησιμοποιούν την καταγραφή ως εργαλείο επανάληψης ή σαν μέρος</p>

του μαθήματος η παραστάσεων.		<p>μιας παράστασης.</p> <p>Μαθαίνουν να χρησιμοποιούν σχετικά προγράμματα στον υπολογιστή.</p> <p>Σε μικρές ομάδες των 2-3 ατόμων γίνεται η καταγραφή μιας χορογραφίας έως τρία λεπτά.</p>
------------------------------	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ3: ΧΟΡΟΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ -ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΖΩΗΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Να αναγνωρίζουν τον κλασικό Χορό ως επάγγελμα.</p> <p>Αναγνώριση της ανάγκης συνεχούς εκπαίδευσης.</p> <p>Να κατανοούν τη σημασία της σωστής προθέρμανσης και αποθεραπείας στην αρχή και το τέλος του μαθήματος για την αποφυγή τραυματισμών.</p>	<p>Επαγγελματική αποκατάσταση</p> <p>Σεμινάρια</p> <p>Ζέσταμα /Warm-up αποθεραπεία/διατάσεις</p>	<p>-Πληροφόρηση για τις δυνατότητες επιλογής που έχουν αν επιθυμούν να συνεχίσουν σε επαγγελματικές σπουδές Σύγχρονου Χορού. Δάσκαλος/α Χορού, Χορογράφος, Χορευτής/τρια)</p> <p>·</p> <p>-Ένταξη σεμιναρίων με φιλοξενούμενους καλλιτέχνες.</p> <p>-Μαλακές ασκήσεις για ευλυγισία κορμού. -στο χαμηλό επίπεδο του χώρου .-σε καθιστές</p>

		θέσεις.-στην μπάρα -σε ξαπλωτή θέση
<p>-Να καταλαβαίνουν και να περιγράφουν πώς ανταποκρίνεται το σώμα σε μικρές και μεγάλες κινήσεις στις διατάξεις και στην αερόβια κίνηση.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας υγιεινής διατροφής για να ανταπεξέρχονται σε απαιτητικά κινητικά μαθήματα.</p> <p>Να επεξεργάζονται τρόπους για να συνδυάζουν τις προσωπικές διατροφικές τους συνήθειες με την υγιεινή και θερμιδική αξία των τροφίμων.</p> <p>-Να ενημερωθούν για τις θανάσιμες επιπτώσεις της νευρικής ανορεξίας-βουλιμίας.</p> <p>Να μην συνδέουν την καλλιτεχνία με πρότυπα ομορφιάς και στέρησης σύμφωνα με τα δυτικά στερεότυπα αλλά να ανακαλύψουν τη πραγματική αξία της τέχνης, η οποία επιδιώκει τη διαφορετικότητα και την προσωπική σύνδεση του χορευτή.</p>	<p>Βιωματική παρατήρηση</p> <p>Διατροφή</p> <p>Προσωπικό διαιτολόγιο</p> <p>Ενημέρωση</p> <p>Απελευθέρωση από τα πρότυπα ομορφιάς</p>	<p>-Βιωματική παρατήρηση. Τα παιδιά εναλλάσσουν στατική κίνηση και αερόβια παρακολουθώντας τι συμβαίνει στο σώμα τους.</p> <p>-Διατροφική πυραμίδα -Προσωπικό διαιτολόγιο / εργασία στην τάξη προς συζήτηση. -Παρατήρηση των διατροφικών συνηθειών της οικογένειας και συζήτηση της σημασίας του υγιεινού τρόπου διατροφής τόσο στην υγεία του ανθρώπου όσο και στην απόδοση του αθλητή / χορευτή.</p> <p>Συζήτηση με φιλοξενούμενους χορευτές του κλασικού χορού για ουσιαστικές συμβουλές για μια καλή σχέση με τον χορό και το σώμα τους.</p>

3.4.2. Β' ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ (75 ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α1 : ΣΩΜΑ - ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΑΝΑΤΟΜΙΑ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>		
<p>Να μάθουν βασικές κινητικές αλυσίδες και τις μυϊκές ομάδες και πως αυτές συντελούν στην κίνηση.</p> <p>-Να αποκτήσουν συνείδηση του σώματος και των κινητικών δυνατοτήτων του.</p>	<p>Βιωματική Ανατομία</p>	<p>Ανάγνωση βιβλίων ανατομίας .</p> <p>Παρατήρηση των μυϊκών ομάδων που ενεργοποιούνται στην εκτέλεση κάθε άσκησης.</p> <p>Ατομική εργασία καταγραφής των ως άνω συμπερασμάτων. Κάθε μαθητής αναλαμβάνει να περιγράψει μια άσκηση.</p>
<p>-Να αντιλαμβάνονται την ανατομία του σώματός τους βιωματικά.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται την κίνηση του σώματός τους μέσα από τις βασικές αρχές της κίνησης.</p> <p>-Να εμβαθύνουν την αντίληψη του σώματός τους ως προς την βαρύτητα την ευθυγράμμιση και την ισορροπία.</p> <p>-Να είναι ικανοί να μετακινούνται λειτουργικά από την όρθια θέση στο πάτωμα.</p> <p>Να αντιλαμβάνονται πώς να αναπνέουν λειτουργικά σε συνδυασμό με την κίνηση.</p>	<p>Ανατομία βιομηχανική του σώματος</p> <p>Ευθυγράμμιση, βαρύτητα, Ισορροπία</p> <p>Μετακίνηση-σταθεροποίηση ισορροπία</p>	<p>-Ασκήσεις από την ιδεοκίνηση και τα somatics. Ασκήσεις εξερεύνησης της λειτουργίας των αρθρώσεων και βασικών μοχλών κίνησης με την χρήση του βηματολογίου του κλασικού χορού</p> <p>-Ασκήσεις μετακίνησης και ισορροπίας στην όρθια θέση.</p> <p>- Ασκήσεις συνειδητοποίησης του άξονα του σώματος και της στήριξης στην όρθια θέση..</p> <p>-Παιχνίδια αντίστασης στη βαρύτητα και ισορροπία μέσα και έξω από τον άξονα.</p> <p>-Οι μαθητές αυτοσχεδιάζοντας ανακαλύπτουν τρόπους ώστε να σηκώνονται και να ξαπλώνουν στο πάτωμα, με το</p>

	Αναπνοή	λεξιλόγιο του κλασικού, χορού. -Ασκήσεις αναπνοής σε συνδυασμό με την κίνηση.
--	----------------	--

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α2 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ - ΕΚΦΡΑΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Να εμβαθύνουν και να βελτιώνουν την ποιότητα στην τεχνική τους σε σχέση με τις βασικές θέσεις του σώματος στη μπάρα.</p> <p>Να εκτελούν τις βασικές κινήσεις των χεριών.</p> <p>Να επιτελούν τις βασικές κινήσεις των ποδιών, με εναλλαγή κατευθύνσεων και ταχύτητας.</p> <p>Στροφές και πλάγιες κάμψεις της σπονδυλικής στήλης.</p> <p>Να κινούνται συνδυαστικά σε σχέση με τον κορμό και τις κινήσεις των άκρων.</p>	<p>Κορμός-πόδια-χέρια-κεφάλι</p> <p>Κατευθύνσεις και Θέσεις χεριών</p> <p>Πόδια</p> <p>Στροφές</p> <p>Σύνθετες κινήσεις</p>	<p>Για μελέτη και καθημερινή επανάληψη. Ασκήσεις στην μπάρα σε σχέση με τις βασικές θέσεις, pli é, tendu, relev é, épa ul ement demi pli é et grand pli é</p> <p>Ασκήσεις στις positions των χεριών σε διαφορετικούς ρυθμούς. Σε αργό ρυθμό για μεγαλύτερο έλεγχο. Σε γρήγορο ρυθμό, με χρήση αντιχρονισμού, κατευθύνσεων και θέσεων χεριών.</p> <p>-Battements tendus, -bts jetés</p> <p>-passé par terre</p> <p>- petit battement sur le coup de pied</p> <p>- battements frappes & fondus , - battements dével oppés</p> <p>- grands battements, -relev é lent</p> <p>-rond de jambe</p> <p>-rond de jambe en l' air</p> <p>Ένταξη στροφών στις ασκήσεις στην μπάρα</p> <p>·</p> <p>Εκτέλεση των ασκήσεων στη μπάρα</p>

<p>-Να εκτελούν τα βήματα χωρίς την στήριξη στην μπάρα.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται την κίνηση μέσω του σώματός τους.</p> <p>-Να αναπτύξουν καλό συντονισμό των μερών του σώματός τους και κινητικές δεξιότητες ώστε να μπορούν να εκφραστούν καλλιτεχνικά.</p> <p>-Να έχουν καθαρή πρόθεση στην εκτέλεση των βημάτων.</p> <p>-Να εκτελούν τις ασκήσεις με αλλαγή ρυθμών κατευθύνσεων.</p> <p>- Να αποκτήσουν καλή ισορροπία, αλτικότητα και κιναισθηση.</p>	<p>Ισορροπία - έκταση</p> <p>Εναλλαγές ρυθμών, κατευθύνσεων, χεριών, εστίασης κεφαλιού.</p> <p>Καταμερισμός ασκήσεων ανά φύλο</p> <p>Συνδυαστικά Βήματα</p>	<p>αλλάζοντας ταχύτητα (moderato –allegro), δυναμική στην κίνηση (legato-staccato) κατά την εκτέλεση της δεξιάς και της αριστερής πλευράς, σε συνδυασμό με ισορροπία σε releve και θέσεις sur le coup de pied ,retire.</p> <p>Εναλλακτικά σε ορισμένα μαθήματα μπορεί όλη η αλληλουχία των ασκήσεων στην μπάρα να δοκιμάζονται στο κέντρο, demi-plie και grand plie-relevé στις θέσεις sur le coup de pied, retire .</p> <p>-Από a terre αύξηση των μοιρών της κίνησης σε 45° .</p> <p>Περνάμε από στάσεις του σώματος κρατώντας τρεις ή τέσσερις χρόνους.</p> <p>Στάσεις του σώματος --Pose écarté</p> <p>-attitudes & arabesques</p> <p>Στις ασκήσεις της μπάρας είτε περνάμε από αυτές τις θέσεις, είτε στο τέλος των ασκήσεων. Κρατάμε τη στάση π.χ. για τέσσερις χρόνους.</p> <p>Άλματα για τα αγόρια με preparation από τη γωνία και για τα κορίτσια απλούς συνδυασμούς βημάτων σε pointes.</p> <p>Pointes</p> <p>-Temps Levé.</p> <p>-Από την 1^η 2^η & 5^η position από plie σήκωμα στις pointes,</p>
---	---	--

<p>Να καλλιεργούν την αντοχή.</p> <p>-Να διατηρούν πόζες, θέσεις, στήσιμο του σώματος παρά την δυσκολία των ασκήσεων.</p> <p>-Να χορεύουν σε συντονισμό και αρμονία κάνοντας συνθέτες κινήσεις που εκτελούν σε εναλλαγές ταχύτητας του ρυθμού, αλλαγή κατευθύνσεων και θέσεων του σώματος.</p> <p>-Να αποκτήσουν προσανατολισμό στον χώρο και σε σχέση με τους άλλους.</p>	<p>Πηδήματα Allegro</p> <p>Σύνθετοι συνδυασμοί στο κέντρο</p> <p>ADAGIO Εκτέλεση ασκήσεων καταλαμβάνοντας μικρή και μεγάλη εμβέλεια στο χώρο</p>	<p>χωρίς «πήδημα» στις pointes . --Echappe στις pointes - Glissade -Assemble soutenu</p> <p>-Pas Assemblé -Sissonne Simple , -Sissonne Ourverte (ανοιχτό) -Sissonne Fermée (κλειστό), -Soubresaut, -Pas Balancé -Jeté με κίνηση στα πλάγια με μισές στροφές, -Jeté Passe -Jeté Ferme ,</p> <p>-Sissonne simple / ouverte - Temps lie -Pas de bourre -Sus-Sous</p> <p><u>Τα αγόρια την ίδια στιγμή</u> μπορούν να εξασκούνται στα : pas battus, grand ballonné σε 90° (efface) , στα συνεχόμενα ballote, τις στροφές και τα entrechats. Προστίθενται τα pas battus σε κάθε βήμα (assemble, pas allegro, échappé) αυξάνοντας τον βαθμό δυσκολίας. Συνδυασμοί στο κέντρο και από γωνία pas de Bourrée με αλλαγή ποδιών -Pas de Bourrée χωρίς αλλαγή ποδιών - Pas de Bourrée Dessus /Dessous -Pas de Bourrée en Tournant - Flic–Flac Συνδυασμοί με: -Pas Balancé (με</p>
---	--	---

<p>Να αναπαράγουν μια χορογραφία κλασικού ρεπερτορίου.</p>	<p>Ομαδοκεντρική επιλογή χορογραφίας και ρόλων</p>	<p>έντονο epaulement) -Pas Ballotté -Pas Ballonné -Pas Emboité -Cabriole -Pas de Basque -Grand Pas de Basque Α) Petit adagio με bts tendus, plié και dével oppé, Temps Lié. Προοδευτικά προστίθενται fondus και frappés και ronds de jambe en l'air και ισορροπίες Β) Grand adagio που περιέχει όλα τα βήματα που έχουν διδαχθεί μεμονωμένα. (Pose croisé σε attitude, στροφές σε adagio arabesques κ.ά.)</p> <p>-Εκτελούνται αποσπάσματα από το κλασικό ρεπερτόριο. -Επιλογή μιας χορογραφίας ενός ή δύο παιδιών και κατανομή ρόλων από τους ίδιους. (Ανά μία βδομάδα τα παιδιά εναλλάσσονται στο ρόλο του χορογράφου και η ομάδα εκτελεί την ιδέα τους).</p>
<p>ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ –ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ</p>		
<p>ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α3 : ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ-ΣΥΝΘΕΣΗ</p>		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>-Να εξερευνούντο δικό τους κινητικό λεξιλόγιο. -Να εκφράζονται μέσω της κίνησης. - Να εξασκούν την ιδεοκίνηση.</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός ατομικός, ανά ζεύγη και ομαδικός</p>	<p>-Παρουσίαση μικρών εργασιών μέσα στην τάξη αφού παραχωρηθεί ο χρόνος 15' για σύνθεση και συντονισμό.</p>

<p>-Να καλλιεργούν την φαντασία, την αυτοπεποίθηση για αυτενέργεια και την τόλμη για αυτοέκφραση.</p> <p>-Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση με το να δημιουργούν και να εκφράζονται.</p> <p>-Να αλληλοεπιδρούν αυθόρμητα με ένα δεύτερο άτομο.</p> <p>-Να αλληλοεπιδρούν σε σχέση με την κίνηση της ομάδας.</p> <p>- Να εκφράζονται μέσω του αυτοσχεδιασμού όπου δεν υπάρχει σωστό και λάθος, και να μεταφέρουν τα κινητικά μοτίβα στα βήματα του κλασικού χορού.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν το διδαχθέν βηματολόγιο της τεχνικής σε νέες αυτοσχέδιες συνθέσεις.</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός με ελεύθερη κινησιολογία</p> <p>Αυτοσχεδιασμός με βήματα του κλασικού χορού</p> <p>Το σώμα στον χώρο</p>	<p>-Μίμηση κίνησης σε επόμενο χρόνο όπου στην συνέχεια προστίθενται καινούργιες κινήσεις και απομνημόνευση όλης αυτής της αλληλουχίας.</p> <p>-Σε κύκλο μοιράζονται ζεύγη από κλειστές «κάρτες συναισθημάτων».</p> <p>Ο ένας μετά τον άλλο αποδίδει κινητικά το συναίσθημα της κάρτας του. Όποιος αναγνωρίσει το ίδιο συναίσθημα σε κάποιον άλλο αλληλεπιδρά μαζί του.</p> <p>- Κίνηση με απομόνωση μελών του σώματος ενώ είναι ακίνητο.</p> <p>-Σχήματα που διαγράφονται με την κίνηση στο χώρο/ όγκος του σώματος στο χώρο.</p> <p>- Σχήματα στο χώρο από την ομάδα.</p> <p>-Δύο ανεξάρτητοι αυτοσχεδιασμοί συνυπάρχουν στον χώρο και προσπαθούν να αλληλεπιδράσουν κρατώντας την διαφορετική φόρμα στην κίνηση.</p>
<p>-Να ασκούνται στην εστίαση της προσοχής.</p> <p>-Να συντονίζονται ως ομάδα. -Να θυμούνται συνδυασμούς, ορολογία και αλληλουχίες κινήσεων.</p> <p>-Να ασκούνται στην ενεργητική παρατήρηση.</p>	<p>Αξίες και μουσικοί όροι εκτελούνται με το σώμα</p>	<p>-Μίμηση κίνησης σε επόμενο χρόνο όπου στην συνέχεια προστίθενται καινούργιες κινήσεις και απομνημόνευση όλης αυτής της αλληλουχίας. -Χρήση</p>

<p>-Να ασκούνται στην ενεργητική ακρόαση. -Να αναλύουν ότι βλέπουν και να χρησιμοποιούν την επαναανατροφοδότηση.</p>	<p>Αναστοχασμός</p>	<p>κανόνα αντίθεσης και άλλων στοιχείων ως αφόρμηση για την κίνηση κλπ.) -Παρουσίαση με καλλιτεχνικό τρόπο και δομή μουσικές και χορευτικές φόρμες (ροντό, κανόνα κλπ.). -Ανάλυση των χορογραφιών των συμμαθητών τους, έργων από βίντεο ή παράσταση. -Αναστοχαστική συζήτηση ως προς το τι θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά και τι θα εξέφραζε καλύτερα την πρόθεση του δημιουργού.</p>
--	----------------------------	---

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α4 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>-Να αναπαράγουν μια χορογραφία κλασικού ρεπερτορίου. -Να κάνουν Δυναμικές μεταφορές στο χώρο από τα πόδια. -Να απομνημονεύουν συνδυασμούς κινήσεων. -Να εκτελούν βήματα με προφορικό παράγγελμα. -Να έχουν αυτοέλεγχο κινητικό και εκφραστικό -Να εφαρμόζουν την τεχνική σε δίκες τους δημιουργίες. -Να ολοκληρώνουν μια ακολουθία και να διατηρούν την ποιότητα στην κίνηση μέχρι το τέλος αυτής. -Να κινούνται με αρμονία</p>	<p>Ρεπερτόριο</p> <p>Σύνδεση του μαθήματος της τεχνικής με την τέχνη του χορού.</p>	<p><u>-Παρακολούθηση παράστασης κλασικού ρεπερτορίου και αναπαραγωγή της στο μάθημα.</u></p>

<p>και μουσικότητα στον χώρο σε όλα τα επίπεδα και τις κατευθύνσεις, ενώ εκτελούν κινήσεις αυξημένου βαθμού δυσκολίας.</p> <p>-Να συνεργάζονται ώστε να χορεύουν με άλλους σε ζευγάρι ή σε σύνολα.</p> <p>-Να αναπτύσσουν σχέση αλληλεπίδρασης με τους συμμαθητές.</p> <p>- Να έχουν αυτοέλεγχο κινητικό και εκφραστικό.</p>		
<p>-Να δημιουργούν και να παρουσιάζουν μια μικρή κινητική φόρμα μαζί με τις παραλλαγές τις.</p> <p>-Συνειδητά να συνεισφέρουν στη χορογραφία όποιο ρόλο και αν έχουν αναλάβει, (τόσο ως απλό μέλος όσο και ως πρώτος χορευτής).</p> <p>-Να αναπτύσσουν θετική συμπεριφορά και στάση και να σέβονται τους άλλους στην τάξη και στα παρασκήνια σε μια παρουσίαση.</p>	<p>Παραγωγή παράστασης.</p> <p>Δέσμευση στη διαδικασία της χορογραφίας και της παρουσίας.</p>	<p>-Συμμετοχή στις πρόβες.</p> <p>-Αναπαραγωγή μιας κλασικής χορογραφίας ρεπερτορίου.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΤΟΣΥΝΗ (12 ½ ώρες¹)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u></p> <p>Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>-Να μάθουν βασικές κινητικές αλυσίδες και τις μυϊκές ομάδες και πως αυτές συντελούν στην κίνηση.</p>		<p>-Ανάγνωση βιβλίων ανατομίας.</p>

Το λεξιλόγιο και η ορολογία δουλεύεται παράλληλα με τον άξονα Α΄ Δημιουργία-Επιτέλεση. Ωστόσο δίνεται και ξεχωριστός χρόνος για παρουσίαση εργασιών και σχετικές δραστηριότητες.

-Να αποκτήσουν συνείδηση του σώματος και των κινητικών δυνατοτήτων τους.		
-Να παρατηρούν και να αναλύουν την κίνηση. -Να ονοματίζονται διάφορα μέρη του σώματος, σχήματα στο χώρο, κινήσεις, κατευθύνσεις.	Παρατήρηση	-Ανάγνωση βιβλίων τεχνικής και αποσαφήνιση αποριών και επισήμανση θεωρητικών και πρακτικών διαφορών.
Να είναι σε θέση να κάνουν χρήση της ορολογίας του κλασικού χορού για τα βήματα, τις ασκήσεις, πληροφορίες για την ανατομία του σώματος. -Να περιγράψουν τις κινήσεις που δείχνει ο δάσκαλος χρησιμοποιώντας την ορολογία.	Εξάσκηση στην Ορολογία	-Ατομική εργασία -Ομαδική εργασία χειροτεχνίας σε σχέση με το λεξιλόγιο. -Επιβεβλημένη χρήση της ορολογίας όταν οι μαθητές μιλούν, αναλύουν και περιγράφουν τον κλασικό χορό.
-Να γνωρίσουν μεθόδους καταγραφής της κίνησης . (Ia banotation) -Να χρησιμοποιούν στοιχειώδως μέθοδο καταγραφής της κίνησης.	Τρόποι καταγραφής της κίνησης	-Ανάγνωση σχετικών άρθρων -Χρησιμοποίηση βασικών συμβόλων για την περιγραφή της κίνησης.
-Να εκτελούν κινήσεις με προφορικό παράγγελμα ή με την ανάγνωση του ανάλογου συμβόλου.	Ατομική εργασία	-Εργασία καταγραφής των ασκήσεων που διδάχτηκαν στο μάθημα χρησιμοποιώντας την ορολογία .

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β2 : ΙΣΤΟΡΙΑ -ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ -ΣΥΓΚΡΙΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>

<p>-Να εμβαθύνουν στην εξέλιξη του κλασικού χορού.</p> <p>-Να αναγνωρίσουν τους χαρακτηριστικούς χορούς ως αναπόσπαστο μέρος του λαϊκού ρεπερτορίου .</p> <p>-Να αναγνωρίσουν την σχέση της κινησιολογικής φόρμας των χορών χαρακτήρ ως κατάλληλα δομημένης για την ένταξη και εξυπηρέτηση των αναγκών του κλασικού ρεπερτορίου .</p> <p>-Να εκτελούν χαρακτηριστικούς χορούς με εκφραστικότητα και τον ανάλογο χαρακτήρα.</p> <p>-Να εκτελούν με αρτιότητα και να χρησιμοποιούν τους χαρακτηριστικούς χορούς στις συνθέσεις τους .</p> <p>-Να γνωρίζουν ποιά έργα περιλαμβάνουν χαρακτηριστικούς χορούς και ποιά είναι η λειτουργία τους.</p> <p>-Να αναγνωρίζουν το ύφος μιας παράστασης και μέσα από το οπτικό αποτέλεσμα να διακρίνουν στοιχεία όπως ρομαντική περίοδος του κλασικού χορού, αν η χορογραφία είναι νεοκλασική κλπ.</p>	<p>Ιστορία χορού</p> <p>Λαϊκοί χοροί</p> <p>Κριτική σκέψη</p> <p>Σύγκριση</p>	<p>-Έρευνα ατομική και ομαδική στον κλασικό χορό, μέσω βιβλίων και βίντεο.</p> <p>-Σύνθεση μικρών χορογραφιών χρησιμοποιώντας βήματα όπως polca , mazurka , pas polonaise με port de bras και πόζες .</p> <p>-Ανάθεση ατομικών γραπτών εργασιών αναφορικά με τους χαρακτηριστικούς χορούς.</p> <p>-Αναπαραγωγή χορογραφίας χαρακτηριστικού χορού.</p> <p>-Εκτέλεση χαρακτηριστικών χορών μέσα στις παραστάσεις με σκοπό την εκφραστικότητα αλλά και την παρότρυνση ιδιαίτερα των αγοριών για την επιλογή του μαθήματος του κλασικού χορού καθώς ενέχουν ενδιαφέροντα στοιχεία για αυτά όπως δυναμισμό με την χρήση μεγάλων πηδημάτων.</p> <p>-Παρακολούθηση video από χαρακτηριστικά μπαλέτα Επιλογή για αναπαραγωγή παραστάσεων ρεπερτορίου που έχουν χαρακτηριστικούς χορούς.</p> <p>Ανάληψη γραπτών</p>
---	---	--

<p>-Να αξιολογούν την κριτική τους σκέψη και την συγκριτική τους ικανότητα.</p>		<p>εργασιών και παρουσιάσή τους στην τάξη. Σε ατομικές εκθέσεις να εκφράζουν λεκτικά και γραπτά τις προσωπικές τους αισθητικές προτιμήσεις, την αποτύπωση της εμπειρίας τους.</p> <p>Συγκριτική μελέτη διαφορετικών χορογράφων και ειδών του κλασικού χορού και δημιουργία αυτοσχέδιων συνθέσεων σύμφωνα με το ύφος διαφορετικών σχολών του κλασικού χορού.</p>
---	--	---

ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ (12½ ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Γ1: ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>-Να αυτοαξιολογούνται.</p> <p>-Να αξιολογούν τις κινήσεις, τα συναισθήματα, τις ιδέες που είδαν σε μια παράσταση και να μπορούν να εκφραστούν με επιτυχία λεκτικά και γραπτά με κωδικοποιημένο τρόπο .</p>	<p>Κριτήρια αξιολόγησης</p> <p>Ικανότητα αξιολόγησης</p>	<p>-Με τη βοήθεια του δασκάλου δημιουργία ενός πίνακα αξιολόγησης σε ομαδική εργασία.</p> <p>-Ατομική εργασία.</p> <p>-Οι μαθητές ασκούν κριτική λεκτικά και γραπτά στο μάθημα που έχει προηγηθεί ή σε μια παράσταση που είδαν.</p> <p>-Παρακολούθηση ενός μέρους μιας παράστασης.</p> <p>-Καταγραφή μιας ακολουθίας βημάτων και παρουσιάσή της</p>

		στην τάξη με σαφήνεια ώστε οι συμμαθητές να το εκτελέσουν.
<p>-Να μπορούν να συντάξουν προσωπική έκθεση επανατροφοδότησης και αξιολόγησης.</p> <p>-Να στοχάζονται κατά πόσον η επίλυση των προβλημάτων στην διάρκεια του μαθήματος μπορεί να μεταφερθεί στην υπόλοιπη ζωή τους.</p> <p>-Να εκφράζονται για τον κλασικό χορό και για τα επί μέρους στοιχεία του ευχερώς με την χρήση της ορολογίας του μπαλέτου.</p>	Κοινωνικές δεξιότητες	<p>-Μετά το πέρας μιας χορογραφίας, εμπειρία σε συνεργασία ή σε σεμινάριο, ο μαθητής καταγράφει την εμπειρία του, το αποτέλεσμα και την δυνατότητα βελτίωσης λαθών.</p> <p>-Γραπτή περιγραφή του μαθήματος. (ένας μαθητής αναλαμβάνει να καταγράψει την άσκηση του Ronde Jambé και ένας άλλος μια άσκηση του Petit Allegro.)</p>
<p>-Να αξιολογούν την πρόοδο των κινητικών τους δεξιοτήτων . π.χ. ισορροπία και στάση σώματος κατά την εκτέλεση των συνδυασμών .</p> <p>-Να εμβαθύνουν και να βελτιώνουν την ποιότητα της κίνησής τους σε σχέση με επί μέρους στοιχεία όπως χώρος, δυναμική, μουσικότητα, έκφραση.</p>	Αξιολόγηση ικανοτήτων	-Εκτέλεση αλληλουχίας ασκήσεων της μπάρας στο κέντρο δίνοντας έμφαση κάθε φορά σε κάτι διαφορετικό π.χ. στην τεχνική ή στην έκφραση ή στην μουσικότητα, στο εύρος της κίνησης κ.λπ.
<p>-Να εξασκούνται στην ενεργητική παρατήρηση.</p> <p>-Να αναλύουν συνδυασμούς βημάτων σε σχέση με την μουσική.</p> <p>-Να συμμετέχουν σε μια αναστοχαστική συζήτηση.</p>	Αναστοχασμός	<p>- Βιντεοσκόπηση του μαθήματος και παρακολούθηση της καταγραφής. Παρακολούθηση βίντεο.</p> <p>-Παρατήρηση και επισήμανση λεπτομερειών</p> <p>- <u>Συζήτηση σε κύκλο.</u> Ο δάσκαλος παραμερίζει, θέτει</p>

<p>-Συνειδητοποίηση ότι υπάρχουν πλευρές σε ένα θέμα που μπορούν όσοι έχουν εξασκημένο μάτι να συμφωνήσουν αλλά υπάρχει και προσωπική οπτική ματιά.</p>	<p>Επανατροφοδότηση</p>	<p>δημιουργικά ερωτήματα της συζήτησης. Παρατήρηση και σχολιασμός από τα ίδια τα παιδιά της επίδοσης, και της βελτίωση στοιχείων.</p>
---	--------------------------------	---

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ (25 ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ Δ1 : ΧΟΡΟΣ- ΣΧΟΛΕΙΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>-Να αναγνωρίζουν πότε ένας χορός είναι θεατρικός κοινωνικός ή συνδυασμός αυτών.</p> <p>- Να αναγνωρίζουν τους χορούς σε κάθε εποχή και κοινωνική συνθήκη και να έχουν δυνατότητα επεξήγηση της λειτουργίας τους.</p> <p>- Να συνδέουν ιστορικά την εξέλιξη του μπαλέτου με το κοινωνικό γίνεσθαι.</p> <p>- Να ξεχωρίζουν και αναλύουν τις διαφορετικές σχολές, συστήματα και ρεύματα του κλασικού χορού σε σχέση με την κοινωνική θέση των φύλων.</p>	<p>Σύνδεση της ιστορίας και της κοινωνικής-πολιτιστικής σημασίας του χορού.</p> <p>Μάθηση μέσω διερεύνησης</p> <p>Διασύνδεση με το μάθημα της νεοελληνικής ιστορίας</p>	<p>Γραπτή εργασία όπως : «Γιατί η ορολογία στο βηματολόγιο της Commedia dell'arte προσιδιάζει με εκείνο του κλασικού χορού». Ερευνητική εργασία με θέμα το Ρομαντικό μπαλέτο, τα ρωσικά μπαλέτα του 19^{ου} αιώνα. Παρουσίαση power point Κατανόηση των διαφόρων μορφών του χορού στο πέρασμα της ιστορίας ή σε διαφορετικές χρονικές περιόδους ο χορός διαφοροποιείται Ιστορία του μπαλέτου. Χωρισμός της τάξης σε ομάδες έρευνας οι οποίες θα παρουσιάζουν την εργασία τους σε καθορισμένη ημερομηνία, μαζί με την παράδοση του μαθήματος από τον δάσκαλο. Η παράδοση του</p>

<p>-Να συνδέουν τα μαθήματα του σχολείου πχ ιστορία με τα κοινωνικά και καλλιτεχνικά ρεύματα.</p>		<p>μαθήματος γίνεται από τα ίδια τα παιδιά. Δημιουργία project σύμφωνα με τις θεματικές που έχουν αναλυθεί.</p>
<p>-Να αναγνωρίζουν τις άλλες τέχνες μέσα στον χορό. (εικαστικά, μουσική, λογοτεχνία, φωτισμός, σκηνογραφία) -Να αποκτούν αίσθημα ομαδικότητας μέσα από την κοινή εμπειρία. -Να μαθαίνουν μέσα από διερεύνηση. -Να δουλεύουν με συνεργασία και πρωτοβουλία.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν και να συνδυάζουν τις γνώσεις τους στα άλλα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος. -Να συνδέουν με το μάθημα της Ιστορίας την υπόθεση χορογραφιών.</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με άλλες τέχνες</p>	<p>Δημιουργία χορογραφίας με βήματα του κλασικού χορού με αφορμή ένα οπτικό ερέθισμα. -Κίνηση μιμούμενη την ένταση του προσδίδουν οι σπείρες των σύννεφων πάνω από την ακινησία του αστικού τοπίου στον πίνακα πχ του Βίνσεντ Βαν Γκογκ . -Απόδοση των σχημάτων πινάκων πχ του Mi go σε σχήματα στο χώρο . Κατανόηση πως γίνεται μια χορογραφία με άλλες τέχνες ως ερέθισμα. Δραστηριότητα μια εργασία μέσα σε 15 μέρες προετοιμασίας. Απόκριση Στα ερεθίσματα - με ελεύθερο τρόπο - με τη χρήση των βημάτων του κλασικού χορού.</p> <p>Αναφορά στο κεφάλαιο «κριτική για τα ρεύματα» Παρατήρηση και μελέτη των ρευμάτων στην Ευρώπη στις τέχνες, παράλληλα με την Ιστορία της Ελλάδας και του τρόπου και βαθμού πρόσληψή τους στην Ελληνική</p>

		πραγματικότητα. -Συζήτηση στην τάξη. – Εργασία για το σπίτι.
<p>-Να παρακολουθούν παραστάσεις χορού (Στη Λυρική Σκηνή, σε Διεθνή Φεστιβάλ, στο Μέγαρο Μουσικής και άλλου), αλλά και παραστάσεις θεάτρου και μουσικής.</p> <p>– Να βλέπουν παραστάσεις από το διαδίκτυο.</p> <p>-Να παρουσιάσουν μια χορογραφία σε παραστάσεις του σχολείου, στα πλαίσια εκδηλώσεων του Δήμου κ. ά.</p> <p>-Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία.</p> <p>-Να συνεργάζονται με παιδιά διαφορετικών τάξεων. -Να εκφράζονται λεκτικά για αυτό που σημαίνει ο χορός για αυτούς.</p> <p>-Να υποστηρίζουν λεκτικά την επιλογή τους να παρακολουθήσουν το μάθημα του κλασικού χορού.</p> <p>–Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία, φορείς.</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με την ζωή και το περιβάλλον που ζουν (κοινότητα)</p> <p>Συμμετοχή μέσω του σχολείου σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ που αφορούν τις παραστατικές τέχνες και το χορό</p>	<p>Συμμετοχή στην παρουσίαση μιας μεγαλύτερης τάξης. Ανταλλαγή ιδεών και videos, επίσκεψη σε άλλο σχολείο.</p> <p>Project: Τα παιδιά χρησιμοποιούν τις δραστηριότητες και των τριών τάξεων του Λυκείου ως δημιουργικά εναύσματα για πρωτότυπες δημιουργίες με τα βήματα του κλασικού χορού.</p> <p>α) Διαγωνισμός νέων χορογράφων β) Φεστιβάλ «Μικρό Παρίσι» γ) Istfest φεστιβάλ τεχνών</p>
<p>-Να δημιουργούν νέες συνθέσεις που αφορούν το σύγχρονο άνθρωπο και προβληματισμούς με το λεξιλόγιο του κλασικού χορού.</p>	<p>Σύνδεση του μπαλέτου με το σήμερα</p>	<p>Σωματική έκφραση θεμάτων όπως : Σύγχρονος τρόπος ζωής και σύγχρονοι προβληματισμοί, αποξένωση, μέσα από τους κώδικες του κλασικού χορού.</p> <p>Παρουσίαση μικρών εργασιών μέσα στην τάξη αφού παραχωρηθεί ο χρόνος 15' για σύνθεση και συντονισμό.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ Δ2 : ΚΙΝΗΣΗ – ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>-Να γνωρίζουν μεθόδους καταγραφής και παραγωγής, του καταγεγραμμένου υλικού.</p> <p>-Να δημιουργούν μέσω της τεχνολογίας.</p> <p>-Να αναγνωρίσουν την κινηματογράφηση ως εργαλείο καταγραφής της τέχνης. –Να αναγνωρίσουν την κινηματογράφηση ως αυθύπαρκτη τέχνη.</p>	<p>Σύνδεση κλασικού χορού και τεχνολογίας</p>	<p>Καταγραφή του μαθήματος.</p> <p>Η επιλογή να τονιστούν η επανάληψη μιας οδηγίας του δασκάλου, μιας κίνησης, ή εστίαση σε ένα σημείο, πχ (μόνο τα πόδια).</p> <p>Η βιντεοσκόπηση παύει να είναι αντικειμενικό ντοκουμέντο αλλά ο θεατής στο editing θα δει υπό το βλέμμα του εικονολήπτη.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ3: ΧΟΡΟΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ -ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΖΩΗΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Να αναγνωρίζουν τον Κλασικό Χορό ως επάγγελμα.</p> <p>Αναγνώριση της ανάγκης συνεχούς εκπαίδευσης.</p> <p>Να κατανοούν τη σημασία της σωστής προθέρμανσης και αποθεραπείας στην</p>	<p>Επαγγελματική αποκατάσταση</p> <p>Σεμινάρια</p> <p>Ζέσταμα /Warm-up</p> <p>Αποθεραπεία/διετάσεις</p>	<p>-Πληροφόρηση για τις δυνατότητες επιλογής που έχουν αν επιθυμούν να συνεχίσουν σε επαγγελματικές σπουδές Σύγχρονου Χορού.</p> <p>Δάσκαλος/α Χορού, Χορογράφος, Χορευτής/τρια).</p> <p>-Ένταξη σεμιναρίων με φιλοξενούμενους καλλιτέχνες.</p>

<p>αρχή και το τέλος του μαθήματος για την αποφυγή τραυματισμών.</p>		<p>-Μαλακές ασκήσεις για ευλυγισία κορμού: -στο χαμηλό επίπεδο του χώρου, -σε καθιστές θέσεις, -στην μπάρα, -σε ξαπλωτή θέση.</p>
<p>-Να καταλαβαίνουν και να περιγράφουν πώς ανταποκρίνεται το σώμα σε μικρές και μεγάλες κινήσεις στις διατάξεις και στην αερόβια κίνηση.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας υγιεινής διατροφής για να ανταπεξέρχονται σε απαιτητικά κινητικά μαθήματα.</p> <p>Να επεξεργάζονται τρόπους για να συνδυάζουν τις προσωπικές διατροφικές τους συνήθειες με την υγιεινή και θερμιδική αξία των τροφίμων.</p> <p>-Να ενημερωθούν για τις θανάσιμες επιπτώσεις της νευρικής ανορεξίας-βουλιμίας.</p> <p>Να μη συνδέουν την καλλιτεχνία με πρότυπα ομορφιάς και στέρησης σύμφωνα με τα δυτικά στερεότυπα αλλά να ανακαλύψουν τη πραγματική αξία της τέχνης , η οποία επιδιώκει τη</p>	<p>Βιωματική παρατήρηση</p> <p>Διατροφή</p> <p>Προσωπικό διαιτολόγιο</p> <p>Ενημέρωση</p> <p>Απελευθέρωση από τα πρότυπα ομορφιάς</p>	<p>-Βιωματική παρατήρηση. Τα παιδιά εναλλάσσουν στατική κίνηση και αερόβια παρακολουθώντας τι συμβαίνει στο σώμα τους.</p> <p>-Διατροφική πυραμίδα -Προσωπικό διαιτολόγιο / εργασία στην τάξη προς συζήτηση . -Παρατήρηση των διατροφικών συνηθειών της οικογένειας και συζήτηση της σημασίας του υγιεινού τρόπου διατροφής τόσο στην υγεία του ανθρώπου όσο και στην απόδοση του αθλητή / χορευτή.</p> <p>Συζήτηση με φιλοξενούμενους χορευτές του κλασικού χορού για ουσιαστικές συμβουλές για μια καλή σχέση με τον χορό.</p>

διαφορετικότητα και την προσωπική σύνδεση του χορευτή.		
--	--	--

3.4.3 Γ' ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ (50 ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α1 : ΣΩΜΑ - ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΑΝΑΤΟΜΙΑ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>-Να μάθουν βασικές κινητικές αλυσίδες και τις μυϊκές ομάδες και πως αυτές συντελούν στην κίνηση.</p> <p>-Να αποκτήσουν συνείδηση του σώματος και των κινητικών δυνατοτήτων του.</p>	Βιωματική Ανατομία	<p>Ανάγνωση βιβλίων ανατομία.</p> <p>Παρατήρηση των μυϊκών ομάδων που ενεργοποιούνται στην εκτέλεση κάθε άσκησης.</p> <p>Ατομική εργασία καταγραφής των ως άνω συμπερασμάτων. Κάθε μαθητής αναλαμβάνει να περιγράψει μια άσκηση.</p>
<p>-Να αντιλαμβάνονται την ανατομία του σώματός τους βιωματικά.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται την κίνηση του σώματός τους μέσα από τις βασικές αρχές της κίνησης.</p> <p>-Να εμβαθύνουν την αντίληψη του σώματός τους ως προς την βαρύτητα την ευθυγράμμιση και την ισορροπία.</p> <p>-Να είναι ικανοί να μετακινούνται λειτουργικά από την όρθια θέση στο πάτωμα.</p>	<p>Ανατομία βιομηχανική του σώματος</p> <p>Ευθυγράμμιση, βαρύτητα, ισορροπία</p> <p>Μετακίνηση-σταθεροποίηση-ισορροπία</p>	<p>-Ασκήσεις από την ιδεοκίνηση και τα somatics. Ασκήσεις εξερεύνησης της λειτουργίας των αρθρώσεων και βασικών μοχλών κίνησης με την χρήση του βηματολογίου του κλασικού χορού</p> <p>-Ασκήσεις μετακίνησης και ισορροπίας στην όρθια θέση.</p> <p>- Ασκήσεις συνειδητοποίησης του άξονα του σώματος και της στήριξης στην όρθια θέση.</p> <p>-Παιχνίδια αντίστασης στη βαρύτητα και ισορροπία μέσα και έξω από τον άξονα.</p>

<p>Να αντιλαμβάνονται πώς να αναπνέουν λειτουργικά σε συνδυασμό με την κίνηση.</p>	<p>Αναπνοή</p>	<p>-Οι μαθητές αυτοσχεδιάζοντας ανακαλύπτουν τρόπους ώστε να σηκώνονται και να ξαπλώνουν στο πάτωμα, με το λεξιλόγιο του κλασικού, χορού .</p> <p>-Ασκήσεις αναπνοής σε συνδυασμό με την κίνηση.</p>
--	-----------------------	--

<p>ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ</p>		
<p>ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α2 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ - ΕΚΦΡΑΣΗ</p>		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>Να εμβαθύνουν και να βελτιώνουν την ποιότητα στην τεχνική τους σε σχέση με τις βασικές θέσεις του σώματος στη μπάρα.</p> <p>Να εκτελούν τις βασικές κινήσεις των χεριών.</p> <p>Να επιτελούν τις βασικές κινήσεις των ποδιών, με εναλλαγή κατευθύνσεων και ταχύτητας.</p>	<p>Κορμός-πόδια-χέρια-κεφάλι</p> <p>Κατευθύνσεις και θέσεις χεριών</p> <p>Πόδια</p>	<p>Για μελέτη και καθημερινή επανάληψη.</p> <p>Ασκήσεις στην μπάρα σε σχέση με τις βασικές θέσεις, pli é, tendu, releve, épaule ment demi pli é et grand pli é.</p> <p>Ασκήσεις στις positions των χεριών σε διαφορετικούς ρυθμούς. Σε αργό ρυθμό για μεγαλύτερο έλεγχο. Σε γρήγορο ρυθμό, σε κατευθύνσεις και θέσεις χεριών.</p> <p>-Battements tendus, -bts jetés -passé par terre - petit battement sur le coup de pied - battements frappés & fondus , - battements</p>

<p>Στροφές και πλάγιες κάμψεις της σπονδυλικής στήλης.</p> <p>Να κινούνται συνδυαστικά σε σχέση με τον κορμό και τις κινήσεις των άκρων.</p> <p>-Να εκτελούν τα βήματα χωρίς την στήριξη στην μπάρα.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται την κίνηση μέσω του σώματός τους.</p> <p>-Να αναπτύξουν καλό συντονισμό των μερών του σώματός τους και κινητικές δεξιότητες ώστε να μπορούν να εκφραστούν. καλλιτεχνικά.</p> <p>-Να έχουν καθαρή πρόθεση στην εκτέλεση των βημάτων.</p> <p>-Να εκτελούν τις ασκήσεις με αλλαγή ρυθμών κατευθύνσεων.</p> <p>- Να αποκτήσουν καλή ισορροπία, αλτικότητα και κιναισθηση.</p>	<p>Στροφές</p> <p>Σύνθετες κινήσεις</p> <p>Ισορροπία - έκταση</p> <p>Εναλλαγές ρυθμών, κατευθύνσεων, χεριών, εστίασης κεφαλιού.</p> <p>Καταμερισμός ασκήσεων ανά φύλο</p>	<p>développés</p> <p>- grands battements, -relevé lent</p> <p>-rond de jambe</p> <p>-rond de jambe en l'air</p> <p>Ένταξη στροφών στις ασκήσεις στην μπάρα</p> <p>Εκτέλεση των ασκήσεων στη μπάρα αλλάζοντας ταχύτητα (moderato -allegro), δυναμική στην κίνηση (legato-staccato) κατά την εκτέλεση της δεξιάς και της αριστερής πλευράς, σε συνδυασμό με ισορροπία σε relevé και θέσεις sur le coup de pied, retiré.</p> <p>Εναλλακτικά σε ορισμένα μαθήματα μπορεί όλη η αλληλουχία των ασκήσεων στην μπάρα να δοκιμάζονται στο κέντρο, demi-plie και grand plie -relevé στις θέσεις sur le coup de pied, retire .</p> <p>-Από a terre αύξηση των μοιρών της κίνησης σε 45°.</p> <p>Περνάμε από στάσεις του σώματος κρατώντας τρεις ή τέσσερις χρόνους.</p> <p>Στάσεις του σώματος --Pose écarté</p> <p>-attitudes & arabesques</p> <p>Στις ασκήσεις της μπάρας είτε περνάμε από αυτές τις θέσεις, είτε στο τέλος των ασκήσεων. Κρατάμε</p>
---	--	---

<p>Να καλλιεργούντην αντοχή.</p> <p>-Να διατηρούν πόζες, θέσεις, στήσιμο του σώματος παρά την δυσκολία των ασκήσεων .</p> <p>-Να χορεύουν σε συντονισμό και αρμονία κάνοντας συνθέτες κινήσεις που εκτελούν σε εναλλαγές ταχύτητας του ρυθμού, αλλαγή κατευθύνσεων και θέσεων του σώματος .</p>	<p>Συνδετικά Βήματα</p> <p>Πηδήματα Allegro</p> <p>Αντοχή</p> <p>Σύνθετοι συνδυασμοί στο κέντρο</p>	<p>τη στάση π.χ. για τέσσερεις χρόνους. Άλματα για τα αγόρια με preparation από τη γωνία και για τα κορίτσια απλούς συνδυασμούς βημάτων σε pointes</p> <p>Pointes -Temps Levé. -Από την 1^η 2^η & 5^η position από plie σήκωμα στις pointes, χωρίς «πήδημα» στις pointes . --Echappe στις pointes - Glissade -Assemble soutenu --Sissonne simple / ouverte</p> <p>-Pas Assemble -Sissonne Simple , -Sissonne Ourverte (ανοιχτό) -Sissonne Fermée (κλειστό), -Soubresaut, -Pas Balance -Jeté με κίνηση στα πλάγια με μισές - Temps lié -Pas de bourré -Sus-Sous</p> <p>Αγόρια <u>Τα αγόρια την ίδια στιγμή</u> μπορούν να εξασκούνται στα : pas battus, grand balloné σε 90° (efface), στα συνεχόμενα ballote, τις στροφές και τα entrechats. Προστίθενται τα pas battus σε κάθε βήμα (assemblée, pas allegro, échappé) αυξάνοντας τον βαθμό δυσκολίας.</p>
---	---	--

<p>-Να αποκτήσουν προσανατολισμό στον χώρο και σε σχέση με τους άλλους.</p> <p>Να αναπαράγουν μια χορογραφία κλασικού ρεπερτορίου.</p>	<p>ADAGIO Εκτέλεση ασκήσεων καταλαμβάνοντας μικρή και μεγάλη εμβέλεια στο χώρο</p> <p>Ομαδοκεντρική επιλογή χορογραφίας και ρόλων</p>	<p>Συνδυασμοί στο κέντρο και από γωνία s de Bourrée με αλλαγή ποδιών -Pas de Bourrée χωρίς αλλαγή ποδιών - Pas de Bourrée Dessus /Dessous -Pas de Bourrée en Tournant - Flic–Flac οίμε -Pas Balancé (με έντονο épaulement) -Pas Ballotté -Pas Ballonné -Pas Emboité -Cabriole -Pas de Basque -Grand Pas de Basque A) Petit adagio με bts tendus, plie και dével oppé, Temps Lié. Προοδευτικά προστίθενται fondus και frappe και ronds de jambe en l’air και ισορροπίες B) Grand adagio που περιέχει όλα τα βήματα που έχουν διδαχθεί μεμονωμένα. (Pose croise σε attitude, στροφές σε adagio arabesques κ.ά.) -Εκτελούνται αποσπάσματα από το κλασικό ρεπερτόριο. -Επιλογή μιας χορογραφίας ενός ή δύο παιδιών και κατανομή ρόλων από τους ίδιους. (Ανά μία εβδομάδα τα παιδιά εναλλάσσονται στο ρόλο του χορογράφου και η ομάδα εκτελεί την ιδέα τους).</p>
---	--	---

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α3 : ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ-ΣΥΝΘΕΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα</u> <u>στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>		
<p>-Να εξερευνούντο δικό τους κινητικό λεξιλόγιο. -Να εκφράζονται μέσω της κίνησης. - Να εξασκούν την ιδεοκίνηση.</p> <p>-Να καλλιεργούν την φαντασία, την αυτοπεποίθηση για αυτενέργεια και την τόλμη για αυτοέκφραση -Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση με το να δημιουργούν και να εκφράζονται. -Να αλληλοεπιδρούν αυθόρμητα με ένα δεύτερο άτομο. -Να αλληλοεπιδρούν σε σχέση με την κίνηση της ομάδα.</p> <p>- Να εκφράζονται μέσω του αυτοσχεδιασμού όπου δεν υπάρχει σωστό και λάθος, και να μεταφέρουν τα κινητικά μοτίβα στα βήματα του κλασικού χορού.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν το διδαχθέν βηματολόγιο της τεχνικής σε νέες αυτοσχέδιες συνθέσεις.</p> <p>-.</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός ατομικός, ανά ζεύγη και ομαδικός</p> <p>Αυτοσχεδιασμός με ελεύθερη κινησιολογία</p> <p>Αυτοσχεδιασμός με βήματα του κλασικού χορού</p> <p>Το σώμα στον χώρο</p>	<p>-Παρουσίαση μικρών εργασιών μέσα στην τάξη αφού παραχωρηθεί ο χρόνος 15’ για σύνθεση και συντονισμό. -Μίμηση κίνησης σε επόμενο χρόνο όπου στην συνέχεια προστίθενται καινούργιες κινήσεις και απομνημόνευση όλης αυτής της αλληλουχίας. -Σε κύκλο μοιράζονται ζεύγη από κλειστές «κάρτες συναισθημάτων». Ο ένας μετά τον άλλο αποδίδει κινητικά το συναίσθημα της κάρτας του. Όποιος αναγνωρίσει το ίδιο συναίσθημα σε κάποιον άλλο αλληλεπιδρά μαζί του.</p> <p>- Κίνηση με απομόνωση μελών του σώματος ενώ είναι ακίνητο. -Σχήματα που διαγράφονται με την κίνηση στο χώρο/ όγκος του σώματος στο χώρο . - Σχήματα στον χώρο από την ομάδα. -Δύο ανεξάρτητοι αυτοσχεδιασμοί συνυπάρχουν στον</p>

		χώρο και προσπαθούν να αλληλεπιδράσουν κρατώντας την διαφορετική φόρμα στην κίνηση.
<p>-Να ασκούνται στην εστίαση της προσοχής. -Να συντονίζονται ως ομάδα. -Να θυμούνται συνδυασμούς, ορολογία και αλληλουχίες κινήσεων. -Να ασκούνται στην ενεργητική παρατήρηση. -Να ασκούνται στην ενεργητική ακρόαση. -Να αναλύουν ότι βλέπουν και να χρησιμοποιούν την επαναανατροφοδότηση</p>	<p>Αξίες και μουσικοί όροι εκτελούνται με το σώμα</p> <p>Αναστοχασμός</p>	<p>-Μίμηση κίνησης σε επόμενο χρόνο όπου στην συνέχεια προστίθενται καινούργιες κινήσεις και απομνημόνευση όλης αυτής της αλληλουχίας. -Χρήση κανόνα, αντίθεσης, επανάληψης και άλλων στοιχείων ως εμπλουτισμό της κίνησης . -Παρουσίαση με καλλιτεχνικό τρόπο και δομή μουσικές και χορευτικές φόρμες πχ. (ρόντο, κανόνα κλπ.). -Ανάλυση των χορογραφιών των συμμαθητών τους, έργων από βίντεο ή παράσταση. -Αναστοχαστική συζήτηση ως προς το τι θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά και τι θα εξέφραζε καλύτερα την πρόθεση του δημιουργού.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ –ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Α4 : ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ –ΣΥΝΘΕΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>		
<p>-Να αναπαράγουν μια χορογραφία κλασικού ρεπερτορίου. -Να κάνουν Δυναμικές μεταφορές στο χώρο από τα πόδια.</p>	<p>Ρεπερτόριο</p>	<p><u>Παρακολούθηση παράστασης</u> κλασικού ρεπερτορίου και αναπαραγωγή της στο μάθημα. - Παρουσίαση στα</p>

<ul style="list-style-type: none"> -Να απομνημονεύουν συνδυασμούς κινήσεων. -Να εκτελούν βήματα με προφορικό παράγγελμα. -Να έχουν αυτοέλεγχο κινητικό και εκφραστικό. -Να εφαρμόζουν την τεχνική σε δικές τους δημιουργίες. -Να ολοκληρώνουν μια ακολουθία και να διατηρούν την ποιότητα στην κίνηση μέχρι το τέλος αυτής. -Να κινούνται με αρμονία και μουσικότητα στον χώρο σε όλα τα επίπεδα και τις κατευθύνσεις, ενώ εκτελούν κινήσεις αυξημένου βαθμού δυσκολίας. -Να συνεργάζονται ώστε να χορεύουν με άλλους σε ζευγάρι ή σε σύνολα. -Να αναπτύσσουν σχέση αλληλεπίδρασης με τους συμμαθητές. - Να έχουν αυτοέλεγχο κινητικό και εκφραστικό. 	<p>Σύνδεση του μαθήματος της τεχνικής με την τέχνη του χορού.</p>	<p>πλαίσια σχολικών εκδηλώσεων διασκευασμένης σουίτας εναλλάσσοντας αργούς και γρήγορους ρυθμούς.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Μια κινητική φράση στατική να εκτελεστεί με αλλαγή μετώπων στο χώρο, με αλλαγή στο μέτρο, με αλλαγή στο εύρος της κίνησης, με απόδοση της φράσης από περισσότερα άτομα. -Εκτέλεση ασκήσεων από γωνία ανά τριάδες και στο κέντρο. -Τα παιδιά έχουν συνείδηση του σώματος τους & κρατούν τον σχηματισμό.
<ul style="list-style-type: none"> -Να δημιουργούν και να παρουσιάζουν μια μικρή κινητική φόρμα μαζί με τις παραλλαγές τις. -Συνειδητά να συνεισφέρουν στη χορογραφία όποιο ρόλο και αν έχουν αναλάβει, (τόσο ως απλό μέλος όσο και ως πρώτος χορευτής). -Να αναπτύσσουν θετική συμπεριφορά και στάση και να σέβονται τους άλλους στην τάξη και στα 	<p>Παραγωγή παράστασης</p> <p>Δέσμευση στη διαδικασία της χορογραφίας και της παρουσίασης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Συμμετοχή στις πρόβες . -Αναπαραγωγή μιας κλασικής χορογραφίας ρεπερτορίου.

παρασκήνια σε μια παρουσίαση.		
-------------------------------	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ (12 ½ ώρες²)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΛΟΓΙΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u>	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:		
-Να μάθουν βασικές κινητικές αλυσίδες και μυϊκές ομάδες και πως αυτές συντελούν στην κίνηση. -Να αποκτήσουν συνείδηση του σώματος και των κινητικών δυνατοτήτων τους.		-Ανάγνωση βιβλίων ανατομίας.
-Να παρατηρούν και να αναλύουν την κίνηση. -Να ονοματίζονται διάφορα μέρη του σώματος, σχήματα στο χώρο, κινήσεις, κατευθύνσεις.	Παρατήρηση	-Ανάγνωση βιβλίων τεχνικής και αποσαφήνιση αποριών και επισήμανση θεωρητικών και πρακτικών διαφορών.
Να είναι σε θέση να κάνουν χρήση της ορολογίας του κλασικού χορού για τα βήματα, τις ασκήσεις, πληροφορίες για την ανατομία του σώματος.	Εξάσκηση στην Ορολογία	-Ατομική εργασία
-Να περιγράψουν τις κινήσεις που δείχνει ο δάσκαλος χρησιμοποιώντας την ορολογία.		-Ομαδική εργασία χειροτεχνίας σε σχέση με το λεξιλόγιο. -Επιβεβλημένη χρήση της ορολογίας όταν οι μαθητές μιλούν, αναλύουν και περιγράφουν τον κλασικό χορό.
-Να γνωρίσουν μεθόδους καταγραφής	Τρόποι	-Ανάγνωση σχετικών άρθρων

Το λεξιλόγιο και η ορολογία δουλεύεται παράλληλά με τον άξονα Α' Δημιουργία -Επιτέλεση. Ωστόσο δίνεται και ξεχωριστός χρόνος για παρουσίαση εργασιών και σχετικές δραστηριότητες.

της κίνησης, πχ (labanotation), βίντεο.	καταγραφής της κίνησης	-Χρησιμοποίηση βασικών συμβόλων για την περιγραφή της κίνησης.
-Να εκτελούν κινήσεις με προφορικό παράγγελμα ή με την ανάγνωση του ανάλογου συμβόλου.	Ατομική εργασία	-Εργασία καταγραφής των ασκήσεων που διδάχτηκαν στο μάθημα χρησιμοποιώντας την ορολογία.

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Β2 : ΙΣΤΟΡΙΑ -ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ -ΣΥΓΚΡΙΣΗ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>-Να εμβαθύνουν στην εξέλιξη του κλασικού χορού.</p> <p>-Να αναγνωρίσουν τους χαρακτηριστικούς χορούς ως αναπόσπαστο μέρος του λαϊκού ρεπερτορίου.</p> <p>-Να αναγνωρίσουν την σχέση της κινησιολογικής φόρμας των χορών καρακτέρως κατάλληλα δομημένης για την ένταξη και εξυπηρέτηση των αναγκών του κλασικού ρεπερτορίου.</p> <p>-Να εκτελούν χαρακτηριστικούς χορούς με εκφραστικότητα και τον ανάλογο χαρακτήρα.</p> <p>-Να εκτελούν με αρτιότητα και να χρησιμοποιούν τους χαρακτηριστικούς χορούς στις συνθέσεις τους.</p> <p>-Να γνωρίζουν ποιά έργα περιλαμβάνουν χαρακτηριστικούς χορούς και ποιά είναι η λειτουργία τους.</p>	<p>Ιστορία χορού</p> <p>Λαϊκοί χοροί</p>	<p>-Έρευνα ατομική και ομαδική στον κλασικό χορό, μέσω βιβλίων και βίντεο.</p> <p>-Σύνθεση μικρών χορογραφιών χρησιμοποιώντας βήματα όπως polca , mazurka , pas polonaise με port de bras και πόζες.</p> <p>-Ανάθεση ατομικών γραπτών εργασιών αναφορικά με τους χαρακτηριστικούς χορούς.</p> <p>-Αναπαραγωγή χορογραφίας χαρακτηριστικού χορού.</p> <p>-Εκτέλεση χαρακτηριστικών χορών μέσα στις παραστάσεις με σκοπό την εκφραστικότητα αλλά και την παρότρυνση ιδιαίτερα των αγοριών για την επιλογή του μαθήματος του κλασικού χορού καθώς ενέχουν ενδιαφέροντα στοιχεία για αυτά όπως δυναμισμό με την χρήση</p>

<p>-Να αναγνωρίζουν το ύφος μιας παράστασης και μέσα από το οπτικό αποτέλεσμα να διακρίνουν στοιχεία όπως ρομαντική περίοδος του κλασικού χορού, αν η χορογραφία είναι νεοκλασική κλπ.</p> <p>-Να αξιολογούν την κριτική τους σκέψη και την συγκριτική τους ικανότητα.</p> <p>-Να έχουν επιτύχει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των προηγούμενων τάξεων.</p> <p>-Να μπορούν οι μαθητές με ευχέρεια να μιλούν, να συζητούν, να αναλύουν, να ανταλλάσσουν απόψεις και να εφαρμόζουν στις προσωπικές τους συνθέσεις όλες τις πληροφορίες που έχουν αποκομίσει στην μέχρι τώρα εκπαίδευσή τους.</p>	<p>Κριτική σκέψη</p> <p>Σύγκριση</p>	<p>μεγάλων πηδημάτων. -Παρακολούθηση video από χαρακτηριστικά μπαλέτα Επιλογή για αναπαραγωγή παραστάσεων ρεπερτορίου που έχουν χαρακτηριστικούς χορούς.</p> <p>Ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσίασή τους στην τάξη. Σε ατομικές εκθέσεις να εκφράζουν λεκτικά και γραπτά τις προσωπικές τους αισθητικές προτιμήσεις, την αποτύπωση της εμπειρίας τους.</p> <p>Συγκριτική μελέτη διαφορετικών χορογράφων και ειδών του κλασικού χορού και δημιουργία αυτοσχέδιων συνθέσεων σύμφωνα με το ύφος διαφορετικών σχολών του κλασικού χορού.</p>
---	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ (12 ½ ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Γ1: ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ικανοί:</p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>-Να αυτοαξιολογούνται.</p>	<p>Κριτήρια</p>	<p>-Με τη βοήθεια του δασκάλου δημιουργία</p>

<p>-Να αξιολογούν τις κινήσεις, τα συναισθήματα, τις ιδέες που είδαν σε μια παράσταση και να μπορούν να εκφραστούν με επιτυχία λεκτικά και γραπτά.</p>	<p>αξιολόγηση</p> <p>Ικανότητα αξιολόγησης</p>	<p>ενός πίνακα αξιολόγησης σε ομαδική εργασία.</p> <p>-Ατομική εργασία. -Οι μαθητές ασκούν κριτική λεκτικά και γραπτά στο μάθημα που έχει προηγηθεί ή σε μια παράσταση που είδαν . -Παρακολούθηση ενός μέρους μιας παράστασης . -Καταγραφή μιας ακολουθίας βημάτων και παρουσίασή της στην τάξη με σαφήνεια ώστε οι συμμαθητές να το εκτελέσουν.</p>
<p>-Να μπορούν να συντάξουν προσωπική έκθεση επανατροφοδότησης και αξιολόγησης.</p> <p>-Να στοχάζονται κατά πόσον η επίλυση των προβλημάτων στην διάρκεια του μαθήματος μπορεί να μεταφερθεί στην υπόλοιπη ζωή τους.</p> <p>-Να εκφράζονται για τον κλασικό χορό και για τα επί μέρους στοιχεία του ευχερώς με την χρήση της ορολογίας του μπαλέτου.</p>	<p>Κοινωνικές δεξιότητες</p>	<p>-Μετά το πέρας μιας χορογραφίας, ή σεμιναρίου, ο μαθητής/τρια καταγράφει την εμπειρία του, τα αποτελέσματα και την δυνατότητα βελτίωσης λαθών.</p> <p>-Γραπτή περιγραφή του μαθήματος. (ένας μαθητής αναλαμβάνει να καταγράψει την άσκηση του Ronde Jambé και ένας άλλος μια άσκηση του Petit Allegro.)</p>
<p>-Να αξιολογούν την πρόοδο των κινητικών τους δεξιοτήτων . π.χ. ισορροπία και στάση σώματος κατά την εκτέλεση των συνδυασμών .</p> <p>-Να εμβαθύνουν και να</p>	<p>Αξιολόγηση ικανοτήτων</p>	<p>-Εκτέλεση αλληλουχίας ασκήσεων της μπάρας στο κέντρο δίνοντας έμφαση κάθε φορά σε κάτι διαφορετικό πχ στην τεχνική ή στην έκφραση ή στην μουσικότητα, στο εύρος της κίνησης κλπ.</p>

βελτιώνουν την ποιότητα της κίνησής τους σε σχέση με επί μέρους στοιχεία όπως χώρος, δυναμική, μουσικότητα, έκφραση.		
<p>-Να εξασκούνται στην ενεργητική παρατήρηση.</p> <p>-Να αναλύουν συνδυασμούς βημάτων σε σχέση με την μουσική.</p> <p>-Να συμμετέχουν σε μια αναστοχαστική συζήτηση.</p> <p>-Συνειδητοποίηση ότι υπάρχουν πλευρές σε ένα θέαμα που μπορούν όσοι έχουν εξασκημένο μάτι να συμφωνήσουν αλλά υπάρχει και προσωπική οπτική ματιά.</p> <p>-Να αναλύουν και να πραγματοποιούν θεωρητική έρευνα που στηρίζει την πράξη. (παρουσίαση project).</p>	<p>Αναστοχασμός</p> <p>Ανατροφοδότηση</p> <p>Ολοκληρωμένη παρουσίαση project</p>	<p>- Βιντεοσκόπηση του μαθήματος και παρακολούθηση της καταγραφής.</p> <p>-Παρατήρηση και επισήμανση λεπτομερειών .<u>Συζήτηση σε κύκλο</u></p> <p>Ο δάσκαλος παραμερίζει ,θέτει δημιουργικά ερωτήματα της συζήτησης .</p> <p>Παρατήρηση και σχολιασμός από τα ίδια τα παιδιά της επίδοσης, και της βελτίωση στοιχείων.</p> <p>-Καταγραφή της δημιουργίας /χορογραφίας και περιγραφή των projects των μαθητών με χρήση της ορολογίας.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ (25 ώρες)		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ Δ1 : ΧΟΡΟΣ-ΣΧΟΛΕΙΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
-Να αναγνωρίζουν πότε ένας χορός είναι θεατρικός, κοινωνικός ή	Σύνδεση της	- Γραπτή εργασία όπως : «Γιατί η ορολογία στο βηματολόγιο της Commedia dell'arte

<p>συνδυασμός αυτών.</p> <p>- Να αναγνωρίζουν τους χορούς σε κάθε εποχή και κοινωνική συνθήκη και να έχουν δυνατότητα επεξήγηση της λειτουργίας τους.</p> <p>- Να συνδέουν ιστορικά την εξέλιξη του μπαλέτου με το κοινωνικό γίνεσθαι.</p> <p>- Να ξεχωρίζουν και να αναλύουν τις διαφορετικές σχολές, συστήματα και ρεύματα του κλασικού χορού σε σχέση με την κοινωνική θέση των φύλων.</p> <p>-Να συζητούν στην τάξη και να εργάζονται στο σπίτι.</p> <p>-Δημιουργία project σύμφωνα με τις θεματικές που έχουν αναλυθεί.</p>	<p>ιστορίας και της κοινωνικής-πολιτιστικής σημασίας του χορού.</p> <p>Μάθηση μέσω θεωρητικής διερεύνησης</p>	<p>προσιδιάζει με εκείνο του κλασικού χορού». Ερευνητική εργασία με θέμα το Ρομαντικό μπαλέτο, τα ρωσικά μπαλέτα του 19^{ου} αιώνα</p> <p>-παρουσίαση power point</p> <p>Κατανόηση των διαφόρων μορφών του χορού στο πέρασμα της ιστορίας ή σε διαφορετικές χρονικές περιόδους ο χορός διαφοροποιείται – ιστορία του μπαλέτου. Χωρισμός της τάξης σε ομάδες έρευνας οι οποίες θα παρουσιάζουν την εργασία τους σε καθορισμένη ημερομηνία, μαζί με την παράδοση του μαθήματος από τον δάσκαλο. Η παράδοση του μαθήματος γίνεται από τα ίδιους.</p>
<p>-Να συνδέουν τον χορό με τις άλλες τέχνες.</p> <p>-Να αξιολογούν την επίδραση του μαθήματος του κλασικού χορού στην ζωή τους.</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με άλλες τέχνες Θέατρο, λογοτεχνία.</p>	<p>Δημιουργία χορογραφίας με βήματα του κλασικού χορού πάνω σε κάποιο λογοτεχνικό βιβλίο που διάβασαν πρόσφατα τα παιδιά ή κάποιο παραμύθι. οπτικό ερέθισμα. Κατανόηση πως γίνεται μια χορογραφία με άλλες τέχνες ως ερεθίσματα.</p>

<p>- Να μεταδίδουν τις σκέψεις τους, να κάνουν κατανοητά τα ζητούμενά τους, να συνεργάζονται παίρνοντας κάθε φορά διαφορετικούς ρόλους (του αρχηγού / οδηγού / πρώτου χορευτή / χορογράφου, του εκτελεστή / χορευτή).</p>	<p>Διασύνδεση με το μάθημα της νεώτερης νεοελληνικής Ιστορίας</p> <p>Διασύνδεση με το μάθημα της κοινωνιολογίας της Γ' Λυκείου.</p>	<p>-Τα παιδιά παρατηρούν και σχολιάζουν την παρουσία του μπαλέτου μέσα στην ιστορία. -Τα παιδιά παρατηρούν, σχολιάζουν και αναλύουν πως μπορεί η εκπαίδευσή τους στο μάθημα του κλασικού χορού να γίνει παράγοντας αναπαραγωγής και αλλαγής της κοινωνίας.</p> <p>-Σε ατομική έκθεση καταγράφουν πως κρίνουν στην τελευταία τάξη του Λυκείου έχοντας την εμπειρία της φοίτησης στο Καλλιτεχνικό Σχολείο, την επίδραση που είχε το μάθημα του κλασικού χορού στους ίδιους ως παιδιά του νεότερου και σύγχρονου κόσμου.</p>
<p>-Να παρακολουθούν παραστάσεις χορού (Στη Λυρική Σκηνή, σε Διεθνή Φεστιβάλ, στο Μέγαρο Μουσικής και άλλου), αλλά και παραστάσεις θεάτρου και μουσικής. – Να βλέπουν παραστάσεις από το διαδίκτυο. -Να παρουσιάσουν μια χορογραφία σε παραστάσεις του σχολείου, στα πλαίσια εκδηλώσεων του Δήμου κ. ά. -Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία. -Να συνεργάζονται με παιδιά διαφορετικών τάξεων. -Να εκφράζονται</p>	<p>Σύνδεση του κλασικού χορού με την ζωή και το περιβάλλον που ζουν (κοινότητα)</p> <p>Συμμετοχή μέσω του σχολείου σε διαγωνισμούς και φεστιβάλ που αφορούν τις παραστατικές τέχνες και το χορό</p>	<p>Συμμετοχή στην παρουσίαση μιας μεγαλύτερης τάξης Ανταλλαγή ιδεών και videos , επίσκεψη σε άλλο σχολείο Project Τα παιδιά χρησιμοποιούν τις δραστηριότητες και των τριών τάξεων του Λυκείου ως δημιουργικά εναύσματα για πρωτότυπες δημιουργίες με τα βήματα του κλασικού χορού.</p> <p>α) Διαγωνισμός νέων χορογράφων β) Φεστιβάλ «Μικρό Παρίσι» γ) Istfest φεστιβάλ</p>

<p>λεκτικά για αυτό που σημαίνει ο χορός για αυτούς . -Να υποστηρίζουν λεκτικά την επιλογή τους να παρακολουθήσουν το μάθημα του κλασικού χορού. -Να επικοινωνούν με άλλους μαθητές, σχολεία, φορείς.</p>		<p>τεχνών</p>
<p>-Να δημιουργούν νέες συνθέσεις που αφορούν το σύγχρονο άνθρωπο και προβληματισμούς με το λεξιλόγιο του κλασικού χορού. Θα πρέπει να υπάρχει συνέπεια στο ύφος, τα κοστούμια με την επιλεγείσα εποχή.</p> <p>-Να παρουσιάζουν Project ανά ομάδα.</p>	<p>Σύνδεση του μπαλέτου με το σήμερα</p>	<p>Σωματική έκφραση θεμάτων όπως : Σύγχρονος τρόπος ζωής και σύγχρονοι προβληματισμοί, αποξένωση, μέσα από τους κώδικες του κλασικού χορού. Παρουσίαση μικρών εργασιών μέσα στην τάξη αφού παραχωρηθεί ο χρόνος 15' για σύνθεση και συντονισμό. Σύνθετες ομαδικές ερευνητικές εργασίες που αφορούν την ανάλυση, μεθοδολογία και θεωρητική στήριξη των project.</p>

<p>ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ</p>		
<p>ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ Δ2 : ΧΟΡΟΣ– ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</p>		
<p><u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u></p>	<p><u>Θέματα</u></p>	<p><u>Δραστηριότητες</u></p>
<p>Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:</p> <p>-Να αναγνωρίζουν ως ξεχωριστό είδος τέχνης τον χορό για κάμερα και την χορογραφία με κάμερα.</p>	<p>Κλασικός χορός και τεχνολογία</p>	<p>-Μικρές εργασίες για το σπίτι καταγραφή του μαθήματος εν κινήσει.</p> <p>-Ανάθεση ομαδικής εργασίας και παρουσίασή της σε</p>

-Να δημιουργούν δικά τους Project. -Να πειραματίζονται με την καταγραφή και την κίνηση.		διάστημα μιας εβδομάδας.
--	--	--------------------------

ΑΞΟΝΑΣ Δ : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ Δ3: ΧΟΡΟΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ -ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΖΩΗΣ		
<u>Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι</u> Οι μαθητές /τριες θα πρέπει να είναι ικανοί:	<u>Θέματα</u>	<u>Δραστηριότητες</u>
<p>Να αναγνωρίζουν τον Κλασικό χορό ως επάγγελμα.</p> <p>Αναγνώριση της ανάγκης συνεχούς εκπαίδευσης.</p> <p>Να κατανοούν τη σημασία της σωστής προθέρμανσης και αποθεραπείας στην αρχή και το τέλος του μαθήματος για την αποφυγή τραυματισμών.</p>	<p>Επαγγελματική αποκατάσταση</p> <p>Σεμινάρια</p> <p>Ζέσταμα /Warm-up</p> <p>αποθεραπεία/ διατάσεις</p>	<p>-Πληροφόρηση για τις δυνατότητες επιλογής που έχουν αν επιθυμούν να συνεχίσουν σε επαγγελματικές σπουδές Σύγχρονου Χορού. Δάσκαλος/α Χορού, Χορογράφος, Χορευτής/τρια).</p> <p>-Ένταξη μαθημάτων υπό μορφή σεμιναρίων με φιλοξενούμενους καλλιτέχνες.</p> <p>-Μαλακές ασκήσεις για ευλυγισία κορμού: -στο χαμηλό επίπεδο του χώρου. -σε καθιστές θέσεις. -στην μπάρα - σε ξαπλωτή θέση.</p>
-Να καταλαβαίνουν και να περιγράφουν πώς ανταποκρίνεται το σώμα σε μικρές και μεγάλες κινήσεις στις διατάσεις και στην αερόβια κίνηση.	Βιωματική παρατήρηση	-Βιωματική παρατήρηση. Εναλλάσσοντας στατική κίνηση και αερόβια παρακολουθούν τι συμβαίνει στο σώμα τους.

<p>Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας υγιεινής διατροφής για να ανταπεξέρχονται σε απαιτητικά κινητικά μαθήματα.</p> <p>Να επεξεργάζονται τρόπους για να συνδυάζουν τις προσωπικές διατροφικές τους συνήθειες με την υγιεινή και θερμιδική αξία των τροφίμων.</p> <p>-Να ενημερωθούν για τις θανάσιμες επιπτώσεις της νευρικής ανορεξίας-βουλιμίας. -Να μην συνδέουν την τέχνη με πρότυπα ομορφιάς και στέρησης σύμφωνα με τα δυτικά στερεότυπα αλλά να ανακαλύψουν τη πραγματική αξία της, η οποία επιδιώκει τη διαφορετικότητα και την προσωπική σύνθεση του χορευτή.</p>	<p>Διατροφή</p> <p>Προσωπικό διαιτολόγιο</p> <p>Επιπτώσεις κακών διατροφικών συνηθειών</p> <p>Απελευθέρωση από στερεότυπα ομορφιάς</p>	<p>-Διατροφική πυραμίδα -Προσωπικό διαιτολόγιο / εργασία στην τάξη προς συζήτηση . -Παρατήρηση των διατροφικών συνηθειών της οικογένειας και συζήτηση της σημασίας του υγιεινού τρόπου διατροφής τόσο στην υγεία του ανθρώπου όσο και στην απόδοση του αθλητή / χορευτή .</p> <p>Ενημέρωση – διάλεξη από ειδικούς επιστήμονες. Συζήτηση με φιλοξενούμενους χορευτές του κλασικού χορού για ουσιαστικές συμβουλές για μια καλή σχέση με τον χορό και με το σώμα τους.</p>
--	--	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ, Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ, Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Το μάθημα «ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ» είναι ένα βιωματικό μάθημα κίνησης χορού, το οποίο διδάσκεται στην **κατεύθυνση του Θεάτρου-Κινηματογράφου** ως «Κινησιολογία» στην Α' Λυκείου (1 ώρα), ως «Κινησιολογία – Σωματική έκφραση» στη Β' Λυκείου (1 ώρα) και ως «Κινησιολογία - Σωματική έκφραση» στη Γ' λυκείου (2 ώρες). Ουσιαστικά, είναι ένα μάθημα έρευνας της κίνησης και καθοδηγούμενου αυτοσχεδιασμού, το οποίο ανάλογα με το υλικό που έχουμε και την κατεύθυνση στην οποία το διδάσκουμε εστιάζει περισσότερο ή λιγότερο στη θεατρική κίνηση / σωματική έκφραση ή στην κινησιολογία.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθητών στους

οποίους απευθύνεται και του σχολικού πλαισίου στο οποίο θα υλοποιηθεί. Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- Η σύνδεση των στοιχείων του χορού με τα στοιχεία των άλλων παραστατικών τεχνών (πχ. κινητική υποστήριξη ενός θεατρικού ρόλου, σύνδεση με στοιχεία μουσικής, ρυθμού – φωνής– λόγου).
- Η ευρύτερη έρευνα και ανάπτυξη των σχέσεων σώματος, φωνής και λόγου.
- Η κατανόηση του σώματος ως μέσο εξέλιξης και δημιουργίας, σύνδεσης με τη ζωή, την τέχνη, τις επιστήμες και τον πολιτισμό.
- Η ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και η επικοινωνία μέσω της τέχνης.
- Η ολιστική ανάπτυξη του μαθητή ως καλλιτέχνη. Η κινησιολογική/ εκφραστική/ ερμηνευτική/ θεατρική πράξη να συνδέει την υλικότητα του σώματος με την φαντασία και την κριτική σκέψη, το ατομικό του σώματος με το συλλογικό της γλώσσας, το παρόν της ενσώματης ύπαρξης με την ιστορικότητα του Λόγου.

Το εκπαιδευτικό μοντέλο διδασκαλίας « ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ », ως κύριο μάθημα κίνησης-χορού στην κατεύθυνση του Θεάτρου-Κινηματογράφου, δεν ακολουθεί τα στερεότυπα της διδασκαλίας χορού όπου οι διδασκόμενοι καλούνται να μιμηθούν και να επαναλάβουν το διδασκόμενο υλικό από τον διδάσκοντα αλλά στηρίζεται στην ελεύθερη έρευνα και στην ώθηση της δημιουργικότητας του μαθητή συλλογικά και ατομικά. Η κατανόηση, η αφομοίωση ακόμα και η ανάπτυξη των σωματικών δεξιοτήτων είναι αποτέλεσμα της βιωματικής εμπειρίας κιναισθητικών εξερευνήσεων παρά αποτέλεσμα μηχανιστικής επανάληψης.

Σε σχέση με τους άξονες που αποτελούν τον πυρήνα της χορευτικής πρακτικής (Επιτέλεση– Δημιουργία, Κινητική Εγγραμματοσύνη, Διασύνδεση, Ανταπόκριση), οι οποίοι προτείνονται στην φιλοσοφία, το Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα «ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ» δίνει ιδιαίτερο βάρος στην «σύνδεση» των στοιχείων του χορού με τα στοιχεία του θεάτρου (κείμενο, αφήγηση, φωνή, εκφορά λόγου, τραγούδι) στον άξονα «Επιτέλεση– Δημιουργία» και στη Διασύνδεση των Τεχνών γενικότερα στον άξονα «Διασύνδεση». Το Πρόγραμμα Σπουδών τη σύνδεση αυτή στην Επιτέλεση και την Διασύνδεση τη θεωρεί βασικούς άξονες, καθώς αυτοί καθορίζουν την επίτευξη των στόχων που αναφέραμε στην αρχή. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στον άξονα της Ανταπόκρισης/ Κριτικής και του Αναστοχασμού τα οποία είναι απαραίτητα λειτουργικά στοιχεία σε μια καθαρά προσωπικά δημιουργική τέχνη όπως το θέατρο.

Η δομή του προγράμματος διατρέχεται από τους εξής άξονες:

ΑΞΟΝΑΣ Α: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ– ΕΡΕΥΝΑ– ΕΞΕΛΙΞΗ– ΕΚΦΡΑΣΗ– ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ–ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Επιμέρους άξονες:

- Α.1: Σώμα– Ανατομική Δομή
- Α.2: Σώμα, Κίνηση στον Χώρο– Χρόνο– Ενέργεια και Βαρύτητα
- Α.3: Σώμα, ενδυνάμωση, ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Α.4: Σώμα και φωνή
- Α.5: Σώμα– Κίνηση– Έκφραση– Μουσική– Ρυθμός
- Α.6: Δημιουργία, διαδικασίες και μέθοδοι προετοιμασίας παράστασης σε κοινό

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ

Επιμέρους άξονες:

- B.1: Ορολογία ανατομίας, θεατρικών, χορευτικών και μουσικών όρων
- B.2: Κοινωνική ιστορία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών και της σχέσης μεταξύ τους

ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Επιμέρους άξονες:

- Γ.1: Σύνδεση χορού και θεάτρου (Σχέσεις κίνησης, φωνής και κειμένου/λόγου)
- Γ.2: Σύνδεση σωματικής έκφρασης και παραδοσιακών χορών
- Γ.3: Σύνδεση κίνησης, φωνής, λόγου και άλλων τεχνών (εικαστικά–μουσική–κινηματογράφος)
- Γ.4: Σύνδεση σώματος και Ιστορίας, επιστήμης, τεχνολογίας, κοινωνίας, πολιτισμού

ΑΞΟΝΑΣ Δ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ

Επιμέρους άξονες:

- Δ.1: Ανάλυση
- Δ.2: Αξιολόγηση
- Δ.3: Αναστοχασμός

Κάθε προγραμματισμός της διδακτέας ύλης θα πρέπει ακολουθώντας τους ανωτέρω στόχους και άξονες να αντιμετωπίζει δημιουργικά το ερώτημα πως μπορούμε να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον και την εκτίμηση των εφήβων για το μάθημα «ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ» και για το ίδιο τους το σώμα. Προτρέπει τον κάθε διδάσκοντα να χρησιμοποιήσει το χορό ως μέσο συνολικής ανάπτυξης αλλά και διάφορα μη χορευτικά, αρμόζοντα ανά περίπτωση στοιχεία, τα οποία θεωρεί ότι θα φέρουν κοντά στο αντικείμενο τους διδασκόμενους. Στοιχεία από αθλητικές δραστηριότητες, παιχνίδια, καθημερινά αντικείμενα, δρώμενα λαϊκής κουλτούρας, γεγονότα της επικαιρότητας, είναι αποτελεσματικά σαν μέσα της διδασκαλίας ακόμα και των πιο εξειδικευμένων κινητικών διαδικασιών, γεφυρώνουν την απόσταση και φέρνουν τον διδασκόμενο κοντά στον αλληλένδετη φύση της θεατρικής πράξης με το σώμα.

Όπως αναγράφεται και στην ήδη κατατεθειμένη φιλοσοφία «...το πρόγραμμα σπουδών δεν είναι γραμμικό, ακολουθώντας την εξελικτική σειρά ανεπίστροφων βημάτων. Είναι ένα σπειροειδές μοντέλο κατά το οποίο ο μαθητής διδάσκεται τα ίδια θέματα, αλλά κάθε φορά πιο εξελιγμένα, εμβαθύνοντας σταδιακά...». Τα επιμέρους στοιχεία του χορού δεν μπορούν να διαχωριστούν αλλά συνυπάρχουν και διασταυρώνονται. Ένας μαθητής/ερμηνευτής όταν κινείται συνδιαλέγεται ταυτόχρονα με όλες τις επιμέρους παραμέτρους της κίνησης, οι οποίες δεν μπορούν να απομονωθούν. Η διαφοροποίηση των μαθημάτων ανά τάξη δεν ορίζεται από μια εξωτερική ματιά ανάπτυξης του σώματος, αλλά μέσα από βαθύτερες συνδέσεις που σχετίζονται με την αντίληψη:

- 1) Σύμφωνα με τον ανθρωπολόγο Claude Levy Strauss (1908-2009) και τον φιλόσοφο Gilles Deleuze (1925-1995) έχει παρατηρηθεί ότι η αντιληπτική ικανότητα και η φαντασία του ανθρώπου εξελίσσονται από αναπαραστατικές προς πιο αφηρημένες φόρμες. Το πρόγραμμα προτείνει να ακολουθηθεί η ανάλογη διαδικασία, στη διάρκεια των τριών τάξεων. Δηλαδή, ο μαθητής/τρια ακολουθώντας τους ίδιους στόχους έρχεται αρχικά σε επαφή με αναπαραστατικές παραμέτρους των ιδίων δραστηριοτήτων και στη συνέχεια με αφηρημένες παραμέτρους αυτών, έως ότου να είναι έτοιμος να διαχειριστεί την παρασασιακή διάσταση της ίδιας της θεατρικής-χορευτικής/ερμηνευτικής δραστηριότητας. Συνδυάζοντας και τις δυο παραμέτρους, μπορεί να «φορτίζει» την αναπαράσταση με φορμαλιστικές αξίες. Το μοντέλο αυτό προτείνεται να ακολουθηθεί όχι μόνο κατά την διάρκεια του γενικότερου χρονοδιαγράμματος των τριών ετών του Λυκείου αλλά σποραδικά σε μερικά μαθήματα και σε νεότερη ηλικία.
- 2) Επιπλέον, η αντίληψη εξελίσσεται από το συλλογικό στο ατομικό: η κύρια εργασία των μαθητών ξεκινά στην Α' τάξη του Λυκείου και εξελίσσεται σταδιακά. Οι μαθητές διδάσκονται

τα στοιχεία του μαθήματος μέσα από περισσότερο συλλογικές προσεγγίσεις και πλησιάζοντας στην ενηλικίωση εκφράζονται περισσότερο ατομικά, χωρίς να αποκλείονται οι ατομικές εκφράσεις κατά την διάρκεια των προηγούμενων ετών.

Το πρόγραμμα που παραδίδεται, ενώ ορίζει το πλαίσιο και το σύνολο των γνώσεων που πρέπει να διδαχτούν αρνείται να καταμερίσει σαφώς τη χρονικά εξελικτική πορεία των μαθημάτων κάθε τάξης. Ο εκπαιδευτικός σε συνάρτηση κάθε φορά με το ετερογενές επίπεδο των μαθητών, στο οποίο έχουν επίδραση τυχαίοι παράγοντες, συγκεκριμένες παρουσίες, απρόβλεπτες ισορροπίες, απροσδόκητα κοινωνικά γεγονότα, μπορεί να καθορίσει ανάλογα την πορεία των μαθημάτων ικανοποιώντας το σύνολο των στόχων του Προγράμματος Σπουδών της τάξης.

Παρά τον επικουρικό ρόλο που δίνει το ωρολόγιο πρόγραμμα των καλλιτεχνικών σχολείων στο μάθημα «ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ, ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ» και την ελευθερία που προσφέρει σε κάθε διδάσκοντα, είναι μια δεσμευτική μελέτη που δημιουργήθηκε με τη μείζονα πρόταση ότι ο χορός είναι μια καλλιτεχνική μορφή έκφρασης αναπόσπαστη από τη διάσταση της θεατρικής έκφρασης, απαραίτητο στοιχείο του θεάτρου μας στην παράδοση του κλασικού αρχαίου ελληνικού θεάτρου.

Με αυτή την προοπτική προτείνεται κάθε μάθημα να είναι ολοκληρωμένο. Να περιλαμβάνει δηλαδή όλα τα στοιχεία της κίνησης (επιμερίζοντας τους στόχους) και όλους τους άξονες (εστιάζοντας σε έναν ή περισσότερους). Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξερευνά, να μπορεί να συνδέει το σώμα με φωνή, χορό, τραγούδι και λόγο, να διατυπώνει κρίσεις και να αναστοχάζεται. Θα πρέπει, τέλος, να μπορεί να συνδέεται με την ζωή και τον πολιτισμό.

Οι διδακτικές ώρες που αναφέρονται ανά άξονα είναι ενδεικτικές και μπορούν να αναπροσαρμοστούν ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης από τον καθηγητή/τρια. Επίσης, ο άξονας «Χορευτική Επιτέλεση» συνδυάζει τους υπόλοιπους άξονες («Χορευτική Εγγραμματοσύνη», «Διασύνδεση» και «Ανταπόκριση/Κριτική» θεωρούμε, συνεπώς, πως οι ώρες διαμορφώνονται με βάση τον κεντρικό άξονα αυτό.

ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΡΕΥΝΑ-ΕΞΕΛΙΞΗ-ΕΚΦΡΑΣΗ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		
Επιμέρους άξονας Α1: Σώμα-Ανατομική Δομή		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να συνειδητοποιεί βασικά μέλη και συστήματα του σώματος. Να εξερευνά την λειτουργία τους, την σχέση τους με την κίνηση, την αλληλεπίδραση τους, τα όρια έκτασης/ταχύτητας/ενέργειας, την σχέση τους με την βαρύτητα.	Βιωματική ανατομία Κιναισθητική αντίληψη	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις γνωριμίας των μαθητών με το σώμα τους και το σώμα των άλλων Εξερευνούν ομαδικά, σε ζευγάρια και ατομικά, τα χαρακτηριστικά και την κίνηση των χεριών/κορμού/κεφαλιού/λεκάνης/ποδιών/οστών/αρθρώσεων, βασικών ανατομικών συστημάτων, την επίδραση τους στην κίνηση. Επεξεργασία των δυνατοτήτων των αρθρώσεων, μέσα από συνδυαστικές εικόνες ανατομίας και φύσης, καθημερινότητας, θεάτρου κ.ά.
2. Να συνειδητοποιεί τη σχέση της αναπνοής με την	Η αναπνοή ως καθοριστικό στοιχείο της	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπνοή, πρώτα στοιχεία συγκέντρωσης. • Οι μαθητές καθοδηγούνται σε

κίνηση και την φωνή. Αφού την εξερευνήσει, να ενδυναμώνει τις διαφορετικές θέσεις τοποθέτησής της.	φωνής και της κίνησης	διαφορετικές θέσεις και κινήσεις στον χώρο, με διάφορες ταχύτητες, ρυθμούς και εντάσεις για να πειραματιστούν με την φωνή τους.
3. Αποκτά πρώτες εμπειρίες με την συγκέντρωση, τον διαλογισμό και την μουσική χαλάρωση.	Εσωτερίκευση	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία Γιόγκα
4. Λειτουργική κίνηση, απελευθερωμένη από μουσικές συνήθειες.	Σωματοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις εκτός του πεδίου χρήσης τους • Ιδεοκινητικές ασκήσεις

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α2: Σώμα, Κίνηση στο Χώρο – Χρόνο – Ενέργεια και Βαρύτητα		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να κατανοεί τις σωματικές/εκφραστικές/αισθητικές δυνατότητες, εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΩΡΟ (μέγεθος, επίπεδα, άξονες, διαφορετικά σχήματα, θέσεις, κατευθύνσεις, πορείες, πλευρές θέασης κλπ.).	Κίνηση και σχήματα στον χώρο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι, βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). • Αντίστοιχα, αυτοδύναμη παρατήρηση και έμπνευση, για ομαδικές ή προσωπικές δημιουργίες, από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). • Κινητικά προβλήματα εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια, τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση και νοηματοδότηση του χώρου. * Εξοικείωση με την κίνηση στο πάτωμα • Αυτοσχεδιασμοί, χορογραφικές εργασίες με θέμα σωματικές συνθέσεις στον χώρο. • Έρευνα της προσωπικής κιννοσφαίρας κάθε σώματος.
2. Να κατανοεί τις σωματικές/εκφραστικές/αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΡΟΝΟ (ταχύτητες και ρυθμοί). 3. Να κατανοεί την έννοια της δομής σαν οργανωτικό πεδίο στον χρόνο με αισθητικό και νοηματικό προορισμό.	Η οργάνωση της κίνησης στον χρόνο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα την ταχύτητα, τον ρυθμό βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα. * Αυτοσχεδιασμοί αλλά και χορογραφικές εργασίες με θέμα τις χρονικές δομές. • Κινητικά προβλήματα εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν, οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση του χρόνου.
4. Να κατανοεί τις σωματικές/εκφραστικές/αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας τις παραμέτρους της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και της ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ στο σώμα και στην κίνηση του.	Η έρευνα και διαχείριση των ποιοτήτων ενέργειας στην κίνηση. Ο διάλογος με την βαρύτητα	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα τις διαφορετικές δυναμικές, την επίδραση και χρήση της βαρύτητας, βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα.

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α3: Σώμα, ενδυνάμωση, ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Αφού πρώτα πειραματιστεί για να βρει τον λειτουργικότερο τρόπο, να επαναλαμβάνει, να κωδικοποιεί και εντέλει να εξελίξει τα ΟΡΙΑ της κίνησης του σώματος του στον χώρο, τον χρόνο και την δυναμική. Να αναπτύσσει την ελαστικότητα, την ταχύτητα, την δύναμη, την αντοχή, την αερόβια και αναερόβια ικανότητα.	Στα όρια της κίνησης	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί έρευνας των δυνατοτήτων του σώματος σε όλες τις διαστάσεις του χώρου, με όλες τις δυνατές σχέσεις χρόνου και με διαφορετικές δυναμικές. • Δημιουργία και επανάληψη κινητικών φράσεων από τους αυτοσχεδιασμούς των διδασκόμενων. • Κίνηση σε διαφορετικούς χώρους (εξωτερικοί χώροι του σχολείου, δημόσιοι χώροι εκτός σχολείου).
2. Να αναπτύξει τον συγχρονισμό των μελών του σώματός του.	Συγχρονισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί και δημιουργία συνθέσεων, χωρικών και χρονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη και όλο το σώμα, στατικά και σε κίνηση στον χώρο, σε ομάδες. • Εξάσκηση σε δοσμένους βασικούς ρυθμικούς συνδυασμούς κινήσεων.
3. Να εξασκήσει την μνήμη σε δοσμένο από τον διδάσκοντα αλλά και προσωπικά δημιουργημένο κινητικό λεξιλόγιο.	Μνήμη	<ul style="list-style-type: none"> • Διδασκαλία δοσμένων κινητικών συνδυασμών από άλλους ή δημιουργημένους από τον διδασκόμενο.
4. Να ανταποκρίνεται σε κινητικά ερεθίσματα.	Σωματικός αυθορμητισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί σε χρονικά πλαίσια. • Αυτοσχεδιασμοί με πολύ συγκεκριμένους όρους.
5. Να αυτοσχεδιάζει και να χορογραφεί μαζί με άλλους διδασκόμενους	Τρόποι επικοινωνίας και συλλογικής δημιουργίας	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί και σύνθεση, ομαδικών, με συγκεκριμένους στόχους.

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α4: Σώμα και φωνή		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να εξοικειωθεί με την φωνή και να την χρησιμοποιεί με αυτοπεποίθηση. 2. Να την εξερευνά, να την ενδυναμώνει και να την ελέγχει σε διαφορετικά σημεία, αλλάζοντας την θέση του σώματος στο χώρο. 3. Να εξερευνά την σχέση της με την κίνηση, σωματικά αλλά και εννοιολογικά/αισθητικά.	Φωνή και σώμα	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις και αυτοσχεδιασμοί παραγωγής ήχου από το σώμα του διδασκόμενου αλλά και άλλου σώματος. • Να ερευνά, να εξασκεί και να ελέγχει την φωνή του ανεξάρτητα από την θέση του σώματος στο χώρο, το χρόνο, με διάφορες ποιότητες δυναμικής. • Ασκήσεις ταυτόχρονης κίνησης και κειμένου.
4. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης, λόγου και κειμένου.		* Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και κειμένου, εκφερόμενου από τον ίδιο ή από άλλους.
5. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης και τραγουδιού.		* Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και τραγουδιού.
6. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης/ λόγου/ τραγουδιού σε ομαδικά.		* Αυτοσχέδια αλλά και οργανωμένα χορικά.
ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α5: Σώμα–Κίνηση–Έκφραση–Μουσική–Ρυθμός		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να έρθουν σε επαφή με διάφορα είδη μουσικής, κλασική, τζαζ, σύγχρονη, ηλεκτρονική, λαϊκή, έντεχνη Ελληνική, ρεμπέτικα, παραδοσιακή της Ελλάδος και άλλων χωρών. 2. Να εκτιμήσουν τις εκφραστικές δυνατότητες χρήσης τους.	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις αναπαραγωγής ρυθμών, ρυθμικών αξιών, κινητικών μοτίβων, χορευτικών φράσεων ή χορογραφιών γνωστών χωρών. • Πειραματισμοί με ετερόκλητους συνδυασμούς κίνησης, κειμένων και μουσικής.
3. Να κατανοήσουν την σχέση μουσικών δομών και αισθητικού, εκφραστικού αποτελέσματος στην μουσική. 4. Να τις χρησιμοποιήσουν σε συνθέσεις κίνησης και λόγου, ομαδικών.		* Να διδαχθούν στοιχεία δομών μουσικής.

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α6: Δημιουργία, διαδικασίες και μέθοδοι προετοιμασίας παράστασης σε κοινό		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να παρουσιάζουν εργασίες σε κοινό συμμαθητών, δασκάλων, εξωσχολικών.	Μπροστά στο κοινό	<ul style="list-style-type: none"> • Με αυξανόμενο ρυθμό καθώς μεγαλώνουν και περνώντας από ομαδικές σε ατομικές εργασίες με κοινή θεματική, σχεδιάζουν, οργανώνουν και τις παρουσιάζουν σε κοινό εντός και εκτός σχολείου.
2. Να αποκτήσουν την εμπειρία όλων των πλευρών της εκτέλεσης μιας παράστασης.		<ul style="list-style-type: none"> • Αναλαμβάνουν, μοιράζονται ρόλους, σκηνοθέτη, χορογράφου, μουσικού, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, ηθοποιού χορευτή, φωτιστή, διευθυντή σκηνής. • Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις.
3. Να γνωρίσουν τον χειρισμό των φώτων και να τα χρησιμοποιήσουν δημιουργικά.		<ul style="list-style-type: none"> • Να πειραματιστούν με τον χειρισμό των φώτων.
4. Συμμετέχοντας στην έμπνευση, δημιουργία, προετοιμασία, εκτέλεση και εναλλάσσοντας ρόλους/ ευθύνες/ αρμοδιότητες πάνω και πίσω από την σκηνή, θα εργαστούν συλλογικά.		<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις ανάπτυξης της επικοινωνίας μέσα σε μια ομάδα.
ΑΞΟΝΑΣ Β. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
Επιμέρους άξονας Β1: Ορολογία ανατομίας, θεατρικών, χορευτικών και μουσικών όρων		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να αναγνωρίζουν τα βασικά ανατομικά χαρακτηριστικά του σώματος των (κόκαλα, μυς, συνδέσμους, σκελετικά και μυϊκά συστήματα, όργανα) όπως και τις λειτουργίες τους σε σχέση με την κίνηση.	Κίνηση και Ανατομική Δομή	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα με βιωματική έρευνα και εμπειρία των ανατομικών στοιχείων (hands on).
2. Να είναι σαφώς προσανατολισμένοι στην εκφραστική δυνατότητα και αλληλεπίδραση του κινητικού υλικού τους και της φωνής τους. 3. Να εξελίσσουν τις δυνατότητες τους, μέσα από διαδικασία κατανόησης των ορίων τους, των εκφραστικών	Διαχείριση κίνησης με εκφραστικούς στόχους	<ul style="list-style-type: none"> • Σε όλα τα μαθήματα, ανεξαρτήτως ύλης, τίθεται το ερώτημα της ερμηνείας και του συσχετισμού της καλλιτεχνικής πράξης με έννοιες, συναισθήματα, προσωπική συμμετοχή. Αυτό επιτυγχάνεται δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες, αφήνοντας χρόνο στο τέλος ή

στόχων τους. 4. Να είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις δημιουργικές και συναισθηματικές τους δυνατότητες.		δημιουργώντας διαλείμματα ενδιάμεσα του μαθήματος αφιερωμένα στον αναστοχασμό, προτρέποντας όλους τους μαθητές σε κύκλο ή κατά ομάδες να συμμετάσχουν στην συζήτηση.
5. Να αντιλαμβάνονται και να χειρίζονται την κίνηση σε σαφή σχέση με κείμενα.	Ανάλυση κίνησης	* Μαθήματα κίνησης τα οποία συνδυάζονται με ιδέες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) τον καθημερινό λόγο, από Μέσα μαζικής επικοινωνίας, όπως εφημερίδες, κ.ά. Καθημερινά αντικείμενα.

ΑΞΟΝΑΣ Β. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
Επιμέρους άξονας Β2: Κοινωνική ιστορία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών και της σχέσης μεταξύ τους		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να γνωρίζουν τα βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του χορού, ως υψηλής (πχ. μπαλέτο ή σύγχρονος χορός) και ως λαϊκής τέχνης (ζεϊμπέκικο, ταγκό κ.ά.).	Ο Χορός σαν τέχνη αλλά και έκφραση	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία χορού. Στοιχεία ιστορικής εξέλιξης, αισθητικά ρεύματα, ανάλυση - ερμηνεία σημαντικών έργων. • Λαϊκοί χοροί. Πρακτική εξάσκηση αλλά και ενημέρωση για το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν.
2. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του Δυτικού θεάτρου και πιο εξειδικευμένα για την κίνηση στο θέατρο (χορός αρχαίας τραγωδίας, μιμική, μιούζικαλ).	Το σώμα στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία Θεάτρου, ειδικότερα του αρχαίου Ελληνικού. Προσεγγίσεις του χορού στην τραγωδία. • Ανασύνθεση χορευτικών αποσπασμάτων του μουσικού θεάτρου.
3. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά στοιχεία της ιστορίας της Μουσικής, έντεχνης και λαϊκής.	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Να ακούσουν χαρακτηριστικά έργα μουσικής όλων των ειδών. • Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικά μορφολογικά στοιχεία της σε συνθέσεις στα δικά τους μέσα (σώμα, θέατρο, φωνή). • Συνθέτουν μικρές σκηνές εμπνεόμενοι από τον κοινωνικό περίγυρο

		της εποχής που γράφτηκαν τα μουσικά έργα.
--	--	---

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ1: Σύνδεση χορού και θεάτρου (σχέσεις κίνησης, φωνής και κειμένου/ λόγου) (15 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να παρατηρούν και να εμπνέονται από το περιβάλλον.	Νόημα στην καθημερινότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί την καθημερινότητα τους, από φωτογραφίες, ειδήσεις, εφημερίδες.
2, Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο.	Η Κίνηση του ηθοποιού	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με χαρακτήρα από ρεαλιστικά/ ηθογραφικά έργα.
3. Να πειραματιστούν με την χρήση αντικειμένων, καθημερινών ή τεχνητών.	Αντικείμενα και άνθρωπος	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί σε σχέση με αντικείμενα, έτοιμα ή ειδικά κατασκευασμένα.
4. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και κείμενου, θεατρικού, λογοτεχνικού.	Σώμα/κίνηση και Λόγος	<ul style="list-style-type: none"> • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με παρατηρητές οι οποίοι γράφουν συνειρμικά. • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία κειμένων από τους ίδιους ή από άλλους.
5. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και αφηρημένων φωνητικών.	Όρια του Λόγου	<ul style="list-style-type: none"> • Φωνητικοί αυτοσχεδιασμοί οι οποίοι εξελίσσονται σε κινητικούς.
8. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα Αρχαίου, κλασικού και σύγχρονου θεάτρου.	Κλασικό θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί εμπνεόμενοι από το αρχαίο δράμα. • Σύνθεση χορού και απαγγελία χορικού.

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ2: Σύνδεση σωματικής έκφρασης και παραδοσιακών χορών (4 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να διδαχτούν με δημιουργικό τρόπο παραδοσιακούς χορούς. Χαρακτηριστικούς αστικούς ευρωπαϊκούς χορούς. Χορευτικά από την ιστορία του μουσικού θεάτρου.</p>	Χορός στο θέατρο	<p>* Να παρακολουθήσουν παραστάσεις χορού ή θεάτρου, στις οποίες γίνεται η χρήση παραδοσιακών, λαϊκών, εθνικών, και χαρακτηριστικών ευρωπαϊκών χορών.</p> <p>* Να συζητηθεί στην τάξη η χρήση τους και η συμβολή τους στο έργο.</p> <p>* Αυτοσχεδιασμοί πάνω στα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά των χορών και σε συνάρτηση με κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. Να ερευνούν, επαναλαμβάνοντας τα βήματα χορού τα οποία ταυτίζουμε με αυτούς αλλά και αποδομώντας τα, να πειραματιστούν με τα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά τους, ρυθμικά, κινητικά (πχ. αντί να επαναλαμβάνουν σωματικά τα γνωστά βήματα του ζεϊμπέκικου, να ερευνούν κρατώντας μόνο την έννοια της ρυθμικής συγκοπής, του βάρους προς την γη).</p> <p>* Παρουσίαση λαογραφικών στοιχείων των διάφορων ειδών χορού (ενδυμασίες).</p>
<p>2. Να αντιληφθούν την ιστορική προέλευση των χορών, την κοινωνική διασύνδεση και πρόσληψη τους.</p> <p>3. Να κατανοήσουν τις δυνατότητες πολυσημίας των χορών χρησιμοποιώντας τους δημιουργικά στο στήσιμο ρόλων.</p>	Χρήση γνωστών χορών στο θέατρο	<p>* Αυτοσχεδιασμοί και συνθέσεις με διαφορετικό θέμα και ίδιους χορούς, αυτοσχεδιασμοί με τον ίδιο χορό σε διαφορετικά θέματα.</p>
ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ3: Σύνδεση κίνησης, φωνής, λόγου και άλλων τεχνών (εικαστικά–μουσική–κινηματογράφος) (4 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να συνδέσουν στοιχεία από όλες τις τέχνες Μουσική, λογοτεχνία, Εικαστικά, με τον χορό και το θέατρο.</p> <p>2. Να τα χρησιμοποιήσουν ως έμπνευση στην δημιουργία - σύνθεση κινητικών έργων ή ρόλων.</p>	Σύνδεση με άλλες τέχνες	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση εικαστικών εκθέσεων, συνεδρίων, εκδηλώσεων. παραστάσεων και βίντεο χορού ή θεάτρου και επιλογή ενός από αυτά για ανάλυση, κριτική και αξιολόγηση. • Να αυτοσχεδιάσουν κινητικά χρησιμοποιώντας και λόγο/ φωνή εμπνεόμενοι

		από εικαστικά έργα και κινήματα.
3. Να χρησιμοποιήσουν στοιχεία και αφορμές από τα μαθήματα του σχολείου.	Διαθεματικότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Να δημιουργήσουν μικρές συνθέσεις εμπνεόμενοι ή χρησιμοποιώντας στοιχεία από τα μαθήματα του σχολείου, την Ιστορία, Φυσική, Βιολογία κ.ά.
4. Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις.	Ολικό Θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις καλλιτεχνικές η του επίσημου προγράμματος, για την δημιουργία συνθέσεων ή δρώμενων με κοινό θέμα.

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ4: Σύνδεση σώματος και Ιστορίας, επιστήμης, τεχνολογίας, κοινωνίας, πολιτισμού (4 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να ενημερωθούν για την πολύπλευρη αντιμετώπιση του σώματος και της κίνησης σαν βασικό πολιτιστικό σημείο αναφοράς καλλιτεχνικό αλλά στις διαδικασίες, τους στόχους, την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.	Άνοιγμα στο κοινωνικό περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου, χορού, συνεδρίων, εκθέσεων εκτός του σχολικού περιβάλλοντος.
2. Να έρθουν σε επαφή με άλλους μαθητές ασχολούμενους με την τέχνη.	Συνεργασία, διασύνδεση με την τοπική κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκέψεις, ανταλλαγές, μαθήματα, συνεργασίες με τα άλλα καλλιτεχνικά σχολεία της χώρας, με τα μουσικά σχολεία, με σχολεία της περιοχής και πολιτιστικούς φορείς.
3. Να ευαισθητοποιηθούν στους κοινωνικούς τρόπους κατασκευής ταυτοτήτων με μέσο την τέχνη και ειδικότερα το σώμα.	Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασίες, μαθήματα/ παραστάσεις με ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ανάπηροι, μετανάστες.
4. Να παροτρυνθούν να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις κοινωνικά φορτισμένες. 5. Να αναστοχαστούν για την επίδραση των έργων τέχνης στην	Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία Κοινωνικές και	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε κοινωνικές εκδηλώσεις.

κοινωνία.	Συναισθηματικές δεξιότητες	
-----------	----------------------------	--

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.1: Ανάλυση		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να αναπτύξουν προσωπικούς αποτελεσματικούς τρόπους καταγραφής/ αποθήκευσης/ περιγραφής και μετάδοσης του καλλιτεχνικού γεγονότος.</p> <p>2. Να δημιουργήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον για κριτική.</p> <p>3. Να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή όλων στις συζητήσεις.</p> <p>4. Να αποκτήσουν εμπειρίες ποικιλόμορφων καλλιτεχνικών δημιουργιών και αισθητικών ρευμάτων.</p> <p>5. Να δημιουργηθεί ένα κοινό σύνολο αναφοράς αισθητικών γνώσεων.</p> <p>6. Να ευαισθητοποιηθούν στις διαδικασίες, τους στόχους, την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.</p>	<p>Ο καλλιτέχνης ως θεατής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου και χορού. • Εργασία και δημόσια, προφορική παρουσίαση μετά από προσωπική συνάντηση/ συνέντευξη με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο. • Πρόσκληση και δημόσια συζήτηση με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο. • Ημερολόγιο μαθημάτων και πορείας οργάνωσης παράστασης. • Χρήση ξενόγλωσσων κειμένων για το θέατρο και τον χορό σαν ύλη στα μαθήματα ξένων γλωσσών του σχολείου. • Συζητήσεις σε κύκλο μετά από κάθε δημιουργική φάση του μαθήματος. • Σε ζευγάρια παρατηρούν, σχολιάζουν, διορθώνουν, ο ένας διδασκόμενος καθοδηγεί τον άλλον.

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.2: Αξιολόγηση		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Οι μαθητές αλλά και οι διδάσκοντες διευκολύνονται να εμπιστευτούν τις διαδικασίες αξιολόγησης.</p>	<p>Κοινωνική και συναισθηματική ωρίμανση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε συνεργασία διδάσκοντες και διδασκόμενοι συμφωνούν και ορίζουν συλλογικά τις παραμέτρους αξιολόγησης των έργων και των ερμηνευτών, δημιουργών.

		<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές σε κάθε μάθημα, στο τέλος ή κατά την διάρκεια του, ανταλλάσσουν ρόλους και απόψεις-κρίσεις ισότιμα. Αυτές ενσωματώνονται και λειτουργούν καθοριστικά για την εξέλιξη του μαθήματος.
2. Να αντιμετωπίζουν δημιουργικά την αξιολόγηση.	Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές επιμένουν να αναφέρονται μόνο στα θετικά στοιχεία κάθε έργου ή διδασκόμενου.

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.3: Αναστοχασμός		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να κατανοήσουν τον αναδραστικό χαρακτήρα της τέχνης. Η τέχνη δεν αλλάζει μόνο τους θεατές αλλά και τους ίδιους τους δημιουργούς	Αυτογνωσία Η αμφίδρομη σχέση τέχνης και ζωής	<ul style="list-style-type: none"> * Στοιχεία Authentic Movement * Προσωπικό ημερολόγιο μαθήματος * Μικρός χορός

ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ-ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Β΄ ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ–ΕΡΕΥΝΑ–ΕΞΕΛΙΞΗ–ΕΚΦΡΑΣΗ–ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ–ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		
Επιμέρους άξονας Α1: Σώμα – Ανατομική Δομή		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να συνειδητοποιεί βασικά μέλη και συστήματα του σώματος. Να εξερευνά την λειτουργία τους, την σχέση τους με την κίνηση, την αλληλεπίδραση τους, τα όρια έκτασης/ ταχύτητας/ ενέργειας, την σχέση τους με την βαρύτητα.</p>	<p>Βιωματική ανατομία Κιναισθητική αντίληψη</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις γνωριμίας των μαθητών με το σώμα τους και το σώμα των άλλων Να εξερευνούν ομαδικά, σε ζευγάρια και ατομικά, τα χαρακτηριστικά και την κίνηση των χεριών/ κορμού/κεφαλιού / λεκάνης/ ποδιών/ οστών/ αρθρώσεων, βασικών ανατομικών συστημάτων, τα αισθητήρια όργανα και τις αισθήσεις, όραση, ακοή, αφή, όσφρηση, την επίδραση τους στην κίνηση. Επεξεργασία των δυνατοτήτων των αρθρώσεων, μέσα από συνδυαστικές εικόνες ανατομίας και φύσης, καθημερινότητας, θεάτρου κ.ά.
<p>2. Να συνειδητοποιεί την σχέση της αναπνοής με την κίνηση και την φωνή. Αφού την εξερευνήσει να ενδυναμώνει τις διαφορετικές θέσεις τοποθέτησής της .</p>	<p>Η αναπνοή σαν καθοριστικό στοιχείο της φωνής και της κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπνοή, πρώτα στοιχεία συγκέντρωσης. • Οι μαθητές καθοδηγούνται σε διαφορετικές θέσεις και κινήσεις στον χώρο, με διάφορες ταχύτητες, ρυθμούς και εντάσεις για να πειραματιστούν με τη φωνή τους.
<p>3. Αποκτά πρώτες εμπειρίες με την συγκέντρωση, τον διαλογισμό και την μυϊκή χαλάρωση.</p>	<p>Εσωτερίκευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλογισμός • Στοιχεία Γιόγκα

<p>4. Λειτουργική κίνηση, απελευθερωμένη από μυϊκές συνήθειες.</p>	<p>Σωματοποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις εκτός του πεδίου χρήσης τους. • Ιδεοκινητικές ασκήσεις • Στοιχεία Τάι τσι
--	---------------------	--

ΑΞΙΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α2: Σώμα–Κίνηση στο Χώρο–Χρόνο–Ενέργεια και Βαρύτητα		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να κατανοεί τις σωματικές/ εκφραστικές/ αισθητικές δυνατότητες, εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΩΡΟ (μέγεθος, επίπεδα, άξονες, διαφορετικά σχήματα, θέσεις, κατευθύνσεις, πορείες, πλευρές θέασης κλπ.).</p>	<p>Κίνηση και σχήματα στον χώρο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι, βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). Τα γεωμετρικά σχήματα, την ποίηση. • Αντίστοιχα, αυτοδύναμη παρατήρηση και έμπνευση, για ομαδικές ή προσωπικές δημιουργίες, από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). Τα γεωμετρικά σχήματα, την ποίηση. • Κινητικά προβλήματα εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια, τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση και νοηματοδότηση του χώρου. • Κατανόηση του βασικού χαρακτηριστικού/θέματος μιας κίνησης στον χώρο και επίμονη εξάσκηση στην δημιουργία παραλλαγών. • Αυτοσχεδιασμοί, χορογραφικές εργασίες με θέμα σωματικές συνθέσεις στον χώρο, κυρίως σε ντουέτα. • Έρευνα της προσωπικής κιννοσφαίρας κάθε σώματος.
<p>2. Να κατανοεί τις σωματικές/ εκφραστικές/ αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΡΟΝΟ (ταχύτητες και ρυθμοί).</p> <p>3. Να κατανοεί την έννοια της δομής σαν οργανωτικό πεδίο στον χρόνο με αισθητικό και νοηματικό προορισμό.</p>	<p>Η οργάνωση της κίνησης στον χρόνο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα την ταχύτητα, τον ρυθμό βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα. * Αυτοσχεδιασμοί αλλά και χορογραφικές εργασίες με θέμα τις χρονικές δομές. • Κινητικά προβλήματα

		εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν, οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση του χρόνου.
4. Να κατανοεί τις σωματικές/ εκφραστικές/ αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας τις παραμέτρους της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και της ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ στο σώμα και στην κίνηση του.	Η έρευνα και διαχείριση των ποιοτήτων ενέργειας στην κίνηση. Ο διάλογος με την βαρύτητα	* Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα τις διαφορετικές δυναμικές, την επίδραση και χρήση της βαρύτητας, βασιζόμενοι σε ιδέες/ εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα.
5. Να κινείται σε σχέση με πλήθος. 6. Να κινείται σε σχέση με έναν άλλο άνθρωπο.	Κίνηση μαζί με άλλο σώμα	<ul style="list-style-type: none"> • Σε πλήθος, αυτοσχεδιασμοί σχέσεων (αρνητικός χώρος, αρμονικές πορείων, αντίστιξη, αρμονία, εναντίωση, συμπλήρωση, κ.ά.) στο χώρο, χρόνο, δυναμικών, χρησιμοποιώντας την βαρύτητα. • Ερευνούν τις εκφραστικές δυνατότητες αυτών των παραμέτρων σε συνάρτηση με συγκεκριμένες ή αφηρημένες θεατρικές συμβάσεις. • Διάλογος με ένα άλλο σώμα • Έρευνα των ιδιαιτεροτήτων του τρίο. • Στοιχεία Contact Improvisation

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α3: Σώμα, ενδυνάμωση, ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Αφού πρώτα πειραματιστεί για να βρει τον λειτουργικότερο τρόπο, να επαναλαμβάνει, να κωδικοποιεί και εντέλει να εξελίσει τα ΟΡΙΑ της κίνησης του σώματος του στον χώρο, τον χρόνο και την δυναμική. Να αναπτύσσει την ελαστικότητα, την ταχύτητα, την δύναμη, την αντοχή, την αερόβια και αναερόβια ικανότητα.	Στα όρια της κίνησης	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί έρευνας των δυνατοτήτων του σώματος σε όλες τις διαστάσεις του χώρου, με όλες τις δυνατές σχέσεις χρόνου, και με διαφορετικές δυναμικές. • Δημιουργία και επανάληψη κινητικών φράσεων από τους αυτοσχεδιασμούς των διδασκόμενων. • Ανταλλαγή κινητικού υλικού, αλληλοεκμάθηση των διδασκόμενων. • Κίνηση σε διαφορετικούς

		χώρους (εξωτερικοί χώροι του σχολείου, δημόσιοι χώροι εκτός σχολείου).
2. Να αναπτύξει τον συγχρονισμό των μελών του σώματός του.	Συγχρονισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί και δημιουργία συνθέσεων, χωρικών και χρονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη και όλο το σώμα, στατικά και σε κίνηση στο χώρο, σε ομάδες, σε διάλογο, ατομικά. • Εξάσκηση σε δοσμένους βασικούς ρυθμικούς συνδυασμούς κινήσεων.
3. Να εξασκήσει την μνήμη σε συγκεκριμένο και δοσμένο από τον διδάσκοντα αλλά και προσωπικά δημιουργημένο κινητικό λεξιλόγιο.	Μνήμη	<ul style="list-style-type: none"> • Διδασκαλία δοσμένων κινητικών συνδυασμών από άλλους ή δημιουργημένους από τον διδασκόμενο. • Έρευνα της φύσης της μνήμης του χώρου, του χρόνου, των σχέσεων, σε συνδυασμό με φωνή/κείμενο/τραγούδι.
4. Να ανταποκρίνεται σε κινητικά ερεθίσματα.	Σωματικός αυθορμητισμός	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί σε χρονικά πλαίσια. * Αυτοσχεδιασμοί με πολύ συγκεκριμένους όρους. * Αυτοσχεδιασμοί με φορτισμένα κοινωνικά, ψυχικά θέματα.
5. Να αυτοσχεδιάζει, να συνθέτει σε πραγματικό χρόνο και να χορογραφεί σε συνύπαρξη μαζί με άλλους διδασκόμενους.	Τρόποι επικοινωνίας και συλλογικής δημιουργίας	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί και σύνθεση, ομαδικών, σε ντουέτα, σε τρίο με συγκεκριμένους στόχους.

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:			
Επιμέρους άξονας Α4: Σώμα και φωνή			
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
1. Να εξοικειωθεί με την φωνή και να την χρησιμοποιεί με αυτοπεποίθηση. 2. Να την εξερευνά, να την ενδυναμώνει και να την ελέγχει σε διαφορετικά σημεία, αλλάζοντας την θέση του σώματος στο χώρο. 3. Να εξερευνά την σχέση της με την κίνηση, σωματικά αλλά και εννοιολογικά/αισθητικά.	Φωνή και σώμα	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις και αυτοσχεδιασμοί παραγωγής ήχου από το σώμα του διδασκόμενου αλλά και άλλου σώματος. • Ασκήσεις visualisation της προέλευσης της φωνής και των διαδρομών της. • Να ερευνά, να εξασκεί και να ελέγχει την φωνή του ανεξάρτητα από την θέση του σώματος στον χώρο, τον χρόνο, με διάφορες ποιότητες δυναμικής. • Ασκήσεις ταυτόχρονης κίνησης και κειμένου. 	
4. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης, λόγου και κειμένου.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και κειμένου, εκφερόμενου από τον ίδιο ή από άλλους. 	
5. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης και τραγουδιού.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και τραγουδιού. 	
6. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης/λόγου/τραγουδιού σε ομαδικά, ντουέτα και ατομικά.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχέδια αλλά και οργανωμένα χορικά. 	
ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:			
Επιμέρους άξονας Α5: Σώμα–Κίνηση–Έκφραση–Μουσική–Ρυθμός			
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
1. Να έρθουν σε επαφή με διάφορα είδη μουσικής, κλασική, τζαζ, σύγχρονη, ηλεκτρονική, λαϊκή, έντεχνη Ελληνική, ρεμπέτικα, παραδοσιακή της Ελλάδος και άλλων χωρών. 2. Να εκτιμήσουν τις εκφραστικές δυνατότητες χρήσης τους.	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις αναπαραγωγής ρυθμών, ρυθμικών αξιών, κινητικών μοτίβων, χορευτικών φράσεων ή χορογραφιών γνωστών χορών. • Πειραματισμοί με ετερόκλητους συνδυασμούς κίνησης, κειμένων και μουσικής. 	
ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:			
Επιμέρους άξονας Α6: Δημιουργία, διαδικασίες και μέθοδοι προετοιμασίας παράστασης σε κοινό			
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	

<p>1. Κάθε εξάμηνο (στην Β' τάξη Λυκείου) να παρουσιάζουν εργασίες σε κοινό συμμαθητών, δασκάλων, εξωσχολικών.</p>	<p>Μπροστά στο κοινό</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Με αυξανόμενο ρυθμό καθώς μεγαλώνουν και περνώντας από ομαδικές σε ατομικές εργασίες με κοινή θεματική, σχεδιάζουν, οργανώνουν και τις παρουσιάζουν σε κοινό εντός και εκτός σχολείου.
<p>2. Να αποκτήσουν την εμπειρία όλων των πλευρών της εκτέλεσης μιας παράστασης.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Αναλαμβάνουν, μοιράζονται ρόλους, σκηνοθέτη, χορογράφου, μουσικού, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, ηθοποιού χορευτή, φωτιστή, διευθυντή σκηνής. • Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις.
<p>3. Να γνωρίσουν τον χειρισμό των φώτων και να τα χρησιμοποιήσουν δημιουργικά.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να πειραματιστούν με τον χειρισμό των φώτων, δημιουργώντας συνθέσεις όπου τα φώτα έχουν κύριο δραματουργικό ρόλο. Να παρατηρήσουν τις ιδιαίτερες σχέσεις ανάμεσα στα φώτα και την πρόσληψη της κίνησης.
<p>4. Συμμετέχοντας στην έμπνευση, τη δημιουργία, τη προετοιμασία, την εκτέλεση και εναλλάσσοντας ρόλους/ ευθύνες/ αρμοδιότητες πάνω και πίσω από την σκηνή, θα εργαστούν συλλογικά επεξεργαζόμενοι την ατομική τους συμμετοχή.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις ανάπτυξης της επικοινωνίας μέσα σε μια ομάδα

ΑΞΟΝΑΣ Β. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ

Επιμέρους άξονας Β1: Ορολογία ανατομίας, θεατρικών, χορευτικών και μουσικών όρων

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να αναγνωρίζουν τα βασικά ανατομικά χαρακτηριστικά του σώματος των (κόκαλα, μυς, συνδέσμους, σκελετικά και μυϊκά συστήματα, όργανα), όπως και τις λειτουργίες τους σε σχέση με την κίνηση.</p>	<p>Κίνηση και Ανατομική Δομή</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα με βιωματική έρευνα και εμπειρία των ανατομικών στοιχείων (hands on).
<p>2. Να είναι σαφώς προσανατολισμένοι στην εκφραστική δυνατότητα και αλληλεπίδραση του κινητικού υλικού τους και της φωνής τους.</p>	<p>Διαχείριση κίνησης με εκφραστικούς στόχους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε όλα τα μαθήματα, ανεξαρτήτως ύλης, τίθεται το ερώτημα της ερμηνείας και του συσχετισμού της καλλιτεχνικής πράξης με

<p>3. Να εξελίσσουν τις δυνατότητες τους, μέσα από διαδικασία κατανόησης των ορίων τους, των εκφραστικών στόχων τους.</p> <p>4. Να είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις δημιουργικές και συναισθηματικές τους δυνατότητες.</p>		<p>έννοιες, συναισθήματα, προσωπική συμμετοχή. Αυτό επιτυγχάνεται δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες, αφήνοντας χρόνο στο τέλος ή δημιουργώντας διαλείμματα ενδιάμεσα του μαθήματος αφιερωμένα στον αναστοχασμό, προτρέποντας όλους τους μαθητές σε κύκλο ή κατά ομάδες να συμμετάσχουν στην συζήτηση.</p>
<p>5. Να αντιλαμβάνονται και να χειρίζονται την κίνηση σε σαφή σχέση με κείμενα.</p>	<p>Ανάλυση κίνησης</p>	<p>* Μαθήματα κίνησης τα οποία ακόμα και στις πιο αφηρημένα σωματικές καταστάσεις εμπνέονται, συνδυάζονται με ιδέες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) τον καθημερινό λόγο, από Μέσα μαζικής επικοινωνίας όπως εφημερίδες, κ.ά.) την ποίηση. Καθημερινά αντικείμενα.</p>
<p>6. Να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται σε μορφές θεατρικών κειμένων, χορών, μουσικής, δομές μουσικής.</p>	<p>Μορφολογία κίνησης και χορού</p>	<p>* Μαθήματα στα οποία ο κάθε μαθητής έρχεται σε επαφή με οποιαδήποτε στοιχεία του θεάτρου, του χορού, της μουσικής, της λογοτεχνίας, βιωματικά μέσα από δημιουργικές διαδικασίες στις οποίες συμμετέχει σωματικά.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Β. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
Επιμέρους άξονας Β2: Κοινωνική ιστορία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών και της σχέσης μεταξύ τους		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να γνωρίζουν τα βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του χορού, ως υψηλής (πχ. μπαλέτο ή σύγχρονος χορός) και ως λαϊκής τέχνης (ζεϊμπέκικο, ταγκό κ.ά.).	Ο Χορός σαν τέχνη αλλά και έκφραση	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία χορού. Στοιχεία ιστορικής εξέλιξης, αισθητικά ρεύματα, ανάλυση - ερμηνεία σημαντικών έργων. • Λαϊκοί χοροί. Πρακτική εξάσκηση αλλά και ενημέρωση για το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν.
2. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του Δυτικού θεάτρου και πιο εξειδικευμένα για την κίνηση στο θέατρο (χορός αρχαίας τραγωδίας, μιμική, μιούζικαλ).	Το σώμα στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία Θεάτρου, ειδικότερα του αρχαίου Ελληνικού. Προσεγγίσεις του χορού στην τραγωδία. • Ανασύνθεση χορευτικών αποσπασμάτων του μουσικού θεάτρου.
3. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας της Μουσικής, έντεχνης και λαϊκής.	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Να ακούσουν χαρακτηριστικά έργα μουσικής όλων των ειδών. • Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικά μορφολογικά στοιχεία της σε συνθέσεις στα δικά τους μέσα (σώμα, θέατρο, φωνή) • Συνθέτουν μικρές σκηνές εμπνεόμενοι από τον κοινωνικό περίγυρο της εποχής που γράφτηκαν τα μουσικά έργα.
4. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας της Λογοτεχνίας και των εικαστικών κινημάτων.	Το σώμα, οι λέξεις, οι εικόνες	<ul style="list-style-type: none"> • Συνθέτουν μικρές σκηνές από λογοτεχνικά κείμενα. • Συνθέτουν μικρές σκηνές εμπνεόμενοι από τον κοινωνικό περίγυρο της εποχής που αναπαριστούν ή γράφτηκαν τα λογοτεχνικά κείμενα. • Ερευνούν και επιλέγουν αυτοβούλως εικαστικά έργα από τα οποία αντλούν στοιχεία για κινητικές συνθέσεις τους και δημιουργία ρόλων.
5. Να έρθουν σε επαφή με στοιχεία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών, μύθων και λογοτεχνίας, λαϊκών δρώμενων χωρών και πολιτισμών εκτός	Διαπολιτισμική επαφή μέσω της τέχνης	<ul style="list-style-type: none"> • Ερευνούν, επιλέγουν αυτοβούλως και κάνουν εργασίες παρουσίασης για στοιχεία χορού,

του Δυτικού.		θεάτρου, μουσικής, εικαστικών, μύθων και λογοτεχνίας, λαϊκών δρώμενων χωρών και πολιτισμών εκτός του Δυτικού και να τις παρουσιάζουν στους συμμαθητές της τάξης.
--------------	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ1: Σύндεση χορού και θεάτρου (σχέσεις κίνησης, φωνής και κειμένου/ λόγου) (15 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να παρατηρούν και να εμπνέονται από το περιβάλλον.	Νόημα στην καθημερινότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί την καθημερινότητα τους, από φωτογραφίες, ειδήσεις, εφημερίδες.
2. . Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα από αφηρημένα έργα.	Η Κίνηση του ηθοποιού Αφαίρεση	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί με χαρακτήρα από ρεαλιστικά/ ηθογραφικά έργα. * Ελεύθεροι συνειρμικοί αυτοσχεδιασμοί κίνησης και λόγου.
3. Να πειραματιστούν με την χρήση αντικειμένων, καθημερινών ή τεχνητών.	Αντικείμενα και άνθρωπος	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί σε σχέση με αντικείμενα, έτοιμα ή ειδικά κατασκευασμένα.
4. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και κείμενου, θεατρικού, λογοτεχνικού, ιστορικού, καθημερινού.	Σώμα/κίνηση και Λόγος	<ul style="list-style-type: none"> • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με παρατηρητές οι οποίοι γράφουν συνειρμικά. • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία κειμένων από τους ίδιους ή από άλλους. * Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία αποδόμηση του κειμένου.
5. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και αφηρημένων φωνητικών.	Όρια του Λόγου	<ul style="list-style-type: none"> • Φωνητικοί αυτοσχεδιασμοί οι οποίοι εξελίσσονται σε κινητικούς.

<p>6. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα Αρχαίου, κλασικού και σύγχρονου θεάτρου.</p>	<p>Κλασικό θέατρο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί εμπνεόμενοι από το αρχαίο δράμα. • Σύνθεση χορού και απαγγελία χορικού.
<p>7. Να χρησιμοποιήσουν βίντεο, να πειραματιστούν με τις σχέσεις τεχνικών παραγωγής βίντεο και πολυμέσων με την κίνηση</p>	<p>Η Τεχνολογία ως δημιουργική μεταφορά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βιντεοσκοπούν αυτοσχεδιασμούς συμμαθητών. Ερευνούν την αλληλεπίδραση με το ζωντανό κινούμενο σώμα. • Δημιουργούν ακόμα και με φτωχά μέσα, πχ κινητά, ένα video dance.

Επιμέρους άξονας Γ2: Σύνδεση σωματικής έκφρασης και παραδοσιακών χορών (4 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να διδαχτούν με δημιουργικό τρόπο, παραδοσιακούς, λαϊκούς και εθνικούς χορούς. Χαρακτηριστικούς αστικούς ευρωπαϊκούς χορούς. Χορευτικά από την ιστορία του μουσικού θεάτρου.</p>	Χορός στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρακολουθήσουν παραστάσεις χορού ή θεάτρου, στις οποίες γίνεται η χρήση παραδοσιακών, λαϊκών, εθνικών, και χαρακτηριστικών ευρωπαϊκών χορών. • Να συζητηθεί στην τάξη η χρήση τους και η συμβολή τους στο έργο. • Αυτοσχεδιασμοί πάνω στα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά των χορών και σε συνάρτηση με κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. <p>Να ερευνούν, επαναλαμβάνοντας τα βήματα χορού τα οποία ταυτίζουμε με αυτούς αλλά και αποδομώντας τα, να πειραματιστούν με τα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά τους, ρυθμικά, κινητικά (πχ. αντί να επαναλαμβάνουν σωματικά τα γνωστά βήματα του ζείμπέκιου, ερευνούν κρατώντας μόνο την έννοια της ρυθμικής συγκοπής, του βάρους προς την γη).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση λαογραφικών στοιχείων των διάφορων ειδών χορού (ενδυμασίες).
<p>2. Να αντιληφθούν την ιστορική προέλευση των χορών, την κοινωνική διασύνδεση και πρόσληψη τους.</p> <p>3. Να κατανοήσουν τις δυνατότητες πολυσημίας των χορών χρησιμοποιώντας τους δημιουργικά στο στήσιμο ρόλων, αφηγηματικά αλλά και αφηρημένα.</p>	Χρήση γνωστών χορών στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί και συνθέσεις με διαφορετικό θέμα και ίδιους χορούς, αυτοσχεδιασμοί με τον ίδιο χορό σε διαφορετικά θέματα.
Επιμέρους άξονας Γ3: Σύνδεση κίνησης, φωνής, λόγου και άλλων τεχνών (εικαστικά- μουσική- κινηματογράφος) (3 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>1. Να συνδέσουν στοιχεία από όλες τις τέχνες Μουσική, λογοτεχνία, Εικαστικά, με τον χορό και το θέατρο. Να τα χρησιμοποιήσουν ως έμπνευση στην δημιουργία - σύνθεση κινητικών έργων ή ρόλων.</p>	<p>Σύνδεση με άλλες τέχνες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση εικαστικών εκθέσεων, συνεδρίων, εκδηλώσεων. παραστάσεων και βίντεο χορού ή θεάτρου και επιλογή ενός από αυτά για ανάλυση, κριτική και αξιολόγηση. • Να αυτοσχεδιάσουν κινητικά χρησιμοποιώντας και λόγο/ φωνή εμπνεόμενοι από εικαστικά έργα και κινήματα.
<p>2. Να χρησιμοποιήσουν στοιχεία και αφορμές από τα μαθήματα του σχολείου.</p>	<p>Διαθεματικότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να δημιουργήσουν μικρές συνθέσεις εμπνεόμενοι ή χρησιμοποιώντας στοιχεία από τα μαθήματα του σχολείου, την Ιστορία, Φυσική, Βιολογία κ.ά.
<p>3. Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις.</p>	<p>Ολικό Θέατρο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις καλλιτεχνικές ή του επίσημου προγράμματος, για την δημιουργία συνθέσεων ή δρώμενων με κοινό θέμα.

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ4: Σύνδεση σώματος και Ιστορίας, επιστήμης, τεχνολογίας, κοινωνίας, πολιτισμού (3 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να ενημερωθούν για την πολύπλευρη αντιμετώπιση του σώματος και της κίνησης σαν βασικό πολιτιστικό σημείο αναφοράς καλλιτεχνικό αλλά στις διαδικασίες, τους στόχους, την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.</p>	<p>Άνοιγμα στο κοινωνικό περιβάλλον</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου, χορού, συνεδρίων, εκθέσεων εκτός του σχολικού περιβάλλοντος.
<p>2. Να έρθουν σε επαφή με άλλους μαθητές ασχολούμενους με την τέχνη. 3. Να έρθουν σε επαφή με ασχολούμενους με την τέχνη της τοπικής κοινωνίας</p>	<p>Συνεργασία, διασύνδεση με την τοπική κοινωνία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκέψεις, ανταλλαγές, μαθήματα, συνεργασίες με τα άλλα καλλιτεχνικά σχολεία της χώρας, με τα μουσικά σχολεία, με σχολεία της περιοχής και πολιτιστικούς φορείς.

<p>4. Να ευαισθητοποιηθούν στους κοινωνικούς τρόπους κατασκευής ταυτοτήτων με μέσο την τέχνη και ειδικότερα το σώμα.</p> <p>5. Να κινητοποιηθούν σε διαδικασίες παρέμβασης στην κοινωνία με μέσο την τέχνη τους.</p>	<p>Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασίες, μαθήματα/ παραστάσεις με ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ανάπηροι, μετανάστες, ασθενείς.
<p>6. Να παροτρυνθούν να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις κοινωνικά φορτισμένες.</p> <p>7. Να αναστοχαστούν για την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.</p>	<p>Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία Κοινωνικές και Συναισθηματικές δεξιότητες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε κοινωνικές εκδηλώσεις.
<p>8. Να ενθαρρυνθούν να εκτεθούν δημόσια πέρα από το προστατευμένο περιβάλλον ενός σχολείου ή ενός θεάτρου.</p> <p>9. Να αποκτήσουν την εμπειρία της άμεσης σχέσης της τέχνης με τον καθημερινό άνθρωπο-τυχαίο θεατή.</p>	<p>Ενθάρρυνση του παρεμβατικού ρόλου της τέχνης στην κοινωνία</p>	<p>* Παραστάσεις σε δημόσιο χώρο.</p>

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ

Επιμέρους άξονας Δ.1: Ανάλυση

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να αναπτύξουν προσωπικούς αποτελεσματικούς τρόπους καταγραφής / αποθήκευσης/περιγραφής και μετάδοσης του καλλιτεχνικού γεγονότος.</p> <p>2. Να δημιουργήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον για κριτική.</p> <p>3. Να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή όλων στις συζητήσεις.</p> <p>4. Να αποκτήσουν εμπειρίες ποικιλόμορφων καλλιτεχνικών δημιουργιών και αισθητικών ρευμάτων.</p> <p>5. Να δημιουργηθεί ένα κοινό σύνολο αναφοράς αισθητικών γνώσεων.</p> <p>6. Να ευαισθητοποιηθούν στις διαδικασίες, τους στόχους, την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.</p>	<p>Ο καλλιτέχνης ως θεατής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου και χορού. • Εργασία και δημόσια, προφορική παρουσίαση μετά από προσωπική συνάντηση/ συνέντευξη με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο. • Πρόσκληση και δημόσια συζήτηση με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο. • Οργάνωση έκθεσης για σκηνοθέτη, παράσταση, αισθητικό ρεύμα, ομάδα θεάτρου. • Ημερολόγιο μαθημάτων και πορείας οργάνωσης παράστασης. • Χρήση ξενόγλωσσων κειμένων για το θέατρο και τον χορό σαν ύλη στα μαθήματα ξένων γλωσσών του σχολείου. • Συζητήσεις σε κύκλο μετά από κάθε δημιουργική φάση του μαθήματος. • Σε ζευγάρια παρατηρούν, σχολιάζουν, διορθώνουν,

		<p>ο ένας διδασκόμενος καθοδηγεί τον άλλον.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία Authentic Movement
--	--	---

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.2: Αξιολόγηση		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Οι μαθητές αλλά και οι διδάσκοντες διευκολύνονται να εμπιστευτούν τις διαδικασίες αξιολόγησης	Κοινωνική και συναισθηματική ωρίμανση	<ul style="list-style-type: none"> • Σε συνεργασία διδάσκοντες και διδασκόμενοι συμφωνούν και ορίζουν συλλογικά τις παραμέτρους αξιολόγησης των έργων και των ερμηνευτών, δημιουργών. • Οι μαθητές σε κάθε μάθημα, στο τέλος ή κατά την διάρκεια του, ανταλλάσσουν ρόλους και απόψεις-κρίσεις ισότιμα. Αυτές ενσωματώνονται και λειτουργούν καθοριστικά για την εξέλιξη του μαθήματος.
2. Να αντιμετωπίζουν δημιουργικά την αξιολόγηση.	Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες Ενδεικτικό σύνολο διδακτικών ωρών: 25	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές επιμένουν να αναφέρονται μόνο στα θετικά στοιχεία κάθε έργου ή διδασκόμενου. • Οι μαθητές συμμετέχουν στην εξέλιξη

		του έργου των συμμαθητών τους.
--	--	--------------------------------

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.3: Αναστοχασμός		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να κατανοήσουν τον αναδραστικό χαρακτήρα της τέχνης. Η τέχνη δεν αλλάζει μόνο τους θεατές αλλά και τους ίδιους τους δημιουργούς.	Αυτογνωσία Η αμφίδρομη σχέση τέχνης και ζωής	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία Authentic Movement • Προσωπικό ημερολόγιο μαθήματος • Μικρός χορός
2. Να συνειδητοποιήσουν εκφραστικές συνήθειες τους.	Αυτογνωσία	<ul style="list-style-type: none"> • Να αυτοσχεδιάσουν ανταλλάσσοντας εκφράσεις, σωματικές και κινητικές συνήθειες.
3. Να θέσει στόχους προσωπικής, καλλιτεχνικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.	Συναισθηματική και κοινωνική και ωριμότητα Επαγγελματικός Προσανατολισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Επίσκεψη - έρευνα σε καλλιτεχνικές σχολές. • Οι μαθητές επιλέγουν αυτοβούλως ή μετά από πρόταση του καθηγητή και προσκαλούν σε συζήτηση γνωστούς καλλιτέχνες και αποφοίτους των πρόσφατων ετών.

ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ-ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Γ' ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ- ΕΡΕΥΝΑ- ΕΞΕΛΙΞΗ- ΕΚΦΡΑΣΗ- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ- ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		
Επιμέρους άξονας Α1: Σώμα- Ανατομική Δομή		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να συνειδητοποιεί βασικά μέλη και συστήματα του σώματος. Εξερευνά την λειτουργία τους, την σχέση τους με την κίνηση, την αλληλεπίδραση τους, τα όρια έκτασης/ ταχύτητας/ ενέργειας, την σχέση τους με την βαρύτητα.	Βιωματική ανατομία Κιναισθητική αντίληψη	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις γνωριμίας των μαθητών με το σώμα τους και το σώμα των άλλων Εξερευνούν ομαδικά, σε ζευγάρια και ατομικά, τα χαρακτηριστικά και την κίνηση των χεριών/ κορμού/κεφαλιού/ λεκάνης/ ποδιών/ οστών/ αρθρώσεων, βασικών

		<p>ανατομικών συστημάτων, τα αισθητήρια όργανα και τις αισθήσεις, όραση, ακοή, αφή, όσφρηση, την επίδραση τους στην κίνηση. Επεξεργασία των δυνατοτήτων των αρθρώσεων, μέσα από συνδυαστικές εικόνες ανατομίας και φύσης, καθημερινότητας, θεάτρου κ.ά.</p>
<p>2. Να συνειδητοποιεί την σχέση της αναπνοής με την κίνηση και την φωνή. Αφού την εξερευνήσει να ενδυναμώνει τις διαφορετικές θέσεις τοποθέτησης της.</p>	<p>Η αναπνοή σαν καθοριστικό στοιχείο της φωνής και της κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπνοή, πρώτα στοιχεία συγκέντρωσης. • Οι μαθητές καθοδηγούνται σε διαφορετικές θέσεις και κινήσεις στον χώρο, με διάφορες ταχύτητες, ρυθμούς και εντάσεις για να πειραματιστούν με την φωνή τους.
<p>3. Αποκτά πρώτες εμπειρίες με την συγκέντρωση, τον διαλογισμό και την μυϊκή χαλάρωση.</p>	<p>Εσωτερίκευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλογισμός • Στοιχεία Γιόγκα
<p>4. Λειτουργική κίνηση, απελευθερωμένη από μυϊκές συνήθειες.</p>	<p>Σωματοποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις εκτός του πεδίου χρήσης τους. • Ιδεοκινητικές ασκήσεις • Στοιχεία Τάιτσι • Ασκήσεις με μαλακές μπάλες, στοιχεία τεχνικής Kinetic Awareness και great ball. • Ασκήσεις από την τεχνική Body-Mind Centering για να συνδέσουν εσωτερικές λειτουργίες του σώματος με την κινησιολογία, τα συναισθήματα, και την εξέλιξη των φυσικών προτύπων κίνησης.

ΑΕΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α2: Σώμα– Κίνηση στο Χώρο– Χρόνο – Ενέργεια και Βαρύτητα		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να κατανοεί τις σωματικές/ εκφραστικές/ αισθητικές δυνατότητες, εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΩΡΟ (μέγεθος, επίπεδα, άξονες, διαφορετικά σχήματα, θέσεις, κατευθύνσεις, πορείες, πλευρές θέασης κλπ.).</p>	<p>Κίνηση και σχήματα στον χώρο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι, βασιζόμενοι σε ιδέες/ εικόνες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ. ά) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). Τα γεωμετρικά σχήματα, την ποίηση, φιλοσοφικές έννοιες. • Αντίστοιχα, αυτοδύναμη παρατήρηση και έμπνευση, για ομαδικές ή προσωπικές δημιουργίες, από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο (φωτογραφίες, εφημερίδες, κ.ά.). Τα γεωμετρικά σχήματα, την ποίηση, φιλοσοφικές έννοιες, • Κινητικά προβλήματα εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια, τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση και νοηματοδότηση του χώρου. • Κατανόηση του βασικού χαρακτηριστικού/ θέματος μιας κίνησης στον χώρο και επίμονη εξάσκηση στην δημιουργία παραλλαγών. • Αυτοσχεδιασμοί, χορογραφικές εργασίες με θέμα σωματικές συνθέσεις στο χώρο. • Έρευνα της προσωπικής κινουοσφαιρας κάθε σώματος.
<p>2. Να κατανοεί τις σωματικές/ εκφραστικές/ αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας το σώμα και την κίνηση του στο ΧΡΟΝΟ (ταχύτητες και ρυθμοί).</p> <p>3. Να κατανοεί την έννοια της δομής σαν οργανωτικό πεδίο</p>	<p>Η οργάνωση της κίνησης στον χρόνο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα την ταχύτητα, τον ρυθμό βασιζόμενοι σε ιδέες/ εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα.

στον χρόνο με αισθητικό και νοηματικό προορισμό.		<p>* Αυτοσχεδιασμοί αλλά και χορογραφικές εργασίες με θέμα τις χρονικές δομές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κινητικά προβλήματα εμπνεόμενα από αθλητικές δραστηριότητες ή παιχνίδια τα οποία οι διδασκόμενοι καλούνται να επιλύσουν, οδηγούνται στην πολύπλευρη χρήση του χρόνου.
4. Να κατανοεί τις σωματικές/εκφραστικές/αισθητικές δυνατότητες εξερευνώντας τις παραμέτρους της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ και της ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ στο σώμα και στην κίνηση του.	<p>Η έρευνα και διαχείριση των ποιοτήτων ενέργειας στην κίνηση. Ο διάλογος με την βαρύτητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί κίνησης: κατευθυνόμενοι και ελεύθεροι με θέμα τις διαφορετικές δυναμικές, την επίδραση και χρήση της βαρύτητας, βασιζόμενοι σε ιδέες/εικόνες από την φύση, την καθημερινότητα, τον κοινωνικό περίγυρο, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα.
<p>5. Να κινείται σε σχέση με πλήθος.</p> <p>6. Να κινείται σε σχέση με έναν άλλο άνθρωπο.</p>	<p>Κίνηση μαζί με άλλο σώμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε πλήθος, αυτοσχεδιασμοί σχέσεων (αρνητικός χώρος, αρμονικές πορειών, αντίστιξη, αρμονία, εναντίωση, συμπλήρωση, κ.ά.) στον χώρο, χρόνο, δυναμικών, χρησιμοποιώντας την βαρύτητα. • Ερευνούν τις εκφραστικές δυνατότητες αυτών των παραμέτρων σε συνάρτηση με συγκεκριμένες ή αφηρημένες θεατρικές συμβάσεις. • Διάλογος με ένα άλλο σώμα. • Έρευνα των ιδιαιτεροτήτων του τρίο. <p>* Στοιχεία Contact Improvisation</p>

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α3: Σώμα, ενδυνάμωση, ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>1. Αφού πρώτα πειραματιστεί για να βρει τον λειτουργικότερο τρόπο, να επαναλαμβάνει, να κωδικοποιεί και εντέλει να εξελίσσει τα ΟΡΙΑ της κίνησης του σώματος του στο χώρο, το χρόνο και την δυναμική. Να αναπτύσσει την ελαστικότητα, την ταχύτητα, την δύναμη, την αντοχή, την αερόβια και αναερόβια ικανότητα.</p>	<p>Στα όρια της κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί έρευνας των δυνατοτήτων του σώματος σε όλες τις διαστάσεις του χώρου, με όλες τις δυνατές σχέσεις χρόνου, και με διαφορετικές δυναμικές. • Δημιουργία και επανάληψη κινητικών φράσεων από τους αυτοσχεδιασμούς των διδασκόμενων • Ανταλλαγή κινητικού υλικού, αλληλοεκμάθηση των διδασκόμενων. • Κίνηση σε διαφορετικούς χώρους (εξωτερικοί χώροι του σχολείου, δημόσιοι χώροι εκτός σχολείου).
<p>2. Να αναπτύξει τον συγχρονισμό των μελών του σώματός του.</p>	<p>Συγχρονισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγούμενοι αυτοσχεδιασμοί και δημιουργία συνθέσεων, χωρικών και χρονικών σχέσεων ανάμεσα στα μέλη και όλο το σώμα, στατικά και σε κίνηση στον χώρο, σε ομάδες, σε διάλογο, ατομικά. • Εξάσκηση σε δοσμένους βασικούς ρυθμικούς συνδυασμούς κινήσεων.
<p>3. Να αναπτύξει την μνήμη σε συγκεκριμένο και δοσμένο από τον διδάσκοντα αλλά και προσωπικά δημιουργημένο κινητικό λεξιλόγιο.</p>	<p>Μνήμη</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διδασκαλία δοσμένων κινητικών συνδυασμών από άλλους ή δημιουργημένους από τον διδασκόμενο. • Έρευνα της φύσης της μνήμης του χώρου, του χρόνου, των σχέσεων, σε συνδυασμό με φωνή/κείμενο/τραγούδι.
<p>4. Να ανταποκρίνεται σε κινητικά ερεθίσματα.</p>	<p>Σωματικός αυθορμητισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με πολύ συγκεκριμένους όρους πχ χρονικά πλαίσια. • Αυτοσχεδιασμοί φορτισμένα με κοινωνικά, ψυχικά θέματα.
<p>5. Να συνθέτει σε πραγματικό χρόνο και να χορογραφεί σε συνύπαρξη με άλλους διδασκόμενους.</p>	<p>Τρόποι επικοινωνίας και συλλογικής δημιουργίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί και σύνθεση, σε ομάδες, σε ντουέτα, σε τρίο με συγκεκριμένους στόχους.

ΑΞΙΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:**Επιμέρους άξονας Α4: Σώμα και φωνή**

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να εξοικειωθεί με την φωνή και να την χρησιμοποιεί με αυτοπεποίθηση.</p> <p>2. Να την εξερευνά, να την ενδυναμώνει και να την ελέγχει σε διαφορετικά σημεία, αλλάζοντας την θέση του σώματος στο χώρο.</p> <p>3. Να εξερευνά την σχέση της με την κίνηση, σωματικά αλλά και εννοιολογικά/αισθητικά.</p>	Φωνή και σώμα	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις και αυτοσχεδιασμοί παραγωγής ήχου από το σώμα του διδασκόμενου αλλά και άλλου σώματος. • Ασκήσεις visualisation της προέλευσης της φωνής και των διαδρομών της. • Να ερευνά, να εξασκεί και να ελέγχει την φωνή του ανεξάρτητα από την θέση του σώματος στον χώρο, τον χρόνο, με διάφορες ποιότητες δυναμικής. • Ασκήσεις ταυτόχρονης κίνησης και κειμένου.
4. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης, λόγου και κειμένου.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και κειμένου, εκφερόμενου από τον ίδιο ή από άλλους.
5. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης και τραγουδιού.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί αλλά και οργανωμένες παρουσιάσεις κίνησης και τραγουδιού.
6. Να ερευνήσει τις σχέσεις κίνησης/λόγου/ τραγουδιού σε ομαδικά, ντουέτα και ατομικά.		<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχέδια αλλά και οργανωμένα χορικά. Σχέσεις ανάμεσα σε άτομο και σύνολο.

ΑΞΙΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:**Επιμέρους άξονας Α5: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Μουσική – Ρυθμός**

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να έρθουν σε επαφή με διάφορα είδη μουσικής, κλασική, τζαζ, σύγχρονη, ηλεκτρονική, λαϊκή, έντεχνη Ελληνική, ρεμπέτικα, παραδοσιακή της Ελλάδος και άλλων χωρών.</p> <p>2. Να εκτιμήσουν τις εκφραστικές δυνατότητες χρήσης τους.</p>	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις αναπαραγωγής ρυθμών, ρυθμικών αξιών, κινητικών μοτίβων, χορευτικών φράσεων ή χορογραφιών γνωστών χορών. • Πειραματισμοί με ετερόκλητους συνδυασμούς κίνησης, κειμένων και μουσικής.
3. Να κατανοήσουν την σχέση μουσικών δομών και αισθητικού, εκφραστικού αποτελέσματος στην μουσική.		<ul style="list-style-type: none"> • Να διδαχθούν στοιχεία δομών μουσικής.
4. Να τις χρησιμοποιήσουν σε συνθέσεις κίνησης και λόγου, πολυπληθείς, ντουέτων, σόλο.		<ul style="list-style-type: none"> • Να συνθέσουν κινητικές αλλά και λεκτικές/ φωνητικές συνθέσεις βασισμένες σε βασικές μουσικές δομές όπως κανόνα, φούγκα, σονάτα.

ΑΞΟΝΑΣ Α. ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ:		
Επιμέρους άξονας Α6: Δημιουργία, διαδικασίες και μέθοδοι προετοιμασίας παράστασης σε κοινό		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Κάθε τρίμηνο (στην Γ τάξη Λυκείου), να παρουσιάζουν εργασίες σε κοινό συμμαθητών, δασκάλων, εξωσχολικών.	Μπροστά στο κοινό	<ul style="list-style-type: none"> • Με αυξανόμενο ρυθμό καθώς μεγαλώνουν και περνώντας από ομαδικές σε ατομικές εργασίες με κοινή θεματική, σχεδιάζουν, οργανώνουν και τις παρουσιάζουν σε κοινό εντός και εκτός σχολείου.
2. Να αποκτήσουν την εμπειρία όλων των πλευρών της εκτέλεσης μιας παράστασης.		<ul style="list-style-type: none"> • Αναλαμβάνουν, μοιράζονται ρόλους, σκηνοθέτη, χορογράφου, μουσικού, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, ηθοποιού χορευτή, φωτιστή, διευθυντή σκηνής. • Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις.
3. Να γνωρίσουν τον χειρισμό των φώτων και να τα χρησιμοποιήσουν δημιουργικά		<ul style="list-style-type: none"> • Να πειραματιστούν με τον χειρισμό των φώτων, δημιουργώντας συνθέσεις όπου τα φώτα έχουν κύριο δραματουργικό ρόλο. Να παρατηρήσουν τις ιδιαίτερες σχέσεις ανάμεσα στα φώτα και την πρόσληψη της κίνησης.
4. Συμμετέχοντας στην έμπνευση, δημιουργία, προετοιμασία, εκτέλεση και εναλλάσσοντας ρόλους/ ευθύνες/ αρμοδιότητες πάνω και πίσω από την σκηνή, θα εργαστούν συλλογικά επεξεργαζόμενοι την ατομική τους συμμετοχή.		<ul style="list-style-type: none"> • Ασκήσεις ανάπτυξης της επικοινωνίας μέσα σε μια ομάδα.
ΑΞΟΝΑΣ Β. ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
Επιμέρους άξονας Β1: Ορολογία ανατομίας, θεατρικών, χορευτικών και		

μουσικών όρων		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να αναγνωρίζουν τα βασικά ανατομικά χαρακτηριστικά του σώματος των (κόκαλα, μυς, συνδέσμοι, σκελετικά και μυϊκά συστήματα, όργανα), όπως και τις λειτουργίες τους σε σχέση με την κίνηση.	Κίνηση και Ανατομική Δομή	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα με βιωματική έρευνα και εμπειρία των ανατομικών στοιχείων (hands on).
2. Να είναι σαφώς προσανατολισμένοι στην εκφραστική δυνατότητα και αλληλεπίδραση του κινητικού υλικού τους και της φωνής τους. 3. Να εξελίσσουν τις δυνατότητες τους, μέσα από διαδικασία κατανόησης των ορίων τους, των εκφραστικών στόχων τους. 4. Να είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις δημιουργικές και συναισθηματικές τους δυνατότητες.	Διαχείριση κίνησης με εκφραστικούς στόχους	<ul style="list-style-type: none"> • Σε όλα τα μαθήματα, ανεξαρτήτως ύλης, τίθεται το ερώτημα της ερμηνείας και του συσχετισμού της καλλιτεχνικής πράξης με έννοιες, συναισθήματα, προσωπική συμμετοχή. Αυτό επιτυγχάνεται δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες, αφήνοντας χρόνο στο τέλος ή δημιουργώντας διαλείμματα ενδιάμεσα του μαθήματος αφιερωμένα στον αναστοχασμό, προτρέποντας όλους τους μαθητές σε κύκλο ή κατά ομάδες να συμμετάσχουν στην συζήτηση.
5. Να αντιλαμβάνονται και να χειρίζονται την κίνηση σε σαφή σχέση με κείμενα.	Ανάλυση κίνησης	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα κίνησης τα οποία ακόμα και στις πιο αφηρημένα σωματικές καταστάσεις εμπνέονται, συνδυάζονται με ιδέες από την φύση, την τοπική ή παγκόσμια κουλτούρα (θέατρο, αφηγήσεις, μύθοι, λογοτεχνία κ.ά.) τον καθημερινό λόγο, από Μέσα μαζικής επικοινωνίας, όπως εφημερίδες, κ.ά.) την ποίηση, φιλοσοφικές έννοιες. Καθημερινά αντικείμενα.

<p>6. Να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται σε μορφές θεατρικών κειμένων, χορών, μουσικής, δομές μουσικής.</p>	<p>Μορφολογία κίνησης και χορού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα στα οποία ο κάθε μαθητής έρχεται σε επαφή με οποιαδήποτε στοιχεία του θεάτρου, του χορού, της μουσικής, της λογοτεχνίας, βιωματικά μέσα από δημιουργικές διαδικασίες στις οποίες συμμετέχει σωματικά.
---	-------------------------------------	--

ΑΞΟΝΑΣ Β: ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ		
Επιμέρους άξονας Β2: Κοινωνική ιστορία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών και της σχέσης μεταξύ τους		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να γνωρίζουν τα βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του χορού, ως υψηλής (πχ. μπαλέτο ή σύγχρονος χορός) και ως λαϊκής τέχνης (ζεϊμπέκικο, ταγκό κ.ά.).	Ο Χορός σαν τέχνη αλλά και έκφραση	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία χορού. Στοιχεία ιστορικής εξέλιξης, αισθητικά ρεύματα, ανάλυση - ερμηνεία σημαντικών έργων. • Λαϊκοί χοροί. Πρακτική εξάσκηση αλλά και ενημέρωση για το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργήθηκαν.
2. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας του Δυτικού θεάτρου και πιο εξειδικευμένα για την κίνηση στο θέατρο (χορός αρχαίας τραγωδίας, μιμική, μιούζικαλ).	Το σώμα στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία Θεάτρου, ειδικότερα του αρχαίου Ελληνικού. Προσεγγίσεις του χορού στην τραγωδία. • Ανασύνθεση χορευτικών αποσπασμάτων του μουσικού θεάτρου.
3. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας της Μουσικής, έντεχνης και λαϊκής.	Μουσική	<ul style="list-style-type: none"> • Να ακούσουν χαρακτηριστικά έργα μουσικής όλων των ειδών. • Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικά μορφολογικά στοιχεία της σε συνθέσεις στα δικά τους μέσα (σώμα, θέατρο, φωνή). • Συνθέτουν μικρές σκηνές εμπνεόμενοι από τον κοινωνικό περίγυρο της εποχής που γράφτηκαν τα μουσικά έργα.
4. Να γνωρίζουν βασικά μορφολογικά αλλά και ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία της ιστορίας της Λογοτεχνίας και των εικαστικών κινημάτων.	Το σώμα, οι λέξεις, οι εικόνες	<ul style="list-style-type: none"> • Συνθέτουν μικρές σκηνές από λογοτεχνικά κείμενα. • Συνθέτουν μικρές σκηνές εμπνεόμενοι από τον κοινωνικό περίγυρο της εποχής που αναπαριστούν ή γράφτηκαν τα λογοτεχνικά κείμενα. • Οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί με ποίηση. • Ερευνούν και επιλέγουν αυτοβούλως εικαστικά

		<p>έργα από τα οποία αντλούν στοιχεία για κινητικές συνθέσεις τους και δημιουργία ρόλων.</p>
<p>5. Να έρθουν σε επαφή με στοιχεία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών, μύθων και λογοτεχνίας, λαϊκών δρώμενων χωρών και πολιτισμών εκτός του Δυτικού.</p>	<p>Διαπολιτισμική επαφή μέσω της τέχνης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ερευνούν, επιλέγουν αυτοβούλως και κάνουν εργασίες παρουσίασης για στοιχεία χορού, θεάτρου, μουσικής, εικαστικών, μύθων και λογοτεχνίας, λαϊκών δρώμενων χωρών και πολιτισμών εκτός του Δυτικού και να τις παρουσιάζουν στους συμμαθητές της τάξης. • Συγκρίνουν τις διαφορές και ομοιότητες με αντίστοιχα στοιχεία του πολιτισμού της Ελλάδος και γενικότερα του Δυτικού και ερευνούν την χρήση τους σε κινητικές/ θεατρικές εργασίες που ετοιμάζουν.

ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ1: Σύνδεση χορού και θεάτρου (σχέσεις κίνησης, φωνής και κειμένου/ λόγου) (30 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να παρατηρούν και να εμπνεόνται από το περιβάλλον.	Νόημα στην καθημερινότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί την καθημερινότητα τους, από φωτογραφίες, ειδήσεις, εφημερίδες.
2. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο.	Η Κίνηση του ηθοποιού	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί με χαρακτήρα από ρεαλιστικά/ ηθογραφικά έργα.
3. Να πειραματιστούν με την χρήση αντικειμένων, καθημερινών ή τεχνητών.	Αντικείμενα και άνθρωπος	<ul style="list-style-type: none"> * Αυτοσχεδιασμοί σε σχέση με αντικείμενα, έτοιμα ή ειδικά κατασκευασμένα.
4. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και κείμενου, θεατρικού, λογοτεχνικού, ιστορικού, φιλοσοφικού, προσωπικού, καθημερινού.	Σώμα/κίνηση και Λόγος	<ul style="list-style-type: none"> • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με παρατηρητές οι οποίοι γράφουν συνειρμικά. • Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία κειμένων από τους ίδιους ή από άλλους. * Κινητικοί αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία αποδόμηση του κειμένου.
5. Να ερευνήσουν τις σχέσεις κίνησης και αφηρημένων φωνητικών.	Όρια του Λόγου	<ul style="list-style-type: none"> • Φωνητικοί αυτοσχεδιασμοί οι οποίοι εξελίσσονται σε κινητικούς.
6. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα από αφηρημένα έργα και ποίηση.	Αφαίρεση	<ul style="list-style-type: none"> * Ελεύθεροι συνειρμικοί αυτοσχεδιασμοί κίνησης και λόγου. * Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί με ταυτόχρονη απαγγελία ποιημάτων.
7. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα από προσωπικές αφηγήσεις ή του περιβάλλοντος.	Προσωπικές ιστορίες	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί με αφήγηση προσωπικών ιστοριών σε πρώτο πρόσωπο, αληθινών και πλαστών αλλά ή από το κοντινό περιβάλλον. • Δημιουργία κινητικών χαρακτήρων βασισμένων στην καθημερινότητα.
8. Να υποστηρίξουν κινητικά ένα θεατρικό ρόλο/ χαρακτήρα Αρχαίου, κλασικού και σύγχρονου θεάτρου.	Κλασικό θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί εμπνεόμενοι από το αρχαίο δράμα. • Σύνθεση χορού και απαγγελία χορικού.

<p>9. Να χρησιμοποιήσουν βίντεο, να πειραματιστούν με τις σχέσεις τεχνικών παραγωγής βίντεο και πολυμέσων με την κίνηση.</p>	<p>Η Τεχνολογία ως δημιουργική μεταφορά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να βιντεοσκοπούν αυτοσχεδιασμούς συμμαθητών. Να ερευνούν την αλληλεπίδραση με το ζωντανό κινούμενο σώμα. • Δημιουργούν ακόμα και με φτωχά μέσα, πχ. κινητά, ένα video dance.
--	---	---

ΑΞΟΝΑΣ Γ: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ**Επιμέρους άξονας Γ2: Σύνδεση σωματικής έκφρασης και παραδοσιακών χορών (5 ώρες)**

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να διδαχτούν με δημιουργικό τρόπο, παραδοσιακούς, λαϊκούς και εθνικούς χορούς. Χαρακτηριστικούς αστικούς ευρωπαϊκούς χορούς. Μεσαιωνικούς χορούς. Χορευτικά από την ιστορία του μουσικού θεάτρου.	Χορός στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρακολουθήσουν παραστάσεις χορού ή θεάτρου, στις οποίες γίνεται η χρήση παραδοσιακών, λαϊκών, εθνικών, μεσαιωνικών χορών και χαρακτηριστικών ευρωπαϊκών χορών. • Να συζητηθεί στην τάξη η χρήση τους και η συμβολή τους στο έργο. • Αυτοσχεδιασμοί πάνω στα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά των χορών και σε συνάρτηση με κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. Να ερευνούν, επαναλαμβάνοντας τα βήματα χορού τα οποία ταυτίζουμε με αυτούς αλλά και αποδομώντας τα, να πειραματιστούν με τα ουσιαστικά δομικά χαρακτηριστικά τους, ρυθμικά, κινητικά (πχ. αντί να επαναλαμβάνουν σωματικά τα γνωστά βήματα του ζεϊμπέκικου, ερευνούν κρατώντας μόνο την έννοια της ρυθμικής συγκοπής, του βάρους προς την γη). • Παρουσίαση λαογραφικών στοιχείων των διάφορων ειδών χορού (ενδυμασίες).
2. Να αντιληφθούν την ιστορική προέλευση των χορών, την κοινωνική διασύνδεση και πρόσληψη τους. 3. Να κατανοήσουν τις δυνατότητες πολυσημίας των χορών χρησιμοποιώντας τους δημιουργικά στο στήσιμο ρόλων, αφηγηματικά αλλά και αφηρημένα.	Χρήση γνωστών χορών στο θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτοσχεδιασμοί και συνθέσεις με διαφορετικό θέμα και ίδιους χορούς, αυτοσχεδιασμοί με τον ίδιο χορό σε διαφορετικά θέματα.

Επιμέρους άξονας Γ3: Σύνδεση κίνησης, φωνής, λόγου και άλλων τεχνών (εικαστικά-μουσική-κινηματογράφος) (5 ώρες)

ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να συνδέσουν στοιχεία από όλες τις τέχνες Μουσική, λογοτεχνία, Εικαστικά, με τον χορό και το θέατρο. 2. Να τα χρησιμοποιήσουν ως	Σύνδεση με άλλες τέχνες	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση εικαστικών εκθέσεων, συνεδρίων, εκδηλώσεων, παραστάσεων και βίντεο χορού ή θεάτρου και επιλογή ενός από αυτά για ανάλυση, κριτική και αξιολόγηση. • Να αυτοσχεδιάσουν

έμπνευση στην δημιουργία - σύνθεση κινητικών έργων ή ρόλων.		κινητικά χρησιμοποιώντας και λόγο/ φωνή εμπνεόμενοι από εικαστικά έργα και κινήματα.
3. Να χρησιμοποιήσουν στοιχεία και αφορμές από τα μαθήματα του σχολείου	Διαθεματικότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Να δημιουργήσουν μικρές συνθέσεις εμπνεόμενοι ή χρησιμοποιώντας στοιχεία από τα μαθήματα του σχολείου, την Ιστορία, Φυσική, Βιολογία κ.ά.
4. Να συνεργαστούν με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις	Ολικό Θέατρο	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία με μαθητές και διδάσκοντες από άλλες κατευθύνσεις καλλιτεχνικές η του επίσημου προγράμματος, για την δημιουργία συνθέσεων ή δρώμενων με κοινό θέμα.

ΑΞΟΝΑΣ Γ. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ		
Επιμέρους άξονας Γ4: Σύνδεση σώματος και Ιστορίας, επιστήμης, τεχνολογίας, κοινωνίας, πολιτισμού (10 ώρες)		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να ενημερωθούν για την πολύπλευρη αντιμετώπιση του σώματος και της κίνησης σαν βασικό πολιτιστικό σημείο αναφοράς καλλιτεχνικό αλλά στις διαδικασίες, τους στόχους, την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία	Άνοιγμα στο κοινωνικό περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου, χορού, συνεδρίων, εκθέσεων εκτός του σχολικού περιβάλλοντος
2. Να έρθουν σε επαφή με άλλους μαθητές ασχολούμενους με την τέχνη. 3. Να έρθουν σε επαφή με ασχολούμενους με την τέχνη της τοπικής κοινωνίας.	Συνεργασία, διασύνδεση με την τοπική κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκέψεις, ανταλλαγές, μαθήματα, συνεργασίες με τα άλλα καλλιτεχνικά σχολεία της χώρας, με τα μουσικά σχολεία, με σχολεία της περιοχής και πολιτιστικούς φορείς.
4. Να ευαισθητοποιηθούν στους κοινωνικούς τρόπους κατασκευής ταυτοτήτων με μέσο την τέχνη και ειδικότερα το σώμα. 5. Να κινητοποιηθούν σε διαδικασίες παρέμβασης στην κοινωνία με μέσο την τέχνη τους.	Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασίες, μαθήματα/παραστάσεις με ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, ανάπηροι, μετανάστες, νοσοκομεία, γηροκομεία.

6. Να παροτρυνθούν να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις κοινωνικά φορτισμένες. 7. Να αναστοχαστούν για την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.	Ευαισθητοποίηση για τον ρόλο της τέχνης στην κοινωνία Κοινωνικές και Συναισθηματικές δεξιότητες	• Συμμετοχή σε κοινωνικές εκδηλώσεις.
8. Να ενθαρρυνθούν να εκτεθούν δημόσια πέρα από το προστατευμένο περιβάλλον ενός σχολείου ή ενός θεάτρου. 9. Να αποκτήσουν την εμπειρία της άμεσης σχέσης της τέχνης με τον καθημερινό άνθρωπο- τυχαίο θεατή.	Ενθάρρυνση του παρεμβατικού ρόλου της τέχνης στην κοινωνία	• Παραστάσεις σε δημόσιο χώρο

ΑΞΟΝΑΣ Δ. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.1: Ανάλυση		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να αναπτύξουν προσωπικούς αποτελεσματικούς τρόπους καταγραφής/ αποθήκευσης/ περιγραφής και μετάδοσης του καλλιτεχνικού γεγονότος. 2. Να δημιουργήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον για κριτική. 3. Να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή όλων στις συζητήσεις. 4. Να αποκτήσουν εμπειρίες ποικιλόμορφων καλλιτεχνικών δημιουργιών και αισθητικών ρευμάτων. 5. Να δημιουργηθεί ένα κοινό σύνολο αναφοράς αισθητικών γνώσεων. 6. Να ευαισθητοποιηθούν στις διαδικασίες, τους στόχους	Ο καλλιτέχνης ως θεατής	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση παραστάσεων θεάτρου και χορού • Εργασία και δημόσια, προφορική παρουσίαση μετά από προσωπική συνάντηση/συνέντευξη με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο • Πρόσκληση και δημόσια συζήτηση με σκηνοθέτη, ηθοποιό ή χορογράφο • Οργάνωση έκθεσης για σκηνοθέτη, παράσταση, αισθητικό ρεύμα, ομάδα θεάτρου • Ημερολόγιο μαθημάτων και

<p>την επίδραση των έργων τέχνης στην κοινωνία.</p>		<p>πορείας οργάνωσης παράστασης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ξενόγλωσσων κειμένων για το θέατρο και τον χορό σαν ύλη στα μαθήματα ξένων γλωσσών του σχολείου • Συζητήσεις σε κύκλο μετά από κάθε δημιουργική φάση του μαθήματος • Σε ζευγάρια παρατηρούν, σχολιάζουν, διορθώνουν, ο ένας διδασκόμενος καθοδηγεί τον άλλον. • Στοιχεία Authentic Movement
---	--	--

ΑΞΟΝΑΣ Δ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.2: Αξιολόγηση		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Οι μαθητές αλλά και οι διδάσκοντες διευκολύνονται να εμπιστευτούν τις διαδικασίες αξιολόγησης.	Κοινωνική και συναισθηματική ωρίμανση	<ul style="list-style-type: none"> • Σε συνεργασία διδάσκοντες και διδασκόμενοι συμφωνούν και ορίζουν συλλογικά τις παραμέτρους αξιολόγησης των έργων και των ερμηνευτών, δημιουργών. • Οι μαθητές σε κάθε μάθημα, στο τέλος ή κατά την διάρκεια του, ανταλλάσσουν ρόλους και απόψεις- κρίσεις ισότιμα. Αυτές ενσωματώνονται και λειτουργούν καθοριστικά για την εξέλιξη του μαθήματος.
2. Να αντιμετωπίζουν δημιουργικά την αξιολόγηση.	Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές επιμένουν να αναφέρονται μόνο στα θετικά στοιχεία κάθε έργου ή διδασκόμενου. • Οι μαθητές συμμετέχουν στην εξέλιξη του έργου των συμμαθητών τους.

ΑΞΟΝΑΣ Δ: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ/ ΚΡΙΤΙΚΗ		
Επιμέρους άξονας Δ.3: Αναστοχασμός		
ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να κατανοήσουν τον αναδραστικό χαρακτήρα της τέχνης. Η τέχνη δεν αλλάζει μόνο τους θεατές αλλά και τους ίδιους τους δημιουργούς.	Αυτογνωσία Η αμφίδρομη σχέση τέχνης και ζωής	<ul style="list-style-type: none"> • Στοιχεία Authentic Movement • Προσωπικό ημερολόγιο μαθήματος • Μικρός χορός

2. Να συνειδητοποιήσουν εκφραστικές και συναισθηματικές συνήθειες τους.	Αυτογνωσία	<ul style="list-style-type: none"> • Να αυτοσχεδιάσουν ανταλλάσσοντας εκφράσεις, σωματικές και κινητικές συνήθειες.
3. Να θέσει στόχους προσωπικής, καλλιτεχνικής και επαγγελματικής ανάπτυξης.	Συναισθηματική και κοινωνική και ωριμότητα Επαγγελματικός Προσανατολισμός Ενδεικτικό σύνολο διδακτικών ωρών: 50	<ul style="list-style-type: none"> • Επίσκεψη - έρευνα σε καλλιτεχνικές σχολές. • Οι μαθητές επιλέγουν αυτοβούλως ή μετά από πρόταση του καθηγητή και προσκαλούν σε συζήτηση γνωστούς καλλιτέχνες και αποφοίτους των πρόσφατων ετών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
Α΄, Β΄, Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ για το μάθημα «Τεχνικές Σύγχρονου Χορού» στα Καλλιτεχνικά Λύκεια επιδιώκει να συμβάλει στην ολόπλευρη και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριων του Λυκείου και ιδιαίτερα στην εξέλιξη των γνωστικών – κινητικών – συναισθηματικών – κοινωνικών – καλλιτεχνικών ικανοτήτων τους.

Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει ένα πρότυπο οδηγό μαθησιακών στόχων με παραδείγματα δραστηριοτήτων και προτεινόμενου εκπαιδευτικού υλικού.

Το μάθημα «Τεχνικές Σύγχρονου Χορού» θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μια διαδικασία της σωματοποιημένης, δημιουργικής και διεπιστημονικής προσέγγισης της κίνησης αυτής καθαυτής. Κατ' επέκταση ο κεντρικός σκοπός της διδασκαλίας του Σύγχρονου Χορού είναι η θέση του σώματος στην ολότητα του, σώμα και πνεύμα μαζί ως πηγή ανατομικής γνώσης – κινητικής παρατήρησης – συναισθηματικής έκφρασης και η κίνηση ως μέσο έκφρασης του σώματος, ως τρόπος ανάπτυξης της κιναισθητικής αντίληψης, της δημιουργικότητας, της συναισθηματικής νοημοσύνης, της αυτοεκτίμησης, της συνειδητοποίησης της σύνδεσης με την χαρά της κίνησης και της ικανότητας επίλυσης κινητικών και άλλων προβλημάτων. Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να χρησιμοποιούν τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο ατομικής και συλλογικής έκφρασης, ως μέσο κοινωνικοποίησης, ως μέσο διαμόρφωσης της καλλιτεχνικής προσωπικής ταυτότητας τους και αντίληψης της διαφορετικότητας και ως μέσο κατανόησης μιας βαθύτερης αλήθειας του εαυτού τους, της κοινωνίας και του κόσμου. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Σύγχρονος Χορός δίνει την ευκαιρία στους μαθητές/τριες να βιώσουν, να συνδέσουν και να δουν πράγματα και έννοιες με μια πιο αληθινή και προσωπική ματιά, να γεφυρώσουν κοινωνικές και πολιτισμικές διακρίσεις, να μιλούν για τέχνη γενικά αλλά και για χορογραφίες – έργα χορογράφων και άλλων καλλιτεχνών και να αποκτήσουν μια ολιστική καλλιτεχνική και πνευματική παιδεία.

Ο κεντρικός αυτός σκοπός αναλύεται στο ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ μέσω τεσσάρων βασικών αξόνων που συνδέονται με μαθησιακούς στόχους και είναι οι εξής:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Αφορά τη «φυσική πράξη» του Σύγχρονου Χορού και αναφέρεται στις γνωστικές - τεχνικές - κινητικές – εκφραστικές – δημιουργικές ικανότητες που θα πρέπει οι μαθητές/τριες να κατανοούν και να εξελίσσουν μέσω της συμμετοχής τους σε κινητικά μαθήματα Σύγχρονου Χορού που θα έχουν

σαν στόχο την έρευνα – την επιτέλεση – τη γνώση των βασικών αρχών της κίνησης – την εξέλιξη της τεχνικής τους και τη δημιουργία κινητικών φράσεων.-χορογραφιών. Την απόκτηση βιωματικής ανατομικής γνώσης του σώματος και την εφαρμογή αυτής μέσα σε κινητικές ασκήσεις – κινητικές φράσεις – κινητικούς συνδυασμούς. Είναι ο άξονας μέσα στον οποίο βρίσκεται ο μεγαλύτερος όγκος του περιεχομένου του μαθήματος και αφορά την ίδια την πράξη του Σύγχρονου Χορού και αναλύεται σε 6 επιμέρους άξονες που παρατίθενται πιο κάτω.

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ

Αναφέρεται στη γνώση του θεωρητικού πλαισίου του Σύγχρονου Χορού που διαχωρίζεται σε τρεις βασικούς τομείς που θα έχουν σαν στόχο:

- 1) Την Ανάλυση της Κίνησης μέσω των Βασικών Αρχών της Κίνησης και των Βασικών Στοιχείων του Σύγχρονου Χορού και την γνώση της Βασικής Ορολογίας του Σύγχρονου Χορού, άμεσα συνδεδεμένα τα δύο αυτά αντικείμενα μάθησης.
- 2) Στη γνώση – μάθηση – πληροφόρηση – έρευνα της Ιστορικής Εξέλιξης του Σύγχρονου Χορού,
- 3) Στην ικανότητα των μαθητών/τριών να συζητούν – να αναλύουν κριτικά χορογραφίες ή χορογραφικές ερμηνείες χορευτών/τριών, να κατανοούν την αισθητική αξία του Σύγχρονου Χορού ως μορφή Σύγχρονης Τέχνης και να υπερασπίζονται την αξία του Σύγχρονου χορού ως Τέχνη.

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Ανταπόκριση είναι η έκφραση του προβληματισμού του ατόμου σχετικά με τη παρατήρηση ή την επιτέλεση των κινήσεων ή την πρόθεση – στόχο κάθε χορευτικής δημιουργίας. Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναλύουν, να ασκούν κριτική χρησιμοποιώντας τη γνώση τους από την επαφή τους με τον Σύγχρονο χορό και να μπορούν να ανταποκρίνονται στους κανόνες δεοντολογίας της ομάδας, μέσα από κοινωνικές δεξιότητες που προσφέρουν επικοινωνιακή και σχετική ανατροφοδότηση όπως ο σεβασμός και η αποδοχή στην διαφορετικότητα.

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Αφορά τη σύνδεση του Σύγχρονου Χορού με τη Ζωή και με τις άλλες Τέχνες, τη Διεπιστημονικότητα και τη Δημιουργία και αναφέρεται στην ικανότητα των μαθητών/τριών να κατανοούν τη σύνδεση και την παράλληλη εξέλιξη καλλιτεχνικών ρευμάτων στις άλλες τέχνες [Ζωγραφική – Χαρακτική – Γλυπτική – Θέατρο – Κινηματογράφος – Φωτογραφία] και την ανάπτυξη δεξιοτήτων για τον εμπλουτισμό της καλλιτεχνικής τους έκφρασης – δημιουργίας.

Επίσης η Διασύνδεση αφορά τη δυνατότητα να μπορούν να συνδέουν τον Σύγχρονο Χορό με άλλους επιστημονικούς κλάδους [Ανατομία – Φυσική – Βιομηχανική – Μαθηματικά] για να κατανοούν π.χ. καλύτερα τον μηχανισμό της δημιουργίας της κίνησης και του μηχανισμού εκτέλεσής της και με θεωρητικούς κλάδους [Λογοτεχνία – Φιλοσοφία – Ιστορία] για να αντιλαμβάνονται τη διαθεματικότητα της γνώσης. Επιπλέον, αφορά τη σύνδεση του Σύγχρονου Χορού με τον κόσμο – τη Συνεργασία με Κοινωνικούς και Πολιτισμικούς Φορείς και αναφέρεται στην ικανότητα των μαθητών/τριών να κατανοούν την ιστορική – κοινωνική – πολιτισμική σημασία του Σύγχρονου Χορού με στόχο να εμπλουτίζουν το χορογραφικό δημιουργικό τους έργο και να κατανοούν τη σημασία του Σύγχρονου Χορού στην εξέλιξη της ανθρώπινης σκέψης και στην κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς, της στάσης απέναντι στην ζωή και της διαφοροποίησης μέσα στην πάροδο των χρόνων των ανθρώπινων σχέσεων. Αφορά επίσης, τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες – παραστάσεις (με άλλα σχολεία – σε άλλες εκπαιδευτικές οργανώσεις π.χ. παράσταση του Δήμου – της Κοινότητας) που εκπροσωπούν διαφορετικές πολιτιστικές και προσωπικές προσεγγίσεις. Τέλος, αφορά την κατανόηση του Σύγχρονου χορού ως μέσο για Επαγγελματική Εξέλιξη – για την Ποιότητα της Ζωής και για τη `Δια Βίου Μάθηση` και αναφέρεται στην ικανότητα των μαθητών/τριών να αναγνωρίζουν τις γνώσεις που αποκτούν μέσα από τη διαδικασία της εμπλοκής τους με τον Σύγχρονο Χορό τόσο σε πρακτικό-βιωματικό επίπεδο όσο και σε θεωρητικό με στόχο τη δυνατότητα της εφαρμογής της γνώσης αυτής στη συνέχεια της ζωής τους ή σε επαγγελματική σπουδή με αντικείμενο τον Σύγχρονο Χορό. Η διασύνδεση θα τους βοηθήσει να

ενσωματώσουν τη γνώση τους για τον Σύγχρονο Χορό (Σώμα – Κίνηση) στην καθημερινότητα τους και στην αέναη πορεία της ζωής τους σαν ώριμοι – σκεπτόμενοι – άνθρωποι με καλλιτεχνική ευαισθησία και σκέψη. Και θα τους εξελίξει ώστε να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό σαν μέσο συνεχούς έρευνας, ατομικής και κοινωνικής, σαν μέσο αναλογισμού και στοχασμού.

Για διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας οι τέσσερις αυτοί βασικοί άξονες διαμορφώνουν τους παρακάτω πίνακες που αναλύονται στη συνέχεια διεξοδικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

- **ΑΞΟΝΑΣ 1:** ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1:** ΣΩΜΑ – ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΚΙΝΗΣΗ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2:** ΣΩΜΑ – ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.3:** ΣΩΜΑ – ΚΙΝΗΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΧΩΡΟΣ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.4:** ΣΩΜΑ – ΚΙΝΗΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΧΡΟΝΟΣ – ΜΟΥΣΙΚΗ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.5:** ΣΩΜΑ – ΚΙΝΗΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.6:** ΔΥΝΑΜΙΚΗ : ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΧΩΡΟΥ – ΧΡΟΝΟΥ – ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΕΚΦΡΑΣΗΣ/ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

- **ΑΞΟΝΑΣ 2:** ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

- **ΑΞΟΝΑΣ 3:** ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 :

- **ΑΞΟΝΑΣ 4:** ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.1:** ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.2:** ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
- **ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.3:** ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ – ΓΙΑ ΤΗ `ΔΙΑΒΙΟΥΜΑΘΗΣΗ`.

Οι διδακτικές ώρες που αναγράφονται σε κάθε Πίνακα ανά θεματικό Άξονα είναι ενδεικτικές και προτείνονται στο πλαίσιο του διαθέσιμου ετήσιου διδακτικού χρόνου με βάση το ισχύον ωρολόγιο πρόγραμμα για το μάθημα «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ» της Α', Β' και Γ' Λυκείου.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
Α΄ ΤΑΞΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. – ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1: Σώμα – Ανατομική Δομή – Κίνηση (Α` Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να μάθουν και να γνωρίζουν τα Συστήματα Οργάνων του Σώματος. ▪ Να προσδιορίζουν την ονομασία – το σχήμα κάποιων βασικών οστών και να εξερευνούν το μέγιστο εύρος των βασικών αρθρώσεων παθητικά, στοχεύοντας να το αναγνωρίζουν και να το αξιοποιούν όταν θα κινηθούν ενεργητικά. ▪ Να γνωρίζουν τον ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος αυτού μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό. ▪ Να γνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την ανατομική θέση και φυσική κινητική δυνατότητα κάθε μέλους του σώματος. 	<p>Συστήματα Οργάνων</p> <p>Ερειστικό Σύστημα Οστά-Αρθρώσεις</p> <p>Νευρομυϊκό Σύστημα Μύες</p> <p>Μέλη του σώματος Κεφάλι – Αυχένιας Στέρνο – Κορμός – Θώρακας Σπονδυλική Στήλη Κυρτώματα σπονδυλικής στήλης</p>	<p>Δραστηριότητες μέσα από τις Σωματοποιημένες πρακτικές (Somatics) ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ – BODY MIND CENTERING – CONTACT IMPROVISATION – IDEOKINESIS – VISUALIZATION – ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από τη <u>Βιωματική Ανατομία</u>, γνωρίζουν τη σκελετική κατασκευή, κατανοούν την ελεύθερη κίνηση γύρω από τις αρθρώσεις και εξερευνούν τα ανατομικά μονοπάτια της κίνησης και των σωματικών διαδρομών καθοδηγούμενοι μέσα από περιγραφές με `εικόνες`. ▪ Καθοδηγούνται μέσα από τις <u>Release Techniques</u> και συνειδητοποιούν τη νευρομυϊκή συναρμογή και οργάνωση του σώματος και κινούνται μέσα από μια βιωματική προσέγγιση «απελευθέρωσης» του σώματος από τις μυϊκές εντάσεις. ▪ Κατευθυνόμενοι Κινητικοί Αυτοσχεδιασμοί, εστιάζοντας στη φυσική αβίαστη κίνηση κάθε μέλους του σώματος και σε συνδέσεις ποδιών και χεριών – κορμού και λεκάνης – στα σωματικά τόξα – στη λειτουργική κίνηση της σπονδυλικής στήλης.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τη βασική λειτουργία κάθε οργάνου. ▪ Να εστιάζουν στη διαδικασία αυτοπαρατήρησης και σωματικής αυτογνωσίας. ▪ Να εστιάζουν στον αρμονικό συντονισμό κίνησης του σώματος ως μέσο έκφρασης μηνυμάτων και συναισθημάτων. ▪ Να γνωρίζουν τα μοτίβα της αναπτυξιακής κίνησης. (Developmental Movement: Homologus Patterns – Homolateral Patterns – Controlateral Patterns). ▪ Να συνειδητοποιούν πότε και πώς το σώμα τους ή μέλος αυτού ενδίδει ή αντιστέκεται στην δύναμη της βαρύτητας. ▪ Να κατανοούν τις αρχές της ευθυγράμμισης και να μπορούν να εργάζονται για τη σωστή τοποθέτηση του σώματος σε κάθε θέση σύμφωνα με τις αρχές αυτές. 	<p style="text-align: center;">Λεκάνη Άκρα: Χέρια – Πόδια</p> <p style="text-align: center;">Όργανα του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Κίνηση του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Εξελικτική Κίνηση του Ανθρώπου</p> <p style="text-align: center;">Βαρύτητα Βάρος του Σώματος – Κέντρο Βάρους του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Ευθυγράμμιση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς βασισμένους στην μέθοδο του Body Mind Centering εργάζονται ατομικά και με τη τεχνική του `visualization` - εικονοποίησης κατευθύνουν το μυαλό τους σε περιοχές οργάνων. Ξεκινούν, αυτοσχεδιάζοντας, να κινούνται απ' αυτές και να εξερευνούν ιδιαίτερες ποιότητες κίνησης. ▪ Ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί με στόχο την εξερεύνηση της κίνησης όλων των μελών του σώματος και των μεταφορών βάρους – μετακινήσεων σε όλο τον χώρο. ▪ Μέσα από τη μέθοδο του Body Mind Centering εξερευνούν κάθε μοτίβο κίνησης που προηγείται ή ακολουθείται από άλλα πρότυπα που εξισορροπούν στη συνολική αναπτυξιακή πρόοδο. ▪ Αυτοσχεδιάζουν μέσα από ελεύθερες κινητικές διαδρομές, εντός και εκτός άξονα ισορροπίας και συνειδητοποιούν τη σχέση κέντρου βάρους με τα υπόλοιπα μέλη του σώματος. ▪ Μαθήματα – Αυτοσχεδιασμοί που βασίζονται πάνω στις «9 Γραμμές Κίνησης» σύμφωνα με τις αρχές της πρακτικής Ideokinesis/Ιδεοκίνησης.
--	---	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2: Σώμα – Κινητικές Δεξιότητες – Έκφραση – Σύγχρονος Χορός (Α` Λυκείου: 12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν και να συνειδητοποιούν τον τρόπο εκτέλεσης της κάθε μίας από τις βασικές κινήσεις. ▪ Να γνωρίζουν την ανατομική θέση όλων των μελών του σώματος σε κάθε βασική θέση και να διακρίνουν τον διαφορετικό τρόπο που δύνανται να επεξεργαστούν την κίνηση μέσα από μια παράλληλη ή endehors θέση. ▪ Να κινούνται με καθαρές αφητηρίες στο πάτωμα, καθιστοί, όρθιοι, κινούμενοι στατικά ή μετακινούμενοι και να ελέγχουν το σώμα τους σε κάθε κίνηση απομόνωσης μέλους και οποιασδήποτε διαδοχικής κίνησης. ▪ Να εστιάζουν στη σωστή εκτέλεση όλων των κινήσεων, για να εξελίσσουν τη τεχνική τους και να συνειδητοποιούν τις κινητικές διαδρομές σε δοσμένες κινητικές φράσεις αλλά και τις διαδρομές της κίνησης μέσα στο σώμα. 	<p>Βασικές κινήσεις του σώματος Κάμψη – Έκταση Βήμα – Τρέξιμο Περιστροφή – Στρέψη Στροφή Πήδημα - Αναπήδηση</p> <p>Βασικές Θέσεις Σώματος Όρθια Θέση με παράλληλα πόδια - Αναγκαστική Θέση - Θέση στο πάτωμα - Θέση «Αστερίας» Παράλληλη και Endehors Θέση</p> <p>Αφητηρία Κίνησης Απομόνωση – Isolation Διαδοχική Κίνηση</p> <p>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ Κάμψη – Κύλισμα – Arch – Πτώση ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΟΡΜΟΥ Κυλίσματα κορμού – Ξεδίπλωμα Ripple – Κάμψη – Spiral – Twist</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξερευνούν μέσω ομαδικών κινητικών αυτοσχεδιασμών όλες τις κινήσεις αυτές σε διάφορα επίπεδα και θέσεις του σώματος και παραλλαγές αυτών των κινήσεων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Προτείνουν τρόπους βαδίσματος - τρεξίματος – κάμψεων – στροφών και πηδημάτων στην τάξη και αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα στον χώρο. ▪ Technique Limon – Release Techniques Εστιάζουν την προσοχή τους για να έχουν το σώμα τους σωστά στην οποιαδήποτε βασική θέση από την οποία η δοσμένη κινητική άσκηση ή ο κινητικός συνδυασμός ξεκινάει. ▪ Technique Limon – Release Techniques Δοσμένες απλές Κινητικές Φράσεις με διάφορα είδη διαδοχικών κινήσεων, συνεχών εναλλαγών αφητηρίας κίνησης με όλα τα μέλη τους και κινήσεις απομόνωσης μελών. ▪ Technique Limon – Release Techniques Απλές Κινητικές Φράσεις στο πάτωμα, σε καθιστή θέση και όρθια θέση με κινήσεις του κεφαλιού και του κορμού που δύνανται να συνδυαστούν ομοιόμορφα με οποιαδήποτε άλλη κίνηση.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να έχουν τον έλεγχο και καλό συντονισμό σε όλες τις κινήσεις των χεριών και να δύνανται να τις συνδυάσουν με οποιαδήποτε άλλη κίνηση του κορμού ή κίνηση των ποδιών. ▪ Να κινούνται με στόχο την ενδυνάμωση των ποδιών, τη γρηγοράδα και τον καλό συντονισμό όλων των κινήσεων των ποδιών με τις κινήσεις των χεριών ή του κορμού. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να εκτελούν πτώσεις και επαναφορές του κορμού, άλλων μελών του σώματος (χέρια – πόδια - λεκάνη) και να συνειδητοποιούν την αφητηρία κάθε πτώσης και τον τρόπο επαναφοράς. ▪ Να συνειδητοποιούν την παλμική κίνηση ενός μέλους του σώματος, την έννοια του swing και να αναγνωρίζουν το μερικό ή ολικό λύσιμο του σώματος ή μέλους αυτού. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν τι συμβαίνει στο σώμα τους κατά τη διάρκεια της αιώρησης ενός μέλους του σώματος ή και όλου του σώματος και να δίνουν προσοχή στην σύνδεση με την επόμενη κίνηση. 	<p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΧΕΡΙΩΝ</u></p> <p>Λύγισμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΔΙΩΝ</u></p> <p>Λύγισμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή – Pliés – Bat. Tendus – Bat. Zetés – Passés – Ronds de Jambes – Fondues – Developpés – Grand Battements – Lunges – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΟΥΝ ή ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ</u></p> <p>Πτώσεις – Επαναφορές Παλμική Κίνηση – Παλμός Ταλάντωση Swing Λύσιμο Κορμού – Χεριών – Ποδιών – Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Αιώρηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις – Κινητικές Φράσεις που περιλαμβάνουν κινήσεις των χεριών ή των ποδιών σε συνδυασμό με άλλες κινήσεις. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις που εκτελούνται, και σε ένα επόμενο μάθημα επαναλαμβάνονται ίδιες που αποσκοπούν στον έλεγχο και στην αρμονική διαδοχική σύνδεση της κίνησης ποδιών και χεριών, κορμού και χεριών, κορμού και ποδιών. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> * Μικρές απλές Κινητικές Φράσεις με συνδυασμό δύο ή περισσότερων κινήσεων. * Επανάληψη Κινητικών Φράσεων από προηγούμενα μαθήματα με μικρές παραλλαγές στον τρόπο σύνδεσης της μίας κίνησης με την άλλη. * Αυτοσχεδιασμοί που μπορούν οι μαθητές/τριες να επεξεργαστούν και μόνοι τους όλες τις κινήσεις που συνδέονται με την έννοια της βαρύτητας. ▪ Αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα στον χώρο όλοι μαζί επιλέγοντας θέσεις του σώματος από τις οποίες με αφητηρία κίνησης ένα οποιοδήποτε μέλος του σώματος φεύγουν εκτός άξονα ισορροπίας αιωρούνται – πέφτουν και συνεχίζουν τον προσωπικό τους χορό με όποιο τρόπο θέλουν και συνδυάζοντας κινήσεις κάθε είδους. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Μικρές απλές Κινητικές Φράσεις που συνδυάζουν αιωρήσεις και δύο ή περισσότερες κινήσεις άλλης κατηγορίας.
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν την κίνηση στην οποία ένα μέρος του σώματος μένει σταθερό και τα υπόλοιπα στρέφονται σε αντίθεση με την κίνηση της στρέψης ενός μέλους του σώματος στην άρθρωση της βάσης του, γύρω από τον άξονα του. ▪ Να αντιλαμβάνονται την περιστροφή της σπονδυλικής στήλης γύρω από τον άξονά της, ενώ σε μέρος του σώματος ασκείται αντίθετη δύναμη (counter rotation). ▪ Να εκτελούν την οδηγημένη αυτή κίνηση που γίνεται μόνο μέχρι τους θωρακικούς σπονδύλους /Curve/ και να αντιλαμβάνονται τη δυναμική της κίνησης που σχετίζεται άμεσα με την αναπνοή /Contraction–Release/. ▪ Να κινούνται με καθαρές μεταφορές βάρους και να αρχίζουν να συνειδητοποιούν τους μηχανιστικούς τρόπους στήριξης του σώματος σε διάφορα μέλη τους. ▪ Να συνειδητοποιούν τις στιγμές ακινησίας και να περνούν ήρεμα και με συνεχή ροή από την ακινησία σε κίνηση και αντίθετα. ▪ Να αντιλαμβάνονται τις μικρές κινήσεις μέσα στο σώμα τους στον προσωπικό τους χώρο. 	<p><u>Κινήσεις Στρέψης</u> Συστροφή – Twist Στρέψη – Tortion Spiral</p> <p>Curve Contraction - Release</p> <p>Μεταφορές βάρους του σώματος Στηρίξεις σε μέλη του σώματος</p> <p>Κίνηση - Ακινησία</p> <p>Μικρός Χορός μέσα στο σώμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon –Release Techniques</u> Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων που συνδυάζουν κινήσεις από την κατηγορία κινήσεων συστροφής – στρέψης και δύο ή περισσότερες κινήσεις από άλλη κατηγορία. ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων από τους ίδιους με την ίδια σκέψη. ▪ <u>Technique Limon –Release Techniques</u> Απλές Κινητικές Φράσεις στο πάτωμα και σε καθιστή θέση που θα βοηθούν στην εξερεύνηση και την συνειδητοποίηση των δύο αυτών κινήσεων σε διάφορους συνδυασμούς που θα εμπεριέχουν και άλλες κινήσεις από άλλη κατηγορία. ▪ <u>Technique Limon –Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις και Κινητικές Φράσεις που αποσκοπούν στην κατανόηση των μικρών ή μεγάλων μεταφορών βάρους με διάφορες παραλλαγές και σε συνδυασμό με μικρές στηρίξεις – κυλίσματα – πτώσεις και άλλες κινήσεις. ▪ Τρόποι εξερεύνησης σχέσεων κίνησης – ακινησίας μέσα από ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς ή κατευθυνόμενους. ▪ Εκμάθηση κινητικών φράσεων που συνδυάζουν κίνηση και ακινησία. ▪ Σύντομοι οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί με <i>εικόνες</i> από τον/τη δάσκαλο/α για την κατανόηση όλων των μικροκινήσεων που συμβαίνουν αέναα μέσα στο σώμα μας, είτε βρισκόμαστε σε κινητική κατάσταση ή είτε όχι.
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν ότι το σώμα μπορεί να διατηρεί ισορροπία έναντι της βαρύτητας ακόμα και με την ελάχιστη δαπάνη ενέργειας εφόσον επιδρούν επάνω του δυνάμεις αντίθετες προς αυτήν του βάρους. ▪ Να συνειδητοποιούν και να εξοικειώνονται με την έννοια της αντίθεσης (opposition) για τη βελτίωση της τεχνικής τους και της χορευτικής ερμηνείας. ▪ Να εμπεδώσουν τις έννοιες: Αφεταιρία - Διαδοχή – Κατάληξη της Κίνησης. ▪ Να δημιουργούν Κινητικές Φράσεις και να προτείνουν ιδέες για επίλυση κινητικών προβλημάτων και να συνεργάζονται. ▪ Να έχουν κινητική μνήμη και να εξελίσσουν συνεχώς την τεχνική τους παράλληλα με την εκφραστικότητα και την χορευτική ερμηνεία όλων των κινήσεων. 	<p style="text-align: center;">Αίσθηση ισορροπίας του σώματος</p> <p style="text-align: center;">Αντίθετες Δυνάμεις</p> <p style="text-align: center;">Αρχή και Τέλος της Κίνησης Αρχή και τέλος Κινητικής Φράσης</p> <p style="text-align: center;">Δημιουργία Κινητικών Μοτίβων - Κινητικών Φράσεων Χορευτικότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί που παροτρύνουν τους/τις μαθητές/τριες να εξερευνούν θέσεις για να εξασκήσουν την αίσθηση της ισορροπίας και να συνεχίζουν να κινούνται επιλέγοντας από μόνοι τους την επόμενη κίνηση. ▪ Technique Limon – Release Techniques *Εκτέλεση Απλών Μικρών Κινητικών Φράσεων που εξυπηρετούν στην κατανόηση και στη διερεύνηση της έννοιας των αντίθετων δυνάμεων * Επανάληψη Κινητικών Φράσεων από προηγούμενα μαθήματα με μικρές παραλλαγές. ▪ Πειραματίζονται σε μικρές ομάδες και ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις για το πώς μπορούμε να οριοθετήσουμε το ξεκίνημα μιας κίνησης και την κατάληξη της, αλλά και πως ξεκινά η επόμενη κίνηση, πως τελειώνει κοκ. ▪ Δημιουργία απλών κινητικών μοτίβων Εκμάθηση – Επεξεργασία – με αρχή – μέση – τέλος. ▪ Δημιουργία – Παρουσίαση μιας μικρής κινητικής φράσης με κινητικό υλικό από όλες τις κατηγορίες κινήσεων που έχουν επεξεργαστεί στα μαθήματα. ▪ Έκφραση μιας ιδέας με κίνηση
--	---	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.3: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χώρος (Α' Λυκείου: 12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τον άξονα ή τους άξονες βάσει των οποίων ορίζεται κάθε κίνηση εναλλάσσοντας συνεχώς επίπεδα στον χώρο. ▪ Να συνειδητοποιούν την έννοια του προσωπικού χώρου και να αναγνωρίζουν το σχήμα και το μέγεθος του σχήματος του σώματος όταν αυτό κινείται μέσα στον προσωπικό χώρο του. ▪ Να συνειδητοποιούν τις διαφορετικές κατευθύνσεις προς τις οποίες ένα σώμα δύναται να κινηθεί και πως κάθε μέλος μπορεί να ορίσει μια κατεύθυνση άλλα από αυτή που ορίζει το σώμα στην ολότητα του. ▪ Να έχουν την αίσθηση των απλών ή σύνθετων σχημάτων της κίνησης του σώματος που δημιουργούνται από κάθε κίνηση ή σύνολο κινήσεων ▪ Να εκτελούν κινήσεις που το μέγεθος της μιας κίνησης διαφέρει από το μέγεθος μιας επόμενης κίνησης και να κινούνται ελεύθερα στον προσωπικό χώρο με ποικιλία κατευθύνσεων. 	<p align="center"><u>ΣΩΜΑ</u> ΑΞΟΝΕΣ</p> <p align="center">Οριζόντιος – Κάθετος – Οβελιαίος</p> <p align="center">ΕΠΙΠΕΔΑ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ</p> <p align="center">Οριζόντιο – Μετωπιαίο – Οβελιαίο</p> <p align="center"><u>ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ</u></p> <p align="center">Σχήμα – Μέγεθος – Κατευθύνσεις</p> <p align="center"><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΩΡΟ</u></p> <p align="center">Σχήμα της κίνησης Μέγεθος της κίνησης Κατεύθυνση Κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκμάθηση Κινητικών Ασκήσεων – Φράσεων που εστιάζουν στη χρήση των τριών αξόνων και στον συνδυασμό εναλλαγών κίνησης και μετακίνησης σε όλα τα επίπεδα. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι ή οδηγημένοι Αυτοσχεδιασμοί. ▪ Ορίζουν τα όρια του προσωπικού τους χώρου/`kinosphere` θέτοντας όλα τα μέλη του σώματος τους σε πλήρη έκταση και εκτελούν σχήματα απλά ή σύνθετα με συνεχείς εναλλαγές ως προς το μέγεθος. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από αυτοσχεδιασμούς ελεύθερους ανακαλύπτουν και προσδιορίζουν σχέσεις κατευθύνσεων με το σώμα τους. ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων με κινήσεις που επιλέγουν οι ίδιοι για να διαγράψουν κάθε είδους σχήματα, καθορίζοντας πάντα το μέγεθος της κάθε κίνησης που κάνουν στον ατομικό χώρο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινούνται με συνεχείς εναλλαγές αφετηρίας κίνησης από οποιοδήποτε μέλος του σώματος εστιάζοντας σε σχέσεις κατευθύνσεων με όλα τα μέλη του σώματος.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν και να αντιλαμβάνονται τον περιβάλλοντα χώρο μέσα στον οποίο κινούνται μόνοι τους ή σε σχέση με άλλα άτομα μαζί. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ Προσωπικού και Κοινού Χώρου και να αντιλαμβάνονται κιναισθητικά την ύπαρξη άλλων ατόμων που κινούνται ή μετακινούνται μέσα στον κοινό χώρο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αισθάνονται τον χώρο ανάμεσά τους. ▪ Να παρατηρούν τα σχήματα που δημιουργούν με τα μέλη του σώματος τους ή τα σχήματα που δημιουργούνται από τα σώματα άλλων ατόμων και μεταβάλλονται συνεχώς, αλλάζοντας μέγεθος και κατεύθυνση. ▪ Να αντιλαμβάνονται την εναλλαγή απλών, σύνθετων, συμμετρικών, ασύμμετρων σχημάτων που διαγράφονται από μία κίνηση ή ένα σύνολο κινήσεων με ένα ή περισσότερα μέλη του σώματος στον κοινό χώρο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν τότε και πώς μεγαλώνει ή μικραίνει η κίνηση κάθε φορά σε σχέση με τις μετακινήσεις τους στον χώρο ▪ Να κινούνται αρμονικά όλοι μαζί μέσα στον χώρο κοντά ή μακριά ο ένας από τον άλλο αλλάζοντας κατευθύνσεις με όλο το σώμα τους ή με ένα μέλος του σώματος. 	<p style="text-align: center;"><u>ΚΟΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ</u> Διαστάσεις Μέγεθος Επίπεδα Κατευθύνσεις</p> <p style="text-align: center;"><u>ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ</u> <u>ΧΩΡΟ</u> Στατική Κίνηση Μετακίνηση</p> <p style="text-align: center;">Σχήμα Μέγεθος Κατευθύνσεις</p> <p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ</u> <u>ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ ΧΩΡΟ</u> Σχήμα της κίνησης Μέγεθος της κίνησης Κατευθύνσεις Κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί – Δημιουργία – Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων που καθοδηγούν στην αίσθηση των διαστάσεων του χώρου, τα επίπεδα και τις κατευθύνσεις που μπορούν να κινηθούν μόνοι τους ή σε σχέση με τους άλλους. ▪ <u>Αυτοσχεδιασμοί</u> Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί που εξυπηρετούν στην εξερεύνηση εναλλαγής στατικής κίνησης και μικρών ή μεγαλύτερων μετακινήσεων μέσα σε όλο τον χώρο με χρήση μεταβατικών βημάτων ή άλλων τρόπων μετακίνησης δικής τους επιλογής. ▪ <u>Ομαδικοί Αυτοσχεδιασμοί</u> Μετακινούνται ελεύθερα με ποικιλία από κινήσεις και δημιουργούν ποικίλα σχήματα μικρά ή μεγάλα, εστιάζοντας την προσοχή τους κάθε φορά στο που κατευθύνουν το σχήμα του σώματός τους μέσα στον κοινό χώρο. ▪ <u>Ομαδικοί Αυτοσχεδιασμοί</u> *Αυτοσχεδιάζουν χρησιμοποιώντας σαν αφητηρία κίνησης όλα τα μέλη του σώματος και διαγράφουν καμπύλες ή ευθείες ή άλλου είδους σχήματα με μικρές και μεγάλες μετακινήσεις σε όλο τον χώρο. *Κινούνται ομαδικά, μετακινούνται και αλλάζουν κατευθύνσεις συνεχώς. Μέσω οπτικής επαφής με κάποιο άλλο άτομο μέσα στον χώρο επιδιώκουν να κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση ή διαφορετική. *Αυτοσχεδιασμοί που εξυπηρετούν στην κατανόηση της μεταβολής του κοινού χώρου σε σχέση με τον αριθμό των ατόμων που κινούνται μέσα σε αυτόν.
--	--	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.4: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χρόνος – Μουσική (Α΄ Λυκείου: 12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τη λειτουργία της αναπνοής και να συνειδητοποιούν τη σχέση της με κάθε κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την έννοια της χρονικής διάρκειας με την οποία μπορεί να εκτελεστεί κάθε κίνηση. ▪ Να διαχωρίζουν πότε μια κίνηση εκτελείται αργά ή γρήγορα. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα κάθε κίνηση σε διαφορετική ταχύτητα. ▪ Να συνειδητοποιούν τις εναλλαγές του ρυθμού που δύνανται να υπάρχουν μέσα σε ένα σύνολο κινήσεων όταν δημιουργούν ή εκτελούν μια κινητική φράση και να παρουσιάζουν την εκτέλεσή της με ακρίβεια στις ρυθμικές αξίες που αντιστοιχούν σε κάθε κίνηση. ▪ Να εκτελούν μια σειρά από κινητικές φράσεις που έχουν το ίδιο μουσικό μέτρο. 	<p align="center">Αναπνοή Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p align="center">ΧΡΟΝΟΣ Χρονική Διάρκεια</p> <p align="center">ΤΑΧΥΤΗΤΑ Επιτάχυνση – Επιβράδυνση</p> <p align="center">ΡΥΘΜΟΣ Ρυθμικές Αξίες</p> <p align="center">ΜΟΥΣΙΚΗ Μέτρο της Μουσικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιάζουν εστιάζοντας στην αίσθηση και την σχέση εισπνοής και εκπνοής – κίνησης. ▪ Μέσα από αυτοσχεδιασμούς σε ζευγάρια εξερευνούν τη σύνδεση εισπνοής – κίνηση/ακίνησία, παύση, εκπνοής – κίνηση/ακίνησία. ▪ Διάφοροι οδηγημένοι και ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί για να πειραματιστούν με κινήσεις κάθε κατηγορίας αλλάζοντας τη χρονική διάρκεια. Π.χ. Κύλισμα του κορμού σε 8 χρόνους επαναφορά – ίδια κίνηση σε 4 χρόνους – σε 2 χρόνους. ▪ Ελεύθεροι ή Κατευθυνόμενοι αυτοσχεδιασμοί με κινήσεις όλων των ειδών και εναλλαγές ταχυτήτων ▪ Δημιουργία κινητικών φράσεων με σταδιακή επιτάχυνση ή επιβράδυνση κάποιων κινητικών μοτίβων που εμπεριέχονται μέσα σε αυτές. ▪ Δημιουργούν μια κινητική φράση συλλέγοντας κινητικό υλικό μέσα από ένα ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και να την επεξεργάζονται ρυθμικά. ▪ Δημιουργούν μόνοι τους μια Κινητική Φράση μέσα από αυτοσχεδιασμό με δικό τους κινητικό υλικό σε μέτρο π.χ. 4/4. Στη συνέχεια συνεργάζονται σε ζευγάρια και δημιουργούν μια

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν τι μέτρο έχει η μουσική που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση κάθε κινητικής άσκησης ή κινητικής φράσης. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση κινητικής φράσης και μελωδικής φράσης και να δημιουργούν μια κινητική φράση σε μια δοσμένη μελωδία. ▪ Να διακρίνουν τις διαφορετικές μελωδίες που μπορεί να υπάρχουν μέσα σε ένα μουσικό κομμάτι. ▪ Να αποκτούν σαφή γνώση της πολλαπλής χρήσης της μουσικής σε σχέση με την κίνηση μέσα από το μάθημα του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να συνειδητοποιούν πιθανές σχέσεις παύσης της Μουσικής με την κίνηση και παύσεις της Κίνησης με τη Μουσική και να έχουν σαφή αίσθηση ατομικής κινητικής παύσης αλλά και παύσεις κίνησης από τους άλλους που κινούνται μαζί τους στον κοινό χώρο. 	<p>Μελωδία</p> <p>Σύγχρονος Χορός – Μουσική</p> <p>Παύση της Μουσικής - Κίνηση Παύση της Κίνησης – Μουσική Παύση της Μουσικής - Ακινησία</p>	<p>νέα κινητική φράση από το κινητικό υλικό των δύο φράσεων στο ίδιο ή διαφορετικό μέτρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Επεξεργάζονται και αναλύουν διάφορες μουσικές ως προς τις μελωδικές φράσεις που υπάρχουν και δημιουργούν κινητικές φράσεις, διαφορετική για κάθε μελωδία ή μια αρχική κινητική φράση με μικρές παραλλαγές για κάθε μελωδική. ▪ Να θέτουν ερωτήματα στον/στη δάσκαλο/α χορού για την επιλογή της μουσικής που χρησιμοποιείται μέσα στο μάθημα. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εναλλαγή μουσικής στα μαθήματα τεχνικής ή αυτοσχεδιασμού. ▪ Προτάσεις μουσικών από τους/τις οι μαθητές/τριες ▪ Ελεύθεροι ή κατευθυνόμενοι αυτοσχεδιασμοί που παρακινούν τους/τις μαθητές/τριες να εξερευνήσουν σχέσεις κίνησης και ακινησίας.
---	---	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΙΟΝΑΣ 1.5: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Ενέργεια (Α' Λυκείου: 12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Δυναμικής/Εν δυνάμει και Κινητικής Ενέργειας και να εναλλάσσουν με ευχέρεια και καθαρότητα στον χορό τους τις δύο αυτές βασικές υπάρχουσες μορφές 	<p>Δυναμική Ενέργεια -Tension Κινητική Ενέργεια - Energy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διερευνητικοί Αυτοσχεδιασμοί. ▪ Κινητικές Φράσεις που εμπεριέχουν τις δύο αυτές μορφές ενέργειας. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναφορά και επεξήγηση στην έννοια του «Qi» από την Φιλοσοφία της Παραδοσιακής Κινέζικης Ιατρικής.

<p>ενέργειας στο ανθρώπινο σώμα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν πολυάριθμους τρόπους χρήσης της ενέργειας. ▪ Να αναγνωρίζουν τους τρόπους που το σώμα μπορεί να κινείται με ροή (flow) στον χώρο. ▪ Να συνδυάζουν και να αναδιατάσσουν κινητικά μοτίβα σε φράσεις με τις χαρακτηριστικές κινήσεις που σχετίζονται με τη χρήση της ενέργειας και άλλου είδους κινήσεις. ▪ Να συνειδητοποιούν τρόπους να αντιστέκονται αλλά και να ενδίδουν στην αέναη δύναμη της βαρύτητας. 	<p>Χρήση της Ενέργειας Ροή της Ενέργειας</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ</u></p> <p>Εντατική Κίνηση-Χαλαρή Κίνηση</p> <p>Οδηγημένη Κίνηση Ελαστική Κίνηση Απότομο Ξεδίπλωμα</p> <p>Βαρύτητα – Κίνηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι Εξερεύνησης της χρήσης της Ενέργειας μέσα από Αυτοσχεδιασμούς ελεύθερους ή οδηγημένους – Μαθήματα Τεχνικής με Technique Limon – Release Techniques και μαθήματα με τις Σωματοποιημένες Πρακτικές. (Somatics) ▪ Αυτοσχεδιασμοί με κινητικές οδηγίες για την κατανόηση των κινήσεων αυτών που η χρήση της ενέργειας είναι διαφορετική. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκμάθηση ή δημιουργία κινητικών φράσεων – κινητικών συνδυασμών με διαφορετικούς τρόπους χρήσης της ενέργειας. ▪ Ελεύθερος αυτοσχεδιασμός σε ζευγάρια, ανά τρεις ή μόνοι τους <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιασμοί συνειδητοποίησης και έρευνας με την τεχνική του <u>contact improvisation</u> της σχέσης βαρύτητας και κίνησης.
---	--	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.6: ΔΥΝΑΜΙΚΗ : Σχέσεις Κίνησης – Χώρου – Χρόνου – Ενέργειας – Έκφρασης/Ερμηνείας (Α' Λυκείου: 14 ώρες)

<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές/τριες να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν τη σχέση των στοιχείων του χρόνου στη διαφοροποίηση της δυναμικής. ▪ Να συνειδητοποιούν την αλλαγή της δυναμικής μιας κινησιολογικής φράσης με αλλαγή χρήσης βάρους. ▪ Να συσχετίζουν τη δυναμική με την 	<p>Κίνηση-Δυναμική /Χρόνος/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Βαρύτητα/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δοσμένες Κινητικές Φράσεις και επανάληψη αυτής σε διπλή ταχύτητα ή σε διπλή αργοπορία. ▪ Δοσμένες Κινητικές Φράσεις με κινήσεις που συνδέονται με την βαρύτητα και αντικατάσταση αυτών με άλλης κατηγορίας κινήσεων και το αντίστροφο. ▪ Δοσμένες Κινητικές Φράσεις στον

<p>αλλαγή της χρήσης του προσωπικού αλλά και του κοινού χώρου.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν ότι μέσα στον ίδιο συνδυασμό μπορούν να υπάρχουν εναλλασσόμενες δυναμικές, να είναι το σώμα έτοιμο να αλλάζει ποιότητες από τη μια στιγμή στην άλλη. ▪ Να κατανοούν τη χρήση της δυναμικής ως μέσον ερμηνείας και εκφραστικότητας. ▪ Να ενθαρρύνονται και να δημιουργούν δικές τους κινητικές ασκήσεις ή κινητικές φράσεις με όλα τα στοιχεία που βιώνουν στο μάθημα. ▪ Να εξελίσσουν την εξοικείωση τους με την έννοια του χώρου και την εξερεύνηση των κινητικών δυνατοτήτων τους ατομικά και ομαδικά. 	<p>/Χώρος/</p> <p>Κίνηση – Εναλλαγή Δυναμικής</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Εκφραστικότητα/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Δημιουργικότητα/</p>	<p>προσωπικό χώρο και επανάληψη αυτής με την ίδια σειρά των κινήσεων στον κοινό χώρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινητικοί Συνδυασμοί όπου η χρήση της ενέργειας εναλλάσσεται συνεχώς από την μία κίνηση στην άλλη ή από ένα σύνολο κινήσεων σε ένα άλλο. ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων και να εκφράζουν ένα συναίσθημα π.χ. <i>ανυπομονησία – θυμό</i> ή ένα επιθυμητό μήνυμα π.χ. <i>οι παράλληλοι εαυτοί μας</i>. ▪ Να δημιουργούν μορφές στρογγυλές και γωνιακές, σχήματα συμμετρικά και ασύμμετρα σε διάφορα επίπεδα με αφητηρίες κίνησης όλα τα μέλη του σώματος και να δημιουργούνται μεγαλύτερες μορφές σχημάτων στον κοινό χώρο από 2 ή 3 ή και περισσότερα άτομα. Να εστιάζουν στη θέση του χώρου που τοποθετούν το σχήμα τους κάθε φορά.
---	--	---

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΑΞΟΝΑΣ 2: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΒΑΣΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ/ΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΟΡΟΥ (Α΄ Λυκείου: 6 ώρες)

<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της κίνησης και να περιγράφουν κινητικές φράσεις και κινητικούς συνδυασμούς χρησιμοποιώντας την ορολογία του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να εξελίσσουν τις κινητικές τους 	<p>Ανάλυση της κίνησης</p> <p>Ορολογία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία απλών κινητικών φράσεων ή συνδυασμών και θεωρητική ανάλυση αυτών με λεκτική περιγραφή κίνηση προς κίνηση με τους αναγνωρισμένους όρους (ονομασίες) όλων των κινήσεων. ▪ Να μελετάνε μέσα από βιβλία χορού για τις

<p>δυνατότητες μέσα από τη διαδικασία κατανόησης και ανάλυσης της κίνησης με τα Βασικά Στοιχεία Σύγχρονου Χορού.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αποτυπώνουν τις θεωρητικές γνώσεις τους με σαφή και καθαρό τρόπο. ▪ Να μάθουν για την ιστορική εξέλιξη του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να γνωρίζουν για το έργο και τη σημαντική επιρροή του έργου των πρωτοπόρων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να γνωρίζουν σημαντικές μορφές Δασκάλων, Χορευτών, Χορογράφων και τη συμβολή τους στη διαμόρφωση και εξέλιξη του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να αναλύουν χορογραφίες σύγχρονων χορογράφων και τη χορευτική ερμηνεία χορευτών σύγχρονου χορού. 	<p>Ιστορία Χορού</p>	<p>βασικές αρχές μορφολογίας της κίνησης και τις βασικές θεωρίες κίνησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι και μέθοδοι για την παρατήρηση και ανάλυση των ποιοτήτων κίνησης. (Χώρος – Χρόνος – Ενέργεια) ▪ Οργάνωση μαθημάτων οπτικό-ακουστικού υλικού, παρουσιάσεις video με χορογραφίες και συνεντεύξεις χορογράφων. ▪ Να δημιουργούν μικρές ομάδες για να μελετούν χορογραφίες ελλήνων ή ξένων χορογράφων για το θέμα, τη δομή, το ύφος και τα επιμέρους στοιχεία της χορογραφίας. ▪ Ανοιχτές συζητήσεις και παρουσιάσεις μαθητών/τριών και εργασίες/ projects με θέμα το έργο ενός χορογράφου. ▪ Συζητήσεις – Διερευνητικές Εργασίες. ▪ Τρόποι Κριτικής Ανάλυσης μέσα από την παρακολούθηση ή τη δημιουργία χορογραφιών ως χορογράφοι ή τη συμμετοχή τους σε χορογραφίες άλλων συμμαθητών/τριών τους ως ερμηνευτές/τριες.
--	-----------------------------	--

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 – ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (Α' Λυκείου: 6 ώρες)

<p align="center">ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να προβληματίζονται μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό για το πόσο κάθε χορογραφία που δημιουργούν αποδίδει το επιθυμητό μήνυμά της. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που χρησιμοποιείται ο Σύγχρονος Χορός σε διαφορετικές εποχές και πλαίσια ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική 	<p>Αναστοχασμός</p> <p>Κριτική</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατομικές ή Ομαδικές Δημιουργίες Χορογραφιών και ανάλυση αυτών ως προς τη θεματική προσέγγιση και τον τρόπο εξερεύνησης επεξεργασίας και επιλογής του κατάλληλου κινητικού υλικού για την απόδοση του επιθυμητού μηνύματος. ▪ Θέσπιση κριτηρίων αξιολόγησης

<p>στις χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για τους τρόπους δομής μιας χορογραφίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες αναγνωρισμένων σύγχρονων χορογράφων και να στοχάζονται πάνω στη χορευτική ερμηνεία σύγχρονων χορευτών. ▪ Να κατανοούν και να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις τους για την κίνηση, η συνεχής παρατήρηση της και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά την διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια. ▪ Να κατανοούν τους τρόπους λειτουργίας του μαθήματος και να ανταποκρίνονται στους κανόνες δεοντολογίας της ομάδας, όπως ο σεβασμός και η διαφορετικότητα και να τους εφαρμόζουν σε κάθε διαδικασία μαθήματος. 	<p>Αξιολόγηση</p> <p>Κανόνες Λειτουργίας Μαθήματος Κώδικες Συμπεριφοράς Κώδικες Δεοντολογίας</p>	<p>χορογραφιών και χορευτών και παρακολούθηση δύο παραστάσεων ή δύο video Σύγχρονου Χορού ατομικά και ομαδικά. Αξιολόγηση αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θέσει.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Γραπτή ατομική ή ομαδική εργασία με προτάσεις νέων κριτηρίων ή νέου τρόπου αξιολόγησης χορογραφιών ή ερμηνείας χορευτών. ▪ Κινητικές Ασκήσεις εμπιστοσύνης – ομαδικότητας – συνεργασίας – αλληλεγγύης – αποδοχής των άλλων και έκφρασης συναισθημάτων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή σε κοινές δράσεις εντός και εκτός σχολείου. ▪ Ομαδικές δραστηριότητες για την επίλυση προβλημάτων και δυσάρεστων καταστάσεων μέσα στην τάξη.
--	---	--

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 – ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.1: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ (Α` Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την καθημερινή κίνηση ως μια μορφή κίνησης και να διακρίνουν τον ρυθμό – την ποιότητα σε καθημερινές κινήσεις ή άλλου είδους κινήσεις (κινήσεις μωρών – μικρών παιδιών – ατόμων με 	<p>Σύγχρονος Χορός με άλλες μορφές κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις. ▪ Τρόποι εξερεύνησης της κίνησης με κινητικά παιδικά παιχνίδια ,π.χ. κουτσό, τυφλόμυγα με χρήση αντικειμένων μέσα από ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς. ▪ Δημιουργία κινητικών μοτίβων ή κινητικών

<p>ειδικές ανάγκες) και να τις χρησιμοποιούν ως κινητικό υλικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την κίνηση σε οποιαδήποτε μορφή της (Φύση – Μηχανές – Αντικείμενα – Κίνηση Ζώων κ.ά.). ▪ Να εκφράζονται δημιουργικά και να συνεργάζονται. <p>▪ Να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συνδυάσουν άλλα είδη χορού, π.χ. Παραδοσιακοί Χοροί – Κοινωνικοί Χοροί ή άλλα είδη χορού π.χ. Hip-Hop μπορούν να συνδυαστούν με τον Σύγχρονο Χορό.</p> <p>▪ Να κατανοούν τη σύνδεση και την παράλληλη εξέλιξη των ρευμάτων στην τέχνη του Θεάτρου – Κινηματογράφου και να αντλούν θέματα – φόρμες – τρόπους δημιουργίας καλλιτεχνικών έργων.</p> <p>▪ Να κατανοούν τη σύνδεση και την παράλληλη εξέλιξη των ρευμάτων με τις Εικαστικές Τέχνες και τη Φωτογραφία και να αντιλαμβάνονται την οποιαδήποτε μορφή κίνησης που ενυπάρχει μέσα σε μια εικόνα, σε ένα πίνακα, σε ένα γλυπτό, μια φωτογραφία.</p>	<p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός με Άλλα Είδη Χορού</p> <p style="text-align: center;"><u>ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ – ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ</u></p> <p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός Θέατρο – Κινηματογράφος</p> <p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός Εικαστικές τέχνες Φωτογραφία Αρχιτεκτονική</p>	<p>φράσεων με καθημερινές κινήσεις/Gestures και ατομική ή συλλογική επεξεργασία αυτών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να παρατηρούν την `κίνηση` στην ζωή και να την μετατρέπουν σε προσωπική έμπνευση για δημιουργία μικρών χορογραφικών συνθέσεων. <p>▪ Εκμάθηση άλλων ειδών χορού και δημιουργία χορογραφιών με κινήσεις – βήματα από ένα είδος χορού που επιλέγουν και επεξεργάζονται.</p> <p>▪ Τρόποι σύνθεσης χορογραφιών ως κινητική απόδοση θεατρικών κειμένων και Θεμάτων ή άλλων στοιχείων από Κινηματογραφικές Ταινίες</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να χορογραφούν με τους χαρακτήρες ενός θεατρικού έργου μια δική τους χορογραφία. <p>▪ Να ανατρέχουν να δουν ζωγραφικούς πίνακες ή άλλα εικαστικά έργα (γλυπτά – κατασκευές) σε μουσεία τέχνης και άλλους χώρους έκθεσης εικαστικών έργων και να δημιουργούν μικρές χορογραφίες επηρεαζόμενοι από το θέμα, την αίσθηση ή άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία του εικαστικού έργου.</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν τη σύνδεση Λογοτεχνικών Έργων και Σύγχρονου Χορού μέσω δημιουργίας χορογραφιών με κοινά θέματα – ιστορίες. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που ιστορικά γεγονότα και φιλοσοφικές έννοιες μπορούν να επηρεάζουν τον Σύγχρονο Χορό και να γίνονται πηγή έμπνευσης για χορογραφική δημιουργία. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο που οι αρχές άλλων επιστημών μπορούν να ενσωματωθούν στον χορό τους με σκοπό την κατανόηση της λειτουργικότητας όλων των κινήσεων. 	<p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός Λογοτεχνία – Ιστορία – Φιλοσοφία</p> <p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός Φυσική – Μαθηματικά – Βιολογία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εύρεση λογοτεχνικών έργων και άντληση θεμάτων – μηνυμάτων – ιστοριών για δημιουργία χορογραφιών. ▪ Δημιουργίες χορογραφιών επηρεαζόμενοι από ιστορικά γεγονότα. ▪ Έρευνα στο έργο Χορογράφων για την ύπαρξη επιρροής σε αυτό από Φιλοσόφους. ▪ Κινητικές Δραστηριότητες που εξερευνούν κινήσεις που συνδέονται με αρχές της Φυσικής. ▪ Πληροφόρηση Βιομηχανικών αρχών Χορευτικής Κίνησης. ▪ Συζήτηση – Εργασία – Project για την κατανόηση της «Έννοιας των Πιθανοτήτων», της «Σπείρας», «DNA», «Έννοια του χάους» μέσω Χορογραφίας Σύγχρονου Χορού.
---	---	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.2: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
(Α` Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διευρύνουν τις εμπειρίες τους και να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες για δημιουργία – παρουσίαση χορογραφιών. ▪ Να αντιλαμβάνονται την αξία της κίνησης και να τη χρησιμοποιούν ως το πιο μικρό βασικό μοναδικό λιθαράκι για το ξεκίνημα μια Χορογραφίας. ▪ Να δημιουργούν χορογραφίες και να τις παρουσιάζουν στην τάξη και να τις σχολιάζουν ως προς τη θεματική προσέγγιση – απόδοση, τη δομή και το ύφος της χορογραφίας. ▪ Να υλοποιούν μια Παράσταση με κουστούμια – σκηνικά – φωτισμούς. ▪ Να κατανοούν τη σημασία των προβών για την προετοιμασία μιας παράστασης. ▪ Να βελτιώνουν την εικόνα του εαυτού τους αλλά και τις σχέσεις τους με τους άλλους μέσα από την συνεργασία για την προετοιμασία – υλοποίηση της παράστασης. ▪ Να ενημερώνονται για Γεγονότα – Σεμινάρια Σύγχρονου Χορού – Σεμινάρια Χορογραφίας – Σεμινάρια 	<p align="center">Χορογραφία</p> <p align="center">Παράσταση</p> <p align="center">Συνεργασία με άλλους Καλλιτέχνες</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι Σύνθεσης χορογραφιών – παραστάσεων μέσω έρευνας – ανάπτυξης – εξέλιξης κινητικών μοτίβων, δημιουργίας πολύτροπων συνδυασμών των κινήσεων. ▪ Να χορεύουν ως ερμηνευτές/τριες σε χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους. ▪ Να διαχειρίζονται την τεχνολογία πολυμέσων και του διαδικτύου για εμφάνιση των γνωστικών – σωματικών – κινητικών δεξιοτήτων τους και τη δημιουργία ομαδικών χορογραφικών συνθέσεων. ▪ Τρόποι Προετοιμασίας και Οργάνωσης παράστασης. ▪ Συζήτηση για το αποτέλεσμα μιας παράστασης. ▪ Τρόποι Επιλογής Θέματος – Μουσικής – Δραματοουργικής Επεξεργασίας – Κουστουμιών – Αντικειμένων – Σκηνικών – Φωτισμών. ▪ Σχεδιασμός προγράμματος προβών ▪ Να οργανώνουν παραστάσεις και άλλα χορευτικά δρώμενα. ▪ Να συμμετέχουν σε παραστάσεις συμμαθητών τους από άλλη κατεύθυνση, π.χ. κατεύθυνση θεάτρου. ▪ Να παρακολουθούν παραστάσεις καλλιτεχνών – χορογράφων – σκηνοθετών, διαζώσης ή βιντεοσκοπημένων.

<p>Αυτοσχεδιασμού – Παραστάσεις που πραγματοποιούνται στη χώρα τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να ενδιαφέρονται να συμμετέχουν σε κοινά δρώμενα – ανοιχτές συζητήσεις – διαλέξεις – ημερίδες με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο εξέλιξης της κριτικής τους σκέψης. ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως βασικό στοιχείο του ανθρώπινου πολιτισμού και να δραστηριοποιούνται κοινωνικά και πολιτισμικά. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που το σύνολο των υλικών και πνευματικών συνθηκών της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου/πολιτισμός επηρεάζει τα θέματα – τρόπους δημιουργίας των έργων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να διερευνούν τη δυναμική και ταυτόχρονα αμφίδρομη σχέση Σύγχρονου Χορού και Κοινωνίας, να ευαισθητοποιούνται και να παίρνουν θέση σε κρίσιμα κοινωνικά φαινόμενα της σύγχρονης εποχής, όπως `Η κρίση των ανθρώπινων σχέσεων` - Η Βία σε μικρές κοινωνίες` - `Η Διαφορετικότητα`. 	<p>Σύγχρονος Χορός/ Κοινωνία Πολιτισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναλύουν χορογραφίες από Video, να κάνουν την κριτική τους και να συζητούν σε ομάδες. ▪ Συνεντεύξεις με χορογράφους και άλλους καλλιτέχνες με προετοιμασία σχεδιασμού ερωτηματολογίων για τις συνεντεύξεις. ▪ Οργάνωση ειδικής στήλης για ανακοινώσεις – σχόλια – άρθρα στην εφημερίδα του σχολείου. ▪ Τρόποι εξερεύνησης της σύνδεσης του Σύγχρονου χορού με κοινωνικά και πολιτισμικά γεγονότα της χώρας τους και άλλων χωρών. ▪ Να συνεργάζονται με κοινωνικές ομάδες όπως συλλόγους με άτομα ειδικές ανάγκες – Νηπιαγωγεία – Δημοτικά Σχολεία για την επίτευξη κοινών δημιουργιών. ▪ Να συμμετέχουν σε Χορευτικά Δρώμενα που συμβαίνουν σε εξωτερικούς και εσωτερικούς δημόσιους χώρους: Εξωτερικοί/Εσωτερικοί Χώροι Μουσείων – Δημόσιων Κτιρίων – Σχολείων – Πλατείες – Πάρκα – Αρχαιολογικούς Χώρους. ▪ Παρακολούθηση κοινωνικών εκδηλώσεων και άλλων δρώμενων κοινωνικών ομάδων. ▪ Έρευνα για κοινωνικά φαινόμενα της εποχής Συζήτηση – Εργασία και Δημιουργία Χορογραφίας σε ομάδες και παρουσίαση.
--	--	---

**ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.3: Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ – ΓΙΑ ΤΗ `ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ`
(Α` Λυκείου: 4 ώρες)**

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως επάγγελμα. ▪ Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας σωστής διατροφής για την παρακολούθηση κινητικών μαθημάτων. ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο προσωπικής συνεχούς έρευνας, εξέλιξης και ανάπτυξης τόσο σε γνωστικό επίπεδο όσο και σε ψυχο-κινητικό και συναισθηματικό επίπεδο. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο δημιουργικής συνεργασίας, και βελτίωσης των σχέσεων τους με τους άλλους ανθρώπους. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως `ταξίδι` που πάντα θα συνδυάζει το σώμα με τον νου, ένα κομμάτι του δρόμου προς την ολοκλήρωση, που εξελίσσεται στην πορεία μιας ζωής. 	<p align="center">Σύγχρονος Χορός/ Επαγγελματική εξέλιξη</p> <p align="center">Διατροφή /Σύγχρονος Χορός</p> <p align="center">Ενσωμάτωση του Σύγχρονου Χορού μέσα στην ζωή</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πληροφόρηση για τις δυνατότητες επιλογής που έχουν αν επιθυμούν να συνεχίσουν σε επαγγελματικές σπουδές Σύγχρονου Χορού. (Δάσκαλος/α Χορού – Χορογράφος – Χορευτής/τρια). ▪ Πληροφόρηση για συνέχιση παρακολούθησης μαθημάτων – σεμιναρίων – επαγγελματικών σπουδών Σύγχρονου Χορού στην χώρα μας. ▪ Σεμινάρια Διατροφής ▪ Διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων με ανταλλαγές εμπειριών κοινών βιωμάτων μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό – με ανταλλαγές απόψεων για θέματα του χορευτικού γίνεσθαι (παραστάσεις – σεμινάρια – δημοσιεύσεις) – με προτάσεις για διοργάνωση συνεργασιών με μαθητές άλλων κατευθύνσεων μέσα στο σχολείο. ▪ Παρακολούθηση Ημερίδων με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο συνεχούς έρευνας για το σώμα – ως μέσο κατανόησης ανθρώπινων συμπεριφορών – ως μέσο σύνδεσης σωματικής – κινητικής εξέλιξης και καλλιτεχνικής ευαισθησίας.

Β΄ ΤΑΞΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. – ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1: Σώμα – Ανατομική Δομή – Κίνηση (Β΄ Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τα Συστήματα Οργάνων του Σώματος. ▪ Να προσδιορίζουν την ονομασία – το σχήμα – το μέγεθος βασικών οστών και να εξερευνούν το μέγιστο εύρος των βασικών αρθρώσεων παθητικά, στοχεύοντας να το αναγνωρίζουν και να το αξιοποιούν όταν θα κινηθούν ενεργητικά. ▪ Να αναγνωρίζουν τον ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος αυτού μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό. ▪ Να γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν την ανατομική θέση και φυσική κινητική δυνατότητα κάθε μέλους του σώματος. ▪ Να εξελίσσουν την ικανότητα της αίσθησης για κάθε κίνηση κάθε μέλους του σώματος. ▪ Να γνωρίζουν τη βασική λειτουργία κάθε οργάνου. 	<p>Συστήματα Οργάνων</p> <p>Ερειστικό Σύστημα Οστά-Αρθρώσεις</p> <p>Νευρομυϊκό Σύστημα Μύες</p> <p>Μέλη του σώματος Κεφάλι – Αυχένιας Στέρνο – Κορμός – Θώρακας Σπονδυλική Στήλη Κυρτώματα Σπονδυλικής Στήλης Λεκάνη Άκρα: Χέρια – Πόδια</p> <p>Όργανα του Σώματος</p>	<p>Δραστηριότητες μέσα από τις Σωματοποιημένες πρακτικές (Somatics) ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ – BODY MIND CENTERING – CONTACT IMPROVISATION – IDEOKINESIS – VISUALIZATION – ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από τη Βιωματική Ανατομία, γνωρίζουν την σκελετική κατασκευή, κατανοούν τη λειτουργία του σώματος και των ανατομικών, βιομηχανικών δυνατοτήτων τους και συνεργάζονται εξερευνώντας τα ανατομικά μονοπάτια της κίνησης και των σωματικών διαδρομών. ▪ Καθοδηγούνται μέσα από τις Release Techniques στην επανεκπαίδευση του νευρικού συστήματος ώστε οι μύες να δουλεύουν με μικρότερη επιφόρτιση. ▪ Κινούνται σε ένα ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και παροτρύνονται να εστιάζουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην κίνηση κάποιου μέλους του σώματος. ▪ Μέσα από ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς βασισμένους στην μέθοδο του Body Mind

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να εστιάζουν στη διαδικασία αυτοπαρατήρησης και σωματικής αυτογνωσίας. ▪ Να αποκτούν σωστή σωματική στάση, ισορροπία, ευλυγισία και να εστιάζουν στον αρμονικό συντονισμό κίνησης ως μέσο έκφρασης του σώματος. ▪ Να αναγνωρίζουν όλα τα μοτίβα της αναπτυξιακής κίνησης. (Developmental Movement) ▪ Να συνειδητοποιούν πότε και πώς το σώμα τους ή μέλος αυτού ενδίδει ή αντιστέκεται στη δύναμη της βαρύτητας και πώς ορίζεται το κέντρο βάρους του σώματος. ▪ Να κατανοούν τις αρχές της ευθυγράμμισης και να μπορούν να εργάζονται για τη σωστή τοποθέτηση του σώματος σε κάθε θέση σύμφωνα με τις αρχές αυτές. 	<p style="text-align: center;">Κίνηση του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Εξελικτική Κίνηση του Ανθρώπου</p> <p style="text-align: center;">Βαρύτητα Βάρος του Σώματος – Κέντρο Βάρους του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Ευθυγράμμιση</p>	<p>Centering εργάζονται ατομικά ή σε ζευγάρια και με την τεχνική του `visualization` -εικονοποίησης κατευθύνουν το μυαλό τους σε περιοχές οργάνων. Ξεκινούν, αυτοσχεδιάζοντας, να κινούνται απ` αυτές και να εξερευνούν ιδιαίτερες ποιότητες κίνησης.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί με στόχο την εξερεύνηση της κίνησης - μετακίνησης σε όλο τον χώρο. ▪ Μέσα από τη μέθοδο του Body Mind Centering εξερευνούν κάθε μοτίβο κίνησης που προηγείται ή ακολουθείται από άλλα πρότυπα που εξισορροπούν στην συνολική αναπτυξιακή πρόοδο. ▪ Αυτοσχεδιάζουν μέσα από ελεύθερες κινητικές διαδρομές, εντός και εκτός άξονα ισορροπίας, συνεπώς πέφτουν ή δεν πέφτουν ενώ συγχρόνως συνειδητοποιούν ότι το κέντρο βάρους του σώματος ορίζεται από τη συγκεκριμένη σε κάθε στιγμή θέση όλων των μελών του σώματός τους. ▪ Οργάνωση μαθημάτων που βασίζονται πάνω στις «9 Γραμμές Κίνησης» σύμφωνα με τις αρχές της πρακτικής Ideokinesis/Ιδεοκίνησης.
---	--	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2: Σώμα – Κινητικές Δεξιότητες – Έκφραση – Σύγχρονος Χορός (Β` Λυκείου: 12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν όλες τις βασικές κινήσεις του σώματος. ▪ Να γνωρίζουν την ανατομική θέση όλων των μελών του σώματος σε κάθε βασική θέση, και να έχουν την αίσθηση και των 4 άκρων στην κάθε θέση σε σχέση με το υπόλοιπο σώμα. ▪ Να κινούνται με καθαρές αφητηρίες στο πάτωμα, καθιστοί, όρθιοι, κινούμενοι στατικά ή μετακινούμενοι και να ελέγχουν το σώμα τους σε κάθε κίνηση απομόνωσης μέλους και οποιασδήποτε διαδοχικής κίνησης. ▪ Να βελτιώνουν την καθαρότητα της εκτέλεσης όλων των κινήσεων, για να εξελίσσουν την τεχνική τους και να συνειδητοποιούν τις διαδρομές σε κινητικές φράσεις αυτοσχεδιαστικές ή συγκεκριμένες αλλά και την πορεία της κίνησης μέσα στο σώμα. 	<p>Βασικές κινήσεις του σώματος Κάμψη – Έκταση Βήμα – Τρέξιμο Περιστροφή – Στρέψη Στροφή Πήδημα - Αναπήδηση</p> <p>Βασικές Θέσεις Σώματος Όρθια Θέση με παράλληλα πόδια - Αναγκαστική Θέση - Θέση στο πάτωμα - Θέση «Αστερίας»</p> <p>Βασικές Θέσεις Χεριών - Ποδιών Παράλληλη και En dehors Θέση</p> <p>Αφητηρία Κίνησης Απομόνωση – Isolation Διαδοχική Κίνηση</p> <p>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ Κάμψη – Κύλισμα – Arch – Πτώση ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΟΡΜΟΥ Κυλίσματα κορμού – Ξεδίπλωμα Ripple – Κάμψη – Spiral – Twist</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξερευνούν μέσω ατομικών ή ομαδικών κινητικών αυτοσχεδιασμών όλες τις κινήσεις αυτές σε διάφορα επίπεδα και θέσεις του σώματος και παραλλαγές αυτών των κινήσεων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανταλλάσσουν ιδέες για τρόπους βαδίσματος - τρεξίματος – κάμψεων – στροφών και πηδημάτων και αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα στον χώρο. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Συνειδητοποίηση όλων των βασικών θέσεων μέσα από κινητικές ασκήσεις – κινητικές φράσεις – κινητικούς συνδυασμούς. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Μέσα από δοσμένες σύντομες κινητικές φράσεις συνειδητοποιούν διάφορα είδη διαδοχικών κινήσεων, συνεχών εναλλαγών αφητηρίας κίνησης με όλα τα μέλη τους και να προσπαθούν να εμβαθύνουν στην εκτέλεση της κίνησης απομόνωσης κάθε μέλους. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές φράσεις στο πάτωμα, σε καθιστή θέση και όρθια θέση με διάφορες κινήσεις του κεφαλιού και του κορμού που δύνανται να συνδυαστούν ομοιόμορφα μαζί με οποιαδήποτε άλλη κίνηση.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να έχουν τον έλεγχο και καλό συντονισμό σε όλες τις κινήσεις των χεριών και να δύνανται να τις συνδυάσουν με οποιαδήποτε άλλη κίνηση του κορμού ή κίνηση των ποδιών. ▪ Να βελτιώνουν την ενδυνάμωση των ποδιών, τη γρηγοράδα, να συσχετίζουν τον κινητικό μηχανισμό της κάθε κίνησης και να επιδιώκουν την εξέλιξη της τεχνικής τους. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα τις πτώσεις και τις επαναφορές του κορμού και άλλων μελών του σώματος (χέρια – πόδια – λεκάνη) και να συνειδητοποιούν την αφητηρία κάθε πτώσης και τον τρόπο επαναφοράς. ▪ Να συνειδητοποιούν τον μονομερή και τον διμερή παλμό ενός μέλους του σώματος και την έννοια του swing και να αναγνωρίζουν το ολικό λύσιμο του σώματος ή το ολικό ή μερικό λύσιμο ενός μέλους του σώματος. ▪ Να συνειδητοποιούν τι συμβαίνει στο σώμα τους κατά τη διάρκεια της αιώρησης ενός μέλους του σώματος ή και όλου του σώματος και να δίνουν μεγάλη προσοχή στη σύνδεση με την επόμενη κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν την κίνηση αυτή και να την συνδυάζουν με οποιαδήποτε κίνηση. 	<p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΧΕΡΙΩΝ</u></p> <p>Λύγισμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΔΙΩΝ</u></p> <p>Λύγισμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή – Pliés – Bat. Tendus – Bat. Zetés – Passés – Ronds de Jambes – Fondus – Développés – Grands Battements – Lunges – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p style="text-align: center;"><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΟΥΝ ή ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ</u></p> <p>Πτώσεις – Επαναφορές – Παλμική Κίνηση – Παλμός – Ταλάντωση – Swing</p> <p>Λύσιμο Κορμού – Χεριών – Ποδιών – Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Αιώρηση</p> <p style="text-align: center;">Tilt</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές φράσεις – κινητικοί συνδυασμοί που περιλαμβάνουν οποιοσδήποτε κινήσεις των χεριών ή των ποδιών σε συνδυασμό με άλλες κινήσεις. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικοί συνδυασμοί που εκτελούνται στην τάξη και σε ένα επόμενο μάθημα επαναλαμβάνονται με σκοπό τον έλεγχο και τον συντονισμό της κίνησης ποδιών και χεριών, κορμού και χεριών, κορμού και ποδιών. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> * Μικρές Κινητικές Φράσεις με συνδυασμό δύο ή περισσότερων κινήσεων. * Επεξεργασία Κινητικών Φράσεων επιδιώκοντας μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. * Επανάληψη Κινητικών Φράσεων από προηγούμενα μαθήματα με μικρές παραλλαγές στον τρόπο σύνδεσης της μίας κίνησης με την άλλη. ▪ Αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα στον χώρο όλοι μαζί επιλέγοντας θέσεις του σώματος από τις οποίες με αφητηρία κίνησης ένα οποιοδήποτε μέλος του σώματος φεύγουν εκτός άξονα ισορροπίας αιωρούνται – πέφτουν και συνεχίζουν τον προσωπικό τους χορό με όποιον τρόπο θέλουν συνδυάζοντας κινήσεις κάθε είδους, πηγαίνοντας σε μια νέα αιώρηση.
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν την κίνηση στην οποία ένα μέρος του σώματος μένει σταθερό και τα υπόλοιπα στρέφονται. Επίσης να αντιλαμβάνονται τη διαφορά της στρέψης ενός μέλους του σώματος στην άρθρωση της βάσης του, γύρω από τον άξονα του, ενώ το υπόλοιπο σώμα μένει σταθερό (counter rotation). ▪ Να αντιλαμβάνονται την περιστροφή της σπονδυλικής στήλης γύρω από τον άξονά της, ενώ σε μέρος του σώματος ασκείται αντίθετη δύναμη. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα την οδηγημένη αυτή κίνηση που γίνεται μόνο μέχρι τους θωρακικούς σπονδύλους /Curve/ και να αντιλαμβάνονται τη δυναμική της κίνησης που σχετίζεται άμεσα με την αναπνοή /Contraction – Release/. ▪ Να κινούνται με καθαρές μεταφορές βάρους, να συνειδητοποιούν τους μηχανιστικούς τρόπους (μοχλούς) στήριξης του σώματος σε διάφορα μέλη τους. ▪ Να συνειδητοποιούν τις στιγμές ακινησίας και να περνούν ήρεμα και με συνεχή ροή από την ακινησία σε κίνηση και αντίθετα. ▪ Να αντιλαμβάνονται τις μικρές κινήσεις μέσα στο σώμα τους στον προσωπικό τους χορό. 	<p style="text-align: center;"><u>Κινήσεις Στρέψης</u> Συστροφή – Twist Στρέψη – Tortion Spiral</p> <p style="text-align: center;">Curve Contraction - Release</p> <p style="text-align: center;">Μεταφορές βάρους του σώματος Στηρίξεις σε μέλη του σώματος</p> <p style="text-align: center;">Κίνηση - Ακινησία</p> <p style="text-align: center;">Μικρός Χορός μέσα στο σώμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> *Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων που συνδυάζουν κινήσεις από την κατηγορία κινήσεων συστροφής – στρέψης και δύο ή περισσότερες κινήσεις από άλλη κατηγορία. *Δημιουργία Κινητικών Φράσεων από τους ίδιους με την ίδια σκέψη και με μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας σε σχέση με τις κατευθύνσεις και τα επίπεδα. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Σύντομες κινητικές φράσεις που θα βοηθούν στην εξερεύνηση και την συνειδητοποίηση των δύο αυτών κινήσεων σε διάφορους κινητικούς συνδυασμούς που θα εμπεριέχουν και άλλα είδη κινήσεων. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές φράσεις ή συνδυασμοί που αποσκοπούν στην κατανόηση των μικρών ή μεγάλων μεταφορών βάρους με διάφορες παραλλαγές και σε συνδυασμό με στηρίξεις – κυλίσματα – πτώσεις – πηδήματα κ.α. ▪ Τρόποι εξερεύνησης σχέσεων κίνησης – ακινησίας μέσα από κατευθυνόμενους ή ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς ή από εκμάθηση κινητικών φράσεων ή συνδυασμών. ▪ Σύντομοι οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί με <i>εικόνες</i> για την κατανόηση όλων των μικροκινήσεων που συμβαίνουν αέναα μέσα στο σώμα μας, είτε βρισκόμαστε σε κινητική κατάσταση ή είτε όχι.
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν ότι το σώμα μπορεί να διατηρεί ισορροπία έναντι της βαρύτητας ακόμα και με την ελάχιστη δαπάνη ενέργειας, εφόσον επιδρούν επάνω του δυνάμεις αντίθετες προς αυτήν του βάρους. ▪ Να συνειδητοποιούν και να εξοικειώνονται με την έννοια της αντίθεσης (opposition) για τη βελτίωση της τεχνικής τους και της χορευτικής ερμηνείας. ▪ Να εμποδίσουν μόνοι τους αλλά και συλλογικά τις έννοιες: Αφετηρία - Διαδοχή – Κατάληξη της Κίνησης. ▪ Να δημιουργούν μια Χορογραφία ομαδική, να προτείνουν ιδέες για επίλυση κινητικών προβλημάτων και να συνεργάζονται. ▪ Να έχουν κινητική μνήμη και να προσπαθούν να εξελίσσουν συνεχώς την τεχνική τους παράλληλα με την εκφραστικότητα και τη χορευτική ερμηνεία όλων των κινήσεων. 	<p style="text-align: center;">Αίσθηση ισορροπίας του σώματος</p> <p style="text-align: center;">Αντίθετες Δυνάμεις</p> <p style="text-align: center;">Αρχή και Τέλος της Κίνησης Αρχή και τέλος Κινητικής Φράσης</p> <p style="text-align: center;">Δημιουργία – Χορογραφία Χορευτικότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινητικοί οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί που παροτρύνουν τους/τις μαθητές/τριες να εξερευνούν θέσεις για να εξασκήσουν την αίσθηση της ισορροπίας και να συνεχίζουν να κινούνται επιλέγοντας από μόνοι τους την επόμενη κίνηση. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> *Εκτέλεση Μικρών Κινητικών Φράσεων που εξυπηρετούν στην κατανόηση και στην διερεύνηση της έννοιας των αντίθετων δυνάμεων * Επεξεργασία Κινητικών Φράσεων επιδιώκοντας μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. ▪ Πειραματίζονται σε μικρές ομάδες και ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις για το πώς μπορούμε να οριοθετήσουμε το ξεκίνημα μιας κίνησης και την κατάληξή της, αλλά και πώς ξεκινά η επόμενη κίνηση κοκ. ▪ Δημιουργία απλών και σύνθετων κινητικών μοτίβων Εκμάθηση – Επεξεργασία. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία κινητικών φράσεων με αρχή – μέση – τέλος. ▪ Βασικές Αρχές δομής Χορογραφίας ▪ Παρουσίαση μιας μικρής χορογραφικής σύνθεσης με συνδυασμούς από τα μαθήματα μέσα στην τάξη. ▪ Πολυποίκιλος Συνδυασμός Διαφορετικών Κινήσεων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Έκφραση μιας ιδέας με κίνηση ▪ Χορογραφία `Trio`
---	--	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.3: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χώρος (Β' Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τον άξονα ή τους άξονες βάσει των οποίων ορίζεται κάθε κίνηση εναλλάσσοντας συνεχώς επίπεδα στον χώρο και να ξέρουν να ορίζουν σε ποιο επίπεδο βρίσκονται εκτελώντας οποιαδήποτε κίνηση. ▪ Να αντιλαμβάνονται την έννοια του προσωπικού χώρου, τον χώρο που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη του σώματος (αρνητικός χώρος) και να συνειδητοποιούν το σχήμα και το μέγεθος του σχήματος του σώματος όταν αυτό κινείται μέσα στον προσωπικό χώρο του. ▪ Να συνειδητοποιούν τις διαφορετικές κατευθύνσεις προς τις οποίες ένα σώμα δύναται να κινηθεί και πώς κάθε μέλος μπορεί να ορίσει μια κατεύθυνση άλλη από αυτή που ορίζει το σώμα στην ολότητα του. ▪ Να έχουν την αίσθηση των απλών ή σύνθετων σχημάτων της κίνησης του σώματος που δημιουργούνται από κάθε κίνηση ή σύνολο κινήσεων. ▪ Να εκτελούν κινήσεις με διαφορετικό μέγεθος και να κινούνται ελεύθερα στον προσωπικό χώρο με ποικιλία κατευθύνσεων 	<p align="center"><u>ΣΩΜΑ</u> ΑΞΟΝΕΣ</p> <p align="center">Οριζόντιος – Κάθετος – Οβελιαίος</p> <p align="center">ΕΠΙΠΕΔΑ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ</p> <p align="center">Οριζόντιο (Εγκάρσιο) – Μετωπιαίο – Οβελιαίο</p> <p align="center"><u>ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ</u></p> <p align="center">Σχήμα – Μέγεθος – Κατευθύνσεις</p> <p align="center"><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΩΡΟ</u></p> <p align="center">Σχήμα της κίνησης Μέγεθος της κίνησης Κατεύθυνση Κίνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων και συνδυασμών που εστιάζουν στη χρήση των τριών αξόνων και στην εναλλαγή κίνησης και μετακίνησης σε όλα τα επίπεδα. ▪ Ορίζουν τα όρια του προσωπικού τους χώρου/`kinosphere` θέτοντας όλα τα μέλη του σώματος τους σε πλήρη έκταση και εκτελούν σχήματα συμμετρικά ή ασύμμετρα με συνεχείς εναλλαγές ως προς το μέγεθος. ▪ Μέσα από αυτοσχεδιασμούς ελεύθερους ανακαλύπτουν και προσδιορίζουν σχέσεις κατευθύνσεων με δύο ή τρία μέλη του σώματος τους. ▪ Δημιουργούν Κινητικούς Συνδυασμούς με κινήσεις που επιλέγουν οι ίδιοι για να διαγράψουν κάθε είδους σχήματα, καθορίζοντας πάντα με ακρίβεια και το μέγεθος της κάθε κίνησης που κάνουν στον ατομικό χώρο. ▪ Κινούνται με συνεχείς εναλλαγές αφετηρίας κίνησης από οποιοδήποτε μέλος όπου κάθε κίνηση έχει διαφορετική κατεύθυνση από την προηγούμενη της ή την κίνηση που έπεται.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν και να αντιλαμβάνονται τον περιβάλλοντα χώρο, που μεταβάλλεται συνεχώς από την κίνηση – ακινησία, ενός ατόμου, δύο ή και περισσότερων και όλα τα επιμέρους στοιχεία που τον καθορίζουν. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ Προσωπικού και Κοινού Χώρου και να αντιλαμβάνονται κιναισθητικά την ύπαρξη άλλων ατόμων που κινούνται ή μετακινούνται μέσα στον κοινό χώρο. ▪ Να αισθάνονται τον χώρο ανάμεσά τους. ▪ Να παρατηρούν τα σχήματα που δημιουργούν με τα μέλη του σώματος τους ή τα σχήματα που δημιουργούνται από τα σώματα άλλων ατόμων και μεταβάλλονται συνεχώς, αλλάζοντας μέγεθος και κατεύθυνση. ▪ Να χαίρονται την κάθε κίνηση που επιτελούν και να τολμούν συνεχώς για μια κίνηση άλλη, πρωτότυπη και διαφορετική. 	<p style="text-align: center;"><u>ΚΟΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ</u> Διαστάσεις Μέγεθος Επίπεδα Κατευθύνσεις</p> <p style="text-align: center;"><u>ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ</u> <u>ΧΩΡΟ</u> Στατική Κίνηση Μετακίνηση</p> <p style="text-align: center;">Σχήμα</p> <p style="text-align: center;">Μέγεθος</p> <p style="text-align: center;">Κατευθύνσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι – Δομημένοι Αυτοσχεδιασμοί. ▪ Δημιουργία – Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων που καθοδηγούν στην αίσθηση των διαστάσεων του χώρου και στη συνειδητοποίηση όλων των επιπέδων και των κατευθύνσεων που μπορούν να κινηθούν μόνοι τους ή σε σχέση με τους άλλους. ▪ <u>Αυτοσχεδιασμοί</u> Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί που εξυπηρετούν τη συνειδητοποίηση της κίνησης με πολύ μικρές εναλλαγές μεταφορών βάρους επιτόπου σε σχέση με την εναλλαγή μικρών ή μεγαλύτερων ελεύθερων μετακινήσεων μέσα σε όλο τον χώρο, έχοντας την προσοχή τους και στα άλλα άτομα που κινούνται συγχρόνως μαζί τους. ▪ <u>Ομαδικοί Αυτοσχεδιασμοί</u> Μαθητές σκορπισμένοι στο χώρο μετακινούνται ελεύθερα με ποικιλία από κινήσεις και δημιουργούν ανά ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων ποικίλα σχήματα μικρά ή μεγάλα, εστιάζοντας την προσοχή τους κάθε φορά στο που θα κατευθύνουν το σχήμα τους μέσα στον χώρο. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> *Εκτέλεση Κινητικών Φράσεων που εξυπηρετούν στην κατανόηση και στη διερεύνηση της έννοιας των κατευθύνσεων. * Επεξεργασία Κινητικών Φράσεων επιδιώκοντας μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας.
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αντιλαμβάνονται την εναλλαγή απλών, σύνθετων, συμμετρικών, ασύμμετρων σχημάτων που διαγράφονται από μία κίνηση, ή ένα σύνολο κινήσεων με ένα ή περισσότερα μέλη του σώματος που προβάλλονται στον κοινό χώρο. ▪ Να συνειδητοποιούν πότε και πώς αλλάζει το εύρος των κινήσεών τους ανάλογα με τις μετακινήσεις τους στο χώρο. ▪ Να κινούνται αρμονικά όλοι μαζί μέσα στο χώρο κοντά ή μακριά ο ένας από τον άλλο αλλάζοντας κατευθύνσεις με όλο το σώμα τους ή από ένα μέλος του σώματος. ▪ Να συνεργάζονται αρμονικά και να προτείνουν ιδέες για αυτοσχεδιασμούς και δημιουργικές δραστηριότητες με στόχο τη δημιουργία μικρών χορογραφιών. 	<p><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ</u> <u>ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ ΧΩΡΟ</u></p> <p>Σχήμα της κίνησης</p> <p>Μέγεθος της κίνησης</p> <p>Κατευθύνσεις Κίνησης</p> <p>Δημιουργία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u> Με οποιοδήποτε μέλος του σώματός τους «ζωγραφίζουν» ένα οποιοδήποτε σχήμα στον αέρα ή στο πάτωμα. Πειραματίζονται να «ζωγραφίζουν» ένα συγκεκριμένο σχήμα που επιλέγουν π.χ. το σχήμα ενός αριθμού χρησιμοποιώντας κάθε φορά και άλλο μέλος του σώματός τους. ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u> Αυτοσχεδιάζουν με μικρές και μεγάλες κινήσεις σε όλο τον χώρο χρησιμοποιώντας σαν αφετηρία κίνησης από όλα τα μέλη του σώματος. ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u> Κινούνται ελεύθερα μέσα στον χώρο και μέσα από διαδοχικές αλλαγές κατευθύνσεων με το σώμα τους ή με κάποιο μέλος του σώματος τους δημιουργούν σχέσεις κατευθύνσεων με τους άλλους και επιδιώκουν να έχουν ίδια ή διαφορετική κατεύθυνση με ένα άτομο ή με κάποια άτομα. <p><u>Δημιουργικότητα - Χορογραφία</u> Μέσα από έναν ελεύθερο αυτοσχεδιασμό συλλέγουν κινητικό υλικό. Δημιουργούν κινητικές φράσεις, με αρχή – μέση – τέλος η κάθε μία. Συνθέτουν μια μικρή χορογραφία, θέτοντας σαν κεντρικό άξονα ένα ή δύο από τα βασικά θέματα της έννοιας `χώρος` και δομή που θα επιλέξουν οι ίδιοι.</p>
--	--	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.4: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χρόνος – Μουσική (Β' Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τη λειτουργία της αναπνοής και να συνειδητοποιούν τη σχέση της με κάθε κίνηση και τη σημασία της για τη στήριξη του σώματος. ▪ Να συνειδητοποιούν τη χρονική διάρκεια της κάθε κίνησης ξεχωριστά. ▪ Να διαχωρίζουν πότε μια κίνηση εκτελείται αργά ή γρήγορα, αλλά και πώς μπορεί να αλλάξει σταδιακά η ταχύτητά της. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα κάθε κίνηση σε διαφορετική ταχύτητα. ▪ Να συνειδητοποιούν τις εναλλαγές του ρυθμού που δύνανται να υπάρχουν μέσα σε ένα σύνολο κινήσεων όταν δημιουργούν ή εκτελούν μια κινητική φράση και να παρουσιάζουν την εκτέλεσή της με ακρίβεια στις ρυθμικές αξίες που αντιστοιχούν σε κάθε κίνηση. ▪ Να εκτελούν κινητικές φράσεις ενός κινητικού συνδυασμού που έχουν το ίδιο 	<p align="center">Αναπνοή Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p align="center">ΧΡΟΝΟΣ Χρονική Διάρκεια</p> <p align="center">ΤΑΧΥΤΗΤΑ Επιτάχυνση – Επιβράδυνση</p> <p align="center">ΡΥΘΜΟΣ Ρυθμικές Αξίες</p> <p align="center">ΜΟΥΣΙΚΗ Μέτρο της Μουσικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιάζουν εστιάζοντας στην αίσθηση και τη σχέση εισπνοής και εκπνοής – κίνησης. ▪ Πρόσκληση ενός δασκάλου/ας της YOGA που μέσα από ένα μάθημα μαζί του θα πάρουν περισσότερες γνώσεις και πληροφορίες για τη λειτουργία της αναπνοής σε σχέση με την κίνηση. ▪ Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί για να πειραματιστούν και να συνειδητοποιήσουν την κάθε δυνατή χρονική διάρκεια με την οποία μπορεί να εκτελεστεί κάθε κίνηση. ▪ Ελεύθεροι ή Κατευθυνόμενοι αυτοσχεδιασμοί με κινήσεις όλων των ειδών με στόχο να αλλάξει η ταχύτητα τους και να αντιληφθούν μέσα από δημιουργία κινητικών φράσεων τη σταδιακή επιτάχυνση ή επιβράδυνση. ▪ Δημιουργούν μια κινητική φράση μέσα από ένα ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και την επεξεργάζονται ρυθμικά, δηλαδή βάζουν σε κάθε κίνηση μια χρονική διάρκεια και προσέχουν κάθε κίνηση να έχει διαφορετική ή ίδια χρονική διάρκεια από την προηγούμενη της ή την επόμενη της κίνηση. ▪ Δημιουργούν μόνοι τους ένα κινητικό συνδυασμό μέσα από αυτοσχεδιασμό με δικό

<p>μουσικό μέτρο αλλά και να μπορούν να μετατρέπουν το δοσμένο μέτρο κινητικών φράσεων σε άλλο μέτρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση κινητικής φράσης και μελωδικής φράσης και να δημιουργούν μια κινητική φράση σε μια δοσμένη μελωδία. ▪ Να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές μελωδίες που μπορεί να υπάρχουν μέσα σε ένα μουσικό κομμάτι και αποδίδονται η κάθε μία από διαφορετικό μουσικό όργανο. ▪ Να αποκτούν σαφή γνώση της πολλαπλής χρήσης της μουσικής σε σχέση με την κίνηση μέσα από το μάθημα του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να συνειδητοποιούν πιθανές σχέσεις παύσης της Μουσικής με την Κίνηση και παύσεις της Κίνησης με τη Μουσική και να έχουν σαφή αίσθηση ατομικής κινητικής παύσης αλλά και αντίληψη των παύσεων κίνησης από τους άλλους που κινούνται μαζί τους στον κοινό χώρο. 	<p style="text-align: center;">Μελωδία</p> <p style="text-align: center;">Σύγχρονος Χορός – Μουσική</p> <p style="text-align: center;">Παύση της Μουσικής - Κίνηση Παύση της Κίνησης – Μουσική Παύση της Μουσικής - Ακίνησία</p>	<p>τους κινητικό υλικό σε μέτρο 4/4. Στην συνέχεια συνεργάζονται σε ζευγάρια και δημιουργούν μια νέα κινητική φράση από το κινητικό υλικό των δύο φράσεων αλλάζοντας και το μέτρο της φράσης σε 3/4.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Προτείνουν μουσικά κομμάτια και επιλέγουν ένα. Το επεξεργάζονται ως προς το ύψος της μελωδίας και δημιουργούν κινητικές φράσεις που το ύψος της κινητικής φράσης μπορεί να συμβαδίζει ή όχι με το ύψος της μελωδίας. ▪ Επιλέγουν μια μουσική και δημιουργούν ομάδες που η κάθε μία ομάδα χορογραφεί την μελωδία του κάθε μουσικού οργάνου. ▪ Να θέτουν ερωτήματα στον/στη δάσκαλο/α χορού για την επιλογή της μουσικής που χρησιμοποιεί μέσα στο μάθημα. ▪ Να προτείνουν εκείνοι μουσική για τις κινητικές ασκήσεις ή τους κινητικούς συνδυασμούς. ▪ Ελεύθεροι ή Κατευθυνόμενοι αυτοσχεδιασμοί που παρακινούν τους/τις μαθητές/τριες να εξερευνήσουν σχέσεις κίνησης και ακινησίας.
--	---	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.5: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Ενέργεια (Β' Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Δυναμικής/Εν δυνάμει και Κινητικής Ενέργειας και να εναλλάσσουν με ευχέρεια και καθαρότητα στο χορό τους τις δύο αυτές βασικές υπάρχουσες μορφές ενέργειας στο ανθρώπινο σώμα. ▪ Να συνειδητοποιούν πολυάριθμους τρόπους χρήσης της ενέργειας. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τους τρόπους που το σώμα μπορεί να κινείται με ροή (flow) στο χώρο. ▪ Να συνδυάζουν και να αναδιατάσσουν κινητικά μοτίβα σε φράσεις με τις χαρακτηριστικές κινήσεις που σχετίζονται με τη χρήση της ενέργειας και άλλου είδους κινήσεις. ▪ Να συνειδητοποιούν τρόπους να αντιστέκονται αλλά και να ενδίδουν στην αέναη δύναμη της βαρύτητας. 	<p>Δυναμική Ενέργεια -Tension Κινητική Ενέργεια - Energy</p> <p>Χρήση της Ενέργειας Ροή της Ενέργειας</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ</u> Εντατική Κίνηση-Χαλαρή Κίνηση Οδηγημένη Κίνηση Ελαστική Κίνηση Απότομο Ξεδίπλωμα</p> <p>Βαρύτητα – Κίνηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από αυτοσχεδιασμούς συνειδητοποιούν τρόπους με τους οποίους ένα σώμα Α που βρίσκεται μέσα στον χώρο, σε οποιαδήποτε θέση – σχήμα – επίπεδο και δεν κινείται, ξεκινάει με κάποιο τρόπο να κινείται. ▪ Τρόποι Εξερεύνησης της χρήσης της Ενέργειας μέσα από Αυτοσχεδιασμούς – Κινητικούς Συνδυασμούς και άλλες Τεχνικές Κίνησης. ▪ Αυτοσχεδιασμοί Κατευθυνόμενοι με κινητικές οδηγίες για την κατανόηση των κινήσεων αυτών που η χρήση της ενέργειας είναι διαφορετική. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκμάθηση ή δημιουργία κινητικών φράσεων – κινητικών συνδυασμών με διαφορετικούς τρόπους χρήσης της ενέργειας. ▪ Ελεύθερος αυτοσχεδιασμός σε ζευγάρια, ανά τρεις ή μόνοι τους <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιασμοί συνειδητοποίησης και έρευνας με την τεχνική του <u>contact improvisation</u> της σχέσης βαρύτητας και κίνησης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.6: ΔΥΝΑΜΙΚΗ : Σχέσεις Κίνησης – Χώρου – Χρόνου – Ενέργειας – Έκφρασης/Ερμηνείας (Β' Λυκείου: 16 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν την αλλαγή της δυναμικής μιας κινησιολογικής φράσης σε σχέση με την αντικατάσταση κινήσεων που συνδέονται με την βαρύτητα από άλλες κινήσεις και το αντίστροφο. ▪ Να παρατηρούν την αλλαγή της δυναμικής μιας κινησιολογικής φράσης με την αλλαγή της χρήσης του προσωπικού χώρου αλλά και του κοινού χώρου. ▪ Να παρατηρούν την αλλαγή της δυναμικής μιας κινησιολογικής φράσης με την αλλαγή της χρήσης της χρονικής διάρκειας κάθε κίνησης, ή με προσθήκη παύσεων. ▪ Να συνειδητοποιούν ότι μέσα στον ίδιο κινητικό συνδυασμό μπορούν να υπάρχουν εναλλασσόμενες δυναμικές και να είναι το σώμα τους έτοιμο να αλλάζει ποιότητες από την μια στιγμή στην άλλη. 	<p>Κίνηση-Δυναμική /Ενέργεια - Βαρύτητα/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Χώρος/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Χρόνος/</p> <p>Κίνηση – Εναλλαγή Δυναμικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινητικός Συνδυασμός που περιέχει πτώσεις ολικά ή μερικά λυσίματα, falls και την επαναφορά από αυτά και επανάληψη του ίδιου συνδυασμού με αντικατάσταση αυτών των κινήσεων από άλλες με την ίδια διαδρομή που όμως δεν ενδίδουν στη βαρύτητα. Π.χ. Στη θέση της πτώσης curve στη θέση του λυσίματος οδηγημένο χαλάρωμα στη θέση του fall αργό κατέβασμα στο πάτωμα ακόμα και με τη βοήθεια άλλου μαθητή. Ο κινητικός συνδυασμός μπορεί να γίνει και αντίστροφα. ▪ Κινητικός στατικός συνδυασμός σε όρθια θέση με μεγάλα ξεδιπλώματα ποδιών και χεριών ή απλωμένες κινήσεις του κορμού και επανάληψή του με αλλαγή επιπέδου, π.χ. σε ξαπλωτή θέση ή καθιστή θέση. ▪ Στροφές σε όρθια θέση με μετακίνηση (σαν chaînés) και μετά στροφές στο πάτωμα, δηλαδή κυλίσματα με τεντωμένο σώμα. ▪ Κινητικός συνδυασμός που περιέχει κινήσεις όλων των ειδών, π.χ. κυλίσματα, πτώσεις, ισορροπίες, κάμψεις που τον εκτελούν πρώτα με δοσμένες χρονικές διάρκειες και μετά σε διπλή ταχύτητα, ή με παύσεις μέσα στη διαδρομή των κινήσεων. ▪ Κινητικός Συνδυασμός με διαφορετικά είδη κινήσεων σε συνεχή εναλλαγή. Π.χ.: Παλμοί στον κορμό με plié, tilt στο πλάι με πόδι ψηλά, επαναφορά ισορροπία, πτώση που στην επαναφορά έχει στροφή εκτός άξονα, fall.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΑΞΟΝΑΣ 2: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΒΑΣΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ/ΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΟΡΟΥ (Β` Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της κίνησης και να περιγράφουν συνδυασμούς κινητικών δομών χρησιμοποιώντας την ορολογία του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να εξελίσσουν τις κινητικές τους δυνατότητες μέσα από την διαδικασία κατανόησης και ανάλυσης της κίνησης με τα Βασικά Στοιχεία Σύγχρονου Χορού. ▪ Να αποτυπώνουν τις θεωρητικές γνώσεις τους με σαφή και καθαρό τρόπο. ▪ Να γνωρίζουν για την ιστορική εξέλιξη του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να γνωρίζουν για το έργο και την σημαντική επιρροή του έργου των πρωτοπόρων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να γνωρίζουν σημαντικές μορφές Δασκάλων, Χορευτών, Χορογράφων και την συμβολή τους στην διαμόρφωση και εξέλιξη του Σύγχρονου Χορού (Νέες μέθοδοι Διδασκαλίας - Νέοι τρόποι δομής Χορογραφίας). ▪ Να αναλύουν και να κρίνουν χορογραφίες σύγχρονων χορογράφων και την χορευτική ερμηνεία, ελλήνων και ξένων χορευτών σύγχρονου χορού. 	<p>Ανάλυση της κίνησης</p> <p>Ορολογία</p> <p>Ιστορία Χορού</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία απλών κινητικών φράσεων και θεωρητική ανάλυση αυτών με λεκτική περιγραφή κίνηση προς κίνηση με τους αναγνωρισμένους όρους (ονομασίες) όλων των κινήσεων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να μελετάνε μέσα από βιβλία χορού για τις βασικές αρχές μορφολογίας της κίνησης και τις βασικές θεωρίες κίνησης. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι και μέθοδοι για την παρατήρηση και ανάλυση των ποιοτήτων κίνησης. (Χώρος – Χρόνος – Ενέργεια) ▪ Οργάνωση μαθημάτων οπτικό-ακουστικού υλικού, παρουσιάσεις video με χορογραφίες και συνεντεύξεις χορογράφων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να δημιουργούν μικρές ομάδες για να μελετούν και να αναλύουν χορογραφίες ελλήνων ή ξένων χορογράφων για το θέμα, την δομή, το ύφος και τα επιμέρους στοιχεία της χορογραφίας. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εκμάθηση χορογραφικού αποσπάσματος και παρουσίαση του. ▪ Ανοιχτές συζητήσεις και παρουσιάσεις μαθητών/τριών και εργασίες/ projects με θέμα το έργο ενός χορογράφου <ul style="list-style-type: none"> ▪ Διοργάνωση Διήμερων Σεμιναρίων στο σχολείο αναγνωρισμένων Δασκάλων Χορού. ▪ Συζητήσεις – Διερευνητικές Εργασίες για την ενσωμάτωση των Σωματοποιημένων Πρακτικών στην διδασκαλία του Σύγχρονου Χορού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 – ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (Β` Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να προβληματίζονται μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό για το πόσο κάθε χορογραφία που δημιουργούν αποδίδει το επιθυμητό μήνυμά της. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που χρησιμοποιείται ο Σύγχρονος Χορός σε διαφορετικές εποχές και πλαίσια ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για τους τρόπους δομής μιας χορογραφίας. ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες αναγνωρισμένων σύγχρονων χορογράφων και να στοχάζονται πάνω στη χορευτική ερμηνεία σύγχρονων χορευτών. ▪ Να κατανοούν και να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις τους για την κίνηση, η συνεχής παρατήρηση της και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια. ▪ Να κατανοούν τους τρόπους λειτουργίας του μαθήματος και να ανταποκρίνονται στους κανόνες δεοντολογίας της ομάδας, όπως ο σεβασμός και η διαφορετικότητα και να τους εφαρμόζουν σε κάθε διαδικασία μαθήματος. 	<p>Αναστοχασμός</p> <p>Κριτική Αξιολόγηση</p> <p>Κανόνες Λειτουργίας Μαθήματος Κώδικες Συμπεριφοράς Κώδικες Δεοντολογίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατομικές ή Ομαδικές Δημιουργίες Χορογραφιών και ανάλυση αυτών ως προς τη θεματική προσέγγιση και τον τρόπο εξερεύνησης επεξεργασίας και επιλογής του κατάλληλου κινητικού υλικού για την απόδοση του επιθυμητού μηνύματος. ▪ Θέσπιση κριτηρίων αξιολόγησης χορογραφιών και χορευτών και παρακολούθηση δύο παραστάσεων ή δύο video Σύγχρονου Χορού ατομικά και ομαδικά. Αξιολόγηση αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θέσει. ▪ Γραπτή ατομική ή ομαδική εργασία με προτάσεις νέων κριτηρίων ή νέου τρόπου αξιολόγησης χορογραφιών ή ερμηνείας χορευτών. ▪ Κινητικές Ασκήσεις εμπιστοσύνης – ομαδικότητας – συνεργασίας – αλληλεγγύης – αποδοχής των άλλων και έκφρασης συναισθημάτων. ▪ Συμμετοχή σε κοινές δράσεις εντός και εκτός σχολείου. ▪ Ομαδικές δραστηριότητες για την επίλυση προβλημάτων και δυσάρεστων καταστάσεων μέσα στην τάξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 – ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.1: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ (Β΄ Λυκείου: 8 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την καθημερινή κίνηση ως μια μορφή κίνησης και να διακρίνουν τον ρυθμό – την ποιότητα σε καθημερινές κινήσεις ή άλλου είδους κινήσεις (κινήσεις μωρών – μικρών παιδιών – ατόμων με ειδικές ανάγκες) και να τις χρησιμοποιούν ως κινητικό υλικό. ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την κίνηση σε οποιαδήποτε μορφή της (Φύση – Μηχανές – Αντικείμενα – Κίνηση Ζώων κ.ά.). ▪ Να εκφράζονται δημιουργικά και να συνεργάζονται. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συνδυάσουν άλλα είδη χορού, π.χ. Παραδοσιακοί Χοροί – Κοινωνικοί Χοροί ή άλλα είδη χορού (Hip Hop) με τον Σύγχρονο Χορό. ▪ Να γνωρίζουν κάποια χαρακτηριστικά στοιχεία αναγνωρισμένων τεχνικών του Σύγχρονου Χορού θεωρητικά – βιωματική εξερεύνηση και να παρατηρούν κοινά σημεία ή διαφορές μεταξύ των διαφόρων τεχνικών. 	<p align="center">Σύγχρονος Χορός με άλλες μορφές κίνησης</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός με Άλλα Είδη Χορού</p> <p align="center">Τεχνικές Σύγχρονου Χορού</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις, όπως `σκύβω` – `κάθομαι` – `τραβάω` – `σπρώχνω` – `έρπομαι` – `ξύνομαι` – `τρέχω τα μάτια μου` – `περπατάω` – `τρέχω να προλάβω το λεοφορείο` κ.α. ▪ Τρόποι εξερεύνησης της κίνησης με κινητικά παιχνίδια, με χρήση αντικειμένων μέσα από ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς. ▪ Δημιουργία κινητικών μοτίβων ή κινητικών φράσεων με καθημερινές κινήσεις/Gestures και ατομική ή συλλογική επεξεργασία. ▪ Να παρατηρούν την `κίνηση` στην ζωή και να τη μετατρέπουν σε προσωπική έμπνευση για δημιουργία χορογραφικών συνθέσεων. ▪ Εκμάθηση άλλων ειδών χορού και δημιουργία χορογραφιών χρησιμοποιώντας κινήσεις – βήματα – παρατηρώντας την στάση του σώματος από το είδος χορού που επιλέγουν και επεξεργάζονται. ▪ Παρακολούθηση Video μαθημάτων με άλλες τεχνικές Σύγχρονου Χορού (Τεχνική Graham). ▪ Πρόσκληση δασκάλων χορού για μια ενδεικτική διδασκαλία κάποιας τεχνικής Σύγχρονου Χορού.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν τη σύνδεση και την παράλληλη εξέλιξη των ρευμάτων στην τέχνη του Θεάτρου – Κινηματογράφου και να αντλούν θέματα – φόρμες – τρόπους δημιουργίας καλλιτεχνικών έργων. ▪ Να κατανοούν τη σύνδεση και την παράλληλη εξέλιξη των ρευμάτων με τις Εικαστικές Τέχνες και τη Φωτογραφία και να αντιλαμβάνονται την οποιαδήποτε μορφή κίνησης που ενυπάρχει μέσα σε μια εικόνα, σε ένα πίνακα, σε ένα γλυπτό, μια φωτογραφία. ▪ Να κατανοούν τη σύνδεση Λογοτεχνικών Έργων και Σύγχρονου Χορού μέσω δημιουργίας χορογραφιών με κοινά θέματα – ιστορίες. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που ιστορικά γεγονότα και φιλοσοφικές έννοιες μπορούν να επηρεάζουν τον Σύγχρονο Χορό και να γίνονται πηγή έμπνευσης για χορογραφική δημιουργία. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο που οι αρχές άλλων επιστημών μπορούν να ενσωματωθούν στον χορό τους με σκοπό την κατανόηση της λειτουργικότητας όλων των κινήσεων. 	<p>ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ – ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ</p> <p>Σύγχρονος Χορός Θέατρο – Κινηματογράφος</p> <p>Σύγχρονος Χορός Εικαστικές τέχνες Φωτογραφία Αρχιτεκτονική</p> <p>Σύγχρονος Χορός Λογοτεχνία – Ιστορία – Φιλοσοφία</p> <p>Σύγχρονος Χορός Φυσική – Μαθηματικά – Βιολογία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι σύνθεσης χορογραφιών ως κινητική απόδοση Θεατρικών Κειμένων και Θεμάτων ή άλλων στοιχείων από Κινηματογραφικές Ταινίες ▪ Να χορογραφούν με τους χαρακτήρες ενός θεατρικού έργου μια δική τους χορογραφία. ▪ Να ανατρέχουν να δουν ζωγραφικούς πίνακες ή άλλα εικαστικά έργα (γλυπτά – κατασκευές) σε μουσεία τέχνης και άλλους χώρους έκθεσης εικαστικών έργων και να δημιουργούν μικρές χορογραφίες επηρεαζόμενοι από το θέμα, την αίσθηση ή άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία του εικαστικού έργου. ▪ Εύρεση λογοτεχνικών έργων και άντληση θεμάτων – μηνυμάτων – ιστοριών για δημιουργία χορογραφιών. ▪ Δημιουργίες χορογραφιών επηρεαζόμενοι από ιστορικά γεγονότα. ▪ Έρευνα στο έργο Χορογράφων για την ύπαρξη επιρροής από Φιλοσόφους. ▪ Κινητικές Δραστηριότητες που εξερευνούν κινήσεις που συνδέονται με αρχές της Φυσικής. ▪ Πληροφόρηση Βιομηχανικών Αρχών Χορευτικής Κίνησης. ▪ Συζήτηση – Εργασία – Project για την κατανόηση της «Έννοιας των Πιθανοτήτων», της «Σπείρας», «DNA», «Έννοια του χάους» μέσω Χορογραφίας Σύγχρονου Χορού.
---	--	--

**ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.2: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
(Β` Λυκείου: 8 ώρες)**

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διευρύνουν τις εμπειρίες τους και να αναπτύξουν πρωτοβουλίες για δημιουργία – παρουσίαση χορογραφιών. ▪ Να αντιλαμβάνονται την αξία της κίνησης και να τη χρησιμοποιούν ως το πιο μικρό βασικό μοναδικό λιθαράκι για το ξεκίνημα μια Χορογραφίας. ▪ Να δημιουργούν χορογραφίες και να τις παρουσιάζουν στην τάξη και να τις σχολιάζουν ως προς τη θεματική προσέγγιση – απόδοση, την δομή και το ύφος της χορογραφίας. ▪ Να υλοποιούν μια Παράσταση με κουστούμια – σκηνικά – φωτισμούς. ▪ Να κατανοούν τη σημασία των προβών για την προετοιμασία μιας παράστασης. ▪ Να βελτιώνουν την εικόνα του εαυτού τους αλλά και τις σχέσεις τους με τους άλλους μέσα από τη συνεργασία για την προετοιμασία – υλοποίηση της παράστασης. ▪ Να κατανοούν τον `Αυτοσχεδιασμό` ως μέθοδο εξερεύνησης της κίνησης και δημιουργίας κινητικού υλικού αλλά και ως μορφή Παραστατικής Τέχνης.	<p align="center">Χορογραφία</p> <p align="center">Παράσταση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι Σύνθεσης χορογραφιών – παραστάσεων μέσω έρευνας – ανάπτυξης – εξέλιξης κινητικών μοτίβων, δημιουργίας πολύτροπων συνδυασμών των κινήσεων. ▪ Να χορεύουν ως ερμηνευτές/τριες σε χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους. ▪ Να διαχειρίζονται την τεχνολογία πολυμέσων και του διαδικτύου για εμφάθυνση των γνωστικών – σωματικών – κινητικών δεξιοτήτων τους και την δημιουργία χορογραφικών συνθέσεων. ▪ Τρόποι Προετοιμασίας και οργάνωσης παράστασης. Συζήτηση για την επίτευξη του στόχου. ▪ Τρόποι Επιλογής Θέματος – Μουσικής – Δραματουργικής Επεξεργασίας – Κουστουμιών – Αντικειμένων- Σκηνικών – Φωτισμών. ▪ Σχεδιασμός προγράμματος προβών ▪ Να οργανώνουν παραστάσεις και άλλα χορευτικά δρώμενα. ▪ Να δραστηριοποιούνται για να συμμετέχουν σε Φεστιβάλ Χορού που διοργανώνονται στην πόλη τους με δικές τους χορογραφίες. ▪ Οργάνωση Σεμιναρίων με σκοπό την επίτευξη χορογραφίας – παράστασης. ▪ Διοργάνωση - Προετοιμασία και Υλοποίηση Αυτοσχεδιαστικών Παραστάσεων.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να ενημερώνονται για Γεγονότα – Σεμινάρια Σύγχρονου Χορού – Σεμινάρια Χορογραφίας – Σεμινάρια Αυτοσχεδιασμού – Παραστάσεις που πραγματοποιούνται στη χώρα τους αλλά και παγκόσμια. ▪ Να ενδιαφέρονται να συμμετέχουν σε κοινά δρώμενα – ανοιχτές συζητήσεις – διαλέξεις – ημερίδες με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο εξέλιξης της κριτικής τους σκέψης. ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως βασικό στοιχείο του ανθρώπινου πολιτισμού και να δραστηριοποιούνται κοινωνικά και πολιτισμικά. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που το σύνολο των υλικών και πνευματικών συνθηκών της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου/πολιτισμός επηρεάζει τα θέματα – τρόπους δημιουργίας των έργων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να διερευνούν τη δυναμική και ταυτόχρονα αμφίδρομη σχέση Σύγχρονου Χορού και Κοινωνίας, να ευαισθητοποιούνται και να παίρνουν θέση σε κρίσιμα κοινωνικά φαινόμενα της σύγχρονης εποχής, όπως `Η κρίση των ανθρώπινων σχέσεων` - `Η Βία σε μικρές κοινωνίες` - `Η Διαφορετικότητα` - `Ο Εθελοντισμός`. 	<p>Συνεργασία με άλλους Καλλιτέχνες</p> <p>Σύγχρονος Χορός/ Κοινωνία Πολιτισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να παρακολουθούν παραστάσεις καλλιτεχνών – χορογράφων – σκηνοθετών, δια ζώσης ή βιντεοσκοπημένων. ▪ Να αναλύουν χορογραφίες από Video, να κάνουν την κριτική τους και να συζητούν σε ομάδες. ▪ Συνεντεύξεις με χορογράφους και άλλους καλλιτέχνες με προετοιμασία σχεδιασμού ερωτηματολογίων για τις συνεντεύξεις. ▪ Οργάνωση ειδικής στήλης για ανακοινώσεις – σχόλια – άρθρα στην εφημερίδα του σχολείου. ▪ Τρόποι εξερεύνησης της σύνδεσης του Σύγχρονου χορού με κοινωνικά και πολιτισμικά γεγονότα της χώρας τους και άλλων χωρών. ▪ Να συνεργάζονται με κοινωνικές ομάδες όπως συλλόγους με άτομα ειδικές ανάγκες – Νηπιαγωγεία – Δημοτικά Σχολεία για την επίτευξη κοινών δημιουργιών. ▪ Να συμμετέχουν σε Χορευτικά Δρώμενα που συμβαίνουν σε εξωτερικούς και εσωτερικούς δημόσιους χώρους: Εξωτερικοί/Εσωτερικοί Χώροι Μουσείων – Δημόσιων Κτιρίων – Σχολείων – Πλατείες – Πάρκα – Αρχαιολογικούς Χώρους. ▪ Παρακολούθηση κοινωνικών εκδηλώσεων και άλλων δρώμενων κοινωνικών ομάδων. ▪ Έρευνα για κοινωνικά φαινόμενα της εποχής Συζήτηση – Εργασία και Δημιουργία Χορογραφίας σε ομάδες και παρουσίαση. Αξιολόγηση της όλης διαδικασίας.
---	--	---

**ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.3: Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ - ΓΙΑ ΤΗ `ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ`
(Β` Λυκείου: 4 ώρες)**

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως επάγγελμα. ▪ Να αναγνωρίζουν τη συνολική γνώση που αποκτούν μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό ως δυνατότητα εφαρμογής της στη μετέπειτα πορεία της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. ▪ Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας σωστής διατροφής για την παρακολούθηση κινητικών μαθημάτων. ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο προσωπικής συνεχούς έρευνας, και εξέλιξης τόσο σε γνωστικό επίπεδο όσο και σε ψυχο-κινητικό και συναισθηματικό επίπεδο. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο δημιουργικής συνεργασίας, και βελτίωσης των σχέσεων τους με τους άλλους. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως `ταξίδι` που πάντα θα συνδυάζει το σώμα με τον νου, ένα κομμάτι του δρόμου προς την ολοκλήρωση, που εξελίσσεται στην πορεία μιας ζωής. 	<p align="center">Σύγχρονος Χορός/ Επαγγελματική εξέλιξη</p> <p align="center">Διατροφή /Σύγχρονος Χορός</p> <p align="center">Ενσωμάτωση του Σύγχρονου Χορού μέσα στην ζωή</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πληροφόρηση για συνέχιση παρακολούθησης μαθημάτων – σεμιναρίων – επαγγελματικών σπουδών Σύγχρονου Χορού στην χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Προτάσεις για τρόπους διασύνδεσης του Σύγχρονου Χορού με το επάγγελμα επιλογής τους. ▪ Σεμινάρια Διατροφής ▪ Διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων με ανταλλαγές εμπειριών κοινών βιωμάτων μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό – με ανταλλαγές απόψεων για θέματα του χορευτικού γίνεσθαι (παραστάσεις – σεμινάρια – δημοσιεύσεις) – με προτάσεις για διοργάνωση συνεργασιών με μαθητές άλλων κατευθύνσεων μέσα στο σχολείο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Διοργάνωση συνεργασιών με μαθητές άλλων σχολείων (Μουσικά Γυμνάσια). ▪ Παρακολούθηση Ημερίδων με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο συνεχούς επιστημονικής έρευνας για το σώμα – νους – ως μέσο κατανόησης ανθρώπινων συμπεριφορών – ως μέσο σωματικής – κινητικής ανάπτυξης και καλλιτεχνικής ευαισθησίας.

Γ' ΤΑΞΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. – ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1: Σώμα – Ανατομική Δομή – Κίνηση (Γ' Λυκείου: 8 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τα Συστήματα Οργάνων του Σώματος. ▪ Να προσδιορίζουν με ακρίβεια την ονομασία – το σχήμα – το μέγεθος όλων των οστών και να εξερευνούν το μέγιστο εύρος των βασικών αρθρώσεων παθητικά, στοχεύοντας να το αναγνωρίζουν και να το αξιοποιούν όταν θα κινηθούν ενεργητικά. ▪ Να αναγνωρίζουν τον ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος αυτού μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό. ▪ Να γνωρίζουν, να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν την ανατομική θέση και φυσική κινητική δυνατότητα κάθε μέλους του σώματος. ▪ Να εξελίσσουν την ικανότητα της αίσθησης για κάθε κίνηση κάθε μέλους του σώματος. ▪ Να γνωρίζουν τη βασική λειτουργία κάθε οργάνου. ▪ Να εστιάζουν στη διαδικασία αυτοπαρατήρησης και σωματικής αυτογνωσίας. ▪ Να αποκτούν σωστή σωματική στάση, ισορροπία, ευλυγισία και να εστιάζουν στον αρμονικό συντονισμό κίνησης του σώματος ως μέσο έκφρασης μηνυμάτων και συναισθημάτων. ▪ Να αναγνωρίζουν όλα τα μοτίβα της αναπτυξιακής κίνησης. (Developmental Movement:) 	<p>Συστήματα Οργάνων</p> <p>Ερειστικό Σύστημα Οστά-Αρθρώσεις</p> <p>Νευρομυϊκό Σύστημα Μύες</p> <p>Μέλη του σώματος Κεφάλι – Αυχένας Στέρνο – Κορμός – Θώρακας Σπονδυλική Στήλη Σωματικά Τόξα – Καμπύλες της Σπονδυλικής Στήλης Λεκάνη Άκρα: Χέρια – Πόδια</p> <p>Όργανα του Σώματος Δέρμα</p> <p>Κίνηση του Σώματος</p> <p>Εξελικτική Κίνηση του Ανθρώπου</p>	<p>Δραστηριότητες μέσα από τις Σωματοποιημένες πρακτικές (Somatics) ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ – BODY MIND CENTERING – CONTACT IMPROVISATION – IDEOKINESIS – VISUALIZATION – ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από τη Βιωματική Ανατομία, γνωρίζουν τη σκελετική κατασκευή, κατανοούν τη λειτουργία του σώματος και των ανατομικών, βιομηχανικών δυνατοτήτων τους και συνεργάζονται σε ζευγάρια εξερευνώντας τα ανατομικά μονοπάτια της κίνησης και των σωματικών διαδρομών. ▪ Καθοδηγούνται μέσα από τις Release Techniques στην επανεκπαίδευση του νευρικού συστήματος ώστε οι μύες να δουλεύουν με μικρότερη επιφόρτιση. ▪ Κινούνται σε ένα ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και παροτρύνονται να εστιάζουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα στην απομονωμένη κίνηση κάποιου μέλους του σώματος σε μια σύνθετη κίνηση (π.χ. διαδοχικό κύμα σε ένα χέρι, κυκλική κίνηση της λεκάνης). ▪ Μέσα από οδηγημένους αυτοσχεδιασμούς βασισμένους στην μέθοδο του Body Mind Centering εργάζονται ατομικά ή σε ζευγάρια και με την τεχνική του `visualization` - εικονοποίησης κατευθύνουν το μυαλό τους σε περιοχές οργάνων. Ξεκινούν, αυτοσχεδιάζοντας, να κινούνται απ' αυτές και να εξερευνούν ιδιαίτερες ποιότητες κίνησης. ▪ Ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί με στόχο την εξερεύνηση της κίνησης – μετακίνησης σε όλο τον χώρο, προσπαθώντας να κινούν ταυτόχρονα δύο – τρία σημεία του σώματος (π.χ. κεφάλι, δεξιό πόδι, αριστερό χέρι). ▪ Μέσα από τη μέθοδο του Body Mind Centering εξερευνούν και συνειδητοποιούν ότι κάθε μοτίβο κίνησης προηγείται και ακολουθείται από άλλα πρότυπα που εξισορροπούν στη συνολική αναπτυξιακή πρόοδο και εξελίσσουν την κίνηση ως

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν πότε και πώς το σώμα τους ή μέλος αυτού ενδίδει ή αντιστέκεται στη δύναμη της βαρύτητας και πως ορίζεται το κέντρο βάρους του σώματος. ▪ Να κατανοούν τις αρχές της ευθυγράμμισης και να μπορούν να εργάζονται για τη σωστή τοποθέτηση του σώματος σε κάθε θέση σύμφωνα με τις αρχές αυτές. 	<p style="text-align: center;">Βαρύτητα Βάρος του Σώματος – Κέντρο Βάρους του Σώματος</p> <p style="text-align: center;">Ευθυγράμμιση</p>	<p>μέσο επικοινωνίας με τους άλλους.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιάζουν μέσα από ελεύθερες κινητικές διαδρομές, εντός και εκτός άξονα ισορροπίας, συνεπώς πέφτουν ή δεν πέφτουν ενώ συγχρόνως συνειδητοποιούν ότι το κέντρο βάρους του σώματος ορίζεται από την σε κάθε στιγμή συγκεκριμένη θέση όλων των μελών του σώματός τους. ▪ Οργάνωση μαθημάτων που βασίζονται πάνω στις «9 Γραμμές Κίνησης» σύμφωνα με τις αρχές της πρακτικής Ideokinesis/Ιδεοκίνησης. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινητικές ασκήσεις που εξασκούν την εύρεση της ευθύγραμμης σχέσης των μερών του σώματος σε ξαπλωτή, καθιστή και όρθια θέση.
---	---	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2: Σώμα – Κινητικές Δεξιότητες – Έκφραση – Σύγχρονος Χορός (Γ' Λυκείου: 10 ώρες)

<p style="text-align: center;">ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p style="text-align: center;">ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p style="text-align: center;">ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν όλες τις βασικές κινήσεις του σώματος και να εστιάζουν στην καθαρή εκτέλεση όλων των κινήσεων και να βελτιώνουν την ελαστικότητα, την ευλυγισία, τη στροφικότητα και την élévation. ▪ Να γνωρίζουν την ανατομική θέση όλων των μελών του σώματος σε κάθε βασική θέση, και να έχουν την αίσθηση και των 4 άκρων στην κάθε θέση σε σχέση με το υπόλοιπο σώμα. ▪ Να κινούνται με καθαρές αφητηρίες στο πάτωμα, καθιστοί, όρθιοι, κινούμενοι στατικά ή μετακινούμενοι και να ελέγχουν το σώμα τους σε κάθε κίνηση απομόνωσης μέλους και οποιασδήποτε διαδοχικής κίνησης. ▪ Να βελτιώνουν την καθαρότητα της εκτέλεσης όλων των κινήσεων, για να εξελίσσουν την τεχνική τους και να συνειδητοποιούν τις κινητικές διαδρομές σε κινητικές φράσεις δοσμένες ή αυτοσχεδιαστικές αλλά και τις διαδρομές της κίνησης μέσα στο σώμα. ▪ Να έχουν τον πλήρη έλεγχο και καλό 	<p>Βασικές κινήσεις του σώματος Κάμψη – Έκταση Βήμα – Τρέξιμο Περιστροφή – Στρέψη Στροφή Πήδημα - Αναπήδηση</p> <p>Βασικές Θέσεις Σώματος Βασικές Θέσεις Χεριών - Ποδιών Παράλληλη και Endehors Θέση</p> <p>Αφητηρία Κίνησης Απομόνωση – Isolation Διαδοχική Κίνηση</p> <p>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ Κάμψη – Κύλισμα – Arch – Πτώση ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΟΡΜΟΥ Κυλίσματα κορμού – Ξεδίπλωμα Ripple – Κάμψη – Spiral – Twist</p> <p>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΧΕΡΙΩΝ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξερευνούν μέσω κινητικών αυτοσχεδιασμών όλες τις κινήσεις αυτές σε διάφορα επίπεδα και κατόπιν τις εντάσσουν σε ένα χορευτικό συνδυασμό χρησιμοποιώντας μικρές συνδετικές κινήσεις. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανταλλάσσουν ιδέες για τις παραλλαγές αυτών των κινήσεων και οργανώνουν έναν αυτοσχεδιασμό ανά δύο όπου ο ένας δίνει λεκτικές οδηγίες. ▪ Technique Limon – Release Techniques Κινητικές Ασκήσεις που συνδέουν όλες τις βασικές θέσεις των χεριών και των ποδιών με συντονισμένες θέσεις κορμού. ▪ Technique Limon – Release Techniques *Κινητικές Φράσεις στο πάτωμα ή σε όρθια θέση με θέμα την εναλλαγή αφητηρίας κίνησης από απομονωμένα μέλη. *Κινητικές ασκήσεις για τη διαδοχική κίνηση της σπονδυλικής στήλης που μεταδίδεται στα άλλα μέλη του σώματος. ▪ Technique Limon – Release Techniques Κινητικές φράσεις ή χορευτικοί συνδυασμοί για κινήσεις που ξεκινούν από το κεφάλι και περνούν στον κορμό, είτε μέσα από μια διαδρομή του κορμού καταλήγουν στο κεφάλι, με έμφαση στη διαδοχικότητα. ▪ Technique Limon – Release Techniques

<p>συντονισμό σε όλες τις κινήσεις των χεριών και να δύνανται να τις συνδυάσουν με οποιαδήποτε άλλη κίνηση του κορμού ή κίνηση των ποδιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να βελτιώνουν την ενδυνάμωση των ποδιών, τη γρηγοράδα, να συσχετίζουν τον κινητικό μηχανισμό της κάθε κίνησης και να επιδιώκουν την εξέλιξη της τεχνικής τους. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα τις πτώσεις και τις επαναφορές του κορμού και άλλων μελών του σώματος (χέρια – πόδια – λεκάνη) και να συνειδητοποιούν την αφετηρία κάθε πτώσης και τον τρόπο επαναφοράς. ▪ Να συνειδητοποιούν τον μονομερή και τον διμερή παλμό ενός μέλους του σώματος και την έννοια του swing και να αναγνωρίζουν το μερικό ή ολικό λύσιμο του σώματος ή μέλους αυτού. ▪ Να συνειδητοποιούν τι συμβαίνει στο σώμα τους κατά την διάρκεια της αιώρησης ενός μέλους του σώματος ή και όλου του σώματος και να δίνουν μεγάλη προσοχή στην σύνδεση με την επόμενη κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν την κίνηση αυτή και να την εκτελούν με πλήρη έλεγχο. ▪ Να συνειδητοποιούν την κίνηση στην οποία ένα μέρος του σώματος μένει σταθερό και τα υπόλοιπα στρέφονται. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη διαφορά της στρέψης ενός μέλους του σώματος στην άρθρωση της βάσης του, γύρω από τον άξονα του, ενώ το υπόλοιπο σώμα μένει σταθερό (counter rotation). ▪ Να αντιλαμβάνονται την περιστροφή της σπονδυλικής στήλης γύρω από τον άξονά της, ενώ σε μέρος του σώματος ασκείται αντίθετη δύναμη. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα και σαφήνεια την οδηγημένη κίνηση που γίνεται μόνο μέχρι τους θωρακικούς σπονδύλους /Curve/ και να αντιλαμβάνονται τη δυναμική της κίνησης που σχετίζεται άμεσα με την αναπνοή / Contraction – Release/. 	<p>Λύσιμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΔΙΩΝ</u> Λύσιμα – Τέντωμα – Απαγωγή – Προσαγωγή Πλιές – Bat. Tendus – Bat. Zetés – Passés – Ronds de Jambes – Fondues – Developpés – Grand Battements – Lunges – Λύσιμο – Πτώση – Στρέψη</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΔΟΥΝ</u> ή ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗ <u>ΒΑΡΥΤΗΤΑ</u> Πτώσεις - Επαναφορές Παλμική Κίνηση – Παλμός – Ταλάντωση – Swing Λύσιμο Κορμού – Χεριών – Ποδιών – Σώματος</p> <p>Αιώρηση</p> <p>Tilt</p> <p><u>Κινήσεις Στρέψης</u> Συστροφή – Twist Στρέψη – Tortion Spiral</p> <p>Curve Contraction - Release</p>	<p>Κινητικές Φράσεις – Κινητικοί Συνδυασμοί που περιλαμβάνουν κινήσεις των χεριών ή των ποδιών σε συνδυασμό με άλλες κινήσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις που εκτελούνται στην τάξη για μια σειρά μαθημάτων προσθέτοντας κάθε φορά στοιχεία που περιπλέκουν τους συνδυασμούς των κινήσεων και εξασκούν τον συντονισμό όλων των μελών. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> * Κινητικές Ασκήσεις με θέμα την άφεση στη βαρύτητα και επαναφορά στην αρχική θέση. * Επεξεργασία Κινητικών Φράσεων επιδιώκοντας μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. * Κινητικές Φράσεις για γραμμικές και κυκλικές ταλαντώσεις στα χέρια, στα πόδια και στον κορμό, σε ξαπλωτή, καθιστή, όρθια θέση και με μετακίνηση. * Κινητικές Ασκήσεις με έμφαση στη διαφοροποίηση της πτώσης από το μερικό ή ολικό λύσιμο. ▪ Αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα στον χώρο όλοι μαζί επιλέγοντας θέσεις του σώματος από τις οποίες με αφετηρία κίνησης ένα οποιοδήποτε μέλος του σώματος φεύγουν εκτός άξονα ισορροπίας αιωρούνται – πέφτουν και επανέρχονται άμεσα σε θέση ισορροπίας και φεύγουν σε μια νέα αιώρηση ή σε μια οποιαδήποτε άλλη κίνηση. ▪ Εκμάθηση μικρών ή μεγάλων κινητικών φράσεων – συνδυασμών που συνδυάζουν κινήσεις συστροφής ή στρέψης είτε του κορμού με ακίνητα πόδια, είτε ενός μέλους με ακίνητο κορμό με έμφαση στη διαφορά τους. ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων από τους ίδιους με την ίδια σκέψη και με λίγο μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας σε σχέση με τις κατευθύνσεις και τα επίπεδα. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Φράσεις που θα βοηθούν στην συνειδητοποίηση της διαφοράς των δύο αυτών κινήσεων σε ποικιλία συνδυασμών που θα εμπεριέχουν και άλλα είδη κινήσεων.
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κινούνται με καθαρές μεταφορές βάρους και να συνειδητοποιούν περισσότερο τους μηχανιστικούς τρόπους (μοχλούς) στήριξης του σώματος σε διάφορα μέλη τους. ▪ Να συνειδητοποιούν τις στιγμές ακινησίας και να περνούν ήρεμα και με συνεχή ροή από την ακινησία σε κίνηση και αντίθετα. ▪ Να αντιλαμβάνονται τις μικρές κινήσεις μέσα στο σώμα τους στον προσωπικό τους χορό. ▪ Να συνειδητοποιούν ότι το σώμα μπορεί να διατηρεί ισορροπία έναντι της βαρύτητας ακόμα και με την ελάχιστη δαπάνη ενέργειας εφόσον επιδρούν επάνω του δυνάμεις αντίθετες προς αυτήν του βάρους. ▪ Να συνειδητοποιούν και να εξοικειώνονται με την έννοια της αντίθεσης (opposition) για τη βελτίωση της τεχνικής τους και της χορευτικής ερμηνείας. ▪ Να εμπεδώσουν μόνοι τους αλλά και συλλογικά τις έννοιες: Αφετηρία - Διαδοχή – Κατάληξη της Κίνησης. ▪ Να δημιουργούν μια Χορογραφία ατομική ή ομαδική, να προτείνουν ιδέες για επίλυση κινητικών προβλημάτων και να συνεργάζονται. ▪ Να έχουν κινητική μνήμη και να προσπαθούν να εξελίσσουν συνεχώς την τεχνική τους παράλληλα με την εκφραστικότητα και τη χορευτική ερμηνεία όλων των κινήσεων. 	<p style="text-align: center;">Μεταφορές βάρους του σώματος Στηρίζεις σε μέλη του σώματος</p> <p style="text-align: center;">Κίνηση - Ακινησία</p> <p style="text-align: center;">Μικρός Χορός μέσα στο σώμα</p> <p style="text-align: center;">Αίσθηση ισορροπίας του σώματος (Counter Balance)</p> <p style="text-align: center;">Αντίθετες Δυνάμεις Εξισορροπήσεις (Counter Tension)</p> <p style="text-align: center;">Αρχή και Τέλος της Κίνησης Αρχή και τέλος Κινητικής Φράσης</p> <p style="text-align: center;">Δημιουργία – Χορογραφία Χορευτικότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Technique Limon – Release Techniques Κινητικές φράσεις ή συνδυασμοί με θέμα τις μεταφορές βάρους με διάφορες παραλλαγές και σε συνδυασμό με στηρίξεις στα χέρια και τους ώμους – κυλίσματα – πτώσεις – πηδήματα κ.α. ▪ Τρόποι συνειδητοποίησης σχέσεων κίνησης – ακινησίας μέσα από κατευθυνόμενους αυτοσχεδιασμούς ή από εκμάθηση κινητικών φράσεων ή συνδυασμών. ▪ Σύντομοι οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί με `εικόνες` από τον/τη δάσκαλο/α για την κατανόηση όλων των μικροκινήσεων που συμβαίνουν αέναα μέσα στο σώμα μας. ▪ Κινητικές Ασκήσεις με κινήσεις διαδοχικές σε όλες τις μικρές αρθρώσεις. ▪ Κινητικοί οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί που εξερευνούν θέσεις για να εξασκήσουν την αίσθηση της ισορροπίας και να συνεχίζουν να κινούνται επιλέγοντας από μόνοι τους την επόμενη κίνηση. ▪ Κινητικές Ασκήσεις όπου εναλλάσσονται τρόποι ισορροπίας: μυϊκή δύναμη – αντίθετες δυνάμεις. ▪ Technique Limon – Release Techniques *Εκτέλεση Μικρών Κινητικών Φράσεων που εξυπηρετούν στην κατανόηση και στη διερεύνηση της έννοιας των αντίθετων δυνάμεων * Επεξεργασία Κινητικών Φράσεων επιδιώκοντας μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. ▪ Technique Limon – Release Techniques Συνδυασμοί Κινητικοί με έμφαση στην αφετηρία, τη διαδρομή, το τέλος της κίνησης και το πέρασμα στην επόμενη αφετηρία. ▪ Δημιουργία σύνθετων κινητικών μοτίβων – κινητικών συνδυασμών – Εκμάθηση – Επεξεργασία με αρχή – μέση – τέλος. ▪ Βασικές Αρχές δομής Χορογραφίας A-B, A-B-A, B-α-B ▪ Παρουσίαση μιας μικρής χορογραφικής σύνθεσης με συνδυασμούς από τα μαθήματα μέσα στην τάξη. ▪ Συνδυασμοί με partnering βασισμένο σε Κινητικές Φράσεις από το μάθημα. ▪ Έκφραση μιας συνομιλίας με κίνηση. ▪ Χορογραφία duetti – soli
--	--	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.3: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χώρος (Γ' Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τον άξονα ή τους άξονες βάσει των οποίων ορίζεται κάθε κίνηση εναλλάσσοντας συνεχώς επίπεδα στον χώρο και να ξέρουν να ορίζουν σε ποιο επίπεδο βρίσκονται εκτελώντας οποιαδήποτε κίνηση. ▪ Να αντιλαμβάνονται την έννοια του προσωπικού χώρου, τον χώρο που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη του σώματος (αρνητικός χώρος) και να συνειδητοποιούν το σχήμα και το μέγεθος του σχήματος του σώματος όταν αυτό κινείται μέσα στον προσωπικό χώρο του. ▪ Να συνειδητοποιούν τις διαφορετικές κατευθύνσεις προς τις οποίες ένα σώμα δύναται να κινηθεί και πως κάθε μέλος μπορεί να ορίσει μια κατεύθυνση άλλη από αυτή που ορίζει το σώμα στην ολότητα του. ▪ Να έχουν την αίσθηση των απλών ή σύνθετων σχημάτων της κίνησης του σώματος που δημιουργούνται από κάθε κίνηση ή σύνολο κινήσεων ▪ Να εκτελούν κινήσεις με διαφορετικό μέγεθος και να κινούνται ελεύθερα στον προσωπικό χώρο με ποικιλία κατευθύνσεων. ▪ Να κατανοούν και να αντιλαμβάνονται τον περιβάλλοντα χώρο, που μεταβάλλεται συνεχώς από την κίνηση – ακινησία, χορευτική ή μη χορευτική δράση ενός ατόμου, δύο ή και περισσότερων και όλα τα επιμέρους στοιχεία που τον καθορίζουν. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ Προσωπικού και Κοινού Χώρου και να αντιλαμβάνονται κιναισθητικά την ύπαρξη άλλων ατόμων που κινούνται ή μετακινούνται μέσα στον κοινό χώρο. ▪ Να αισθάνονται τον χώρο ανάμεσά τους. ▪ Να παρατηρούν τα σχήματα που δημιουργούν με τα μέλη του σώματος τους 	<p align="center"><u>ΣΩΜΑ</u> Άξονες Οριζόντιος – Κάθετος – Οβελιαίος ΕΠΙΠΕΔΑ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ Οριζόντιο – Μετωπιαίο – Οβελιαίο</p> <p align="center"><u>ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ</u> <u>ΣΩΜΑΤΟΣ</u> Σχήμα – Μέγεθος – Κατευθύνσεις</p> <p align="center"><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ</u> <u>ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΩΡΟ</u> Σχήμα της κίνησης Μέγεθος της κίνησης Κατεύθυνση Κίνησης</p> <p align="center"><u>ΚΟΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ</u> Διαστάσεις Μέγεθος Κατευθύνσεις Επίπεδα</p> <p align="center"><u>ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ</u> <u>ΧΩΡΟ</u> Στατική Κίνηση Μετακίνηση</p> <p align="center">Σχήμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Φράσεις δοσμένες από τον/τη δάσκαλο/α χορού που χρησιμοποιούνται και τα τρία επίπεδα και καλούνται οι μαθητές να αναγνωρίσουν σε ποιο επίπεδο γίνεται η κάθε κίνηση. ▪ Ορίζουν τα όρια του προσωπικού τους χώρου/`kinosphere` θέτοντας όλα τα μέλη του σώματος τους σε πλήρη έκταση και αλλάζουν συνεχώς σχήμα: κυκλικό, με γωνίες, γραμμικό με μικρούς ή μεγάλους χώρους ανάμεσα στα μέλη. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από καθοδηγημένους αυτοσχεδιασμούς ανακαλύπτουν και προσδιορίζουν κατευθύνσεις με δύο ή τρία μέλη του σώματος τους. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Μεγάλοι κινητικοί συνδυασμοί με συνεχείς εναλλαγές αφετηρίας κίνησης από οποιοδήποτε μέλος όπου κάθε κίνηση έχει διαφορετική κατεύθυνση από την προηγούμενη της ή την κίνηση που έπεται, αλλά και διαφορετικό μέγεθος. ▪ Ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί – Δομημένοι Αυτοσχεδιασμοί – Δημιουργία – Εκμάθηση Κινητικών Φράσεων που καθοδηγούν στην αίσθηση των διαστάσεων του χώρου, των επιπέδων και των κατευθύνσεων που μπορούν να κινηθούν μόνοι τους ή σε σχέση με τους άλλους, αλλά και με τα αντικείμενα που πιθανόν υπάρχουν στο χώρο. ▪ <u>Ομαδικό Αυτοσχεδιασμό</u> Αυτοσχεδιασμοί πάνω σε δοσμένες κινητικές φράσεις που εξυπηρετούν τη συνειδητοποίηση της κίνησης με πολύ μικρές εναλλαγές μεταφορών βάρους επιτόπου, σε σχέση με την εναλλαγή μικρών ή μεγαλύτερων ελεύθερων μετακινήσεων μέσα σε όλο τον χώρο, έχοντας την προσοχή τους και στα άλλα άτομα που κινούνται συγχρόνως μαζί τους. Παρατήρηση του πώς παραλλάσσεται μια κίνηση όταν χρειάζεται να αποφύγεις έναν/μία συμμαθητή/τρια. ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u>

<p>ή τα σχήματα που δημιουργούνται από τα σώματα δύο ή τριών ή και περισσότερων ατόμων μαζί και μεταβάλλονται συνεχώς, αλλάζοντας μέγεθος και κατεύθυνση.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να χαίρονται την κάθε κίνηση που επιτελούν και να τολμούν συνεχώς για μια κίνηση άλλη, πρωτότυπη και διαφορετική. ▪ Να αντιλαμβάνονται την εναλλαγή απλών, σύνθετων, συμμετρικών, ασύμμετρων σχημάτων που διαγράφονται από μία κίνηση ή ένα σύνολο κινήσεων με ένα ή περισσότερα μέλη του σώματος στον κοινό χώρο. ▪ Να συνειδητοποιούν πότε και πώς αλλάζει το εύρος των κινήσεων τους ανάλογα με τις μετακινήσεις τους στον χώρο. ▪ Να κινούνται αρμονικά όλοι μαζί μέσα στο χώρο κοντά ή μακριά ο ένας από τον άλλο αλλάζοντας κατευθύνσεις με όλο το σώμα τους ή με ένα μέλος του σώματος. ▪ Να παρατηρούν κινητικές συνήθειες (patterns) δικές τους αλλά και των άλλων και να προσπαθούν να ενθαρρύνουν τους/τις συμμαθητές/τριες τους να διαφοροποιούνται ως προς αυτές και να εμπλουτίζουν συνεχώς όλο και περισσότερο το κινητικό τους λεξιλόγιο. ▪ Να συνεργάζονται αρμονικά και να έχουν άποψη και ιδέες για πειραματισμούς μέσα από αυτοσχεδιασμούς, δημιουργικές δραστηριότητες και χορογραφίες. 	<p>Μέγεθος</p> <p>Κατευθύνσεις</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ</u> <u>ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΟ ΧΩΡΟ</u> Σχήμα της κίνησης</p> <p>Μέγεθος της κίνησης</p> <p>Κατευθύνσεις Κίνησης</p> <p><u>Δημιουργικότητα</u></p>	<p>Μαθητές σκορπισμένοι στον χώρο μετακινούνται ελεύθερα με ποικιλία από κινήσεις και δημιουργούν ανά ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων ποικίλα σχήματα μικρά ή μεγάλα, εστιάζοντας την προσοχή τους κάθε φορά στο πού κατευθύνουν το σχήμα τους μέσα στον χώρο.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις across the room με αλλαγές επιπέδων, κατευθύνσεων με σκοπό τη «σάρωση» όλου του χώρου. ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u> Με το χέρι ή το πόδι ή με όποιο άλλο μέλος επιθυμούν, «ζωγραφίζουν» ένα οποιοδήποτε σχήμα στον αέρα ή στο πάτωμα και μετά το χρησιμοποιούν όλοι σαν κάτι σταθερό. Περνούν από μέσα πηδούν πάνω του, ενθαρρύνουν ο ένας τον άλλο να το χρησιμοποιήσει με τον δικό του τρόπο. ▪ <u>Ομαδικός Αυτοσχεδιασμός</u> Αυτοσχεδιάζουν με μικρές και μεγάλες κινήσεις σε όλο τον χώρο χρησιμοποιώντας σαν αφετηρία κίνησης όλα τα μέλη του σώματος. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητικές Ασκήσεις με απλούς συνδυασμούς κινήσεων, επιτόπου οι οποίες κινούνται σαν ρολόι προς όλες τις γωνίες και πλευρές του χώρου. Με την πάροδο του χρόνου γίνονται με πιο σύνθετες κινήσεις. ▪ <u>Δημιουργικότητα - Χορογραφία</u> Μέσα από έναν ελεύθερο αυτοσχεδιασμό συλλέγουν κινητικό υλικό. Δημιουργούν ποικίλες κινητικές φράσεις, με αρχή – μέση – τέλος η κάθε μία. Συνθέτουν μια χορογραφία, θέτοντας σαν κεντρικό άξονα ένα ή δύο από τα βασικά θέματα της έννοιας `χώρος` και δομή ελεύθερη ή δοσμένη, π.χ. ντουέτο – τρίο – ομαδικό – τρίο – ντουέτο – ομαδικό.
---	--	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΙΟΝΑΣ 1.4: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Χρόνος – Μουσική (Γ' Λυκείου: 10 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τη λειτουργία της αναπνοής και να συνειδητοποιούν τη σχέση της με κάθε κίνηση και την σημασία της για την στήριξη του σώματος. ▪ Να συνειδητοποιούν κίνηση προς κίνηση σε σχέση με τον χρόνο που μπορούν να κάνουν οποιαδήποτε κίνηση. ▪ Να διαχωρίζουν πότε μια κίνηση εκτελείται αργά ή γρήγορα, αλλά και πως μπορεί να αλλάξει σταδιακά η ταχύτητά της. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα κάθε κίνηση σε διαφορετική ταχύτητα. ▪ Να συνειδητοποιούν τις εναλλαγές του ρυθμού που δύνανται να υπάρχουν μέσα σε ένα σύνολο κινήσεων όταν δημιουργούν ή εκτελούν μια κινητική φράση και να παρουσιάζουν την εκτέλεσή της με ακρίβεια στις ρυθμικές αξίες που αντιστοιχούν σε κάθε κίνηση. ▪ Να εκτελούν κινητικές φράσεις ενός κινητικού συνδυασμού που έχουν το ίδιο μουσικό μέτρο αλλά και να μπορούν να συνδέουν κινητικές φράσεις όπου το μουσικό μέτρο της κάθε κινητικής φράσης είναι διαφορετικό π.χ. Κινητική Φράση 4 μέτρων: 4/4 - 5/4 - 4/4 - 5/4. ▪ Να αντιλαμβάνονται καλύτερα τη σχέση κινητικής φράσης και μελωδικής φράσης και να δημιουργούν μια κινητική 	<p>Αναπνοή</p> <p>Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p>ΧΡΟΝΟΣ Χρονική Διάρκεια</p> <p>TAXYTHTA Επιτάχυνση – Επιβράδυνση</p> <p>ΡΥΘΜΟΣ Ρυθμικές Αξίες</p> <p>ΜΟΥΣΙΚΗ Μέτρο της Μουσικής</p> <p>Μελωδία</p> <p>Σύγχρονος Χορός – Μουσική</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιάζουν εστιάζοντας στην αίσθηση και τη σχέση εισπνοής και εκπνοής – κίνησης. ▪ Technique Limon – Release Techniques Κινητικές ασκήσεις με απλές διδαγμένες κινήσεις όπου η αναπνοή γίνεται συνειδητά π.χ. Χαλάρωμα με αργή εκπνοή, ξεδίπλωμα με αργή εισπνοή, αιώρηση με βαθιά εισπνοή, πτώση με γρήγορη εκπνοή. ▪ Ελεύθεροι αυτοσχεδιασμοί για να πειραματιστούν και να συνειδητοποιήσουν την κάθε δυνατή χρονική διάρκεια με την οποία μπορεί να εκτελεστεί κάθε κίνηση. ▪ Technique Limon – Release Techniques Κινητικές ασκήσεις με δεδομένη ταχύτητα και διάρκεια, επανάληψη αυτών στη διπλή ταχύτητα – μισή διάρκεια. ▪ Δημιουργούν μια κινητική φράση μέσα από ένα ελεύθερο αυτοσχεδιασμό και την επεξεργάζονται ρυθμικά δηλαδή βάζουν σε κάθε κίνηση μια χρονική διάρκεια και προσέχουν κάθε κίνηση να έχει διαφορετική χρονική διάρκεια από την προηγούμενη της ή την επόμενη της κίνηση. ▪ Δημιουργούν μόνοι τους έναν κινητικό συνδυασμό με δικό τους κινητικό υλικό σε μέτρο 4/4. Στη συνέχεια συνεργάζονται σε ζευγάρια και δημιουργούν νέες κινητικές φράσεις που συνθέτουν έναν κινητικό συνδυασμό όπου κάθε φράση είναι σε διαφορετικό μέτρο. ▪ Πρόσκληση κάποιου συνθέτη και ανάλυση πολυάριθμων μουσικών ως προς την έννοια `μελωδία`. ▪ Επιλέγουν μια μουσική και δημιουργούν ομάδες που η κάθε μία ομάδα χορογραφεί τη μελωδία του

<p>φράση σε μια δοσμένη μελωδία.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διακρίνουν τις διαφορετικές μελωδίες που μπορεί να υπάρχουν μέσα σε ένα μουσικό κομμάτι και αποδίδονται η κάθε μία από διαφορετικό μουσικό όργανο. ▪ Να αποκτούν σαφή και ενσυνείδητη γνώση της πολλαπλής χρήσης της μουσικής σε σχέση με την κίνηση μέσα από το μάθημα του Σύγχρονου Χορού αλλά και το μάθημα του Αυτοσχεδιασμού. ▪ Να συνειδητοποιούν πιθανές σχέσεις παύσης της Μουσικής με την κίνηση και παύσεις της Κίνησης με τη Μουσική και να έχουν σαφή αίσθηση ατομικής κινητικής παύσης αλλά και παύσεις κίνησης από τους άλλους που κινούνται μαζί τους στον κοινό χώρο. 	<p>Παύση της Μουσικής - Κίνηση Παύση της Κίνησης – Μουσική Παύση της Μουσικής - Ακίνησια</p>	<p>κάθε μουσικού οργάνου.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εργασία πάνω σε μια μουσική από διαφορετικά μέρη του πλανήτη, που αντικατοπτρίζεται στο είδος των κινήσεων που χρησιμοποιούνται. ▪ Να θέτουν ερωτήματα στον/στη δάσκαλο/α χορού για την επιλογή της μουσικής που χρησιμοποιεί μέσα στα μαθήματα. ▪ Να προτείνουν εκείνοι μουσικές για τις κινητικές ασκήσεις ή τους κινητικούς συνδυασμούς. ▪ <u>Technique Limon – Release Techniques</u> Κινητική Άσκηση – Φράση δοσμένη στην οποία καλούνται οι μαθητές/τριες να προσθέσουν παύσεις σε όποια σημεία της κινητικής φράσης επιθυμούν.
---	---	--

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΙΟΝΑΣ 1.5: Σώμα – Κίνηση – Έκφραση – Ενέργεια (Γ' Λυκείου: 8 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν και να αναγνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Δυνητικής/Εν δυνάμει και Κινητικής Ενέργειας και να εναλλάσσουν με ευχέρεια και καθαρότητα στον χορό τους τις δύο αυτές βασικές υπάρχουσες μορφές ενέργειας στο ανθρώπινο σώμα. ▪ Να συνειδητοποιούν πολυάριθμους τρόπους χρήσης της ενέργειας για να κάνουν μια κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν τους τρόπους που το σώμα μπορεί να κινείται με ροή (flow) στο χώρο. 	<p>Δυνητική Ενέργεια - Tension Κινητική Ενέργεια - Energy</p> <p>Χρήση της Ενέργειας Ροή της Ενέργειας</p> <p><u>ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ</u> Εντατική Κίνηση-</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από αυτοσχεδιασμό ανά δύο άτομα όπου ο Α στέκεται μέσα στον χώρο και ο Β κινείται ελεύθερα και μπορεί ταυτόχρονα να αγγίξει ή να σπρώξει ή να τραβήξει τον Α ο οποίος με την σειρά του θα αρχίσει να κινείται. ▪ Τρόποι Συνειδητοποίησης της χρήσης της Ενέργειας μέσα από Κατευθυνόμενους Αυτοσχεδιασμούς και άλλες Τεχνικές Κίνησης. ▪ Αυτοσχεδιασμοί Κατευθυνόμενοι με κινητικές οδηγίες για την κατανόηση των κινήσεων αυτών που η

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνδυάζουν και να αναδιατάσσουν κινητικά μοτίβα σε φράσεις με τις χαρακτηριστικές κινήσεις που σχετίζονται με τη χρήση της ενέργειας και άλλου είδους κινήσεις. ▪ Να συνειδητοποιούν τρόπους να αντιστέκονται αλλά και να ενδίδουν στην αένη δύναμη της βαρύτητας. 	<p>Χαλαρή Κίνηση Οδηγημένη Κίνηση Ελαστική Κίνηση Απότομο Ξεδίπλωμα Βαρύτητα – Κίνηση</p>	<p>χρήση της ενέργειας είναι διαφορετική.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Συνδυασμοί χορευτικοί και πολύπλοκοι με διαφορετικούς τρόπους χρήσης της ενέργειας. ▪ Ελεύθερος Αυτοσχεδιασμός σε ζευγάρια, ανά τρεις ή μόνοι τους. ▪ Αυτοσχεδιασμοί συνειδητοποίησης και έρευνας με την τεχνική του <u>Contact Improvisation</u> της σχέσης βαρύτητας και κίνησης.
--	--	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.6: ΔΥΝΑΜΙΚΗ : Σχέσεις Κίνησης – Χώρου – Χρόνου – Ενέργειας – Έκφρασης/Ερμηνείας (Γ' Λυκείου: 18 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν τη σχέση των στοιχείων του χρόνου στη διαφοροποίηση της δυναμικής. ▪ Να συσχετίζουν την δυναμική με την αλλαγή της χρήσης του προσωπικού χώρου αλλά και του κοινού χώρου. ▪ Να συνειδητοποιούν την αλλαγή της δυναμικής μιας κινησιολογικής φράσης με αλλαγή βάρους ▪ Να συνειδητοποιούν ότι μέσα στον ίδιο κινητικό συνδυασμό μπορούν να υπάρχουν εναλλασσόμενες δυναμικές και να είναι το σώμα τους έτοιμο να αλλάζει ποιότητες από την μια στιγμή στην άλλη. ▪ Να κατανοούν την χρήση της δυναμικής ως μέσον ερμηνείας και εκφραστικότητας. 	<p>Κίνηση-Δυναμική-Χώρος /Χρόνος/</p> <p>Κίνηση-Δυναμική /Χώρος/</p> <p>Κίνηση- Δυναμική /Ενέργεια/</p> <p>Κίνηση – Εναλλαγή Δυναμικής</p> <p>Δυναμική / Ερμηνεία/</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κινητικοί Συνδυασμοί με οδηγημένες (legato) κινήσεις στο πάτωμα ή σε όρθια θέση, στατικά ή με μετακίνηση και επανάληψη των ίδιων συνδυασμών διαφοροποιώντας κάποιο στοιχείο του χρόνου. ▪ Κινητικοί στατικοί συνδυασμοί- στο πάτωμα ή σε όρθια θέση με κινήσεις σε όλα τα μέλη, επανάληψη του ίδιου συνδυασμού με αλλαγή επιπέδου και μετακίνηση. ▪ Κινητικός συνδυασμός με κινήσεις που σχετίζονται με τη χρήση της βαρύτητας και επανάληψη του ίδιου συνδυασμού με αντικατάσταση αυτών των κινήσεων από άλλες με την ίδια διαδρομή που όμως δεν ενδίδουν στη βαρύτητα. Και αντίστροφα. ▪ Κινητικοί Συνδυασμοί με διαφορετικά είδη κινήσεων σε συνεχή εναλλαγή δυναμικής που επιδιώκουν ταυτόχρονα και την εξάσκηση συντονισμού. ▪ Κινητικός Συνδυασμός σε όρθια ή καθιστή θέση όπου εναλλάσσονται μικρό-κινήσεις που θα μπορούσαν να εκφράζουν `νευρικότητα`, επαναλαμβανόμενα κινητικά μοτίβα που εκφράζουν `ανυπομονησία`, εντατικές και απότομες κινήσεις που εκφράζουν `θυμό`.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – ΑΞΟΝΑΣ 2: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΒΑΣΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ/ΟΡΟΛΟΓΙΑ – ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΟΡΟΥ (Γ' Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της κίνησης και να περιγράφουν συνδυασμούς κινητικών δομών χρησιμοποιώντας την ορολογία του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να εξελίσσουν τις κινητικές τους δυνατότητες μέσα από τη διαδικασία κατανόησης και ανάλυσης της κίνησης με τα Βασικά Στοιχεία Σύγχρονου Χορού. ▪ Να αποτυπώνουν τις θεωρητικές γνώσεις τους με σαφή και καθαρό τρόπο. 	<p>Ανάλυση της κίνησης</p> <p>Ορολογία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία απλών κινητικών φράσεων και θεωρητική ανάλυση αυτών με λεκτική περιγραφή κίνηση προς κίνηση με τους αναγνωρισμένους όρους (ονομασίες) όλων των κινήσεων. ▪ Να μελετάνε μέσα από βιβλία χορού για τις βασικές αρχές μορφολογίας της κίνησης και τις βασικές θεωρίες κίνησης. ▪ Τρόποι και μέθοδοι για την παρατήρηση και ανάλυση των ποιοτήτων κίνησης. (Χώρος – Χρόνος – Ενέργεια)

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να εμβραθύνουν τη γνώση τους για την ιστορική εξέλιξη του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να εμβραθύνουν τη γνώση τους για το έργο και τη σημαντική επιρροή του έργου των πρωτοπόρων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να συνδυάζουν τα κίνητρα και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του Σύγχρονου Χορού στην Αμερική με τα αντίστοιχα στην Ευρώπη και τη μετέπειτα εξέλιξη του μέχρι σήμερα παγκόσμια. ▪ Να ενδιαφέρονται και να μαθαίνουν για το έργο των Ελλήνων Χορογράφων και των Ομάδων Χορού στην χώρα μας. ▪ Να αναλύουν και να κρίνουν χορογραφίες σύγχρονων χορογράφων και την χορευτική ερμηνεία χορευτών Σύγχρονου Χορού. 	Ιστορία Χορού	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οργάνωση μαθημάτων οπτικό-ακουστικού υλικού, παρουσιάσεις video με χορογραφίες και συνεντεύξεις χορογράφων. ▪ Να δημιουργούν μικρές ομάδες για να μελετούν και να αναλύουν χορογραφίες ελλήνων ή ξένων χορογράφων για το θέμα, τη δομή, το ύφος και τα επιμέρους στοιχεία της χορογραφίας. ▪ Εκμάθηση χορογραφικού αποσπάσματος και παρουσίαση του. ▪ Ανοιχτές συζητήσεις και παρουσιάσεις μαθητών/τριών και εργασίες/ projects με θέμα έργα χορογράφων και πως εξελίσσονται μέσα σε αυτά ως χορογράφοι. ▪ Διοργάνωση Δήμερων Σεμιναρίων στο σχολείο Αναγνωρισμένων Χορογράφων Χορού. ▪ Συζητήσεις – Διερευνητικές Εργασίες για την ενσωμάτωση των Σωματοποιημένων Πρακτικών στην διδασκαλία του Σύγχρονου Χορού.
--	----------------------	--

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3 – ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
(Γ΄ Λυκείου: 6 ώρες)**

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να προβληματίζονται μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό για το πόσο κάθε χορογραφία που δημιουργούν αποδίδει το επιθυμητό μήνυμά της. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που χρησιμοποιείται ο Σύγχρονος Χορός σε διαφορετικές εποχές και πλαίσια ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για τους τρόπους δομής μιας χορογραφίας. ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες αναγνωρισμένων σύγχρονων χορογράφων και να στοχάζονται πάνω στη χορευτική ερμηνεία σύγχρονων χορευτών. ▪ Να κατανοούν και να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις τους για την κίνηση, η συνεχής παρατήρηση της και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια. ▪ Να κατανοούν τους τρόπους λειτουργίας του μαθήματος και να ανταποκρίνονται στους κανόνες δεοντολογίας της ομάδας, όπως ο σεβασμός και η διαφορετικότητα και να τους εφαρμόζουν σε κάθε διαδικασία μαθήματος. 	Αναστοχασμός Κριτική Αξιολόγηση Κανόνες Λειτουργίας Μαθήματος Κώδικες Συμπεριφοράς Κώδικες Δεοντολογίας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατομικές ή Ομαδικές Δημιουργίες Χορογραφιών και ανάλυση αυτών ως προς τη θεματική προσέγγιση και τον τρόπο εξερεύνησης επεξεργασίας και επιλογής του κατάλληλου κινητικού υλικού για την απόδοση του επιθυμητού μηνύματος. ▪ Θέσπιση κριτηρίων αξιολόγησης χορογραφιών και χορευτών και παρακολούθηση δύο παραστάσεων ή δύο video Σύγχρονου Χορού ατομικά και ομαδικά. Αξιολόγηση αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θέσει. ▪ Γραπτή ατομική ή ομαδική εργασία με προτάσεις νέων κριτηρίων ή νέου τρόπου αξιολόγησης χορογραφιών ή ερμηνείας χορευτών. ▪ Κινητικές Ασκήσεις εμπιστοσύνης – ομαδικότητας – συνεργασίας – αλληλεγγύης – αποδοχής των άλλων και έκφρασης συναισθημάτων. ▪ Συμμετοχή σε κοινές δράσεις εντός και εκτός σχολείου. ▪ Ομαδικές δραστηριότητες για την επίλυση προβλημάτων και δυσάρεστων καταστάσεων μέσα στην τάξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 – ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.1: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΗ ΖΩΗ – ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ (Γ' Λυκείου: 8
ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την καθημερινή κίνηση ως μια μορφή κίνησης και να διακρίνουν τον ρυθμό – την ποιότητα σε καθημερινές κινήσεις ή άλλου είδους κινήσεις (κινήσεις μωρών – μικρών παιδιών – ατόμων με ειδικές ανάγκες) και να τις χρησιμοποιούν ως κινητικό υλικό. ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την κίνηση σε οποιαδήποτε μορφή της (Φύση – Μηχανές – Αντικείμενα – Κίνηση Ζώων κ.ά.). ▪ Να εκφράζονται δημιουργικά και να συνεργάζονται. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συνδυάσουν άλλα είδη χορού, π.χ. Παραδοσιακοί Χοροί – Κοινωνικοί Χοροί ή άλλα είδη χορού (Hip Hop) με τον Σύγχρονο Χορό. ▪ Να εμπλουτίζουν το κινητικό τους λεξιλόγιο με νέους βηματισμούς. ▪ Να ανακαλύπτουν διαφορές και ομοιότητες στα δύο αυτά είδη χορού σε σχέση με την μετακίνηση ή τη στάση του σώματος και την αισθητική της κίνησης – χορού. ▪ Να εμβαθύνουν στη σύνδεση Σύγχρονου Χορού με την τέχνη του Θεάτρου – Κινηματογράφου και να κατανοούν πιο καλά την παράλληλη εξέλιξη των ρευμάτων στις δύο αυτές τέχνες. ▪ Να εμβαθύνουν στη σύνδεση Σύγχρονου Χορού με τις Εικαστικές Τέχνες την Φωτογραφία και την Αρχιτεκτονική και να αντιλαμβάνονται την οποιαδήποτε μορφή κίνησης που ενυπάρχει μέσα σε μια εικόνα, σε ένα πίνακα, σε ένα γλυπτό, μια φωτογραφία, ένα κτίριο. ▪ Να κατανοούν περισσότερο τη σύνδεση Λογοτεχνικών Έργων και 	<p align="center">Σύγχρονος Χορός με άλλες μορφές κίνησης</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός με Άλλα Είδη Χορού</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός – Κλασικός Χορός</p> <p align="center"><u>ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ – ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ</u> Σύγχρονος Χορός Θέατρο – Κινηματογράφος</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός Εικαστικές τέχνες Φωτογραφία Αρχιτεκτονική</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός Λογοτεχνία – Ιστορία -</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αυτοσχεδιασμοί με καθημερινές κινήσεις, όπως `γονατίζω` – `ξαπλώνω` – `τραβάω` – `σπρώχνω` – `γέρνω` – `ξύνομαι` – `μασουλάω` – `περπατάω` – `χαιρετάω`. ▪ Δημιουργία κινητικών φράσεων – μικρών χορογραφικών συνθέσεων με καθημερινές κινήσεις/Gestures και αντικείμενα. ▪ Να παρατηρούν την `κίνηση` στην ζωή και να την μετατρέπουν σε προσωπική έμπνευση για δημιουργία χορογραφικών συνθέσεων. ▪ Εκμάθηση Παραδοσιακών Χορών ή άλλου είδους χορού και δημιουργία χορογραφιών με συνδυασμούς κινήσεων – βημάτων από το είδος χορού που επεξεργάζονται. ▪ Διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων και ανταλλαγή απόψεων μέσα από παρακολούθηση video με χορογραφίες που συνδυάζουν στοιχεία και των δύο αυτών ειδών χορού. ▪ Τρόποι σύνθεσης χορογραφιών ως κινητική απόδοση θεατρικών κειμένων και Θεμάτων ή άλλων στοιχείων από Κινηματογραφικές Ταινίες ▪ Να χορογραφούν με τους χαρακτήρες ενός θεατρικού έργου μια δική τους χορογραφία. ▪ Να ανατρέχουν να δουν ζωγραφικούς πίνακες ή άλλα εικαστικά έργα (γλυπτά – κατασκευές) και να δημιουργούν μικρές χορογραφίες επηρεαζόμενοι από το θέμα, την αίσθηση ή άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία του εικαστικού έργου. ▪ Εύρεση λογοτεχνικών έργων και άντληση θεμάτων – μηνυμάτων – ιστοριών για δημιουργία

<p>Σύγχρονου Χορού μέσω δημιουργίας χορογραφιών με κοινά θέματα – ιστορίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν περισσότερο τον τρόπο που ιστορικά γεγονότα και φιλοσοφικές έννοιες μπορούν να επηρεάζουν τον Σύγχρονο Χορό και να γίνονται πηγή έμπνευσης για χορογραφική δημιουργία. ▪ Να αντιλαμβάνονται καλύτερα τον τρόπο που οι αρχές άλλων επιστημών μπορούν να ενσωματωθούν στον χορό τους με σκοπό την κατανόηση της λειτουργικότητας όλων των κινήσεων. 	<p>Φιλοσοφία</p> <p>Σύγχρονος Χορός Φυσική – Μαθηματικά – Βιολογία</p>	<p>χορογραφιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργίες χορογραφιών επηρεαζόμενοι από ιστορικά γεγονότα. ▪ Έρευνα στο έργο Χορογράφων για την ύπαρξη επιρροής σε αυτό από Φιλοσόφους. ▪ Κινητικές Δραστηριότητες που εξερευνούν κινήσεις που συνδέονται με αρχές της Φυσικής. ▪ Πληροφόρηση Βιομηχανικών αρχών Χορευτικής Κίνησης. ▪ Συζήτηση – Εργασία – Project για την κατανόηση της «Έννοιας των Πιθανοτήτων», της «Σπείρας», «DNA», «Έννοια του χάους» μέσω Χορογραφίας Σύγχρονου Χορού.
---	---	---

**ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.2: ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ
(Γ' Λυκείου: 10 ώρες)**

<p align="center">ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διευρύνουν περισσότερο τις εμπειρίες τους και να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες για δημιουργία – παρουσίαση χορογραφιών. ▪ Να αντιλαμβάνονται καλύτερα την αξία της κίνησης και να τη χρησιμοποιούν ως το πιο μικρό βασικό μοναδικό λιθαράκι για το ξεκίνημα μιας Χορογραφίας. ▪ Να δημιουργούν χορογραφίες και να τις παρουσιάζουν στην τάξη και να τις σχολιάζουν και να τις αναλύουν ως προς την θεματική προσέγγιση, την δομή και το ύφος της χορογραφίας. ▪ Να υλοποιούν μια Παράσταση με κουστούμια – σκηνικά – φωτισμούς. ▪ Να κατανοούν τη σημασία των προβών για την προετοιμασία μιας παράστασης. ▪ Να βελτιώνουν την εικόνα του εαυτού τους αλλά και τις σχέσεις τους με τους άλλους μέσα από την συνεργασία για την προετοιμασία – υλοποίηση της παράστασης. ▪ Να κατανοούν τον `Αυτοσχεδιασμό` ως μέθοδο εξερεύνησης της κίνησης και δημιουργίας κινητικού υλικού αλλά και ως μορφή Παραστατικής Τέχνης. 	<p>Χορογραφία</p> <p>Παράσταση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Τρόποι Σύνθεσης και Δομής χορογραφιών – μέσω έρευνας – ανάπτυξης – εξέλιξης κινητικών μοτίβων, δημιουργίας πολύτροπων συνδυασμών των κινήσεων. ▪ Να δημιουργούν χορογραφίες συνδυάζοντας και στον τρόπο που τις δημιουργούν τη γνώση τους από την ιστορία του χορού. ▪ Να χορεύουν ως ερμηνευτές/τριες σε χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους. ▪ Να διαχειρίζονται την τεχνολογία πολυμέσων και του διαδικτύου για εμφάθυνση των γνωστικών – σωματικών – κινητικών δεξιοτήτων τους και τη δημιουργία χορογραφικών συνθέσεων. ▪ Τρόποι Προετοιμασίας και Οργάνωσης Παράστασης. Συζήτηση για την επίτευξη του στόχου. ▪ Τρόποι Επιλογής Θέματος – Μουσικής – Δραματουργικής Επεξεργασίας – Κουστούμιών – Αντικειμένων- Σκηνικών – Φωτισμών. ▪ Να οργανώνουν παραστάσεις και άλλα χορευτικά δρώμενα. ▪ Να δραστηριοποιούνται για να συμμετέχουν σε Φεστιβάλ Χορού που διοργανώνονται στην πόλη τους με δικές τους χορογραφίες. ▪ Οργάνωση Σεμιναρίων με σκοπό την επίτευξη χορογραφίας – παράστασης. ▪ Διοργάνωση - Προετοιμασία και Υλοποίηση Αυτοσχεδιαστικών Παραστάσεων.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να ενημερώνονται για Γεγονότα – Σεμινάρια Σύγχρονου Χορού – Σεμινάρια Χορογραφίας – Σεμινάρια Αυτοσχεδιασμού – Παραστάσεις που πραγματοποιούνται στη χώρα τους αλλά και παγκόσμια. ▪ Να ενδιαφέρονται να συμμετέχουν σε κοινά δρώμενα – ανοιχτές συζητήσεις – διαλέξεις – ημερίδες με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο εξέλιξης της κριτικής τους σκέψης. ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως βασικό στοιχείο του ανθρώπινου πολιτισμού και να δραστηριοποιούνται κοινωνικά και πολιτισμικά. ▪ Να κατανοούν τον τρόπο που το σύνολο των υλικών και πνευματικών συνθηκών της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου/πολιτισμός επηρεάζει τα θέματα – τρόπους δημιουργίας των έργων του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να διερευνούν τη δυναμική και ταυτόχρονα αμφίδρομη σχέση Σύγχρονου Χορού και Κοινωνίας, να ευαισθητοποιούνται και να παίρνουν θέση σε κρίσιμα κοινωνικά φαινόμενα της σύγχρονης εποχής, όπως `Η κρίση των ανθρώπινων σχέσεων` - `Η Βία σε μικρές κοινωνίες` - `Η Διαφορετικότητα` - `Ο Εθελοντισμός`. 	<p align="center">Συνεργασία με άλλους Καλλιτέχνες</p> <p align="center">Σύγχρονος Χορός/ Κοινωνία Πολιτισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να παρακολουθούν παραστάσεις καλλιτεχνών – χορογράφων – σκηνοθετών, δια ζώσης ή βιντεοσκοπημένων. ▪ Να αναλύουν χορογραφίες από Video και να κάνουν την κριτική τους και να συζητούν σε ομάδες. ▪ Συνεντεύξεις με χορογράφους και άλλους καλλιτέχνες με προετοιμασία σχεδιασμού ερωτηματολογίων. ▪ Οργάνωση ειδικής στήλης για ανακοινώσεις – σχόλια – άρθρα στην εφημερίδα του σχολείου. ▪ Τρόποι εξερεύνησης της σύνδεσης του Σύγχρονου χορού με κοινωνικά και πολιτισμικά γεγονότα της χώρας τους και άλλων χωρών. ▪ Να συνεργάζονται με κοινωνικές ομάδες όπως συλλόγους με άτομα ειδικές ανάγκες – Νηπιαγωγεία – Δημοτικά Σχολεία για την επίτευξη κοινών δημιουργιών. ▪ Να συμμετέχουν σε Χορευτικά Δρώμενα που συμβαίνουν σε εξωτερικούς και εσωτερικούς δημόσιους χώρους: Εξωτερικοί/Εσωτερικοί Χώροι Μουσείων – Δημόσιων Κτιρίων – Σχολείων – Πλατείες – Πάρκα – Αρχαιολογικούς Χώρους. ▪ Παρακολούθηση κοινωνικών εκδηλώσεων και άλλων δρώμενων κοινωνικών ομάδων. ▪ Έρευνα για κοινωνικά φαινόμενα της εποχής Συζήτηση – Εργασία και Δημιουργία Χορογραφίας σε ομάδες και παρουσίαση. Αξιολόγηση της όλης διαδικασίας.
---	---	---

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 4.3: Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΟΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ – ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ – ΓΙΑ ΤΗ `ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ`
(Γ' Λυκείου: 6 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως επάγγελμα. ▪ Να αναγνωρίζουν την συνολική γνώση που αποκτούν μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό ως δυνατότητα εφαρμογής της στη μετέπειτα πορεία της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. ▪ Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα μιας σωστής 	<p align="center">Σύγχρονος Χορός/ Επαγγελματική εξέλιξη</p> <p align="center">Διατροφή/Σύγχρονος Χορός</p> <p align="center">Ενσωμάτωση του Σύγχρονου Χορού μέσα στην ζωή</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πληροφόρηση για συνέχιση παρακολούθησης μαθημάτων – σεμιναρίων – επαγγελματικών σπουδών Σύγχρονου Χορού στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό. ▪ Προτάσεις για τρόπους διασύνδεσης του Σύγχρονου Χορού με το επάγγελμα επιλογής τους. ▪ Σεμινάρια Διατροφής

<p>διατροφής για την παρακολούθηση κινητικών μαθημάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο προσωπικής συνεχούς έρευνας, και εξέλιξης τόσο σε γνωστικό επίπεδο όσο και σε ψυχο-κινητικό και συναισθηματικό επίπεδο. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο δημιουργικής συνεργασίας, και βελτίωσης των σχέσεων τους με τους άλλους. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον Σύγχρονο Χορό ως `ταξίδι` που πάντα θα συνδυάζει το σώμα με τον νου, ένα κομμάτι του δρόμου προς την ολοκλήρωση, που εξελίσσεται στη πορεία μιας ζωής. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων με ανταλλαγές εμπειριών κοινών βιωμάτων μέσα από την επαφή τους με τον Σύγχρονο Χορό – με ανταλλαγές απόψεων για θέματα του χορευτικού γίνεσθαι (παραστάσεις – σεμινάρια – δημοσιεύσεις) – με προτάσεις για διοργάνωση συνεργασιών με μαθητές άλλων κατευθύνσεων μέσα στο σχολείο. ▪ Διοργάνωση συνεργασιών με μαθητές άλλων σχολείων (Μουσικά Γυμνάσια). ▪ Παρακολούθηση Ημερίδων με θέμα τον Σύγχρονο Χορό ως μέσο συνεχούς επιστημονικής έρευνας για το σώμα – νους – ως μέσο κατανόησης ανθρώπινων συμπεριφορών – ως μέσο σωματικής – κινητικής ανάπτυξης και καλλιτεχνικής ευαισθησίας.
---	--	---

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΡΥΘΜΟΣ- ΜΕΤΡΙΚΗ- ΚΙΝΗΣΗ, Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗ-ΜΕΤΡΙΚΗ-ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, Β΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗ-ΡΥΘΜΟΣ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑΣ, Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Το μάθημα «**Ρυθμός - Μετρική – Κίνηση – Μουσική – Αυτοσχεδιασμός – Στοιχεία Χορογραφίας**» είναι ένα σημαντικό μάθημα της Κατεύθυνσης του Χορού στο Λύκειο, το οποίο συνοδεύει το μάθημα των **Τεχνικών Σύγχρονου Χορού**. Μοιράζεται την ίδια θεματολογία αλλά εκμεταλλεύεται τις επιπλέον ώρες διδασκαλίας για να επικεντρωθεί και να εμβαθύνει τη σχέση του/της μαθητή/τριας με τη Μουσική και τον Χορό, δυο τέχνες οι οποίες δεν είναι μόνο συγγενείς, αλλά και σύμμαχοι εδώ και χιλιάδες χρόνια. Πριν αυτονομηθούν τις βρίσκουμε αναπόσπαστα συνδεδεμένες στο αρχαίο δράμα και το μάθημα δίνει την ευκαιρία στον/στην διδασκόμενο/η να επιστρέψει στην πρωταρχική εμπειρία του χαρακτήρα του χορού.

Καθώς η σχέση που συνδέει τη Μουσική και το Χορό είναι ο ρυθμός, που χωρίζει σε τμήματα του χρόνου αυτό που ακούγεται και αυτό που παρατηρείται, η μετρική είναι βασικό χαρακτηριστικό του και ο αυτοσχεδιασμός και τα στοιχεία χορογραφίας κύρια εργαλεία του.

Το μάθημα διαφοροποιείται ανά τάξη, καθώς στο «**Ρυθμός - Μετρική**» της πρώτης τάξης του Λυκείου προστίθεται στην δεύτερη τάξη «**Αυτοσχεδιασμός** » και στην τρίτη «**Στοιχεία Χορογραφίας**».

Παρά αυτή την ονομαστική διαφοροποίηση ο αυτοσχεδιασμός και η χορογραφία εξασκούνται και στα τρία έτη, η διαφορά έγκειται στην εμβάθυνση και στις απαιτήσεις σε κάθε έτος από τον/την διδασκόμενο/η.

Στην διάρκεια των τριών ετών ο/η μαθητής/τρια μαθαίνει να καταλαβαίνει τη μουσική μέσα από βιωματικές ασκήσεις κίνησης. Διδάσκεται δομές και φόρμες και τις μεταφέρει στον χορό.

Μαθαίνει την λειτουργία του ήχου, την έννοια του περιεχομένου ως φορέα της μορφής, τη μικροδομική οργάνωση της μουσικής μέσα από την έρευνα της έννοιας του μοτίβου (ρυθμικού / μελωδικού / δυναμικού / εκφραστικού), τους τονικούς, ρυθμικούς και δομικούς μετασχηματισμούς, τις καθιερωμένες μορφές ανάπτυξης: Φούγκα, Ροντό, Σονάτα, Κανόνα κλπ.

Πρέπει να τονιστεί ότι το μάθημα, το οποίο γίνεται σε συνεργασία με τον/την Καθηγητή/τρια της Μουσικής δεν αφοσιώνεται αποκλειστικά στην Μουσική αλλά εξερευνά την ποικιλία των σχέσεων που υπάρχουν ανάμεσα στην μουσική και τον χορό.

Καμία από τις δύο τέχνες δεν είναι εκεί για να την απεικονίσει η άλλη. Μπαίνουν με ίσους όρους σε μια συζήτηση η οποία ανοίγει ένα γόνιμο χώρο μεταξύ των Τεχνών. Σε αυτή την ανταλλαγή δομών, η Μουσική θεωρείται ως Κίνηση και η Κίνηση ως Μουσική.

Η δομή του Νέου Προγράμματος Σπουδών για κάθε μάθημα, ανά τάξη, διατρέχεται από τους εξής άξονες:

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ για το μάθημα «**ΡΥΘΜΟΣ – ΜΕΤΡΙΚΗ – ΚΙΝΗΣΗ**»

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ για το μάθημα «**ΜΟΥΣΙΚΗ – ΜΕΤΡΙΚΗ – ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**»

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ για το μάθημα «**ΜΟΥΣΙΚΗ – ΡΥΘΜΟΣ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑΣ**»

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΡΥΘΜΟΣ – ΜΕΤΡΙΚΗ – ΚΙΝΗΣΗ

Α΄ ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ 1.: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ (44 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τη λειτουργία της αναπνοής. ▪ Να συνειδητοποιούν τη σχέση της αναπνοής με κάθε κίνηση. ▪ Να συνειδητοποιούν τη σχέση κάθε κίνησης με τον χώρο μέσα στον οποίο εκτελείται και με τον χρόνο με τον οποίο παρουσιάζεται. ▪ Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιούν την έννοια της χρονικής διάρκειας με την οποία μπορεί να εκτελεστεί κάθε κίνηση. ▪ Να γνωρίζουν τον ορισμό του «Ρυθμού» και τα τρία πρωταρχικά στοιχεία που αποτελούν το φαινόμενο «Ρυθμός». (Κίνηση – Χώρος – Χρόνος). ▪ Να χτυπούν ρυθμούς, με τα χέρια και με τα πόδια και να παρουσιάζουν δοσμένες ρυθμικές αξίες με κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν την κάθε ρυθμική αξία μέσα σε ένα ρυθμό. (ολόκληρο – μισό – τέταρτο – όγδοο – δέκατα έκτα κλπ.) και τη σχέση μεταξύ τους. (π.χ. δύο όγδοα = ένα τέταρτο). ▪ Να συνειδητοποιούν τις εναλλαγές του ρυθμού που δύνανται να υπάρχουν μέσα σε ένα σύνολο κινήσεων όταν δημιουργούν ή εκτελούν μια Κινητική Φράση και να παρουσιάζουν την εκτέλεσή της με ακρίβεια στις ρυθμικές αξίες που αντιστοιχούν σε κάθε κίνηση. ▪ Να αναγνωρίζουν τη ρυθμική 	<p>Αναπνοή Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p>ΧΡΟΝΟΣ Χρονική Διάρκεια</p> <p>ΡΥΘΜΟΣ</p> <p>Ρυθμικές Αξίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ασκήσεις Αναπνοής μέσα από αυτοσχεδιασμούς ή μεμονωμένες εξειδικευμένες ασκήσεις. ▪ Μέσα από Αυτοσχεδιασμούς σε ζευγάρια εξερευνούν τη σύνδεση εισπνοής – κίνηση/ακινήσια, παύση, εκπνοής – κίνηση/ακινήσια. ▪ Διάφοροι οδηγημένοι και ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί που καθοδηγούν τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν την αέναη σχέση της κίνησης με τον χώρο και τον χρόνο. ▪ Διάφοροι οδηγημένοι και ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί για να πειραματιστούν με κινήσεις κάθε κατηγορίας για την κατανόηση της χρονικής διάρκειας μιας κίνησης. ▪ Αυτοσχεδιασμοί μέσα από τους οποίους συνειδητοποιούν την λέξη – έννοια «Ρυθμός» που παράγεται από το ρήμα «ρέει» και την ύπαρξη του Ρυθμού στα φυσικά φαινόμενα, π.χ. άμπωτις – παλίρροια και στην καθημερινή ζωή. ▪ Κινητικές Ασκήσεις που εστιάζουν στην εναλλαγή χτύπων είτε με τα χέρια είτε με τα πόδια όλων των ρυθμικών/χρονικών αξιών. ▪ Επανάληψη ποικίλων ρυθμών για την συνειδητοποίηση της χρήσης των μουσικών αξιών και την αναλογία αυτών στη κίνηση. (π.χ. τέταρτο = βήμα, όγδοα = τρέξιμο). ▪ Δημιουργούν μια Κινητική Φράση συλλέγοντας κινητικό υλικό μέσα από ένα ελεύθερο Αυτοσχεδιασμό και την επεξεργάζονται ρυθμικά. ▪ Εκτέλεση Κινητικών Φράσεων με δοσμένες ρυθμικές αξίες. ▪ Δημιουργούν Κινητικές Φράσεις με ρυθμούς των 2 και επανάληψη αυτών με μετατροπή σε ρυθμούς των 3.

<p>οικογένεια των ζυγών και των μονών ρυθμών (των 2 και των 3).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνειδητοποιούν την διαφορά μεταξύ ρυθμού και μέτρου. ▪ Να γνωρίζουν τον ορισμό του «Μέτρου», να αναγνωρίζουν τα διαφορετικά μέτρα που υπάρχουν, π.χ. 2/4, 3/4, 4/4, 5/4 και 3/8, 6/8, 12/8 και τις ρυθμικές οικογένειες αυτών. ▪ Να γνωρίζουν τα ανόμοια μέτρα και τα άνισα μέτρα. ▪ Να αναγνωρίζουν τα μέτρα 3/4 και 6/8 και την σχέση μεταξύ τους. («<i>numerous perfectus</i>»). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν την έννοια του Μοτίβου και να μπορούν να το επεξεργαστούν ρυθμικά και κινητικά. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να γνωρίζουν τις χρονικές έννοιες: <i>allegretto</i> – <i>allegro</i> – <i>andante</i> – <i>adagio</i> – <i>presto</i>. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να διαχωρίζουν πότε μια κίνηση εκτελείται αργά ή γρήγορα. ▪ Να εκτελούν με καθαρότητα κάθε κίνηση σε διαφορετική ταχύτητα. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τις έννοιες <i>Staccato</i> – <i>Legato</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να εμπεδώσουν τις έννοιες: Αφετηρία – Διαδοχή – Κατάληξη της Κίνησης. ▪ Να εμπεδώσουν τις έννοιες: Αφετηρία – Διαδοχή – Κατάληξη μιας Κινητικής Φράσης. ▪ Να αντιλαμβάνονται τη σχέση Κινητικής Φράσης και Μελωδικής Φράσης και να δημιουργούν μια Κινητική Φράση σε μια δοσμένη μελωδία. ▪ Να διακρίνουν τις διαφορετικές 	<p style="text-align: center;">Ρυθμός – Μέτρο</p> <p style="text-align: center;">Μέτρα – Μετρικό Σχήμα</p> <p style="text-align: center;">Μοτίβο</p> <p style="text-align: center;">Χρονικές Έννοιες</p> <p style="text-align: center;">ΤΑΧΥΤΗΤΑ Επιτάχυνση – Επιβράδυνση</p> <p style="text-align: center;">Staccato – Legato</p> <p style="text-align: center;">Κινητική Φράση</p> <p style="text-align: center;">ΜΟΥΣΙΚΗ Μελωδική Φράση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία κινητικών φράσεων σε δοσμένο μέτρο και ρυθμού επιλογής τους. ▪ Εκτέλεση κινητικών φράσεων σε δοσμένο μέτρο και αναγνώριση αυτού. ▪ Δημιουργούν μόνοι τους μια Κινητική Φράση μέσα από Αυτοσχεδιασμό με δικό τους κινητικό υλικό σε μέτρο π.χ. 4/4. Στη συνέχεια συνεργάζονται σε ζευγάρια και δημιουργούν μια νέα Κινητική Φράση από το κινητικό υλικό των δύο φράσεων στο ίδιο ή διαφορετικό μέτρο. ▪ Δημιουργούν μια σειρά από ανόμοια μέτρα και στη συνέχεια δημιουργούν κίνηση για κάθε μέτρο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργούν κινητικά μοτίβα και τα συνδέουν για να κατανοήσουν την έννοια της κινητικής φράσης. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Επεξεργάζονται κινητικά μοτίβα ως προς τον χρόνο/ ρυθμό και τον χώρο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι ή κατευθυνόμενοι Αυτοσχεδιασμοί με κινήσεις όλων των ειδών και εναλλαγές ταχυτήτων. ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων με σταδιακή επιτάχυνση ή επιβράδυνση κάποιων Κινητικών Μοτίβων που εμπεριέχονται μέσα σε αυτές. π.χ. Κύλισμα του κορμού σε 8χρόνους επαναφορά – ίδια κίνηση σε 4χρόνους – σε 2χρόνους και το αντίστροφο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία Κινητικών Φράσεων με <i>Staccato</i> και <i>Legato</i> Κινήσεις. ▪ Επανάληψη αυτών των Κινητικών Φράσεων με αντικατάσταση των <i>Staccato</i> ή <i>Legato</i> κινήσεων με άλλες κινήσεις και το αντίστροφο. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία ποικίλων Κινητικών Φράσεων για την κατανόηση της έννοιας της κινητικής φράσης. ▪ Εκτέλεση Κινητικών Φράσεων με ποικιλία κινήσεων όπου η πρώτη ή η τελευταία κίνηση της Κινητικής Φράσης να σχετίζεται με την πρώτη ή την τελευταία κίνηση της ίδιας Κινητικής ή μιας επόμενης φράσης σε ένα Κινητικό Συνδυασμό. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Επεξεργάζονται και αναλύουν διάφορες
--	--	--

<p>μελωδίες που μπορεί να υπάρχουν μέσα σε ένα μουσικό κομμάτι.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν την έννοια της «παύσης» και να συνειδητοποιούν την χρονική διάρκεια της παύσης σε σχέση με την κίνηση. ▪ Να συνειδητοποιούν πιθανές σχέσεις παύσης της Μουσικής με την Κίνηση και παύσεις της Κίνησης με τη Μουσική και να έχουν σαφή αίσθηση ατομικής κινητικής παύσης αλλά και παύσεις κίνησης από τους άλλους που κινούνται μαζί τους στον Κοινό Χώρο. ▪ Να γράφουν ένα Ρυθμό σε πεντάγραμμο και την μελωδία από ένα μουσικό κομμάτι. ▪ Να γνωρίζουν την έννοια της «Φόρμας». ▪ Να δημιουργούν μικρές χορογραφίες συνειδητοποιώντας τον Συνολικό Ρυθμό της Χορογραφίας και τους εσωτερικούς Ρυθμούς όλων των Κινητικών Φράσεων. 	<p>Παύσεις</p> <p>Μουσική – Κίνηση / Παύσεις</p> <p>Καταγραφή Ρυθμού - Μελωδίας</p> <p>Φόρμα</p> <p>Χορογραφία</p>	<p>μουσικές ως προς τις Μελωδικές Φράσεις που υπάρχουν και δημιουργούν Κινητικές Φράσεις, διαφορετική για κάθε μελωδία ή μια αρχική Κινητική Φράση με μικρές παραλλαγές για κάθε Μελωδική.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ελεύθεροι ή κατευθυνόμενοι Αυτοσχεδιασμοί που παρακινούν τους/τις μαθητές/τριες να εξερευνήσουν σχέσεις κίνησης και παύσης. ▪ Κινητικά παιχνίδια για απροετοίμαστες παύσεις/μη ηθελημένες, που προέρχονται από εξωγενή παράγοντα (π.χ. φωνή κάποιου ή ένας χτύπος) και εξερεύνηση των μηχανισμών για να μπορέσουν να σταματήσουν κάθε κίνηση απότομα και χωρίς την θέλησή τους. ▪ Αυτοσχεδιασμοί με διάφορα είδη Μουσικής που εστιάζουν στην κατανόηση της παύσης της Κίνησης σε σχέση με την παύση της Μουσικής, της παύσης της Μουσικής αλλά όχι της Κίνησης, της παύσης της Κίνησης αλλά όχι της Μουσικής. ▪ Ακουστικές Ασκήσεις που εστιάζουν στην καταγραφή ενός ρυθμού ή μιας μελωδίας. ▪ Ορισμός της Φόρμας μέσα από κινητικά ή ρυθμικά/μουσικά παραδείγματα. ▪ Δημιουργούν μικρές χορογραφίες μέσα στις οποίες συνδυάζουν ένα ή δύο από τα βασικά θέματα του μαθήματος.
--	---	---

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ 2: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (6 ώρες)

<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να προβληματίζονται μέσα από την επαφή τους με το μάθημα «Ρυθμός – Μετρική – Κίνηση για το πόσο κάθε κίνηση που δημιουργούν αποδίδεται ρυθμικά σωστά ή όχι και γιατί. ▪ Να κατανοούν τη σύνδεση αυτού του μαθήματος με το μάθημα του Σύγχρονου Χορού. ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις ρυθμικές εργασίες άλλων συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για τους τρόπους ταξινόμησης του χρόνου και των 	<p>Αναστοχασμός</p> <p>Κριτική Αξιολόγηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατομικές ή Ομαδικές Δημιουργίες Ρυθμών και τρόπους εξερεύνησης και επεξεργασίας αυτών μέσα από την κίνηση. ▪ Εργασίες που θα έχουν σαν στόχο να θέσουν ερωτήματα για την αξία και τη σημασία του ρυθμού σε όλα τα κινητικά μαθήματα που εμπλέκονται οι μαθητές/τριες καθώς επίσης και την ύπαρξη του ρυθμού μέσα στην καθημερινότητά τους. ▪ Θέσπιση κριτηρίων αξιολόγησης για όλες τις εργασίες τους. ▪ Αξιολόγηση αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θέσει.

<p>ρυθμικών αξιών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να κατανοούν και να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις τους για την κίνηση και τον ρυθμό, η συνεχής παρατήρηση των δύο αυτών εννοιών και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά την διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια ή άλλα μαθήματα της κατεύθυνσής τους. ▪ Να κατανοούν τους τρόπους λειτουργίας του μαθήματος και να ανταποκρίνονται στους κανόνες δεοντολογίας της ομάδας όπως σε κάθε μάθημα. 	<p>Κανόνες Λειτουργίας Μαθήματος Κώδικες Συμπεριφοράς Κώδικες Δεοντολογίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γραπτή ατομική ή ομαδική εργασία με προτάσεις κριτηρίων ή τρόπου αξιολόγησης των ρυθμικών εργασιών ή μικρών χορογραφιών τους. ▪ Κινητικές Ασκήσεις εμπιστοσύνης – ομαδικότητας – συνεργασίας – αλληλεγγύης – αποδοχής των άλλων και έκφρασης συναισθημάτων. ▪ Ομαδικές δραστηριότητες για την επίλυση προβλημάτων και δυσάρεστων καταστάσεων μέσα στην τάξη.
---	---	--

ΜΟΥΣΙΚΗ – ΜΕΤΡΙΚΗ – ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
Β' ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ 1.: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ (18 ώρες)

<p align="center">ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p align="center">ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενσυνείδητα να διαχειρίζονται τη σχέση της αναπνοής με κάθε κίνηση. ▪ Να χτυπούν τρίσημους και μεικτούς ρυθμούς, με τα χέρια και με τα πόδια και να παρουσιάζουν δοσμένες ρυθμικές αξίες με κίνηση. ▪ Να διαχειρίζονται τα διαφορετικά μέτρα που υπάρχουν, π.χ. 2/4, 3/4, 4/4, 5/4 και 3/8, 6/8, 12/8 και τις ρυθμικές οικογένειες αυτών. ▪ Να γνωρίζουν την έννοια του Μοτίβου και να μπορούν να το επεξεργαστούν ρυθμικά και κινητικά. ▪ Να μπορούν να διακρίνουν τους μετασχηματισμούς της μικροδομικής οργάνωσης της μουσικής. 	<p align="center">Αναπνοή Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p align="center">ΡΥΘΜΟΣ</p> <p align="center">ΜΕΤΡΑ – ΜΕΤΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ</p> <p align="center">Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΟΤΙΒΟΥ</p> <p align="center">ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από Αυτοσχεδιασμούς, ατομικά ή σε ζευγάρια εξερευνούν τη σύνδεση εισπνοής – κίνηση/ακίνησια, παύση, εκπνοής – κίνηση/ακίνησια. Αλλάζουν την σχέση αναπνοής και κίνησης. ▪ Κινητικές Ασκήσεις που εστιάζουν στην εναλλαγή χτύπων είτε με τα χέρια είτε με τα πόδια όλων των ρυθμικών/χρονικών αξιών. ▪ Δημιουργούν μια σειρά από ανόμοια μέτρα και στη συνέχεια δημιουργούν κίνηση για κάθε μέτρο. ▪ Επεξεργασία δοσμένων από τον/τη δάσκαλο/α χορού ή δημιουργημένων συλλογικά κινητικών συνδυασμών, ανταποκρινόμενοι σε διαφορετικά είδη μοτίβων: ρυθμικό / μελωδικό / δυναμικό / εκφραστικό/ συνδυασμοί όλων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αλλαγή μέτρων στον ίδιο κινητικό συνδυασμό. ▪ Αλλαγή της δομής ενός μοτίβου, προσθέτοντας, αφαιρώντας, αντιστρέφοντας, μεταφέροντας το σε άλλο επίπεδο ή σε μέλος του σώματος.

κίνηση, η συνεχής παρατήρηση της και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά την διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια ή άλλα μαθήματα της κατεύθυνσής τους.		
---	--	--

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ (5 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να καταλάβουν τους φυσικούς νόμους που διέπουν τη Μουσική. 	<p>Η Υλική υπόσταση της τέχνης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε συνεργασία με τον/την Καθηγητή/τρια Μαθηματικών και τον/την Καθηγητή/τρια Μουσικής κατασκευάζουν ένα έγχορδο ή πνευστό όργανο

ΜΟΥΣΙΚΗ - ΡΥΘΜΟΣ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑΣ

Γ' ΤΑΞΗ

ΑΞΟΝΑΣ 1.: ΡΥΘΜΟΣ – ΚΙΝΗΣΗ – ΜΟΥΣΙΚΗ (34 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενσυνείδητα να διαχειρίζονται τη σχέση της αναπνοής με κάθε κίνηση. ▪ Να εκτιμούν και να επεξεργάζονται καλλιτεχνικά τους ήχους του σώματος και της φύσης. ▪ Να χτυπούν τρίσημους και μεικτούς ρυθμούς, με τα χέρια και με τα πόδια και να παρουσιάζουν δοσμένες ρυθμικές αξίες με κίνηση. ▪ Να διαχειρίζονται τα διαφορετικά μέτρα που υπάρχουν και τις ρυθμικές οικογένειες αυτών. 	<p>Αναπνοή Εισπνοή – Εκπνοή</p> <p>ΗΧΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ</p> <p>ΡΥΘΜΟΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μέσα από Αυτοσχεδιασμούς, ατομικά ή σε ζευγάρια εξερευνούν τη σύνδεση εισπνοής – κίνηση/ακίνησια, <i>παύση</i>, εκπνοής – κίνηση/ακίνησια. ▪ Αλλάζουν την σχέση αναπνοής και κίνησης. ▪ Αυτοσχεδιάζουν και μετά συνθέτουν μια ολιγόλεπτη χορογραφία με ήχους του σώματός τους και από το περιβάλλον. ▪ Κινητικές Ασκήσεις που εστιάζουν στην εναλλαγή χτύπων είτε με τα χέρια είτε με τα πόδια των τρίσημων και μεικτών ρυθμών. ▪ Διάφοροι οδηγημένοι και ελεύθεροι Αυτοσχεδιασμοί για να πειραματιστούν με κινήσεις κάθε κατηγορίας για την κατανόηση των διαφορετικών ρυθμών και την επίδραση τους στην

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν το Βασικό Κύριο Μοτίβο μέσα σε μια Κινητική Φράση ή μέσα σε μια Μουσική και την πιθανή επανάληψη του με μικρές παραλλαγές ως προς τον ρυθμό ή την μελωδία. ▪ Να μπορούν να διακρίνουν τους μετασχηματισμούς της μικροδομικής οργάνωσης της μουσικής. ▪ Να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται στοιχεία της δομικής ανάπτυξης της μουσικής. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να έρθουν σε επαφή με διαφορετικού είδους δομές ανάπτυξης. ▪ Να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται στοιχεία της μακροδομικής οργάνωσης της μουσικής. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία της φόρμας της φούγκας σε ένα μουσικό έργο. ▪ Να εξερευνούν και να συνειδητοποιούν τις σχέσεις χορού και μουσικής. 	<p style="text-align: center;">Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΟΤΙΒΟΥ</p> <p style="text-align: center;">ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ</p> <p style="text-align: center;">ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <p style="text-align: center;">ΠΟΛΥΦΩΝΙΑ</p> <p style="text-align: center;">ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ</p>	<p>κίνηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνθέτουν πολύπλοκους Κινητικούς Συνδυασμούς, ανταποκρινόμενοι σε διαφορετικά είδη μοτίβων ρυθμικό / μμελωδικό / δυναμικό / εκφραστικό/ συνδυασμοί όλων. ▪ Να συνθέτουν κινητικούς συνδυασμούς αλλάζοντας τη δομή ενός μοτίβου, προσθέτοντας, αφαιρώντας, αντιστρέφοντας, αναστρέφοντας μεταφέροντας σε άλλο επίπεδο ή μέλος του σώματος. ▪ Να συνθέτουν ολιγόλεπτες χορογραφίες με σαφή δομή φράσεων και περιόδων. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνθέτουν ολιγόλεπτες χορογραφίες με διαφορετικά είδη μουσικής: Λαϊκή, Κλασική, Σύγχρονη Μινιμαλιστική. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να συνθέτουν σε ζευγάρια ή σε ομάδες ακολουθώντας ή σε αντίστιξη με τις παραπάνω μουσικές φόρμες. ▪ Να συνθέτουν μικρές χορογραφίες με την μορφή κανόνα, ροντό και σονάτας. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αυτοσχεδιάζουν και να συνθέτουν μια χορευτική φούγκα. ▪ Να εξερευνούν τις σχέσεις ενός σύντομου χορευτικού έργου με διαφορετικές μουσικές. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αυτοσχεδιάζουν ενώ οι συμμαθητές τους παίζουν μουσική, ηχογραφημένη ή ζωντανά. ▪ Να συνθέτουν μια χορογραφία παράλληλα με την μουσική και να συνθέτουν μια χορογραφία στην οποία κατόπιν να προσθέτουν μουσική.
---	---	--

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (4 ώρες)

<p style="text-align: center;">ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</p>	<p style="text-align: center;">ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ</p>	<p style="text-align: center;">ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να προβληματίζονται μέσα από την επαφή τους με το μάθημα «Μουσική Ρυθμός – Στοιχεία Χορογραφίας» για το πόσο κάθε χορογραφία που δημιουργούν αποδίδει το μήνυμα ή την ιδέα που επιθυμούν να εκφράσουν. ▪ Να κατανοούν την σύνδεση αυτού του μαθήματος με το μάθημα του 	<p style="text-align: center;">Αναστοχασμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ατομικές ή Ομαδικές Δημιουργίες Χορογραφικών Έργων με διαφορετικές δομές και φόρμες με δική τους μουσική και να αναρωτιούνται για την σωστή επιλογή μουσικής σε σχέση με την δομή της χορογραφίας.

<p>Σύγχρονου Χορού.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να αναλύουν και να ασκούν κριτική στις χορογραφίες άλλων συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει για τους τρόπους ταξινόμησης του χρόνου και των ρυθμικών αξιών. ▪ Να κατανοούν και να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις τους για την κίνηση, η συνεχής παρατήρηση της και οι κοινωνικές δεξιότητες που αποκτούν κατά την διάρκεια του μαθήματος μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα πλαίσια ή άλλα μαθήματα της κατεύθυνσής τους. 	<p>Κριτική Αξιολόγηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θέσπιση κριτηρίων αξιολόγησης χορογραφιών και παρακολούθηση δύο παραστάσεων ή δύο video Σύγχρονου Χορού ατομικά και ομαδικά. ▪ Αξιολόγηση αυτών σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν θέσει. ▪ Γραπτή ατομική ή ομαδική εργασία με προτάσεις νέων κριτηρίων ή νέου τρόπου αξιολόγησης ατομικών χορογραφιών ή χορογραφικών έργων αναγνωρισμένων χορογράφων με την ίδια μουσική ή την ίδια φόρμα.
---	----------------------------------	--

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ (12 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί/ες :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Να καταλάβουν τους φυσικούς νόμους που διέπουν τη Μουσική. 	<p>Η Υλική υπόσταση της Τέχνης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε συνεργασία με τον καθηγητή Μαθηματικών και τον καθηγητή Μουσικής κατασκευάζουν ένα έγχορδο ή πνευστό όργανο

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ, Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ, Β΄, Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Νόμου-πλαίσιο 1566/1985, στόχος της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να είναι η ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών ικανοτήτων των μαθητών. Το Καλλιτεχνικό Σχολείο, λοιπόν, είναι, σαφώς, ένα είδος σχολείου που μπορεί, πράγματι, να συντελέσει, τόσο με το περιεχόμενο των μαθημάτων της κατεύθυνσης, όσο και με τις καθημερινές διδακτικές πρακτικές που υιοθετούνται σε αυτά, στην ψυχοσωματική ανάπτυξη των μαθητών του, δεδομένου ότι η διδακτική στοχοθεσία αυτών των γνωστικών αντικειμένων και των ενοτήτων τους, δεν αφορά μόνο στη διανοητική ανάπτυξη των μαθητών. Επιπλέον, μαθήματα όπως τα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ τα οποία εστιάζουν τόσο στην τοποθέτηση της φωνής όσο και στον σωστό τρόπο πραγματοποίησης της αναπνοής, δεν μπορούν παρά να συντελούν και στη σωματική ανάπτυξη, δεδομένης της σχέσης της φωνής, της αναπνοής και της εκφοράς του λόγου, με τον θώρακα, τους πνεύμονες, αλλά και τη στοματική κοιλότητα. Επειδή όμως η ψυχοσωματική ανάπτυξη επιτυγχάνεται κυρίως με εφαρμογή βιωματικών μεθόδων, τεχνικών και τρόπων διδασκαλίας, επισημαίνουμε εξ αρχής, ότι τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ πρέπει να διδάσκονται κυρίως βιωματικά, χωρίς ωστόσο να παραλείπεται και η/μια θεωρητική τους προσέγγιση

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τη νέα διδακτολογική αντίληψη που αποτυπώνεται στα ΠΣ όλων των ειδών σχολείων τα τελευταία χρόνια, πρέπει τα μαθήματα να διδάσκονται και διαθεματικά, η διάσταση αυτή πρέπει να τονιστεί και στα Π.Σ. των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ. Επισημαίνεται μάλιστα ότι η διαθεματικότητα των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ πρέπει να αφορά όχι μόνο στη σχέση τους με

άλλα «γνωστικά αντικείμενα»- γενικής παιδείας ή καλλιτεχνικά του Καλλιτεχνικού Σχολείου-, αλλά με όλες εκείνες τις τέχνες που θεραπεύονται- άλλη περισσότερο κι άλλη λιγότερο- στο Σχολείο αυτό - δηλαδή. με το θέατρο, τον κινηματογράφο, τη μουσική, τη λογοτεχνία και τον χορό.

Επιπλέον, σε συνάρτηση με τα προαναφερθέντα, τονίζουμε και την αναγκαιότητα συνεργασίας –ακόμα και συνδιδασκαλίας- του/της καθηγητή/-τριας των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ με συναδέλφους που έχουν διαφορετική ειδικότητα από αυτόν/-ή. Άλλωστε, μόνο από συνέργειες και συνεργασίες αυτών που την υπηρετούν, μπορεί μία τέχνη όπως το θέατρο και ο κινηματογράφος (οι οποίες τέχνες αντιστοιχούν στην κατεύθυνση στην οποία είναι ενταγμένα τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ) να αποδώσει καρπούς «τελικού» πολιτιστικού «προϊόντος» - δηλαδή να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο καλλιτέχνημα ικανό να τέρψει και να ψυχαγωγήσει με πλήρη (και όχι ατελή) τρόπο το κοινό.

Ειδικότερα, σημειώνουμε ότι σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 107922/Γ7 (ΦΕΚ 1497/2003), σκοπός της ίδρυσης και λειτουργίας των Καλλιτεχνικών Σχολείων είναι «η προετοιμασία, η ενθάρρυνση και η στήριξη του ενδιαφέροντος των μαθητών για τις Τέχνες, η καλλιέργεια και η εκπαίδευση των δεξιοτήτων και κλίσεων που διαθέτουν και η προετοιμασία των νέων που επιθυμούν να ακολουθήσουν την επαγγελματική κατεύθυνση του Θεάτρου-Κινηματογράφου, του Χορού και των Εικαστικών, χωρίς παράλληλα να υστερούν σε γενική παιδεία, εάν τελικά επιλέξουν άλλον τομέα επιστημονικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης.» Έτσι, σε αυτά τα Σχολεία, και, ειδικότερα στην κατεύθυνσή τους Κινηματογράφος-Θέατρο, έχουν εισαχθεί τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ ως βασικά μαθήματα κατεύθυνσης για τη φωνητική καλλιέργεια του ηθοποιού αλλά και την εξάσκηση του στο να τραγουδά σωστά, δεδομένου: α) ότι πολλές παραστάσεις απαιτούν από τους ηθοποιούς να μπορούν να ερμηνεύσουν κάποιο ή κάποια τραγούδια και β) ότι τις τελευταίες δεκαετίες αυξάνει ο αριθμός των παραστάσεων μουσικού θεάτρου και των μουσικοθεατρικών παραστάσεων-δρώμενων που «ανεβαίνουν» σε σκηνές όλης της χώρας. Σημειώνεται δε ότι το μάθημα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ κρίνεται απαραίτητο διότι, μαθαίνει, επιπλέον, στον ηθοποιό αλλά και στον καθένα, τρόπους με τους οποίους μπορεί να προφυλάσσει το μηχανισμό της φωνής, τόσο από τις καταπονήσεις της καθημερινής ζωής όσο και από τις αυξημένες απαιτήσεις μιας παράστασης ή μιας συναυλίας.

I. Θεωρητικό πλαίσιο

Γενικός σκοπός και Φιλοσοφία των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο γενικός σκοπός της διδασκαλίας των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ στα Καλλιτεχνικά Σχολεία, είναι να αποκτήσουν οι μαθητές μια ανοιχτή, καλά τοποθετημένη, και σωστά υποστηριζόμενη φωνή. Σε αυτό το πλαίσιο μελετάται η ακουστική αντίληψη, η φυσιολογία του λόγου και η παραγωγή της φωνής. Βασικές αρχές είναι ο έλεγχος της αναπνοής και της φωνητικής τοποθέτησης, αλλά και η χρήση της φωνής ως μέσο ερμηνείας, τόσο σε κείμενα (ποιήματα, λογοτεχνήματα, θεατρικά κείμενα) όσο και σε τραγούδια.

Ως προς τη φιλοσοφία των μαθημάτων «ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ, εφόσον εμπίπτει στην ευρύτερη κατηγορία των μαθημάτων της Αισθητικής Αγωγής, διακρίνουμε την καλλιέργεια λειτουργιών όπως: α) οι αισθήσεις (βλέπω, ακούω, αγγίζω, αισθάνομαι) β) η αντίληψη (αποκρίνομαι, επεξεργάζομαι νοητικά, ερευνώ, επικοινωνώ) και γ) η πράξη (πράττω, δημιουργώ, παράγω). (Φ.Ε.Κ. αρ. 131/τ. Β' - 7 Φεβ. 2002, άρθρο 39, σ.σ.1377).

Όσον αφορά στην καθαρά παιδαγωγική αντίληψη του ΠΣ, επισημαίνουμε ότι ο μαθητής τίθεται πια στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ενισχυθεί η προσωπικότητά του, να μάθει να ερευνά τα γνωστικά πεδία, να αναζητά τη γνώση με τις δικές του δυνάμεις, να αυτενεργεί, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και να ανακαλύπτει τη γνώση ακόμα και αν χρειαστεί να υιοθετήσει ως έναν βαθμό πιο προσωπικούς τρόπους και μεθόδους πρόσκτησής της.

Επιπλέον, στα Π.Σ. που ακολουθούν, η μάθηση είναι προϊόν σχέσης αλληλεπίδρασης μεταξύ μαθητή και εκπαιδευτικού, και των μαθητών μεταξύ τους. Μαθητές και εκπαιδευτικοί συν-οικοδομούν τη μάθηση, και παράγουν γνώση και νέες έννοιες.

Επομένως ο σχεδιασμός των Π.Σ. για τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ, φιλοδοξεί να μεταμορφώσει ένα εργαστηριακό μάθημα, σε συμμετοχικό. Ο εκπαιδευτικός αρκετές φορές θα είναι ισότιμος με το μαθητή, ενώ, κάποιες άλλες, θα τον εμπυχώνει και θα τον καθοδηγεί προκειμένου να ξεπεράσει τα συνήθη σωματικά του όρια. Η γνώση είναι βίωμα και πράξη και τα αποτελέσματα των προσπαθειών του μαθητή -πάντα υπό την επίβλεψη του εκπαιδευτικού- θα φανούν σε βάθος χρόνου. Η τάξη, η ομάδα, η υποομάδα, το ζεύγος μαθητών, μέσα από τη δυναμική των σχέσεων εμπιστοσύνης, μπορούν να υπερκεράσουν πάσης φύσεως προσωπικά εμπόδια.

Παράλληλα, το σχολικό παιδαγωγικό περιβάλλον ενισχύεται μέσω της ενθάρρυνσης της δημιουργικότητας, της φαντασίας και του παιχνιδιού. Υπάρχει ισοτιμία και συνεργασία. Μέσα στο σχολικό παιδαγωγικό περιβάλλον, δεν υπάρχει φόβος για το άγνωστο ή το διαφορετικό, γιατί επικρατεί η αλληλεγγύη, η αποδοχή της διαφορετικότητας μέσα από τις διαθεματικές προσεγγίσεις και τα σχέδια εργασίας που συμβάλλουν στην αρμονική ένταξη των μαθητών σε μια μικρογραφία της κοινωνίας.

Επισημαίνουμε δε, πως ένας ακόμα στόχος της διδασκαλίας αυτών των μαθημάτων, είναι η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης αλλά και η αρμονική λειτουργία και συνύπαρξη κάθε μαθητή με τους συμμαθητές του, μέσα σε ένα μουσικοθεατρικό δρώμενο, αφού πρέπει με κάθε τρόπο να εκπαιδευτούν οι μαθητές/-τριες σε τρόπους συνεργασίας και σύμπραξης με τους συμμαθητές τους, δεδομένου ότι οι τέχνες του θεάτρου και του κινηματογράφου, τις οποίες υπηρετεί η κατεύθυνση του Καλλιτεχνικού Σχολείου στην οποία είναι ενταγμένα τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ, είναι από τις πιο συλλογικές μορφές τέχνης.

Οφείλουμε, τέλος, να τονίσουμε ότι οι δραστηριότητες που έχουν καταγραφεί στην τρίτη στήλη του Π.Σ., είναι, περισσότερο, ενδεικτικές και όχι υποχρεωτικές, αφού ο κάθε διδάσκων δε μπορεί παρά να επιλέγει ή και να προσαρμόζει κάθε φορά τις διδακτικές του δραστηριότητες στις ικανότητες αλλά και στα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών του, ώστε το μάθημά του να είναι για αυτούς/-ές, ταυτόχρονα, εύληπτο και ευχάριστο.

Άξονες

Τα μαθήματα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ στα Καλλιτεχνικά Σχολεία προσεγγίζονται σε σχέση με δύο βασικούς άξονες: Γνώση – Δημιουργία και Βίωμα – Επικοινωνία.

Στο πλαίσιο του πρώτου άξονα, ο μαθητής αφού κατακτήσει την ικανότητα να αναπνέει σωστά και να κάνει σωστή τοποθέτηση της φωνής του, εισέρχεται σε ένα σύνολο ασκήσεων που σκοπό έχει να προετοιμάσει σωστά τον φωνητικό μηχανισμό. Επιδιωκόμενη είναι πάντα η πλήρης αναπνοή. Η δε Ορθοφωνία είναι στην ουσία, η εξ αρχής εκμάθηση της σωστής θέσης των φθογγολαστικών οργάνων κατά την εκφορά του λόγου και του ελέγχου της άρθρωσης και φωνητικής τοποθέτησης των φωνηέντων και των συμφώνων. Μέσα από κατάλληλες ασκήσεις εξασκείται στον συνδυασμό τους και στην προφορά ολόκληρων λέξεων και προτάσεων, ακόμα και στο πλαίσιο της φωνητικής μουσικής και του τραγουδιού. Δεύτερη συνιστώσα του πρώτου αυτού άξονα, συνιστά η εκμάθηση της εκφραστικής *ατομικής* ερμηνείας του τραγουδιού. Και αποτελεί βασικό στόχο ιδίως της διδασκαλίας του μαθήματος ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ της Β' Λυκείου.

Στο πλαίσιο του δεύτερου άξονα, ο μαθητής καλείται με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού, αλλά και μέσα από τις σχέσεις που αναπτύσσει με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, να συμμετάσχει σε ένα περιβάλλον στο πλαίσιο του οποίου καλλιεργείται η εκφραστικότητα στην απόδοση έργων φωνητικής μουσικής, απλών χορικών, απλών και «εύκολων μουσικά» -αν και όχι απαραίτητα εύκολων εκφραστικά- μονόφωνων τραγουδιών και δίφωνων χορωδιακών έργων, ενώ παράλληλα έρχεται σε επαφή με τον μελοποιημένο λόγο. (Εδώ μάλιστα έχει την ευκαιρία ο διδάσκων αν το κρίνει εφικτό και σκόπιμο, να εμπλέξει τους/τις μαθητές/-τριες και σε δραστηριότητες και μικρά project θεατρικής/δραματοποιημένης απόδοσης μελοποιημένων ποιημάτων ή τραγουδιών, επί σκηνής, ή και δημιουργίας ενός video clip με τους/τις μαθητές/-τριες ως ερμηνευτές.)

Στόχοι

Συνοπτικά, οι στόχοι των μαθημάτων ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ μπορούν να διατυπωθούν ως εξής:

- Εμπέδωση των τρόπων και τεχνικών ελέγχου του μηχανισμού της αναπνοής και της φωνής.
- Εξερεύνηση του φωνούμενου λόγου ως μέσου έκφρασης στο τραγούδι.
- Καλλιέργεια της ενεργής και κριτικής ακρόασης (ή της «παρατηρητικής» ακρόασης).
- Κατανόηση των κανόνων της σωστής άρθρωσης φωνηέντων και συμφώνων στο τραγούδι και στη φωνητική.
- Καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων, της τονικής ευστάθειας και της μνήμης.
- Συνεργασία με τα άλλα μέλη της ομάδας, δημιουργία καλού κλίματος εμπιστοσύνης και αλληλεπίδρασης.
- Καλλιέργεια άλλων δεξιοτήτων όπως είναι ο συγχρονισμός και η ετοιμότητα μέσα στην ομάδα.
- Καλλιέργεια της ικανότητας για εκφραστική –και οιονεί «θεατρική»- ερμηνεία του τραγουδιού.
- Καλλιέργεια ενός τρόπου σκέψης που να μπορεί να αντιλαμβάνεται κάθε τραγούδι, αφενός ως μία φωνητικά αφηγούμενη «θεατρική ή/και κινηματογραφική ιστορία» και αφετέρου να μπορεί να συλλαμβάνει δραματοποιημένους τρόπους και κινηματογραφικούς τρόπους «απόδοσής» του.

- Καλλιέργεια ενός τρόπου σκέψης που να επιτρέπει να γίνονται αντιληπτές οι σχέσεις και συνάψεις μεταξύ θεατρικού «λόγου» και ακολουθιών εικόνων (βλ. κινηματογραφικός «λόγος»/discourse) - μουσικής ή μουσικής «αφήγησης»/μουσικού λόγου-discourse – γλωσσικού λόγου. (Βλ. απλούστερα, ενός τρόπου που να επιτρέπει στους/στις μαθητές/-τριες να αντιλαμβάνονται, πρωτίστως, τις σχέσεις μεταξύ κινηματογράφου και μουσικής από τη μία, και θεάτρου και μουσικής από την άλλη, και, δευτερευόντως, τη σχέση μεταξύ θεάτρου και κινηματογράφου με τη λογοτεχνία.) Διότι μια τέτοια αντίληψη θα επιτρέψει στους/στις μαθητές/-τριες να αποδίδουν ευκολότερα, τα τραγούδια με θεατροποιημένο ή κινηματογραφικό τρόπο.

Διδακτικές προσεγγίσεις – Μεθοδολογία

Γενικά

Στη διδασκαλία μαθημάτων που συναρτώνται με τις τέχνες, καλό είναι να κυριαρχούν οι βιωματικές μέθοδοι διδασκαλίας (Γεωργόπουλος). Συνεπώς, το πρώτο που πρέπει να επισημανθεί όσον αφορά στο μάθημα ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ-ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ το οποίο συναρτάται με την τέχνη τόσο της εκφραστικής απαγγελίας κειμένων όσο και της εκφραστικής απόδοσης τραγουδιών, είναι η ανάγκη να διδάσκεται βάσει βιωματικών μεθόδων και τρόπων παρουσίασης και εμπέδωσης της διδασκόμενης «ύλης».

Ταυτόχρονα, πρέπει να υιοθετούνται:

α) Διδακτικές μέθοδοι που να καλλιεργούν την *κριτική σκέψη και αντίληψη*, ώστε να μπορεί ο/η μαθητής/-τρια να αποκτή βηματικά το λεγόμενο *αισθητικό κριτήριο*, καθώς το εν λόγω μάθημα αφορά κάποιες τέχνες – οπότε έμμεσος αλλά σημαντικός σκοπός του είναι και η διαμόρφωση μιας *αισθητικής αντίληψης* σε όλους/-ες τους/τις μαθητές/-τριες.

β) Διδακτικές μέθοδοι και τεχνικές που προάγουν τις *ανακαλυπτικές* μορφές μάθησης (Παπανδρέου, 2001: 355-368, 371-382, Ματσαγγούρας, 1994: 402-411, Γιαννούλης, 1993: 111, Ψυχάρης, 2007: 63,) και την *αυτενέργεια* των μαθητών (Δάμος, 2006: 23-26), ενώ, επιπλέον, καλλιεργούν και δεξιότητες και ικανότητες που θα τους/τις καταστήσουν ικανούς/-ες να συνεργάζονται αρμονικά, αποτελεσματικά και αποδοτικά με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριά τους, στο πλαίσιο καλλιτεχνικών δρώμενων και «έργων» (ή μικρών project) που ερείδονται στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας (Ματσαγγούρας, 1994: 415, Ματσαγγούρας, 2002: 155), και

γ) Η διαθεματική μέθοδος (Γιαννούλης, 1993: 151, Θεοφιλίδης, 2002:12-16, Αγγελάκος, 2003:13-14, Γαβαλάς, 2002: 18-20): δηλαδή ο διδάσκων οφείλει όχι μόνο να έχει μόνιμα, θετική διάθεση και στάση για συνεργασία με καθηγητές άλλων ειδικοτήτων, αλλά και να αναζητά ευκαιρίες και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τέτοιες συνεργασίες – είτε στο επίπεδο μια ωριαίας συνδιδασκαλίας (ή της απλής παρακολούθησης μιας ωριαίας διδασκαλίας ενός άλλου μαθήματος που παρακολουθούν οι μαθητές/-τριές του με έναν άλλον καθηγητή), είτε της σύμπραξης στον σχεδιασμό ή/και την υλοποίηση ενός μικρότερου ή μεγαλύτερου project. Ωστόσο, η προκείμενη διαθεματικότητα δεν αφορά μόνο στην επιθυμητή σχέση του μαθημάτων ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ και ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ με άλλα μαθήματα Γενικής παιδείας όπως π.χ. το μάθημα ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ αλλά και με άλλα καλλιτεχνικά μαθήματα. Επισημαίνουμε, τέλος, ότι αν ο διδάσκων αντιληφθεί τη λογική και το πνεύμα αυτής της διαθεματικής προσέγγισης ως μια προσέγγιση που τέμνει όλες τις μορφές τέχνης (:μουσική, θέατρο-υποκριτική, κίνηση-χορός, λογοτεχνία [ποίηση και/ή πεζογραφία] και απαγγελία, γενικώς [κάθε είδους] κειμένων), τότε τα αποτελέσματά της είναι ακόμα πιο ουσιαστικά, πιο σημαντικά και πιο αξιολογικά, και αποκτούν, έτσι, ακόμα μεγαλύτερη παιδευτική, εκπαιδευτική-μαθησιακή και καλλιτεχνική αξία.

Στοχεύσεις της υιοθετούμενης διδακτικής μεθοδολογίας

Τα μαθήματα ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ και ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ είναι, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, με την έννοια ότι περιλαμβάνουν όχι μόνο «ασκήσεις» και «εφαρμογές», αλλά και κάποιες ενότητες θεωρητικών γνώσεων αναφορικά, κυρίως, με τον μηχανισμό παραγωγής της φωνής και τα είδη του μουσικού θεάτρου.

Επίσης, προσφέρουν τη δυνατότητα πραγματοποίησης τόσο ομαδικών μαθημάτων στα οποία εμπλέκεται είτε όλο το τμήμα ως ένα ενιαίο όλο, είτε χωρισμένο σε υποομάδες, όσο και ατομικών μαθημάτων τραγουδιού, που πραγματοποιούνται μέσα στην τάξη, ώστε να παρακολουθούν όλοι/-ες οι μαθητές/-τριες τις υποδείξεις, τις παρατηρήσεις και τη διδασκαλία του/της καθηγητή/-τριας.

Προσφέρουν όμως και τη δυνατότητα δημιουργίας φωνητικού συνόλου ικανού να ερμηνεύσει κάποια απλά μουσικοθεατρικά δρώμενα και έργα. Η δε εκμάθηση των τραγουδιών γίνεται και μέσω παρτιτούρας που διαβάζουν

(μουσική ανάγνωση παρτιτούρας/ «σολφέζ») οι μαθητές/-τριες (αφού έχουν ήδη μάθει σολφέζ στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο, στα πλαίσια του γενικού μαθήματος της ΜΟΥΣΙΚΗΣ).

Τέλος, προσφέρει και τη δυνατότητα να εκπονούνται, να οργανώνονται και να υλοποιούνται μικρά ή μεγαλύτερα μουσικοθεατρικά project, υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος.

Εξειδικεύοντας τα προαναφερόμενα, σημειώνουμε πως ο τρόπος διδασκαλίας πρέπει να αποσκοπεί στο:

- να εμπλέκει τον/τη μαθητή/-τρια βιωματικά σε ό,τι «διδάσκει» ο καθηγητής και σε όλες τις δραστηριότητες και ασκήσεις στις οποίες εμπλέκει την τάξη
- να ενθαρρύνει τη λήψη πρωτοβουλιών από την πλευρά των μαθητών, ιδίως σε όσες δραστηριότητες και δρώμενα της Β΄ και, κυρίως, της Γ΄ Λυκείου προβλέπει το αντίστοιχο Αναλυτικό Πρόγραμμα, «συνεργασία» του διδάσκοντος με τους/τις μαθητές/-τριες στον σχεδιασμό κάποιων καλλιτεχνικών «έργων» (μικρών project, ή project των οποίων προβλέπεται η παρουσίαση σε κοινό, στο τέλος του διδακτικού έτους)
- να καλλιεργεί τη διάθεση των μαθητών/-τριών να μετέχουν σε ομαδικά καλλιτεχνικά δρώμενα και να τους αναπτύσσει μια θετική στάση, όχι μόνο για τέτοιου είδους συλλογικά «έργα» αλλά και για τη συμμετοχή τους σε αυτά
- να καλλιεργεί βαθμιαία στους/στις μαθητές/-τριες την υπευθυνότητα έναντι της ομάδας, και την αυτοδέσμευση έναντι όχι μόνο του διδάσκοντος και της τάξης, γενικά, αλλά και της (υπο)ομάδας στην οποία μετέχουν για τις ανάγκες ενός συγκεκριμένου καλλιτεχνικού έργου-δρώμενου (αφού, άλλωστε, είναι δεδομένο ότι οι τέχνες του θεάτρου και του κινηματογράφου τις οποίες υπηρετεί η κατεύθυνση του Καλλιτεχνικού Σχολείου στην οποία είναι ενταγμένα τα μαθήματα ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ και ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ, ερείδονται στο συλλογικό έργο και στη λειτουργία της ομάδας).
- να καλλιεργεί τη συνείδηση της ομάδας και της συλλογικής λήψης αποφάσεων
- να εξοικειώσει τους/τις μαθητές/-τριες με την έκθεση του εαυτού τους ως πρόσωπα που ερμηνεύουν, αποδίδουν ή παρουσιάζουν ένα καλλιτεχνικό έργο επί σκηνής/σε κοινό. Για να πετύχει δε ακριβώς αυτόν τον στόχο, πρέπει η όλη διδακτική μεθοδολογία και ο τρόπος διδασκαλίας να αυξάνει την αυτοεκτίμηση των μαθητών/-τριών, αφού έχει πρώτα βελτιώσει την αυτοεικόνα τους.
- να δίνει πρωτοβουλίες και ευθύνες στους μαθητές, που οι ίδιοι βρίσκονται στο κέντρο της παιδαγωγικής πράξης.
- να ενθαρρύνει τη δημιουργική ατομική έκφραση, την τολμηρή καλλιτεχνική πρόταση και να προάγει τα ταλέντα των μαθητών που συναρτώνται με την ύλη του μαθήματος.
- να δίνει στους/στις μαθητές/-τριες ερεθίσματα και δραστηριότητες ή ασκήσεις που τονώνουν την παρατηρητικότητα τους, την κριτική τους σκέψη και αντίληψη και τις ικανότητές τους για έρευνα.
- να χρησιμοποιεί όσο το δυνατό συχνότερα τη διαφοροποιημένη μορφή διδασκαλίας (Παντελιάδου, Φιλιππάτου, 2013, Tomlinson, 2010) ώστε να εξασφαλίσει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα για όλους τους μαθητές του τμήματος.

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο ο διδάσκων να οργανώνει α) παρεμβάσεις καλλιτεχνών μες στην τάξη, β) σχέδια εργασίας/project των μαθητών/-τριών (Ματσαγούρας, 1994:449-451, Γιαννούλης, 1993:120-123, Χατζηδήμου, 2007: 109-122, Καγκά, 2007:74-80), (i) με αξιοποίηση στοιχείων διαφόρων γνωστικών αντικειμένων και (ii) με αξιοποίηση και επεξεργασία στοιχείων προερχόμενων από περισσότερες από μία τέχνες και γ) επισκέψεις μαθητών σε στούντιο ηχογράφησης εν ώρα ηχογράφησης.

Αξιολόγηση

Γενικά

Η αξιολόγηση αποτελεί βασικό και οργανικό συστατικό στοιχείο της πράξης της διδασκαλίας, αλλά ταυτόχρονα και μία πολυεπίπεδη διαδικασία διότι από την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών προκύπτουν στοιχεία όχι μόνο για τους/τις μαθητές/-τριες, αλλά και για την ίδια την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, όπως επίσης και για τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, το προφίλ του και τη διδακτική του ικανότητα-αποδοτικότητα. Συνεπώς, πρέπει να πραγματοποιείται από τον διδάσκοντα συχνά, δηλαδή και κατά τη διάρκεια και διεξαγωγή των μαθημάτων, και όχι μόνο ή κυρίως, μετά τη λήξη τους, ή μετά την ολοκλήρωση μιας ευρύτερης θεματικής ενότητας που περιλαμβάνει αρκετές διδακτικές ώρες. Βέβαια ο διδάσκων κάθε μονώρου μαθήματος αντιμετωπίζει, λόγω του περιορισμένου αριθμού των ωρών της διδασκαλίας του, τη δυσκολία της εύρεσης του απαραίτητου χρόνου για την πραγματοποίηση της αξιολόγησης. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, πρέπει ο εκπαιδευτικός των μαθημάτων ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ και ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ να έχει εντάξει/συμπεριλάβει τη διαδικασία, το πνεύμα και τη λογική της

αξιολόγησης των μαθητών/-τριών του στον ίδιο τον αρχικό σχεδιασμό των περισσότερων ωριαίων διδασκαλιών του. Όσα δε αναφέραμε μέχρι εδώ, μαρτυρούν ότι αναφερόμενοι στην αξιολόγηση έχουμε κατά νου τόσο τη *διαμορφωτική* όσο και την *τελική* αξιολόγηση. Άλλωστε, σύμφωνα με τις νεώτερες παιδαγωγικές και διδακτολογικές αντιλήψεις, είναι σφάλμα να θεωρούμε –όπως έκαναν παλαιότερα οι εκπαιδευτικοί- σημαντικότερη των δύο, την *τελική*. Αντιθέτως, αν για κάποιον λόγο πρέπει να θεωρηθεί μία από τις δύο μεθόδους σημαντικότερη, αυτή πρέπει να είναι η *διαμορφωτική*, διότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει ολόκληρη τη διαδικασία της διδασκαλίας, ενώ η *τελική*, απλώς ενημερώνει τον μαθητή για την επίδοση που επέδειξε/εμφάνισε στο πλαίσιο μιας σχετικά μακράς χρονικής περιόδου.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι η κάθε αξιολόγηση πρέπει να συναρτάται στενά -αν και όχι, μόνο, *γραμματικά*- με τους διδακτικούς στόχους και τους σκοπούς του μαθήματος και της διδασκαλίας του. Οπότε, πρέπει ο διδάσκων να έχει διαρκώς και με σαφήνεια κατά νου τους μαθησιακούς/διδακτικούς στόχους κάθε ενότητας, ώστε να μπορεί να προβαίνει στην ορθή, ενδεδειγμένη/κατάλληλη αξιολόγηση των μαθητών/-τριών, αλλά και του ίδιου του έργου του (αφού, κάθε αξιολόγηση της επίδοσης μιας ομάδας μαθητών/-τριών ως προς το περιεχόμενο μιας διδακτικής ώρας ή μίας διδακτικής ενότητας, συνιστά και μια αξιολόγηση του ίδιου του «έργου» που προσέφερε ο εκπαιδευτικός σε αυτή την ώρα ή την ενότητα).

Τα κριτήρια της αξιολόγησης – οι επιμέρους συνιστώσες της

Με την αξιολόγηση πρέπει να αποτιμώνται τα εξής:

- Το ενδιαφέρον (και η διάθεση) του μαθητή/-τριας να μετέχει στις δραστηριότητες του μαθήματος
- Ο βαθμός στον οποίο ο μαθητής/-τρια αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, ιδίως στα σημεία εκείνα των ενότητων, στα οποία ο διδάσκων ζητά από τους/τις μαθητές/-τριες να κάνουν επιλογές π.χ. κειμένων, τραγουδιών, στίχων, αποσπασμάτων κειμένων, ή να προτείνουν σκηνοθετικές ιδέες ή «λύσεις»
- Ο τρόπος και ο βαθμός συμμετοχής του/της μαθητή/-τριας στις δραστηριότητες του μαθήματος και στα ομαδικά δρώμενα ή τις ομαδικές ασκήσεις του, αλλά και η συμβολή του στο *τελικό αποτέλεσμα* αυτών των ομαδικών «δράσεων» ή «έργων» (:αποτελεσματικότητα της συμμετοχής), είτε το τελικό αποτέλεσμα αντιστοιχεί σε ένα *δημόσιο* –δηλαδή σε κάποιο (μαθητικό ή μη) κοινό- παρουσιαζόμενο «έργο», είτε όχι. (Υπάρχουν π.χ. μαθητές/-τριες που ναι μεν μετέχουν με διάθεση στο μάθημα ή/και στα ομαδικά του δρώμενα, αλλά το κάνουν με τρόπο που διασπά τη συνοχή της ομάδας, ή «διαλύει», κυριολεκτικά το ίδιο το μάθημα και τη διαδικασία με την οποία το καθοδηγεί ή το διευθύνει και το οργανώνει ή το συντονίζει ο διδάσκων. Και αυτή η αρνητική επενέργεια μπορεί να οφείλεται στο απειθάρχητο της προσωπικότητας ή του χαρακτήρα του/της μαθητή/-τριας, στην έλλειψη προσαρμογής του στην ομάδα, στην υπερκινητικότητά του ή στον υπερπληθωτικό –ας το πούμε έτσι- χαρακτήρα ή ταμπεραμέντο του/της
- Η διάθεση του/της μαθητή/-τριας για συνεργασία με τους/τις συμμαθητές/-τριες και τον/την καθηγητή/-ριά του και ο βαθμός στον οποίο διαθέτει τις απαιτούμενες για τη συνεργασία δεξιότητες και ικανότητες (: συνεργατικότητα)
- Ο βαθμός αυτοδέσμευσης του/της μαθητή/-τριας σε όσα συμφωνούνται κάθε φορά *μέσα στην τάξη* και η συνέπειά του σε αυτά για τα οποία έχει δεσμευθεί να κάνει, ή έχει αναλάβει, κατόπιν σχετικής ανάθεσης από τον διδάσκοντα ή την ομάδα των συμμαθητών/-τριών του/της. (Αναφέρονται, μάλιστα, *μαζί η αυτοδέσμευση* και η *συνέπεια* είναι διότι η δεύτερη είναι συνέπεια της πρώτης.)
- Ο βαθμός και το επίπεδο στο οποίο ο/η μαθητής/-τρια απέκτησε-κατέκτησε –ή, καλύτερα, αποκτά *σταδιακά* και βαθμιαία, προϊόντος του χρόνου- τις δεξιότητες (ή ικανότητες) που «διδάσκονται» σε κάθε ενότητα (π.χ. την ικανότητα να ερμηνεύει εκφραστικά ένα τραγούδι ή να διαβάζει, με σωστή άρθρωση και εκφραστικά, ένα κείμενο)
- Ο βαθμός στον οποίο ο/η μαθητής/-τρια διαθέτει, ή, ακριβέστερα, αποκτά-κατακτά *σταδιακά* και βαθμιαία, προϊόντος του χρόνου, την ικανότητα να εκτίθεται σε κοινό ως ερμηνευτής ενός καλλιτεχνικού έργου ή ενός αποσπάσματός του, ή μετέχοντας σε μια ομάδα που αποδίδει ένα καλλιτεχνικό έργο ή ένα δρώμενο. (Εν προκειμένω, ένα από τα στοιχεία που έχουμε κατά νου ως πρότυπο, είναι η έλλειψη του τρακ, ή, ακόμα καλύτερα, η ικανότητα διαχείρισης του τρακ, που κάνει τον μαθητή/-τρια ικανό να μην επιτρέπει στο τρακ του να «μειώσει» την «επί σκηνής» απόδοσή του.)

Τέλος, επειδή θεμελιώδες στοιχείο του μαθήματος, όπως συμβαίνει με τα περισσότερα μαθήματα κατεύθυνσης του Καλλιτεχνικού Σχολείου, αποτελεί η στόχευσή του να καταστήσει ικανούς/-ές τους/τις μαθητές/-τριες να εκτίθενται ως ηθοποιοί και περμόρμερς σε κοινό, τραγουδώντας, ή ερμηνεύοντας (με το σώμα, με κινήσεις, ή γλωσσικά-μέσω ομιλίας) ένα θεατρικό ή κινηματογραφικό κείμενο (όπως π.χ. έναν μονόλογο ή μία συμμετοχή σε

έναν διάλογο), οφείλει η αξιολόγηση και αυτού του μαθήματος να εστιάζει, ως έναν βαθμό, και στο επίπεδο της αυτοεκτίμησης του μαθητή/-τριας, αλλά και στην άνεσή του/της (αν όχι και στη διάθεσή του) να αυτοεκτίθεται (:εκθέτει εαυτόν) δημόσια ερμηνεύοντας ένα καλλιτεχνικό έργο.

Ολοκληρώνοντας, κρίνουμε επιβεβλημένο να επισημάνουμε το εξής: Η λεγόμενη περιγραφική αξιολόγηση (Χοντολίδου, 2007: 22-23, Στύλα & Μιχαλοπούλου, 2015: 107, είναι μία γνωστή «πρόταση» της σύγχρονης Διδακτικής. Είναι, λοιπόν, σκόπιμο, κάθε διδάσκων με το τέλος του διδακτικού έτους να συντάσσει ένα μικρό κείμενο -που να μην υπερβαίνει τη μισή σελίδα- για κάθε μαθητή/-τρια του στο οποίο να καταγράφει περιγραφικά, τα «δυνατά» και τα «αδύνατα» σημεία της «επίδοσης» του/της μαθητή/-τριας στο συγκεκριμένο μάθημα. Η δε χρησιμότητα αυτού του Δελτίου (Περιγραφικής Αξιολόγησης) που θα φυλάσσεται στα αρχεία του σχολείου, είναι σημαντική. Γιατί αν δεν αναλάβει κατά το επόμενο σχολικό έτος ο ίδιος εκπαιδευτικός τη διδασκαλία αυτού του μαθήματος στο ίδιο τμήμα (λόγω π.χ. αλλαγής των αναθέσεων των μαθημάτων, ή μη επαναπρόσληψής του -ή μη επαναπρόσληψής του στην ίδια σχολική μονάδα- επειδή τυγχάνει αναπληρωτής ή ωρομίσθιος), ο νέος διδάσκων δε θα γνωρίζει το -μαθησιακό αλλά και το γενικότερο- προφίλ του/της κάθε μαθητή/-τριας του ως προς το συγκεκριμένο μάθημα· οπότε αν διαβάσει ένα τέτοιο Δελτίο για κάθε μαθητή/-τρια του συνταγμένο από τον καθηγητή που δίδαξε το ίδιο μάθημα στους «νέους» -τουλάχιστον ως προς αυτό το μάθημα- μαθητές/-τριές του κατά το προηγούμενο σχολικό έτος ή στην προηγούμενη σχολική τους τάξη, θα έχει μια αρκετά καλή «εικόνα» για τον/την καθέναν/καθεμιά από αυτούς/-ές, και έτσι δε θα χάσει πολύτιμο -ιδίως για ένα μονόωρο μάθημα- διδακτικό χρόνο μέχρι να αντιληφθεί το εν λόγω προφίλ του/της κάθε μαθητή/-τριας του.

ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ

Α΄ ΤΑΞΗ

Α΄ επίπεδο: ορθοφωνία – ερμηνεία τραγουδιού - μετρική

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Να κατανοήσουν οι μαθητές/-τριες τον τρόπο λειτουργίας του αναπνευστικού συστήματος	Ανατομία-φυσιολογία του αναπνευστικού συστήματος 1 ώρα	Θεωρητική προσέγγιση (Το αναπνευστικό σύστημα (συλλογικό έργο). (2009). Αθήνα: εκδ. Παρισιάνου)
Να κατανοήσουν οι μαθητές/-τριες τον τρόπο λειτουργίας των φθογοπλαστικών οργάνων	Ανατομία-φυσιολογία των φθογοπλαστικών οργάνων (χείλια, γλώσσα, δόντια, μαλακός και σκληρός ουρανίσκος) 1 ώρα	Θεωρητική προσέγγιση
Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να εκφέρουν συλλαβές ρυθμικά και με σταθερό tempo	Ρυθμικότητα 1 ώρα	Χωρίζουμε την τάξη σε δύο υποομάδες. Δίνει στη μία ομάδα ο διδάσκων μία συλλαβή -π.χ. τη «λα»- και αφού της δώσει (με όποιο τρόπο κρίνει πρόσφορο) ένα συγκεκριμένο ρυθμικό σχήμα, της ζητά να αναπαράγει αυτή τη συλλαβή πάνω σε αυτό, με (σταθερό) tempo που επίσης τους δίνει ο ίδιος. Κατόπιν, δίνει στη δεύτερη (υπο)ομάδα μία άλλη συλλαβή -π.χ. την «τα»- και της δίνει ένα

		<p>άλλο ρυθμικό σχήμα με βάση το οποίο πρέπει να την «τραγουδά» με το tempo που θα της δώσει εκείνος. (Προφανώς τα δύο ρυθμικά σχήματα και τα δύο tempi θα είναι συμβατά μεταξύ τους.)</p> <p>Στόχος της άσκησης είναι να αποδίδουν συγχρόνως/ταυτόχρονα και οι δύο ομάδες σταθερά επί τουλάχιστον 40 δευτερόλεπτα τη συλλαβή που τους ανατέθηκε, χωρίς η μία υποομάδα να μπερδεύεται από τα –ας τα πούμε– «φωνήματα» της άλλης.</p>
<p>Να αποκτήσουν οι μαθητές/-τριες την ικανότητα να τοποθετούν σωστά τη φωνή τους και να αποδίδουν με σωστή άρθρωση κάποιες βασικές φωνητικές ασκήσεις που αφορούν κυρίως φωνήεντα</p>	<p>Ασκήσεις φωνητικής</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Απλές Ασκήσεις με τα φωνήεντα (α, ε, ι, ο, ου) προκειμένου να επιτευχθεί σωστή εκφορά του λόγου όταν τραγουδάμε (: σωστή τοποθέτηση της φωνής).</p> <p>Κάποιες από αυτές τις ασκήσεις είναι σκόπιμο να επαναλαμβάνονται για 5-10 λεπτά, σε αρκετές από τις επόμενες συναντήσεις (ιδίως σε όσες αφορούν φωνητική). (Γεωργίου, 2005) Και αν ο διδάσκων το κρίνει σκόπιμο και έχει διαπιστώσει ότι οι μαθητές του έχουν την ικανότητα, μπορεί στο δεύτερο 4μηνο –και όχι νωρίτερα– να τους κάνει και κάποιες πιο σύνθετες ασκήσεις με φωνήεντα και σύμφωνα.</p>
<p>Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να αποδίδουν φωνητικά έναν ισοκράτη</p>	<p>Ισοκράτημα</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Ισοκράτης: όλοι οι μαθητές μαθαίνουν να «κρατούν» μία νότα και διδάσκονται την έννοια του ισοκράτη. (Ο διδάσκων μπορεί ως παράδειγμα να βάλει στους/στις μαθητές/-τριες να ακούσουν σε cd ισοκράτες βυζαντινής μουσικής [βλ. χρήση cd player].)</p>
<p>Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να αποδίδουν έναν ισοκράτη που θα συνοδεύεται από μία μελωδία και ένα τραγούδι που θα συνοδεύεται από ισοκράτη.</p>	<p>Διφωνία με ισοκράτη (δίφωνες ασκήσεις με ισοκράτη).</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Η τάξη χωρίζεται σε δύο υποομάδες: η μία τραγουδά μια απλή μελωδία ως σολφέζ ή μια μελωδία ενός απλού και μικρού τραγουδιού που θα επιλέξει ο διδάσκων και η άλλη έναν ισοκράτη. (Αν οι μαθητές/-τριες χρειαστεί να διαβάσουν στίχους και υπάρχουν στην τάξη παιδιά που δε γνωρίζουν επαρκώς ανάγνωση της ελληνικής γλώσσας, οι στίχοι να δοθούν γραμμένοι με λατινικό μεταγραμματισμό* –π.χ. το «Γιάννη» να δοθεί γραμμένο ως «γανί»-, ώστε να μπορέσουν να διαβάσουν, να καταλάβουν και να αποδώσουν εύκολα και σωστά τις σχετικές συλλαβές και τα σχετικά φωνήματα.)</p> <p>Στη συνέχεια, εναλλάσσονται οι ρόλοι των δύο υποομάδων.</p> <p>* Αυτός ο μεταγραμματισμός αποδίδεται συνήθως με τον όρο «μεταγραφή». Αλλά, δεδομένου ότι ο όρος <i>μεταγραφή</i> χρησιμοποιείται στη μουσική ορολογία με άλλο νόημα, για να μην υπάρχει κίνδυνος παρανόησης, τον αναφέρουμε εδώ ως <i>λατινικό μεταγραμματισμό</i>. Βλ. για τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αυτός όσον αφορά την ελληνική γλώσσα.</p>
<p>Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να αντιλαμβάνονται και να κατανοούν σε ένα τραγούδι, τη σχέση του χαρακτήρα και του</p>	<p>Ανάλυση της σχέσης της μουσικής/μελωδίας του τραγουδιού με το περιεχόμενο</p>	<p>Ακούμε 2-3 τραγούδια σε κάθε διδακτική ώρα, παρουσιάζοντας σε power point τους στίχους τους, τη στιγμή της ακρόασής τους, ώστε να μπορούν οι μαθητές/-τριες να συσχετίζουν λόγο με μελωδία-μουσική. Κατόπιν, αναπτύσσουμε μια συζήτηση μαζί τους στη βάση της ερώτησης «πώς σχολιάζετε τη σχέση της μουσικής με το</p>

<p>ύφους της μουσικής με το γλωσσικό και νοηματικό περιεχόμενο των στίχων του. Να μάθουν οι μαθητές/-τριες να εστιάζουν στο νοηματικό περιεχόμενο των στίχων κάθε τραγουδιού, καθόσον η ερμηνεία του εδράζεται πρωτίστως στο νόημά τους.</p>	<p>των στίχων του 2 ώρες</p>	<p>περιεχόμενο των στίχων; Ταιριάζουν μεταξύ τους και πόσο πολύ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.»</p>
<p>Να αποκτήσουν οι μαθητές/-τριες την ικανότητα να τραγουδούν εκφραστικά (δηλαδή την ικανότητα να ερμηνεύουν τραγούδι).</p>	<p>Εκφραστική απόδοση (ερμηνεία) τραγουδιού 2 ώρες</p>	<p>α) Η ενότητα αρχίζει με την ακρόαση του ίδιου τραγουδιού από 2-3 διαφορετικούς ερμηνευτές, ώστε, κατόπιν, να γίνει συζήτηση με τους/τις μαθητές/-τριες γύρω από τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους ο κάθε τραγουδιστής/-στρια απέδωσε το τραγούδι. Έτσι, θα κατανοήσουν την έννοια της ερμηνείας, μέσα από το γνώρισμά της να διαφέρει από καλλιτέχνη σε καλλιτέχνη. β) *Στη συνέχεια, επιλέγουμε ένα απλό τραγούδι (π.χ. «Τι έπαιξα στο Λαύριο» του Σαββόπουλου) και ασκούμε και διδάσκουμε τους μαθητές στην εκφραστική του απόδοση. Ο διδάσκων μπορεί να επιλέξει να διδάξει την εκφραστική απόδοση του τραγουδιού που δίδαξε στην προηγούμενη διδακτική ώρα/ενότητα. Σε αυτή την ενότητα οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν και τι σημαίνει <i>ερμηνεία</i> στο τραγούδι και σε τι διαφέρει από την απλή απόδοση/εκτέλεσή του. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν οι μαθητές/-τριες χρειαστεί να διαβάσουν στίχους και υπάρχουν στην τάξη παιδιά που δε γνωρίζουν επαρκώς ανάγνωση της ελληνικής γλώσσας, οι στίχοι να δοθούν γραμμένοι με λατινικό μεταγραμματισμό – π.χ. το «Γιάννη» να δοθεί γραμμένο ως «γα νί»-, ώστε να μπορέσουν να διαβάσουν, να καταλάβουν και να αποδώσουν εύκολα και σωστά τις σχετικές συλλαβές και τα σχετικά φωνήματα. Αυτός ο μεταγραμματισμός αποδίδεται συνήθως με τον όρο «μεταγραφή». Αλλά, δεδομένου ότι ο όρος μεταγραφή χρησιμοποιείται στη μουσική ορολογία με άλλο νόημα, για να μην υπάρχει κίνδυνος παρανόησης, τον αναφέρουμε εδώ ως λατινικό μεταγραμματισμό. Βλ. για τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αυτός όσον αφορά την ελληνική γλώσσα,</p>
<p>Να αποκτήσουν οι μαθητές/-τριες την ικανότητα να αποδίδουν μελωδικά, μικρούς στίχους ή μικρές</p>	<p>Αυτοσχεδιασμός μελωδικής εκφοράς φράσεων 2 ώρες</p>	<p>Στο πρώτο 2ωρο δίνουμε σε κάθε μαθητή μία μικρή φράση ή έναν στίχο (ο οποίος μπορεί να περιέχεται σε κάποιο ποίημα του σχολικού βιβλίου του μαθήματος Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας) και του ζητάμε να τον απαγγείλει τραγουδιστά με βάση μία δική του μελωδία.</p>

<p>φράσεις των 5-6 λέξεων.</p>		<p>(Μπορεί αν θέλει, να χρησιμοποιήσει μόνο μία νότα. Αλλά αν το κάνει, θα εξηγήσει γιατί κάνει αυτή την επιλογή. Σημειωτέον ότι είναι σκόπιμο μόνο 2-3 μαθητές/-τριες ανά τμήμα να μπορούν να κάνουν αυτή την επιλογή, διότι σκοπός αυτή της διδακτικής ενότητας είναι να ασκηθούν οι μαθητές/-τριες στον αυτοσχεδιαστικό τραγούδι και όχι στη φωνητική.</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν υπάρχουν στην τάξη παιδιά που δε γνωρίζουν επαρκώς ανάγνωση της ελληνικής γλώσσας, οι στίχοι να δοθούν γραμμένοι με λατινικό μεταγραμματισμό – π.χ. το «Γιάννη» να δοθεί γραμμένο ως «γαnί»-, ώστε να μπορέσουν να διαβάσουν, να καταλάβουν και να αποδώσουν εύκολα και σωστά τις λέξεις των στίχων και των φράσεων.*</p> <p>Στο δεύτερο 2ωρο κάνουμε το ίδιο, μόνο που ζητάμε από τον/την κάθε μαθητή/-τρια να δημιουργήσει ο ίδιος τη φράση που θα αποδώσει τραγουδιστά. (Έτσι, το μάθημα αποκτά και έναν παιγνιώδη χαρακτήρα.) Καλούμε όμως σε κάθε περίπτωση τους/τις μαθητές/-τριες να είναι έτοιμοι αν χρειαστεί, να εξηγήσουν γιατί επιλέγουν αυτή τη μελωδία για αυτή τη φράση, ώστε να εισαχθούν στη λογική της σχέσης που πρέπει να έχει το νόημα κάθε φράσης με τον χαρακτήρα της μουσικής με την οποία μελοποιείται.</p> <p>Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα ο καθηγητής να αντιληφθεί πολύ καλά τις φωνητικές ικανότητες των μαθητών/-τριών του και το αν έχουν ό,τι αποκαλούμε «καλό αυτί».</p> <p>* Αυτός ο μεταγραμματισμός αποδίδεται συνήθως με τον όρο «μεταγραφή». Αλλά, δεδομένου ότι ο όρος μεταγραφή χρησιμοποιείται στη μουσική ορολογία με άλλο νόημα, για να μην υπάρχει κίνδυνος παρανόησης, τον αναφέρουμε εδώ ως λατινικό μεταγραμματισμό. Βλ. για τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αυτός όσον αφορά την ελληνική γλώσσα,</p>
<p>Να αντιληφθούν την έννοια του μέτρου και να κατανοήσουν το περιεχόμενο των βασικών μέτρων της ποίησης, ώστε να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζουν σε όποια έμμετρο κείμενο διαβάζουν.</p>	<p>Μετρική 5 ώρες</p>	<p>Διδάσκουμε τα βασικά μέτρα της ποίησης, με την εξής σειρά: ιαμβικό, τροχαϊκό, δακτυλικό, αναπαιστικό, μεσοτονικό (Σταύρου, 2006, Βαγενάς, 1991, Σπαταλάς, 1997). Αφιερώνεται 1 ώρα για κάθε μέτρο. Στο πλαίσιο της δείχνουμε στον Η/Υ ή στον πίνακα στίχους του υπό διδασκαλία μέτρου, αλλά και στίχους που δεν έχουν αυτό το μέτρο, ώστε να αντιληφθούν οι μαθητές/-τριες τότε ένας στίχος ή μία στροφή έχει το διδασκόμενο μέτρο και τότε όχι.</p> <p>Την 6η και την 7^η ώρα χωρίζουμε τους μαθητές/-τριες σε 4 ή 5 υποομάδες, μοιράζουμε φωτοτυπίες με στίχους και στροφές από όλα τα είδη των μέτρων και καλούμε κάθε ομάδα να βρει το μέτρο κάθε στίχου ή στροφής που της δόθηκε, για πρακτική εξάσκηση.</p>

		<p>Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας οι μαθητές/-τριες θα κληθούν να απαγγείλουν και στίχους με έμμετρο τρόπο μες στην τάξη.</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν υπάρχουν στην τάξη παιδιά που δε γνωρίζουν επαρκώς ανάγνωση της ελληνικής γλώσσας, οι στίχοι να δοθούν γραμμένοι με λατινικό μεταγραμματισμό – π.χ. το «Γιάννη» να δοθεί γραμμένο ως «γανί»-, ώστε να μπορέσουν να διαβάσουν, να καταλάβουν και να αποδώσουν εύκολα και σωστά τις λέξεις των στίχων.</p>
<p>Να αντιληφθούν οι μαθητές/-τριες τη σχέση που έχει η μετρική με τον ρυθμό στη μουσική/της μουσικής.</p>	<p>Σχέση μετρικής με ρυθμό</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Εξηγούμε τη σχέση μεταξύ μέτρων- μετρικής και ρυθμού σε κάθε τραγούδι, χρησιμοποιώντας, ως διδάσκοντες, και παραδείγματα. Αποφεύγουμε να αναλύσουμε την έννοια του ρυθμού στην ποίηση καθεαυτή, διότι είναι αρκετά θεωρητικός όρος έννοια και η κατανόησή του προϋποθέτει υψηλό γνωστικό υπόβαθρο από την πλευρά των μαθητών/-τριών.</p>
<p>Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να αντιλαμβάνονται και να κατανοούν σε ένα τραγούδι, τη σχέση του περιεχομένου του video clip του με το γλωσσικό και νοηματικό περιεχόμενο των στίχων του αλλά και με το ύφος και τον χαρακτήρα της μουσικής του.</p>	<p>Ανάλυση της σχέσης της μουσικής/μελωδίας του τραγουδιού με το περιεχόμενο των στίχων του.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Επειδή οι μαθητές/-τριες φοιτούν σε κατεύθυνση κινηματογράφου- θεάτρου είναι απαραίτητο να μάθουν να συσχετίζουν τον λόγο και το τραγούδι με την εικονοποιημένη απόδοσή του, η οποία, μιας και αναφερόμαστε, εν προκειμένω, στο τραγούδι, γίνεται συνήθως με video clip. Κυρίως όμως πρέπει να μάθουν να συσχετίζουν τη μουσική μιας ταινίας με τις σεκάνς που συνοδεύει. Έτσι, σε αυτή τη διδακτική ενότητα προβάλλουμε (από το youtube ή από dvd και cd) στην τάξη 2-3 video clip ελληνικών ή αγγλικών τραγουδιών (διαθεματικότητα με το μάθημα των αγγλικών) και αποσπάσματα από όποιες ταινίες προτιμά ο διδάσκων, τα οποία όμως να συνοδεύονται από μουσική, και αναπτύσσουμε με τα παιδιά μια συζήτηση στη βάση της ερώτησης «πώς σχολιάζετε τη σχέση του περιεχομένου του τραγουδιού και της μουσικής του με το video clip του τραγουδιού ή/και τη σχέση της ακολουθίας των εικόνων της ταινίας με τη μουσική που τη συνοδεύει; Ταιριάζουν μεταξύ τους και πόσο πολύ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας, κάνοντας αναφορά στο εικονικό περιεχόμενο του video ή της ταινίας, στα πρόσωπα που «παίζουν» σε αυτό, στον μύθο που, ενδεχομένως, παρουσιάζει, στα είδη των πλάνων και στην ταχύτητα εναλλαγής τους.» (Διαθεματικότητα με το μάθημα ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ και ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ)</p>

Β' επίπεδο: προετοιμασία παρουσίασης μουσικοθεατρικού δράματος

<p>Να αποκτήσουν οι μαθητές/-τριες την ικανότητα να ερμηνεύουν με θεατρικό τρόπο, τραγούδια και να αναπτύξουν – συνειδητές ή ασυνείδητες-</p>	<p>Μουσικοθεατρική παράσταση μικρής διάρκειας (10'-15' λεπτών), στην οποία ερμηνεύονται θεατρικά και δραματοποιημένα 4-6 ελληνικά τραγούδια.</p>	<p>Επί σκηνής κινούνται και τραγουδούν οι μαθητές/-τριες ερμηνεύοντας με (θεατρικά) εκφραστικό τρόπο κάποια τραγούδια που έχουν ένα κοινό θέμα: π.χ. τα τρένα, τη θάλασσα, τα ταξίδια ή τα πλοία, τον έρωτα ή τη μετανάστευση. Από την</p>
---	--	--

<p>τεχνικές υπέρβασης των δυσκολιών που σημαίνει το να εκθέτουν τον εαυτό τους στο κοινό, ως ηθοποιοί που τραγουδούν (βλ. τρακ κ.ά.)</p>	<p>5 ώρες</p> <p>* ανάλογα με τις – τραγουδιστικές κυρίως- δυνατότητες/ικανότητες των μαθητών</p>	<p>ακρόαση του ενός τραγουδιού στο άλλο, μπορεί να παρεμβάλλεται η απαγγελία μιας φράσης ή μιας παραγράφου από έναν μαθητή/-τρια η οποία λειτουργεί ως «γέφυρα» μεταξύ των τραγουδιών, που την έχει γράψει ένας μαθητής καθοδηγούμενος από τον καθηγητή του ή μόνος. Μπορεί όμως και να προέρχεται από ένα λογοτεχνικό κείμενο (πεζό ή ποίημα). (Διαθεματικότητα με τα μαθήματα ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ και ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ)</p> <p>Μία εξίσου καλή –αν όχι καλύτερη- επιλογή είναι η εξής: να ακούγεται ένα κουπλέ ενός τραγουδιού και αμέσως μετά ένα ρεφρέν ή ένα κουπλέ ενός άλλου, έτσι ώστε να ακουστεί το ρεφρέν κάθε τραγουδιού «συνδεδεμένο» με το κουπλέ ή το ρεφρέν ενός άλλου τραγουδιού, ώστε να αυξάνεται το ενδιαφέρον του κοινού που θα παρακολουθεί το δρώμενο. Σε αυτή την περίπτωση όμως, δε θα διακόπτεται η ροή των τραγουδιών από καμία θεατρική απαγγελία ή διάλογο. Στο τελευταίο όμως μέρος του δρώμενου, μπορεί να ακούγονται όλα τα ρεφρέν το ένα μετά το άλλο, ή να ακούγεται μία μόνο φορά το κουπλέ κάθε τραγουδιού συνοδευόμενο από το κανονικό/δικό του ρεφρέν του για να εντυπωθεί στη μνήμη του κοινού το «σωστό» τραγούδι στην πληρότητά της μουσικής του.</p> <p>Τα τραγούδια αποδίδονται είτε από όλο το σύνολο των μαθητών/-τριών –πλην, ίσως, όσων παίζουν κάποιο μουσικό όργανο συνοδείας-, είτε από κάποιες υποομάδες τους, είτε από κάποιους σολίστες. Μπορεί να γίνει χρήση και ισοκράτη. Καλύτερα να αποφευχθεί η χρήση δίφωνων τραγουδιών, λόγω της</p>
--	---	--

		<p>πολύωρης προετοιμασίας που απαιτεί. Αν όμως υπάρχουν μαθητές με τέτοια ικανότητα, μπορεί να γίνει και αυτό. Καλό είναι αν κριθεί απαραίτητο να υπάρξει ένα υποτυπώδες σκηνικό, να το ετοιμάσουν οι ίδιοι οι μαθητές της τάξης, οι κάποιοι συμμαθητές τους από την κατεύθυνση ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ. (Και αυτό αναπτύσσει την ενδοσχολική και διαταξική συνεργασία μεταξύ των μαθητών του – κάτι που αξιολογείται ως ιδιαίτερα σημαντικό και χρήσιμο.)</p> <p>Στη σκηνοθεσία του δρώμενου μπορεί ο διδάσκων να υιοθετήσει και προτάσεις των μαθητών/-τριών, αφού η όλη διαδικασία της προετοιμασίας του δρώμενου πρέπει να εμφορείται από αντίληψη, πνεύμα και διάθεση που αντιστοιχεί στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας.</p> <p>Επίσης, πρέπει και η επιλογή του θέματος του δρώμενου, αλλά και τα συγκεκριμένα τραγούδια που θα ερμηνευθούν στο πλαίσió του, να επιλεγούν από τους ίδιους τους μαθητές, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή τους. Μία τέτοια διαδικασία άλλωστε, ενισχύει τον ομαδοσυνεργατικό τρόπο διδασκαλίας αρκετών ενοτήτων του μαθήματος, αυξάνει την υπευθυνότητα και την κριτική σκέψη των μαθητών/-τριών και τους/τις καθιστά ασυνείδητα πιο υπεύθυνους/-ες όσον αφορά τον ρόλο τους στη διαμόρφωση του περιεχομένου του δρώμενου, αλλά και στην τελική δημόσια παρουσίασή του και στη διαδικασία της προετοιμασίας της.</p>
--	--	---

ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Β΄ ΤΑΞΗ

Α΄ επίπεδο: ορθοφωνία – ερμηνεία τραγουδιού – μετρική

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ	ΘΕΜΑΤΑ -	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
--------------	----------	----------------

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	
<p>1. Διαμόρφωση κλίματος ομαδικότητας. Αποτίμηση μαθήματος της προηγούμενης τάξης. Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές την σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα του διδασκόμενου μαθήματος* αναφορικά με την φωνή, το τραγούδι, τον λόγο και τον ρυθμό στο θέατρο και στον κινηματογράφο.</p> <p><u>*σε κάθε μάθημα 10' με 15' (λεπτά) «Φωνητικά Γυμνάσματα»</u></p>	<p>εισήγηση για το νέο μάθημα - τραγούδι-επικοινωνία</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Μέθοδος: Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού (PowerPoint) / Συζήτηση.</p> <p>Εισήγηση από τον καθηγητή για τους στόχους και τους σκοπούς του μαθήματος της Β' Λυκείου / Παρουσίαση PowerPoint από τον καθηγητή / Οι μαθητές κρατούν σημειώσεις κι έπειτα συζητούν με τον καθηγητή για τους στόχους του μαθήματος / Αποτίμηση της περσινής διδασκαλίας του μαθήματος από τους μαθητές / διδακτικές προσεγγίσεις / επισημαίνει την ανάγκη για καθημερινή άσκηση του σώματος και της φωνής (σωστή φωνή = υγεία σώματος)/ Ενημερώνει τους μαθητές ότι σε κάθε μάθημα τα πρώτα 10 με 15 λεπτά του μαθήματος θα γίνονται υποχρεωτικά «Φωνητικά Γυμνάσματα»!!!*</p> <p><u>*σε κάθε μάθημα 10' με 15' (λεπτά) «Φωνητικά Γυμνάσματα»</u></p>
<p>2. Να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια της σωστής αναπνοής. Να αποκτήσουν την ικανότητα της σωστής τοποθέτηση φωνής, την χαλάρωση, την καλή άρθρωση και να πειραματιστούν σε φωνητικές ασκήσεις</p>	<p>Αναπνοή - Χαλάρωση - Τοποθέτηση φωνής - Άρθρωση συμφώνων - Προφορά - Προσωδία - Ισοκράτης.</p> <p>2 ώρες (Επαναληπτικό μάθημα)</p>	<p>Μέθοδος: Ασκήσεις. Εξάσκηση αναπνοής/ έλεγχος και διάπλαση φωνητικών χορδών/ τοποθέτηση φωνής/ σχηματοποίηση φωνηέντων/ άρθρωση & εκφορά λόγου. Σειρά ασκήσεων (και σε έντυπη μορφή-εγκύμναση άνευ διδασκάλου/ φωνητικές προφυλάξεις/ ασκήσεις προετοιμασίας-χαλαρότητας, εκτάσεις ανοίγματος του θώρακα, έκταση των χεριών στο ύψος των ώμων, έκταση των χεριών με τις παλάμες προς το έδαφος..., κ.ά. για καθημερινή εξάσκηση)/ ασκήσεις αυτοσυγκέντρωσης/ ασκήσεις αναπνοής/ Για μία και μοναδική φορά Φωνητικά γυμνάσματα 10' με 15' λεπτά πριν το τέλος του μαθήματος</p>
<p>3. Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές την διαβάθμιση του όρου «Ερμηνεία»</p>	<p>Εξοικείωση με τον όρο Ερμηνεία/ Μορφές Φωνητικής Ερμηνείας, στη Μουσική, στο θέατρο, στον κινηματογράφο/ ερμηνεία στη μουσική φωνητική παράδοση, Εκκλησιαστική, Κοσμική.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/ Πειραματισμός τραγούδι/ Παρατήρηση/ Εξαγωγή συμπερασμάτων</p> <p>Αφού ο διδάσκων εξηγήσει τον όρο Ερμηνεία, σημαντικότητα για την αναπαραγωγή της Τέχνης, ότι η προϋπόθεση για την ερμηνεία είναι η γνώση και η εφαρμογή των μουσικών κανόνων, των τεχνικών μεθόδων, την γνώση της ιστορικής διαδρομής των μουσικών σχηματισμών, τους λόγους και σκοπούς της κάθε σύνθεσης, παραθέτει σειρά από Video σε μορφές φωνητικής ερμηνείας. Επιλογή διαφορετικού μουσικού είδους, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε φράσεις, επαναλήψεις, μιμήσεις, χρωματισμούς, δυναμικές, με έμφαση στην έκφραση του λόγου,...κ.ά.*</p>

		<p>Το αρχείο της ΕΡΤ μετά από τις τελευταίες ψηφιοποιήσεις έχει καταπληκτικό υλικό για το θέατρο, την υποκριτική, τη μουσική όπερα, τα ήθη και τα έθιμα.</p> <p><u>Μουσική Βιβλιοθήκη</u>: Διαθέτει περίπου 15.000 τίτλους έργων -παρτιτούρες, πάρτες-. Πρόκειται για έντυπες εκδόσεις και χειρόγραφα μουσικών έργων των τελών του 19ου αιώνα έως σήμερα. **</p> <p>«Το αποθετήριο «Ευτέρπη: Τραγούδια για εκπαιδευτική χρήση – Ψηφιακό Μουσικό Ανθολόγιο» είναι η μοναδική διαδικτυακή συλλογή τραγουδιών για εκπαιδευτική χρήση στην Ελλάδα. Εδώ μπορείτε να αναζητήσετε, να δείτε παρτιτούρες και μαθησιακά αντικείμενα για τη διδασκαλία της μουσικής αγωγής. Κάθε τραγούδι παρουσιάζεται σε μουσική σημειογραφία (mus score ή finale) και συνοδεύεται από σύγχρονα εκπαιδευτικά μεταδεδομένα. Στην «Ευτέρπη» περιλαμβάνονται τραγούδια από ιστορικές πηγές και μουσικές ανθολογίες του 19ου και 20ου αιώνα καθώς και παραδοσιακά και σύγχρονα τραγούδια τα οποία αποτελούν ευγενική συνεισφορά συνθετών και αξιόλογων μουσικολόγων – εκπαιδευτικών».</p> <p>Ερμηνεύουν με την σειρά τους οι μαθητές, αφού πρώτα έχουν επιλέξει την μουσική σύνθεση που τους αρέσει. Στη συνέχεια δια της «εκθέσεως» ανακαλύπτουν την διαφορετικότητα της ερμηνείας.</p>
4.Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν οι μαθητές/-τριες τη φωνή τους	<p>Μ. Χατζιδάκης: Εκφραστικότητα-Ερμηνεία. Απόδοση λόγου και μουσικότητας ερμηνευτών.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/Πειραματισμός στο τραγούδι/ Εξαγωγή συμπερασμάτων Οπτικοακουστικό υλικό με διάφορους ερμηνευτές σε μουσική Μ. Χατζηδάκη. (Μ. Μητσιά, Δ. Γαλάνη, Β. Λέκκας, κ.α.) Επιλογή/ Διδασκαλία ενός τραγουδιού από το έργο «Αθανασία» Ν. Γκάτσος – Μ. Χατζηδάκης.</p> <p>Διδασκαλία: μορφολογική ανάλυση/ υφολογική/ φράσεις/ χρωματισμοί/ δυναμική/ απόδοση νοημάτων.</p> <p>Ο διδάσκων ζητάει από τους μαθητές να επιλέξουν δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο) και να το παρουσιάσουν στη επόμενη διδακτική ώρα.*</p>
5.Να καταστούν ικανοί/-ές να ερμηνεύουν ένα τραγούδι ατομικά και χωρωδικά.	Απόδοση/Ερμηνεία τραγουδιού	<p>Μέθοδος : Άσκηση/ Ακρόαση/ Ηχογράφηση/ παρατήρηση/ συζήτηση.</p> <p>Αυτή η διδακτική ώρα συνδέεται με την προηγούμενη.</p>

<p>Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν τη φωνή τους Να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα αναφορικά με τον εκφερόμενο λόγο στο τραγούδι. Να συνειδητοποιήσουν και να ακούσουν την «πραγματική φωνή» τους.</p>	<p>2 ώρες</p>	<p>Ο διδάσκων από το προηγούμενο μάθημα έχει επιλέξει και διδάξει ένα τραγούδι, κοινό για όλους. Οι μαθητές θα πρέπει να το ξέρουν από μνήμης. Οι μαθητές θα ερμηνεύσουν ένα μουσικό μέρος χορωδιακά. Αφού έχουν επιλέξει δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο) και αφού έχουν διαλέξει το φωνητικό τους ταίρι, εκθέτουν τον εαυτό τους στους συμμαθητές τους ηχογραφώντας την κάθε προσπάθεια.</p>
<p>6.Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν οι μαθητές/-τριες τη φωνή τους</p>	<p>Μ. Θεοδωράκης : Εκφραστικότητα-Ερμηνεία. Απόδοση λόγου και μουσικότητας ερμηνευτών. 2 ώρες</p>	<p>Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/Πειραματισμός στο τραγούδι/ Εξαγωγή συμπερασμάτων Οπτικοακουστικό υλικό με διάφορους ερμηνευτές σε μουσική Μ. Θεοδωράκη. (Γ. Μπιθικώτσης, Μ. Φαραντούρη, Π. Πανδής, Δ. Μπάσης, Γ. Κότσιρας κ.α.) Επιλογή/ Διδασκαλεία ενός τραγουδιού από το έργο «Άξιον Εστί» Ο. Ελύτη – Μ. Θεοδωράκη./ «Επιτάφιος» Γ. Ρίτσος- Μ. Θεοδωράκη Διδασκαλεία: μορφολογική ανάλυση/ υφολογική/ φράσεις/ χρωματισμοί/ δυναμική/ απόδοση νοημάτων. Ο διδάσκων ζητάει από τους μαθητές να επιλέξουν δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο), και να το παρουσιάσουν στη επόμενη διδακτική ώρα.*</p>
<p>7.Να καταστούν ικανοί/-ές να ερμηνεύουν ένα τραγούδι ατομικά και χορωδιακά. Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν τη φωνή τους Να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα αναφορικά με τον εκφερόμενο λόγο στο τραγούδι. Να συνειδητοποιήσουν και να ακούσουν την «πραγματική φωνή» τους.</p>	<p>Απόδοση/Ερμηνεία τραγουδιού 2 ώρες</p>	<p>Μέθοδος : Άσκηση/ Ακρόαση/ Ηχογράφηση/ παρατήρηση/ συζήτηση. Αυτή η διδακτική ώρα συνδέεται με την προηγούμενη. Ο διδάσκων από το προηγούμενο μάθημα έχει επιλέξει και διδάξει ένα τραγούδι, κοινό για όλους, Οι μαθητές πρέπει να το ξέρουν από μνήμης. Οι μαθητές θα ερμηνεύσουν ένα μουσικό μέρος χορωδιακά. Αφού έχουν επιλέξει δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε, (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο) και αφού έχουν διαλέξει το φωνητικό τους ταίρι εκθέτουν τον εαυτό τους στους συμμαθητές τους ηχογραφώντας την κάθε προσπάθεια.</p>
<p>8.Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν οι μαθητές/-τριες τη φωνή τους</p>	<p>Μ. Βαμβακάρης, Β. Τσιτσάνη: Εκφραστικότητα-Ερμηνεία. Απόδοση λόγου και μουσικότητας ερμηνευτών.</p>	<p>Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/Πειραματισμός στο τραγούδι/ Εξαγωγή συμπερασμάτων Οπτικοακουστικό υλικό με διάφορους ερμηνευτές σε μουσική Μ. Βαμβακάρης και Β.Τσιτσάνη (Μ. Νίνου, Σ. Μπέλλου,</p>

	2 ώρες	κ.α.) Επιλογή/ Διδασκαλεία ενός τραγουδιού από το έργο του Συνθέτη. πχ. «Φραγκοσυριανή», Μ. Βαμβακάρη/ «Συννεφιασμένη Κυριακή» και σύνδεση με Μ. Θεοδωράκη και την επίδραση που δέχθηκε από τα ρεμπέτικα. Διδασκαλεία: μορφολογική ανάλυση/ υφολογική/ φράσεις/ χρωματισμοί/ δυναμική/ απόδοση νοημάτων. Ο διδάσκων ζητάει από τους μαθητές να επιλέξουν δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο) και να το παρουσιάσουν στη επόμενη διδακτική ώρα.*
9.Να καταστούν ικανοί/-ές να ερμηνεύουν ένα τραγούδι ατομικά και χορωδιακά. Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν τη φωνή τους Να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα αναφορικά με τον εκφερόμενο λόγο στο τραγούδι. Να συνειδητοποιήσουν και να ακούσουν την «πραγματική φωνή» τους.	Απόδοση/Ερμηνεία τραγουδιού 2 ώρες	Μέθοδος : Άσκηση/ Ακρόαση/ Ηχογράφηση/ παρατήρηση/ συζήτηση. Αυτή η διδακτική ώρα συνδέεται με την προηγούμενη. Ο διδάσκων από το προηγούμενο μάθημα έχει επιλέξει και διδάξει ένα τραγούδι, κοινό για όλους, Οι μαθητές πρέπει να το ξέρουν από μνήμης. Οι μαθητές θα ερμηνεύσουν ένα μουσικό μέρος χορωδιακά. Αφού έχουν επιλέξει δύο διαφορετικά τραγουδιστικά μέρη του Συνθέτη που παρουσιάστηκε, (ένα μονόφωνο και ένα δίφωνο) και αφού έχουν διαλέξει το φωνητικό τους ταίρι εκθέτουν τον εαυτό τους στους συμμαθητές τους ηχογραφώντας την κάθε προσπάθεια.
10.Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν οι μαθητές/-τριες τη φωνή τους	Εκκλησιαστική Βυζαντινή Μουσική / Κοσμική Βυζαντινή Μουσική: Εκφραστικότητα-Ερμηνεία. Απόδοση λόγου και μουσικότητας ερμηνευτών. 2 ώρες	Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/Πειραματισμός στο τραγούδι/ Εξαγωγή συμπερασμάτων Οπτικοακουστικό υλικό με διάφορους ερμηνευτές από το Πατριαρχικό αναλόγιο και την Δημοτική Παραδοσιακή Μουσική. Επιλογή/ Διδασκαλεία ενός τροπαρίου προσόμοιο από τον Όρθρο και την Θεία Λειτουργία & ενός δημοτικού τραγουδιού Διδασκαλεία: μορφολογική ανάλυση/ υφολογική/ φράσεις/ χρωματισμοί/ δυναμική/ απόδοση νοημάτων. Ο διδάσκων ζητάει από τους μαθητές να επιλέξουν έναν ψαλμό με Ισοκράτημα και ένα δημοτικό τραγούδι, και να το παρουσιάσουν στη επόμενη διδακτική ώρα.*
11.Να καταστούν ικανοί/-ές να ερμηνεύουν ένα τραγούδι ατομικά και χορωδιακά.	Απόδοση/Ερμηνεία τραγουδιού	Μέθοδος : Άσκηση/ Ακρόαση/ Ηχογράφηση/ παρατήρηση/ συζήτηση. Αυτή η διδακτική ώρα συνδέεται με την προηγούμενη. Ο διδάσκων, από το προηγούμενο μάθημα

<p>Να αναπτύξουν/καλλιεργήσουν τη φωνή τους Να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητα αναφορικά με τον εκφερόμενο λόγο στο τραγούδι. Να συνειδητοποιήσουν και να ακούσουν την «πραγματική φωνή» τους.</p>	<p>1 ώρα</p>	<p>έχει επιλέξει και διδάξει ένα ψαλμό και ένα δημοτικό τραγούδι, κοινό για όλους. Οι μαθητές πρέπει να το ξέρουν από μνήμης. Οι μαθητές θα ερμηνεύσουν ένα μουσικό μέρος χορωδιακά. Αφού έχουν επιλέξει έναν ψαλμό με Ισοκράτημα και ένα δημοτικό τραγούδι εκθέτουν τον εαυτό τους στους συμμαθητές τους ηχογραφώντας την κάθε προσπάθεια.</p>
<p>12. Να ασκηθούν οι μαθητές στο να εκτίθενται στο κοινό ως ηθοποιοί, μουσικοί, ερμηνευτές, χορευτές, σκηνοθέτες, που απαγγέλουν από στήθους, μικρά κείμενα ή αποσπάσματα κειμένων.</p>	<p>«Τελευταία διαδικασία μάθησης»/ Προετοιμασία παράστασης.</p> <p>5 ώρες</p>	<p>Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/Παρατήρηση/Πειραματισμός στο τραγούδι/ Διαθεματικότητα (Σκηνοθεσία, Χορός, Θέατρο, Υποκριτική, Κουστούμια, Πληροφορική) Διαπολιτισμικότητα «... Η Διαθεματική προσέγγιση αποτελεί δικαιολογημένα σήμερα ένα καίριο ζήτημα της παιδείας, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει για για την ολική ανάπτυξη της προσωπικότητας της νεολαίας η σύνδεση των επιμέρους σχολικών μαθημάτων. Η μουσική μπορεί να έχει έναν ενοποιητικό ρόλο μέσα σε οποιοδήποτε αναλυτικό πρόγραμμα πρόγραμμα σπουδών και να αποτελέσει βασικό άξονα της διαθεματικής προσέγγισης (βλ. Λ. Σέρρη, «Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ», Gutenberg, Αθήνα 2003.</p> <p>Παρακολούθηση ντοκιμαντέρ για το έθιμο του Γάμου *</p> <p>Αφού καταγράψουν διάφορα έθιμα κατά την προετοιμασία και διεξαγωγή ενός γάμου, οι μαθητές θα παρατηρήσουν τα σημεία που τους κέντρισαν το ενδιαφέρον. Μετά την προβολή θα προσπαθήσουν με δικά τους λόγια να καταγράψουν τις σκηνές. «Γάμος»-μία σύγχρονη «οπερέτα» παράσταση με τραγούδι, χορό, θεατρικό, παιχνίδι, μουσική, μουσικούς αυτοσχεδιασμούς (ήθη και έθιμα σε λιμπρέτο «Έθιμα του γάμου» σε λιμπρέτο, με</p>

		<p>αυτοσχεδιασμό από την θεματολογία των εθίμων.</p> <p>Επιλογή μουσικής, σκηνοθεσία, κουστούμια, χορού, από τους μαθητές σε συνεργασία με τους αντίστοιχους καθηγητές ειδικοτήτων.</p> <p>«Ο Γάμος αποτελούσε ιερό καθήκον, αγαπούσαν την οικογένεια και φρόντιζαν να την δημιουργήσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Σκοπός του γάμου ήταν η διατήρηση της γενιάς με την απόκτηση παιδιών, η καλή ανατροφή τους, καθώς και η αρμονική συμβίωση του ζευγαριού.....». Ήθη και έθιμα από διάφορες περιοχές της χώρας και όχι μόνο. Διαπολιτισμικότητα, χοροί και τραγούδια από διάφορες περιοχές, ρυθμοί και δρώμενα θα αποτελέσουν ένα πολύχρωμο μωσαϊκό, ως θεατρο-μουσικο-χορευτικό δρώμενο. Μπορούμε να προσεγγίσουμε, να αποτυπώσουμε και να παρουσιάσουμε τοπικούς ιδιωτισμούς του λόγου για άσκηση. Δρώμενα που θα στηρίζονται πάνω σε έθιμα τα οποία μπορούν να αποδοθούν οπερετικά π.χ. «Συζήτηση γονέων.....ότι τα παιδιά είναι έτοιμα για παντρεία..../ «Συζήτηση προξενήτρας με πατέρα..../ «Οι απόψεις του Νονού...../ «Συζήτηση για τα προικιά...../ «της πεθεράς με την κόρη..../ «γαμπρού και πεθερού..../ «της μάνας με την κόρη..../ «Ετοιμασίες μια βδομάδα πριν το γάμο...../ «Δείχνουμε την προίκα...../ «Ξυρίζεται ο Γαμπρός..../ «Χορός των αντρών...../ «Αποχωρισμός της νύφης από το σπίτι.../ «Άσπρο δαντελένιο πέπλο...../ «Το κέρασμα...../ «Η στέψη..../ «Το γλέντι». Η μουσική θα είναι επιλογή των μαθητών. Π.χ. το έθιμο «ξύρισμα του γαμπρού»- «Κουρέας της Σεβίλλης»</p> <p>Το αρχείο της ΕΡΤ μετά από τις τελευταίες ψηφιοποιήσεις έχει καταπληκτικό υλικό για το θέατρο, την υποκριτική, τη μουσική όπερα, τα ήθη και τα έθιμα</p> <p>Μόνιμη επίσκεψη στην πλατφόρμα της ΕΡΤ-υλικό ασφαλές (συναυλίες, χοροθέατρο, χορός, μουσική, θέατρο, συνεντεύξεις, ντοκιμαντέρ, κ.ά.), όλα σε μία βάση δεδομένων με μηχανή αναζήτησης.</p>
--	--	---

ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Γ΄ ΤΑΞΗ

Α΄ επίπεδο: μετρική –ερμηνεία τραγουδιού – επαφή με το μουσικό θέατρο

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ -	ΘΕΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
------------------------------	-------------------------	----------------

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ		
<p>1. Να είναι σε θέση οι μαθητές/-τριες να αναγνωρίζουν τα διάφορα μέτρα της ποίησης σε όποια ποιητικής μορφής κείμενα καλούνται να αποδώσουν ως ηθοποιοί και να ασκηθούν στην «ανάγνωση» μελωδικού σολφέζ</p>	<p>Μετρική και μελωδικό σολφέζ 3 ώρες</p>	<p>Σε συνέχεια της διδακτικής ενότητας «Μετρική» του μαθήματος ΦΩΝΗΤΙΚΗ-ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ της Α' λυκείου και αφού ο διδάσκων θυμίσει στους/στις μαθητές/-τριες τα βασικά μέτρα της ποίησης* (: ιαμβικό, τροχαϊκό, μεσοτονικό, δακτυλικό, αναπαιστικό) κάνοντας χρήση πίνακα ή παρουσίασης σε Η/Υ χρησιμοποιώντας power point, τους δίνει φωτοτυπίες με στροφές που φιλοξενούν στίχους με διαφορετικά μεταξύ τους μέτρα, ζητώντας τους να αναγνωρίσουν το μέτρο του κάθε στίχου. Αρχικά, καλό είναι να εργαστούν οι μαθητές/-τριες χωρισμένοι σε υποομάδες των 3 ή 4 μελών. Αργότερα –και πάντως, το αργότερο στη 2^η διδακτική ώρα- οι ασκήσεις αυτές θα «λύνονται» ατομικά –οπότε κάθε μαθητής/-τρια θα εργαστεί μόνος/-η. Στο πλαίσιο της 3^{ης} διδακτικής ώρας θα δίνονται μεμονωμένοι πολυσύλλαβοι στίχοι (με τουλάχιστον 15 συλλαβές), που σε πολλούς από αυτούς θα χρησιμοποιούνται δύο διαφορετικά μέτρα (π.χ. οι πρώτες έξι συλλαβές θα είναι γραμμένες σε ιαμβικό και οι υπόλοιπες εννέα σε μεσοτονικό) και θα ζητείται από τους μαθητές να βρουν αυτά τα μέτρα. Κάθε διδακτική ώρα θα ολοκληρώνεται με ασκήσεις μελωδικού σολφέζ -επιλεγμένες από όποιο ή όποια βιβλία κρίνει ο διδάσκων- που θα αποδίδουν όλοι οι μαθητές μαζί. Θα επιλέγονται σχετικά εύκολες μελωδίες με βάση τη μουσική και φωνητική ικανότητα και αντίληψη των μαθητών/-τριών. Προτείνουμε το σολφέζ της 1^{ης} διδακτικής ώρας να γίνεται για 5-7 λεπτά, της 2^{ης} για περίπου 10 και της 3^{ης} για περίπου 15. Επίσης, κρίνεται σκόπιμο οι μελωδικές ασκήσεις να περιλαμβάνουν παρεστιγμένα τέταρτα, όγδοα και τρίηχα ογδών σε ποικίλα tempi. Τέλος, στην 3^η διδακτική ώρα όλες οι μελωδικές ασκήσεις να είναι γραμμένες σε μικτά μέτρα, και μέτρα απλά, στη δεύτερη να είναι σε απλά και σύνθετα και στην 1^η σε απλά. *βλ. γι' αυτά τα μέτρα, Σταύρου, 2006, Βαγενάς, 1991, Σπαταλάς, 1997.</p>
<p>2. Να καταστούν ικανοί οι μαθητές/-τριες να αποδίδουν με θεατρική εκφραστικότητα ξένα και ελληνικά τραγούδια και μελοποιημένα ποιήματα</p>	<p>Ερμηνεία τραγουδιού 2 ώρες</p>	<p>Ο/Η καθηγητής/-τρια διδάσκει επιλεγμένα τραγούδια κυρίως των Θεοδωράκη, Χατζιδάκι, Σπανού, Χατζηνάσιου, Χατζή και Κραουνάκη* (είτε μέσω παρτιτούρα που διαβάζουν ως σολφέζ οι μαθητές/-τριες, είτε ακουστικά μέσω των ήχων και της φωνής του διδάσκοντος που τα «παραδίδει» στους/στις μαθητές/-τριες). Επιλέγει όμως τραγούδια που δεν είναι «δύσκολα» φωνητικά και μουσικά και που η απόδοση και η ερμηνεία τους κρίνεται ως ακόμα καλύτερη αν γίνει από έναν τραγουδιστή που υιοθετεί έναν πιο «προσωπικό» τρόπο απόδοσης των στίχων τους. Όσα, λοιπόν, από αυτά δεν απαιτούν τόσο «ατομική» εκφραστική, αποδίδονται από όλη την τάξη (δηλαδή ως μονόφωνα χορωδιακά). Αλλά όσα ερμηνεύονται καλύτερα μέσω ενός πιο «προσωπικού-ατομικού» τρόπου απόδοσης, όπως συμβαίνει π.χ. με κάποιες μπαλάντες, ή με ένα τραγούδι όπως το «Χάρτινο το φεγγαράκι» του Χατζιδάκι, ερμηνεύονται από μεμονωμένους μαθητές. Δηλαδή επιλέγει ο διδάσκων έναν/μία μαθητή/-τρια για να του/της το διδάξει και οι συμμαθητές/-τριές του/της παρακολουθούν τις</p>

		<p>παρατηρήσεις-υποδείξεις που του/της κάνει. (Σημειωτέο ότι αυτός ο τρόπος προσφέρει πολλαπλά μαθησιακά οφέλη, όχι μόνο στον/στην <i>άμεσα διδασκόμενο/-η</i> μαθητή/-τρια, αλλά και σε όλους παρακολουθούνη διδασκαλία που γίνεται <i>σε αυτόν/ή.</i>) *τουλάχιστον ένα καθενός από τους προαναφερόμενους συνθέτες</p>
<p>3.Να καταστούν ικανοί οι μαθητές/-τριες να προσδιορίζουν τα βασικά στοιχεία κάθε είδους/μορφής μουσικού θεάτρου, να αναφέρουν την εποχή στην οποία εμφανίστηκε το κάθε είδος και να τα συγκρίνουν μεταξύ τους.</p>	<p>Το περιεχόμενο κάθε είδους μουσικού θεάτρου και η εποχή στην οποία εμφανίστηκε κάθε τέτοιο είδος</p> <p>5 ώρες</p>	<p>Μία πρώτη αναφορά στα είδη του μουσικού θεάτρου έχει γίνει στο μάθημα της Β΄ γυμνασίου ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ (και ενδεχομένως και στο μάθημα ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ της Γ΄ λυκείου). Σε εκείνο όμως το μάθημα η έμφαση δόθηκε στη θεατρολογική και ιστορική διάστασή τους. Σε αυτό το μάθημα του λυκείου, η έμφαση θα δοθεί, προφανώς, στη <i>μουσική</i> διάσταση και μορφή κάθε είδους.</p> <p>Γενικότερα, οι δύο βασικοί στόχοι της ενότητας αυτής είναι να αντιληφθούν οι μαθητές/-τριες τη στενή και συχνά <i>οργανική</i> σχέση του θεάτρου με τη μουσική και το τραγούδι, αφού χρησιμοποιείται συχνά στο θέατρο η τραγουδιστική απόδοση κάποιων μονολόγων, διαλόγων ή κάποιων φράσεων που λέγονται από ένα σύνολο ηθοποιών (βλ. π.χ. τον χορό των τραγωδιών ή των αριστοφανικών κωμωδιών) και να αντιληφθούν τι είναι αυτό που μπορεί να χαρακτηριστεί <i>θεατρική απόδοση</i> ενός (οποιοδήποτε) <i>τραγουδιού</i> (η οποία, προφανώς, εκκινεί από την εστίαση στο περιεχόμενο των στίχων του και στη μέριμνα του ερμηνευτή να αποδώσει το περιεχόμενο και τη συναισθηματική κατάσταση που εκφράζουν αυτοί, μέσω μιας ανάλογης μορφής απόδοσης της μελωδίας του).</p> <p>Αρχικά θα διδαχθούν οι μαθητές/-τριες το πώς ορίζουμε <i>γενικά-ειδολογικά</i> ό,τι αποκαλούμε <i>μουσικό θέατρο</i>. Κατόπιν θα διδαχτούν τα είδη του μουσικού θεάτρου με τη σειρά εμφάνισής στην Ιστορία του Θεάτρου.</p> <p><u>Τα είδη μουσικού θεάτρου στην ιστορική τους εμφάνιση</u></p> <p>Τα τραγουδιστικά και χορευτικά μέρη της αττικής κωμωδίας (βλ. της αριστοφανικής) και της δραματικής ποίησης (βλ. της τραγωδίας τραγωδιών) ως είδη ενός οιονεί μουσικού θεάτρου.</p> <p>Το μπαλέτο και οι θεατρικές εκφάνσεις του (το πρώτο μπαλέτο εμφανίστηκε το 1581 ως μπαλέτο της Βασίλισσας Αικατερίνης των Μεδίκων)</p> <p>Η όπερα-μελόδραμα (17^{ος} αιώνας) και οι σύγχρονες όπερες. (Ο διδάσκων εξηγεί και τον όρο <i>άρια</i>, ενώ παρουσιάζει και τα είδη των φωνών: μπάσος, βαρύτονος, τενόρος, άλτο, μέτζο σοπράνο, σοπράνο λυρικοδραματική και κολαρατούρα. Εξηγεί όμως και τον όρο <i>λιμπρέτο</i>.)</p> <p>Η οπερέτα (ελληνική και ξένη)</p> <p>Η (ελληνική) επιθεώρηση (αναφέρεται ως ένα είδος θεάτρου στενά συνυφασμένο με το τραγούδι κυρίως και τον χορό δευτερευόντως)</p> <p>Μιούζικαλ</p> <p>Καμπαρέ (του μεσοπολέμου στη Γερμανία, αλλά και μεταγενέστερο σε διάφορες χώρες της Δύσης)</p> <p>Η μουσική κωμωδία και το ελληνικό κωμειδύλλιο</p> <p>Το χοροθέατρο (από την Πράτσια και τη Μάνου, ως τον Παπαϊωάννου)</p> <p>Η ροκ όπερα και οι διάφορες εκφάνσεις της (η πρώτη</p>

		<p>τέτοια όπερα γράφτηκε το 1969 και δισκογραφήθηκε στο άλμπουμ Tommy των WHO)</p> <p>Παρλάτα με μουσική. (Αφού εξηγήσει ο διδάσκων τι είναι η παρλάτα, θα αναφέρει ότι υπάρχουν και παρλάτες που συνοδεύονται από μουσική. Κάποιες μάλιστα από αυτές αποδίδονται σε μερικές strofές τους ως τραγούδια – κλασικό παράδειγμα το «Ο ηθοποιός του Χατζιδάκι από την «Οδό ονείρων»)</p> <p>Κάθε είδος παρουσιάζεται με μια σύντομη αναφορά στα ιστορικά στοιχεία της εμφάνισής του αλλά και στα βασικά του χαρακτηριστικά του. Η διδασκαλία του ολοκληρώνεται με την ακρόαση 3 περίπου αποσπασμάτων τέτοιων έργων από dvd ή από το youtube. Κατά την παρουσίαση των εν λόγω τραγουδιών στην οθόνη του Η/Υ, καλούνται οι μαθητές/-τριες να προσέχουν, εκτός από την υφή του τραγουδιού, και τον τρόπο έκφρασης του ηθοποιού-τραγουδιστή, ακόμα και μέσω κινήσεων του σώματος. Επίσης, καλούνται να προσέξουν την ιδιαίτερη «ατμόσφαιρα» που προκύπτει από το πλήθος των φωνών που αποδίδουν τα θεατρικά τραγούδια.</p> <p>ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Πρέπει να επισημανθεί στους/στις μαθητές/-τριες ότι σήμερα πια τα είδη του μουσικού θεάτρου και οι παραλλαγές τους είναι πολλές – δηλαδή όσες επιτρέπει η ελευθερία, η δημιουργικότητα και η επινοητικότητα των δημιουργών του θεάτρου. Έτσι, άλλα έργα του μουσικού θεάτρου έχουν περισσότερα μουσικά και τραγουδιστικά μέρη και λιγότερα μέρη πρόζας, και άλλα έχουν λιγότερα μουσικά μέρη και περισσότερα πρόζας. Επίσης, άλλα έχουν μουσικά μέρη που απλά «σχολιάζουν» ό,τι εξελίσσεται στο έργο μέσω πρόζας, ενώ άλλα «ντύνουν» με τραγούδια, ακόμα και διαλόγους ή μονολόγους που αντιστοιχούν σε τμήματα του έργου επί των οποίων εξυφαίνεται η ίδια η εξέλιξη του «μύθου»/της υπόθεσης του έργου. (Δηλαδή τα τραγουδιστικά μέρη σε άλλα έργα απλώς παρουσιάζουν τη συναισθηματική πτυχή των προσώπων του έργου, και σε άλλα, αποτελούν τμήματα που στοιχειοθετούν την ίδια την εξέλιξη της υπόθεσης του έργου.) Έτσι, είναι σκόπιμο να γίνει αναφορά στο ξεχωριστό είδος της «σύγχρονης λαϊκής μουσικής τραγωδίας ή λαϊκής όπερας» που στοιχειοθετείται στο έργο «Το Τραγούδι του Νεκρού Αδελφού» του Μ. Θεοδωράκη.* (Και είναι διδακτικά χρήσιμο να επισημάνει ο διδάσκων ότι το έργο αυτό συνδέεται με την αρχαία τραγωδία και με το πολιτικό θέατρο του Brecht –αφού αμφότερα αποτέλεσαν πηγές έμπνευσης του Θεοδωράκη-, ενώ εμπνέεται από την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα της εποχής στην οποία συνετέθη – οπότε μπορεί να γίνει αναφορά και στα στοιχεία έμπνευσης καλλιτεχνών όπως ο Θεοδωράκης, τα οποία συναρτώνται με συλλογικά οράματα και μια κοινωνικοπολιτική στάση και αντίληψη της κοινωνικής πραγματικότητας και, εν γένει, της ύπαρξης.) Καλό είναι όμως να γίνει μια αναφορά και σε κάποια ποιήματα του Μπρεχτ που έχουν μελοποιηθεί με θεατρικό τρόπο, ακριβώς επειδή και ο τρόπος γραφής τους παραπέμπει σε θεατρικούς μονολόγους, καθώς ο Μπρεχτ είναι εξαιρετος θεατρικός συγγραφέας.*</p>
--	--	--

		<p>Επειδή όμως στις μέρες μας ανεβαίνουν πολλές παραστάσεις μουσικού θεάτρου, είναι σκόπιμο να μπορέσει να προγραμματίσει ο διδάσκων την πραγματοποίηση μιας διδακτικής επίσκεψης της τάξης του σε ένα θέατρο, για να παρακολουθήσουν οι μαθητές/-τριές του μία μουσικοθεατρική πρόβα, αλλά και μία παράσταση ενός έργου του μουσικού θεάτρου.</p> <p>Μπορεί όμως ο διδάσκων να αναφέρει και το έργο «Οδός ονείρων» του Χατζιδάκι, που ένα από τα πρώτα – αν όχι το πρώτο «έντεχνο» ελληνικό μιούζικαλ των τελευταίων 10ετιών. **</p>
4. Να καταστούν ικανοί οι μαθητές/-τριες να αποδίδουν εκφραστικά, φωνητικώς «εύκολα»/«απλά» τραγούδια από διάφορα είδη μουσικού θεάτρου	Διδασκαλία τραγουδιών μουσικού θεάτρου 7 ώρες	<p>Επιλέγει ο διδάσκων, σύμφωνα με τις ικανότητες των μαθητών/-τριών του 4-5 ελληνικά και ξένα τραγούδια (διαθεματικότητα με το μάθημα των αγγλικών ή των γερμανικών, στην περίπτωση των έργων Brecht-Weill) από διάφορα είδη μουσικού θεάτρου που δεν παρουσιάζουν όμως ιδιαίτερη μουσική-φωνητική και ερμηνευτική-εκφραστική δυσκολία και τα διδάσκει στους /στις μαθητές/-τριές του. Κάποια τα διδάσκει σε όλο το τμήμα και κάποια άλλα -που και στο θεατρικό έργο από το οποίο προέρχονται, ερμηνεύονται από έναν μόνο ηθοποιό- τα διδάσκει, παρουσία όλων των συμμαθητών/-τριών τους, σε μεμονωμένους/-ες μαθητές/-τριες, επιλέγοντας, βέβαια, τους/τις καταλληλότερους/-ες. Άλλωστε αυτός ο τρόπος προσφέρει πολλαπλά μαθησιακά οφέλη, όχι μόνο στον/στην άμεσα διδασκόμενο/-η μαθητή/-τρια, αλλά και σε όσους/-ες παρακολουθούν τη διδασκαλία που γίνεται σε αυτόν/-ή.</p>

Β' επίπεδο: Προετοιμασία παράστασης-διδασκαλία τραγουδιών παράστασης-Παράσταση.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να συνειδητοποιήσουν και να κατανοήσουν οι μαθητές οι μαθητές, ότι κληροδότησε ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός στην παγκόσμια κοινότητα. Οικουμενικότητα. Φιλοξενία	Παράσταση/ Ολυμπιακοί Αγώνες Τελετή έναρξης και Λήξης. Διδασκαλία τραγουδιών μουσικού δρώμενου. 2 ώρες	<p>Μέθοδος: Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/ Παρατήρηση/ Πειραματισμός στο τραγούδι/ Εξαγωγή συμπερασμάτων</p> <p>Αναφορά στους Ολυμπιακούς αγώνες που έγιναν στην Αθήνα το 2004/ η χρονιά που επέστρεψαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Ελλάδα/ την γενέτειρα χώρα των αρχαίων και των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Το βασικό μοτίβο της τελετής ήταν η παρουσίαση της ελληνικής παραδοσιακής κουλτούρας και ιστορίας ξεκινώντας από τη μυθολογία και φθάνοντας μέχρι τη σύγχρονη Ελλάδα. Τελετή έναρξης*.</p> <p>Στόχος της γιορτής ήταν να υπογραμμίσει την υπερηφάνεια των Ελλήνων για τη χώρα τους και τον πολιτισμό τους. Τελετή λήξης**.</p> <p>(διαθεματικότητα με το μάθημα Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφία, Κινησιολογία-Σωματική έκφραση)</p>
2. Να ασκηθούν οι μαθητές στο να εκτίθενται στο κοινό ως ηθοποιοί, μουσικοί,	«Τελευταία διαδικασία μάθησης»/ Προετοιμασία παράστασης.	<p>Διαθεματικότητα (Σκηνοθεσία, Χορός, Θέατρο, Υποκριτική, Κουσουμία, Πληροφορική)</p> <p>Δια πολιτισμικότητα.</p>

<p>ερμηνευτές, χορευτές, σκηνοθέτες, απαγγέλουστές, κείμενα αποσπάσματα κειμένων.</p>	<p>Διδασκαλία τραγουδιών μουσικού δρώμενου. Μέθοδος : Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού/ Ενεργητική ακρόαση/Παρατήρηση/Πειρατισμός στο τραγούδι/</p>	<p>«... Η Διαθεματική προσέγγιση αποτελεί δικαιολογημένα σήμερα ένα καίριο ζήτημα της παιδείας, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει για την ολική ανάπτυξη της προσωπικότητας της νεολαίας η σύνδεση των επιμέρους σχολικών μαθημάτων. Η μουσική μπορεί να έχει έναν ενοποιητικό ρόλο μέσα σε οποιοδήποτε αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών και να αποτελέσει βασικό άξονα της διαθεματικής προσέγγισης (βλ. Λ. Σέργη, «Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ», Gutenberg, Αθήνα 2003.</p> <p>Ολυμπιακό Ιδεώδες. Θεατρο-μουσικο χορευτική παράσταση με δρώμενο από κείμενα μέσα από τον ελληνικό πολιτισμό, με έμφαση στις Αρετές, Φρόνηση, Σοφία, Ευγένεια, Ταπεινότητα, Εγκράτεια, Γενναιοδωρία, Εργατικότητα, Ανδρεία, Σωφροσύνη, Δικαιοσύνη, με αναφορές σε κείμενα φιλοσόφων της αρχαιότητας, μουσική από τον δώριο, Φρύγιο και Λύδιο, έως τις κλίμακες, χορό από τον Πυρρίχιο έως τον Τσάμικο</p> <p>«Η αρετή είναι αγαθό». (Σωκράτης από Αθήνα, 470 - 399 π.χ.).</p> <p>«Αφετηρία των αρετών είναι η ευσέβεια, και κορυφαίο όριό τους η Αγάπη». (Πυθαγόρας ο Σάμιος, 6ος αιω π.χ.)</p> <p>«Αρετή βαίνει δια μόχθων». (Ευριπίδης). Η Αρετή προχωρεί με μόχθους.</p> <p>«Νόμισμα είναι κι η Αρετή και θα 'πρεπε να είχε συναλλαγματική αξία». (Ευριπίδης).</p> <p>«ΑΡΕΤΗ ΔΙΔΑΚΤΗ ΕΣΤΙ», «η αρετή ανήκει στα έργα και δεν χρειάζεται πολλά λόγια ούτε μαθήματα». (Αντισθένης)</p> <p>«Τέλεια είναι η Αγάπη/φιλία των καλών ανθρώπων και εκείνων που είναι όμοιοι σχετικά με την αρετή». (Αριστοτέλης από Στάγειρα, 384-322 π.χ.).</p> <p>«Η φρόνηση είναι μητέρα και τροφός κάθε αρετής». (Αριστοτέλης).</p> <p>«Η αρετή είναι ανώτερη από τον πλούτο και πιο ωφέλιμη από την υψηλή καταγωγή, επειδή μπορεί και καθιστά δυνατά όσα είναι αδύνατα στους άλλους, όσα δεν προκαλούν φόβο στους πολλούς αυτή τα υπομένει με θάρρος». (Αριστοτέλης).</p> <p>«Δεν έχουν όλοι οι άνθρωποι την ίδια ιδέα για την αρετή». (Αριστοτέλης).</p> <p>«Να μεταχειριστείς την αρετή όχι για να κερδίσεις μα</p>
---	--	--

		<p>για να κάνεις καλό στους συνανθρώπους σου» . (Χίλων) .</p> <p>«Καλύτερος σύμβουλος για την αρετή αποδεικνύεται εκείνος που χρησιμοποιεί τη συμβουλή και την πειθώ παρά εκείνος που χρησιμοποιεί το νόμο και τον εξαναγκασμό» . (Δημόκριτος, απόσπ. 181) .</p> <p>«Πολλοί παραβγαίνουν στην πάλη και στο τρέξιμο στην αρετή όμως όχι» . (Διογένης από Σινώπη) .</p> <p>«Η αρετή ούτε σε πόλη πλούσια μπορεί να μείνει ούτε σε πλούσιο σπίτι» . (Διογένης) .</p> <p>«ΤΟ ΝΙΚΑΝ ΕΑΥΤΩΝ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΗ ΤΕ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΣΤΙ» , (Δημόκριτος)</p> <p>Επιλογή μουσικής, σκηνοθεσία, κουστούμια, χορού, από τους μαθητές σε συνεργασία με τους αντίστοιχους καθηγητές ειδικότητων.</p> <p>(διαθεματικότητα με το μάθημα Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφία, Κινησιολογία-Σωματική έκφραση)</p>
--	--	---

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ
ΤΑΞΕΙΣ Α', Β', Γ' ΛΥΚΕΙΩΝ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1α. Ποιά είναι η αποστολή του Προγράμματος Σπουδών για το μάθημα «Υποκριτική» στο Καλλιτεχνικό Λύκειο;

Το μάθημα «Υποκριτική» αποτελεί μια εμβάθυνση γύρω από τη θεωρία, την τέχνη και τις πρακτικές της υποκριτικής, στην οποία οι μαθητές/τριες έχουν ήδη κάνει τα πρώτα βήματα από το γυμνάσιο. Αποστολή του είναι να εξοικειώσει τους μαθητές/τριες με τις ανάγκες, τις υποκριτικές σχολές/μεθόδους, ιδιαίτερα τις σύγχρονες, μέσω της ομαδικής έρευνας, της γνωριμίας με την τρέχουσα διάσταση της υποκριτικής τέχνης στη χώρα μας και στο εξωτερικό και των πρακτικών εφαρμογών.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος υπάρχει διαρκής αναφορά και παρουσίαση της δουλειάς των πιο σημαντικών ανθρώπων που ασχολήθηκαν με την τέχνη της υποκριτικής από την εμφάνιση του πρώτου υποκριτή μέχρι τις μέρες μας.

Κατά τη διάρκεια των τριών τάξεων του Καλλιτεχνικού Λυκείου, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, οι μαθητές/τριες ερευνούν τη δομή της υποκριτικής και τη σχέση μεταξύ των εννοιών και των στοιχείων της τέχνης του ηθοποιού με την εκάστοτε σκηνοθετική γραμμή και αναλαμβάνουν εργαστηριακή έρευνα της σκηνικής πράξης, ως τρόπου πειραματικής και εργαστηριακής δοκιμής των προτάσεών τους με στόχο το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.

Το Πρόγραμμα Σπουδών σκοπό έχει να δώσει γνώσεις, κατευθύνσεις, ανατροφοδότηση και ερεθίσματα στους διδάσκοντες, που μπορούν να το συμβουλευτούν με κριτήριο τις ανάγκες της διδασκαλίας, σε συνδυασμό με τα ζητούμενα του σχολείου και τις προσλαμβάνουσες των μαθητών. Σχεδιάστηκε με γνώμονα την κάλυψη του πλαισίου για τη Θεωρία και Έρευνα της Υποκριτικής Τέχνης.

1β. Τί είναι η υποκριτική τέχνη

Η υποκριτική είναι η μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς μέσα από την παρουσία, την ενέργεια, τη φυσική και ενεργειακή προσωπικότητα του ηθοποιού σε συνθήκες παράστασης. Η παράσταση, έχοντας μεγάλη απόκλιση από την καθημερινή ζωή, απαιτεί πολλαπλάσια ενέργεια και παρουσία από την πλευρά του ηθοποιού, ο οποίος ως μόνο εφόδιο επί σκηνής έχει τον εαυτό του, δηλαδή το σώμα και την ψυχή του. Η υποκριτική τέχνη έχει μεγάλη συνάφεια με το κοινωνικό/πολιτισμικό πλαίσιο και διακρίνεται από κανόνες και κώδικες ανάλογα με την περιοχή στην οποία αναφέρεται και ανάλογα με την εποχή της. Σημαντική απόκλιση στην ίδια την υποκριτική τέχνη συναντάμε στα διαφορετικά μέσα και είδη τέχνης (θέατρο, κινηματογράφος κ.ο.κ.). Κάθε ηθοποιός μεταγράφει σε έναν ατομικό κώδικα ερμηνείας ό,τι έχει κατανοήσει, ερευνήσει και αποφασίσει βάσει της γραμμής που έχει η παράσταση και κάθε φορά τα ενεργοποιεί με τις λειτουργίες του.

Σύμφωνα με τον αμερικανό σκηνοθέτη David Mamet «ο ηθοποιός βρίσκεται στη σκηνή για ένα και μόνο λόγο, να επικοινωνήσει το έργο στους θεατές. Για να το πετύχει αυτό χρειάζεται καθαρή φωνή, εξαιρετική άρθρωση, ευλύγιστο σώμα και μια ικανοποιητική κατανόηση του κειμένου». Με αφορμή την παραπάνω άποψη μπορούμε να ανατρέξουμε στο αρχαίο ελληνικό θέατρο και να διαπιστώσουμε ότι από τότε μέχρι σήμερα, σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε, η προετοιμασία και εκγύμναση των ηθοποιών βασίζεται σε αυτή ακριβώς την αντίληψη. Ένα καλά γυμνασμένο σώμα και μία εξίσου καλά εξασκημένη φωνή είναι η αρχική, η πρώτη ύλη με βάση την οποία θα κοινωνήσει στους θεατές ό,τι έχει, ως περιεχόμενο, ο χαρακτήρας που ερμηνεύει κάθε ηθοποιός.

1γ. Πώς θα εργαστεί ο εκπαιδευτικός για το μάθημα;

Ως καταλληλότερη πρόταση εργασίας θεωρούμε αυτήν που συνδυάζει θεωρία και πράξη. Το πρόγραμμα σπουδών έχει μαθητοκεντρική κατεύθυνση. Ο εκπαιδευτικός καλλιεργεί την οικοδόμηση της γνώσης, κινούμενος πάντα μέσα από την εμπειρική διαδικασία στο διδακτικό πλαίσιο της φθίνουσας καθοδήγησης. Καλείται να παρουσιάσει, μέσα σε ομαδικών εργασιών, βίντεο, φωτογραφιών, συνεντεύξεων και άλλου πρωτογενούς υλικού, τα μεγάλα ρεύματα της υποκριτικής και κυρίως να εμπνεύσει στους μαθητές την ανάπτυξη της δικής τους δημιουργικότητας. Με την επιμόρφωση δημιουργικών ατομικών και ομαδικών ασκήσεων που θα προτείνει, οι μαθητές θα μπορέσουν να κατανοήσουν τη βασική μεθοδολογία κάθε σχολής και μεθόδου (Stanislavski, Meyerhold, Grotowski κ.ο.κ.). Κύριος στόχος είναι να καταλάβουν οι μαθητές ποιά είναι η ιστορική εξέλιξη της υποκριτικής στον κόσμο, ποιες οι διαφορές ανάμεσα στα πολλαπλά ρεύματα έως σήμερα αλλά κυρίως να αντιληφθούν, βιωματικά, και να υλοποιήσουν ατομικά και ομαδικά προγράμματα της τέχνης του ηθοποιού.

1δ. Πώς θα διεξαχθεί το μάθημα στα Καλλιτεχνικά Σχολεία;

Κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος στα Καλλιτεχνικά Σχολεία θα πρέπει να γίνει η προσπάθεια ώστε οι προηγούμενες γνώσεις και δράσεις από τα υπόλοιπα μαθήματα, να φτάνουν σε μια ολοκλήρωση μέσα από το μάθημα αυτό, επειδή η τέχνη της υποκριτικής βασίζεται, συνδυάζει και αφομοιώνει τα επιμέρους στοιχεία της θεατρικής πράξης (δραματουργία, σκηνοθεσία, κινησιολογία, σκηνογραφία κ.ο.κ.). Για το λόγο αυτό, προτείνουμε τη διασύνδεση με άλλα μαθήματα και, κυρίως, με το μάθημα της Σκηνοθεσίας. Εκείνο που έχει σημασία για το μάθημα αυτό είναι το άνοιγμα στη θεατρική πράξη με εργαστήρια μέσα και έξω από το σχολείο, δράσεις με επαγγελματίες του θεάτρου, παρακολούθηση παραστάσεων κ.ά. Η υποκριτική αποτελεί ιδιαίτερα πολύπλευρη τέχνη και ο επαγγελματικός προσανατολισμός προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να δώσουμε στο μαθητή/τρια όλα τα στοιχεία για την πραγματική διάσταση του αντικειμένου, εφοδιάζοντάς τον με πληροφορίες και εμπειρίες που θα κάνουν την επιλογή του πιο σαφή και καθαρή.

Προτείνουμε η αξιολόγηση του μαθήματος να είναι διαμορφωτική, με σκοπό την εμπέδωση και την αφομοίωση των αρχικών στόχων του Π.Σ. Ως καλλιτεχνικό μάθημα, η υποκριτική θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως ατομικό έργο σε εξέλιξη, με έμφαση στην ομαδική και προσωπική διαδικασία. Η πολυσημία μιας θεατρικής παράστασης θα πρέπει να αναδεικνύεται και να ενθαρρύνεται για τους μαθητές που ασχολούνται μ' αυτήν. Κατά την αξιολόγηση, ο εκπαιδευτικός - έμπειρος στη θεωρία και στην πράξη - πρέπει να ενισχύσει την καλλιέργεια της προσωπικής «γλώσσας» του μαθητή και όχι να επιδιώκει την προσαρμογή του σε κάποιο πρότυπο. Πολύ σημαντική μπορεί να είναι και η αυτοαξιολόγηση και η ετεροπαρατήρηση και αξιολόγηση των μαθητών μεταξύ τους, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα καλλιεργήσουν προσωπικό κριτήριο και σκηνική αισθητική. Εντέλει, πρέπει να καλλιεργηθεί η πρωτοβουλία, η συμμετοχικότητα, το προσωπικό ενδιαφέρον, ο σεβασμός στην ομαδική εργασία και η καλλιτεχνική κλίση του κάθε μαθητή/τριας. Τα παραπάνω θα αποτελέσουν και τα κριτήρια αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

1ε. Μεθοδολογία εκπόνησης Προγράμματος Σπουδών

Για τη διαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών Υποκριτικής Λυκείου διατυπώθηκαν οι στόχοι του συγκεκριμένου αντικειμένου και διερευνήθηκαν οι τρόποι επίτευξής τους. Μελετήθηκαν θεωρητικά κείμενα, πρακτικές που εφαρμόζονται παγκοσμίως και, κυρίως στη χώρα μας και προσαρμόστηκαν στις ανάγκες των καλλιτεχνικών σχολείων της Ελλάδας σήμερα. Στην πρόταση γίνονται πολλές αναφορές στη διασύνδεση του σχολείου με την κοινωνία και τον κόσμο του θεάματος και των γραμμάτων: Καλλιτέχνες στο σχολείο, οι μαθητές σε σκηνοθεσία / πρόβα θεάτρων, προγράμματα ανταλλαγής μαθητών στο εξωτερικό, τηλεδιάσκεψη με μεγάλους σκηνοθέτες του εξωτερικού που μιλάνε στα παιδιά ή δείχνουν την πρόβα τους κ.ο.κ. είναι κάποια από τα πλέον ενδεδειγμένα και πρωτοποριακά στοιχεία για την επίτευξη των στόχων του Π.Σ.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ

Α' Τάξη

Α' ΑΞΟΝΑΣ: Η Προετοιμασία του Ηθοποιού

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Να εξοικωθει ο μαθητής/τρια με την έννοια της συνεργασίας μέσα σε ομάδα.	<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργασία - Αλληλοσυμπλήρωση - Δυναμική της Ομάδας <p>1 τετράωρο</p>	<p>Οι μαθητές κάνουν ένα κύκλο. Δίνουμε την οδηγία να αλλάζουν θέση με έναν συμμαθητή τους κάθε φορά που θα συνεννοηθούν μεταξύ τους κρυφά με ένα νεύμα, μικροκίνηση, βλέμμα.</p> <p>Μπορεί να γίνει η μετακίνηση με ταυτόχρονη ανταλλαγή ενός αντικειμένου π.χ. μπάλας, μαντηλιού κ.ο.κ.</p>
Να οικοδομεί ο μαθητής/τρια το κατάλληλο κλίμα δημιουργικότητας και να ολοκληρώνει ένα αρχικό σχεδιάσμα με την ομάδα.	<ul style="list-style-type: none"> - Επινοητικότητα - Αφήγηση - Σύνθεση	<p>Οι μαθητές, με αφορμή μια αρχική λέξη που θα τους δώσει ο εκπαιδευτικός, ξεκινούν ένας-ένας να χτίζουν μια ιστορία με το σώμα και εκφραστικές κινήσεις χωρίς λόγια π.χ. κλουβί:</p> <p>1. Ένα πουλί μέσα στο κλουβί, 2. Μία γάτα το παρακολουθεί, 3. Βγαίνει το παιδί και διώχνει τη γάτα.....κ.ο.κ.</p> <p>Συνεχίζεται έως ότου ο εκπαιδευτής τους δώσει άλλη λέξη π.χ. κουτάκι. Τότε θα πρέπει η ιστορία που αφηγούνται χωρίς</p>

	2 τετράωρα	λόγο να ενσωματώσει τη νέα λέξη.
Να συμμετέχει ο μαθητής/τρια σε ομαδικές καλλιτεχνικές δημιουργίες (π.χ. χορικό).	- Ομαδική Δημιουργία - Χορός	Ο χορός των <i>Ορνίθων</i> , των <i>Βατράχων</i> κ.ο.κ. γίνεται αφορμή να μελετήσουν οι μαθητές υποκριτικά/κινησιολογικά τις έννοιες: χορός, ομάδα, συντονισμός, κοινότητα, τραγούδι κ.ά. Οι μαθητές: - δοκιμάζουν να κινηθούν σύμφωνα με το αντίστοιχο ζώο του χορικού που έχουν επιλέξει (πουλιά, βάτραχοι κ.λπ.). - χωρισμένοι σε ομάδες δημιουργούν κινησιολογικά μοτίβα, σε συνδυασμό με ήχο - επιλέγουν ή δημιουργούν μουσική που συνοδεύει τα προηγούμενα μοτίβα ενώ, ταυτοχρόνως, εκφέρουν και τους στίχους των χορικών.
	2 τετράωρα	

Β' ΑΞΟΝΑΣ: Η Ιστορία της Υποκριτικής

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
-------------------------------------	---------------	----------------

<p>Να γνωρίσει ο μαθητής/τρια την αρχή της υποκριτικής τέχνης και την προϊστορία του θεάτρου.</p>	<p>- Μίμηση - Τελετουργία - Μάσκα (συνεργασία με το εργαστήρι μάσκας και το μάθημα της σκηνογραφίας /ενδυματολογίας)</p> <p>3 τετράωρα</p>	<p>Οι μαθητές δημιουργούν ένα αρχαϊκό δρώμενο, αυτοσχεδιάζοντας τη λατρεία του «ανθισμένου σπόρου». Αναζητούν τους κινησιολογικούς κώδικες, τον ήχο, την έκφραση, την ομαδική επίκληση που αποτείνουν στη θεότητα - φύση.</p>
<p>Να κατανοήσει ο μαθητής/τρια το πέρασμα από τη θρησκευτική στην πολιτική διάσταση του αρχαίου δράματος.</p>	<p>- Χορικό Άσμα - Τράγων Ωδή - Υποκριτής - Προσωπείο</p> <p>14 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές διαλέγουν ένα θέμα από σατυρικό δράμα π.χ. <i>Ιχνηυτές</i>. Αποφασίζουν με ποιον τρόπο θα συμπληρώσουν το «ημιτελές» κείμενο του Σοφοκλή. Ολοκληρώνουν τη δημιουργική φάση της γραφής με αυτοσχεδιασμούς και στη συνέχεια αναζητούν την αρχική σχέση με τη μεταμφίεση και την απόκριση/απάντηση του «υποκριτή» που υποδύεται τον ήρωα.</p>

Γ' Άξονας: Ο Ηθοποιός Δημιουργεί

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να εξοικειωθεί ο μαθητής/τρια με την ερμηνεία ρόλων από το</p>	<p>- Χορός - Κορυφαίος - Πρωταγωνιστής</p>	<p>Επιλογή ρόλων και χορικών από τραγωδίες και κωμωδίες.</p>

<p>αρχαίο δράμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ρόλος -Οργανικότητα στην υποκριτική - Παρουσία και ενέργεια του ηθοποιού - Διαφορά χορού από τους πρωταγωνιστές <p>14 ώρες</p>	<p>Μελετάμε:</p> <ul style="list-style-type: none"> - πώς θα συμπεριφερθούν οι μετέχοντες στους χορούς, - πώς θα μετακινηθούν στο χώρο, - πώς θα συνδιαλλαγούν με τους υποκριτές, - τι κάνουν στα επεισόδια (όταν δεν έχουν προφανή συμμετοχή στη δράση)
<p>Να διαμορφώσει ο μαθητής/τρια μία ολοκληρωμένη αντίληψη για το θέατρο των αρχαίων και τη διαφορά του από το ψυχολογικό θέατρο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Συμπεριφορά - Συνθήκες - Διάθεση - Ύφος - Προσωπείο, σκευή - Κίνηση και λόγος 	<p>α. Οι μαθητές από τα προηγούμενα κείμενα που έχουν επεξεργαστεί επιλέγουν να «ανεβάσουν» σε διαφορετικό πλαίσιο (χώρο, εποχή, ύφος) ένα τραγικό κείμενο (π.χ. τον <i>Οιδίποδα Τύραννο</i>).</p> <p>Διαλέγουν το χώρο της τάξης, αρχικά, παίζοντας απλά, καθημερινά και χωρίς καμιά υπερβολή. Ανταλλάσσουν μερικές φράσεις ανάμεσα στο χορό και τον ήρωα και στη συνέχεια ανάμεσα σε δύο ήρωες (Οιδίπους - Κρέων).</p> <p>Σε δεύτερο στάδιο παίζουν το ίδιο ακριβώς κείμενο στον προαύλιο χώρο, με βαριά μακριά ρούχα και χρήση προσωπίου/μάσκας. Παρατηρούν την ανάγκη που δημιουργείται στην ερμηνευτική απόδοση.</p>

		<p>Καταγράφουν τα σχόλιά τους.</p> <p>Σε τρίτο στάδιο επιλέγουμε την επίσκεψη σε ένα αρχαίο θέατρο και την προσαρμογή εκεί όλου του προηγούμενου κειμένου. Ζητάμε από τους μαθητές να διατυπώσουν και να κάνουν βιωματικά όλες τις παρατηρήσεις πάνω στην υποκριτική που απαιτεί το τραγικό κείμενο στο δικό του περιβάλλον.</p> <p>β. Οι μαθητές απαγγέλουν ένα απόσπασμα αρχαίου ελληνικού δράματος, βασιζόμενοι στη μουσικότητα του κειμένου και προσπαθώντας να σωματοποιήσουν το κείμενο με βάση το ερέθισμα της γλώσσας, των δονήσεων και της μουσικότητας.</p>
<p>Να διαμορφώσει ο μαθητής/τρια μία ολοκληρωμένη αντίληψη για τους «υπερφυσικούς» ρόλους π.χ. φαντάσματα, μάντις, θεότητες.</p>	<p>5 τετράωρα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμπεριφορά - Διάθεση - Ύφος - Κίνηση - Λόγος 	<p>Οι μαθητές, από τα προηγούμενα κείμενα, διαλέγουν να μελετήσουν ήρωες με ιδιαίτερες, υπερφυσικές ιδιότητες όπως π.χ. ο Τειρεσίας, η Μήδεια, η Άρτεμις στον <i>Ιππόλυτο</i>, το φάντασμα του Πολύδωρου στην <i>Εκάβη</i>.</p>

		<p>Ζητάμε από τους μαθητές να μελετήσουν και να ερμηνεύσουν σωματικά και εκφραστικά αυτά τα Όντα που δεν έχουν απλές ανθρώπινες ιδιότητες.</p> <p>- Πώς περπατάει, πώς μιλάει, πώς αντιδρά, πώς εμφανίζεται και πώς αποχωρεί αυτός ο ήρωας;</p> <p>Τέλος ζητάμε να διατυπώσουν όλες τις παρατηρήσεις πάνω στην υποκριτική που απαιτεί αυτό το είδος ρόλων.</p>
	5 τετράωρα	

Β' ΤΑΞΗ

Α' Άξονας: Ο Ηθοποιός και το Θεατρικό Κείμενο

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
- Να ολοκληρώσει ο μαθητής/τρια την προετοιμασία του για την ερμηνεία ενός θεατρικού κειμένου.	Λόγος καθημερινός και λόγος σκηνικός	- Επιλέγουμε μια συνθήκη εκφοράς λόγου και παίζουμε ένα θεατρικό κείμενο (π.χ. <i>Το Τάβλι</i> του Δ. Κεχαΐδη) μέσα σε ένα τσίρκο. Αυτό λειτουργεί ως ενισχυτικό των ερμηνειών. Είναι μεγεθυντής του λόγου, της χειρονομίας και της συνολικής έκφρασης. Οι μαθητές/τριες πρέπει να κατανοήσουν,

		βιωματικά και εμπειρικά, ότι κάποια στυλ γλώσσας σε θεατρικά κείμενα μπορεί να παρασύρουν τους ηθοποιούς σε ελλιπή απόδοση του λόγου.
	2 τετράωρα	
- Να κατανοήσει ο μαθητής/τρια τη σχέση συμπεριφοράς – λόγου.	Ανάλυση θεατρικού κειμένου (συνεργασία με μάθημα θεατρολογίας, κινησιολογίας, αγωγής του λόγου κ.ά.)	Πρότζεκτ-Διαφορετικές ομάδες θα ασχοληθούν με διαφορετικά είδη θεατρικών κειμένων π.χ. 1. William Shakespeare: <i>Το ημέρωμα της στρίγγλας, Η Τρικυμία.</i> 2. Bertolt Brecht: <i>Ο Καυκασιανός κύκλος με την κιμωλία, Η όπερα της πεντάρας.</i> 3. Λούλας Αναγνωστάκη: <i>Η Παρέλαση, Σ' εσάς που με ακούτε</i> (η επιλογή είναι καλό να έχει σχέση με τη συνολική εικόνα που έχει για το τμήμα του ο εκπαιδευτικός). Αφού γίνει η επιλογή, κάθε μαθητής αναλαμβάνει από ένα ρόλο με στόχο να μελετήσει τη συμπεριφορά του: Να βρει - το κέντρο του, - το κίνητρό του, - την τακτική του, - το ρυθμό του, - το βλέμμα του - την προσέγγισή του σε άλλα πρόσωπα,

	2 τετράωρα	<p>πράγματα, ιδέες. Π.χ. Ας προσπαθούν να απαντούν διαρκώς πρακτικά σε ερωτήματα όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πώς πλησιάζει το παιδί η Γκρούσα (<i>Κύκλος με την κιμωλία</i>), - Γιατί πλέκει συνέχεια η Ζωή (<i>Παρέλαση</i>). - Τι αντιμετώπιση επιφυλάσσει ο Πρόσπερο για τους ναυαγούς;
--	------------	---

Β' Άξονας: Η Ιστορία της Υποκριτικής

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να εμβαθύνει ο μαθητής/τρια στη σχέση του ηθοποιού με το κείμενο και το θεατρικό έργο ως ισοδύναμο της δράσης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Δρων Λόγος - Ομιλία και Σιωπή 	<ul style="list-style-type: none"> - Μελετάμε τις ασκήσεις του Stanislavski για το κείμενο και το υποκείμενο. - Επιλέγουμε κείμενα από θεωρητικούς του θεάτρου και παρατηρούμε πώς αναπτύσσεται η θεωρία γύρω από την σχέση του ηθοποιού με το κείμενο: Τ. Λιγνάδης, Γ. Χουρμουζιάδης, Μ. Πλωρίτης, P. Pavis, B. Dort, A. Ubersfeld. - Προσπαθούμε να αναλύσουμε ένα θεατρικό απόσπασμα της

		επιλογής μας, βασισμένοι στα ρήματα που φανερώνουν ενέργειες και να κατανοήσουμε σε ποιο βαθμό ενισχύει η θεωρία την πράξη.
	2 τετράωρα	
Να κατανοήσει ο μαθητής/τρια πώς αναπτύσσεται, ιστορικά, ο θεατρικός λόγος σε σχέση με την υποκριτική τέχνη.	<ul style="list-style-type: none"> - Μιμόδραμα (Βυζαντινός Μίμος) - Θρησκευτικό θέατρο στο Μεσαίωνα - Commedia dell Arte - Θέατρο της Αναγέννησης - Pantomima 	Από τη βυζαντινή γραμματεία και το θρησκευτικό μεσαιωνικό θέατρο κατανοεί ο καθένας ότι ο λόγος υποχωρεί πολύ και καταλαμβάνει μεγάλο μέρος η μιμική. Εργαζόμαστε σε ομάδες, δημιουργώντας ένα κώδικα μιμικής και ερμηνεύοντας μέρη από την θρησκευτική παράδοση π.χ. «Η Εύα και ο πειρασμός», «Η Κιβωτός του Νώε», «Ο Ιωνάς και το κήτος».
	2 τετράωρα	
Να εξοικειωθούν οι μαθητές/τριες με μορφές θεατρικού λόγου π.χ. ποιητικό θέατρο.	<ul style="list-style-type: none"> - Ποιητικό θέατρο - Ανάγνωση, Απαγγελία, Επιτονισμός, Προφορικότητα 	Οι μαθητές μελετούν και παρουσιάζουν με μορφή θεατρικού αναλογίου κείμενα ποιητικού θεάτρου ελλήνων και ξένων συγγραφέων.
	2 τετράωρα	

Γ' Άξονας: Ο Ηθοποιός Δημιουργεί

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Να εμβαθύνει ο μαθητής/τρια στις έννοιες του δραματικού κειμένου ως αποτελέσματος της συμπεριφοράς.	<ul style="list-style-type: none"> - Δραματικό Κείμενο - Επιδιώξεις / Επιθυμίες - Έκφραση 	<p>Αυτοσχεδιασμός: (σε ζευγάρια)</p> <p>Ο ένας μαθητής ξεκινά μια αφήγηση. Κατά τη διάρκεια της αφήγησης, ο άλλος του δίνει κάποια στοιχεία τα οποία ο αφηγητής πρέπει να ενσωματώνει κάθε φορά (π.χ.: Πήγα προχθές στη γιαγιά μου στο σπίτι της ... (στοιχείο που δίνεται: «χρυσάνθεμα»)</p> <p>Αφηγητής: ... το οποίο βρίσκεται στο χωριό. Στην αυλή πάλι ήταν ανθισμένα τα χρυσάνθεμα της κ.ο.κ.)</p> <p>Οι μαθητές μελετούν και αποφασίζουν ποιο θεατρικό κείμενο θα μελετήσουν υποκριτικά για το υπόλοιπο της χρονιάς. Μπορεί να ετοιμάσουν και υλικό για παρουσίαση/παράσταση.</p>
Να εμβαθύνει ο μαθητής/τρια στις έννοιες του ήρωα, του χαρακτήρα, του ύφους και του τρόπου εκφοράς	<ul style="list-style-type: none"> - Χαρακτηριστικά μίας συμπεριφοράς (ο χαρακτήρας) - Χρωματισμός και Εκφορά του 	<p>Μελέτη του έργου με έμφαση στις λεπτομέρειες του χαρακτήρα και των ερμηνειών. Συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς</p>

του λόγου.	Λόγου 2 τετράωρα	που διδάσκουν Αγωγή του λόγου, κινησιολογία, μάσκα και ενδυματολογία κ.ο.κ.
Να συγκρίνουν και να αναδείξουν τις ιδιότητες ενός θεατρικού έργου μέσα από όσα έχουν κατανοήσει μέχρι την συγκεκριμένη ενότητα.	Είδη θεάτρου/λόγου, Χαρακτήρες, Δράση, Ύφος, Ατμόσφαιρα 4 τετράωρα	Οι μαθητές θα μελετήσουν στο σύνολό τους κείμενο/α, τα οποία θα παρουσιάσουν στους συμμαθητές τους με έμφαση στα στοιχεία που θα τους ζητηθούν.

Γ' ΤΑΞΗ

Α' Άξονας: Ο Ηθοποιός στην Κοινωνία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Να αντιληφθεί ο μαθητής/τρια τη σημασία του ηθοποιού στην κοινωνία, διαχρονικά.	Κράτος και θέατρο Χορηγία Θέατρο του διαφωτισμού, της προπαγάνδας, θέατρο ντοκουμέντο... Θέατρο του καταπιεσμένου (Augusto Boal)	Ασκήσεις με περιεχόμενο την διαχείριση του πολιτιστικού προϊόντος που είναι το «Θέατρο» και πώς αντιμετωπίζεται ο «Ηθοποιός»: Τί κάνει το κράτος/η κοινότητα/ο άρχων/ο βασιλιάς για την υποστήριξη του θεάτρου; Τι είδος θεάτρου θέλει; Ποιος είναι ο ρόλος του ηθοποιού; Ασκήσεις από το θέατρο του καταπιεσμένου.

		Αλφαριθμητισμός και θεατρική πράξη. - Πώς μπορώ να ενισχύσω μια ομάδα προσφύγων που δεν μιλούν ελληνικά ή αγγλικά, να εκφραστούν μέσα από το θέατρο. - Ερμηνευτικές προσεγγίσεις πολιτικού θεάτρου π.χ. Bertolt Brecht, Vladimir Mayakovsky, Peter Weiss, Πέτρος Μάρκαρης
	1 τετράωρο	
Να συνειδητοποιήσει ο μαθητής/τρια τη δύναμη της τέχνης του ηθοποιού ως κοινωνικής μονάδας.	Το θέατρο ως μορφή κοινωνικής αφύπνισης και παρέμβασης	Οι μαθητές/τριες με δικές τους ιδέες δημιουργούν ένα αυτοσχεδιασμό με κοινωνικό θέμα π.χ. ένας άστεγος πεθαίνει από το κρύο. Στη συνέχεια αυτοσχεδιάζουν πάνω στη δημιουργία ενός θεατρικού «μανιφέστου» με προορισμό την παρουσίασή του σε ανοιχτούς χώρους της πόλης.
	2 τετράωρα	

Β' Άξονας: Η Ιστορία της Υποκριτικής

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Να έχει ο μαθητής/τρια μια πλήρη εικόνα για	Μάγος Ηθοποιός Ερμηνευτής	Οι μαθητές ερευνούν και επεξεργάζονται τη σημασία του ρόλου του

<p>την ιστορία του θεάτρου. Να γνωρίζει το ρόλο που έπαιξε το θέατρο στην κάθε εποχή και την κοινωνικοπολιτική του επίδραση.</p>	<p>Διασκεδαστής Κοινωνικός Επαναστάτης</p> <p>1 τετράωρο</p>	<p>ΗΘΟΠΟΙΟΥ. Σχολιάζουν και ανταλλάσσουν απόψεις ενώ επιμελούνται ένα αφιέρωμα σε κάθε εποχή, ανά ομάδα των 3 ατόμων.</p>
<p>Οι μαθητές/τριες να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται πώς ο ηθοποιός αποτελεί ένα κοινωνικό/πολιτικό στοιχείο που η εκάστοτε κοινωνική δομή επιδιώκει να το ελέγχει.</p>	<p>Κοινωνία και ηθοποιός Ηθοποιός στις πολιτικές, αντιπολεμικές, κοινωνικές κ.ά. διεκδικήσεις π.χ. Βιετνάμ, φιλειρηνικά κινήματα, αντιφασιστικοί αγώνες, διώξεις ηθοποιών...</p> <p>1 τετράωρο</p>	<p>Οι μαθητές παρακολουθούν αποσπάσματα από ταινίες που αναφέρονται στη ζωή και την κοινωνική δράση του ηθοποιού από κάθε εποχή. Καταγράφονται οι παρατηρήσεις και επιλέγονται έργα τα οποία παρουσιάζονται εν μέρει ή ολόκληρα με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική παρουσία των ηθοποιών /θιάσων που ανεβάζουν τα έργα.</p>
<p>Να γίνει αισθητή και κατανοητή η παρουσία της υποκριτικής τέχνης σε κοινωνικές συμπεριφορές.</p>	<p>Υποκριτές και Συνομιλητές Ρόλοι και ταυτότητες Το θέατρο στη ζωή μας</p>	<p>Οδηγίες προς τους μαθητές: - «Αρχίστε να μιλάτε. Μπορείτε να λέτε οτιδήποτε». - «Αρχίστε να περπατάτε αλλά ο λόγος σας να μείνει ο ίδιος (κατά διαστήματα να σταματάτε)».</p>

		<p>- «Σε κάθε στάση σας πάρτε μια πόζα (ο λόγος παραμένει ο ίδιος)».</p> <p>- «Σε κάθε στάση αφήστε το λόγο να επηρεάζεται από την πόζα».</p> <p>Συνολικά έχουμε 4 φάσεις. Στόχος είναι να αντιληφθεί ο μαθητής τι συμβαίνει στο λόγο (καθημερινό) όταν αλλάξει η στάση του σώματος.</p>
	1 τετράωρο	
Να αφομοιώσουν τα στοιχεία του αυστηρού κώδικα κάποιων μορφών σκηνικής τέχνης, στις σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις.	Η γλώσσα της τελετουργίας στη σύγχρονη σκηνή	Οι μαθητές γνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> - το Μπαλινέζικο θέατρο, - τους περιστρεφόμενους δερβίσιδες, - το Θέατρο Νο και - το Θέατρο Kabuki κ.ά
	1 τετράωρο	

Γ' Άξονας: Ο Ηθοποιός Δημιουργεί

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Να μπορέσει ο/η μαθητής/τρια από την ομαδική δημιουργία και συνεργασία να περάσει στο να στέκεται ως μονάδα στη σκηνή χρησιμοποιώντας στο έπακρο τα εκφραστικά του μέσα και να μπορεί	Μονόλογοι Αυτοσχεδιασμός σε ατομική βάση, έχοντας τους άλλους για θεατές Έκθεση ατομική	Οι μαθητές διαλέγουν ένα μονόλογο και επιλέγουν το πλαίσιο στο οποίο θα τον ερμηνεύσουν. Βρίσκουν: <ul style="list-style-type: none"> - ποιος μιλάει - σε ποιον απευθύνεται - γιατί το κάνει - ποιο είναι το ύφος του μονολόγου - ποια είναι η

από μόνος να υποστηρίξει μία ολόκληρη σκηνή.	2 τετράωρα	ατμόσφαιρα
Να γίνει ορατή και σαφής η διαφορά της υποκριτικής τέχνης που ασκεί ηθοποιός σε άλλα μέσα όπως στον κινηματογράφο, στο ραδιόφωνο, στην τηλεόραση κ.ο.κ.	Υποκριτική και μέσα (Κινηματογράφο, Τηλεόραση, Ραδιόφωνο) 3 τετράωρα	Οι μαθητές ερευνούν και αποφασίζουν ποιο θεατρικό κείμενο θα μελετήσουν υποκριτικά για το γύρισμά του σε ταινία μικρού μήκους. Μπορεί να συνεργαστούν με τα μαθήματα κινηματογράφου, δημιουργικής γραφής και δραματοποίησης
Να γίνει ορατή και σαφής η διαφορά της υποκριτικής τέχνης που ασκεί ο ηθοποιός σε μορφές σκηνικής απόδοσης όπως είναι το θεατρικό αναλόγιο, η δημόσια ανάγνωση, η εγκατάσταση, η παρλάτα κ.ο.κ.	Θεατρικό αναλόγιο, Ανάγνωση σε δημόσιο χώρο, Stand up comedy, performance	- Ένα θεατρικό ή άλλο κείμενο (ποιητικό, πεζό) επιλέγεται για να γίνει θεατρικό αναλόγιο. Ποια στοιχεία θα επιλέξουμε να τονίσουμε και ποια δεν θα χρειαστεί να μας απασχολήσουν για αυτή την παρουσίαση. - Αλλαγές (Shifts): (πάλι σε ζευγάρια) Ο ένας είναι ο performer και ο άλλος ο παρατηρητής. Ο performer ξεκινάει μια σωματική δραστηριότητα/ κίνηση στο χώρο. Οι κινήσεις πάντα περιλαμβάνουν τη φωνή/το λόγο. Αφού τον αφήσει λίγα δευτερόλεπτα να κινηθεί, ο παρατηρητής του δίνει την οδηγία «άλλαξε». Με

		αυτή την οδηγία πρέπει αυτός που κινείται να δώσει μια άλλη, διαφορετική κινητική κατάσταση. Ο παρατηρητής έχει δικαίωμα να ζητήσει αμέσως «αλλαγή». Οι αλλαγές είναι απότομες και η άσκηση έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει και να εξασκήσει ο μαθητής τα εκφραστικά του μέσα σε τέτοιο βαθμό που να μπορεί να αντεπεξέλθει σωματικά σε οτιδήποτε του ζητηθεί άμεσα και αποτελεσματικά.
	3 τετράωρα	
Να κατανοήσουν και να αφομοιώσουν τη σημασία της τεχνικής για τη δημιουργία και την απόλυτη σημασία που έχει η ερμηνεία για τον κάθε ηθοποιό/περφόρμερ / άνθρωπο	Τεχνικές και μικτές μορφές υποκριτικής 2 τετράωρα	Μελετούν σε ομάδες με κοινό ενδιαφέρον, διάφορα είδη θεάτρου σε συνδυασμό με άλλες τέχνες: χοροθέατρο, μαύρο θέατρο, κουκλοθέατρο, θέατρο σκιών.
Να γίνει πράξη και εμπειρία των μαθητών η προετοιμασία για παράσταση	Συνεργασία, Πρόβα, Προετοιμασία, Δραματουργική επεξεργασία.	Οι μαθητές μοιράζονται σε ομάδες, όσες και οι σκηνές ενός έργου. Αναλαμβάνουν να το προετοιμάσουν για παράσταση, έχοντας ο καθένας ένα ρόλο και ένας επιπλέον θα ορισθεί σκηνοθέτης. Κάθε ομάδα

	2 τετράωρα	ετοιμάζει τη σκηνή της κι έτσι στο τέλος υπάρχουν πολλοί που παίζουν το ρόλο του πρωταγωνιστή κ.ο.κ.
--	------------	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ		
Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ		
<p>Σκοπός του μαθήματος της φωτογραφίας είναι οι μαθητές, να εξοικειωθούν με την Τέχνη και την τεχνική της φωτογραφίας, να πειραματιστούν με τεχνικές και τεχνολογίες, να καλλιεργήσουν αυτόνομη προσωπική έκφραση και να δημιουργήσουν προσωπικό πρωτότυπο καλλιτεχνικό έργο.</p>		
Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
1^η Θεματική: Ιστορική αναδρομή – Εξέλιξη της φωτογραφίας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνωρίζουν τους σημαντικότερους σταθμούς της ιστορίας της φωτογραφίας. - Εκτιμούν τις τεχνολογικές εξελίξεις μέσα από τις εικόνες της κάθε εποχής - Ονομάζουν την κάθε τεχνική εκτύπωσης. 	<p>Από τον 4^ο αιώνα και τον Αριστοτέλη στην ψηφιακή εποχή. Π.χ. 1558 Giovanni Battista della Porta camera obscura, 1826 Niepce Ηλιογραφούρα, 1830 Daguerre Νταγκεροτυπία, Αρχές 18ου αι. William Henry, Fox Talbot Ταλμποτυπία, 1975 η πρώτη ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, 2000 Πρώτη ψηφιακή μηχανή με αισθητήρα 3.000.000 εικονοστοιχείων κ.λ.π.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση στους μαθητές των σημαντικότερων χρονολογικών σταθμών της ιστορίας της φωτογραφίας. - Επεξήγηση της αρχής λειτουργίας της «camera obscura» - Συνοπτική παρουσίαση των τεχνολογικών εξελίξεων των φωτογραφικών μηχανών από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μέχρι και την έλευση της ψηφιακής τεχνολογίας (σήμερα).
<ul style="list-style-type: none"> - Αναγνωρίζουν τη δυναμική της φωτογραφικής τέχνης. - Κατασκευάζουν μια «camera obscura». 	1 ώρα	<ul style="list-style-type: none"> - Συνοπτική παρουσίαση των τεχνικών εκτύπωσης φωτογραφιών. - Δημιουργία ομάδων εργασίας και κατασκευή μιας «camera obscura». - Παρατήρηση και καταγραφή του περιβάλλοντος χώρου μέσα από την «camera obscura».

Άξονας: Μορφικά στοιχεία της φωτογραφικής εικόνας		
2^η Θεματική: Θεωρία του φωτός και του χρώματος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοήσουν τις βασικές έννοιες του φωτός και του χρώματος. - Περιγράψουν τη φύση και τη μετάδοση του φωτός. - Αναγνωρίζουν τα είδη φωτισμού. - Συσχετίζουν την ένταση φωτεινής πηγής και φωτισμού. - Περιγράφουν την απορρόφηση, την ανάκλαση, τον κορεσμό, και τη λαμπρότητα ενός χρώματος. - Ορίζουν τα βασικά και τα συμπληρωματικά του φυσικού φωτός. - Να ερμηνεύουν τη σημασία του χρώματος στη σύνθεση. - Να ορίζουν τη χροιά, τον κορεσμό, τη φωτεινότητα και τη λαμπρότητα ενός χρώματος. 	<p>Φύση του φωτός Μετάδοση του φωτός Φυσικό φως: φωτεινή ροή, ένταση φωτεινής πηγής, ένταση φωτισμού. Απορρόφηση και ανάκλαση φωτός. Απόχρωση, κορεσμός, λαμπρότητα. Τι είναι χρώμα. Βασικά, συμπληρωματικά χρώματα φυσικού φωτός. Θερμοκρασία χρώματος. Η σημασία του χρώματος στη φωτογραφία και στη σύνθεση. Χαρακτηριστικά χρώματος: Χροιά, κορεσμένος, φωτεινότητα, ισορροπία.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση στους μαθητές της βασικής θεωρίας του φωτός και του χρώματος. - Παρουσίαση ανάλυση του ορατού φωτός με τη βοήθεια γυάλινου πρίσματος. - Παρουσίαση μέσα από πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας των βασικών χαρακτηριστικών του χρώματος γενικά (RGB και CMYK). - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Χρήση φυσικού φωτός με σκοπό τη δημιουργία φωτοσκιάσεων πάνω σε αντικείμενα ή και πρόσωπα. Καταγραφή των παρατηρήσεων. - Παρουσίαση α/μ και έγχρωμων φωτογραφιών με σκοπό την ανάλυση της σημασίας του χρώματος στη σύνθεση.
--	---	---

Άξονας: Μέσα, τεχνικές και λειτουργία της φωτογραφίας		
3^η Θεματική: Το σώμα της φωτογραφικής μηχανής – Ψηφιακή εποχή		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εξηγούν την αρχή λειτουργίας μιας φωτογραφικής μηχανής. - Αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη φωτογραφικών μηχανών που έχουν χρησιμοποιηθεί. - Παρουσιάζουν τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται μια ψηφιακή φωτογραφική μηχανή. - Περιγράφουν τα διάφορα είδη αισθητήρα που υπάρχουν στις ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές. - Χρησιμοποιούν τις βασικές λειτουργίες-ρυθμίσεις μιας σύγχρονης ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής. - Επιλέγουν και να χρησιμοποιούν τα διάφορα είδη στα αποθηκευτικά μέσα που υπάρχουν. 	<p>Είδη φωτογραφικών μηχανών με φιλμ: κασέτας 110mm και 126mm, 35mm, viewfinder, 35mm μονοοπτική slr με ρολό 120mm και απευθείας σκόπευση, medium format camera, διοπτρική ρεφλέξ, studio camera κ.λ.π. Μηχανές που έχουν χρησιμοποιηθεί για ειδικές χρήσεις (κατασκοπευτικές, υποβρύχιες κ.λ.π.). Τα μέρη που απαρτίζεται μια dslr (Σώμα, πεντάπρισμα, αισθητήρας κ.λ.π.) Το σώμα μιας ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής (dslr) (Προγράμματα έκθεσης, εξισορρόπηση λευκού (White Balance), ρύθμιση βαθμών Kelvin (θερμοκρασία χρώματος), ευαισθησία iso, κ.λ.π. Είδη dslr και αισθητήρων. Αποθηκευτικά μέσα και διαδικασίες αποθήκευσης.</p> <p>2 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση των βασικών φωτογραφικών μηχανών με φιλμ (ως οπτικό υλικό). - Παρουσίαση και επίδειξη ενός σύγχρονου σώματος ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής. - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Επίδειξη και πρακτική εξάσκηση των διαφόρων λειτουργιών και ρυθμίσεων μιας ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής. - Με θέμα τη «φόρμα» πραγματοποιούνται λήψεις μέσα από συγκεκριμένες ρυθμίσεις της ψηφιακής μηχανής. Καταγραφή των αποτελεσμάτων και συζήτηση. - Μεταφορά και αποθήκευση εικόνων από την κάρτα μνήμης στον Η/Υ. - Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας.

Άξονας: Μέσα, τεχνικές και λειτουργία της φωτογραφίας		
4 ^η Θεματική: Ο φακός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνωρίσουν τα βασικά είδη φακών που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας φωτογράφος. - Περιγράψουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά ενός φακού. - Διακρίνουν τα είδη των φακών - Επιλέγουν τα χαρακτηριστικά ενός φακού αναλόγως του είδους φωτογράφισης. - Χειρίζονται την εστίαση ενός φακού. 	<p>Ανατομία ενός φακού Τα βασικά χαρακτηριστικά ενός φακού: εστιακή απόσταση, φωτεινότητα. Τεχνικά χαρακτηριστικά ενός φακού. Κατασκευή ενός φακού. Είδη φακών αναλόγως εστιακής απόστασης. Χρήσεις φακών αναλόγως θεματικής (π.χ. macro φωτογραφία, πορτραίτο, σπορ κ.λ.π.) Εστίαση (χειροκίνητη, αυτόματη, σημεία εστίασης). Εξουδετέρωσης κραδασμών, μετατροπείς εστιακής απόστασης.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση στους μαθητές της διαδικασίας κατασκευής ενός φακού. - Επίδειξη σειράς κύριων φακών με ταυτόχρονη επεξήγηση των βασικών χαρακτηριστικών τους. Χαρακτηρισμός τους αναλόγως εστιακής απόστασης. - Δημιουργία ομάδων εργασίας με σκοπό την κατασκευή φακού από απλά υλικά. - Πρακτική εξάσκηση σε θέματα χρήσης και εστίασης των φακών καθώς και πειραματικές λήψεις. - Μελέτη και καταγραφή των αποτελεσμάτων, συζήτηση. - Παρουσίαση φωτογραφιών από διάφορες θεματικές και αναφορά σε χρήση συγκεκριμένων φακών.

Άξονας: Μέσα, τεχνικές και λειτουργία της φωτογραφίας		
5 ^η Θεματική: Φωτογραφικός εξοπλισμός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνωρίζουν τον βασικό και ειδικό φωτογραφικό εξοπλισμό για την παραγωγή συγκεκριμένου φωτογραφικού έργου. - Γνωρίζουν τον εξοπλισμό ελέγχου φωτός (τεχνητού και φυσικού). - Σχεδιάζουν και να υλοποιούν φωτογραφικά projects βάση συγκεκριμένου εξοπλισμού. - Ελέγχουν τις ρυθμίσεις της φωτογραφικής μηχανής και των φλας. - Χρησιμοποιούν το φωτόμετρο. - Χρησιμοποιούν τη γκρι κάρτα και τα διάφορα φωτογραφικά φίλτρα. - Οργανώνουν τον προσωπικό τους εξοπλισμό. 	<p>Εξοπλισμός studio: Studio flash, γεννήτρια, φωτόμετρο χειρός, τρίποδο, σταντ, ανακλαστήρες, διαχυτές, soft κ.λ.π. Προσωπικός εξοπλισμός: Φωτογραφική τσάντα (είδη-χρησιμότητα), καθαριστικά σώματος, καθαριστικά φακού, αλεξήλια, φυσητήρας, κάρτες μνήμης, φίλτρα φακού (διαβάθμισης, χρωματιστά, κ.λ.π.), γκρι κάρτα, εξωτερικά φλας.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση του βασικού εξοπλισμού που πρέπει να διαθέτει ένα στούντιο φωτογράφισης. - Παρουσίαση προσωπικού εξοπλισμού και διαφόρων φίλτρων του φακού. - Παρουσίαση της χρήσης διαφόρων μεθόδων φωτομέτρησης, φωτόμετρο χειρός, (προσπίπτοντος και ανακλώμενου φωτός) γκρι κάρτα. - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Με θέμα τη «φόρμα», πειραματισμός με τη χρήση ειδικών εξαρτημάτων για τον έλεγχο του φωτός. Καταγραφή και σχολιασμός των παραγόμενων φωτογραφιών. <p>Προτείνεται εκπαιδευτική επίσκεψη σε επαγγελματικό χώρο.</p>

Άξονας: Μορφικά στοιχεία της φωτογραφικής εικόνας		
6^η Θεματική: Βάθος πεδίου – Στοιχεία σύνθεσης φωτογραφικής εικόνας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοήσουν τον έλεγχο της δράσης του βάθους πεδίου, συγχρόνως με τις θεμελιώδεις αρχές της φωτογραφικής σύνθεσης. - Ελέγχουν την προοπτική στο φωτογραφικό κάδρο και το σημείο φυγής. - Συσχετίσουν τις τιμές του διαφράγματος με το βάθος πεδίου. - Να επιλέγουν την κατάλληλη ταχύτητα, κατά θεματική περίπτωση. - Σχεδιάζουν και να επιλύουν, ζητήματα φωτογραφικής σύνθεσης, μέσα από τους βασικούς κανόνες της φωτογραφικής τέχνης. - Αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν τον «ρυθμό» μέσα στο φωτογραφικό κάδρο. - Εκτιμούν και να επιλύουν προβλήματα κατά τη σύνθεση της φωτογραφικής εικόνας. 	<p>Η προοπτική στη φωτογραφία Βάθος πεδίου και τιμή διαφράγματος. Ταχύτητα κλείστρου και τιμή διαφράγματος. Το κάδρο (framing) Σημείο φυγής Ο κανόνας των τρίτων Περιεχόμενο κάδρου και φόρμα Είδος κάδρου (γενικό, μερικό, σημειακό κ.λ.π.) Σύνθεση μέσα στο κάδρο Η γωνία λήψης Ρυθμός στη σύνθεση Σφάλματα σύνθεσης (στραβός ορίζοντας, παραμορφωμένη προοπτική κ.λ.π.)</p> <p>3 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση των τιμών διαφράγματος σε σχέση με το βάθος πεδίου. - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Πειραματισμός με φωτογράφιση του ίδιου αντικειμένου ή/και προσώπου με διαφορετικές τιμές διαφράγματος για τον έλεγχο του βάθους πεδίου. - Παρουσίαση των βασικών κανόνων σύνθεσης. - Φωτογράφιση αντικειμένου ή/και προσώπου με διαφορετικές γωνίες λήψης, διαφορετική τοποθέτηση μέσα στο κάδρο, διαφορετικές τιμές ταχύτητας και τιμής διαφράγματος. - Πειραματισμός με φωτογράφιση των χώρων του σχολείου με σκοπό την αποτύπωση του ρυθμού. - Κριτική συζήτηση των παραγόμενων φωτογραφιών και καταγραφή των βασικών σημείων. <p>Προτείνεται επίσκεψη σε έκθεση φωτογραφίας.</p>

Άξονας: Μέσα, τεχνικές και λειτουργία της φωτογραφίας		
7^η Θεματική: Τεχνικές λήψης εσωτερικού - εξωτερικού χώρου		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοήσουν τη χρήση του απαραίτητου εξοπλισμού καθώς και τις διαδικασίες φωτογράφισης σε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο. - Σχεδιάζουν την τοποθέτηση του βασικού εξοπλισμού. - Ελέγχουν τον φυσικό φωτισμό. - Ρυθμίζουν τον τεχνητό φωτισμό. - Μετρούν το φως. - Επιλεγούν την κατάλληλη μεθοδολογία, ανάλογη της θεματικής. - Εκτιμούν το τελικό αποτέλεσμα. 	<p>Απαραίτητος εξοπλισμός (αναφορά). Τοποθέτηση εξοπλισμού σύμφωνα με την κάθε θεματική. Φυσικός φωτισμός: έλεγχος, παραμετροποίηση φωτογραφικής μηχανής. Τεχνητός φωτισμός: είδη (tungsten, φθορισμού, led κ.λ.π.), ρυθμίσεις w/b (με λευκή κάρτα ή w/b filter), παραμετροποίηση φωτογραφικής μηχανής. Έλεγχος φωτός και σκιάς (ανακλαστήρες κ.λ.π.) Συγχρονισμός flash. Χρήση φωτόμετρου χειρός – γκρι κάρτα. Φωτομέτρηση με το ενσωματωμένο φωτόμετρο της μηχανής. Βασικές τεχνικές λήψης ανά θεματική. Εντοπισμός και διαχείριση συνηθέστερων σφαλμάτων τεχνικής (κουνημένες φωτογραφίες, «ηλεκτρονικός θόρυβος», γεωμετρικές παραμορφώσεις, χρωματικές εκτροπές, προβλήματα έκθεσης κ.λ.π.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση και σχεδιασμός στην τοποθέτηση του βασικού εξοπλισμού για τη λήψη φωτογραφιών σε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο. - Επίδειξη των κυριότερων πηγών τεχνητού φωτισμού. - Μέτρηση του φωτός με φωτόμετρο χειρός, σε διάφορες φωτιστικές πηγές. - Ρύθμιση του w/b αναλόγως φωτιστικής πηγής. - Εφαρμογή ρυθμίσεων συγχρονισμού στούντιο φλας- εξωτερικού φλας και φωτογραφικής μηχανής. - Δημιουργία ομάδων εργασίας και πειραματισμός με λήψη φωτογραφιών ανά θεματική π.χ. νεκρή φύση, πρόσωπο, κ.λ.π. - Συζήτηση και κριτική των παραγόμενων φωτογραφιών. - Καταγραφή των αποτελεσμάτων.

	<p>Ιστόγραμμα, bracketing. Εισαγωγή στην φωτογράφιση υψηλού δυναμικού εύρους (Hdr).</p> <p>3 ώρες</p>	
--	--	--

Άξονας: Μορφικά στοιχεία της φωτογραφικής εικόνας		
8^η Θεματική: Θεωρία ψηφιακής εικόνας – Ψηφιακή επεξεργασία εικόνας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν τη «δομή» μιας ψηφιακής εικόνας καθώς και να μάθουν την επεξεργασία της. - Περιγράψουν τα είδη και τις μορφοποιήσεις μιας ψηφιακής εικόνας. - Επιλέγουν τις κατάλληλες αναλύσεις αυτής. - Διαχειρίζονται το μέγεθος του αρχείου εικόνας καθώς και τα χρώματα αυτής. - Χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν βασικές εντολές επεξεργασίας αυτής. - Επεξεργάζονται μια α/μ ψηφιακή εικόνα. 	<p>Είδη ψηφιακής εικόνας. Μορφοποιήσεις εικόνας (formats). Χρώμα και bit.s Ανάλυση εικόνων (resolution). Ανάλυση οθόνης υπολογιστή. Καλιμπράρισμα χρωμάτων οθόνης H/Y. Μέγεθος αρχείων. Χρωματικά μοντέλα και χρωματικοί χώροι (RGB, CMYK). Διαχείριση χρώματος. Χρωματικό προφίλ. Επεξεργασία Ψηφιακής εικόνας: βασικές εντολές μετατροπή έγχρωμης φωτογραφίας σε α/μ. Επεξεργασία α/μ ψηφιακής εικόνας.</p> <p>3 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση βασικών ιδιοτήτων της ψηφιακής εικόνας. - Επίδειξη στη μορφοποίηση και στο μέγεθος. - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Παραμετροποίηση της οθόνης του H/Y με σκοπό την περαιτέρω επεξεργασία ψηφιακών εικόνων. - Εφαρμογή και πειραματισμός, με χρήση λογισμικού επεξεργασίας εικόνας, βασικών εντολών για αλλαγή στο μέγεθος, το χρώμα, κ.λ.π. - Ανάλυση διαδικασιών και είδη αρχείων αποθήκευσης (formats). - Επεξεργασία α/μ εικόνας. - Συζήτηση και κριτική αποθηκευμένων φωτογραφιών. <p>Προτείνεται επίσκεψη σε επαγγελματικό στούντιο φωτογράφισης και επεξεργασίας εικόνας.</p>

Άξονας: Μέσα, τεχνικές και λειτουργία της φωτογραφίας		
9^η Θεματική: Σάρωση φωτογραφίας -Εκτύπωση ψηφιακής φωτογραφίας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν τις αρχές λειτουργίας της ψηφιακής σάρωσης και της ψηφιακής εκτύπωσης. - Περιγράψουν την αρχή λειτουργίας και τα βασικά χαρακτηριστικά ενός σαρωτή. - Ρυθμίζουν έναν σαρωτή. - Αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά τη διαδικασία σάρωσης. - Επιλέγουν τον κατάλληλο εκτυπωτή. - Ρυθμίζουν τον εκτυπωτή για κάθε είδος εκτύπωσης. - Χρησιμοποιούν τον κατάλληλο τύπο χαρτιού αναλόγως αισθητικού αποτελέσματος. 	<p>Αρχή λειτουργίας σαρωτή. Βασικά χαρακτηριστικά. Υλικό. Ρυθμίσεις σαρωτή. Αφαίρεση σκόνης και γραμμών. Εκτυπωτής (είδη). Εκτύπωση Laser. Εκτύπωση έγχυσης (inkjet). Βασικά χαρακτηριστικά. Καλιμπράρισμα εκτυπωτή. Είδη χαρτιών. Εκτύπωση α/μ ψηφιακής φωτογραφίας.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση του εκτυπωτή και του σαρωτή. - Επίδειξη των διαδικασιών παραμετροποίησης σαρωτή και εκτυπωτή. - Δημιουργία ομάδων. - Εφαρμογή και πειραματισμός σαρώσεων και εκτυπώσεων. - Διαδικασίες ελέγχου τελικού αποτελέσματος, αποθήκευσης αρχείων. - Πειραματισμός με χρήση διαφόρων ειδών χαρτιών εκτύπωσης. - Σχολιασμός εκτυπωμένων φωτογραφιών.

Άξονας: Μορφικά στοιχεία της φωτογραφικής εικόνας		
10 ^η Θεματική: Εφαρμογή φωτογραφικών τεχνικών - Πειραματισμός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν και να χρησιμοποιούν τρόπο σκέψης για την πραγματοποίηση καλλιτεχνικού φωτογραφικού έργου. - Αναγνωρίζουν τις διάφορες φωτογραφικές τεχνικές. - Πειραματίζονται με τις διάφορες φωτογραφικές τεχνικές - Επιλέγουν την κατάλληλη φωτογραφική τεχνική για το τελικό αποτέλεσμα που έχουν σχεδιάσει. - Σχεδιάζουν μια πειραματική λήψη. - Υιοθετούν πρακτικές με σκοπό την καλλιτεχνική δημιουργία. 	<p>Φωτογραφία χαμηλού φωτισμού κ.λ.π. Φωτογραφία σάρωσης (panning) κ.λ.π. Πανοραμική φωτογραφία. Φωτογράφιση με φίλτρα, ελαιώδη μέσα κ.λ.π. Φωτογράφιση κτηρίων. Νυχτερινή φωτογράφιση. Φωτογραφία zoom in και zoom out. Φωτογραφία macro Φωτογραφία Hdr Τεχνικές με flash. Φωτογραφία light painting Φωτογραφία time lapse.</p> <p>5 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση και επίδειξη βασικών φωτογραφικών τεχνικών για την παραγωγή καλλιτεχνικού αποτελέσματος. - Δημιουργία ομάδων εργασίας. - Φωτογράφιση με διάφορους συγχρονισμούς φλας. - Φωτογράφιση συγκεκριμένης θεματικής π.χ. ξενοφοβία με διάφορα μέσα και τεχνικές. - Πειραματισμός με την ταχύτητα και το διάφραγμα της φωτογραφικής μηχανής. - Πειραματισμός με διάφορες φωτογραφικές τεχνικές. - Ψηφιακή επεξεργασία εικόνας με χρήση φίλτρων. - Συζήτηση και σχολιασμός των παραγόμενων φωτογραφιών. - Καταγραφή των αποτελεσμάτων.

Άξονας: Μορφικά στοιχεία της φωτογραφικής εικόνας		
11 ^η Θεματική: Αξιολόγηση φωτογραφικού έργου – Παρουσίαση – Δημιουργία portfolio		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν και να εκτιμούν την καλλιτεχνική δημιουργία. - Υποστηρίζουν την κριτική στάση στο καλλιτεχνικό έργο. - Ενθαρρύνουν την αξιολόγηση της ομάδας. - Διερωτώνται συνεχώς με σκοπό την ανάπτυξη της καλλιτεχνικής τους «ματιάς». - Οργανώνουν μια παρουσίαση φωτογραφίας στο κοινό. - Συντάσσουν και να κατασκευάζουν ένα portfolio. - Σχεδιάζουν και να υλοποιούν μια παρουσίαση. - Χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για την παρουσίαση του καλλιτεχνικού τους έργου. 	<p>Ο σκοπός της κριτικής. Από το «λάθος» στη μάθηση. Αξιολόγηση καλλιτεχνικού έργου. Τεχνολογία και τέχνη στη φωτογραφία. Μέθοδοι παρουσίασης φωτογραφιών. Τι είναι το portfolio και τι περιέχει. Σε ποιες περιπτώσεις χρειάζεται Τρόποι σύντομης περιγραφής εικόνων. Βιογραφικό σημείωμα στο portfolio. Ψηφιακό portfolio.</p> <p>2 ώρες</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση της διαδικασίας αξιολόγησης του φωτογραφικού έργου. - Ανάλυση των εννοιών της αυτοαξιολόγησης και της αξιολόγησης της ομάδας. - Αναφορά και διαχείριση των συνηθέστερων παραλείψεων κατά τη σύνθεση. - Δημιουργική εκμετάλλευση τυχαίων ενεργειών και παρεκκλίσεων σε εργαλείο καλλιτεχνικής έκφρασης και μάθησης, σε εργαλείο καλλιτεχνικής δημιουργίας και μάθησης. - Οργάνωση τελικής παρουσίασης φωτογραφιών. - Σύνταξη ατομικού portfolio. - Παρουσίαση φωτογραφιών στο κοινό της τάξης. - Δημιουργία ψηφιακού portfolio. - Συγγραφή βιογραφικού σημειώματος. - Συνολική αποτίμηση των παραγόμενων φωτογραφιών και της εξελικτικής πορείας του κάθε μαθητή.

Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
12^η Θεματική: Τομείς δράσης - Επαγγελματικός χώρος – Νομοθεσία πνευματικής ιδιοκτησίας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοήσουν την ανάπτυξη της επαγγελματικής ευσυνειδησίας και να εκτιμήσουν την προστασία της «μοναδικότητας» του καλλιτεχνικού έργου . - Γνωρίσουν την πληθώρα των εφαρμογών που έχει η φωτογραφία σήμερα. - Αναγνωρίζουν τους τομείς δράσης της φωτογραφίας. - Γνωρίζουν πότε και πως μπορεί ένας φωτογράφος να φωτογραφίζει σε δημόσιους χώρους, ιδιωτικούς κλπ. - Συσχετίζουν τομέα δράσης του φωτογραφικού έργου με την τεχνική και τον βασικό εξοπλισμό. - Περιγράφουν τις επαγγελματικές συνθήκες στο επάγγελμα του φωτογράφου. - Υπερασπίζονται και να υιοθετούν καλές πρακτικές για την προστασία του καλλιτεχνικού δημιουργήματος. - Περιγράφουν τους βασικούς κανόνες κατοχύρωσης της πνευματικής ιδιοκτησίας. 	<p>Επαγγελματική εξέλιξη. Τομείς δράσης π.χ. διαφήμιση, ρεπορτάζ κ.λ.π. Ορισμός καλλιτεχνικού έργου. Προστασία καλλιτεχνικού έργου. Πνευματικά δικαιώματα. Προστασία φωτογραφιών και διαδικτυο. Διαδικασίες καταχώρησης και κατοχύρωσης πνευματικού έργου.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση συνεντεύξεων γνωστών Ελλήνων και ξένων φωτογράφων για τις συνθήκες εργασίας του επαγγέλματος του φωτογράφου. - Παρουσίαση φωτογραφιών μέσα από τον ημερήσιο –εβδομαδιαίο- μηνιαίο περιοδικό τύπο, αλλά και το διαδικτυο των τομέων δράσης της φωτογραφικής τέχνης. - Δημιουργία ομάδων εργασίας με σκοπό την εύρεση πληροφοριών σχετικά με το επάγγελμα του φωτογράφου. - Επεξήγηση και αναφορά στο όρο του καλλιτεχνικού έργου - Παρουσίαση των βασικών στοιχείων της νομοθεσίας για την προστασία του καλλιτεχνικού έργου και ειδικότερα για την προστασία του φωτογραφικού έργου. - Διασύνδεση του φωτογραφικού έργου με πρακτικές δικτυακής προβολής του. - Αναφορά στις βασικές διαδικασίες κατοχύρωσης του καλλιτεχνικού έργου.
Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
13^η Θεματική: Ιστορική αναδρομή στα φωτογραφικά καλλιτεχνικά κινήματα		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν την ιστορική διαδρομή της φωτογραφικής τέχνης υπό το πρίσμα και των άλλων εικαστικών τεχνών. - Διακρίνουν τα διάφορα φωτογραφικά κινήματα. - Χρησιμοποιούν τις ιδέες αυτών για την προσωπική τους καλλιτεχνική ανάπτυξη. - Εκτιμούν την προσφορά των φωτογραφικών κινήματων στην πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. 	<p>Αναφορά σε φωτογραφικά καλλιτεχνικά κινήματα όπως: Ουμανισμός, Κονστρουκτιβισμός, Μέτα Ιμπρεσιονισμός, Ιμπρεσιονισμός, Ντανταϊσμός κ.λ.π.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση με χρονολογική σειρά των βασικότερων αντιπροσώπων από κάθε φωτογραφικό κίνημα. - Ανίχνευση και ανάλυση των πιθανών κινήτρων δημιουργίας των φωτογραφιών που παρουσιάζονται. - Αναφορά στην πιθανή μεθοδολογία και στην τεχνική λήψης των φωτογραφιών. - Σύνδεση με τα αντίστοιχα κινήματα κινηματογράφου και ζωγραφικής. - Δημιουργία ομάδων εργασίας με σκοπό τη φωτογράφιση θεματικών υπό το πρίσμα συγκεκριμένου καλλιτεχνικού κινήματος. Π.χ. απόδοση κοινωνικών φαινομένων (ξενοφοβία) με ιμπρεσιονιστικό τρόπο . - Συζήτηση και κριτική των φωτογραφιών. Καταγραφή των αποτελεσμάτων.

		Προτείνεται επίσκεψη σε έκθεση φωτογραφίας.
--	--	---

Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
14^η Θεματική: Βιογραφικά σημειώματα ξένων καλλιτεχνών		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνωρίζουν σημαντικούς ξένους εκπροσώπους της φωτογραφικής τέχνης, καθώς και την εργογραφία τους. - Αναγνωρίζουν τους βασικούς ξένους φωτογράφους από τα έργα τους. - Ερμηνεύουν μέσα από τα έργα τους, τα κοινωνικά μηνύματα της εποχής του κάθε δημιουργού - Υιοθετούν θεματογραφίες και τεχνικές λήψης. 	<p>Από τον Henri Cartier Bresson και τον Nadar στον Steve McCurry και τον Helmut Newton.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση με χρονολογική σειρά των σημαντικότερων ξένων εκπροσώπων της φωτογραφικής τέχνης. - Ανάλυση των κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών της εποχής που αυτοί έδρασαν. - Σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα καλλιτεχνικά κινήματα. - Σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα. - Προβληματισμός και συζήτηση για την εξελικτική δυναμική της φωτογραφίας σήμερα στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
15^η Θεματική: Βιογραφικά σημειώματα Ελλήνων καλλιτεχνών		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γνωρίζουν τους βασικούς Έλληνες εκπροσώπους της φωτογραφικής τέχνης και την εργογραφία τους. - Εκτιμούν την κοινωνική και πολιτική κατάσταση της Ελλάδας μέσα από τα έργα αυτών. - Ερμηνεύουν το νόημα της κάθε φωτογραφίας, σύμφωνα με τα προσωπικά τους κριτήρια. - Χρησιμοποιούν τη θεματολογία των φωτογραφιών για την προσωπική τους καλλιτεχνική ανάπτυξη. - Αισθάνονται και να αναγνωρίζουν τη δυναμική της Ελληνικής φωτογραφίας. 	<p>Από τον Φίλιππο Μαργαρίτη και τους αδελφούς Ρωμαΐδη στον Γιάννη Κόντο, Γιάννη Μπεχράκη και Μπίλ Γκέκα.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση με χρονολογική σειρά των σημαντικότερων Ελλήνων φωτογράφων αλλά και ξένων που έδρασαν στην Ελλάδα. - Ανάλυση των κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών της εποχής που αυτοί έδρασαν. - Σύνδεσή τους με τα καλλιτεχνικά κινήματα της εποχής. - Σύγκριση με τα σημερινά δεδομένα. - Προβληματισμός και συζήτηση για την εξελικτική δυναμική της φωτογραφίας σήμερα στην Ελλάδα. - Πειραματισμός με θεματολογία ανάλογης της εποχής που αυτοί έδρασαν. Κριτική των παραγόμενων φωτογραφιών. - Σύνδεση συγκεκριμένων φωτογράφων με την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας.

Άξονας: Ιστορία της φωτογραφίας-Πολιτιστική κληρονομιά		
16^η Θεματική: Φωτογραφία και μίντια – Μιντιακή κουλτούρα – Οπτικός γραμματισμός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν το σύγχρονο οπτικό μήνυμα . 	<p>Αναπαράσταση της ηλικίας και του φύλου στη φωτογραφία. Κοινωνικό μήνυμα και φωτογραφία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση κειμένων και φωτογραφιών με σκοπό την «κριτική» ανάγνωσή τους.

<ul style="list-style-type: none"> - Ερμηνεύουν το σύγχρονο οπτικό μήνυμα. - Αμφισβητούν στερεότυπες στάσεις ζωής. - Διακρίνουν και να αξιολογούν την πραγματική πληροφορία. - Διατυπώνουν το «όλο» και το «μερικό». - Χειρίζονται την οπτική πληροφορία. 	<p>«Ηθικός πανικός».</p> <p>Κριτική κατανόηση της εικόνας. Εικόνα και media .</p> <p>Εικόνα ως μέσω έκφρασης κοινωνικού προβληματισμού.</p> <p>Εξάσκηση στην ανάγνωση πολυτροπικών κειμένων.</p> <p>Ανάπτυξη δημιουργικότητας μέσα από την αποκλίνουσα σκέψη.</p> <p>Διάκριση του σημαντικού από το περιττό.</p> <p>1 ώρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Αποκωδικοποίηση φωτογραφικών μηνυμάτων με σκοπό την ερμηνεία στάσεων ζωής. - Δημιουργία ομάδων εργασίας με σκοπό την έρευνα και τη μελέτη εικόνων με ισχυρό κοινωνικό μήνυμα. - Πειραματισμός και δημιουργία φωτογραφιών με κοινωνικό προβληματισμό π.χ. ξενοφοβία. - Συζήτηση και κριτική.
--	--	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Ι.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φιλοσοφία

Η Δραματοποίηση στο σχολείο είναι μια κατεξοχήν δημιουργική διαδικασία με πρωταγωνιστή τον μαθητή. Όπως δηλώνει η λέξη, μαθαίνει να δραματοποιεί, δηλαδή να κάνει κάτι δραματικό, με δράση. Κι επειδή γνωρίζουμε ότι η δράση είναι το βασικό και γενεσιουργό στοιχείο του θεάτρου, ο μαθητής γίνεται ο ίδιος δημιουργός της θεατρικής πράξης. Μαθαίνει πώς να δρα και ταυτόχρονα παράγει δράση και θέατρο.

Ο μαθητής κατακτά τους στόχους της Δραματοποίησης μέσα από τον αυτοσχεδιασμό και τη σκηνική πράξη. Στη συνέχεια, η επαφή του με τα λογοτεχνικά και θεατρικά κείμενα τού μαθαίνει τα στοιχεία του δραματικού κώδικα και πώς να ενεργοποιεί στη θεατρική πράξη τον μηχανισμό που αποτελεί τη βάση του δράματος:

Πρόσωπο – στόχος – εμπόδιο – σύγκρουση - συγκίνηση

Το να δημιουργεί ο ίδιος ο μαθητής τις συνθήκες δράσης, σημαίνει πως "φαντάζεται" το έργο εξ αρχής, το οριοθετεί μέσα στον χώρο και στον χρόνο. Δραματοποίηση, για να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια, είναι κάθε διαδικασία απόδοσης της δράσης σε θεατρικό κώδικα, π.χ. παίρνω μια είδηση, ένα θέμα, έναν πίνακα και ανιχνεύω σ' αυτά τη δράση, δηλαδή τις συγκρούσεις, τα πρόσωπα, τους στόχους και τα εμπόδια, και τα αναδεικνύω με θεατρικούς όρους. Μπορώ ακόμη και να τα δημιουργήσω, αν δεν υπάρχουν, αφού εγώ είμαι ο «συγγραφέας» της ιστορίας.

Στην πραγματικότητα, το Εργαστήρι Γραφής δεν χρειάζεται χαρτί ούτε γραπτό διάλογο. Τα ίδια τα παιδιά «γράφουν» τον διάλογο παίζοντας με τα σώματα, τις φωνές, τις αντιδράσεις τους σε κάθε ερέθισμα στη σκηνή.

Θα λέγαμε καταλήγοντας πως η φιλοσοφία της Δραματοποίησης ενέχει όλα τα στάδια της θεατρικής δημιουργίας, αλλά και γενικά της **δημιουργίας-πράξης**, γι αυτό έχει τόση σημασία για την παιδαγωγική. Πάνω σ' αυτήν άλλωστε βασίζονται και θεατρικές προσεγγίσεις της εποχής μας, όπως είναι το Θέατρο της επινόησης. Θα μπορούσε μάλιστα να αποτελέσει μοντέλο της σύγχρονης διδακτικής ανεξαρτήτως αντικειμένου.

Στόχοι

Συνοπτικά οι στόχοι της διδασκαλίας της Δραματοποίησης κειμένου στο σχολείο μπορούν να διατυπωθούν ως εξής:

- Εξερεύνηση του σώματος ως μέσου έκφρασης και επικοινωνίας
- Κατανόηση βασικών εννοιών του θεατρικού κώδικα, αξιοποίηση των δράσεων και των βημάτων από την έκφραση ως την καλλιτεχνική δημιουργία
- Συνεργασία με τα άλλα μέλη της ομάδας, επίλυση συγκρούσεων, συλλογική παραγωγή έργου

- Δυνατότητα διάκρισης του αφηγηματικού κειμένου από το θεατρικό έργο
- Εξοικείωση των μαθητών με τα αφηγηματικά κείμενα (πεζό, ποιητικό, λαϊκή αφήγηση κ.ά.)
- Αναγνώριση των δραματικών στοιχείων ενός αφηγηματικού κειμένου και επαλήθευση της δράσης και των χαρακτήρων στη σκηνή
- Καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων, της αφήγησης και της γραπτής σύνθεσης των μαθητών, ώστε να προκύψει ένα δημιουργικό Εργαστήρι Γραφής
- Η δημιουργία ομαδικού δραματοποιημένου έργου, με ανάληψη δραστηριοτήτων από τους μαθητές που καλύπτουν όλες τις φάσεις προετοιμασίας και παρουσίασης ενός έργου (συγγραφή έργου – προετοιμασία ρόλων – σκηνοθεσία – σκηνογραφία – ενδυματολογία – μουσική, ήχος – φωτισμός – κατασκευή προγράμματος, αφίσας)
- Η αξιοποίηση του θεάτρου ως μέσου αποδοχής και εκτίμησης της διαφορετικότητας και πολυπολιτισμικότητας της κοινωνίας μας

Διδακτικές προσεγγίσεις - Μεθοδολογία

Στην εκπαιδευτική διαδικασία το Θέατρο και η Δραματοποίηση αντικαθιστούν τις παλιές διδακτικές μεθόδους, ενεργοποιούν δυναμικά τον μαθητή, ο οποίος γίνεται κέντρο και καταλύτης της θεατρικής πράξης. Η προσωπική του συμμετοχή στην επεξεργασία του γνωστικού αντικειμένου σε συνδυασμό με την πρακτική εφαρμογή και τη συναισθηματική και ψυχική ελευθερία οδηγεί σε μια γόνιμη, επαναστατική μέθοδο πρόσληψης και στην ανάπτυξη μιας νέας παιδαγωγικής προσέγγισης.

Στη Δραματοποίηση δεν ακολουθούμε μία και μοναδική μέθοδο, ο χαρακτήρας του αντικειμένου επιτρέπει μια σύνθετη μορφή διδασκαλίας, που περνά από το εργαστήριο και τις βιωματικές διαδικασίες, την ομαδική δημιουργία, ως την έρευνα και μελέτη κειμένων, τα εκπαιδευτικά πολιτισμικά προγράμματα/projects, και τις επισκέψεις σε θέατρα και πολιτιστικούς χώρους. Το σχολείο αποκτά μια διαφορετική ταυτότητα, είναι όντως ένα Νέο Σχολείο, «ανοιχτό» στον πολιτισμό και την κοινωνία, ελεύθερο και δημοκρατικό.

Για να πετύχει το μάθημα της Δραματοποίησης κειμένου πρέπει να είναι **καινοτόμο** στη διδακτική του προσέγγιση, όποια κι αν είναι αυτή:

- Να δίνει πρωτοβουλίες και ευθύνες στους μαθητές, που οι ίδιοι βρίσκονται στο κέντρο της παιδαγωγικής πράξης.
- Να προτάσσει πάντοτε τη βιωματική διαδικασία στην θεατρική διαδρομή για τη μετάδοση της γνώσης.
- Να ενθαρρύνει τη δημιουργική ατομική έκφραση, την τολμηρή καλλιτεχνική πρόταση, να προάγει τις δεξιότητες και τα ταλέντα των μαθητών, αφού εδώ καλούνται να γίνουν δημιουργοί του θεάτρου.
- Να καλλιεργεί τη συνείδηση της ομάδας και την κατάργηση των διαφορών, ενώ παρακινεί την ομάδα στη συλλογική λήψη αποφάσεων και στην ανάληψη ευθυνών και πρωτοβουλιών, ανάλογων μ' αυτές μιας ερασιτεχνικής θεατρικής ομάδας.
- Να δίνει ερεθίσματα και να τονώνει την παρατήρηση, την κριτική σκέψη, την έρευνα, τη σύνδεση των γνωστικών αντικειμένων και βέβαια των τεχνών μεταξύ τους.
- Να ενισχύει τη διαφοροποιημένη διδασκαλία με εργαστήρια τεχνών, σχέδια εργασίας των μαθητών με αξιοποίηση άλλων αντικειμένων και έρευνα σε βιβλιοθήκες, mediatheques, μουσεία, αρχεία θεάτρων κ. ά.
- Να δίνει επαγγελματικές γνώσεις και κατευθύνσεις στους μαθητές, που πρόκειται να ασχοληθούν ειδικά με τα αντικείμενα θεάτρου (σκηνοθεσία, υποκριτική κ. ά.).

Αξιολόγηση

Μιλώντας για αξιολόγηση στο αντικείμενο της Δραματοποίησης, πρέπει να κατανοήσουμε την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει. Δεν είναι γνωσιοκεντρικό αντικείμενο, δεν έχει μια αυστηρά συγκεκριμένη «ύλη», εδώ ο μαθητής κρίνεται στο σύνολό του ως προσωπικότητα, η οποία εκφράζεται μέσα από την τέχνη, ανακαλύπτει και μελετά το

έργο τέχνης, βιώνει τη συγκίνηση, αποκτά αισθητικά κριτήρια και αντιλαμβάνεται την καλλιτεχνική δημιουργία ως πολιτισμικό αγαθό.

Στο θέατρο όμως ο μαθητής αντιμετωπίζεται και κρίνεται ως άτομο, αλλά και ως σύνολο ομάδα. Εδώ ο θεατροπαιδαγωγός οφείλει να συνδυάζει πολλές και καινοτόμες μορφές αξιολόγησης τόσο του μαθητή, των μαθητών, όσο και του ίδιου του έργου του.

Ο μαθητής μπορεί να αξιολογηθεί μέσα από την ατομική επίδοση, τις αντιληπτικές του ικανότητες, τις δεξιότητες που καλείται να αναπτύξει (παρατηρητικότητα, αυτοσυγκέντρωση, φαντασία, ενσυναίσθηση) και γενικά το ενδιαφέρον του για όλη τη διαδρομή της θεατρικής αγωγής (ασκήσεις, αυτοσχεδιασμοί, ατομικές δράσεις, δραματοουργία και ανάλυση δραματικού κειμένου, εργαστήρι γραφής, συμμετοχή ως δημιουργός σε παράσταση κ.ά.).

Μια καρτέλα ατομική του μαθητή θα ενημερώνει τον παιδαγωγό για το επίπεδο συμμετοχής του σε κάθε δράση. Αξιολογείται επίσης ως μέρος του συνόλου, κρίκος μιας ομάδας, η προσπάθειά του προσαρμογής, η ανεκτικότητα στους άλλους, η επικοινωνιακή του δύναμη, η ικανότητα να λύνει διαφορές/συγκρούσεις.

Πολύ σημαντική μπορεί να είναι και η αυτοαξιολόγηση και η ετεροπαρατήρηση και αξιολόγηση των μαθητών μεταξύ τους, διότι μ' αυτό τον τρόπο θα καλλιεργήσουν προσωπικό κριτήριο και σκηνική αισθητική.

II. ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ Π.Σ. – ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ

Το παρόν Π.Σ. Δραματοποίησης κειμένου διακρίνεται σε 4 θεματικές ενότητες.

Η 1^η ενότητα προετοιμάζει τους μαθητές για τη διαδικασία της Δραματοποίησης με **ασκήσεις, παιχνίδια επικοινωνίας, και πρώτες προσπάθειες δραματικής έκφρασης.**

Η 2^η ενότητα αφορά καταρχήν στην πρώτη φάση της Δραματοποίησης (αφού γίνει η διάκριση του αφηγηματικού από το δραματικό κείμενο), δηλαδή στη **δημιουργική ανάγνωση και ανίχνευση των στοιχείων του δραματικού κώδικα**: α. στο πεζό λογοτεχνικό κείμενο, β. στο ποιητικό κείμενο και γ. στη λαϊκή και έντεχνη αφήγηση.

Ακολουθεί σε δεύτερη φάση η **επαλήθευση μέσα από αυτοσχεδιασμό των συνθηκών δράσης του κειμένου από τους μαθητές στη σκηνή** (πεζό, ποιητικό, λαϊκή και έντεχνη αφήγηση).

Η 3^η ενότητα αφορά στο **Εργαστήρι Γραφής**, όπου οι μαθητές καλούνται μέσα από τη σκηνική δράση και τον αυτοσχέδιο διάλογο να επιτύχουν τη **μεταγραφή από το αφηγηματικό κείμενο στον θεατρικό διάλογο.**

Τέλος, η 4^η ενότητα αναφέρεται στην **ομαδική δημιουργία της θεατρικής παράστασης του δραματοποιημένου έργου** εξετάζοντας την πορεία των μαθητών-συντελεστών της παράστασης (ρόλος, αρμοδιότητες κάθε συντελεστή) κατά τη διάρκεια των προβών και το «χτίσιμο» της παράστασης βήμα-βήμα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

1η Ενότητα: Δραματική έκφραση - Αυτοσχεδιασμός

Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχοι	Μέθοδος – Θέματα	Δραστηριότητες
1. Να μπορεί ο μαθητής να χρησιμοποιεί το σώμα του ως εκφραστικό όργανο αλλά και ως μέσο επικοινωνίας με τους άλλους.	Ασκήσεις Παιχνίδια επικοινωνίας	1. Οι μαθητές ξεκινάνε με αυτοσυγκέντρωση. Μετά σκορπίζονται στον χώρο και βαδίζουν κανονικά. Με το σύνθημα του εμψυχωτή σταματάνε και καθένας βυθίζεται το βλέμμα του στα μάτια ενός άλλου-παρτενέρ. Τώρα έχουμε ζευγάρια που κοιτάζονται ίσια στα μάτια χωρίς έκφραση. Στη συνέχεια, μόνο με τα μάτια θα διηγηθούν μια ιστορία. Μπορεί να

	1 δίκωρο	<p>τεθεί το θέμα της εξαρχής (μια ιστορία αγάπης, τρόμου κ. ά.)</p> <p>2. Τα παιδιά κινούνται στον χώρο με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού. Μένουν ακίνητα και ενώνονται δύο- δύο (ή τρεις- τρεις) σε διάφορα σημεία του σώματος τους (χέρια, κεφάλια, ώμοι). Συνεχίζουν να περπατούν προσπαθώντας να συγχρονίζονται πάντα με τους άλλους.</p> <p>3. Όλοι σε δύο ή τρεις ομάδες (4 -5 η ομάδα): πρώτη ξεκινά η Α ομάδα, όλοι γυρίζουν προς την ίδια κατεύθυνση, μπροστά μπαίνει αυτός που θα την οδηγήσει. Ο οδηγός εκτελεί απλές και αργές κινήσεις που πρέπει οι υπόλοιποι της ομάδας να αναπαραγάγουν όλοι μαζί ταυτόχρονα.</p> <p>Το ίδιο εκτελεί η ομάδα Β και ακολουθεί η Γ.</p> <p>Σε μια τελική φάση της άσκησης όλες οι ομάδες στον χώρο ταυτόχρονα ακολουθούν τους οδηγούς τους.</p>
<p>2. Να μάθουν να αντιδρούν με τη φαντασία τους σε ένα οπτικό ερέθισμα και να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους στις εκάστοτε συνθήκες δράσης που δίνονται.</p>	<p>Δραματική έκφραση</p> <p>Αυτοσχεδιασμός</p>	<p>α. Οι μαθητές παρατηρούν προσεκτικά έναν πίνακα ζωγραφικής, π. χ. «Παιδικοί αρραβώνες» Ν. Γύζη.</p> <p>Η εικόνα προτείνει μια ιστορία, δράση, πρόσωπα, σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο: απεικονίζει ένα έθιμο επί Τουρκοκρατίας, να αρραβωνιάζουν οι γονείς τα παιδιά τους για να τα προστατέψουν απ' το παιδομάζωμα.</p> <p>Δοκιμάζουν να αυτοσχεδιάσουν στις συνθήκες που τους υποβάλλει το έργο.</p> <p>Πώς θα ζωντανέψουν το συμβάν στις δοσμένες συνθήκες δράσης και σύγκρουσης (ένα απρόοπτο συμβάν εφόδου των Τούρκων μπορεί να μετατρέψει την τελετή σε μάχη και τους ειρηνικούς γονείς/συγγενείς σε πολεμιστές), χώρου (χωριάτικο ελληνικό σπίτι), χρόνου (τουρκοκρατία);</p>

	1 δίωρο	<p>β. Βλέπουν μια φωτογραφία όπου ένα παιδί τρέχει τρομαγμένο στον δρόμο.</p> <p>Φαντάζονται τις συνθήκες της ιστορίας: ποιο είναι το κορίτσι, γιατί τρέχει (στόχος), αν κάποιος το κυνηγάνε (εμπόδια) και επινοούν ένα βασικό συμβάν.</p> <p>Στη συνέχεια, μοιράζουν τους ρόλους και αυτοσχεδιάζουν πάνω στη δράση.</p>
<p>3.α. Να μάθουν να δημιουργούν οι ίδιοι τις συνθήκες δράσης στις οποίες τους υποβάλλει ένα ηχητικό ερέθισμα ή μουσικό κομμάτι και να αντιδρούν ανάλογα.</p> <p>β. Να μάθουν να δημιουργούν οι ίδιοι τις συνθήκες δράσης στις οποίες τους υποβάλλει ένα κοινωνικό θέμα/είδηση και να αντιδρούν ανάλογα.</p>	<p>Δραματική έκφραση</p> <p>Αυτοσχεδιασμός</p> <p>Δημιουργία συνθηκών δράσης</p> <p>1 δίωρο</p>	<p>α. Οι μαθητές ακούν μια σειρήνα περιπολικού που σφυρίζει παρατεταμένα και πλάθουν με τη φαντασία τους την ιστορία (χώρος, χρόνος, πρόσωπα, τι συμβαίνει).</p> <p>Στη συνέχεια, αντιδράνε στον ήχο με αυτοσχεδιασμό, ατομικά ή ομαδικά.</p> <p>β. Ακούν σε CD ένα μουσικό κομμάτι. Η μελωδία υποβάλλει μια ιστορία, που οι μαθητές εμπλουτίζουν με τη φαντασία τους επινοώντας πρόσωπα, καταστάσεις και συγκρούσεις. Στη συνέχεια, αυτοσχεδιάζουν πάνω στις συνθήκες που οι ίδιοι δημιούργησαν.</p> <p>γ. Οι μαθητές επεξεργάζονται ένα θέμα ή μια είδηση, π. χ. «Ένας Άγγλος τουρίστας φθάνει σε ένα ελληνικό νησί και εκεί βλέπει έντρομος στο λιμάνι στοιβαγμένους πολλούς μετανάστες.»</p> <p>Στη συνέχεια, δοκιμάζουν να αναπτύξουν τις πληροφορίες της είδησης έτσι, ώστε να δημιουργηθεί μια ιστορία με δράση, συγκρούσεις προσώπων στον δοσμένο χώρο και χρόνο. (Ο τουρίστας ζητά απ' τους μετανάστες να φύγουν απ' το λιμάνι, κάποιος απ' αυτούς εξαγριώνεται.... Ένας ντόπιος παίρνει το μέρος του τουρίστα....)</p> <p>Παρατήρηση: Αν το κοινωνικό θέμα εξελιχθεί, μπορεί οι μαθητές να το αναπτύξουν μέσω της δραματοποίησης σε project,</p>

		οπότε θα συμβουλευθούν την ενότητα 4 Εργαστήρι Γραφής για τη μεταγραφή του κειμένου σε θεατρικό.
--	--	--

2^η Ενότητα: Δραματοποίηση λογοτεχνικού κειμένου

<p>1.α. Να μπορεί ο μαθητής να διακρίνει το αφηγηματικό από το δραματικό κείμενο.</p> <p>1.β. Να αναλύει τα δραματικά στοιχεία στο πεζό λογοτεχνικό κείμενο.</p> <p>2. Να επαληθεύει σκηνικά μέσα από τον αυτοσχεδιασμό τη δράση των προσώπων και τον δραματικό χώρο του κειμένου.</p>	<p>Δραματολογία Σκηνική διερεύνηση</p> <p>-Το δράμα ως λογοτεχνικό είδος</p> <p>-Το δράμα ως θεατρικό κείμενο με προορισμό την παράσταση</p> <p>-Ανίχνευση του δραματικού και του σκηνικού χώρου στο πεζό λογοτεχνικό κείμενο</p> <p>Μύθος, υπόθεση, πλοκή, χαρακτήρες, δράση</p>	<p>1α. Γίνονται αναγνώσεις κειμένων - Οι μαθητές διακρίνουν το αφηγηματικό από το δραματικό κείμενο.</p> <p>1β. Αναλύεται το δραματικό κείμενο (μορφολογικά και δομικά στοιχεία). Μια καλή άσκηση για να δημιουργήσουν μόνοι τους οι μαθητές ένα διάγραμμα συμβάντων, είναι να τους προκαλέσουμε να ζωγραφίσουν τα πιο ενδιαφέροντα/δραματικά επεισόδια του έργου ή ακόμη να δώσουν με κόμικς τα συμβάντα του έργου.</p> <p>2α. Οι μαθητές συζητάνε για τα Πρόσωπα/Χαρακτήρες στον «Προμηθέα». Απαντάνε στα ερωτήματα «Ποιος», «Στόχοι, κίνητρα», «Τι κάνει». Ανταλλάσσουν απόψεις για το τι κάνει τον Προμηθέα δραματικό ήρωα, ποια η σκηνική δράση του, εφόσον δεν κινείται, και επομένως ποια εκφραστικά του μέσα θα αξιοποιηθούν σκηνικά. Μπορούν και να αυτοσχεδιάσουν πάνω σε κάποιες προτάσεις.</p> <p>2β. Μύθος/ιστορία και πλοκή στον «Βασιλιά Ληρ»: παίζουν πρώτα τη δεύτερη σκηνή (Δ' πράξη) από τα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Στη συνέχεια, αλλάζουν την πλοκή με δικές τους ανατροπές και την ξαναπαίζουν, π.χ. ο Ληρ δεν μετανιώνει για το φέρεσιμό του στην Κορδέλια, τη διώχνει, ενώ δικαιολογεί τις μεγάλες κόρες του.</p> <p>γ. Ομαδικός αυτοσχεδιασμός πάνω στη δράση των γυναικών στον «Αγαπητικό της Βοσκοπούλας»: τι κάνουν στο συγκεκριμένο κοινωνικό περιβάλλον και πώς επηρεάζουν</p>
---	---	---

	3 δώρα	<p>τις συμπεριφορές και τις ενέργειες των κεντρικών προσώπων.</p> <p>δ. Ο «Ερωτόκριτος» ως αφηγηματικό κείμενο με δραματικό χαρακτήρα: οι μαθητές φωτίζουν τη συμπεριφορά της Αρετούσας (κίνητρα, στόχοι, εμπόδια) στο απόσπασμα Βιβλίου Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και την επαληθεύουν στη σκηνή μέσα από διαφορετικές εκδοχές αυτοσχεδιασμών.</p> <p>ε. Επαληθεύουν τον χώρο δράσης και τις συγκρούσεις των προσώπων στο κείμενο «Η Γυναίκα της Ζάκυνθος» Δ. Σολωμού. Στη συνέχεια, προτείνουν ιδέες για τη σκηνογραφία – ενδυματολογία σε μια ενδεχόμενη σκηνική παρουσίαση του κειμένου, που να τονίζουν τις αντιθέσεις-συγκρούσεις των προσώπων.</p> <p>στ. Οι μαθητές διαμορφώνουν τον σκηνικό χώρο και τα αντικείμενα της τελετουργίας, όπως παρουσιάζονται στο διήγημα «Η Φαρμακολύτριά». (συνεργασία με το αντικ. Σκηνογραφίας –Ενδυματολογίας στο Λύκειο)</p> <p>ζ. Στο μυθιστόρημα «Η Ζωή εν τάφω» Μυριβήλη αφηγητής της ιστορίας είναι ο κεντρικός ήρωας. Πώς θα αξιοποιηθεί το στοιχείο αυτό στην επαλήθευση της δράσης και του δραματικού χώρου, ώστε να αναδειχθούν οι συγκρούσεις, εσωτερικές και εξωτερικές, στο πεδίο πολέμου;</p>
<p>2.α Να αναλύει τα δραματικά στοιχεία στο ποιητικό λογοτεχνικό κείμενο</p> <p>2.β Να επαληθεύει σκηνικά, μέσα από τον αυτοσχεδιασμό, τη</p>	<p>Ανίχνευση του δραματικού και του σκηνικού χώρου στο ποιητικό λογοτεχνικό κείμενο</p> <p>προφορικότητα σύνθεση εικόνων ρυθμός</p>	<p>α. Οι μαθητές απαγγέλλουν το ποιητικό κείμενο «Περιμένοντας τους βαρβάρους» Καβάφη ή το «Πάνω σ' ένα ξένο στίχο» Σεφέρη και κατανοούν τη διαφορά του απ' το πεζογράφημα, κυρίως στον τρόπο απεύθυνσής του σε ένα ακροατήριο (προφορικός λόγος).</p>

<p>δράση των προσώπων και τον δραματικό χώρο και χρόνο του κειμένου.</p>	<p>(μουσικότητα)</p>	<p>β. Στη συνέχεια, ανιχνεύουν τα δραματικά στοιχεία του ποιητικού κειμένου (μορφολογικά και δομικά στοιχεία):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στο ποίημα του Καβάφη εντοπίζουν τις εικόνες και φαντάζονται τον χώρο και τα πρόσωπα που δρουν και οργανώνονται σε δυο επίπεδα: από τη μια Εμείς, οι Ρωμαίοι/Συγκλητικοί, αυτοκράτωρ, ύπατοι/πραίτορες, ρήτορες και από την άλλη οι Βάρβαροι. Το ενδιαφέρον είναι ότι ο ποιητής δίνει πολλά σκηνικά στοιχεία για τους Ρωμαίους-εμείς (τι φοράνε, αντικείμενα-αξεσουάρ), ενώ μας αφήνει να φανταστούμε πόσο πιο εντυπωσιακά θα είναι ντυμένοι οι Βάρβαροι και μάλιστα ο Αρχηγός τους που δεν τους βλέπουμε ποτέ: με πλούσια και χρωματιστά ενδύματα της Ανατολής, με κοσμήματα και βέβαια οπλισμένοι με σπαθιά, δίνοντας στην ουσία σκηνικές οδηγίες για ένα πλήθος που θεατρικά μπορεί να μας οδηγήσουν σε πρωτοποριακές λύσεις: -Προσπαθούν να δώσουν με ρυθμικά χτυπήματα χεριών ή ποδιών ή ακόμη και ήχους/κραυγές το μέτρο του ποιήματος που αποδίδει έναν φανταστικό διάλογο (εναλλαγή ευθείας ερώτησης και καταφατικής πρότασης-απάντησης). <p>γ. Επαλήθευση της δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πώς θα αποδοθεί σκηνικά η μεταβολή στη δράση και στην ατμόσφαιρα του ποιήματος; Πώς αλλάζει η δράση και η ατμόσφαιρα ανάμεσα στον αρχικό δραματικό χρόνο και χώρο της προετοιμασίας και αναμονής για κάτι σημαντικό (όλοι φοράνε επίσημα ρούχα, δεν πάνε στις δουλειές τους, γεμίζουν πλατείες κλπ), και στον τελικό, όπου όλοι είναι ανήσυχoi, όταν οι βάρβαροι
--	----------------------	---

	3 δώρα	<p>δεν έρχονται, και οι πλατείες αδειάζουν; Οι μαθητές αυτοσχεδιάζουν πάνω στις δύο διαφορετικές ποιότητες της αρχής και του τέλους του ποιήματος.</p> <p>δ. Στο ποίημα του Σεφέρη ο διάλογος υποφώσκει ανάμεσα στον ποιητή και το φάντασμα του Οδυσσέα. Ο ποιητής δίνει «σκηνικές οδηγίες» για τα χαρακτηριστικά του Οδυσσέα αλλά και τη σχέση που αναπτύσσει με τον ίδιο: κοκκινισμένα μάτια απ' την αρμύρα, μεγάλος, ασπρισμένα γένια, μιλά λόγια της γλώσσας μας, όπως τη μιλούσαν πριν τρεις χιλιάδες χρόνια, απλώνει μια παλάμη ροζιασμένη, του μιλά ταπεινά, σαν πατέρας.</p> <p>Ο δραματικός χώρος και ο χρόνος μαζί με τα συναισθήματα του ήρωα ορίζονται με δυνατές εικόνες και μεταφορές: μιλά για το ταξίδι του νόστου, τον πόνο να νιώθεις τα πανιά του καραβιού.... μόνος, σκοτεινός μέσα στη νύχτα..... την πίκρα να βλέπεις τους συντρόφους σκορπισμένους...</p> <p>Ακολουθώντας το νήμα του ποιητικού λόγου οι μαθητές διαμορφώνουν τον δραματικό χώρο και τα πρόσωπα.</p> <p>ε. Αυτοσχεδιασμός πάνω στη δημιουργία σκηνικού χώρου με έμφαση στον συνδυασμό του εικαστικού στοιχείου (σκηνικό, ενδυματολογικά στοιχεία, μακιγιάζ) με τον φωτισμό στην παραλογή «Του Νεκρού αδερφού».</p>
3.α Να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της λαϊκής αφήγησης, (μύθος, παραμύθι), αλλά και της έντεχνης αφήγησης	<p>Λαϊκές αφηγήσεις Απομνημονεύματα</p> <p>Γνωρίσματα της αφήγησης: προφορικότητα, παραστατικότητα, ρυθμολογία,</p>	<p>α. Ένας μαθητής γίνεται ο Αφηγητής-Μακρυγιάννης και αφηγείται ένα απόσπασμα από τα «Απομνημονεύματα». Μια ομάδα μαθητών ζωντανεύουν τη δράση των Αγωνιστών και τον χώρο. Ο Αφηγητής βλέποντας τους</p>

	1 δίσωρο	<p>στην ομάδα του το "αποκλεισμένο" παιδί. Κατά τη διάρκεια της παράστασης αυτό γίνεται εμφανές και ο αποκλεισμός είναι έντονος. Στη συνέχεια ζητάμε από όλη την τάξη να σκεφτεί και κατά τη διάρκεια της δεύτερης "παράστασης" να επεμβαίνει όποιος νομίζει πως μπορεί να διαμορφώσει διαφορετικά την κατάσταση με τη συμπεριφορά του, αρκεί να ζητήσει την κρίσιμη στιγμή με ένα "ΣΤΟΠ" να ανέβει στη σκηνή και να παίξει τον ρόλο κάποιου ήρωα. Με αυτές τις επεμβάσεις διαμορφώνουμε διαφορετικά την ιστορία και στη συνέχεια κάνουμε την ανατροφοδότηση. Ο εκπαιδευτικός/μεσολαβητής/τζόκερ δεν επεμβαίνει παρά μόνο στα αδιέξοδα. Το αποτέλεσμα αφορά όλους τους μαθητές και στόχος είναι να αλλάξουν στάση απέναντι σε ένα ενδοσχολικό πρόβλημα.</p> <p>β. Το θέμα (π.χ. σχολικός εκφοβισμός) μπορεί να αναπτυχθεί σε project από την ομάδα σε συνεργασία με άλλα διδακτικά αντικείμενα.</p> <p>γ. Συμμετοχή σε εκδηλώσεις Δήμου ή εκπαιδευτικές για σχολικό εκφοβισμό, ρατσισμό κ. ά.</p> <p>δ. Παρακολούθηση μιας παράστασης με σχετικό θέμα</p>
--	----------	---

3^η Ενότητα: Εργαστήρι Γραφής

<p>1. Να καλλιεργηθεί ο προφορικός λόγος και το γλωσσικό επίπεδο μαθητών, που θα προετοιμάσουν την ομάδα για το Εργαστήρι Γραφής.</p> <p>2. Να μελετήσουν οι μαθητές τον θεατρικό λόγο και να μπορούν να</p>	<p>Προετοιμασία Εργαστηρίου Γραφής</p> <p>γλωσσικά παιχνίδια λεκτικές ασκήσεις</p> <p>αφηγηματικές τεχνικές</p> <p>Μελέτη θεατρικού λόγου και</p>	<p>α. Οι μαθητές σε κύκλο παίζουν είτε βάζοντας ερωτήσεις κάποιου στις οποίες οι υπόλοιποι απαντούν ή αυτοσχεδιάζοντας πάνω σε προσαγές π.χ. -Δώσε μου το βιβλίο σου, το δικό μου το γέμισες μουτζούρες!/-Έλα να το πάρεις, αν θέλεις. Μ' αυτό τον τρόπο ασκούνται στον προφορικό διάλογο (βλέπουν πώς αναπτύσσεται η</p>
--	---	---

<p>τον διακρίνουν από τον καθημερινό και ρητορικό λόγο.</p>	<p>διαφοροποίησή του από τον καθημερινό και τον ρητορικό λόγο</p> <p>2 δώρα</p>	<p>δράση-αντίδραση).</p> <p>β. Καθισμένοι σε κύκλο, επινοούν μια ιστορία με δοσμένες συνθήκες (μια φτωχή οικογένεια) και συνθήκες χρόνου (πότε), χώρου (πού). Ορίζουν αριθμό προσώπων (ποιοι), στόχων (επιβίωση) και δράσης (Τι κάνουν).</p> <p>Κάθε μαθητής αρχίζει την ιστορία ή τη συνεχίζει χρησιμοποιώντας μια κάθε φορά νέα συνθήκη, π.χ. πότε (Όταν ανακάλυψαν την Αμερική...) ή ποιοι (οι Ισπανοί με τον Κολόμβο).</p> <p>γ. Αντιπαραθέτουν τα επιχειρήματα δύο προσώπων για τις δυνατότητες ανεύρεσης εργασίας των νέων στη χώρα μας. Έτσι, διαμορφώνεται ένας διάλογος που τον καταγράφουν.</p> <p>δ. Συγκρίνουν αυτό τον διάλογο με τη μορφή ενός θεατρικού κειμένου. Τι λείπει για να γίνει το πρώτο κείμενο «θεατρικό»;</p>
<p>2. Ο μαθητής περνώντας από το πεζό λογοτεχνικό κείμενο στη σκηνή να κατανοεί και να εμβαθύνει τις έννοιες δράση - σύγκρουση - χαρακτήρας γνωρίζοντας τα μορφολογικά και δομικά στοιχεία του δράματος.</p> <p>β. Να μπορεί μέσα από τη σκηνική δράση και τον αυτοσχέδιο διάλογο να επιτύχει τη μεταγραφή από το πεζό κείμενο στον πλήρη θεατρικό διάλογο.</p>	<p>Εργαστήρι ΜΕΤΑΓΡΑΦΗΣ πεζού λογοτεχνικού κειμένου</p> <p>Δημιουργική Ανάγνωση και Γραφή</p> <p>Παρακολούθηση παράστασης δραματοποιημένης αφήγησης</p>	<p>α. Οι μαθητές επιλέγουν ένα απόσπασμα από τα κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου και, αφού εντοπίσουν τα δραματικά του στοιχεία (και τις συγκρούσεις), το μετατρέπουν σε δραματικό κείμενο, με διαλόγους, σκηνικές οδηγίες (και αφηγητή, ανάλογα με το ύφος που θέλουμε να δώσουμε).</p> <p>β. Έχοντας επισημάνει τα δραματικά στοιχεία στη «Γυναίκα της Ζάκυνθος», μπορούν να μεταγράψουν το αφηγηματικό σε δραματικό κείμενο. Ποιος θα μπορούσε να είναι αφηγητής, εκτός από τον Διονύσιο Ιερομόναχο; Οι μαθητές γράφουν την ιστορία της Γυναίκας της Ζάκυνθος, όπως την περιγράφει μια μεσολογγίτισσα γυναίκα. Οι μεσολογγίτισσες συζητούν για</p>

	3 δώρα	<p>τη συμπεριφορά των ζακυνθινών πολιτών.</p> <p>γ. Οι μαθητές παρακολουθούν μια <u>παράσταση με δραματοποιημένη αφήγηση</u>, π.χ. «Το αμάρτημα της μητρός μου» Γ. Βιζυηνού, διασκευή και σκηνοθεσία Δ. Αβδελιώδη ή «Πριν από τη φόνισσα» Μ. Φραγκή.</p> <p>δ. Τεχνικές δράματος: Οι μαθητές καταρχήν επεξεργάζονται τις σκηνές ενός κειμένου με αυτοσχεδιασμούς. Διερευνούν ρόλους, καταστάσεις και θέματα με τεχνικές δράματος, όπως: ρόλος στον τοίχο, ανακριτική καρτέκλα, διάδρομος συνείδησης, δυναμικές εικόνες, συλλογικός ρόλος, οπτική γωνία, κυκλικό δράμα κ.ά.</p> <p>Οι μαθητές καταγράφουν σε σημειωματάριο το υλικό που θα χρησιμοποιήσουν. Με βάση το υλικό που θα προκύψει, γράφουν το θεατρικό έργο (διαλόγους και σκηνικές οδηγίες).</p>
<p>3. α. Ο μαθητής περνώντας από το ποιητικό κείμενο στη σκηνή να κατανοεί και να εμβαθύνει τις έννοιες δράση - σύγκρουση - χαρακτήρας γνωρίζοντας τα μορφολογικά και δομικά στοιχεία του δράματος.</p> <p>3β. Να μπορεί μέσα από τη σκηνική δράση και τον αυτοσχέδιο διάλογο να επιτύχει τη μεταγραφή από το ποιητικό κείμενο στον πλήρη θεατρικό διάλογο.</p>	<p>Εργαστήρι ΜΕΤΑΓΡΑΦΗΣ ποιητικού κειμένου</p> <p>Δημιουργική Ανάγνωση και Γραφή</p> <p>Παρακολούθηση παράστασης δραματοποιημένης αφήγησης</p>	<p>α. Αποδίδοντας με ρυθμό και εικόνες την ατμόσφαιρα και τη δράση (πρόσωπα, σχέσεις, χώρος, χρόνος) στο ποίημα του Σεφέρη «Πάνω σ' ένα ξένο στίχο», οι μαθητές πειραματίζονται στη δημιουργία αυτοσχέδιου διαλόγου.</p> <p>Κάποιοι άλλοι μαθητές παρακολουθώντας τον αυτοσχεδιασμό των συμμαθητών τους καταγράφουν αυτό τον αυτοσχέδιο διάλογο, τον επεξεργάζονται και τον παρουσιάζουν στους υπόλοιπους της ομάδας.</p> <p>β. Ακολουθώντας τον εσωτερικό μονόλογο του ήρωα του Ρίτσου στον «Ορέστη», γράφουν καταρχήν έναν θεατρικό μονόλογο, π.χ. γράμμα του Ορέστη στην αδελφή του. Στη συνέχεια τον αποδίδουν σκηνικά με στοιχεία του χώρου, του περιβάλλοντος κλπ. Δοκιμάζουν να δημιουργήσουν</p>

	3 δώρα	τον ρόλο ενός συνομιλητή που διαφωνεί με την απόφαση του Ορέστη και κάνει συζήτηση μαζί του. Σε επόμενη φάση συμμετέχει και τρίτο πρόσωπο (ρόλος). Έτσι, χτίζεται ένας θεατρικός διάλογος.
4. Ο μαθητής περνώντας από τη λαϊκή ή έντεχνη αφήγηση να κατανοεί και να εμβαθύνει τις έννοιες: δράση - σύγκρουση-χαρακτήρας στη σκηνική τους απόδοση. 3β. Να μπορεί μέσα από τη σκηνική δράση και τον αυτοσχέδιο διάλογο να επιτύχει τη μεταγραφή από τη λαϊκή ή έντεχνη αφήγηση στον ολοκληρωμένο θεατρικό διάλογο.	Μεταγραφή σε θεατρικό κείμενο ενός παραμυθιού Δημιουργική Ανάγνωση και Γραφή	Οι μαθητές μοιράζονται σε «φωνές» - πρόσωπα την αφήγηση στο παραμύθι. Ο θεατρικός διάλογος θα προκύψει μέσα από την άσκηση της εναλλασσόμενης αφήγησης.
	2 δώρα	

4^η Ενότητα: Η Παράσταση - Δημιουργία των μαθητών

Προσδοκώμενα αποτελέσματα/στόχος	Μέθοδος – Θέματα	Δραστηριότητες
1. Να μάθουν πώς να προετοιμάζονται για την ομαδική διαδικασία της παράστασης του δραματοποιημένου έργου και τις πρόβες.	Πρόβες Ομαδικές ασκήσεις ρυθμού, συντονισμού	Σε κύκλο οι μαθητές μοιράζονται τις συλλαβές μιας φράσης, π. χ. «Να ζει κανείς ή να μη ζει» και τις προφέρουν σε ροή ο ένας μετά τον άλλον απόλυτα συγκεντρωμένοι και κοιτάζοντας τον επόμενο στα μάτια. (Η άσκηση μπορεί να επαναλαμβάνεται τόσο στην έναρξη κάθε πρόβας, όσο και πριν την παράσταση)
2. Να μάθουν να μοιράζονται ρόλους και αρμοδιότητες	Ανάληψη αρμοδιοτήτων από τους μαθητές στο	Προϋπόθεση των ασκήσεων είναι να παρακολουθούν τις πρόβες μαθητές της ομάδας

<p>προκειμένου να γνωρίσουν τις ανάγκες μιας θεατρικής παράστασης (συγγραφή έργου, διανομή ρόλων, ομαδική σκηνοθεσία, κατασκευή σκηνικού, σχεδιασμός και κατασκευή κοστούμιών, ζωντανή μουσική ή επιλογή-ηχογράφηση μουσικών κομματιών, φωτισμός, προγράμματα, προβολή παράστασης).</p>	<p>ανέβασμα μιας παράστασης</p> <p>Συνειδητοποίηση ρόλου κάθε ομάδας (συγγραφή, σκηνοθεσία, σκηνογραφία κλπ)</p> <p>Συνεργασία όλων των συντελεστών</p> <p>Ψηφιακή προβολή ομαδικής δουλειάς-παράστασης</p>	<p>εναλλακτικά, ώστε όλοι να έχουν άποψη για το αποτέλεσμα δουλειάς τους. Στην ουσία πρόκειται για ασκήσεις διάκρισης αρμοδιοτήτων και συνειδητοποίησης του τι κάνει και πώς ο κάθε συντελεστής της παράστασης.</p> <p>α. Οι μαθητές -συντελεστές παράστασης επαληθεύουν στις πρόβες αν το έργο ανταποκρίνεται στο προσδοκώμενο δραματικό αποτέλεσμα συγκίνησης. Τι θα κάνουν, αν διαπιστώσουν ότι δεν ανταποκρίνεται;</p> <p>-Θα ζητήσουν απ' τη συγγραφική ομάδα να τροποποιήσει ορισμένα σημεία του έργου;</p> <p>-Θα απευθυνθούν στη σκηνοθετική ομάδα θεωρώντας ότι δεν απέδωσε τα δραματικά στοιχεία του γραπτού κειμένου-έργου στη συγκεκριμένη πρότασή της; Σ' αυτή την περίπτωση, μήπως είναι καλό να ζητήσουν βοήθεια από τον καθηγητή/Σκηνοθέτη του μαθήματος «Σκηνοθεσίας Θεάτρου»;</p> <p>-Θα αναζητήσουν στην υποκριτική και τους ηθοποιούς αδυναμίες στην μεταφορά της ατμόσφαιρας και δραματικότητας του έργου;</p> <p>β. Η ομάδα έχει δραματοποιήσει την παραλογή «Του Νεκρού...», και ο σκηνογράφος/οι έχουν επιλέξει ως προς το σκηνικό τη λύση του άδειου χώρου, δηλαδή να παίξουν μόνο με σκηνικά αντικείμενα. Στις πρόβες αντιλαμβάνονται πως πρέπει να αποδοθεί πιο πιστά η ατμόσφαιρα του έργου. Αναρωτιούνται πώς θα το επιτύχουν, άραγε παίζοντας</p>
---	---	---

	4 δίωρα	<p>μόνο (υποκριτική;) ή μπορούν και με άλλες προτάσεις π.χ. σκηνογραφία, μουσική, εφέ, φώτα;</p> <p>-Ζητάνε τη γνώμη του Σκηνογράφου απ' το μάθημα «Σκηνογραφία – Ενδυματολογία» Θεάτρου-Κινηματογράφου. Εκείνος προτείνει να δοκιμάσουν να «ντύσουν» τον χώρο με τον φωτισμό, λέγοντας πως είναι πολύ κοντά στη σύγχρονη άποψη της σκηνογραφίας.</p> <p>Έτσι, απευθύνονται στον μαθητή που χειρίζεται τα φώτα της σκηνής. Πώς θα τον καθοδηγήσουν στη σκηνή π. χ. της επιστροφής του Κωνσταντή με την Αρετή πάνω στο άλογο, νύχτα, ώστε να αποδοθεί η ατμόσφαιρα;</p> <p>-Σε συνεργασία με το μάθημα της Κινησιολογίας-Θεατρικής κίνησης, προσπαθούν να αποδώσουν την εκφραστικότητα της κίνησης αλόγου-καβαλάρη στο ίδιο τραγούδι.</p> <p>γ. Οι μαθητές δημιουργούν ιστοσελίδα με τον τίτλο εργασίας τους, π.χ. «Του Νεκρού αδελφού», με τις φάσεις της δημιουργίας τους, με στοιχεία προβολής του έργου στο ευρύ κοινό. Επίσης, δημιουργούν αναδυόμενα παράθυρα με θεατρολογική μελέτη, με σκηνογραφική-ενδυματολογική μελέτη, με τις προσωπικές μαρτυρίες μαθητών που υποδύονται ρόλους, κ. ά.</p>
--	---------	---

--	--	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
Α΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια τα Π.Σ. να αποκτήσουν προοδευτικό χαρακτήρα, με στόχο την δημιουργική ανακάλυψη της γνώσης και όχι την σωρευτική αποστήθιση του παρελθόντος.

Η σύνδεση των γνωστικών αντικειμένων μέσω της διαθεματικότητας οδηγεί τους μαθητές σε πληρέστερη, σφαιρική αντίληψη της νέας γνώσης και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Οι ευρωπαϊκές επιρροές στην ελληνική εκπαίδευση, προωθούν την ανάπτυξη νέων ικανοτήτων έχοντας στόχο την ένταξη στο κοινωνικό σύνολο και την απασχόληση. Η πολυπολιτισμικότητα της εποχής μας και η παγκοσμιοποίηση, θέτουν ως προϋπόθεση τον σεβασμό στην ετερότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ θεωρείται αναγκαία η καλλιέργεια της εθνικής αλλά και πολιτισμικής συνείδησης του μαθητή.

Είναι γνωστό πως η παιδεία συνδέεται άμεσα με την κοινωνία και η εκπαιδευτική διαδικασία καθορίζει τον μαθητή και μετέπειτα πολίτη, στην αξιοποίηση του μέσα σ' αυτήν.

Η καλλιτεχνική διάσταση της εκπαίδευσης είναι αναγκαία για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την αλληλεπίδραση των γνώσεων του μαθητή, μέσω του φωτεινού οχήματος της τέχνης.

Ο κινηματογράφος δίνει απλόχερα αυτή τη δυνατότητα διατρέχοντας την ιστορία του και ανακαλύπτοντας πως η επιστήμη συνδυάζεται με την τέχνη, την ιστορία, τα πολιτικά γεγονότα, τους πολιτισμούς με σεβασμό και ιδιαίτερη εκτίμηση στην διαφορετικότητα.

Δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές των Καλλιτεχνικών Λυκείων να ανακαλύψουν και να ασχοληθούν με μια πρόσφατη δημιουργική τέχνη του ανθρώπου με τεράστια δύναμη επιρροής.

Το μάθημα της Ιστορίας Κινηματογράφου δίνει την δυνατότητα στους μαθητές να εμπλουτίσουν τον τρόπο σκέψης, αντίληψης και έκφρασης, αλλά βοηθά επίσης στην πληρέστερη κατανόηση και άλλων γνωστικών αντικειμένων. Δίνεται ακόμα το έναυσμα για περαιτέρω διερεύνηση και ίσως μέσα από αυτή την αναζήτηση, προσανατολιστούν και επαγγελματικά.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σκοποί και φιλοσοφία του Κινηματογράφου

Σκοπός της διδασκαλίας της Ιστορίας του Κινηματογράφου είναι αρχικά η πληρέστερη γνωριμία και εξοικείωση με την τέχνη και τις δυνατότητες της.

Οι μαθητές όπως έχουν την δυνατότητα να αναπτυχθούν ψυχικά και πνευματικά, ανακαλύπτοντας μέσω του κινηματογράφου γνώσεις αλλά και συναισθήματα, που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν διαφορετικές κουλτούρες έκφρασης, καλλιεργώντας την πολιτιστική και πολυπολιτισμική ταυτότητα τους.

Η σύνδεση του κινηματογράφου με πολλές τέχνες, εμπλουτίζει την συναισθηματική γνωστική και πνευματική ανάπτυξη. Έχουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με αισθητικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα που διαπερνούν πολλές μορφές τέχνης, όπως το Θέατρο Ο Χορός η Μουσική αλλά και η Λογοτεχνία.

Οι μαθητές μέσα από την παρατήρηση και την προσωπική προσέγγιση, αναπτύσσουν την φαντασία τους και αναδεικνύουν την ελεύθερη, δημιουργική σκέψη σε θέματα πρόσληψης της τέχνης, καλλιτεχνικής έκφρασης και παραγωγής νέων καλλιτεχνικών ιδεών και τεχνικών.

Μέσω της θεωρητικής γνώσης αλλά και της πρακτικής ψυχαγωγικής προσέγγισης αναπτύσσεται το αισθητικό κριτήριο των μαθητών προκειμένου να δημιουργήσει μελλοντικούς θεατές και επαγγελματίες του κινηματογράφου με γνώση και άποψη.

Έρχονται σε επαφή με ένα οπτικοακουστικό μέσο έκφρασης, εκτός γραπτού και προφορικού λόγου και ανακαλύπτουν τις δυνατότητες του.

Καλλιεργείται η φαντασία και μέσω της διαθεματικότητας, υπάρχει δυνατότητα να διαπεράσει τα περισσότερα γνωστικά αντικείμενα με ψυχαγωγικό τρόπο.

Στόχοι

Οι στόχοι της διδασκαλίας για την Ιστορία του Κινηματογράφου είναι:

- Κατανόηση των βασικών εννοιών του κινηματογράφου
- Συνεργασία μεταξύ των μαθητών
- Αξιοποίηση των εκφραστικών δυνατοτήτων που προσφέρει ο κινηματογράφος
- Εκτίμηση της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας
- Αναγνώριση των σημαντικότερων σταθμών στην ιστορία του κινηματογράφου
- Συσχετισμός γνώσεων με άλλα γνωστικά αντικείμενα (Ιστορία, Λογοτεχνία, Μουσική, Εικαστικά Τεχνολογία, κ.ά.)
- Ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας
- Καλλιέργεια της κριτικής σκέψης
- Ικανότητα αποκωδικοποίησης (εικόνων, ήχων)
- Εξοικείωση με την έρευνα και τη συλλογή πληροφοριών
- Δημιουργία συνεργατικού κλίματος
- Ανάπτυξη αλληλοσεβασμού και ενσυναίσθησης
- Εκτίμηση στο έργο και την προσφορά των δημιουργών τέχνης
- Προβολή του δημιουργικού χαρακτήρα και αντίδραση σε κάθε μορφής λογοκρισία
- Υπεράσπιση της ελευθερίας της έκφρασης και καλλιτεχνικής δημιουργίας
- Ανάπτυξη ενδιαφέροντος για τον κινηματογράφο με στόχο την περεταίρω αναζήτηση γνώσης και έξω από την τάξη

Άξονες

Η παιδαγωγική προσέγγιση της Ιστορίας του Κινηματογράφου συνιστάται αρχικά μέσω της θεωρίας και της γνώσης των κυριότερων σταθμών της. Αποτυπώνεται πρακτικά μέσω των ταινιών που θα παρακολουθήσουν οι μαθητές και έτσι θα είναι σε θέση να διακρίνουν τα διαφορετικά αισθητικά ρεύματα, τις διάφορες κουλτούρες τα είδη του κινηματογράφου που θα έχουν διδαχθεί θεωρητικά. Θα γνωρίσουν και τους σημαντικότερους πρωτοπόρους δημιουργούς.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο όμως αυτό που είναι σημαντικότερο, θα ανακαλύψουν το πολιτιστικό μέγεθος του Κινηματογράφου. Οι επιρροή του στην κοινωνία είναι τεράστια λόγω της αμεσότητας του είδους και της δυνατότητας προβολής σε όλο τον κόσμο.

Αρχικά συνθετικά και στην πορεία αναλυτικά και με κριτική σκέψη, γίνεται διακριτό το κοινωνικό του πλαίσιο τα γεγονότα, οι χαρακτήρες, τα προβλήματα, οι σχέσεις, το πολιτιστικό γίγνεσθαι μέσα από το δημιούργημα της τέχνης του κινηματογράφου.

Ο κινηματογράφος είναι μια τέχνη πολυπολιτισμική με πολλούς κώδικες, τους οποίους καλείται ο μαθητής στην πορεία να ανακαλύψει εμβαθύνοντας στα προβλήματα και τις σχέσεις των ανθρώπων. Συχνά ανακαλύπτει οικείες συμπεριφορές, αναγνωρίζοντας παράλληλα την τέχνη της δημιουργίας του κινηματογράφου.

Μεθοδολογία Διδασκαλίας

Η διδασκαλία για το μάθημα της Ιστορίας Κινηματογράφου είναι καινοτόμα, σύνθετη και διαφοροποιημένη, δίνοντας πρωτοβουλίες στον μαθητή μέσα από τις συζητήσεις, την έρευνα και την ομαδική εργασία, στο ιχθεία που βοηθούν στην ανάπτυξη της προσωπικότητας και της συνεργασίας.

Η προσωπική συμμετοχή και ενασχόληση, είναι η βασική προσέγγιση του μαθητή σε αυτό το γνωστικό αντικείμενο. Υπάρχει φυσικά και το θεωρητικό κομμάτι, αλλά κύριο λόγο έχει συμμετοχή του μαθητή στην συζήτηση, στην ομαδική εργασία και στην παρακολούθηση των ταινιών.

Ο διδάσκων θα πρέπει να έχει το ρόλο του συντονιστή στις συζητήσεις και τις ομαδικές εργασίες (ομαδοσυνεργατική), να δίνει κατευθύνσεις όπου χρειάζεται, να επιλύει διαφορές, να ενθαρρύνει τον κάθε μαθητή να εκφραστεί, να χρησιμοποιεί την σύνδεση με άλλα διδακτικά αντικείμενα όπως Ιστορία, Λογοτεχνία, Σκηνοθεσία κ. ά. (διαθεματικότητα).

Να φροντίζει να τροφοδοτεί την δημιουργική σκέψη των μαθητών και να υποστηρίζει τις δεξιότητες και τα ταλέντα τους υποστηρίζοντας στον βαθμό του δυνατού, τις πρωτοβουλίες τους. Όσο πιο καλά γνωρίσουν αυτή την τέχνη τόσο περισσότερες πιθανότητες υπάρχουν να γίνουν θεατές, με άποψη ή σωστοί επαγγελματίες.

Με την διδασκαλία καλλιτεχνικών γνωστικών αντικειμένων, τις επισκέψεις των μαθητών (π.χ. στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου) και των προσκλήσεων Καλλιτεχνών στην τάξη, το σχολείο ανοίγει τις πόρτες του στον Πολιτισμό και δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να αναπτυχθούν πνευματικά και συναισθηματικά.

Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορία Κινηματογράφου - Το περιεχόμενο

Το Πρόγραμμα σπουδών της Α΄ Λυκείου αποτυπώνει την ιστορική – χρονολογική συνέχεια της ιστορίας του κινηματογράφου μέχρι την δεκαετία του 1960.

Στην πρώτη στήλη αναφέρονται οι στόχοι που επιδιώκεται να κατακτηθούν από τους μαθητές, ουσιαστικά είναι ευέλικτοι και υποκειμενικοί, ανάλογα με τις προσλαμβάνουσες κάθε μαθητή.

Η δεύτερη στήλη αφορά τη βασική θεματολογία, τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία του κινηματογράφου και γίνονται αναφορές σε δημιουργούς, καλλιτεχνικά ρεύματα και επιρροές. Αναγράφεται επίσης και η εκτιμώμενος διδακτικός χρόνος για κάθε κεφάλαιο, που όμως θα αποφασιστεί τελικά από τον διδάσκοντα.

Στην τρίτη στήλη γίνεται αναφορά στις δράσεις των μαθητών που αποτελούνται κυρίως από την προβολή ταινιών.

Παρατίθεται ένας ικανός αριθμός ταινιών για παρακολούθηση, ανάλογος για κάθε κεφάλαιο. Προτείνονται επίσης: η επίσκεψη των μαθητών στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, οι συζητήσεις, οι ατομικές και η ομαδικές εργασίες.

Η τέταρτη στήλη περιλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό. Ουσιαστικά γίνεται μεγάλη χρήση της τεχνολογίας (dvd, dvd-player, projector, χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες). Οπωσδήποτε χρήση του σχολικού βιβλίου αλλά και άλλων σχετικών με τον κινηματογράφο, σημειώσεις του διδάσκοντα και σχετικά δημοσιεύματα.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
---	---------------	----------------

1. Ιστορική αναδρομή της έννοιας της Κινοούμενης Εικόνας πριν την εμφάνιση του Κινηματογράφου. Από τον Πλάτωνα στην εικαστική σύνθεση.	Γέννηση του κινηματογράφου - Γνωριμία με τους δημιουργούς και τους πρώτους σκηνοθέτες: Lumiere, Edison, Dickson και Porter	Παρουσίαση των 24 φωτογραφικών καρτέ της φωτογράφισης του κινούμενου αλόγου από τον Edward Muybridge Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων των πρώτων ταινιών: 1 ("The Gaiety Girls
---	--	--

<p>Να ενημερωθούν για την τυχαία ανακάλυψη του Edward Muybridge, όταν σε μια γρήγορη εναλλαγή 24ων φωτογραφικών καρτέ, ένα άλογο έδειχνε να καλπάζει (1887)</p> <p>Να γνωρίσουν τη γέννηση του κινηματογράφου και τους δημιουργούς του Thomas Alva Edison (1893) και αδελφούς Lumiere (1895) και την διαφορά στην θεματική τους.</p> <p>Να μάθουν για την δημιουργία της πρώτης κάμερας λήψης και μηχανής προβολής</p> <p>Να παρατηρήσουν την διαφορετική ταχύτητα των πλάνων σε σχέση με τις σύγχρονες ταινίες.</p>	<p>2 ώρες</p>	<p>dancing”, “Trained Bears”, “Highland Dance”) του σκηνοθέτη William Kennedy Laurie Dickson</p> <p>2 (“The Life Of An American Fireman”, “The Great Train Robbery”) του Edwin S. Porter</p> <p>3 (“Arrival of a Train at La Ciolat”, “Tearing down a wall”) των Lumiere</p> <p>Προτείνεται συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την διαφορά στην θεματολογία των πρώτων ταινιών (σκηνές από το Βαριετέ στην Αμερική, σκηνές καθημερινής δραστηριότητας στην Γαλλία)</p> <p>Να γίνει συνδυαστικά με το μάθημα Κινηματογραφικής Τεχνολογίας, για να κατανοήσουν οι μαθητές αρτιότερα τα τεχνικά ζητήματα</p>
<p>2. Να ανακαλύψουν τον δημιουργό των μαγικών εφέ Georges Melies και τον D. W. Griffith</p> <p>Να διαπιστώσουν την πολυπλοκότητα της τέχνης του κινηματογράφου, για να γίνει μια ταινία ενδιαφέρον θέμα</p> <p>Να συνειδητοποιήσουν πως ο κινηματογράφος δεν αφηγείται απλά, αλλά παρουσιάζει το γεγονός με την ματιά</p>	<p>Γνωριμία με τον Georges Melies και τις ταινίες του</p> <p>-Η δημιουργία των πρώτων εφέ</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Προτείνεται προβολή (ενδεικτικά) αποσπασμάτων των ταινιών του Melies (“ A Trip To The Moon”, “The Impossible Voyage”, “The Conquest of the pole”)</p> <p>Προτείνεται να γίνει συνδυαστικά με το μάθημα, το μάθημα της Αισθητικής Κινηματογράφου και Κινηματογραφικής Τεχνολογίας, για να κατανοήσουν οι μαθητές αρτιότερα την έννοια των εφέ</p>

του σκηνοθέτη		
<p>3. Να μάθουν για την ταχύτητα εξάπλωσης αυτής της νέας μορφής τέχνης και την άμεση εκβιομηχάνιση του</p> <p>Να αντιληφθούν την αρχή της κυριαρχίας του ηθοποιού στην ταινία</p> <p>Να ανακαλύψουν την διαφορά στον τρόπο ερμηνείας των ηθοποιών σε σχέση με σήμερα και την απουσία της ομιλίας</p>	<p>Αρχές του 20ου αιώνα, η εμφάνιση και η κυριαρχία του Χόλυγουντ</p> <p>-Τα πρώτα κινηματογραφικά αστέρια</p> <p>- Οι μεγάλοι μήκους ταινίες</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή (ενδεικτικά) αποσπασμάτων ταινιών με:</p> <p>1 τον Charlie Chaplin “Laughing Gas” (1914),</p> <p>2 την Mary Pickford “Poor little rich girl” (1917) και</p> <p>3 τον Douglas Fairbanks “The Thief of Bagdad” (1924)</p> <p>Προτείνεται συζήτηση για να μπορέσουν οι μαθητές να κατανοήσουν την εξέλιξη του κινηματογράφου σε κορυφαίο μέσο ψυχαγωγίας</p> <p>Ανάθεση εργασίας: οι μαθητές προτείνεται να επιλέξουν από φιλμογραφία ταινιών της εποχής, να δουν την ταινία που επέλεξαν στο σπίτι τους και στο επόμενο μάθημα ανταλλάσσουν απόψεις</p>
<p>4. Να κατανοήσουν την σχέση του κινηματογράφου με την αρχή της αφήγησης και της οπτικής του θέματος από την πλευρά του σκηνοθέτη</p>	<p>Η κοινωνική επίδραση του κινηματογράφου</p> <p>-Οι αντιδράσεις (θετικές και αρνητικές)</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων της ταινιών</p> <p>1 “The birth of a Nation” του D. W. Griffith, 1915</p> <p>2 “Intolerance” του D. W. Griffith, 1916</p> <p>Προτείνεται συζήτηση για τις αντιδράσεις από την προβολή της ταινίας (στοιχεία ρατσισμού) Τι συναισθήματα τους προκάλεσε η προβολή ταινιών 100 ετών;</p> <p>Οι μαθητές προτείνεται</p>

		να δουν τις ταινίες ολοκληρωμένες στο σπίτι τους
<p>5. Να έρθουν σε επαφή με την εξέλιξη του κινηματογράφου, μέσα από τα διάφορα είδη που διαμορφώθηκαν και την ποικίλη θεματολογία που εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι σήμερα</p>	<p>Η δεκαετία του 1920</p> <p>-Η θεματολογία και τα είδη του κινηματογράφου (μουζικαλ - γουέστερν- θρησκευτικές - φαντασίας - θρίλερ κ.ά.)</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων ταινιών (ενδεικτικά):</p> <p>1 "The Sheik" 1921, "The Four Horsemen Of Aposcalypse" 1921 με τον Ροδόλφο Βαλεντίνο (ρομαντικές - εξωτικές) ,</p> <p>2 "The Gold Rush" 1924, "The Kid" 1921 με τον Τσάρλυ Τσάπλιν (κωμωδία),</p> <p>3 " The Covered Wagon" 1923 (γουέστερν),</p> <p>4 "The Marry Widow" 1925, "The Wedding March" 1927 (μουζικαλ),</p> <p>5 "The Ten Commandments" 1923 (θρησκευτική) του Σεσίλ Ντεμίλ</p> <p>6 "Sherlock Jr." 1924 (κωμωδία) με τον Μπάστερ Κίτον</p> <p>Προτείνεται η παρακολούθηση ταινιών από τους μαθητές ιδιωτικά και ανταλλαγή απόψεων για την θεματολογία και τον τρόπο ανάπτυξης κάθε ταινίας. Ποιες οι εντυπώσεις τους;</p>
<p>6. Να ανακαλύψουν τα διάφορα ρεύματα που κυριάρχησαν στον Ευρωπαϊό Κινηματογράφο.</p> <p>Να μπορέσουν να αντιληφθούν την αισθητική</p>	<p>Η επιρροή των ρευμάτων της Τέχνης στον Κινηματογράφο</p> <p>-Γερμανικός Εξπρεσιονισμός - επιστημονική φαντασία</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από σημαντικές ταινίες της εξπρεσιονιστικής Γερμανικής περιόδου (ενδεικτικά):</p> <p>1 "Metropolis" 1927, "Die Nibelungen" 1922-</p>

<p>διαφοροποίηση από τις ταινίες του Χόλυγουντ</p> <p>Να γνωρίσουν τους μεγάλους Γερμανούς σκηνοθέτες (Ρόμπερτ Βίνε, Πάουλ Βένεγκερ, Φριτς Λαγκ) και το σημαντικό έργο τους</p> <p>Να έρθουν σε επαφή με το έργο του εκφραστή του σουρεαλισμού στον κινηματογράφο, Luis Bunuel</p> <p>Να γνωρίσουν τους εκπροσώπους του Γαλλικού Ιμπρεσιονισμού και το έργο τους Abel Gance, Louis Delluc, Germain Dulac, Jean Epstein, Marcel L' Herbier</p> <p>Να συνειδητοποιήσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των τεχνών και της ταυτόχρονης επιρροής τους από διάφορα ρεύματα</p>	<p>-Σουρεαλισμός</p> <p>-Γαλλικός Ιμπρεσιονισμός</p> <p>3 ώρες</p>	<p>24 και "Dr. Marbuse" του Fritz Lang</p> <p>2 " The Cabinet of Doctor Caligari" 1919," του Robert Wiene ,</p> <p>3 "Faust"1926 και "Nosferatu" 1922 του F. W. Murnau,</p> <p>4 "Die Strase" 1923, του Karl Grune</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων ταινιών του Luis Bunuel (μαζί με τον Salvador Dali):</p> <p>"Un chien Andalou" 1928 και "L'Aged'Or "1930</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων από τους εκπροσώπους του Γαλλικού Ιμπρεσιονισμού (ενδεικτικά):</p> <p>1 "The Smiling Madame Baudet" του Germain Dulac,</p> <p>2 "Coeur Fidele" 1923 του Jean Epstein,</p> <p>3 "Le Diabledans la Ville" 1924 της Germain Dulac,</p> <p>4 " La Roue" 1923 και "Napoleon" 1923-25 του Abel Gance</p> <p>5 "La Femme de Nulle Part" 1922 του Marcel L' Herbier</p> <p>Εργασία σε ομάδες: Κάθε ομάδα προτείνεται να παρακολουθήσει από μια διαφορετική ταινία και να γράψει μια σύντομη εργασία για τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το κάθε αισθητικό ρεύμα διαμέσου των Τεχνών</p>
---	--	---

		<p>Συσχετισμός με το μάθημα των Εικαστικών</p> <p>Σύνδεση με το μάθημα της Λογοτεχνίας και τα αντίστοιχα Λογοτεχνικά ρεύματα</p>
<p>7. Να έρθουν σε επαφή με τον ρωσικό κινηματογράφο που δημιουργήθηκε μετά την επανάσταση του 1917, τις πολιτικές του προεκτάσεις, την υποστήριξη του από τον Λένιν και τους δημιουργούς του Sergei Eisenstein, Vsevolod Pudovkin</p> <p>Να ενημερωθούν για την χρησιμοποίηση του σαν μέσο επικοινωνίας για την διδασχία του Μαρξισμού, σε ένα τεράστιο κράτος (Σοβιετική Ένωση), σε εποχές που δεν υπήρχαν πολλοί τρόποι επικοινωνίας και διάδοσης ιδεών</p> <p>Να έρθουν σε επαφή με την έννοια του κονστρουκτιβισμού (η καλλιτεχνική συμβολή στην κοινωνική πρόοδο)</p>	<p>Ο Ρωσικός κινηματογράφος της δεκαετίας του 1920 (μετά την επανάσταση του 1917) και η προπαγάνδα</p> <p>-Κονστρουκτιβισμός</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων (ενδεικτικά) από τις ταινίες του Sergei Eisenstein</p> <p>1 "Battleship Potemkin" 1925</p> <p>2 "October" ή "Ten Days that Shook the world" 1927</p> <p>3 "Strike" 1924</p> <p>και από τις ταινίες του Vsevolod Pudovkin</p> <p>1 "Mother" 1926</p> <p>2 " The End of St. Petersburg" 1927</p> <p>Εργασία: οι μαθητές να παρακολουθήσουν ιδιωτικά την ταινία "Battleship Potemkin" και να γίνει συζήτηση στην τάξη σχετικά με τις εντυπώσεις που τους δημιούργησε η ταινία, το θέμα της, την πολυπλοκότητα της σκηνοθεσίας και του μοντάζ από τον Eisenstein</p> <p>Προτείνεται σύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας και το μάθημα Κινηματογραφικής Τεχνολογίας</p>
<p>8. Να μάθουν για την μεγάλη επανάσταση της εισαγωγής του ήχου στις ταινίες</p>	<p>Οι ομιλούσες ταινίες</p> <p>-Το τέλος της καριέρας πολλών</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων της πρώτης ομιλούσας ταινίας " The Jazz</p>

<p>Να ενημερωθούν σχετικά με τους παραγωγούς αδελφούς Warner οι οποίοι σε συνεργασία με την εταιρεία τηλεφωνίας AT&T το 1925 κατάφεραν να εισάγουν τον ήχο στον κινηματογράφο</p> <p>Να γνωρίσουν τους ηθοποιούς- θύματα αυτής της εξέλιξης (δεν ξαναδούλεψαν λόγω του ήχου της φωνής τους)</p>	<p>ηθοποιών</p> <p>1 ώρα</p>	<p>singer” 1927 του Allan Crosland και της πρώτης Αγγλικής ομιλούσας ταινίας σε σκηνοθεσία Άλφρεντ Χίτσκοκ το 1928 με τίτλο “Blackmail” σε συνδυασμό με την βωβή έκδοση.</p> <p>Προτείνεται συζήτηση για την επανάσταση που προκάλεσε ο ήχος στον κινηματογράφο</p>
<p>9. Να έρθουν σε επαφή με την περίοδο της μεγάλης οικονομικής ύφεσης το 1929, τις συνέπειες που είχε στον κινηματογράφο (στην παραγωγή και θεματολογία)</p> <p>Να γνωρίσουν την λογοκρισία του Κώδικα Παραγωγής</p> <p>Να μπορέσουν να συγκρίνουν περιόδους της ιστορίας με κοινά οικονομικοπολιτικά προβλήματα</p> <p>Να ανακαλύψουν την άνθιση της θεματολογίας και των ειδών στον κινηματογράφο</p> <p>Να ανακαλύψουν την σημασία της μουσικής επένδυσης στις ταινίες και το αφηγηματικό ύφος των ταινιών του Χόλυγουντ</p>	<p>Η δεκαετία του 1930</p> <p>-Η Εποχή της Μεγάλης Οικονομικής Κρίσης (κραχ) και της Ποτοαπαγόρευσης</p> <p>-Ο κώδικας Παραγωγής Hays (λογοκρισία)</p> <p>-Οι ταινίες γκάνγκστερ , μιούζικαλ, κωμωδίες, πολεμικές, θρίλερ, κινούμενα σχέδια, φαντασίας, τρόμου κ.ά.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις σημαντικότερες ταινίες της περιόδου (ενδεικτικά) :</p> <p>1 “All Quiet on the Western Front” του Lewis Milestone (πολεμική) 1930</p> <p>2 “Morocco” του Jozef Von Sternberg 1930 (αισθηματική)</p> <p>3 “The Blue Angel” του Jozef Von Sternberg 1930 (δραματική)</p> <p>4 “ Little Caesar” του Mervin Leroy (γκανγκστερική) 1930</p> <p>5 “The 39 steps” του Άλφρεντ Χίτσκοκ (θρίλερ) 1935</p> <p>6 “42nd Street”(μιούζικαλ) 1933 του Λόιντ Μπέικον</p> <p>7 “ Gone With the Wind” των Φλέμινγκ-Κιούκορ- Γουντ (επική)</p>

		<p>1939</p> <p>8 "Bringing Up Baby" του Χάουαρντ Χοκς 1938 (κωμωδία)</p> <p>9 "Snow White and the seven Dwarfs" του Ντέιβιντ Χαντ 1937 (κινούμενα σχέδια)</p> <p>10 " King Kong" του Μέριαν Σ. Κούπερ 1933 (φαντασίας)</p> <p>11 «Dracula» του Tod Browning 1931 (τρόμου)</p> <p>12 «Ninotchka» του Ernst Lubitsch 1939 (κωμωδία Screwball)</p> <p>13 «The Informer» του John Ford 1935 (δράμα)</p> <p>14 "Fury" του Fritz Lang 1936 (δράμα)</p> <p>Προτείνεται συζήτηση σχετικά με την τεράστια θεματολογία και την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών ειδών ταινιών (Π.χ. το άγγιγμα του Λιούμπιτς, οι κωμωδίες Screwball κ.ά.)</p>
<p>10. Να ανακαλύψουν πως ο κινηματογράφος και η θεματολογία του επηρεάζονται από τα τρέχοντα γεγονότα</p> <p>Να αντιληφθούν την καταστροφική συνέπεια επιβολής λογοκρισίας στον κινηματογράφο</p> <p>Να</p>	<p>Η δεκαετία του 1940, σημαντικοί σταθμοί</p> <p>-Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η Ναζιστική προπαγάνδα</p> <p>-Οι πολεμικές ταινίες</p> <p>-Η προσπάθεια της κοινωνίας να ανακάμψει μετά την καταστροφή του Πολέμου</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από την ταινία του Orson Welles " Citizen Kane" 1941 (δράμα), μια από τις σημαντικότερες ταινίες όλων των εποχών</p> <p>Επίσης ενδεικτικά από τις ταινίες:</p> <p>1 " Air Force" του Howard Hawks 1943 (πολεμική)</p> <p>2 "The Best Years of Our Lives" του William Wyler 1946 (συνέπειες</p>

<p>συνειδητοποιήσουν την χρήση του κινηματογράφου σαν μέσο επιρροής από την Ναζιστική Γερμανία</p> <p>Να ανακαλύψουν τη σημασία της γωνίας λήψης και των πλάνων στο αισθητικό αποτέλεσμα μιας ταινίας</p> <p>Να γνωρίσουν την δημιουργία των φιλμ - νουάρ (των σκοτεινών ταινιών χωρίς αίσιο τέλος)</p>	<p>- Ο Μακαρθισμός (η λογοκρισία της επιτροπής Μακάρθου, εναντίον όλων των καλλιτεχνών με τον φόβο της επέκτασης του κομμουνισμού την Αμερική)</p> <p>-Τα φιλμ-νουάρ</p> <p>3 ώρες</p>	<p>του πολέμου)</p> <p>3 "Triumph of the Will" του Leni Riefenstah 1934 (προπαγάνδα υπέρ του Ναζισμού)</p> <p>4 "Bismarck" 1940 (ναζιστική)</p> <p>5 "The Big Heat" του Fritz Lang 1953 (φιλμ-νουάρ)</p> <p>6 "The Postman Always Rings Twice" 1946 (φιλμ- νουάρ)</p> <p>7 "It's a Wonderful Life" του Frank Capra 1946 (κοινωνικόδράμα)</p> <p>8"Double Indemnity" του Billy Wilder 1945 (φιλμ-νουάρ)</p> <p>9 "Gilda" του Charles Vidor 1946 (δράμα)</p> <p>10 "Casablanca" του Michael Curtiz 1942 (δράμα)</p> <p>11 "The Maltese Falcon" του Τζον Χιούστον 1941 (φιλμ-νουάρ)</p> <p>Οι μαθητές θα πρέπει να κάνουν αυτό το μάθημα συνδυαστικά με το μάθημα της Ιστορίας και Κινηματογραφικής Τεχνολογίας για να αποκτήσουν σφαιρική κατανόηση του θέματος</p>
<p>11. Να γνωρίσουν τον Ιταλικό Νεορεαλισμό. Τα θέματα του</p> <p>προκύπτουν από την καθημερινότητα των απλών ανθρώπων, (φτώχεια, ανεργία, οικονομικό χάος)</p>	<p>Ο Ιταλικός Νεορεαλισμός</p> <p>- Ο καθημερινός άνθρωπος και τα προβλήματα του</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>1 "Ossessione" του Λουκίνο Βισκόντι, 1942</p> <p>2 "Ladri di Biciclette" του Βιτόριο ντε Σίκα,</p>

<p>Επιρροή από τον ποιητικό ρεαλισμό του Ζαν Ρενουάρ</p> <p>Να ανακαλύψουν την σημαντική συμβολή της Ιταλίας στην ανάπτυξη του κινηματογράφου και την ευρωπαϊκή απάντηση απέναντι στο Χόλυγουντ, με τη δημιουργία της Τσινετσιτά (Cinecitta)</p> <p>Να ανακαλύψουν τους σημαντικούς σκηνοθέτες - εκπροσώπους του Νεορεαλισμού</p>		<p>1948</p> <p>3 "La Strada" του Φεντερίκο Φελίνι, 1954</p> <p>4 "Roma Citta Aperta" του Ρομπέρτο Ροσελίνι, 1945</p> <p>5 " Umberto" του Βιτόριο ντε Σίκα, 1952</p> <p>6 "L' Avventura" του Μικελάντζελο Αντονιόνι , 1960</p> <p>Προτείνεται συζήτηση για τον Νεορεαλισμό, για τα συναισθήματα που προκάλεσαν οι ταινίες</p> <p>Ανάθεση στους μαθητές συγγραφής μικρού σεναρίου με ένα θέμα από την καθημερινότητα</p>
<p>12. Να γνωρίσουν τον Γαλλικό κινηματογράφο και τις τάσεις που δημιούργησε</p> <p>Να ανακαλύψουν τους σημαντικούς σκηνοθέτες - δημιουργούς εκπροσώπους του "ποιητικού ρεαλισμού" και του "νέου κύματος".</p> <p>Να έρθουν σε επαφή με τον καλλιτεχνικό Γαλλικό κινηματογράφο, μετά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο</p>	<p>Ο Γαλλικός κινηματογράφος από τον "ποιητικό ρεαλισμό", μέχρι το "νέο κύμα"</p> <p>-Οι σημαντικότεροι εκφραστές τους: Ρενέ Κλερ, Ζαν Ρενουάρ, Ζαν Βιγκό και Αλέν Ρενέ, Φρανσουά Τρυφώ, Ζαν Λυκ Γκοντάρ Κλωντ Σαμπρόλ, Ερίκ Ρομέρ</p> <p>-Η αισθητική του "νέου κύματος", το Παρίσι σε ρόλο πρωταγωνιστή</p> <p>-Η "περίπτωση" Ζακ Τατί</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>1 "Un chapeau de paille d' Italie" του Ρενέ Κλερ, 1927 (βωβή)</p> <p>2 " La Petite Marchande d'allumetes" του Ζαν Ρενουάρ, 1927-28 (βωβή)</p> <p>3 " Sous les toits de Paris" του Ρενέ Κλερ, 1929-30 (η πρώτη ομιλούσα του Γαλλικού σινεμά)</p> <p>4 " L' Atalante" του Ζαν Βιγκό, 1934</p> <p>5 " Le Crime de Monsieur Lange" του Ζαν Ρενουάρ, 1935</p> <p>6 "Grande Illusion", του Ζαν Ρενουάρ, 1939</p>

		<p>7 "Le Million" του Ρενέ Κλερ, 1931</p> <p>8 «Pickpocket» του Robert Bresson, 1954</p> <p>9 "The 400 Blows" του Φρανσουά Τρυφώ, 1959</p> <p>10 "Breathless" του Ζαν Λυκ Γκοντάρ, 1960</p> <p>11 "Le Beau Serge" του Κλοντ Σαμπρόλ, 1958</p> <p>12 "Hi roshima mon Amour" του Αλέν Ρενέ, 1959</p> <p>13 "Alphaville" του Ζαν Λυκ Γκοντάρ, 1965</p> <p>14 "Monsieur Hulot's Holiday" του Ζακ Τατί, 1953</p> <p>15 "Day for Night" του Φρανσουά Τρυφώ, 1973</p> <p>Προτείνεται να παρακολουθήσουν ιδιωτικά από μία ταινία, ώστε να γίνει συζήτηση στην τάξη για τις εντυπώσεις των μαθητών και από τα δύο ρεύματα και την εξέλιξη του Γαλλικού Κινηματογράφου. Διαπίστωσαν επιρροές;</p>
<p>13. Να ανακαλύψουν την εξέλιξη του κινηματογράφου με την χρησιμοποίηση έγχρωμου φιλμ, την άνθιση της τέχνης της κινηματογραφικής φωτογραφίας και τις πολλές δυνατότητες που δημιουργήθηκαν</p>	<p>Οι ταινίες αποκτούν χρώμα!</p> <p>-Η εταιρεία Technicolor και οι πρώτες τρίχρωμες ταινίες στη δεκαετία 1940 (έπη, κινούμενα σχέδια, μιούζικαλ)</p> <p>-1950 Eastman Color της Kodac</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p><u>-Τρίχρωμες Technicolor</u></p> <p>1 «Ο Μάγος του Οζ» του Φλέμιγκ (μιούζικαλ, η πρώτη μεγάλου μήκους έγχρωμη) 1939</p> <p>2 "Gone with the wind", των Φλέμιγκ-Κιούκορ- Γούντ (επική) 1939</p>

	1 ώρα	<p>3 "Flowers and Trees" του Walt Disney, 1932 (κινούμενασχήδια)</p> <p><u>-Eastman Color της Kodac</u></p> <p>1 "Rear Window", του Άλφρεντ Χίτσκοκ, 1954 (θρίλερ)</p> <p>2 "Singin' in the rain" 1952, (μιούζικαλ) των Stanley Donen, Gene Kelly</p> <p>3 "All That Heaven Allows" 1955 (μελόδραμα) του Douglas Sirk</p> <p>Προτείνεται συζήτηση για τις εντυπώσεις που δημιουργούν οι πρώτες ταινίες με χρώμα σε σχέση με τις σημερινές</p> <p>Συνδυασμός με το μάθημα Κινηματογραφικής Τεχνολογίας και της Αισθητικής Κινηματογράφου</p>
--	-------	---

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ – ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
Β΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Το Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας Θεάτρου – Το περιεχόμενό του

Διερευνώντας το σύνθετο φαινόμενο του θεάτρου καταλήγουμε στο σύνθετο της μελέτης της Ιστορίας του θεατρικού φαινομένου που περιλαμβάνει αναγκαστικά αναφορά στην υποκριτική, στο κοινό, στους θεατρικούς χώρους, στη δραματουργία, στα κοστούμια, στο μακιγιάζ- μάσκα, στα σκηνικά, στο φωτισμό, στον χορό, τραγούδι, σκηνοθεσία, στην κριτική, σε μορφές θεάτρου όπως το Κουκλοθέατρο ή το Θέατρο Σκιών ή πιο σύγχρονες μορφές θεάτρου όπως η Περφόρμανς ή το Επινοημένο Θέατρο. Μια τέτοια αντίληψη όμως για την Ιστορία Θεάτρου δεν είναι εφικτή ειδικά στο πλαίσιο του ισχύοντος ωρολογίου προγράμματος. Αναγκαστικά λοιπόν περιοριζόμαστε σε μερικούς άξονες με συγκεκριμένους στόχους, ώστε οι μαθητές έστω και εν συντομία να έχουν ένα γενικό περίγραμμα της Ιστορίας Θεάτρου έχοντας πάντα επίγνωση του σύνθετου του θεατρικού φαινομένου.

Στο παρόν Πρόγραμμα Σπουδών της Ιστορίας Θεάτρου καταθέτουμε τη διδασκαλία της Ιστορίας Θεάτρου σε τρεις άξονες για την Β΄ Λυκείου και δίνουμε βαρύτητα στην εξέταση της Ιστορίας Θεάτρου ως μέρος ενός ευρύτερου επιστημονικού πεδίου, αυτού της Ιστορίας (Α΄ Άξονας), εξετάζουμε τη Θεατρική Ιστορία ως κοινωνικό φαινόμενο (Β΄ Άξονας) και ως Ιστορία των δραματικών κεμένων (Γ΄ Άξονας).

Κάνουμε μια σχηματική διάκριση σε επίπεδα, προσπαθώντας να τονίσουμε το σύνθετο χαρακτήρα του θεατρικού φαινομένου αλλά πάντα έχουμε στο μυαλό μας τόσο μια οριζόντια όσο και μια κάθετη σχηματική διαίρεση αυτών των επιπέδων. Με λίγα λόγια σε κάθε επίπεδο εξετάζεται εκ παραλλήλου τόσο η κοινωνική, όσο και η δραματουργική και η σύνθετη καλλιτεχνική φύση κάθε θεατρικού γεγονότος και όλα αυτά χρησιμοποιώντας τις μεθόδους της Ιστορίας.

Οι άξονες με βάση τους οποίους αναπτύσσεται το Πρόγραμμα Σπουδών της Β΄ Λυκείου είναι οι εξής:

- **Α΄ ΆΞΟΝΑΣ: Θέατρο και Ιστορία**
- **Β΄ ΆΞΟΝΑΣ: Θέατρο και Κοινωνία**
- **Γ΄ ΆΞΟΝΑΣ: Θεατρικός Λόγος**

Ο **Α΄ Άξονας** ξεκινά με μια σύντομη εισαγωγή στον αντικείμενο της Ιστορίας του Θεάτρου και στις μεθόδους της θεατρικής ιστοριογραφίας. Αυτή η ενότητα θεωρείται πολύ σημαντική γιατί θα αξιοποιείται από τους μαθητές και σε όλες τις υπόλοιπες ενότητες. Συνοδεύεται από δραστηριότητες που για πρώτη φορά βάζουν τους μαθητές στη θέση του ιστορικού θεάτρου. Το ίδιο ισχύει για την ενότητα που είναι μια αναφορά στη χρονογραμμή της θεατρικής Ιστορίας. Θεωρείται ότι οι μαθητές ήδη από τις γυμνασιακές τους σπουδές γνωρίζουν βασικά στοιχεία Ιστορίας Θεάτρου, ωστόσο μια σπειροειδής εξέλιξη της γνώσης και το γεγονός ότι το Καλλιτεχνικό Λύκειο είναι μια αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα απαιτεί την επανάληψη κάποιων γνώσεων για την Ιστορία Θεάτρου και στο Καλλιτεχνικό Λύκειο. Άλλωστε αυτόνομο αντικείμενο Ιστορίας Θεάτρου στο Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο με βάση τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών δεν υπάρχει. Η άσκηση στη χρονογραμμή και αντίστοιχες δραστηριότητες βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν ιστορικές έννοιες, όπως συνέχεια, τομή κ.ά.

Στον **Β΄ Άξονα** εξετάζεται η **σχέση θεάτρου και κοινωνίας**, το θέατρο ως φορέας κοινωνικών μηνυμάτων και ιδεών. Η θεματική κατάταξη μας επιτρέπει να πάρουμε παραδείγματα που ανήκουν τόσο στο Αρχαίο θέατρο όσο και στο θέατρο του Ρεαλισμού, με στόχο να μην τηρούμε μια αυστηρά χρονολογική γραμμή που διευκολύνει βέβαια την ιστορική αφήγηση, αλλά καταργεί τις άμεσες συγκρίσεις. Έτσι προσπαθώντας να χρησιμοποιήσουμε παραδείγματα από άλλες εποχές συχνά καταργούμε τα χρονικά όρια. Μια τέτοια θεματική προσέγγιση με βάση τους άξονες που έχουμε καταρχάς επιλέξει μπορεί να διευκολύνει την πορεία της διδασκαλίας. Άλλωστε μια τέτοια προσέγγιση είναι γνωστή στους μαθητές από τα σχολικά εγχειρίδια της Ιστορίας και της Λογοτεχνίας Θεωρητικής Κατεύθυνσης, όπου ακριβώς η κατάταξη των λογοτεχνικών κεμένων είναι καταρχάς θεματική και η χρονολογική κατάταξη υπάρχει εντός των θεματικών ενότητων. Η διδασκαλία περιλαμβάνει αναφορά στη σύνδεση θρησκείας/ λατρευτικών τελετών και θεάτρου με ιδιαίτερη αναφορά τόσο στις απαρχές του θεάτρου και στις όψεις του θρησκευτικού θεάτρου στην Άπω Ανατολή όσο και στον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα, αναφορές στη σύνδεση δημοκρατίας και θεάτρου, όπως και στις

ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην Αναγέννηση στην Ευρώπη και κυρίως την εμφάνιση της Κομέντια ντελ' άρτε στην Ιταλία, το ελισαβετιανό θέατρο και τον Σαίξπηρ, κάνοντας μία συνοπτική παρουσίαση της τομής που παρουσιάζεται στην Ιστορία Θεάτρου, δηλαδή την εποχή του Μεσαίωνα.

Ο Σαίξπηρ και το ελισαβετιανό θέατρο αποτελεί τη γέφυρά μας με την επόμενη ενότητα- Γ' Άξονα με τον τίτλο: «Θεατρικός Λόγος». Ο τρίτος άξονας μελετά το Θεατρικό Λόγο σε συνδυασμό πάντα με τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες που τον επηρέασαν και τον διαμόρφωσαν: εποχή της χρυσής δραματουργίας (Αγγλία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία), γέννηση του νεοελληνικού θεάτρου (Κρητική Αναγέννηση και Επτανησιακό θέατρο), θέατρο στη Γαλλία, Ιταλία, Αγγλία, Γερμανία το 18^ο αιώνα, εξελίξεις στο χώρο του ελληνικού και του παγκοσμίου θεάτρου κατά τον 19^ο αιώνα: Ρομαντισμός, «καλοφτιαγμένο έργο» και «έργο με θέση», Ρεαλισμός και ανάδυση του σκηνοθέτη. Όσον αφορά την Ελλάδα γίνεται αναφορά στο διαρκές αίτημα εκσυγχρονισμού που πρόβαλε το ελληνικό θέατρο από το 1890, στο πώς έγιναν δεκτά τα ευρωπαϊκά κινήματα από το ελληνικό θέατρο, στον βενετισμό και το ευρωπαϊκό βουλευτήριο, στο δημοτικισμό και την ευρωπαϊκή πρωτοπορία, στο κωμειδύλλιο, δραματικό ειδύλλιο, επιθεώρηση και λαϊκά θεάματα: Καραγκιόζης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ-ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Α' ΑΞΟΝΑΣ:
ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τις διάφορες πηγές Ιστορίας Θεάτρου, να μπορούν να αξιολογήσουν τη σημασία τους, να διακρίνουν τη διαφορά ανάμεσα σε πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές ιστοριογραφίας, να έχουν μια πρώτη εικόνα του πώς γράφεται η Ιστορία του Θεάτρου.	Πρωτογενείς πηγές ιστοριογραφίας του θεάτρου (αρχαίο θέατρο: αγγεία, αντικείμενα, αρχαία θέατρα (οικοδομήματα)	<p>✓ Η πρώτη ώρα αφιερώνεται σε δραστηριότητες γνωριμίας με πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές ιστοριογραφίας. Λ.χ. Οι μαθητές καλούνται να επισκεφτούν ιστοσελίδες από διεθνή και ελληνικά μουσεία και να έρθουν σε επαφή με πρωτογενείς πηγές που συνδέονται με το αρχαίο θέατρο.</p> <p>✓ Επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης της Νέας Υόρκης (αγγεία με εικόνες σχετικές με αρχαίο θέατρο) και την ιστοσελίδα του Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών (αρχαία μάσκα)</p> <p>✓ Επισκέπτονται αρχαία θέατρα στην Αθήνα (το αρχαίο θέατρο Διονύσου ή το θέατρο της Επιδαύρου) ή στο Ηράκλειο (Γόρτυνα,</p>

	<p>Σύγχρονο θέατρο: φωτογραφίες, θεατρικά προγράμματα, συνεντεύξεις ηθοποιών – σκηνοθετών, αφίσες θεατρικές, τύπος, κριτικές, χειρόγραφο συγγραφέα, κοστούμια</p> <p>Δευτερογενείς πηγές: Θεωρητικά κείμενα ιστοριογραφίας, υπάρχουσες ιστορίες θεάτρου</p>	<p>Απτέρα) ή στην Θεσσαλονίκη (Φίλιπποι, Δίον).</p> <p>✓ Οι μαθητές μελετούν το κείμενο σκηνοθεσίας από μια παράσταση έργου του Ξενόπουλου. (π.χ. <i>Το Φιόρο του Λεβάντε</i>) από το ΚΘΒΕ.</p> <p>✓ Ανατίθεται στους μαθητές να εντοπίσουν και να καταγράψουν τις παραστάσεις που παίχτηκαν στο Εθνικό ή στο ΔΗΠΕΘΕ Κρήτης την προηγούμενη χρονιά. Στη συνέχεια τους ζητείται να περιγράψουν προφορικά τι παρατηρούν σε σχέση με τους προσανατολισμούς του σχήματος για τη συγκεκριμένη περίοδο (προτίμηση σε κλασικό, νεοελληνικό, παγκόσμιο ρεπερτόριο κοκ.)</p> <p>✓ Ανατίθενται μικρές ομαδικές εργασίες λ.χ. οι μαθητές καλούνται να επισκεφτούν ιστοσελίδες με θεατρικά αρχεία σύγχρονων θεατρικών οργανισμών και να εμπλακούν σε σχετικές δραστηριότητες λειτουργώντας οι ίδιοι σαν ιστορικοί θεάτρου. Ενδεικτικά: Καλούνται να εντοπίσουν προγράμματα από παραστάσεις έργων του Ξενόπουλου την περίοδο της Κατοχής στο αρχείο ψηφιακών προγραμμάτων του ΕΛΙΑ ή στο αρχείο προγραμμάτων του Εθνικού Θεάτρου.</p> <p>✓ Καλούνται να συντάξουν μία παραστασιογραφία έργων του Ξενόπουλου για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ως εργασία στο σπίτι.</p>
--	---	--

	1 ώρα	
<p>2. Να κατανοήσουν οι μαθητές και να χρησιμοποιήσουν έννοιες του ιστορικού χρόνου αποκτώντας δεξιότητα προσανατολισμού και κίνησης στον συμβατικό άξονα του ευθύγραμμου ιστορικού χρόνου, να εξοικειωθούν με την έννοια της ασυνέχειας, της συνέχειας, της ρήξης και τομής, να γνωρίσουν αντίστοιχους πίνακες από υπάρχουσες ιστορίες θεάτρου, να μπορούν να συνδέουν τα θεατρικά γεγονότα της Ελλάδας με αντίστοιχα γεγονότα της παγκόσμιας κοινότητας, να κατανοήσουν πώς η κατάτμηση του ιστορικού χρόνου γίνεται για μεθοδολογικούς λόγους, πώς κάποιοι θεατρικοί συγγραφείς λειτουργούν γεφυρωτικά στα διάφορα καλλιτεχνικά ρεύματα (βλ. Ίψεν)</p>	<p>Χρονολογικοί πίνακες Πίνακες σύνδεσης θεατρικών γεγονότων με τη γενικότερη κοινωνική και πολιτική Ιστορία και την Ιστορία της Τέχνης.</p>	<p>✓ Σε συγκεκριμένη θέση μέσα στη σχολική αίθουσα τοιχοκολλώνται πίνακες Ιστορίας Θεάτρου από εγχειρίδια Ιστορίας Θεάτρου δημιουργώντας τη γωνία «Ιστορία Θεάτρου», στην οποία οι μαθητές μπορούν να ανατρέχουν όποτε το θελήσουν.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να τοποθετήσουν βασικούς εκπροσώπους του παγκόσμιου θεάτρου στη χρονογραμμή.</p> <p>✓ Εναλλακτικά οι μαθητές σε ομάδες αναλαμβάνουν συγκεκριμένες περιόδους της Ιστορίας Θεάτρου και κατασκευάζουν μόνοι τους με τη βοήθεια του διδάσκοντα τη χρονογραμμή για τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο ή πίνακες χρονολογικούς για συγκεκριμένους συγγραφείς, ή συγκεκριμένα ρεύματα, οι οποίες στο τέλος του τετραμήνου αναρτώνται στους τοίχους της αίθουσας.</p>
Β' ΑΞΟΝΑΣ: ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ		
<p>3. Να κατανοήσουν πώς το θέατρο είναι ίσως η παλαιότερη μορφή πολιτιστικής έκφρασης, αλλά είναι μία τέχνη που υπάρχει εξ ολοκλήρου σε ενεστώτα χρόνο: μια θεατρική παράσταση είναι μια ζωντανή εκδήλωση μπροστά σε ένα συγκεκριμένο ζωντανό κοινό, να</p>	<p><u>Αρχαίο Θέατρο:</u> Αναφορά στη <u>συλλογικότητα</u> που απαιτεί το αρχαίο θέατρο (σύνδεση με <u>δημοκρατία</u> – <u>«πόλις»</u>/ποίηση και μουσική αδιαχώρητα / λειτουργία <u>χορού</u> / αρχαίο θέατρο υπαίθριο/κρατικός θεσμός</p>	<p>Για το Αρχαίο Θέατρο:</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να διαβάσουν ένα απόσπασμα από αρχαίο χορικό με στόχο να κατανοήσουν το διαφορετικό αισθητικό αποτέλεσμα που προκύπτει από την διαφορετική κάθε φορά επιλογή εκφώνησης της ομάδας τους: όλοι μαζί/ ένας και οι άλλοι επαναλαμβάνουν/ μοιράζονται ανά ομάδες</p>

<p>κατανοήσουν πως συνδέεται στενά με την κοινωνία, πώς τα κοινωνικά – πολιτικά ζητήματα συνδιαμορφώνονται με το σύγχρονό τους θέατρο. (δραματοουργία/ σκηνική πρακτική με ενδεικτικά παραδείγματα από το αρχαίο θέατρο, το θέατρο του Ρεαλισμού και τη σύγχρονη εποχή).</p>	<p>Αναφορά στους <i>Όρνιθες</i> (κοινωνική κριτική)</p> <p><u>Έργα με θέση (Ρεαλισμός)</u> Αναφορά στους σημαντικότερους θεατρικούς συγγραφείς του είδους του αστικού θεάτρου και τα έργα τους/ κλειστά θέατρα / ιδιωτικά θεατρικά οικοδομήματα</p>	<p>τα λόγια του χορικού, κοκ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Οι μαθητές καλούνται να πουν το ίδιο χωρίο φορώντας μάσκα και συνειδητοποιώντας κατά αυτόν τον τρόπο τη λειτουργικότητά της, την απώλεια της προσωπικότητάς τους, την ελευθερία έκφρασης που τους παρέχει. ✓ Παρακολούθηση συνέντευξης του Ν. Χουρμουζιάδη για τη σύνδεση θεάτρου & δημοκρατίας και τα θεατρικά μηχανήματα. ✓ Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν πόσο μεγάλη σημασία έχει το φως της ημέρας στην παρακολούθηση μιας παράστασης σε αρχαίο θέατρο. Επιδιώκεται η ψευδαίσθηση ή όχι; (ποια η σχέση κοινού/ ηθοποιών/ πώς διαμορφώνεται η υποκριτική σε ένα θέατρο μεγάλων διαστάσεων) <p>Για το θέατρο του <u>Ρεαλισμού</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Καλούνται οι μαθητές να διακρίνουν σε συγκεκριμένα αποσπάσματα θέματα που θίγονται όπως οι συγκρούσεις που προκύπτουν από την νέα ταξική δομή της κοινωνίας, από την αντιπαράθεση του ατόμου με την ομάδα (βλ. <i>Ο εχθρός του λαού</i> του Ίψεν), από την αλλαγή της θέσης της γυναίκας (π.χ. <i>Η Δεσποινίς Τζούλια</i> του Στρίντμπεργκ, <i>Το Κουκλόσπιτο</i>, <i>Έντα Γκάμπλερ</i> του Ίψεν). ✓ Ενδεικτική βιωματική άσκηση σε συνεργασία με τον καθηγητή της Υποκριτικής: Καλούνται οι
--	---	---

	<p><u>Σύγχρονη εποχή:</u> Αναφορά στη σύγχρονη παραστασιογραφία με θέματα όπως η οικονομική κρίση, η μετανάστευση, η αποδοχή της διαφορετικότητας / ποικίλοι χώροι, bar-theatre, αποθήκες, σπίτια κτλ.</p>	<p>μαθητές σε παγωμένη εικόνα να παρουσιάσουν μια σειρά χαρακτηριστικών τύπων και επαγγελμάτων, π.χ. ζητιάνος, χειρουργός, βουλευτής, πιλότος, γεωργός, σερβιτόρος, ιερέας, αριστοκράτης, χαφιάς, επαναστάτης, συμβιβασμένος, αναρχικός, αστυνομικός κ.ά. Στη συνέχεια καλούνται να αναπαραστήσουν ένα αριστοκρατικό δείπνο εποχής (π.χ. αριστοκράτες, υπηρέτες) ή να αναγνωρίσουν διαφορετικές συμπεριφορές των ίδιων ανθρώπων σε διαφορετικά κοινωνικά συμφραζόμενα: πχ. Ένας τροχονόμος σταματά για έλεγχο ένας τσιγγάνο και έναν υπουργό ή ένας υπάλληλος είναι βαρυφορτωμένος και ζητάει από την καθαρίστρια και από τον διευθυντή του να του ανοίξουν την πόρτα.</p> <p>✓ Για την οικονομική κρίση παρακολούθηση αποσπασμάτων από σύγχρονες παραστάσεις για τη μετανάστευση: Ενδεικτικά: <i>Το παιδί με τη βαλίτσα</i> του Μάικ Κένι ή ελληνικές παραστάσεις εμπνεόμενες από αντίστοιχα θέματα (ενδεικτικά: <i>Είμαστε οι Πέρσες</i> της Γιολάντας Μαρκοπούλου, ή <i>Υπόθεση Φαρμακονήσι</i> του Ανέστη Αζά (Φεστιβάλ Αθηνών 2015).</p> <p>✓ Ενδεικτική βιωματική δραστηριότητα: Από τη σελίδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες οι μαθητές συμμετέχουν στο διαδραστικό παιχνίδι «Το</p>
--	--	---

		<p>ταξίδι της φυγής» .</p> <p>✓ ή συμμετέχουν σε <u>εκπαιδευτικό πολιτιστικό πρόγραμμα</u>, π.χ. πρόληψη σχολικού εκφοβισμού: οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν θεατρικές τεχνικές forum για να επιλύσουν ένα πρόβλημα σχολικού εκφοβισμού που παρουσιάστηκε στο σχολείο τους.</p> <p>✓ Έρευνα στο διαδίκτυο.</p>
4. Να κατανοήσουν οι μαθητές, πως το θέατρο στην πορεία του συνδέθηκε με το λατρευτικό χαρακτήρα, πως συνδέθηκε με λατρευτικές και προφορικές παραδόσεις, πως η εκκοσμίκευση του Αρχαίου Δράματος οφείλεται στην Αθηναϊκή Δημοκρατία. Εδώ παραπληρωματικά μπορεί να γίνει μια αναφορά στα δρώμενα λαϊκών πανηγυριών (απόδραση από το συντηρητισμό της κοινωνίας. Βλ. Καρναβάλι: προαιώνιο αυτοσχέδιο θέατρο του κόσμου/ διακωμώδηση/ αυτοσχεδιασμός)	<p>Θρησκευτικές τελετουργίες Φωνή στα στοιχεία που κάνουν ευάλωτη την κοινωνική συγκρότηση (βλ. σύνδεση με την επόμενη ενότητα) «εν άστει Διούσια» / διαγωνιστικός χαρακτήρας Παραπληρωματικά: αναφορά σε όψεις του θρησκευτικού θεάτρου στην Άπω Ανατολή</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν γιατί η πόλη (Αρχαία Αθήνα) διαλέγει να αναγάγει στο επίκεντρο της επίσημης λατρείας έναν θεό που συναρτάται άμεσα με τη διάλυση κάθε κοινωνικής οργάνωσης, την απώλεια οποιασδήποτε συγκρότησης ομαδικής αλλά και ατομικής, την καταστρεπτική βία και την αγριότητα;</p> <p>✓ Οι μαθητές μελετούν τα μέσα του θεάτρου της Άπω Ανατολής (συμβατικά μέσα) ανατρέχοντας σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες πχ. του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης στη Νέα Υόρκη και επιχειρούν μια πρώτη σύγκριση με το αρχαίο ελληνικό θέατρο.</p> <p>✓ Οι μαθητές παρακολουθούν σχετικό βίντεο για το Αρχαίο Θέατρο από την ιστοσελίδα του Εθνικού Θεάτρου της Αγγλίας.</p>
5. Να αναλογιστούν οι μαθητές τι σημαίνει κλασικό και πρωτοποριακό	<p>Αισχύλος (μετάβαση στην πόλη –βλ. παραπάνω ενότητα)</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να παρακολουθήσουν από την Εκπαιδευτική</p>

<p>ανέβασμα μια παράσταση κλασικού έργου (βλ. να το συσχετίσουν με το κοινωνικό πλαίσιο σήμερα και τότε) / Αναφορά στους αρχαίους τραγικούς και στην κωμωδία, στην κατάληξη της τραγωδίας και στη Νέα Κωμωδία (η αναφορά γίνεται επιγραμματικά) με αναφορά στο τότε και στο τώρα.</p>	<p>ο μυθικός ήρωας δεν μπορεί να υπάρξει στο πλαίσιο της πόλης ή αποπέμπεται ή προσαρμόζεται στο νέο πλαίσιο Σοφοκλής (αναφορά στο ενδιαφέρον του για την πλοκή και στην ακολουθία γεγονότων που συνδέονται μεταξύ τους στενά, στο σασπένς και στις μεταστροφές της τύχης Ευριπίδης (αντίθεση λογικής και πάθους/ ισχυρή προσωπικότητα/ ιδιαίτερα ψυχολογικά χαρακτηριστικά στην απόδοση των χαρακτήρων/ σχέση θρησκείας και θεών με συμπεριφορά ανθρώπων (σύνδεση με προηγούμενη ενότητα) Αριστοφάνης</p> <p>«Κλασικό»/ «πρωτοποριακό ανέβασμα» ενός κλασικού έργου</p> <p>1 ώρα</p>	<p>τηλεόραση, αποσπάσματα που αφορούν το αρχαίο θέατρο (π.χ. <i>Ευμενίδες</i> Αισχύλου και έργα Αριστοφάνη).</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να φέρουν στη μνήμη τους και να σχολιάσουν με αναφορά στο ιστορικό πλαίσιο (Πελοποννησιακός Πόλεμος) γιατί οι επιδράσεις και οι συνέπειες του πολέμου είναι ο βασικός πόλος τραγικότητας στα έργα του Ευριπίδη (βλ. σύνδεση με κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο)</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να συγκρίνουν διαφορετικά παραστατικά γεγονότα του ίδιου έργου λ.χ της <i>Αντιγόνης</i> του Σοφοκλή χρησιμοποιώντας την ιστοσελίδα του Αρχείου του Εθνικού Θεάτρου</p> <p>✓ Οι μαθητές ακούν το απόσπασμα από το χορικό του έρωτα της <i>Αντιγόνης</i> «Έρωτα ανίκητε...», σκην. Λ. Βογιατζής από το διαδίκτυο και καλούνται να σχολιάσουν τι τους έκανε εντύπωση.</p> <p>✓ Ως προέκταση της προηγούμενης δραστηριότητας και επισκεπτόμενοι κριτικές εφημερίδων για τις παραστάσεις της <i>Ελένης</i> του Ευριπίδη (σκηνοθεσία Δ. Καρατζάς) και <i>Προμηθέας Δεσμώτης</i> Αισχύλου (σκηνοθεσία Ε. Λυγίζος) (Φεστιβάλ Αθηνών, 2014) να προσεγγίσουν το τι σημαίνει «κλασικό» ή «πρωτοποριακό ανέβασμα» ενός κλασικού έργου.</p>
---	---	---

		<p>✓ Ως προέκταση της παραπάνω άσκησης να εντοπίσουν και να αντιπαραβάλουν τις κριτικές για τις <i>Βάκχες</i> του Λάνγκχοφ, ΚΘΒΕ, 1997.</p>
<p>6. Να γνωρίσουν οι μαθητές το πέρασμα από τον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό στο βυζαντινό θέατρο και το μεσαιωνικό θέατρο της Δύσης: λειτουργικό δράμα / μυστηριακοί κύκλοι (βλ. σύνδεση με την ενότητα θέατρο και θρησκεία), να γνωρίσουν το θέατρο στην Ιταλία μέχρι το 1700 (βασική εστία της Αναγέννησης)/ θέατρα/ commedia erudita / γέννηση της όπερας/ να καταλάβουν τη θέση των ηθοποιών όλη αυτή την περίοδο/ την τομή στην Ιστορία του Θεάτρου που αποτελεί ο Μεσαίωνας.</p>	<p>Βυζαντινό και Μεσαιωνικό Θέατρο, Αρχή του Αναγεννησιακού Θεάτρου Λογοτεχνική θεωρία της Αναγέννησης και η σημασία της <i>Ποιητικής</i> του Αριστοτέλη/ νεοκλασικό ιδεώδες / νέα δραματικά είδη Commedia erudita/ τραγωδία/ ποιμενικό δράμα / νέα αρχιτεκτονική Θεάτρων</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να δουν φωτογραφίες από τα θέατρα Teatro Olimpico στη Βιντσέντζα και Teatro Farnese της Πάρμας και να σχολιάσουν τη διαμόρφωση της πλατείας όπως την ξέρουμε σήμερα</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να ερμηνεύσουν σε σχέση με τη θέση των ηθοποιών στο Βυζάντιο το διάταγμα που χρειάστηκε να εκδώσει ο Ιουστινιανός πριν να παντρευτεί τη Θεοδώρα, με βάση το οποίο μπορούσε ένας ευγενής να παντρευτεί μία ηθοποιό από τη στιγμή που εκείνη εγκατέλειπε το προηγούμενο επάγγελμά της.</p>
<p>7. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα βασικά στοιχεία της commedia dell' arte, να κατανοήσουν πώς ο ηθοποιός τίθεται στο επίκεντρο, πώς το σώμα τίθεται σε προτεραιότητα και ο λόγος σε δεύτερη μοίρα και την εξέλιξη πολύ αργότερα στον Γκολντόνι (Ιταλία, 18^{ος} αιώνας) που γεφυρώνει την commedia dell' arte με τις κωμωδίες της εποχής του και των υπόλοιπων χωρών.</p>	<p>Commedia dell' arte / ύφεση δραματουργική/ αυτοσχέδιο τυποποιημένο σενάριο / μάσκα</p> <p>Γκολντόνι Κατάργηση της μάσκας Γεφύρωση της commedia dell' arte με τις κωμωδίες της εποχής του.</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να παραστήσουν τύπους της commedia dell' arte (Πανταλόνε, Ντοτόρε) αφού παρακολουθήσουν σχετική παρουσίαση από το Φωτόδεντρο και σχετικά βίντεο από το Εθνικό Θέατρο της Αγγλίας.</p> <p>✓ Να παρακολουθήσουν απόσπασμα από τον <i>Υπηρέτη Δύο Αφεντάδων</i> του Γκολντόνι (εμβληματική παράσταση του Piccolo Teatro,</p>

	1 ώρα	σκηνοθεσία Giorgio Strehler) στο διαδίκτυο.
--	-------	---

Γ' ΑΞΟΝΑΣ : ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

<p>8. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα βασικά στοιχεία του θεάτρου της Αναγέννησης στην Αγγλία, το ελισαβετιανό θέατρο και τον Σαίξπηρ, το πώς δημιουργήθηκε η ανάγκη για συγγραφή νέων έργων λόγω της αύξησης του κοινού και της ίδρυσης δημόσιων και ιδιωτικών θεάτρων, το πώς στο ελισαβετιανό θέατρο κυριαρχεί ο λόγος, τι γίνεται στη δραματουργία μετά τον Σαίξπηρ (Τζόνσον, τραγωδία της Ιακωβιανής εποχής), το Αγγλικό Θέατρο της Παλινόρθωσης</p>	<p>Αγγλία, Σαίξπηρ και πρόδρομοί του/ Ελισαβετιανό θέατρο / δημόσια και ιδιωτικά θέατρα / θίασοι και ηθοποιοί Παιχνίδι μεταμόρφωσης Μπεν Τζόνσον Γουέμπστερ, Ρόουλεϊ – Μίντλτον, Φορντ</p>	<p>✓ Οι μαθητές αυτοσχεδιάζουν πάνω στον ρόλο του «δαιμόνιου», του Πουκ (Όνειρο...), χωριζόμενοι σε δύο ομάδες αναπαριστούν την πρώτη σκηνή της α' πράξης του <i>Ρωμαίος και Ιουλιέττα</i> (σκηνή καυγά Μοντέγων και Καπουλέτων). Σε αυτό τον αυτοσχεδιασμό να οι δύο ομάδες καλούνται να διερωτηθούν για την αιτία της αιώνιας έχθρας τους. Τι θα μπορούσε να τους έχει κάνει να νιώθουν τόσο βαθύ μίσος;</p> <p>✓ Οι μαθητές παρακολουθούν βίντεο από το Φωτόδεντρο για το θέατρο την εποχή του Σαίξπηρ.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν την πορεία απελευθέρωσης από το αυστηρό πλαίσιο του νεοκλασικού ιδεώδους. Ενδεικτικά στον Σαίξπηρ παραβιάζονται οι νεοκλασικοί κανόνες λ.χ. φαντάσματα.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν στο διαδίκτυο πίνακες εμπνευσμένους από έργα του Σαίξπηρ.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να παρακολουθήσουν την ταινία <i>Ρωμαίος και Ιουλιέττα</i> του Baz Luhrmann (1996)</p> <p>✓ Καλούνται να σκεφτούν αν θα μπορούσε να υπάρχει ένα ευτυχισμένο</p>
--	---	--

	1 ώρα	τέλος στον <i>Ρωμαίο και Ιουλιέττα</i> . Προτείνουν τη δική τους εκδοχή για το τέλος του έργου.
9. Να κατανοήσουν οι μαθητές πώς η οικονομική ανάπτυξη ευνόησε και την ανάπτυξη των τεχνών, πως οι καλλιτέχνες στην Αναγέννηση επηρεάζονται από την αρχαιοελληνική γραμματεία και γενικά τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, πώς οι συγγραφείς των 4 χωρών (Αγγλία, Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία) έχουν πολλά κοινά στοιχεία, να γνωρίσει τα βασικά στοιχεία της «χρυσής εποχής» της ευρωπαϊκής κλασικής δραματουργίας κάνοντας μία σχηματική διάκριση των τεσσάρων χωρών σε δύο ομάδες: Ισπανία-Αγγλία (λόγιο θέατρο με λαϊκό) και Ιταλία- Γαλλία (αυστηροί κανόνες νεοκλασικισμού), να κατανοήσουν ποιοι είναι οι κανόνες νεοκλασικισμού	<p>Ισπανία (το θέατρο απευθύνεται σε όλους) Ανάμιξη λαϊκού και λόγιου στοιχείου στο θέατρο Κορράλες, θέατρα ανοιχτά, θίασοι μικτοί (εταιρείες και θίασοι με ηθοποιούς μισθωτούς) Σκηνή: υπερυψωμένη πλατφόρμα</p> <p>Γαλλία Κορνέιγ (Σίντ), Ρακίνας (Φαίδρα) Η Γαλλία</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις που συσχετίζουν τη δραματουργία της εποχής με την αρχαιοελληνική γραμματεία και τα νεοκλασικά πρότυπα. Ενδεικτικά: Οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν το γεγονός ότι τον θάνατο του Διοικητή στη <i>Φουέντε Οβεχούνα</i> δεν το βλέπουμε πάνω στη σκηνή αλλά τον μαθαίνουμε από την αφήγηση του Βασιλιά. (χρήση συγκεκριμένου αποσπάσματος)</p> <p>✓ Οι μαθητές μελετούν τα κοστούμεια από τη και σχολιάζουν τη εντύπωση τους σχηματίζεται για την επιλογή του ενδυματολόγου.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν κοινά στοιχεία της δραματουργίας των τεσσάρων χωρών: λ.χ. Στο <i>Η Ζωή είναι όνειρο</i> βλέπουμε τη μεταμόρφωση μιας γυναίκας σε έναν άνδρα. Υπάρχει κάτι αντίστοιχο στα έργα του Σαίξπηρ;</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να ερμηνεύσουν πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τη συγγραφή το γεγονός ότι οι συγγραφείς πληρώνονταν πολύ λιγότερο σε σχέση με τους ηθοποιούς. (στοιχείο παραγωγής/θεατρικής πράξης)</p>

	<p>πολιτιστικά κυρίαρχος Εμφάνιση επαγγελματιών ηθοποιών (πλήρης ανυποληψία από εκκλησία)/ θέατρο για ενίσχυση του βασιλικού γοήτρου/ θίασοι εταιρικοί / εξέλιξη της σκηνογραφίας – εμφάνιση δεύτερου επίπεδου) Νεοκλασικισμός (κανόνες ευπρέπειας, καθαρότητας του είδους, αληθοφάνειας) Εισαγωγή όπερας.</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Καλούνται οι μαθητές να βρουν κάποιους κανόνες ευπρέπειας, καθαρότητας του είδους και αληθοφάνειας που θα έπρεπε να έχει ένα έργο της εποχής, ώστε να χαρακτηρίζεται σύμφωνο με τους νεοκλασικούς κανόνες.</p> <p>✓ Τι εννοούμε όταν χρησιμοποιούμε αυτούς τους όρους; Για παράδειγμα, είναι ευπρεπές να παντρεύεσαι τον εχθρό σου; [Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παράδειγμα ο Σιντ του Κορνέιγ και η <i>Φαίδρα</i> του Ρακίνα)</p>
<p>10. Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία της δραματουργίας του Μολιέρου</p>	<p>Μολιέρος Κωμωδία χαρακτήρων</p>	<p>✓ Άσκηση – Αυτοσχεδιασμός «χαμένο αντικείμενο» πάνω στον <i>Φιλάργυρο</i> Μολιέρου: έχουμε χάσει κάτι πολύτιμο και ψάχνουμε με αγωνία σ' όλο το χώρο για να το βρούμε. Πώς κινούμαστε, ποιες ενέργειες κάνουμε, πώς αντιδρούμε αν το βρούμε ή αν όχι.</p> <p>✓ Άσκηση – αυτοσχεδιασμός πάνω στον <i>Μισάνθρωπο</i> του Μολιέρου: Αποφασίζουν οι μαθητές για κάτι που θέλουν να κάνουν και στη συνέχεια εφευρίσκουν επιχειρήματα για να πείσουν τους υπόλοιπους ότι είναι για το καλό όλων να τους αφήσουν να υλοποιήσουν την απόφασή τους.</p> <p>✓ Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο κριτικές για την παράσταση <i>Μισάνθρωπος</i> του Μολιέρου από τη νέα</p>

		<p>Σκηνή του Λ. Βογιατζή. Ενδεικτική πηγή: Ψηφιοθήκη του ΑΠΘ</p> <p>✓ Παρακολούθηση παράστασης έργου Μολιέρου ή βινεοσκοπημένου αποσπάσματος παράστασης.</p> <p>✓ Οι μαθητές μπορούν να δουν και την κινηματογραφημένη εκδοχή του Μολιέρου από την Αριάν Μνούσκιν (Θέατρο του Ήλιου).</p>
	1 ώρα	
11. Να γνωρίσουν την περίοδο της Κρητικής Αναγέννησης και στη συνέχεια το Επτανησιακό Θέατρο	<p>Κρητικό Θέατρο Η δομή και τα χαρακτηριστικά των κωμωδιών του κρητικού θεάτρου (ιδιαίτερη αναφορά στα εξής έργα: <i>Ερωτόκριτος</i> του Κορνάρου, <i>Κατσούρμπος</i> του Χορτάση, <i>Ερωφίλη</i> του Χορτάση)</p> <p>Επτανησιακό θέατρο: (ιδιαίτερη αναφορά στον <i>Βασιλικό</i> του Μάτση)</p>	<p>✓ Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο αποσπάσματα από τη μελοποίηση του αποχαιρετισμού στον <i>Ερωτόκριτο</i> (ερμηνεία Ν. Ξυλούρης)</p> <p>✓ Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο κριτικές για την παράσταση του <i>Κατσούρμπος</i>, σε σκηνοθεσία Λ. Βογιατζή από τη Νέα Σκηνή.</p> <p>✓ Να απαριθμήσουν τα στερεότυπα κωμικά πρόσωπα που εμφανίζονται στις κρητικές κωμωδίες</p> <p>✓ Μπορούν να επισκεφτούν και το αρχείο του σκηνοθέτη Λ. Βογιατζή στο Ίδρυμα Νιάρχος για να δουν φωτογραφίες από την παράσταση. Αντίστοιχα μαθητές από άλλα μέρη της Ελλάδας καλούνται να επισκεφτούν αρχεία των κοντινών τους θεάτρων (λ.χ. ΚΘΒΕ, ΔΗΠΕΘΕ, ιδιωτικών θεατρικών σχημάτων κ.ο.κ.) και να</p>

	1 ώρα	αναζητήσουν τεκμήρια από παραστάσεις του Κρητικού ή του Επτανησιακού θεάτρου.
12. Να γνωρίσουν το Αγγλικό, Γαλλικό, Ιταλικό και Γερμανικό Θέατρο του 18 ^{ου} αιώνα (να κατανοήσουν πώς επιδρά η λογοκρισία στο θέατρο (δραματουργία/ υποκριτική) τι σημαίνει ο όρος <i>marivaudage</i> (είδος λεκτικού κώδικα που συνδυάζει το καθημερινό με την εκζήτηση), πώς ο Γκολντόνι εξιδανικεύει τις κατώτερες ή μεσαίες τάξεις, τη λειτουργία των θεωρητικών κειμένων του Λέσιγκ, να γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά του Ρομαντισμού στη Γερμανία, να εντοπίσουν πώς τα σαιξπηρικά έργα υπήρξαν πρότυπα των ρομαντικών, να κατανοήσουν τι σημαίνει η έννοια ο κλασικισμός της Βαϊμάρης ((συμμετρία, αρμονία, χάρη, κομψότητα)	<p><u>Αγγλία</u> Σέρινταν, Θέατρα/κοινό/σκηνή/σκηνικά/ηθοποιοί (και γυναίκες): Charles Garrick, David Garick/ Επιβολή λογοκρισίας στα θεατρικά έργα</p> <p>Η <u>Γαλλία</u> χάνει την πολιτική της δύναμη αλλά πολιτιστικά κυρίαρχος Βολταίρος/ συναισθηματική κωμωδία Μαριβώ Μπωμαρσαί,, <i>Ο κουρέας της Σεβίλλης</i>, <i>Οι γάμοι του Φίγκαρο</i> (αύξηση του στοιχείου της ίντριγκας – απομάκρυνση από Νεοκλασικισμό) Δημιουργία του τύπου του Φίγκαρο</p> <p>Παρισινοί θίασοι: Όπερα (μουσική χορός/ Κομεντί Φρανσαίζ (κωμωδία . τραγωδία) 1786: Ίδρυση Δραματικής Σχολής διάσημοι ηθοποιοί Ντιντερό, <i>Το παράδοξο για τον ηθοποιό</i>,</p> <p>Ιταλία, Γκολντόνι (βλ. προηγούμενη ενότητα <i>commedia dell' arte</i>) / Gozzi,</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται με αφορμή την επιβολή λογοκρισίας στα θεατρικά έργα να σχολιάσουν τι επίπτωση έχει η επιβολή λογοκρισίας στον υποκριτικό κώδικα/ στη δραματουργία; (καταργείται η πολιτική σάτιρα/αναπτύσσεται το υπονοούμενο) (χρήσιμη η αναφορά και σε ελληνικά παραδείγματα επιβολής λογοκρισίας: Μεταξική δικτατορία, συρρίκνωση της επιθεώρησης/ Κατοχή, υπονοούμενο στις κωμωδίες / δικτατορία των Συνταγματάρχων, <i>Το μεγάλο μας Τσίρκο</i>, Ι. Καμπανέλλη).</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν τον ρόλο του Φίγκαρο αφού παρακολουθήσουν σχετικές φωτογραφίες από παραστάσεις, σκεπτόμενοι πως αποτυπώνονται οι κοινωνικές μεταβολές από τον υπηρέτη της <i>commedia dell' arte</i> στον κουρέα του <i>Κουρέα της Σεβίλλης</i> (μικροαστό αλλά ανεξάρτητο οικονομικά επαγγελματία).</p> <p>✓ Παρακολούθηση ή ακρόαση αποσπάσματος από σύγχρονο ανέβασμα της όπερας του Μότσαρτ «Η νύχτα του Φίγκαρο» που εμπνέεται από το έργο του Μπωμαρσαί. Ενδεικτικά από τη Μουσική Βιβλιοθήκη</p>

	<p>Metastasio</p> <p>Σκηνικές πρακτικές προοπτική/βάθος/ συμμετρία της σκηνής/ οικογένεια Bibiena</p> <p>Γερμανία/ Lessing, αστικά δράματα / Ρομαντισμός</p> <p>Θεατρικό σχίσμα θέατρο «καλλιτεχνικό» και θέατρο «εμπορικό»/ Ο ηθοποιός υποσκελίζει τον συγγραφέα</p> <p>Συνεργασία Γκαίτε- Σίλλερ</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Πετρούτσι στο διαδίκτυο.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν στο Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου την παράσταση του <i>Φάουστ</i> του Γκαίτε σε σκηνοθεσία Δ. Ροντήρη του 1942, να διαβάσουν το πρόγραμμα και να δουν τις φωτογραφίες. Καλούνται να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους και να τις αναρτήσουν σε συγκεκριμένο blogspot που έχουν δημιουργήσει. Γενικά οι μαθητές ενθαρρύνονται στην ανάρτηση των εργασιών τους στο διαδίκτυο.</p>
<p>13. Να γνωρίσουν το Νεοελληνικό Θέατρο του Διαφωτισμού, να γνωρίσουν το ελληνικό θέατρο του 19^ο αιώνα, να κατανοήσουν πώς το γλωσσικό πρόβλημα επηρέασε και το θέατρο, να μάθουν τι είναι το κωμειδύλλιο, τι το δραματικό ειδύλλιο και πώς εξελίσσονται, να συνδέσουν την γέννηση της επιθεώρησης και της αστικής ηθογραφίας με την παρακμή του κωμειδυλλίου, να γνωρίσουν πότε η επιθεώρηση γνώρισε απόγειο, πώς στη συνέχεια υπερισχύει η οπερέτα, να γνωρίσουν τα λαϊκά θεάματα: Καραγκιόζη, κουκλοθέατρο, παντομίμα</p>	<p>Βυζάντιος Χουρμούζης</p> <p>Κωμειδύλλιο, δραματικό ειδύλλιο,</p> <p>Καπετανάκης Τα πρώτα θεατρικά κτίσματα</p> <p>Επιθεώρηση Οπερέτα Οπερέτα vs όπερα Θεόφραστος Σακελλαρίδης (ο σημαντικότερος δημιουργός οπερέτας στην Ελλάδα)</p> <p>Λαϊκά θεάματα: Καραγκιόζη, παντομίμες, μαριονέτα</p> <p>Λαϊκά θέατρα με λαϊκό κοινό</p>	<p>✓ Να αναζητήσουν το πρόγραμμα για την παράσταση <i>Ο χαρτοπαίκτης</i> του Χουρμούζη στις ψηφιακές συλλογές της ψηφιοθήκης του ΑΠΘ.</p> <p>✓ Να παρακολουθήσουν την παράσταση της <i>Τύχης της Μαρούλας</i> Δ. Κορομηλά σε σκηνοθεσία Κ. Κουν (1974).</p> <p>✓ Να παρακολουθήσουν ένα ντοκιμαντέρ για τα πρώτα θέατρα των Αθηνών από το 1835 έως το 1920.</p> <p>✓ Να εμβαθύνουν αναλογιζόμενοι πώς η επιθεώρηση κατάφερε να ανταποκριθεί στο αίτημα του νεοελληνικού θεάτρου για απεμπλοκή από την παράδοση και την αρχαιότητα.</p>

	1 ώρα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Να εμβαθύνουν σκεπτόμενοι τους λόγους που μετά τον Α΄ παγκόσμιο Πόλεμο η επιθεώρηση γίνεται το πιο αγαπητό θέαμα. ✓ Αφού διαβάσουν τα σχετικά για το κωμειδύλλιο και την επιθεώρηση σε μια μουσική ιστοσελίδα L να ερμηνεύσουν γιατί όλες οι μελωδίες ήταν κλεμμένες από ξένες επιθεωρήσεις και τραγούδια, γιατί δεν τους ενδιέφερε η πρωτότυπη μουσική παραγωγή; ✓ Να σκεφτούν ποιο ήταν το κοινό των λαϊκών θεαμάτων; Τι διαφορά είχε από το κοινό των υπολοίπων θεαμάτων. ✓ Να παρακολουθήσουν σχετικό βίντεο για τον Καραγκιόζη. ✓ Να παρακολουθήσουν σχετικό βίντεο για τις μαριονέτες.
14. Να κατανοήσουν την έννοια του ρεαλισμού στο θέατρο, πώς η αληθοφάνεια φτάνει στο απόγειό της, ποιες είναι οι τρεις φάσεις του ρεαλιστικού κινήματος και πως εξελίσσεται ο ρεαλισμός στη Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία, Ρωσία, να κατανοήσουν την έννοια του Νατουραλισμού στο θέατρο, τη σχέση του με τις εξελίξεις της επιστήμης και την εξάπλωση του σοσιαλιστικού και του	<p>Ρεαλισμός (α. βουλεβάρτο/καλοφτιαγμένο έργο β. έργο με θέση, γ. ψυχογραφικός ρεαλισμός</p> <p>παράδοση του καλοφτιαγμένου έργου στον 20^ο αιώνα (κωμωδία καταστάσεων Φεϊντώ, Νόελ Κάουαρντ/Σνίτσελ/έργα με πολιτική θέση Μπέρναρ Σω/ έργα του λεγόμενου</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Για το έργο με θέση οι μαθητές να θυμηθούν όσα διδάχτηκαν σε προηγούμενη ενότητα για την επίδραση της κοινωνίας και των θεμάτων που την απασχολούν στη δραματουργία. ✓ Να παρακολουθήσουν μία εκπομπή για τον Γ. Ξενόπουλο από το αρχείο της ΕΡΤ ✓ Να παρακολουθήσουν βίντεο-τρέιλερ από την παράσταση <i>Ο εχθρός του λαού</i> του Ίψεν από το γερμανικό θέατρο Schaubuehne (αρχείο του

<p>γυναικείου κινήματος, να κατανοήσουν πώς προέκυψε η ανάγκη για σκηνοθέτη, πώς από προσωποπαγείς θιάσους οδηγηθήκαμε σε παραστάσεις συνόλου, να γνωρίσουν το κίνημα των Ελεύθερων Θεάτρων</p>	<p>σοσιαλιστικού ρεαλισμού (Μαξίμ Γκόργκι)</p> <p>Δούκας του Μάινινγκεν Κίνημα των Ελεύθερων Θεάτρων Αντουάν Όττο Μπραμ</p> <p>βεντετισμός</p> <p>Παραστάσεις συνόλου, θίασοι χωρίς βεντέτες.</p> <p>Θεωρία του τέταρτου τοίχου της σκηνής</p> <p>1 ώρα</p>	<p>θεάτρου, σεζόν 2012-2013).</p> <p>✓ Να επισκεφτούν το δωμάτιο του συγγραφέα Νόελ Κάουαρντ.</p> <p>✓ Οι μαθητές βλέποντας φωτογραφίες από ηθοποιούς – βεντέτες της εποχής να προσπαθήσουν να ερμηνεύσουν γιατί έργα όπως ο <i>Γλάρος</i> του Τσέχωφ όταν πρωτοπαίχτηκαν απέτυχαν παταγωδώς.</p> <p>✓ Οι μαθητές να δουν μία παράσταση του Χάουπτμαν από το εμβληματικό θέατρο του Βερολίνου τη Schaubuehne. Βλ. αρχείο παραστάσεων θεατρικού σχήματος.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να στήσουν μία σκηνή σε έργο του Χάουπτμαν αγνοώντας την ύπαρξη του κοινού. Φτιάχνουν τις κινήσεις τους σε ένα κανονικό δωμάτιο και στη συνέχεια αποφασίζουν ποιος τοίχος θα πέσει.</p>
---	---	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ, Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η παιδαγωγική προσέγγιση της Ιστορίας του Κινηματογράφου συνιστάται αρχικά μέσω της θεωρίας και της γνώσης των κυριότερων σταθμών της. Αποτυπώνεται πρακτικά μέσω των ταινιών που θα παρακολουθήσουν οι μαθητές και έτσι θα είναι σε θέση να διακρίνουν τα διαφορετικά αισθητικά ρεύματα, τις διάφορες κουλτούρες τα είδη του κινηματογράφου που θα έχουν διδαχθεί θεωρητικά. Θα γνωρίσουν και τους σημαντικότερους πρωτοπόρους δημιουργούς. Σε ένα δεύτερο επίπεδο όμως, το σημαντικότερο, θα ανακαλύψουν το πολιτιστικό μέγεθος του Κινηματογράφου. Η επιρροή του στην κοινωνία είναι τεράστια λόγω της αμεσότητας του είδους και της δυνατότητας προβολής σε όλο τον κόσμο.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ιστορίας Κινηματογράφου της Β΄ Λυκείου αρχικά αναφέρονται τα πιο χαρακτηριστικά είδη κινηματογράφου από τη δημιουργία τους και σημειώνονται οι σημαντικότεροι σταθμοί και εκφραστές τους. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται στοιχεία του Ιαπωνικού και Ελληνικού Κινηματογράφου. Το Πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τον Ευρωπαϊκό και Αμερικανικό Κινηματογράφο των δεκαετιών 1960-1970.

Α΄ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
<p>14. Να γνωρίσουν τον Σκηνοθέτη που δημιούργησε “σχολή” με τον ξεχωριστό τρόπο που σκηνοθετούσε τις ταινίες αγωνίας</p> <p>Να ανακαλύψουν πως ο σκηνοθέτης είναι ο βασικότερος συντελεστής στον κινηματογράφο</p>	<p>Ταινίες αγωνίας (Θρίλερ)</p> <p>-Χίτσκοκ, ο “πατέρας” των ταινιών αγωνίας (Θρίλερ)</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες του Άλφρεντ Χίτσκοκ (ενδεικτικά)</p> <p>1 “The Lodger” 1926</p> <p>2 “Blackmail” 1926</p> <p>3 “The Man Who Knew too Much” 1934</p> <p>4 “Notorius” 1946</p> <p>5 “The rope” 1948</p> <p>6 “Strangers on the Train” 1951</p> <p>7 “Rear Window” 1954</p> <p>8 “The birds” 1963</p> <p>Προτείνεται συζήτηση με θέμα ποιό στοιχείο θεωρούν πως είναι απαραίτητο να έχει μια ταινία αγωνίας</p> <p>Τι έκανε τον Χίτσκοκ τόσο ξεχωριστό στο είδος αυτό και τι ρόλο παίζει η σκηνοθεσία, το μοντάζ και η επιλογή των κάδρων και των πλάνων;</p> <p>Σε συνδυασμό με το μάθημα Κινηματογραφικής Τεχνολογίας</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>
<p>15. Να ανακαλύψουν την πολύπλοκη και ενδιαφέρουσα δημιουργία των ταινιών κινουμένων</p>	<p>Κινούμενα σχέδια</p> <p>- Ο πατέρας των ταινιών κινουμένων σχεδίων Γουόλτ</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p>

<p>σχεδίων, την εξέλιξη τους τεχνολογικά και αισθητικά, την τρισδιάστατη (3D) τεχνολογία και την πολυδιάστατη θεματική τους</p> <p>Να ενημερωθούν για την ιστορία των κινουμένων σχεδίων και τους σημαντικότερους δημιουργούς τους, από την αρχή του 20ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας</p>	<p>Ντίσνεϊ</p> <p>-Σύγχρονοι δημιουργοί-σύγχρονα αριστουργήματα</p> <p>1 ώρα</p>	<p>1 "Steamboat Willie" 1928, του Walt Disney"</p> <p>2 "Flowers and Trees" 1932, του Walt Disney"</p> <p>3 "Η Χιονάτη και οι 7 νάνοι" 1937, του Walt Disney"</p> <p>4 "Fantasia" 1940, του Walt Disney</p> <p>5 "The Beauty and the Beast" 1991, των Gary Trousdale και Kirk Wise</p> <p>6 "The Nightmare before Christmas" 1994, του Tim Burton</p> <p>7 "The Lion King" 1994, των Ρότζερ Άλερς Ρόμπ Μίνκοφ</p> <p>8 "Finding Nemo" 2003, των Άντριου Στάντον Μπομπ Πάτερσον Ντέιβιντ Ρέινολντς</p> <p>9 "Toy Story" 1995, του Τζον Λάσιτερ</p> <p>10 "Ratatouille" του Μπραντ Μπερντ, 2007</p> <p>11 "Persepolis" των Vincent Paronnaud, Marjane Satrapi, 2007</p> <p>12 "Les triplettes de Belleville" του Sylvain Chomet, 2003</p> <p>13 "Val Ism Bashir" του Ari Folman, 2008</p> <p>Συνδυαστικά με το μάθημα της Τεχνολογίας Κινηματογράφου, της Αισθητικής Κινηματογράφου και των Εικαστικών</p> <p>Προτείνεται να δουλέψουν σε ομάδες, ώστε να σχεδιάσουν και</p>	<p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>
---	--	--	---

		να δημιουργήσουν τη δικιά τους ταινία κινουμένων σχεδίων	
<p>16. Να γνωρίσουν ένα από τα δημοφιλέστερα και διαχρονικά είδη του κινηματογράφου, τους εκπροσώπους τους και την διαμόρφωση της αισθητικής του στη διάρκεια του χρόνου</p> <p>Να ανακαλύψουν την δυνατότητα ενός είδους με πολύ μεγάλη εξέλιξη στην ιστορία του κινηματογράφου και φανατικούς θαυμαστές</p> <p>Να διαπιστώσουν τον υπέροχο συνδυασμό μουσικής- χορού και πρόζας</p> <p>Να αναπτύξουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν το ταλέντο των συντελεστών</p> <p>Να προσέξουν τη διαφορετική θεματική και την διαφοροποίηση της αισθητικής με την πάροδο των χρόνων</p>	<p>Μιούζικαλ</p> <p>-Ο συνδυασμός της πρόζας (αρχικά αισθηματικές κωμωδίες) με χορό και τραγούδι</p> <p>-Ένα είδος διαχρονικό με φανατικούς θαυμαστές</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>-1 (Δεκαετία 1930) Ταινίες με τους χαρακτηριστικούς εκπροσώπους του είδους Fred Astaire και Ginger Rogers:</p> <p>“Top Hat” 1935 “Follow the Fleet” 1936 “Swing Time” 1936</p> <p>-2 “Singing’ in the Rain” των Stanley Donen, Gene Kelly 1952</p> <p>3 “West Side Story” των Jerome Robbins, Robert Wise, 1961</p> <p>4 “The sound of Music” του Robert Wise, 1965</p> <p>5 “An American in Paris” του Vincente Minnelli, 1951</p> <p>6 “Cabaret” του Bob Fosse, 1972</p> <p>7 “Hair” του Milos Forman, 1979</p> <p>8 “Jesus Christ Superstar” του Norman Jewison, 1973</p> <p>9 “Grease” του Randal Kleiser, 1978</p> <p>10 “Moulin Rouge!” του Baz Luhrmann, 2001</p> <p>Προτείνεται να συζητήσουν για την διαφοροποίηση στην θεματική και την αισθητική των μιούζικαλ στο πέρασμα του χρόνου</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>

<p>17. Να έρθουν σε επαφή με ένα ιδιαίτερο είδος της κινηματογραφικής τέχνης</p> <p>Να ανακαλύψουν την εξέλιξη του μέσα στα χρόνια, από το αρχικό δεκάλεπτο ποτ -πουρί της ειδησεογραφίας της Γαλλίας και των ΗΠΑ των αρχών του 20ου αι.</p> <p>Να γνωρίσουν τους δημιουργούς του και την θεματολογία του</p>	<p>Ντοκιμαντέρ</p> <p>-Η εξέλιξη του στη πάροδο των χρόνων, τα είδη και οι εκπρόσωποί του</p> <p>-Οι πρώτοι που ασχολήθηκαν, με θέματα σχετικά με την ιστορία και την κοινωνία: Pathe, 1911 Hearst, 1918</p> <p><u>Άλλα θέματα:</u></p> <p>-1ος και 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος</p> <p>-Άγρια ζωή</p> <p>-Μνημεία της Φύσης</p> <p>-Δραματοποιημένα</p> <p>-Εκπαιδευτικά</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>1 “Ο Άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή” (1929) του Dziga Vertov</p> <p>2 “Nanook of the North” (η ζωή των Εσκιμών) 1922, και “Moana” (σχετικά με την αλιεία) 1926, του Robert Flaherty</p> <p>3 “Heart of Spain”, 1937 (ο εμφύλιος στην Ισπανία)</p> <p>4 “United Action”, 1939 (απεργία σε αυτοκινητοβιομηχανία)</p> <p>5 “Native Land”, 1942 (αγώνας για την εργατική τάξη)</p> <p>6 “Wy we fight” του Frank Capra, 1942-44 (γιατί ενεπλάκησαν οι ΗΠΑ στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο)</p> <p>7 “Drifters” του John Grierson, 1929 (για τους ψαράδες της Βόρειας Θάλασσας)</p> <p>8 “Primary” 1960, του Robert Drew (διαμάχη για την Προεδρία των ΗΠΑ)</p> <p>9 «Το Χρονικό ενός Καλοκαιριού» 1960, του Jean Rouch (έμπνευση για την γενιά του «νέου κύματος» στη Γαλλία)</p> <p>10 “High School” 1968, του Frederic Wiseman</p> <p>11” The Tram» 1966, του Krzysztof Kieślowski</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p> <p>Ντοκιμαντέρ του BBC: http://www.bbc.co.uk/iplayer/categories/documentaries-history/highlights</p>
---	---	--	--

		Ντοκιμαντέρ του BBC για τη φύση, τις επιστήμες, την ιστορία (δραματοποιημένα).	
<p>18. Να ανακαλύψουν την δυνατότητα μεταφοράς ενός λογοτεχνικού έργου στον κινηματογράφο</p> <p>Να διαπιστώσουν τις διαφορές μεταξύ ενός βιβλίου και μιας ταινίας</p> <p>Να αναπτύξουν το ενδιαφέρον τους για την Λογοτεχνία</p> <p>Να συνειδητοποιήσουν πόσες ταινίες που γνωρίζουν, βασίστηκαν στην Λογοτεχνία</p>	<p>Λογοτεχνία και Κινηματογράφος</p> <p>-Η διαχρονική σχέση της Λογοτεχνίας με την 7^η Τέχνη</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>1 «Μπεν Χούρ» του Ουίλιαμ Ουάιλερ, 1959 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Λούις Γουάλας)</p> <p>2 «Άννα Καρένινα» του Κλάρενς Μπράουν, 1935 και του Τζο Ράιτ 2012 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Λέοντα Τολστόι)</p> <p>3 «Οι Άθλιοι» του Τομ Χούπερ, 2012 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Βίκτορος Ουγκώ)</p> <p>4 «Πόλεμος και Ειρήνη» του King Vidor, 1956 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Λέοντα Τολστόι)</p> <p>5 «Ανεμοδαρμένα Ύψη» του Γουίλιαμ Γουάιλερ, 1939 και της Αντρέα Άρνολντ 2011 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα της Έμιλι Μπροντέ)</p> <p>6 «Zorba the Greek» (Αλέξης Ζορμπάς) του Μιχάλη Κακογιάννη, 1964 (από το μυθιστόρημα του Νίκου Καζαντζάκη «Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά»)</p> <p>7 «Δόκτωρ Ζιβάγκο» του Ντέιβιντ Λιν, 1965 (από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Μπόρις Παστερνάκ)</p> <p>8 «Η Συντροφιά του Δαχτυλιδιού» 2001, «Οι</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>

		<p>Δύο Πύργοι» 2002 και «Η Επιστροφή του Βασιλιά» 2003 του Πίτερ Τζάκσον (από το μυθιστόρημα του Τζ. Ρ. Ρ. Τόλκιν «Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών»)</p> <p>9 «Ο Άγγλος ασθενής» του Άντονι Μινγκέλα 1996, (από το ομώνυμο διήγημα του Μάικλ Ονταάτζε)</p> <p>10 «Πέρα από την Αφρική» του Σίντνεϊ Πόλακ 1985, (από το ομώνυμη αυτοβιογραφία της Κάρεν Μπλίξεν)</p> <p>Προτείνεται να γίνει σε συνδυασμό με το μάθημα της Λογοτεχνίας. Οι μαθητές να επιλέξουν ένα λογοτεχνικό βιβλίο και την αντίστοιχη ταινία, ώστε να γίνει μια σύντομη παρουσίαση στην τάξη και συζήτηση για τις εντυπώσεις και τις διαφορές μεταξύ βιβλίου και ταινίας</p>	
--	--	--	--

Β' ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
<p>19. Να ανακαλύψουν τον Ιαπωνικό Κινηματογράφο</p> <p>Να γνωρίσουν τους σημαντικότερους σκηνοθέτες</p> <p>Να επισημάνουν ομοιότητες και διαφορές από τον δυτικό κινηματογράφο</p>	<p>Ιαπωνικός Κινηματογράφος</p> <p>-Η επιρροή του Χόλυγουντ προπολεμικά</p> <p>-Οι διαφορές πριν και μετά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο</p> <p>-Η θεματική και η</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>1 "Mistress of a Foreigner" του Kenji Mizoguchi, 1930</p> <p>2 "The Loyal 47 Ronin" του Kenji Mizoguchi, 1942</p> <p>3 " Women of the</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p>

<p>Να διαπιστώσουν τις διαφορές στον χειρισμό της κάμερας από τους Ιάπωνες σκηνοθέτες</p>	<p>αισθητική του</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Night” του Kenji Mizoguchi, 1948</p> <p>4 “The Life of Oharu” του Kenji Mizoguchi, 1952</p> <p>5 “Ugetsu Monogatari” του Kenji Mizoguchi, 1953</p> <p>5 “Sansho the Bailiif” του Kenji Mizoguchi, 1954</p> <p>6 “The Sword of Penitence” του Yasujiro Ozu, 1927</p> <p>7 “Tokyo Story” του Yasujiro Ozu, 1953</p> <p>8 “Drunken Angel” του Akira Kurosawa, 1948</p> <p>9 “ Shinchinin No Samurai” του Akira Kurosawa, 1954</p> <p>10 “Macbeth” του Akira Kurosawa, 1957</p> <p>11 “King Lear” του Akira Kurosawa, 1958</p> <p>12”Rashomon” του Akira Kurosawa, 1951</p> <p>13”Iki ru” του Akira Kurosawa, 1952</p> <p>14 “Kwaidan” του Masaki Kobayashi, 1964</p> <p>15 “In the Realm of the Senses” του Nagisa Oshima, 1976</p> <p>16” Empire of Pssion” του Nagisa Oshima, 1978</p> <p>Προτείνεται συζήτηση στην τάξη, για τις εντυπώσεις που δημιούργησαν οι</p>	<p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>
---	------------------------------------	--	---

		ταινίες, οι διαφορές των πολιτισμών και των συμβόλων Πού εντοπίζονται οι όποιες διαφορές παρατηρήθηκαν σε σχέση με τον Δυτικό κινηματογράφο;	
20. Να μάθουν για τον Ελληνικό Κινηματογράφο από την δημιουργία του μέχρι την εποχή μας Να γνωρίσουν τους πρωτοπόρους και τους σημαντικότερους δημιουργούς	Ελληνικός Κινηματογράφος -Οι πρωτοπόροι -Τα πρώτα Στούντιο (η Φίνος Φιλμς) -Οι σημαντικότεροι σταθμοί -Σκηνοθέτες και ηθοποιοί ενδεικτικά: (Τατασόπουλος, Πλυτά, Σακελλάριος, Δημόπουλος, Κούνδουρος, Κακογιάννης, Κανελλόπουλος, Δαλιανίδης, Αγγελόπουλος, Βούλγαρης, Τάσιος, Μαρκετάκη, Δαμιανός, Βουγιουκλάκη, Μερκούρη, Καρέζη, Λογοθετίδης, Βασιλειάδου, Βλαχοπούλου, Κοταμανίδου, Καταλειφός, Ηλιόπουλος, Κωνσταντάρας, και πολλοί άλλοι) -Η θεματική (μελό, κωμωδίες, μιούζικαλ, κ.ά.) -Οι επιρροές από το Χόλυγουντ και την Ιταλία 2 ώρες	Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά) «Κβο Βαντις Σπυριντιών» 1911 «Γκόλφω» 1914 «Αστέρω» 1929 «Κοινωνική Σαπίλα» 1935 «Η φωνή της καρδιάς» 1943 «Χειροκροτήματα» 1940 « Οι Γερμανοί ξανάρχονται» 1948 «Ο Μεθύστακας» 1950 «Το ξυπόλητο τάγμα» 1954 « Η Λύκαινα» 1951 «Δεσποινίς ετών ...39» 1954 « Μαγική Πόλις» 1954 «Κυριακάτικο ξύπνημα», 1954 «Ο Δράκος» 1956 «Κάλπικη λίρα» 1955 «Στέλλα» 1955 «Το κορίτσι με τα μαύρα» 1956 «Το τελευταίο ψέμα» 1958 «Το ξύλο βγήκε από τον Παράδεισο» 1959 «Ουρανός» 1962 «Κάτι να καίει» 1963 «Κορίτσια για φίλημα» 1965 «Οι θαλασσιές οι χάντρες» 1967 « Η θεία από το Σικάγο» 1957 «Η κυρά μας η μαμή» 1958 «Ο Ηλίας του 16 ^{ου} » 1959 «Δεσποινίς Διευθυντής» 1964	dvd dvd- player projector χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες σημειώσεις φωτοτυπίες σχολικό βιβλίο

		<p>«Άνθρωπος για όλες τις δουλειές» 1966 «Ποτέ την Κυριακή» 1960 «Συνοικία το όνειρο» 1961 «Ηλέκτρα» 1962 «Η μοίρα ενός αθώου» 1965 «Μέχρι το πλοίο» 1966 «Αναπαράσταση» 1970 «Ευδοκία» 1971 «Μέρες του '36» 1972 «Το προξενιό της Άννας» 1972 «Οι προστάτες» 1978 «Ο θίασος» 197 «Το βαρύ πεπόνι» 1977 «Τεμπέληδες της εύφορης κοιλάδας» 1978 «Δυο φεγγάρια τον Αύγουστο» 1978 «1922» 1978 «Μεγαλέξανδρος» 1980 «Παραγγελιά» 1980 «Οι δρόμοι της αγάπης είναι νυχτερινοί» 1981 «Οι απέναντι» 1981 «Ρεμπέτικο» 1983 «Η τιμή της αγάπης» 1983 «Γλυκιά συμμορία» 1983 «Ταξίδι στα Κύθηρα» 1984 «Λούφα και παραλλαγή» 1984 «Τα πέτρινα χρόνια» 1985 «Φωτογραφία» 1986 «Τοπίο στην ομίχλη» 1988 «Κλειστή στροφή» 1991 «Απ' το χιόνι» 1993 «Τέλος εποχής» 1994 «Ακροπόλ» 1995</p> <p>Προτείνεται να χωριστούν οι μαθητές σε ομάδες και να δουν ολοκληρωμένες κάποιες από τις ταινίες, χωρισμένες</p>	
--	--	--	--

		<p>ανάλογα με την χρονική περίοδο, ώστε να διαπιστώσουν καλύτερα την εξέλιξη, τις επιρροές και το προσωπικό στυλ του κάθε σκηνοθέτη δημιουργού.</p> <p>Πρόσκληση καλλιτεχνών στο σχολείο (παλαιότερων και νεότερων), για να συζητήσουν με τα παιδιά τις εμπειρίες τους και να απαντήσουν σε απορίες με σκοπό την πληρέστερη κατανόηση της τέχνης του Κινηματογράφου.</p>	
--	--	--	--

Γ' Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΣΤΙΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ 1960 - 1970
ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
<p>Να γνωρίσουν τις τάσεις του Κινηματογράφου των δεκαετιών 1960-70</p> <p>Να ανακαλύψουν τις διαφορές στην κουλτούρα και την θεματολογία, μεταξύ του Αμερικανικού και του Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου</p>	<p>Κινηματογράφος 1960-1970</p> <p>-Οι σημαντικότεροι σταθμοί και δημιουργοί σε ΗΠΑ και Ευρώπη</p> <p>-Ο Βρετανικός (ελεύθερος) κινηματογράφος – Κάρελ Ράις)</p> <p>-Οι Ανατολικοευρωπαίοι σκηνοθέτες του Χόλυγουντ (Μίλος Φόρμαν- Ρομάν Πολάνσκι)</p> <p>-Αντρέι Βάιντα (Πολωνία)</p> <p>-Οι Αμερικανοί (Στάνλεϋ Κιούμπρικ, Κόπολα (Βιετνάμ-Μαφία), Στήβεν Σπήλμπεργκ</p>	<p>Προτείνεται προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες (ενδεικτικά)</p> <p>“Saturday Night and Sunday morning” του Κάρελ Ράις, 1960</p> <p>“Rosmary’s baby” 1968 και “Chinatown” 1974 του Ρομάν Πολάνσκι</p> <p>“Belle de Jour” 1967 και “Η κρυφή γοητεία της μπουρζουαζίας” “1972, του Λουίς Μπουνιουέλ,</p> <p>“2001 A Sprays Odyssey” του Στάνλεϋ Κιούμπρικ, 1968</p> <p>“Η Αγωνία του Τερματοφύλακα πριν απ’το Πέναλτι” του Βιμ Βέντερς, 1971</p>	<p>dvd</p> <p>dvd- player</p> <p>projector</p> <p>χρήση internet για πληροφορίες σχετικά με τους συντελεστές και τις ταινίες</p> <p>σημειώσεις</p> <p>φωτοτυπίες</p> <p>σχολικό βιβλίο</p>

	(σασπένς και φαντασία), Τζώρτζ Λούκας(επιστημονική φαντασία), Γούντι Άλεν (κωμωδία), Τζων Κασσαβέτης	"The Godfather" 1972 και 1975 (β' μέρος), "The conversation" 1974 και "Apocalypse now" 1979 του Φράνσις Φορντ Κόπολα	
	-Οι εκπρόσωποι του νέου Γερμανικού Κινηματογράφου (Ράινερ Βέρνερ Φασμπίντερ, Βιμ Βέντερς) -Αντρέι Ταρκόβσκι (Ρωσία) 2 ώρες	"Τα Πικρά δάκρυα της Πέτρα φον Καντ" 1972, "Ο φόβος τρώει τα σωθικά 1974", "Η χρονιά με τα 13 Φεγγάρια" 1978, "Ο Γάμος της Μαρίας Μπράουν" 1979, του Ράινερ Βέρνερ Φασμπίντερ "Η Γη της Επαγγελίας" 1975 και "Ο Άνθρωπος από Μάρμαρο", 1977, του Αντρέι Βάιντα, "Jaws" του Στήβεν Σπύλμπεργκ, 1975 "Taxi Driver" του Μάρτιν Σκορτζέζε, 1976 "Star Wars" του Τζώρτζ Λούκας, 1977 "Νευρικός εραστής" του W. Allen, 1977 "Να είσαι εκεί κ. Τσανς" του Χαλ Άσμπι, 1979 "Last Picture Show" του Peter Bogdanovich 1971 "Μια γυναίκα εξομολογείται" του Τζον Κασσαβέτης, 1974 "Αλοζανφάν" 1974 και "Πατέρας Αφέντης" 1977 των Αδελφών Ταβιάνι "Το μεγάλο φαγοπότι" του Μάρκο Φερρέρι, 1974 "Η εργατική τάξη πάει στον παράδεισο" του Έλιο Πέτρι, 1971 "Jeanne Die lman" της Chantal	

		<p>Akerman, 1975</p> <p>“Κραυγές και ψίθυροι” του Ίγκμαρ Μπέργκμαν, 1972</p> <p>“Τα παιδικά χρόνια του Ιβάν” 1962, “Σολάρις” 1972, “Ο Καθρέπτης” 1974, “Στάλκερ” 1979 του Αντρέι Ταρκόβσκι</p> <p>“Λουλού” του Μωρίς Πιαλά 1980</p> <p>Προτείνεται να χωριστούν οι μαθητές σε ομάδες και να δουν ολοκληρωμένες κάποιες από τις ταινίες, ώστε να γίνει συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, σχετικά με το προσωπικό στυλ κάθε σκηνοθέτη και τις διαφορές που παρατηρήθηκαν μεταξύ του Ευρωπαϊκού και του Αμερικανικού Κινηματογράφου της ίδιας περιόδου.</p>	
--	--	--	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΟΛΥΜΕΣΑ
Β΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές να χρησιμοποιήσουν νέους τρόπους έκφρασης ατομικών και συλλογικών ιδεών με τη δημιουργία πρωτότυπου ψηφιακού εικαστικού έργου.

ΠΟΛΥΜΕΣΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ		
Άξονας 1		
Μέσα και τεχνικές γραφής σεναρίου, σχεδιασμού πίνακα διάταξης ιστορίας (storyboard) και σκηνοθεσίας		
1.1 Θεματική ενότητα: Σενάριο		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εισάγουν τη χρήση sketchbook στη δημιουργική δραστηριότητα.</p> <p>Κατανοήσουν την πρωταρχική σημασία του σεναρίου.</p> <p>Γράψουν σενάριο.</p>	<p>Είδη σεναρίου.</p> <p>Τεχνικές γραφής ψηφιακού σεναρίου.</p> <p>Προγράμματα επεξεργασίας ψηφιακού σεναρίου.</p> <p>Το σημειωματάριο ιδεών και πως χρησιμοποιείται.</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση χρήσης του σημειωματαρίου ιδεών (sketchbook) μέσω διαδικτύου και βιβλίων ώστε να εξοικειωθούν με τη χρήση του. 2. Παρακολουθούν παραδείγματα γραφής σεναρίου μέσω διαδικτύου. Με θέμα την εξάλειψη του ρατσισμού γράφουν ατομικά σενάρια.

1.2 Θεματική ενότητα: Πίνακας διάταξης ιστορίας (storyboard)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Κατανοήσουν την σχέση του σεναρίου με το storyboard.</p> <p>Σχεδιάσουν τα storyboards των σεναρίων τους.</p> <p>Αναλύσουν τα storyboards.</p> <p>Αναπτύξουν κριτική σκέψη και ανάλυση.</p>	<p>Σχέση σεναρίου και storyboard.</p> <p>Τεχνικές δημιουργίας ψηφιακού storyboard.</p> <p>1 ώρα</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παραδείγματα σχεδιασμού storyboard μέσω διαδικτύου. Σχεδιάζουν το storyboard του σεναρίου που έγραψαν σε προηγούμενη θεματική και τα παρουσιάζουν στην ομάδα. 2. Επεξεργάζονται διαφορετικές μορφές storyboard. 3. Συγκρίνουν κόμικ και storyboard, ομοιότητες και διαφορές.

1.3 Θεματική ενότητα: Σκηνοθεσία		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
Οι μαθητές να είναι ικανοί να:	Αρχές σκηνοθεσίας.	Οι μαθητές:
Εκτιμήσουν τη σημασία και την αξία της σκηνοθεσίας.	1 ώρα	1. Συζητούν και αναλύουν την λειτουργία της σκηνοθεσίας. Συζητούν και σκηνοθετούν το storyboard του σεναρίου που έγραψαν κρατώντας σημειώσεις και παρουσιάζουν τις ιδέες τους.
Σκηνοθετήσουν τα storyboards τους.		

Άξονας 2		
Ιστορική αναδρομή βιντεοτέχνης		
2.1 Θεματική ενότητα: Βιντεοτέχνη και βίντεο-εγκατάσταση		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Γνωρίσουν την βιντεοτέχνη και τις εγκαταστάσεις μέσα από πρωτοποριακά έργα καλλιτεχνών της Ελληνικής και παγκόσμιας εικαστικής σκηνής.</p> <p>Ερμηνεύσουν έργα βιντεοτέχνης.</p> <p>Περιγράψουν και να αναλύσουν μορφολογικά και νοηματικά έργα βίντεο.</p> <p>Αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικής συζήτησης.</p> <p>Έρχονται σε επαφή με τον τεχνικό εξοπλισμό και τα εργαλεία παρουσίασης των έργων βίντεο.</p> <p>Γνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους εικαστικής έκφρασης μέσω του φιλμ και του βίντεο.</p>	<p>Βιντεοτέχνη. Βίντεο-εγκατάσταση.</p> <p>Ιστορική αναδρομή της βιντεοτέχνης και βίντεο-εγκατάστασης με αναφορά στο έργο σημαντικών Ελλήνων και ξένων δημιουργών, π.χ: Nam June Paik, Bruce Nauman, Bill Viola, Chris Marker, Peter Fischli & David Weiss, Shirin Neshat, Ta cita Dean, Eija-Liisa Ahtila, Gillian Wearing, Runa Islam, Matthew Barney, Pipilotti Rist, William Kendridge, Guido van der Werve, Nina Fischer & Maroan el Sani, Νίκος Ναυρίδης, Στέφανος Τσιβόπουλος, Γιώργος Δρίβας, Μάκης Φάρος, Ιωάννα Μύρκα, Λίνα Θεοδώρου, Λία Πέτρου, Αντώνης Πίττας, Γιάννης Γρηγοριάδης, Γιάννης Ισιδώρου, Μαίρη Ζυγούρη, Φλωρεντία Οικονομίδου, Ανδρέας Σιτορένγκο.</p> <p>Βίντεο και δημόσιος χώρος. Τεχνικές προβολής στο δημόσιο χώρο.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές μπορούν ατομικά είτε ομαδικά να:</p> <p>1. παρουσιάσουν στην τάξη τις ομοιότητες και τις διαφορές από έργα που έχουν αναζητήσει στο διαδίκτυο.</p> <p>2. Επισκέπτονται μουσεία που εκθέτουν βίντεο και βίντεο-εγκαταστάσεις, συζητούν και αναλύουν τα έργα. Παρακολουθούν έργα βίντεο μέσω διαδικτυακής προβολής ή dvd, ερευνούν τα βιογραφικά στοιχεία και το έργο των καλλιτεχνών, κρατούν σημειώσεις. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους.</p> <p>3. Δημιουργούν μικρά βίντεο homage στο έργο του καλλιτέχνη της επιλογής τους, με χρήση του οπτικοακουστικού υλικού της έρευνάς τους.</p>

Άξονας 3		
Δημιουργία και επεξεργασία βίντεο / Μέσα και τεχνικές		
3.1 Θεματική ενότητα: Λογισμικά και εργαλεία επεξεργασίας ήχου		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εξοικειωθούν με τη χρήση σύγχρονων λογισμικών επεξεργασίας ήχου.</p> <p>Δημιουργήσουν και να επεξεργαστούν ήχο με αφορμή μια συγκεκριμένη θεματική.</p> <p>Αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με την επεξεργασία ήχου.</p>	<p>Παρουσίαση και επίδειξη χρήσης λογισμικών επεξεργασίας ήχου.</p> <p>Μέσα και τεχνικός εξοπλισμός ήχου, εργαλεία καταγραφής.</p> <p>Ηχοτοπία (soundscapes).</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν ηχοτοπία καλλιτεχνών μέσω διαδικτύου και CD. 2. Παρακολουθούν παρουσίαση χρήσης λογισμικών επεξεργασίας ήχου. Με θέμα “Απελάστε το ρατσισμό”, ατομικά είτε σε ομάδες, παράγουν και ηχογραφούν κομμάτια τα οποία επεξεργάζονται ψηφιακά χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λογισμικό.

3.2 Θεματική ενότητα: Λογισμικά και εργαλεία επεξεργασίας βίντεο, μοντάζ εικόνας και ήχου		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εξοικειωθούν με την χρήση σύγχρονων λογισμικών επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>Πειραματιστούν με τη χρήση εφέ και φίλτρων.</p> <p>Αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με την επεξεργασία βίντεο.</p> <p>Αναπτύξουν την ικανότητα σύνθεσης διαφόρων στοιχείων της εικόνας σε συνδυασμό με τον ήχο.</p> <p>Επικοινωνήσουν τις ιδέες τους σχετικά με τα έργα των συμμαθητών τους.</p>	<p>Παρουσίαση και επίδειξη χρήσης λογισμικών επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>Μέσα και τεχνικός εξοπλισμός ήχου και εικόνας, εργαλεία παρουσίασης.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση χρήσης λογισμικών επεξεργασίας βίντεο. Με θέμα τη “Διαφορετικότητα” ατομικά ή σε ομάδες γράφουν ένα σενάριο, σχεδιάζουν το storyboard στο σημειωματάριο ιδεών, το σκηνοθετούν και βιντεοσκοπούν υλικό το οποίο επεξεργάζονται ψηφιακά μαζί με ήχο. Πειραματίζονται εισάγοντας διαφορετικά φίλτρα και εφέ. Εξοικειώνονται με την επεξεργασία βίντεο και ήχου και κρατάνε σημειώσεις. Παρουσιάζουν τα έργα τους. 2. Διακρίνουν τη σχέση κινούμενης εικόνας με: αφήγηση, ρυθμό, μελωδία, πρόσωπα, χώρο και χρόνο.

3.3 Θεματική ενότητα: Χρήση πλάνου ακινησίας (freeze frame)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Πειραματιστούν με τη</p>	<p>Επεξεργασία στατικής εικόνας από βίντεο.</p> <p>Χρήση πλάνου ακινησίας στο</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση έργων με χρήση πλάνου ακινησίας. Ερευνούν

<p>χρήση πλάνου ακινησίας.</p> <p>Εξοικειωθούν με την εισαγωγή και χρήση πλάνου ακινησίας στο βίντεο.</p> <p>Παροτρύνουν τους συμμαθητές τους στην ανάπτυξη των έργων τους μέσα από συζήτηση και επικοινωνιακή κριτική.</p>	<p>βίντεο.</p> <p>Αναφορά στο έργο δημιουργών όπου γίνεται χρήση πλάνου ακινησίας, π.χ.: Chris Marker, Γιώργος Δρίβας.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>τη βιογραφία και φιλομορφία των δημιουργών. Παρακολουθούν χρήση λογισμικών επεξεργασίας εικόνας από και προς λογισμικό επεξεργασίας βίντεο. Εξάγουν εικόνες από τα βίντεο που έχουν δημιουργήσει σε προηγούμενες ενότητες. Μετά την επεξεργασία τις εισάγουν ξανά στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για φόντο τίτλων εισαγωγής και πληροφοριών κατά τη διάρκεια του βίντεο. Παρουσιάζουν τα έργα τους κριτικάρουν και συζητούν.</p>
---	--	--

3.4 Θεματική ενότητα: Εισαγωγή τίτλων και κειμένων στο βίντεο, υπερτιλισμός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εφαρμόσουν τεχνικές εισαγωγής κειμένων σε βίντεο.</p> <p>Αξιολογήσουν τις συνθέσεις των συμμαθητών τους.</p> <p>Αποκτήσουν αυτοπεποίθηση μέσω της έκθεσης των προσωπικών τους δημιουργιών.</p>	<p>Η τέχνη των τίτλων, μέσα από το έργο του Saul Bass.</p> <p>Εισαγωγή τίτλων και κειμένου σε βίντεο.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση έργου καλλιτεχνών μέσω διαδικτύου. Ερευνούν το έργο άλλων δημιουργών που κάνουν χρήση κειμένου. Παρακολουθούν παρουσίαση εισαγωγής κειμένου στο βίντεο. Πειραματίζονται με την εισαγωγή τίτλων και κειμένων στο βίντεο που έχουν δημιουργήσει σε προηγούμενες ενότητες. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους στην ομάδα. 2. Διακρίνουν τη σχέση νοήματος εικόνας και γραπτού λόγου στο έργο "Dogville" του Lars von Trier και συζητούν.

Άξονας 4		
Ιστορική αναδρομή κινηματογράφου		
4.1 Θεματική ενότητα: Από τη φωτογραφία στον κινηματογράφο		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Αντιληφθούν τη σύνδεση της φωτογραφίας με τον κινηματογράφο.</p> <p>Γνωρίσουν στοιχεία της ιστορίας του κινηματογράφου.</p> <p>Εμπνευστούν από έργα πρωτοεργατών του</p>	<p>Ιστορική αναδρομή φωτογραφίας.</p> <p>Η εξέλιξη από τη φωτογραφία στον κινηματογράφο.</p> <p>Τα κινηματοσκόπια του Thomas Edison.</p> <p>Αναφορά στο έργο δημιουργών του κινηματογράφου, π.χ.: Eadward Muybridge, Lumiere Brothers, Georges Méliès,</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση έργων δημιουργών του κινηματογράφου μέσω διαδικτύου ή dvd. Ερευνούν τη βιογραφία και το έργο τους και κρατούν σημειώσεις. Μοιράζονται τις εντυπώσεις τους με την ομάδα. 2. Με θέμα τις "Παρεμβάσεις κοινωνικού προβληματισμού στη γειτονιά" και εμπνευσμένοι από το έργο του Muybridge, πειραματίζονται

κινηματογράφου. Παρουσιάσουν και να αναλύσουν τις απόψεις και εντυπώσεις τους σχετικά με κινηματογραφικά έργα.	Edwin S. Porter, George Albert Smith. 3 ώρες	ατομικά ή σε ομάδες φωτογραφίζοντας στοιχεία του χώρου. Εκτυπώνουν τις φωτογραφίες και παρουσιάζουν τα έργα τους.
---	---	---

4.2 Θεματική ενότητα: Βωβός κινηματογράφος και η αρχή του ηχητικού κινηματογράφου		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Να διακρίνουν ποιά εκφραστικά στοιχεία καλύπτουν το κενό της ανυπαρξίας ήχου.</p> <p>Αναγνωρίσουν την σημασία του ήχου στον κινηματογράφο.</p> <p>Αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις σχετικές με την εμφάνιση και εξέλιξη του ήχου στα κινηματογραφικά έργα.</p> <p>Να δημιουργήσουν ασπρόμαυρο βίντεο μικρού μήκους με έξτρα προστιθέμενο ήχο.</p> <p>Να εξοικειωθούν με την επεξεργασία βίντεο και με τη χρήση επικαλυπτόμενων εικόνων και εφέ.</p>	<p>Ιστορική αναδρομή βωβού κινηματογράφου.</p> <p>Η εξέλιξη από το βωβό στον ηχητικό κινηματογράφο.</p> <p>Ο λόγος στις πρώτες ταινίες. Διερμηνεία, μεσότιτλοι, υποτιτλισμός, ζωντανή μουσική και ήχος.</p> <p>Αναφορά στο έργο δημιουργών βωβού κινηματογράφου, π.χ: Buster Keaton, Charlie Chaplin, Fritz Lang.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν έργα μεγάλων δημιουργών του βωβού κινηματογράφου μέσω διαδικτύου ή dvd. Ερευνούν στοιχεία για την ανάπτυξη του ήχου σε ταινίες βωβού κινηματογράφου, καθώς και βιογραφικά στοιχεία των δημιουργών που παρουσιάστηκαν στην τάξη, κρατώντας σημειώσεις. Μοιράζονται τα ευρήματά τους με την ομάδα. 2. Δημιουργούν συλλογές με έργα του βωβού κινηματογράφου. 3. Παρατηρούν και διακρίνουν τις σχέσεις της κίνησης, της υπερβολής στην έκφραση των ηθοποιών, του ήχου κ.α. και εκφράζουν απόψεις τους. 4. Με θέμα "Προστασία του περιβάλλοντος" και εμπνευσμένοι από τις ταινίες μικρού μήκους του Buster Keaton, ατομικά ή σε ομάδες γράφουν ένα σενάριο για βίντεο μικρού μήκους, σχεδιάζουν το storyboard, το σκηνοθετούν και βιντεοσκοπούν ασπρόμαυρο και χωρίς ήχο. Ηχογραφούν έξτρα υλικό με ηχοτοπία και το επεξεργάζονται ψηφιακά μαζί με το βίντεο χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λογισμικό. Δίνουν έμφαση στη χρήση επικαλυπτόμενων εικόνων και κατάλληλων εφέ.

4.3 Θεματική ενότητα: Έγχρωμος κινηματογράφος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Αναγνωρίσουν την σημασία του χρώματος στον κινηματογράφο.</p> <p>Ερευνήσουν και να παρουσιάσουν τα ευρήματα τους στην ομάδα.</p> <p>Να εκτιμήσουν τη χρήση του χρώματος στον κινηματογράφο.</p> <p>Να εξοικειωθούν με τη χρήση φίλτρων.</p> <p>Αποκτήσουν αυτοπεποίθηση μέσω της έκθεσης των προσωπικών τους δημιουργιών.</p>	<p>Οι πρώτες έγχρωμες ταινίες.</p> <p>Αναφορά στο έργο δημιουργών του έγχρωμου κινηματογράφου, πχ: Thomas Edison, Rouben Mamoulian, Γιάννης Πετροπουλάκης, Δημήτρης Τσακίρης, Ηλίας Παρασκευάς.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν τα πρώτα έργα του έγχρωμου κινηματογράφου μέσω διαδικτύου ή dvd. Ερευνούν στοιχεία για την ανάπτυξη του χρώματος σε ταινίες καθώς και βιογραφικά στοιχεία των δημιουργών που παρουσιάστηκαν στην τάξη, κρατώντας σημειώσεις. Παρουσιάζουν τα ευρήματα τους. 2. Ερευνούν συνεργαζόμενοι τις πρώτες έγχρωμες ταινίες του αμερικάνικου κινηματογράφου. 3. Ερευνούν ομαδοσυνεργατικά τις διαφοροποιήσεις του χρώματος στον κινηματογράφο ανάλογα με την εποχή και τα τεχνικά μέσα. 4. Επεξεργάζονται ψηφιακά το ασπρόμαυρο βίντεο που έχουν δημιουργήσει σε προηγούμενη ενότητα και προσθέτουν χρώμα μέσω φίλτρων. Παρουσιάζουν τα έργα τους και συζητούν.

4.4 Θεματική ενότητα: Ψηφιακός κινηματογράφος		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Παρατηρήσουν και να συνδέσουν την ανάπτυξη του ψηφιακού κινηματογράφου με την τεχνολογική εξέλιξη.</p> <p>Ερευνήσουν έργα του ψηφιακού κινηματογράφου και να παρουσιάσουν τα ευρήματα τους στην ομάδα.</p> <p>Να εξοικειωθούν με τη χρήση πλάνου ακινησίας και πολλαπλών παραθύρων.</p> <p>Ασκήσουν και να δεχτούν επικοινωνιακή κριτική</p>	<p>DV, HD και Blue Ray.</p> <p>Αναφορά στο έργο δημιουργών του ψηφιακού κινηματογράφου πχ: Stanley Kubrick, Francis Ford Coppola, Michael Winterbottom, Daniel Myrick and Eduardo Sánchez, Lars von Trier, James Cameron.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν τα πρώτα έργα του ψηφιακού κινηματογράφου μέσω διαδικτύου ή dvd. Ερευνούν στοιχεία για την ανάπτυξη του ψηφιακού κινηματογράφου καθώς και βιογραφικά στοιχεία των δημιουργών, κρατώντας σημειώσεις και αναλύουν τα αποτελέσματα με την ομάδα. 2. Ερευνούν το έργο του Stanley Kubrick. 3. Συνεργάζονται για να διακρίνουν ψηφιακά επεξεργασμένα περιβάλλοντα στον κινηματογράφο (πχ. στα έργα "Avatar", "Inception"). 4. Με θέμα "Η Ζωή σε άλλους τόπους" ατομικά ή σε ομάδες γράφουν ένα σενάριο για βίντεο μικρού μήκους, σχεδιάζουν το storyboard στο

σχετικά με τα έργα τους. Αποκτήσουν αυτοπεποίθηση μέσω της έκθεσης των προσωπικών τους δημιουργιών.		σημειωματάριο, το σκηνοθετούν και το βιντεοσκοπούν έγχρωμο με ήχο. Το επεξεργάζονται ψηφιακά χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λογισμικό. Δίνουν έμφαση στη χρήση εφέ, πλάνου ακινησίας και πολλαπλών παραθύρων. Παρουσιάζουν τα έργα.
--	--	---

Άξονας 5		
Μέσα και τεχνικές σχεδιασμού αφίσας		
5.1 Θεματική ενότητα: Λογισμικά και εργαλεία επεξεργασίας σταθερής εικόνας και κειμένου, βασικές αρχές σχεδιασμού		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Γνωρίσουν τα προγράμματα επεξεργασίας σταθερής εικόνας και κειμένου.</p> <p>Αναπτύξουν την ικανότητα σύνθεσης διαφόρων στοιχείων της εικόνας.</p> <p>Εμπνευστούν από έργα σχεδιαστών για να συνθέσουν εικόνες με γραμματοσειρές, χρώματα και υφές σχετικά με τη θεματική τους.</p> <p>Αναπτύξουν κριτική σκέψη και να ασκήσουν επικοινωνιακή κριτική σχετικά με την ψηφιακή σύνθεση εικόνας.</p>	<p>Αναφορά στο έργο δημιουργών αφίσας, π.χ: Saul Bass, Shigeo Fukuda, Pierre Mendell.</p> <p>Επεξεργασία στατικής εικόνας και δημιουργία ψηφιακής σύνθεσης με κείμενο για σχεδιασμό αφίσας.</p> <p>Απόδοση κύριων στοιχείων από το νόημα-περιεχόμενο της ταινίας.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>1. Παρακολουθούν παραδείγματα αφισών του κινηματογράφου και έργων γραφιστικής μέσω διαδικτύου, βιβλίων και δειγμάτων. Παρακολουθούν παρουσίαση χρήσης λογισμικών επεξεργασίας εικόνας και κειμένου. Συνθέτουν ψηφιακά επεξεργασμένες φωτογραφίες με κείμενο και δημιουργούν αφίσες για τα βίντεο που έχουν δημιουργήσει ως τώρα. Παρουσιάζουν τις αφίσες τους συζητούν και ασκούν επικοινωνιακή κριτική.</p> <p>2. Εμπνέονται από την ταινία “Three Colors: Blue” του Krzysztof Kieslowski και σχεδιάζουν την αφίσα.</p>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ Α΄, Β΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας Τέχνης είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να εξοικειωθούν και να γνωρίσουν τον κόσμο των εικαστικών τεχνών, καθώς και να είναι σε θέση να προσεγγίζουν το εικαστικό έργο ως καλλιτεχνικό αλλά και ιστορικό γεγονός.

Α΄ ΤΑΞΗ

<p>1^{ος} ΑΞΟΝΑΣ</p> <p>Ιστορία της Ευρωπαϊκής τέχνης κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα: καλλιτεχνικά ρεύματα, χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι και έργα. (Ενδεικτικά: 7 διδακτικές ώρες)</p>
--

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>-Να γνωρίζουν τα κυριότερα καλλιτεχνικά ρεύματα του β' μισού του 19^ο αιώνα κάνοντας χρήση των σχετικών όρων.</p> <p>-Να συνδέουν τα καλλιτεχνικά ρεύματα με χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων και καλλιτεχνών-εκπροσώπων.</p> <p>-Να παρατηρούν να αναλύουν και να περιγράφουν τα εικαστικά έργα-παραδείγματα κάνοντας αναφορές στην εικαστική τους γλώσσα.</p> <p>-Να περιγράφουν, να αναλύουν και να συζητούν τα ιδιαίτερα εικαστικά χαρακτηριστικά του κάθε ρεύματος μέσα από την ανάλυση οπτικών παραδειγμάτων και αναφορών στην εικαστική τους γλώσσα και να εντάξουν τα παραδείγματα των έργων και των καλλιτεχνών στα καλλιτεχνικά ρεύματα του β' μισού του 19^ο αιώνα βάσει των τεχνοτροπικών χαρακτηριστικών τους και της χρονολογίας δημιουργίας τους.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται και να ερμηνεύουν τα εικαστικά παραδείγματα ως ιστορικά και πολιτισμικά φαινόμενα κάνοντας χρήση της βιβλιογραφίας και τεκμηριώνοντας τις απόψεις τους για τη θέση των έργων στο ιστορικό και πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής τους.</p>	<p>Το έργο τέχνης ως καλλιτεχνικό και ως ιστορικό φαινόμενο.</p> <p>-Εισαγωγή στα καλλιτεχνικά ρεύματα του β' μισού του 19^ο αιώνα, Ρεαλισμός, Ιμπρεσιονισμός, Νεοϊμπρεσιονισμός, Μεταϊμπρεσιονισμός, Συμβολισμός, Κίνημα Arts and Crafts, Art Nouveau και η ισπανική εκδοχή του στην Καταλονία της Ισπανίας (<i>modernismo</i>), αναφορά στα ιδιαίτερα τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά τους και τις χρονολογικές περιόδους που εντάσσονται ως εικαστικά και ιστορικά φαινόμενα της Ιστορίας της Τέχνης.</p> <p>-Παρουσίαση των καινοτόμων στοιχείων της εικαστικής πρακτικής που εισάγονται κατά την περίοδο αυτή μέσα από αναφορά στα έργα χαρακτηριστικών εκπροσώπων, των Gustave Courbet, Edouard Manet, Edgar Degas, Claude Monet, Camille Pissaro, Auguste Renoir, Georges Seurat, Paul Cézanne, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, William Morris, παραδείγματα και αναφορά στη χρήση νέων όρων και τεχνικών, αντιλήψεων, εννοιών και θεωριών γύρω από την τέχνη που ανατρέπουν ή εμπλουτίζουν παλαιότερες.</p> <p>-Η νέα θεματολογία και ο πειραματισμός στην τεχνική στο έργο των Γάλλων ρεαλιστών ζωγράφων.</p> <p>-Η διάσπαση της φόρμας και των χρωματικών τόνων, η απευθείας εφαρμογή καθαρών χρωμάτων στον καμβά και η στροφή στη ζωγραφική στο ύπαιθρο στον Ιμπρεσιονισμό: η πραγματικότητα ως εντύπωση και η</p>	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>-Παρατηρούν αναλύουν και ερμηνεύουν έργα καλλιτεχνών από διαφορετικά ρεύματα εντάσσοντάς τα στις ιστορικές περιόδους που ανήκουν και στα ιδιαίτερα τεχνοτροπικά ιδιώματά τους.</p> <p>-Αναζητούν παραδείγματα και εικαστικά έργα σε συλλογές μουσείων, κάνοντας χρήση του διαδικτύου, ιστοσελίδων μουσείων και μηχανών αναζήτησης.</p> <p>- Παρατηρούν και σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης συγκρίνοντας παραδείγματα έργων από διαφορετικές εποχές.</p> <p>- Παρατηρούν και σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης εστιάζοντας στο ζήτημα της θέσης αλλά και της σχέσης καλλιτέχνη-κοινωνίας.</p> <p>- Παρατηρούν και σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης εστιάζοντας στο ζήτημα της πατρωνίας, της πολιτιστικής πολιτικής και των κρατικών θεσμών προώθησης της τέχνης και του έργου των καλλιτεχνών.</p> <p>-Αναζητούν στο διαδίκτυο και στις συλλογές μουσείων έργα τέχνης που</p>

<p>-Να αντιλαμβάνονται και να συζητούν τη στροφή στις πρωτοπορίες του 19^{ου} αιώνα ως ένα εικαστικό και ιστορικό φαινόμενο ιδιαίτερα σημαντικό για τη θεμελίωση της ιδέας της μοντέρνας τέχνης, αναλύοντας και τεκμηριώνοντας τα τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά και τη θεματολογία των κυριότερων παραδειγμάτων με αναφορές στην εικαστική γλώσσα και τις χρονολογίες των έργων κάνοντας χρήση εξειδικευμένου λεξιλογίου από την εικαστική θεωρία και πρακτική.</p> <p>- Να μελετούν, να αντιλαμβάνονται και να ερμηνεύουν τις σχέσεις έργου τέχνης και κοινωνίας σε κάθε περίοδο περιγράφοντας τις μεταβολές στην εικαστική γλώσσα τόσο ως αποτέλεσμα του εικαστικού πειραματισμού όσο και αναφορικά με εξελίξεις στην κοινωνία και την πολιτική συζητώντας ζητήματα όπως:</p> <p>A. η θέση του καλλιτέχνη στην κοινωνία και</p> <p>B. η σχέση καλλιτεχνικής παραγωγής, θεωρίας και κοινωνίας.</p> <p>-Να περιγράφουν την επίδραση τεχνικών και θεωρητικών εξελίξεων σχετικών με το χρώμα, αλλά και με τη φωτογραφία, στις εικαστικές τέχνες της εποχής.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται και να περιγράφουν την έννοια της ακαδημαϊκής τέχνης του 19^{ου} αιώνα και να την διαφοροποιούν από τις πρωτοπορίες του 19^{ου} αιώνα στη ζωγραφική.</p>	<p>θεματολογία του ελεύθερου χρόνου στη Γαλλία στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.</p> <p>-Πουαντιγισμός και Νεοϊμπρεσιονισμός.</p> <p>- Εκδοχές της ζωγραφικής στα τέλη του 19^{ου} αιώνα: οι όροι «Μεταϊμπρεσιονισμός» και Συμβολισμός. Συμβολισμός στην ποίηση και συμβολική χρήση του χρώματος.</p> <p>-Το κίνημα Arts and Crafts και η στροφή στη φύση στο διακοσμητικό σχέδιο ως κριτική της ανθρώπινης εργασίας σε συνθήκες καταμερισμού της εργασίας στη βιομηχανική πραγματικότητα. Αναφορά στην κριτική του John Ruskin για την βιομηχανική παραγωγή.</p> <p>-Το Art Nouveau στη Δυτική Ευρώπη και Αμερική: τέχνη, αρχιτεκτονική, διακόσμηση.</p> <p>-Ο αρχιτέκτονας Antoni Gaudí και η ισπανική εκδοχή του Art Nouveau στην Καταλονία της Ισπανίας (<i>modernismo</i>).</p> <p>-Διερεύνηση των σχέσεων τέχνης και κοινωνίας σε διαφορετικές περιόδους και συσχετισμός των μεταβολών στην εικαστική παραγωγή με σημαντικές μεταβολές σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο ως προς τους όρους: Βιομηχανική Επανάσταση, Εκβιομηχάνιση, Αστικοποίηση, Συνθήκες Νεοτερικότητας, Σοσιαλισμός, Εργατική Τάξη, Αστική Τάξη, Ελεύθερος χρόνος, Αλλοτρίωση, Η ιδέα της ανθρώπινη εργασίας στη Βιομηχανική πραγματικότητα παραγωγής και η θεωρία της διακόσμησης, Εξελίξεις στην επιστήμη, συνθετικά χρώματα και η ανάλυση του οπτικού φάσματος.</p> <p>-Αναφορά στη φωτογραφία</p>	<p>εκτέθηκαν στα Salon του 19^{ου} αιώνα και σχολιάζουν την υποδοχή τους από τους κριτικούς και το κοινό κάνοντας χρήση σχετικής βιβλιογραφίας.</p> <p>- Εκπονούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες σε θεματικές που άπτονται της μελέτης περιπτώσεων εικαστικών, έργων και ρευμάτων ή πιο συνδυαστικές εργασίες με άξονα τις πιο πάνω προτεινόμενες ασκήσεις-δραστηριότητες.</p>
---	--	--

<p>-Να αναγνωρίζουν τη σχέση καλλιτεχνικής παραγωγής και θεσμών της τέχνης κατά το 19^ο αιώνα και να γνωρίζουν και να συζητούν το θεμελιώδες για το 19^ο αιώνα ζήτημα της διεύρυνσης, ή της ανατροπής των προτύπων της καλλιτεχνικής έκφρασης που συνδέθηκαν με την Ακαδημαϊκή εκπαίδευση και τα επίσημα Σαλόν, και το ρόλο που διαδραμάτισαν στο ζήτημα αυτό νέοι θεσμοί της τέχνης, όπως τα Σαλόν των απορριφθέντων καλλιτεχνών και οι καλλιτεχνικές πρωτοπορίες του δευτέρου μισού του 19^{ου} αιώνα.</p>	<p>ως νέο τεχνικό και καλλιτεχνικό μέσο και η επιρροή της στη ζωγραφική του 19^{ου} αιώνα.</p> <p>-Σύνδεση τέχνης και θεσμών κατά την περίοδο από τα μέσα έως τα τέλη του 19^{ου} αιώνα με ειδική αναφορά στα φαινόμενα του θεσμού των Σαλόν και της σταδιακής υποχώρησης του θεσμού των Ακαδημιών κατά το 19^ο αιώνα. [Λέξεις κλειδιά: Salon, Salon απορριφθέντων καλλιτεχνών, Ακαδημίες, Διεθνείς εκθέσεις, Salon των ανεξάρτητων καλλιτεχνών.]</p>	
<p>2^{ος} ΑΙΩΝΑΣ</p> <p>Ευρωπαϊκές πρωτοπορίες του πρώτου μισού του 20ού αιώνα. (Ενδεικτικά: 9 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>-Να γνωρίζουν και να περιγράφουν τα κινήματα της τέχνης που συνδέθηκαν με τον ιστορικό όρο «τέχνη της πρωτοπορίας» και να συνδέουν και να συζητούν τα εικαστικά αυτά φαινόμενα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κινήματος κάνοντας χρήση των σχετικών όρων από την ιστορία της τέχνης αλλά και την εικαστική θεωρία και πρακτική ως προς την περιγραφή των εικαστικών χαρακτηριστικών τους μέσα από αναφορές σε σημαντικά παραδείγματα.</p> <p>-Να αναλύουν και να συζητούν τα ιδιαίτερα τεχνοτροπικά χαρακτηριστικά του κάθε κινήματος μελετώντας και περιγράφοντας χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων τέχνης και καλλιτεχνών κάνοντας παρατηρήσεις γύρω από ζητήματα μορφής και οπτικής</p>	<p>Το έργο τέχνης ως καλλιτεχνικό και ως ιστορικό φαινόμενο.</p> <p>-Εισαγωγή στην έννοια του πρωτοποριακού έργου τέχνης κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα και στα διαφορετικά κινήματα. [Λέξεις κλειδιά: Φωβισμός, Γερμανικός Εξπρεσιονισμός, Η «Γέφυρα», Ο «Γαλάζιος Καβαλάρης», Κυβισμός, Ρωσική Καλλιτεχνική πρωτοπορία (Σουπρεματισμός και Ρωσικός Κονστρουκτιβισμός), De Stijl, Bauhaus, Φουτουρισμός, Dada, Σουρεαλισμός.]</p> <p>- Σύνδεση των καλλιτεχνικών φαινομένων με τα κυριότερα ιστορικά γεγονότα της εποχής τους και σύνδεση της πρωτοποριακής αντίληψης για την τέχνη με τα διαφορετικά πεδία της σκέψης, της πολιτικής και των κοινωνικών αλλαγών κατά την περίοδο αυτή.</p> <p>- Εισαγωγή στον εικαστικό</p>	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>-Παρατηρούν αναλύουν και ερμηνεύουν διαφορετικά έργα των καλλιτεχνικών πρωτοποριών του 20^{ου} αιώνα εντάσσοντάς τα στις ιστορικές συνθήκες από τις οποίες προήλθαν με τις οποίες συνδέθηκαν οι εικαστικοί-παραγωγοί-δημιουργοί τους και περιγράφοντας τα ιδιαίτερα τεχνοτροπικά ιδιώματά τους και τα στοιχεία πειραματισμού που τα χαρακτηρίζουν.</p> <p>-Αναζητούν παραδείγματα και εικαστικά έργα σε συλλογές μουσείων μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης, διερευνώντας τη θέση των έργων σε σύγχρονες συλλογές</p>

<p>σύνταξης του χώρου.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται και να συζητούν τον κοινωνικό ρόλο της τέχνης ως ένα αίτημα, ζήτημα και έννοια που συνδέθηκε με την ιδέα της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα στο πλαίσιο των θέσεων των ίδιων των καλλιτεχνών αναγνωρίζοντας τις αντιλήψεις των καλλιτεχνών της πρωτοπορίας για την τέχνη ως ένα μέσο κοινωνικής διεκδίκησης, αλλαγής, κοινωνικής προόδου και δικαιοσύνης, μέσα από αναφορές σε παραδείγματα έργων, καλλιτεχνών και πηγών.</p> <p>- Να αναλύουν τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν την ιστορική φυσιογνωμία της περιόδου και να αποπειρώνται το συσχετισμό τους με συγκεκριμένες αναφορές των καλλιτεχνών στα έργα μέσα από τεκμηρίωση.</p> <p>Κύριες εξελίξεις κατά την συγκεκριμένη περίοδο: Ο 1ος Παγκόσμιος πόλεμος 1914-1918. Πολιτικές επαναστάσεις με μακροχρόνιες συνέπειες με σημαντικότερη την επανάσταση του 1917 στη Ρωσία. Ραγδαίες εξελίξεις στον τεχνικό πολιτισμό, νέες επιστήμες, η αναγνώριση του «υποσυνειδήτου» και η στροφή στην ψυχανάλυση.</p> <p>-Να γνωρίζουν τις διαφορές στο πολιτικό υπόβαθρο των κινήματων της τέχνης του πρώτου μισού του 20^{ου} αιώνα.</p> <p>-Να κατανοούν και να περιγράφουν την έννοια και τον ρόλο του καλλιτεχνικού μανιφέστου και τη λειτουργία του στο πλαίσιο των εικαστικών στρατηγικών της</p>	<p>πειραματισμό, στην προσπάθεια σύνδεσης τέχνης και ζωής και του αιτήματος για κοινωνική αλλαγή ως χαρακτηριστικών της πρωτοποριακής αντίληψης για την τέχνη μέσα από χαρακτηριστικά παραδείγματα και παράθεσή τους με χρονολογική σειρά.</p> <p>-Παρουσίαση των τεχνοτροπικά καινοτόμων χαρακτηριστικών της εικαστικής πρακτικής και έκφρασης και αναφορά σε νέους όρους και τεχνικές μέσα από παραδείγματα.</p> <p>-Αναφορά στον εικαστικό πειραματισμό ως μορφή κριτικής παλιότερων αντιλήψεων για το έργο τέχνης και ανάλυση παραδειγμάτων που αναδεικνύουν τους τρόπους με τους οποίους τα πρωτοποριακά έργα ανατρέπουν ή εμπλουτίζουν αυτές τις αντιλήψεις από τις αρχές έως τα τέλη του α' μισού του 20^{ου} αιώνα.</p> <p>Εκδοχές της έκφρασης στην Γαλλία και Γερμανία: το χρώμα στον Φωβισμό και τον Εξπρεσιονισμό.</p> <p>-Η τέχνη ως κριτική των συμβάσεων της αναπαράστασης στη ζωγραφική. Η κριτική της ψευδαισθητικής εικόνας και ο πίνακας-αντικείμενο στους κυβιστές: πολύ-εστιακή προοπτική και το tableau-object. Η σημασία του collage.</p> <p>- Η επιστήμη και η τεχνολογία ως μέσα εξορθολογισμού της τέχνης στον Κονστρουκτιβισμό: ο καλλιτέχνης ως μηχανικός και παραγωγός και το ζήτημα του κοινωνικού ρόλου της τέχνης.</p> <p>Φουτουρισμός: η λατρεία της ταχύτητας και του τεχνολογικού τοπίου.</p> <p>- Dada: η ιδέα της Αντι-τέχνης.</p>	<p>σήμερα, κάνοντας χρήση του διαδικτύου, ιστοσελίδων μουσείων, ψηφιακών καταλόγων και βάσεων δεδομένων και μηχανών αναζήτησης.</p> <p>- Παρατηρούν και σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης συγκρίνοντας παραδείγματα έργων από τις πρωτοπορίες των αρχών του 20^{ου} αιώνα στις εκδοχές της μοντέρνας τέχνης όπως αυτή διαμορφώνεται μετά το 1930 και έως τα τέλη του α' μισού του 20^{ου} αιώνα.</p> <p>- Εκπονούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες σε θεματικές που άπτονται της μελέτης περιπτώσεων εικαστικών, έργων και ρευμάτων από την τέχνη της πρωτοπορίας ή πιο συνδυαστικές εργασίες με άξονα τις πιο πάνω προτεινόμενες ασκήσεις-δραστηριότητες.</p>
---	---	--

<p>πρωτοπορίας και του Φουτουρισμού.</p> <p>-Να κατανοούν, σχολιάζουν και να προσεγγίζουν κριτικά το φαινόμενο της στρατευμένης τέχνης και να περιγράφουν την διαφορά μεταξύ στρατευμένης και πολιτικής ή πολιτικοποιημένης τέχνης.</p> <p>-Να συνδέουν (διαθεματικά) την μετατόπιση του καλλιτεχνικού κέντρου στην Αμερική με την παράλληλη μεταβολή στις διεθνείς ισορροπίες ισχύος. Συζητούν με αυτήν την αφορμή, την σχέση Τέχνης, πολιτισμού με την οικονομική, πολιτική, ή και στρατιωτική ισχύ.</p> <p>-Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές δεξιότητες.</p>	<p>- Σουρεαλισμός: αυτοματισμός και η στροφή στο παράλογο και το υποσυνείδητο].</p> <p>- Η επιστροφή στην (οπτική) τάξη στη σύνθεση: De Still. Bauhaus: η στροφή στο εργαστήριο και στην πόλη.</p> <p>-Αναφορά στη μοντέρνα αρχιτεκτονική.</p> <p>- Η στρατευμένη Τέχνη από το 1930-1945, σοσιαλιστικός ρεαλισμός, Μεξικανικές τοιχογραφίες, το ζήτημα της κλίμακας των έργων και ο πειραματισμός με τα υλικά.</p> <p>- Η επανεγγραφή των ιστορικών πρωτοποριακών κινημάτων σε «εικαστικές πρωτοπορίες» και οι εκφάνσεις της «εξέλιξης της μοντέρνας τέχνης» μετά το 1930 και την μετατόπιση του κέντρου για την Μοντέρνα Τέχνη στη Νέα Υόρκη.</p>	<p>-Εκπονούν συνθετικές εργασίες και απλά γραπτά κείμενα εστιάζοντας σε συγκεκριμένες έννοιες κλειδιά όπως:</p> <p>-Πρωτοπορία,</p> <p>-Μανιφέστο,</p> <p>-Στρατευμένη Τέχνη.</p>
<p>3^{ος} ΑΕΟΝΑΣ</p> <p>Ευρωπαϊκή και Αμερικανική καλλιτεχνική παραγωγή δεκαετίες 1940-1960. (Ενδεικτικά: 8 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>

<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοούν τις διαφορετικές έννοιες, ορισμούς και θεωρίες γύρω από το έργο τέχνης κατά τις δεκαετίες 1940 έως 1960 και να γνωρίζουν τα εικαστικά χαρακτηριστικά των νέων τάσεων, αντιλήψεων γύρω από το καλλιτεχνικό μέσο και τη σημασία των εικαστικών πρακτικών μέσα από την ανάλυση έργων- παραδειγμάτων από τους κυριότερους εκπροσώπους της περιόδου αυτής. - Να αποπειρώνται, με βάση τις παρατηρήσεις τους για τη μορφή του έργου και την εικαστική στρατηγική/πρακτική που ακολουθείται, το θέμα και τις αναφορές του, την ένταξη των έργων στην περίοδο που ανήκουν συζητώντας στην τάξη χαρακτηριστικά παραδείγματα. [Λέξεις κλειδιά: action painting/drip painting, assemblage, εγκατάσταση, δρώμενο.] <p>-Να αναγνωρίζουν τη στροφή σε νέες αντιλήψεις για το εικαστικό μέσο και τη διεύρυνση της εικαστικής πρακτικής μέσα από νέες μορφές τέχνης και εικαστικών πρακτικών, αναλύοντας σημαντικά παραδείγματα έργων ορόσημων για τη μεταβολή αυτή μέσα από αναφορές στους κυριότερους εκπροσώπους τους. [Λέξεις κλειδιά: Νεοπρωτοπορίες, Νεοντανταϊσμός, Assemblage, Pop art, Περιβάλλοντα/εγκαταστά-</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Αναφορά στις κυριότερες καλλιτεχνικές τάσεις της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου και στη στροφή σε νέες μορφές τέχνης: <ul style="list-style-type: none"> - Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός, -Art Brut, -Μεταζωγραφική ή Γεωμετρική Αφαίρεση, -Νεοπρωτοπορίες, -Νεοντανταϊσμός, -Assemblage, -Pop art, -Περιβάλλοντα/εγκαταστάσεις, -Δρώμενα/happenings /performance, -Fluxus, -Νεορεαλισμός, -Οπτική Τέχνη, -Κινητική Τέχνη. -Αναφορά στο Μινιμαλισμό, στην Εννοιολογική Τέχνη και στην Arte Povera. -Η στροφή σε νέες αντιλήψεις του εικαστικού μέσου, η σχέση τους με τη διανοητική παραγωγή της εποχής αυτής και τη θεωρητική σκέψη εκτός των εικαστικών τεχνών και οι διαφορές τους ως προς τις προγενέστερες αντιλήψεις για τον ορισμό του εικαστικού μέσου. -Διαφορές ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή και Αμερικανική Τέχνη κατά τις δεκαετίες 1940-1960. 	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παρατηρούν αναλύουν και ερμηνεύουν έργα, πρακτικές και θεωρητικά κείμενα καλλιτεχνών από την περίοδο που αναλύεται. -Αναζητούν παραδείγματα έργων σε συλλογές μουσείων, κάνοντας χρήση του διαδικτύου, ιστοσελίδων μουσείων και μηχανών αναζήτησης αλλά και στο δημόσιο χώρο. - Σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης του 20^{ου} αιώνα συγκρίνοντας παραδείγματα έργων από διαφορετικές περιόδους αλλά και ανάμεσα στην Ευρώπη και Αμερική κυρίως με αναφορά στην Pop art και την Εννοιολογική Τέχνη. - Εκπονούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες πάνω σε έργα εικαστικών από την περίοδο που εξετάζεται, θεωρητικών κειμένων ή πιο σύνθετες εργασίες με άξονα ένα συνδυασμό από τις πιο πάνω
---	---	--

<p>σεις, Δρώμενα/happenings /performance, Fluxus.] -Να κατανοούν τις διαφορετικές έννοιες, ορισμούς και θεωρίες που συνδέονται με τη στροφή σε νέες μορφές τέχνης και αντιλήψεις του εικαστικού μέσου κάνοντας αναφορά σε χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων. [Λέξεις κλειδιά: Νεορεαλισμός, Οπτική Τέχνη, Κινητική Τέχνη. Μινιμαλισμός, Εννοιολογική Τέχνη, Arte Povera.] - Να αποπειρώνται την ένταξη των καλλιτεχνικών φαινομένων και των αναφορών των έργων στο ευρύτερο ιστορικό τους πλαίσιο μέσα τεκμηρίωση βάσει αναφορών στη βιβλιογραφία και στα ιστορικά γεγονότα και να συζητούν τη νέα θέση και σχέση καλλιτέχνη και κοινωνίας. [Λέξεις κλειδιά: - Ο 2^{ος} Παγκόσμιος πόλεμος 1940-1944 και οι αρχές του ψυχρού πολέμου. Κινήματα διεκδίκησης στα τέλη του 1960: Φοιτητικά κινήματα και ο Μάης του 1968 στη Γαλλία και τον κόσμο. Ο πόλεμος του Βιετνάμ. Γλωσσολογική στροφή και Μεταστρουκτουραλισμός, Μετα-αποικιοποίηση.] - Να συζητούν παραδείγματα συνέχειας και αλλαγής στην τέχνη ανάμεσα στα έργα και τις πρακτικές του β' μισού του 20^{ου} αιώνα και σε αυτά των ιστορικών πρωτοποριών του α' μισού μέσα από την ανάλυση σχετικών παραδειγμάτων χρήση ορολογίας από την εικαστική πρακτική και θεωρία και τεκμηριώνοντας τις θέσεις τους με αναφορές στη βιβλιογραφία της ιστορίας της τέχνης. [Λέξεις κλειδιά: Νεο-πρωτοπορίες και εικαστικές πρωτοπορίες του α' μισού του 20^{ου} αιώνα.] -Να γνωρίζουν τους όρους και τα ζητήματα που συνδέονται</p>	<p>-Ο καλλιτέχνης ως θεωρητικός: τέχνη και γλωσσολογική στροφή. Αναφορά σε θεωρητικά κείμενα καλλιτεχνών για το Μινιμαλισμό και την Εννοιολογική τέχνη. -Συνέχεια και αλλαγή στην τέχνη ανάμεσα στα έργα και τις πρακτικές του β' μισού του 20^{ου} αιώνα και σε αυτά των ιστορικών πρωτοποριών του α' μισού -Οι ανεξάρτητες gallery της Νέας Υόρκης και της Ευρώπης κατά τις δεκαετίες</p>	<p>προτεινόμενες ασκήσεις-δραστηριότητες.</p>
---	---	---

<p>με τις καλλιτεχνικές εξελίξεις τις δεκαετίες 1940-1960 συζητώντας κριτικά τις σχέσεις καλλιτεχνικής παραγωγής και θεσμών της τέχνης.</p> <p>- Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες.</p> <p>-Να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας.</p>	<p>1950-1960, η κριτική της εμπορευματοποίησης της τέχνης στην Pop art.</p>	
<p>4^{ος} ΑΞΟΝΑΣ</p> <p>Η καλλιτεχνική παραγωγή στην Ελλάδα από τα τέλη του 19^{ου} έως τον 20^ό αιώνα. (Ενδεικτικά: 3 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>-Να γνωρίζουν τους κυριότερους επίσημους θεσμούς που ιδρύθηκαν από το ελληνικό κράτος για την προώθηση της καλλιτεχνικής παιδείας στην Ελλάδα από τα τέλη του 19^{ου} έως τον 20^ό αιώνα και να συζητούν θεματικές που αφορούν τη σχέση τέχνης και θεσμών αναφορικά με την εκπαίδευση και την καλλιτεχνική δημιουργία στην Ελλάδα κατά την περίοδο αυτή.</p> <p>-Να γνωρίζουν τους κυριότερους εκπροσώπους από την ελληνική εικαστική παραγωγή αλλά και από τον χώρο της διδασκαλίας της τέχνης στο πλαίσιο των επίσημων θεσμών της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα διερευνώντας και συζητώντας την σχέση θεσμών και καλλιτεχνικής δημιουργίας στην Ελλάδα κατά τη μετάβασή της από το 19^ο στον 20^ο αιώνα.</p> <p>-Να είναι σε θέση να παράγουν σύντομες</p>	<p>Επισκόπηση της νεότερης και σύγχρονης καλλιτεχνικής παραγωγής στην Ελλάδα και στο διεθνή χώρο από Έλληνες εικαστικούς.</p> <p>-Η ίδρυση και μετεξέλιξη της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών και οι κυριότεροι εκπρόσωποί της, οι πρώτες εκθέσεις, αίθουσες τέχνης και μουσεία για τη νεότερη και σύγχρονη τέχνη στην Ελλάδα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη.</p> <p>-Έλληνες εικαστικοί και εικαστική παραγωγή στην Ελλάδα με άξονες τους κυριότερους θεσμούς της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και της παρουσίασης της τέχνης από τα τέλη του 19^{ου} έως τον 20^ο αιώνα.</p>	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>– Φωτογραφίζουν και να συλλέγουν υλικό βιβλιογραφικό για τα έργα που επισκέπτονται και που ανήκουν τόσο σε δημόσιες όσο και ιδιωτικές συλλογές ή βρίσκονται εγκατεστημένα σε δημόσιους χώρους με κριτήριο τη σχέση τους με την περίοδο που εξετάζεται στον άξονα αυτό (19^{ος}-20^{ος} αιώνες).</p> <p>-Παρακολουθούν τις εξελίξεις στον τύπο σχετικά με τις εκθέσεις και τα εικαστικά γεγονότα της χώρας αλλά και τις σχετικές τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές που καλύπτουν τα γεγονότα αυτά, αξιολογώντας την ποιότητα της πληροφορίας και τις αναπαραστάσεις της μοντέρνας τέχνης ως δημοσίου αγαθού που</p>

<p>παρουσιάσεις τεκμηριωμένα τις απόψεις τους για έργα που τους ενδιαφέρουν ή εκθέσεις που επισκέφθηκαν και να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας.</p> <p>- Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες.</p> <p>-Να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας.</p>		<p>προβάλουν.</p> <p>-Δημιουργούν παρουσιάσεις με χρήση ppt και να παράγουν σύντομα video με αντικείμενο της τεκμηρίωση των έργων και την ερμηνεία τους ή την καταγραφή απόψεων από τον χώρο της κοινωνίας.</p> <p>- Συζητούν και να θέτουν ερωτήματα αναφορικά με την εικαστική πρακτική και την ιστορία της τέχνης σε σύγχρονους εικαστικούς προσκεκλημένους στο σχολείο.</p> <p>-Συγγράφουν ατομικά ή συλλογικά σύντομα κείμενα, περιγραφικά και ερμηνευτικά για τα έργα που τους ενδιαφέρουν ή για θεματικές που συνδέονται με τον άξονα αυτό.</p> <p>- Επισκέπτονται μουσεία- χώρους τέχνης, κάνουν χρήση φύλλων εργασίας ή και καλλιτεχνικών σημειωματάρων (art workbook/sketchbook) ως μέσο καταγραφής σκέψεων, εντυπώσεων ή και εικόνων.</p>
---	--	--

Β΄ ΤΑΞΗ

1^{ος} ΑΞΟΝΑΣ : Ευρωπαϊκή και Αμερικανική τέχνη δεκαετίες 1970-1990. (Ενδεικτικά: 12 διδακτικές ώρες)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοούν και να προσεγγίζουν κριτικά: - τις διαφορετικές έννοιες, ορισμούς και θεωρίες που 	<p>-Εξελίξεις στην τέχνη κατά τις δεκαετίες 1970-1990. [Λέξεις κλειδιά: Arte Povera, Μεταμινιμαλιστικές</p>	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παρατηρούν αναλύουν και ερμηνεύουν έργα, πρακτικές και θεωρητικά κείμενα αλλά και

<p>συγκροτούντις εξελίξεις στον εικαστικό χώρο κατά τις δεκαετίες 1970-1990 μέσα από αναφορές και συγκρίσεις ανάμεσα σε χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων και εικαστικών της περιόδου που εξετάζεται. [Λέξεις κλειδιά: Arte Povera, Μεταμινιμαλιστικές τάσεις, Εννοιολογική Τέχνη, Land Art, Site-specific, Νεοεξπρεσιονιστικές τάσεις, Φωτορεαλισμός και Hyperrealism. Παραδείγματα μεταμοντέρνας αρχιτεκτονικής και αποδόμησης. Το μεταμοντέρνο στην τέχνη: αφηγήσεις της «ιδιαιτέρας ταυτότητας» και η τέχνη της ιδιοποίησης (appropriation art). Φεμινιστική Τέχνη. Τέχνη και Τεχνολογία, Computer art, Video art. Young British Artists.]</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται τη στροφή σε ένα «διευρυμένο πεδίο» εικαστικών πρακτικών αλλά και τη σημασία του όρου εικαστική πρακτική για την περιγραφή των φαινομένων της περιόδου αυτής.</p> <p>-Να αναγνωρίζουν το ρόλο του καλλιτέχνη ως θεωρητικού.</p> <p>-Να γνωρίζουν τα ζητήματα που θέτουν οι καλλιτέχνες ως προς την εκπροσώπησή τους στους θεσμούς της τέχνης και στις διοικήσεις τους κατά τα τέλη του 1960 και την κριτική που άσκησαν σε ζητήματα ιδιωτικής χορηγίας στις πρώτες εκθέσεις της εννοιολογικής τέχνης συζητώντας τα κείμενα και το έργο χαρακτηριστικών εκπροσώπων των πρακτικών Θεσμικής Κριτικής.</p> <p>- Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες.</p> <p>-Να αποκτήσουν δεξιότητες</p>	<p>τάσεις, Εννοιολογική Τέχνη, Land Art, Site-specific, Νεοεξπρεσιονιστικές τάσεις, Φωτορεαλισμός και Hyperrealism. Αναφορά στις έννοιες μοντέρνο/μεταμοντέρνο στην αρχιτεκτονική και στην αποδόμηση. Το μεταμοντέρνο στην τέχνη: αφηγήσεις της «ιδιαιτέρας ταυτότητας» και η τέχνη της ιδιοποίησης (appropriation art). Φεμινιστική Τέχνη. Τέχνη και Τεχνολογία, Computer art, Video art. Young British Artists.]</p> <p>-Η στροφή σε νέες αντιλήψεις του εικαστικού μέσου μετά το 1970 (η τέχνη στο «διευρυμένο πεδίο»/the 'expanded field') και οι διαφορές ως προς τις προγενέστερες αντιλήψεις για τον ορισμό του εικαστικού μέσου.</p> <p>--Η σύνδεση της ιδέας του έργου τέχνης με την ιδέα των καλλιτεχνικών πρακτικών.</p> <p>- Ο καλλιτέχνης ως θεωρητικός. [Λέξεις κλειδιά: Θεωρητικά κείμενα καλλιτεχνών- Εννοιολογική τέχνη].</p> <p>-Πρακτικές Θεσμικής Κριτικής Ζητήματα και χαρακτηριστικοί εκπρόσωποι.</p> <p>-Διαφορές ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή και Αμερικανική Τέχνη κατά τις δεκαετίες 1970-1990.</p>	<p>συνεντεύξεις καλλιτεχνών από την περίοδο που αναλύεται.</p> <p>-Αναζητούν παραδείγματα έργων σε συλλογές μουσείων, κάνοντας χρήση του διαδικτύου, ιστοσελίδων μουσείων και μηχανών αναζήτησης αλλά και στο δημόσιο χώρο.</p> <p>-Να αναζητούν και να σχολιάζουν έργα που εκκινούν από την ιδέα της «ιδιαιτέρας ταυτότητας», είτε αυτοβιογραφικά έργα με άξονα την αφήγηση της έμφυλης ταυτότητας ή μιας ιδιαίτερης εθνοτικής ταυτότητας και έργα που σχολιάζουν τα πολιτισμικά στερεότυπα γύρω από τη γυναικεία ταυτότητα και τη θέση της στην κοινωνία στα μέσα, όπως για παράδειγμα έργα φεμινιστικής τέχνης ως συνάρτηση της μεταστρουκτουραλιστικής στροφής.</p> <p>-Να αναζητούν παραδείγματα αρχιτεκτονικής που σχετίζονται με το μοντέρνο/μεταμοντέρνο ή και την αποδόμηση ερευνώντας πηγές ή από την άμεση εμπειρία του αστικού χώρου, όπως για παράδειγμα το κτίριο του Bernard Tschumi για το νέο Μουσείο της Ακρόπολης. Συζητούν θετικές και αρνητικές κριτικές για το κτήριο που μελετούν και επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά.</p> <p>- Εκπονούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες πάνω σε έργα εικαστικών από την περίοδο που εξετάζεται, θεωρητικών κειμένων ή πιο σύνθετες εργασίες με άξονα ένα συνδυασμό από τις πιο</p>
--	---	--

<p>χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας.</p>		<p>πάνω προτεινόμενες ασκήσεις-δραστηριότητες</p>
<p>2^{ος} ΑΕΟΝΑΣ</p>		
<p>Εξελιξείς στον εικαστικό χώρο κατά τον 21^ο αιώνα. (Ενδεικτικά: 8 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοούν και να προσεγγίζουν κριτικά: - τις διαφορετικές έννοιες, ορισμούς και θεωρίες που συγκροτούν τις εξελίξεις στον εικαστικό χώρο κατά τον 21^ο αιώνα μέσα από αναφορές και συγκρίσεις ανάμεσα σε χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων και εικαστικών της περιόδου που εξετάζεται - τις σχέσεις ανάμεσα στην εικαστική πρακτική και την παραγωγή καλλιτεχνικού έργου και στους νέους παγκοσμιοποιημένους θεσμούς της τέχνης διερευνώντας εκθεσιακούς θεσμούς μέσα από τις ιστοσελίδες τους και το είδος των έργων που παρουσιάζουν. - Να αναγνωρίζουν και να συζητούν τις κυριότερες εξελίξεις στις εικαστικές πρακτικές και στρατηγικές κατά την περίοδο αυτή με αναφορά σε παραδείγματα έργων και στους κυριότερους εκπροσώπους της μελετώντας σχετικές ψηφιακές συλλογές και συζητώντας κριτικά τα έργα στο πλαίσιο της παρουσιάσής τους, τεκμηριώνοντας τις θέσεις τους με λογικά επιχειρήματα και αναφορές σε πηγές. - Βάσει της ιδιαιτερότητας των πρακτικών, υλικών, τεχνικών και μέσων που χρησιμοποιούνται και των παρατηρήσεών τους, να είναι σε θέση να εντάσσουν τα έργα στην περίοδο κατά την οποία έχουν δημιουργηθεί, συσχετίζοντάς τα με χαρακτηριστικά κοινωνικά και πολιτικά της ευρύτερης περιόδου στην οποία 	<ul style="list-style-type: none"> - Εξελιξείς στον εικαστικό χώρο κατά τον 21^ο αιώνα [Λέξεις κλειδιά: Intervention Art, Social art work, Street art, Stuckism-Remodernism, «νέα μέσα», (Ψηφιακές μορφές τέχνης, internet art, Bioarts)]. -Η κριτική των καλλιτεχνών στη βιοτεχνολογία μέσω των bio arts. -Το κοινωνικό έργο τέχνης, οι παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο και η επιστροφή στη ζωγραφική και στη μορφή. -Ο ρόλος του internet στη διαμόρφωση νέων εικαστικών πρακτικών αλλά και η δυνατότητα του ελέγχου των μέσων παραγωγής της τέχνης μέσα από αυτό. -Εικαστικές πρακτικές και νέοι παγκοσμιοποιημένοι θεσμοί της τέχνης: η περίπτωση της νέας παγκοσμιοποιημένης αγοράς της σύγχρονης τέχνης κατά τις αρχές του 21^{ου} αιώνα. -Η μετεξέλιξη της performance και του photomontage στη σύγχρονη τέχνη: παραδείγματα «σχεσιακών έργων και μορφών «μετα-παραγωγής» ως εικαστικών πρακτικών και θεωρητικών όρων. 	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Παρατηρούν αναλύουν και ερμηνεύουν έργα, πρακτικές και απλά (ή κατάλληλα για το επίπεδο/ηλικία τους) θεωρητικά κείμενα καλλιτεχνών από την περίοδο που αναλύεται. -Να αναζητούν παραδείγματα street art και παρεμβάσεων στο δημόσιο χώρο στην πόλη που ζουν και να τα σχολιάζουν συγκρίνοντας διαφορετικά παραδείγματα με κριτικό τρόπο και κατάλληλη ορολογία. -Αναζητούν παραδείγματα έργων σε συλλογές μουσείων, κάνοντας χρήση του διαδικτύου, ιστοσελίδων μουσείων και μηχανών αναζήτησης. - Αναλύουν και συζητούν τη στροφή των επιμελητών και της αγοράς της σύγχρονης τέχνης σε έργα καλλιτεχνών χωρών εκτός της Ευρώπης και της Αμερικής αλλά και του Δυτικού κόσμου, όπως Κίνα, Αφρική στις αρχές του 21^{ου} αιώνα. -Σχολιάζουν την ιδέα του καλλιτεχνικού εργαστηρίου στον 21^ο αιώνα μελετώντας σύγχρονες εικαστικές πρακτικές. - Σχολιάζουν φαινόμενα συνέχειας και αλλαγής στην ιστορία της τέχνης συγκρίνοντας παραδείγματα έργων από διαφορετικές περιόδους αλλά και ανάμεσα στην Ευρώπη την Αμερική και

<p>ανήκουν συζητώντας κριτικά τις σχέσεις εικαστικής πρακτικής, καλλιτεχνικών θεσμών και κοινωνίας.</p> <p>- Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες.</p> <p>-Να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας.</p>		<p>τις χώρες εκτός του Δυτικού κόσμου που συμμετέχουν στη σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή και στους θεσμούς παρουσίασής της στη Δύση.</p> <p>- Εκπονούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες πάνω σε έργα εικαστικών από την περίοδο που εξετάζεται, θεωρητικών κειμένων ή πιο σύνθετες εργασίες με άξονα ένα συνδυασμό από τις πιο πάνω προτεινόμενες ασκήσεις-δραστηριότητες.</p>
<p>3^{ος} ΑΕΟΝΑΣ</p> <p>Έλληνες εικαστικοί και διεθνείς εξελίξεις στην τέχνη από τον 20^ο έως και τον 21ο αιώνα.</p> <p>(Ενδεικτικά: 3 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές</p> <p>-Να γνωρίζουν τους κυριότερους εκπροσώπους από την ελληνική εικαστική παραγωγή αλλά και από τον χώρο της διδασκαλίας της τέχνης στο πλαίσιο των επίσημων θεσμών της διερευνώντας και συζητώντας την σχέση θεσμών και καλλιτεχνικής δημιουργίας στην Ελλάδα.</p> <p>-Να γνωρίζουν το εικαστικό έργο ελλήνων καλλιτεχνών που δραστηριοποιήθηκαν και δραστηριοποιούνται κατά την ίδια περίοδο στο εξωτερικό, στην Ευρώπη και Αμερική δίνοντας παραδείγματα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών, έργων και καλλιτεχνικών τάσεων, και εντάσσοντας τις εξελίξεις στην καλλιτεχνική δημιουργία στην Ελλάδα στο διεθνές πλαίσιο μέσα από συγκριτικές αναλύσεις ως</p>	<p>-Επισκόπηση της καλλιτεχνικής παραγωγής στην Ελλάδα ως προς τις διεθνείς εξελίξεις από τον 20^ο έως τις αρχές του 21^{ου} αιώνα και αναφορά στη δραστηριότητα ελλήνων εικαστικών στο διεθνή χώρο κατά την ίδια περίοδο.</p> <p>-Έλληνες εικαστικοί και εικαστική παραγωγή στην Ελλάδα με άξονες τους κυριότερους θεσμούς για την καλλιτεχνική εκπαίδευσης και την παρουσίαση της τέχνης από τον 20^ο αιώνα έως τις αρχές του 21^{ου} αιώνα.</p> <p>-Παρουσίαση του εικαστικού έργου σημαντικών ελλήνων καλλιτεχνών που δραστηριοποιήθηκαν κατά την ίδια περίοδο στο εξωτερικό, στην Ευρώπη και Αμερική όπως για παράδειγμα οι Takis, Kounellis, Ζογγολόπουλος,</p>	<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <p>– Φωτογραφίζουν και να συλλέγουν υλικό βιβλιογραφικό για τα έργα που επισκέπτονται και που ανήκουν τόσο σε δημόσιες όσο και ιδιωτικές συλλογές ή βρίσκονται εγκατεστημένα/αποτελούν παρεμβάσεις σε δημόσιους χώρους.</p> <p>-Να παρακολουθούν τις εξελίξεις στον τύπο σχετικά με τις εκθέσεις και εικαστικά γεγονότα της χώρας αλλά και σχετικές τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές που καλύπτουν τα γεγονότα αυτά, αξιολογώντας την ποιότητα της πληροφορίας και τις αναπαραστάσεις της σύγχρονης τέχνης ως</p>

<p>προς τις πρακτικές.</p> <p>-Να συνδέουν τις εξελίξεις στην εικαστική παραγωγή στην Ελλάδα με το τοπίο της καλλιτεχνικής παραγωγής στο εξωτερικό κατά την ίδια περίοδο επιχειρώντας συγκρίσεις, αντιστοιχίσεις και διακρίσεις τόσο με όρους κοινών πρακτικών και τεχνοτροπιών όσο και βάσει διαφορών με όρους αναφοράς στην τοπική ιστορία και την ιθαγένεια του τόπου συζητώντας κριτικά και παραλληλίζοντας εξελίξεις από το ιστορικό τοπίο στη σύγχρονη πραγματικότητα.</p> <p>- Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες.</p> <p>-Να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας.</p>	<p>Lukas Samaras, Chryssa, και νεότερων καλλιτεχνών με παρουσία στο εξωτερικό, όπως οι Άγγελος Αντωνόπουλος και Ζάφος Ξαγοράρης ανάμεσα σε άλλους.</p> <p>-Εκπροσώπηση καλλιτεχνών σε εκθεσιακούς θεσμούς στο εξωτερικό, κοινές αναφορές σε υλικά και τεχνικές με εξελίξεις στο εξωτερικό, συνεργασίες με επιμελητές από το εξωτερικό και διεθνείς συναντήσεις και εκθέσεις τέχνης στην Ελλάδα.</p>	<p>δημοσίου αγαθού που προβάλλουν.</p> <p>-Να δημιουργούν παρουσιάσεις με χρήση ppt και να παράγουν σύντομα video με αντικείμενο της τεκμηρίωση των έργων και την ερμηνεία τους ή την καταγραφή απόψεων από τον χώρο της κοινωνίας.</p> <p>- Να συζητούν και να θέτουν ερωτήματα σε σύγχρονους εικαστικούς προσκεκλημένους στο σχολείο.</p> <p>-Να συγγράφουν ατομικά ή συλλογικά σύντομα κείμενα, περιγραφικά και ερμηνευτικά για τα έργα που τους ενδιαφέρουν ή για θεματικές που συνδέονται με τη σύγχρονη εικαστική πρακτική και καλλιτεχνική παραγωγή στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό, αναφορικά με το έργο ελλήνων καλλιτεχνών που ζουν και δραστηριοποιούνται εκεί.</p> <p>- Επισκέπτονται μουσεία-χώρους τέχνης, κάνουν χρήση φύλλων εργασίας ή και καλλιτεχνικών σημειωματάρων (art workbook/sketchbook) ως μέσο καταγραφής σκέψεων, εντυπώσεων ή και εικόνων.</p>
<p>4^{ος} ΑΞΟΝΑΣ</p> <p>Προσεγγίσεις στην Ιστορία της Τέχνης κατά τον 20^ο και 21^ο αιώνα. (Ενδεικτικά: 4 διδακτικές ώρες)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ή ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>

<p>Οι μαθήτριες και οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίζουν τους κυριότερους ιστορικούς τέχνης του 20^{ου} αιώνα, όπως οι Ernst Gombrich, Erwin Panofsky, Francis Haskell, Martin Kemp, Tim J. Clark και τη συνεισφορά τους στο πεδίο της ερμηνείας των ιστορικών και καλλιτεχνικών φαινομένων μέσα από συζήτηση παραθεμάτων. -Να αντιλαμβάνονται τις διαφορές στις προσεγγίσεις και ερμηνείες στο εικαστικό έργο στο θεωρητικό έργο των ιστορικών τέχνης του 20^{ου} αιώνα συζητώντας παραθέματα των θέσεων τους. - Να αντιλαμβάνονται το διάλογο ανάμεσα στην ιστορία της τέχνης και την κριτική κάνοντας αναφορά στους κυριότερους εκπρόσωπους του Αγγλοσαξονικού φορμαλισμού αλλά στον κύκλο του περιοδικού <i>October</i> (Rosalind Krauss, Hal Foster και άλλοι). - Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές-επικοινωνιακές δεξιότητες. -Να αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας. 	<ul style="list-style-type: none"> -Επισκόπηση των κυριότερων ιστορικών τέχνης του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα, Erwin Panofsky, Ernst Gombrich, Francis Haskell, Martin Kemp, Tim J. Clark και των κυριότερων αναλυτικών εννοιών, μεθοδολογικών εργαλείων και προσεγγίσεων στην ερμηνεία του έργου τέχνης που εισάγουν κατά τον 20^ο αιώνα. -Επισκόπηση των κυριότερων εννοιών και ζητημάτων στο πλαίσιο της κριτικής της τέχνης αναφορικά με τη μοντέρνα τέχνη και τη σύγχρονη τέχνη ως προς τις θέσεις των Roger Fry, Clive Bell, Clement Greenberg και Michael Fried. Η κριτική της εμπορευματοποίησης του έργου τέχνης μέσα από την έννοια της αποϋλοποίησης αναφορικά με την Ενωσιολογική τέχνη αλλά και την Pop Art. -Η «νέα τέχνη» μετά το 1960. -Αναφορά στην έννοια του “διευρυμένου πεδίου” στην τέχνη μετά το 1970. -Η σταδιακή κατάργηση των ορίων ανάμεσα στις μορφές τέχνης μετά το 1990 (Post-medium Condition). 	<ul style="list-style-type: none"> -Συζητούν γύρω από τις έννοιες μορφή, προοπτική σύνταξη του χώρου, ιστορικό πλαίσιο του έργου τέχνης στην ιστορία της τέχνης του 20^{ου} αιώνα κάνοντας αναφορά στο έργο και σε εικαστικά παραδείγματα των ιστορικών τέχνης που κάνουν χρήση των εννοιών και όρων αυτών ως αναλυτικών εργαλείων περιγραφής και ερμηνείας του έργου τέχνης κατά την περίοδο αυτή. - Να συζητούν γύρω από τις έννοιες μορφή, ύφος, σύνταξη, αποϋλοποίηση, στο πλαίσιο της κριτικής κάνοντας αναφορά σε παραδείγματα αναλύσεων έργων από τους κυριότερους κριτικούς και σχολιάζοντας την ιστορία της κριτικής ως προς τη σχέση της με την ιστορία της τέχνης.
--	--	---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1α. Ποια είναι η αποστολή του Προγράμματος Σπουδών για το μάθημα «Σκηνοθεσία Θεάτρου» για το Καλλιτεχνικό Σχολείο;

Το μάθημα «Σκηνοθεσία Θεάτρου» γνωρίζει στους μαθητές/τριες τη θεωρία, την τέχνη και τις πρακτικές της σκηνοθεσίας του θεάτρου. Αποστολή του είναι να εξοικειώσει τους μαθητές/τριες με τις σκηνοθετικές μεθόδους, ιδιαίτερα τις σύγχρονες, μέσω της ομαδοσυνεργατικής έρευνας αλλά και της πρακτικής εφαρμογής των σκηνοθετικών τεχνικών.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος υπάρχει διαρκής αναφορά και παρουσίαση της δουλειάς των πιο σημαντικών ανθρώπων που ασχολήθηκαν με την τέχνη της σκηνοθεσίας από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας (από τον νατουραλισμό και την αποστασιοποίηση έως το θέατρο της επινόησης και το θέατρο ντοκουμέντο).

Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων τάξεων του Καλλιτεχνικού Λυκείου, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, οι μαθητές/τριες ερευνούν την σχέση μεταξύ των εννοιών και των στοιχείων μιας θεατρικής παράστασης και αναλαμβάνουν εργαστηριακή έρευνα της σκηνικής πράξης, ως τρόπου πειραματικής και εργαστηριακής δοκιμής των προτάσεών τους.

Το Πρόγραμμα Σπουδών σκοπό έχει να δώσει γνώσεις, κατευθύνσεις, ανατροφοδότηση και ερεθίσματα στους διδάσκοντες, που μπορούν να το συμβουλευτούν με κριτήριο τις ανάγκες της διδασκαλίας, σε συνδυασμό με τα ζητούμενα του σχολείου και τις προσλαμβάνουσες των μαθητών. Σχεδιάστηκε με γνώμονα την κάλυψη του πλαισίου για τη Θεωρία και Έρευνα της Σκηνοθεσίας και για Πρακτικές Εφαρμογές Σκηνοθεσίας.

1β. Τι είναι η σκηνοθεσία θεάτρου

«Σκηνοθεσία είναι πρώτα απ' όλα η επιλογή μιας προσωπικής αντίληψης για το κείμενο στο οποίο επιθυμούμε να δώσουμε σκηνική ζωή. Είναι η υιοθέτηση μιας συγκεκριμένης γραμμής. Είναι η χρησιμοποίηση, στην υπηρεσία του έργου και της αντίληψης που έχουμε γι' αυτό, των μέσων έκφρασης που μας διαθέτει το θέατρο. Είναι η επιβολή τάξης και ο συντονισμός, ώστε να μπορέσει το θέαμα να αποκτήσει καλλιτεχνική ενότητα, απαραίτητη συνθήκη της αποτελεσματικότητάς του. Είναι η διεύθυνση και η εμπύχωση. Σκηνοθεσία είναι, τέλος, η προσπάθεια να δοθεί στην παράσταση και στο σύνολο των στοιχείων της (σκηνικό χώρο, παίξιμο του ηθοποιού, κοστούμια, φωτισμούς, μουσική κλπ. ...) το ύψος που θα επιτρέψει την προσέγγιση του θεατή από μια συγκεκριμένη, ηθελημένη, γωνία. Είναι η εγκαθίδρυση σχέσης ανάμεσα σε θεατρικό έργο και κοινό.» (ΜΠΑΜΠΛΕΤ ΝΤΕΝΙΣ, Ιστορία Σύγχρονης Σκηνοθεσίας 1ος τόμος 1887 - 1914, μετ. Δαμιανός Κωνσταντινίδης, εκδ. University Studio Press, 2008). Ο σκηνοθέτης δίνει ζωή και προοπτική στο κείμενο, το οποίο έχει επιλέξει, περιλαμβάνοντας σε αυτή του την προσπάθεια την ομάδα των ηθοποιών και των υπόλοιπων συνεργατών και συντονίζοντας με ένα συγκεκριμένο στόχο το όλο εγχείρημα. Εργάζεται μεθοδικά, μελετώντας και κυρίως καθοδηγώντας, μέσα από τη διαδικασία της πρόβας, όλο το θίασο. Σε πολλές περιπτώσεις, ο σκηνοθέτης εμπλέκεται άμεσα στη δραματουργία ή επεμβαίνει στο αρχικό κείμενο (μετάφραση, διασκευή, επινόηση).

1γ. Πώς θα εργαστεί ο εκπαιδευτικός για το μάθημα;

Ως καταλληλότερη πρόταση εργασίας θεωρούμε αυτήν που συνδυάζει θεωρία και πράξη. Το πρόγραμμα σπουδών έχει μαθητοκεντρική κατεύθυνση. Ο εκπαιδευτικός καλλιεργεί την οικοδόμηση της γνώσης, κινούμενος στο διδακτικό πλαίσιο της φθίνουσας καθοδήγησης. Καλείται να παρουσιάσει, μέσω ομαδικών εργασιών, βίντεο, φωτογραφιών, συνεντεύξεων και άλλου πρωτογενούς υλικού, τα ρεύματα της σκηνοθεσίας του 20ου αιώνα. Με την επινόηση δημιουργικών ομαδικών ασκήσεων που θα προτείνει, οι μαθητές θα μπορέσουν να κατανοήσουν τη βασική μεθοδολογία κάθε σχολής σκηνοθεσίας (Stanislavski, Meyerhold, Grotowski κ.ο.κ). Κύριος στόχος είναι να καταλάβουν οι μαθητές ποιά είναι η ιστορική εξέλιξη της σκηνοθεσίας, ποιές οι διαφορές ανάμεσα στα πολλαπλά ρεύματα έως σήμερα αλλά κυρίως να αντιληφθούν, βιωματικά, τα στάδια και τη μεθοδολογία της σκηνοθεσίας.

1δ. Πώς θα διεξαχθεί το μάθημα στα Καλλιτεχνικά Σχολεία;

Κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος «Σκηνοθεσία Θεάτρου» στα Καλλιτεχνικά Σχολεία θα πρέπει να γίνει η προσπάθεια ώστε οι προηγούμενες γνώσεις και δράσεις, προερχόμενες από τα υπόλοιπα μαθήματα, να φτάνουν σε μια ολοκλήρωση μέσα από το μάθημα αυτό, επειδή ως τέχνη η σκηνοθεσία συνδυάζει και περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους στοιχεία της θεατρικής πράξης (υποκριτική, κινησιολογία, σκηνογραφία κ.ο.κ.). Για το λόγο αυτό, προτείνουμε τη διασύνδεση με άλλα μαθήματα και, κυρίως, με το μάθημα της Υποκριτικής. Εκείνο που έχει σημασία για το μάθημα της σκηνοθεσίας είναι το άνοιγμα στη θεατρική πράξη με εργαστήρια μέσα και έξω από το σχολείο, δράσεις με επαγγελματίες του θεάτρου, παρακολούθηση παραστάσεων κ.ά. Η σκηνοθεσία αποτελεί ιδιαίτερα πολύπλευρη τέχνη και ο επαγγελματικός προσανατολισμός προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να δώσουμε στο μαθητή/ μαθήτρια όλα τα στοιχεία για την πραγματική διάσταση του αντικειμένου, εφοδιάζοντάς τον με πληροφορίες και εμπειρίες που θα κάνουν την επιλογή του πιο σαφή και καθαρή.

Προτείνουμε η αξιολόγηση του μαθήματος να είναι διαμορφωτική, με σκοπό την εμπέδωση και την αφομοίωση των αρχικών στόχων του Π.Σ. Ως καλλιτεχνικό μάθημα, η σκηνοθεσία θεάτρου θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως έργο σε εξέλιξη, με έμφαση στη διαδικασία. Η πολυσημία μιας θεατρικής παράστασης θα πρέπει να αναδεικνύεται και να ενθαρρύνεται για τους μαθητές που ασχολούνται μ' αυτήν. Κατά την αξιολόγηση, ο εκπαιδευτικός - έμπειρος στη θεωρία και στην πράξη - πρέπει να ενισχύσει την καλλιέργεια της προσωπικής «γλώσσας» του μαθητή και όχι να επιδιώκει την προσαρμογή του σε κάποιο πρότυπο. Πολύ σημαντική μπορεί να είναι και η αυτοαξιολόγηση και η ετεροπαρατήρηση και αξιολόγηση των μαθητών μεταξύ τους, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα καλλιεργήσουν προσωπικό κριτήριο και σκηνική αισθητική. Εντέλει, πρέπει να καλλιεργηθεί η πρωτοβουλία, η συμμετοχικότητα, το προσωπικό ενδιαφέρον, ο σεβασμός στην ομαδική εργασία και η καλλιτεχνική κλίση του κάθε μαθητή/τριας. Τα παραπάνω θα αποτελέσουν και τα κριτήρια αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

1ε. Μεθοδολογία εκπόνησης Προγράμματος Σπουδών

Για τη διαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών Σκηνοθεσίας Θεάτρου διατυπώθηκαν οι στόχοι του συγκεκριμένου αντικειμένου για τα καλλιτεχνικά σχολεία και, με γνώμονα το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, διερευνήθηκαν οι τρόποι επίτευξής τους. Μελετήθηκαν θεωρητικά κείμενα, πρακτικές που εφαρμόζονται παγκοσμίως και, κυρίως, στη χώρα μας, προγράμματα καλλιτεχνικών σχολών ΑΕΙ κ.ο.κ. και προσαρμόστηκαν στις ανάγκες των καλλιτεχνικών σχολείων της Ελλάδας σήμερα. Στην πρόταση γίνονται πολλές αναφορές στη διασύνδεση του σχολείου με την κοινωνία και τον κόσμο του θεάματος και των γραμμάτων: Καλλιτέχνες στο σχολείο, οι μαθητές σε σκηνοθεσία / πρόβα θεάτρων, προγράμματα ανταλλαγής μαθητών στο εξωτερικό, τηλεδιάσκεψη με μεγάλους σκηνοθέτες του εξωτερικού που μιλάνε στα παιδιά ή δείχνουν την πρόβα τους κ.ο.κ. είναι κάποια από τα πλέον ενδεδειγμένα και πρωτοποριακά στοιχεία για την επίτευξη των στόχων του Π.Σ.

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

Β' ΤΑΞΗ

Α' ΑΞΟΝΑΣ: Θεωρία Σκηνοθεσίας & Έρευνα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τους βασικούς σταθμούς στην ιστορία της σκηνοθεσίας του 20ου αιώνα στο παγκόσμιο θέατρο</p>	<p>Σημαντικές τάσεις στο σκηνοθετικό τοπίο στο θέατρο της Δύσης κατά τη συγκεκριμένη περίοδο (André Antoine, Edward Gordon Craig, Adolphe Appia, Charles Dullin, Max Reinhardt, Jacques Copeau κ.α)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Μελέτη σκίτσων και φωτογραφικού υλικού από παραστάσεις - Συζήτηση για την καθιέρωση και άνοδο του «Σκηνοθέτη» στο θέατρο (αρχές 20ου αι.) - Έρευνα στο διαδίκτυο
	1 Δίωρο	
<p>Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες το σύγχρονο σκηνοθετικό τοπίο στο θέατρο της Δύσης και να είναι εξοικειωμένοι με το έργο, το καλλιτεχνικό ύφος, αλλά και εμβληματικές τεχνικές σημαντικών σκηνοθετών αλλά και θεωρητικών της σκηνικής</p>	<p>- Αναφορά στα βασικά ρεύματα σκηνοθεσίας (Νατουραλισμός, Επικό Θέατρο, Θέατρο της Σκληρότητας, Διαπολιτισμικό Θέατρο, Σωματικό Θέατρο, Θέατρο της Επινόησης, Θέατρο Φόρουμ, Περφόρμανς, Σκηνοθεσία και Σύγχρονος Πειραματισμός,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Έρευνα στο διαδίκτυο - Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού από παραστάσεις σημαντικών σκηνοθετών του 20ου και του 21ου αιώνα - Συζήτηση, μετά το βίντεο, για τη σκηνοθεσία

<p>πράξης</p>	<p>Σκηνοθεσία και Τεχνολογία κ.τ.λ.) με αναφορά στους πιο χαρακτηριστικούς σκηνοθέτες του κάθε ρεύματος (Konstantin Stanislavsky, Bertolt Brecht, Jerzy Grotowski, Antonin Artaud, Peter Brook, Giorgio Strehler, Eugenio Barba, Ariane Mnouchkine, Augusto Boal, κ.ά.) και σε ενδεικτικές ασκήσεις</p> <p>- Αναφορά σε σημαντικούς έλληνες σκηνοθέτες (Κωνσταντίνος Χρηστομάνος, Φώτος Πολίτης, Δημήτρης Ροντήρης, Κάρολος Κουν, Λευτέρης Βογιατζής, Βασίλης Παπαβασιλείου, Θόδωρος Τερζόπουλος, Γιώργος Μιχαηλίδης, Γιάννης Χουβαρδάς, Μιχαήλ Μαρμαρινός, Στάθης Λιβαθινός)</p>	
	<p>3 Δίωρα</p>	

Β' ΑΞΟΝΑΣ Πρακτικές Σκηνοθετικές Εφαρμογές

α. Σκηνοθεσία & Κείμενο

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες πώς να κάνουν τη θεατρολογική έρευνα και τεκμηρίωση γύρω από το έργο που έχουν επιλέξει</p>	<p>Γνωριμία με τις εποχές, τα είδη, τα κυριότερα ρεύματα και τις σχολές στην ιστορία του θεάτρου, σε συνεργασία με το μάθημα της ιστορίας θεάτρου</p> <p style="text-align: center;">2 Δίωρα</p>	<p>Παρουσίαση της παραστασιογραφίας ενός έργου (π.χ. <i>Αντιγόνη</i> του Σοφοκλή)</p>
<p>α. Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες ποιά είναι το ιδεολογικό κίνητρο και η επικαιρότητα ενός κειμένου που επιλέγουμε να σκηνοθετήσουμε β. Θεματική, ιδέες, στοχοθεσία στην επιλογή έργου για ανέβασμα</p>	<p>Μελέτη των προτεινόμενων θεατρικών έργων και καθορισμός θεματικής που ενδιαφέρει τους μαθητές/τριες μέσα από συζήτηση ή ασκήσεις</p> <p style="text-align: center;">2 Δίωρα</p>	<p>Κοινωνιολογική μελέτη γύρω από τις σχέσεις σκηνής - πλατείας και θεάτρου - κοινωνίας (Συνεργασία με καθηγητή κοινωνιολογίας)</p> <p>- Επιλογή μίας σκηνής κοινωνικού προβληματισμού (βία, οικονομική εξαθλίωση, πόλεμος, προσφυγιά) από τους μαθητές - κατόπιν συζήτησης - η οποία θεωρούν σκόπιμο να σκηνοθετηθεί</p> <p>- Παρακολούθηση ανάλογης παράστασης ή δράσης</p>
<p>Δραματουργική ανάλυση: - Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες πώς αναλύεται ένα δραματικό κείμενο, ποιά είναι τα επιμέρους συστατικά του, πώς αναπτύσσεται η δράση, και πώς συνδέεται με τη σκηνοθεσία ενός</p>	<p>- Χαρακτήρες, συγκρούσεις, θεατρικό είδος/ φόρμα του κειμένου</p> <p>- Ανίχνευση του δραματικού / σκηνικού χώρου και χρόνου (από το κείμενο στη σκηνή)</p>	<p>Μελέτη θεατρικών κειμένων και ανάλυσή τους (κίνητρα, ήρωες, δραματικές συγκρούσεις, ανάπτυξη ρόλων, συμβάντα κλπ.)</p>

<p>έργου</p> <p>- Να γνωρίσουν με ποιόν τρόπο δημιουργείται η πλοκή, ποιά είναι τα δομικά στοιχεία που συνθέτουν το ρόλο και τις σκηνικές σχέσεις</p> <p>-Να κατανοήσουν τη γλώσσα του κειμένου και τον θεατρικό κώδικα.</p>	<p>- Λόγος και συμπεριφορά στο θέατρο. Από ποιά στοιχεία αναγνωρίζουμε το χαρακτήρα ενός ήρωα.</p> <p>4 Δίωρα</p>	
--	---	--

β. Σκηνοθεσία & Χώρος

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	
<p>Να προτείνουν σκηνοθεσίες ενός θεατρικού έργου:</p> <p>α. σε δοσμένο σκηνικό χώρο και</p> <p>β. σε χώρο επιλεγμένο από την ομάδα</p>	<p>- Πώς επιλέγω το χώρο στον οποίο θα παρουσιάσω ένα έργο;</p> <p>- Πώς προσαρμόζω σε ένα χώρο τη σκηνοθεσία ενός έργου;</p> <p>- Στρογγυλή σκηνή</p> <p>- Ιταλική σκηνή</p> <p>- Η σχέση θεατών - ηθοποιών στο έργο του Grotowski</p> <p>- Άδειος χώρος Peter Brook</p> <p>- Πολυμορφική σκηνή (μετακινούμενα πατάκια, σκηνή πασαρέλα, μη συμβατικές μορφές σκηνών)</p> <p>- Το θέατρο του δρόμου</p> <p>3 Δίωρα</p>	

γ. Σκηνοθεσία και Ηθοποιός

Προσδοκώμενα μαθησιακά	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
------------------------	---------------	----------------

αποτελέσματα		
<p>Να κατανοήσουν και να χρησιμοποιούν τα εργαλεία της σκηνικής σύνθεσης (π.χ. περιεχόμενο, ρυθμός, ρόλοι, σχέσεις, εικόνα)</p>	<p>Ποια είναι τα βασικά εργαλεία της σκηνικής σύνθεσης για τον σκηνοθέτη;</p> <p>Η συνέργια των τεχνών και των συντελεστών σε συνδυασμό με την αισθητική ταυτότητα</p> <p>4 Δίωρα</p>	<p>Ενδεικτικές Ασκήσεις:</p> <p>1. Αυτοσχεδιασμός σε σκηνές έργων (π.χ. <i>Φιλάργυρος</i> του Μολιέρου: Πώς θα κρύψω κάτι πολύτιμο;)</p> <p>2. Ομαδικός αυτοσχεδιασμός (π.χ στο <i>Φουέντε Οβεχούνα</i>) δημιουργούμε μια αυτοσχεδιαστική εξέγερση των πολιτών</p> <p>3α. Ομαδική / συνεργατική σκηνοθεσία μιας σκηνής ενός έργου (π.χ. <i>Αντιγόνη</i> του Σοφοκλή)</p> <p>3β. Οι μαθητές, έχοντας μιλήσει για το συγκεκριμένο έργο, μοιράζουν τους ρόλους, μετά από συζήτηση, και σκηνοθετούν ομαδικά τη σκηνή αυτή</p> <p>3γ. Προβληματισμός πάνω στην προηγούμενη άσκηση (σχολιάζουμε την αποτελεσματικότητα, την ποιότητα, τη σημασία της συνύπαρξης και του θετικού κλίματος)</p> <p>3δ. Καταγραφή ημερολογίου</p>
<p>Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες την πρακτική εφαρμογή των μεθόδων προσέγγισης του ηθοποιού στην πρόβα</p>	<p>Πώς εργάζεται ο σκηνοθέτης: πλάνο, ανάλυση, έρευνα, σύνταξη ημερολογίου πρόβας, συνεργασία με ηθοποιούς</p> <p>6 Δίωρα</p>	<p>Άσκηση: Επιλέγουμε ένα σύγχρονο έργο εφηβικού θεάτρου (π.χ. <i>Παραμύθι για Δύο</i> του Philip Ridley) και το χωρίζουμε σε ενότητες δράσης. Δημιουργούνται ομάδες των τριών ατόμων και ο ένας μαθητής/τρια αναλαμβάνει τη σκηνοθεσία ενώ οι άλλοι δύο υποδύονται τους ρόλους.</p>

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

Γ' ΤΑΞΗ

Α' ΑΞΟΝΑΣ: Μεθοδολογία Σκηνοθεσίας & Παράσταση

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να αφομοιώσουν οι μαθητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στοιχεία για την τέχνη της υποκριτικής, της σκηνοθεσίας και τις ιδιαίτερες σχέσεις καθοδήγησης και συνεργασίας σκηνοθέτη και ηθοποιού (πώς ο σκηνοθέτης βοηθά τον ηθοποιό να αναλύσει έναν δραματικό χαρακτήρα και να κατανοήσει τα κίνητρα και τις ενέργειες των ηρώων, ερμηνεύοντας τη δράση, μέσα από μία τεκμηριωμένη προσωπική άποψη) - Την ερμηνευτική διαδικασία και τη δημιουργική πορεία - Την ανάλυση των χαρακτήρων - Το χτίσιμο ρόλων, σχέσεων και συμπεριφοράς 	<p>Πώς επεξεργάζεται ο σκηνοθέτης μαζί με τον ηθοποιό το ρόλο και τις σχέσεις (από τον Stanislavski και το Θέατρο Τέχνης της Μόσχας μέχρι τον Michael Chekhov, τον Lee Strasberg, τον Eugenio Barba, την Ariane Mnouchkine, τον Elia Kazan, τη Stella Adler και την Uta Hagen)</p> <p>Ο σκηνοθέτης συνεργάζεται με τους ηθοποιούς:</p> <ul style="list-style-type: none"> α. στην ανάγνωση του κειμένου και διαπίστωση των συνθηκών κάτω από τις οποίες εξελίσσεται η δράση β. στην κατανόηση των κινήτρων και των στόχων κάθε ήρωα γ. στη μελέτη της εποχής και της χρονικής στιγμής/περιόδου κατά την οποία διαδραματίζεται το έργο δ. στη μελέτη του χώρου, των συνθηκών και των σχέσεων που αναπτύσσονται ε. στις προσωπικές επιλογές και 	<p>Ασκήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έχοντας διαβάσει το έργο <i>Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα</i>, επιλέγουμε μια σκηνή (π.χ. <i>Είσοδος του παράξενου θιάσου στην πρόβα</i>) και συζητάμε τους ρόλους, τις σκηνικές σχέσεις, τα συμβάντα και τις συνθήκες Στη συνέχεια, μπορούμε - με την καθοδήγηση ενός μαθητή - σκηνοθέτη να παίξουμε τη σκηνή - Έχοντας διαβάσει το έργο <i>Ο Γυάλινος Κόσμος</i>, ζητάμε από τους μαθητές/τριες να περιγράψουν στιγμιότυπα - εικόνες της παιδικής τους ηλικίας με τα αδέρφια τους και στη συνέχεια συζητάμε για τη σχέση του Τομ με τη Λώρα

	στάσεις των ηθοποιών απέναντι στις συνθήκες και στα δεδομένα των έργων 4 Δίωρα	
Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τις βασικές αρχές των πιο σημαντικών σχολών σκηνοθεσίας και εκπαίδευσης του ηθοποιού (Stanislavski, Meyerhold, Michael Chekhov, Grotowski κ.ά.)	Ετοιμάζεται η ομάδα/τάξη των μαθητών για μια παράσταση, ξεκινώντας από την εκπαίδευση και προχωρώντας στη σκηνοθετική καθοδήγηση της ομάδας 4 Δίωρα	Άσκηση (σε συνεργασία με τον καθηγητή υποκριτικής): Οι μαθητές καταγράφουν τις σκηνοθετικές προτάσεις τους για τα μονόπρακτα του Anton Chekhov
Να εξοικειωθούν οι μαθητές/τριες με την ανάγνωση - αναγνώριση του σκηνοικού κώδικα της παράστασης (σημειολογικές αναφορές) Να κατέχουν οι μαθητές/τριες: - Τις σύγχρονες τάσεις στο χώρο της δημιουργίας και της ανάγνωσης των παραστατικών τεχνών	- Ανάλυση παράστασης ως προς τη σημειολογία της - Αλληλεπίδραση με επαγγελματίες θεάτρου 3 Δίωρα	- Παρακολούθηση θεατρικής παράστασης ή video από παλιότερη θεατρική παράσταση και ανάλυσή της ως προς τη σημειολογία της - Συνεντεύξεις με σκηνοθέτες επιλεγμένων θεατρικών παραστάσεων
Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες: - Πώς γίνεται η επιλογή σκηνοθετικής κατεύθυνσης και ποιές παραστασιολογικές δυνατότητες έχει	Σκηνοθετικές κατευθύνσεις και σχολές	Ανάγνωση θεατρικών κειμένων διαφορετικών ειδών και προτάσεις - επιλογές σκηνοθετικής γραμμής, ύφους κ.λπ.

<p>ένα έργο</p> <p>- Τι είναι η σύγχρονη ανάγνωση του κειμένου</p> <p>- Πώς συλλαμβάνει ερμηνευτικά ένα κείμενο ο σκηνοθέτης;</p>	4 Δίωρα	
---	---------	--

Β' ΑΞΟΝΑΣ Σκηνοθεσία & Παραγωγή

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
<p>Να εξοικειωθούν οι μαθητές/τριες με:</p> <p>- Τα βασικά στάδια της σκηνικής δημιουργίας [Επιλογή έργου, 1ο στάδιο ανάθεσης ευθυνών / παραγωγή, διαδικασία προβών, συνεργασίες με συντελεστές: μουσικό, χορογράφο - κινησιολόγο, ειδικό για τη φωνή και το τραγούδι κ.ο.κ., συνεργασία με σκηνογράφο, ενδυματολόγο, φωτιστή, οργάνωση τεχνικών προβών με τους τεχνικούς σκηνής, συνεργασία με τον υπεύθυνο επικοινωνίας - διαφήμιση, γενικές πρόβες και παράσταση]</p> <p>- Τη διανομή ρόλων και την τήρηση</p>	<p>- Πώς αναπτύσσεται η συνεργασία του σκηνοθέτη με τους ηθοποιούς, σκηνογράφο, ενδυματολόγο, χορογράφο, κινησιολόγο, σχεδιαστή φωτισμών και μουσικό (συνθέτη ή επιμελητή)</p> <p>- Πώς λειτουργεί ο σκηνοθέτης ως δημιουργός, συνεργάτης (διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού και επιμόρφωση ασκήσεων αυτοσχεδιασμού που θα εξυπηρετήσουν τη σκηνοθεσία του), παρατηρητής, κριτικός θεατής</p>	<p>- Άσκηση: Επιλέγουμε ένα σύγχρονο έργο εφηβικού θεάτρου (π.χ. <i>Norway.today</i> του Igor Bauersima) ή ένα έργο που υπηρετεί ιδεολογικά μία θεματική που σχετίζεται με σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα (όπως π.χ. Σεβασμός στη Διαφορετικότητα κ.ο.κ.) και το χωρίζουμε σε ενότητες δράσης.</p> <p>Δημιουργούνται ομάδες των τριών ατόμων και ο ένας μαθητής/τρια αναλαμβάνει τη σκηνοθεσία ενώ οι άλλοι δύο υποδύονται τους ρόλους.</p> <p>- Δημιουργία του βιβλίου σκηνοθεσίας [κάθε σκηνοθέτης, στο βιβλίο αυτό περιγράφει όλη τη διαδικασία της προετοιμασίας μίας παράστασης - για την οποία, συνήθως, συνεργάζεται με το βοηθό σκηνοθέτη - καταγράφοντας, με λεπτομέρειες, κάθε βήμα της προετοιμασίας της (π.χ. παρατίθεται το κείμενο του έργου και</p>

<p>ημερολογίου προβών και βιβλίου σκηνοθεσίας</p>	<p>10 Δίωρα</p>	<p>σημειώνονται σε αυτό θέσεις των ηθοποιών, του σκηνικού, του φωτισμού κ.λπ.]]</p> <p>- Δημιουργία ασκήσεων προετοιμασίας της ομάδας, δημιουργίας ατμόσφαιρας, συνθηκών για αυτοσχεδιασμούς και δράση κ.α.</p> <p>- Συνεργασία με τους ηθοποιούς και άλλους μαθητές που συμμετέχουν ως σκηνογράφοι, ενδυματολόγοι, σχεδιαστές φωτισμών, κινησιολόγοι, μουσικοί κ.ο.κ. (διασύνδεση με μαθήματα Αγωγής του Προφορικού Λόγου, Υποκριτικής, Κινησιολογίας - Σκηνικής Έκφρασης κ.ά.)</p>
---	-----------------	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Σκοπός του νέου προγράμματος σπουδών για το Βιομηχανικό Σχέδιο είναι να εξοικειωθούν οι μαθητές με το βιομηχανικό σχεδιασμό και να ενημερωθούν για τη χρησιμότητά του, κατανοώντας την πολιτιστική διάσταση και τη συμβολή του σχεδίου στην εξέλιξη της κοινωνίας.

1. Ιστορικά στοιχεία του Βιομηχανικού Σχεδιασμού (4 ώρες, ενδεικτικά)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει:</p> <p>1. Να ορίζουν τι είναι:</p> <p>α) το ντιζάιν, β) ο σχεδιαστής ενός</p>	<p>-Έννοιες: του ντιζάιν και του βιομηχανικού σχεδιασμού. - Ο σκοπός ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (<i>μορφή και λειτουργία κ.ά.</i>). -Κατηγορίες αντικειμένων</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές: -Εξασκούνται στη παρατήρηση διαφόρων βιομηχανικών προϊόντων και αναγνωρίζουν το σκοπό που αυτά εξυπηρετούν</p>

<p>εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>2. Να γνωρίζουν το σκοπό που εξυπηρετεί ένα βιομηχανικό προϊόν.</p> <p>3. Να αναλύουν τις έννοιες: βιομηχανικός σχεδιασμός, εικαστικό βιομηχανικό προϊόν, σχεδιαστής εικαστικού βιομ/κού σχεδίου.</p> <p>4. Να αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τις κατηγορίες των αντικειμένων βιομ/κού σχεδιασμού.</p> <p>5. Να αναγνωρίζουν και να καταγράφουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος.</p> <p>6. Να γνωρίζουν τη σχέση που υπάρχει στο design ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος και των διακοσμητικών τεχνών.</p> <p>7. Να μάθουν το τρόπο και τις προϋποθέσεις προστασίας ενός βιομηχανικού σχεδίου (<i>πιστοποιητικό καταχώρησης σχεδίου</i>).</p> <p>8. Να γνωρίζουν τις έννοιες αειφορία και αειφόρος σχεδιασμός και να τις εφαρμόζουν.</p> <p>9. Να αναπτύσσουν κριτική σκέψη, αναγνωρίζοντας τη διαχρονική αξία του βιομηχανικού προϊόντος.</p> <p>10. Να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν κοινωνικές δεξιότητες.</p>	<p>βιομ/κού σχεδιασμού ανάλογα με τις χρηστικές τους λειτουργίες (<i>καταναλωτικά είδη κ.ά.</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντικείμενα ατομικής χρήσης • Αντικείμενα που προορίζονται για περιορισμένες ομάδες ανθρώπων (<i>μεταλλικές καρέκλες, ξύλινες καρέκλες, ανελκυστήρες κ.ά.</i>). • Αντικείμενα που δεν διατηρούνται επί μακρό ή καταστρέφονται μετά τη χρήση τους. • Άλλες κατηγορίες, λόγω ειδικών αναγκών: ευρεία / παγκόσμια κατανάλωση, ταχύτητα, μεταφορές-μετακινήσεις, άτομα με αναπηρία κλπ). <p>- Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (<i>υλικό, μορφή, λειτουργικότητα, αισθητική, πλεονεκτήματα κ.ά.</i>).</p> <p>- Σχέση ντιζάιν και διακοσμητικών τεχνών (<i>αργυροχρυσοχοΐα, έπιπλα, υαλογραφία κ.ά.</i>).</p> <p>- Διαχρονική αξία του βιομηχανικού προϊόντος.</p>	<p>(<i>αναπαράσταση με σκίτσα, φωτογραφίες κ.ά.</i>).</p> <p>- Εργαζόμενοι σε ομάδες, συλλέγουν ανά κατηγορίες, πραγματικά καταναλωτικά αντικείμενα και τα παρουσιάζουν στην τάξη. Συζητούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (<i>υλικό, μορφή, λειτουργικότητα, αισθητική, πλεονεκτήματα, κ.ά.</i>)</p> <p>-Εργαζόμενοι σε ομάδες διερευνούν, μέσα από την κάθε διακοσμητική τέχνη, εικαστικά καταναλωτικά είδη, των οποίων τις εικόνες περισυλλέγουν και φυλάσσουν στο αρχείο τους (<i>π.χ.: έπιπλα, βάζα, κοσμήματα αργυροχρυσοχοΐας κ.ά.</i>).</p> <p>-Να γίνει συζήτηση στην τάξη με θέμα «τα κριτήρια επιλογής του υλικού» για την κατασκευή ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (π.χ.: χαρτί→ <i>σακούλες, πλαστικό</i>→ <i>μπουκάλι, ποτήρι κ.ά.</i>).</p> <p>- Αξιολογούν και σχολιάζουν τα αποτελέσματα.</p>
<p>1.α. Ο βιομηχανικός σχεδιασμός και η σχολή του Bauhaus, 1919</p>		
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει να γνωρίζουν:</p> <p>1. Τις βασικές αρχές της σχολής</p>	<p>- Περί της Σχολής του Bauhaus:</p> <p>α) Βασικές αρχές της σχολής.</p> <p>β) Η «τέχνη και η τεχνική» στο</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές ερευνούν:</p>

<p>του Bauhaus:</p> <p>α) Την ενσωμάτωση της «τεχνικής και τέχνης»</p> <p>β) Το «λιγότερο είναι περισσότερο» (<i>Weniger ist mehr</i>).</p> <p>γ) «Η μορφή ακολουθεί τη λειτουργία» (<i>form follows function</i>).</p> <p>δ) Τα βασικά μαθήματα της σχολής.</p> <p>ε) Τα εργαστήρια της σχολής.</p> <p>ζ) Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της σχολής και έργα τους.</p> <p>η) Την προσφορά της σχολής του Bauhaus στον βιομ/κό σχεδιασμό.</p> <p>2. Την επιρροή της σχολής στη διεθνή σφαίρα του εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος έως σήμερα.</p>	<p>Bauhaus.</p> <p>γ) Μαθήματα, εργαστήρια.</p> <p>δ) Σημαντικοί καλλιτέχνες της Σχολής και έργα τους.</p> <p>ε) Η συμβολή της σχολής στον εικαστικό βιομηχανικό σχεδιασμό.</p> <p>- Η Επιρροή της σχολής, στην διεθνή σφαίρα του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p>	<p>- Τις βασικές αρχές της σχολής και την εφαρμογή τους, εργαζόμενοι σε ομάδες.</p> <p>- Τα αίτια της επιλογής των μαθημάτων και εργαστηρίων της σχολής, εργαζόμενοι σε ομάδες.</p> <p>- Την επιρροή της σχολής στην διεθνή σφαίρα του εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος έως σήμερα.</p> <p>- Οι μαθητές συζητούν μέσα στην τάξη.</p>
<p>1.β. Μοντέρνος βιομηχανικός σχεδιασμός (1930 περίπου, ως το 1980)</p>		
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει:</p> <p>1. Να γνωρίζουν τι είναι το μοντέρνο ντιζάιν.</p> <p>2. Να προβληματιστούν για τις νέες ανάγκες και πρακτικές.</p> <p>3. Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της εποχής.</p> <p>4. Να γνωρίζουν αντιπροσωπευτικά έργα τους.</p> <p>5. Να αναγνωρίζουν τα καινοτόμα στοιχεία του.</p> <p>6. Να γνωρίζουν το ντιζάιν και</p>	<p>- Βασικά χαρακτηριστικά του Μοντέρνου ντιζάιν.</p> <p>- Τα καινοτόμα στοιχεία του μοντέρνου ντιζάιν.</p> <p>- Κύριοι εκπρόσωποι αυτής της εποχής και σημαντικά έργα τους.</p> <p>- Συνοπτική αναφορά στην Ποπ Αρτ και στη σχέση της με εικαστικά βιομ/κά προϊόντα.</p> <p>- Κύριοι εκπρόσωποι της Ποπ Αρτ και σημαντικά εικαστικά έργα τους.</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές ερευνούν:</p> <p>- Τις βασικές αρχές του μοντέρνου ντιζάιν.</p> <p>- Τα καινοτόμα χαρακτηριστικά της εποχής.</p> <p>- Τους κύριους εκπροσώπους του κινήματος και σημαντικά έργα τους.</p> <p>- Τη σχέση της Ποπ Αρτ και του βιομ/κού εικαστικού προϊόντος.</p> <p>• Οι μαθήτριες/-τές εργάζονται σε ομάδες και παρουσιάζουν:</p> <p>- Καλλιτέχνες της Ποπ Αρτ, που</p>

<p>άλλων χωρών της εποχής εκείνης, όπως: ΗΠΑ, Γαλλία, Ιταλία.</p> <p>7. Να γνωρίζουν τους σημαντικότερους καλλιτέχνες της Ποπ Αρτ και σημαντικά εικαστικά έργα τους.</p>		<p>έχουν ασχοληθεί με καταναλωτικά είδη και έργα τους.</p> <p>-Οι μαθητές συζητούν μέσα στην τάξη.</p>
--	--	--

1.γ. Μεταμοντέρνος Βιομηχανικός Σχεδιασμός (από το 1980 και μετά)

<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει:</p> <p>1. Να γνωρίζουν τον ρόλο και το έργο του Μεταμοντέρνου ντιζάιν.</p> <p>2. Να αναγνωρίζουν τα σύγχρονα χρηστικά αντικείμενα.</p> <p>3. Να συνειδητοποιήσουν τη σύγχρονη απαίτηση του ντιζάιν που είναι: «<i>Άμεση επικοινωνία χρήστη και αντικείμενου</i>».</p> <p>4. Να συγκρίνουν αισθητικές αντιλήψεις που εξελίχθηκαν με την πάροδο του χρόνου.</p> <p>5. Να γνωρίζουν τον ρόλο που έπαιξαν οι βασικές χώρες της Ευρώπης και οι ΗΠΑ, σ' αυτήν την περίοδο.</p> <p>6. Να γνωρίζουν τους Έλληνες σχεδιαστές του βιομ/κού σχεδιασμού και τα έργα τους.</p> <p>7. Να αναπτύσσουν ικανότητες επικοινωνίας και επίλυσης προβλημάτων.</p>	<p>-Ο ρόλος και το έργο του Μεταμοντέρνου ντιζάιν.</p> <p>- Βασικές διαφορές του Μεταμοντέρνου ντιζάιν σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.</p> <p>- Σημαντικοί καλλιτέχνες του Μεταμοντέρνου βιομ/κού σχεδιασμού (<i>ιδιαιτέρως αυτών που ασχολήθηκαν με τον εικαστικό βιομ/κό σχεδιασμό π.χ Άρν Γιάκομπσεν, Γιάκομπ Γένσεν κ.ά.</i>).</p> <p>-Βασικά έργα των καλλιτεχνών του Μετ/ρνου βιομ/κού σχεδιασμού.</p> <p>- Η εξέλιξη της αισθητικής στην πάροδο του χρόνου.</p> <p>-Η σύγχρονη ανάγκη της άμεσης Επικοινωνίας του χρήστη και του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Ο ρόλος των ΗΠΑ, της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας στον σχεδιασμό καταναλωτικών προϊόντων.</p> <p>- Έλληνες σχεδιαστές του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος ανά τον κόσμο έως σήμερα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Οι μαθήτριες/-τές ερευνούν: <ul style="list-style-type: none"> -Τις βασικές αρχές και απαιτήσεις του Μεταμοντέρνου ντιζάιν μέσα από παρουσιάσεις έργων. - Τα καινοτόμα χαρακτηριστικά της εποχής. - Τα σύγχρονα καταναλωτικά είδη ανάλογα με τη χρήση τους (<i>εργάζονται σε ομάδες</i>). -Την εξέλιξη των αισθητικών αξιών με την πάροδο του χρόνου (<i>τηλεοράσεις, P/C, εκτυπωτές, οδοντόβουρτσες, θήκες για CD-ROM κ.ά.</i>). ● Επίσης θέματα για ομαδική εργασία: <ul style="list-style-type: none"> - «Η ομορφιά της κατανάλωσης» (<i>πχ.: η αισθητική της κατανάλωσης και η ταύτισή μας με τις επιταγές της μόδας</i>). - «Η σχέση των καταναλωτικών προϊόντων με τον πολυθεϊσμό της Ομορφιάς». ● Οι μαθητές συζητούν μέσα στην τάξη. ● Επίσκεψη σε: <ul style="list-style-type: none"> - Εκθεσιακούς χώρους. - Μουσεία.
--	--	--

2. Υλικά και Μέσα Σχεδίασης (3 ώρες, ενδεικτικά)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές	<ul style="list-style-type: none"> ● Πληροφορίες για: <ul style="list-style-type: none"> -Τα υλικά (<i>ιδιότητες και</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται:

<p>θα πρέπει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να διακρίνουν τα βασικά υλικά και τα μέσα σχεδίασης. 2. Να χρησιμοποιούν σωστά τα όργανα σχεδίασης, με προσοχή και ακρίβεια (χρήσεις και τεχνικές). 3. Να γνωρίζουν την ορθή επιλογή σχεδιαστικής επιφάνειας κατά περίπτωση (ποιότητα χαρτιού, υφή χαρτιού κ.ά.). 4. Να γνωρίσουν τον τρόπο συντήρησης και αποθήκευσης των υλικών και των μέσων σχεδίασης. 5. Να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχεδίασης με τη χρήση των οργάνων και μέσων του βιομηχανικού σχεδίου. 6. Να συσχετίσουν τον τρόπο χρήσης και συντήρησης με την ποιότητα και ακρίβεια του σχεδίου. 	<p>τεχνικές).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τα μέσα (μολύβια, κάρβουνα, χρώματα κ.ά.). - Τα όργανα σχεδίασης. - Κατάλογος των βασικών υλικών και μέσων σχεδίασης. - Χαρτιά (είδη, ιδιότητες, ποιότητες, χρήσεις κ.ά.). - Παράγοντες που παίζουν ρόλο στην ποιότητα και ακρίβεια του παραγόμενου σχεδίου (π.χ. η ποιότητα των οργάνων σχεδίασης, η συντήρησή τους, η σωστή επιλογή του χαρτιού, κ.ά.). - Τρόπος χρήσης σχεδιαστικών οργάνων. - Τρόπος συντήρησης και αποθήκευσης των υλικών και οργάνων σχεδίασης. 	<ul style="list-style-type: none"> - Στην παρατήρηση των ποιοτήτων, στην υφή και συμπεριφορά των χαρτιών, ανάλογα με τα μέσα σχεδίασης. - Στην χρήση και τις τεχνικές όλων των σχεδιαστικών οργάνων. - Στη γραμμογραφία και στη διαγράμμιση (με μολύβι και με μελάνι).
--	--	---

3. Κλίμακα και διαστάσεις (4 ώρες, ενδεικτικά)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει να έχουν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοήσει τη σημασία και το ρόλο της σχεδιαστικής κλίμακας. 2. Την ικανότητα να προσδιορίζουν τη σχέση της κλίμακας και του πραγματικού αντικειμένου. 3. Αποκτήσει την σχεδιαστική ευχέρεια τόσο στη σμίκρυνση, όσο και στη μεγέθυνση των εικαστικών βιομ/κών προϊόντων. 4. Κατανοήσει τις κλίμακες: 1:1, 1:5, 1:10, 2:1. 5. Την ικανότητα να Σχεδιάζουν απλά σχήματα Χρησιμοποιώντας τις γνώσεις της γεωμετρίας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Έννοιες και ορισμός της κλίμακας. - Ο σκοπός της σχεδίασης ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος υπό κλίμακα. - Η σχέση της κλίμακας και του πραγματικού αντικειμένου. - Η χρήση της κλίμακας σε διάφορα είδη σχεδίων, όπως: χάρτες, κατόψεις, λεπτομέρειες κ.ά. - Μετατροπή μιας κλίμακας σε μια άλλη. - Οι πλέον συνήθεις κλίμακες ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος 1:1, 1:5, 1:10, 2:1. - Μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται σε μικρά αντικείμενα. - Τρόποι απόδοσης των διαστάσεων σε απλά και 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται: <ul style="list-style-type: none"> - Στην αντιστοίχιση μεταξύ του σχεδίου και της κλίμακάς του - Στον προσδιορισμό της κλίμακας της σχεδίασης, γνωρίζοντας τις πραγματικές διαστάσεις ενός αντικειμένου (και αντίστροφα). - Στην μετατροπή πραγματικών μεγεθών σε σχεδιαστικά μεγέθη, σε διάφορες κλίμακες και αντίστροφα. - Στη διαστασιολόγηση διάφορων έτοιμων εικαστικών βιομ/κών σχεδίων. - Σε φύλλα εργασίας με απλά αντικείμενα βιομηχανικού σχεδιασμού οι μαθήτριες/-τές αντιγράφουν σχεδιαστικά και βάζουν διαστάσεις.

<p>6. Εξοικειωθεί με τις μονάδες μέτρησης και κυρίως με τις μετατροπές των μονάδων αυτών.</p> <p>7. Την ικανότητα να Σχεδιάζουν τις διαστάσεις των αντικειμένων, χρησιμοποιώντας διαφορετικούς τρόπους συμβολισμού.</p> <p>8. Την ικανότητα να Τοποθετούν κατάλληλα, στο χαρτί, το αντικείμενο, στην κλίμακα που ζητείται και με τις διαστάσεις.</p>	<p>σύνθετα γεωμετρικά σχήματα.</p> <p>-Σωστή τοποθέτηση του αντικειμένου, στο χαρτί, στην κλίμακα που ζητείται και με τις σωστές του διαστάσεις.</p>	<p>- Στον σχεδιασμό ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος, με συγκεκριμένη κλίμακα, πλήρως διαστασιολογημένο.</p> <p>- Αξιολογούν και σχολιάζουν τα σχέδια τους.</p>
--	---	---

4. Φωτοσκίαση, χρώμα και υφή (4 ώρες, ενδεικτικά)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4.α. Η Φωτοσκίαση ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος		
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει να έχουν:</p> <p>1. Συνειδητοποιήσει τη σημασία της φωτοσκίασης.</p> <p>2. Την ικανότητα να χρησιμοποιούν τους τόνους για την απόδοση της φωτοσκίασης των αντικειμένων.</p> <p>3. Την ικανότητα να σχεδιάζουν φωτοσκίαση έτσι, ώστε να αποδίδεται ο όγκος του αντικειμένου και τα επίπεδά του.</p> <p>4. Να αναπτύσσουν ικανότητες επικοινωνίας και επίλυσης προβλημάτων.</p>	<p>- Εισαγωγή στη φωτοσκίαση.</p> <p>- Η φωτοσκίαση, ως κύρια αιτία που δημιουργεί την αίσθηση του όγκου.</p> <p>- Η σχεδίαση των τόνων και η χρησιμότητά τους.</p> <p>- Σχεδιαστικά εργαλεία και μεθοδολογία απόδοσης όγκου.</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται:</p> <p>- Στην οπτική παρατήρηση της λειτουργίας της φωτοσκίασης επί διάφορων απλών στερεών.</p> <p>- Στην σχεδίαση απλών αντικειμένων εκ του φυσικού, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην φωτοσκίασή τους.</p> <p>• Οι μαθήτριες/-τές εργαζόμενοι σε ομάδες συγκεντρώνουν υλικό με θέμα:</p> <p>α) Η λειτουργία του φωτός και σε άλλες μορφές τέχνης (γλυπτική, αρχιτεκτονική κ.ά.).</p> <p>β) Η Φωτοσκίαση στην Αναγέννηση.</p>
4.β. Το Χρώμα στο εικαστικό βιομ/κό προϊόν		
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει:</p> <p>1. Να γνωρίζουν τα βασικά και συμπληρωματικά χρώματα καθώς και την αλληλεπίδρασή τους.</p> <p>2. Να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν τα θερμά και τα ψυχρά χρώματα.</p>	<p>- Σχέση εικαστικού βιομ/κού προϊόντος και χρώμα.</p> <p>- Σχέση χρώματος και απόδοσης συναισθημάτων (<i>αρμονία, ένταση, επισήμανση, αίσθηση ηρεμίας, δράσης κ.ά.</i>).</p> <p>- Ο ρόλος του χρώματος στο τελικό παραγόμενο εικαστικό βιομ/κό προϊόν (<i>ομάδες που απευθύνεται, φύλλο, ηλικία κ.ά.</i>).</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται:</p> <p>- Στην παρατήρηση της λειτουργίας του χρώματος στην φύση. Το ίδιο και στα έγχρωμα αντικείμενα.</p> <p>- Στην σχεδίαση σύνθεσης απλών αντικειμένων εκ του φυσικού, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην μεταφορά του χρώματός</p>

<p>3. Να αναγάγουν ένα έγχρωμο αντικείμενο σε ασπρόμαυρο.</p> <p>4. Να αποδίδουν χρώμα σε ένα ασπρόμαυρο αντικείμενο.</p> <p>5. Να αναπτύσσουν ικανότητες επικοινωνίας και επίλυσης προβλημάτων.</p>	<p>- Το χρώμα ως καθοριστικός παράγοντας σε ένα εικαστικό αντικείμενο (<i>σήμα, λογότυπο κ.ά.</i>).</p>	<p>τους.</p> <p>- Στην παρατήρηση έγχρωμων αντικειμένων βιομηχανικού σχεδιασμού, όπου συζητείται ο ρόλος της χρωματικής τους επιλογής (εργαζόμενοι σε ομάδες).</p>
--	--	--

<p>4.γ. Υφή ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος</p>		
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει να μπορούν:</p> <p>1. Να γνωρίζουν την διαφορετική υφή στα βιομ/κά προϊόντα.</p> <p>2. Να αποδίδουν σχεδιαστικά την υφή της επιφάνειας ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (γυαλιστερή, χονδρόκοκκη, ματ, λεία κ.ά.)</p> <p>3. Να βελτιώνουν το αισθητικό αποτέλεσμα χρησιμοποιώντας την κατάλληλη υφή.</p>	<p>- Η υφή σε ένα εικαστικό βιομ/κό προϊόν.</p> <p>- Χαρακτηρισμός της υφής της επιφάνειας, ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Επιλογή της υφής στην Επιφάνεια ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Σχέση υφής και αισθητικού αποτελέσματος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται: <ul style="list-style-type: none"> - Στην αφή διαφορετικών επιφανειών, ώστε να γίνει αντιληπτή η διαφορετική αίσθησή τους (<i>π.χ.: ύφασμα, ξύλο, σίδηρο, μάρμαρο, πλαστικό κ.ά.</i>). - Στην σχεδιαστική απόδοση αυτών των δοκιμασμένων υλικών. - Σε απλές συνθέσεις με λίγα χρωματιστά αντικείμενα διαφορετικής υφής. ● Συζήτηση, πάνω στις τρεις αυτές εικαστικές ιδιότητες, ώστε να γίνει αντιληπτή η αναγκαιότητά τους. ● Αξιολογούν και σχολιάζουν τα σχέδιά τους.

<p>5. Στάδια εξέλιξης στον σχεδιασμό του εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος (7 ώρες, ενδεικτικά)</p>		
<p>ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p>	<p>ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ</p>	<p>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p>
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει να μπορούν:</p> <p>1. Να προσδιορίζουν τα μορφολογικά στοιχεία που διαμορφώνουν την αισθητική ενός εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος.</p> <p>2. Να γνωρίζουν τα καθήκοντα που έχει ο σχεδιαστής ενός εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος.</p>	<p>- Μορφολογικά στοιχεία ενός εικαστικού βιομηχανικού προϊόντος (<i>λειτουργικές και αισθητικές ανάγκες, σχήμα, υλικό, χρώμα κ.ά.</i>).</p> <p>- Τα καθήκοντα του σχεδιαστή ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (<i>πχ., το προϊόν να έχει: λειτουργικότητα, αντοχή, τεχνική, αισθητική, οικονομία, περιβαλλοντικές προδιαγραφές κ.ά.</i>).</p> <p>- Τα βασικά σχέδια που απεικονίζουν ένα εικαστικό</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Οι μαθήτριες/-τές: Εργάζονται σε ομάδες και <ul style="list-style-type: none"> A. αναλύουν τα ιδιαίτερα Μορφολογικά στοιχεία που καθορίζονται βιομηχανικό προϊόν (<i>σχήμα, υλικό, χρώμα κ.ά.</i>) και B. Μελετούν τα καθήκοντα που έχει ένας σχεδιαστής βιομ/κού προϊόντος που πρέπει να λάβει υπόψη του. - Σχεδιάζουν σκαριφήματα, προοπτικές απεικονίσεις, κάτοψη, όψεις και τομές, διάφορων εικαστικών βιομ/κών προϊόντων (<i>τα</i>

<p>3. Να αντιλαμβάνονται τη σημασία του σχεδίου στη μελέτη ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>4. Να γνωρίζουν τα θήματα που ακολουθούνται στο σχεδιασμό ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>5. Να αναπτύσσουν δεξιότητες ώστε να σχεδιάζουν:</p> <p>α) Γραφικές απεικονίσεις του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος με ελεύθερο χέρι.</p> <p>β) Γραφικές απεικονίσεις του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος και των απαραίτητων διαστάσεων με τα κατάλληλα σχεδιαστικά όργανα.</p> <p>6. Να κατανοούν τις απαιτήσεις που έχει ο καταναλωτής ή η κοινωνία σε σχέση με το εικαστικό βιομ/κό προϊόν.</p> <p>7. Να συσχετίζουν τους κανόνες της εργονομίας με τη μορφολογία ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>8. Να σχεδιάζουν το ανάπτυγμα ενός απλού εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p>	<p>βιομ/κό προϊόν [σκαριφήματα (πρόχειρα σκίτσα), προοπτική απεικόνιση, κάτοψη, όψεις, τομές, φωτοσκίαση και χρώμα, ώστε να διασαφηνίζονται επαρκώς όλες οι λεπτομέρειές του].</p> <p>- Εφαρμογή των επιμέρους σχεδίων για την κατασκευή του εικαστικού προϊόντος.</p> <p>- Σκαρίφημα (πρόχειρη σχεδίαση με ελεύθερο χέρι) και ελεύθερη απόδοση διαστάσεων.</p> <p>- Απαιτήσεις καταναλωτή και εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Εργονομικά μεγέθη και η επίδρασή τους στην μορφολογία ενός εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Το ανάπτυγμα ενός απλού εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p>	<p>αντικείμενα να είναι εκ του φυσικού).</p> <p>- Εργάζονται σε ομάδες και σχεδιάζουν ένα εικαστικό βιομ/κό προϊόν, με γνώμονα τη χρήση, τη λειτουργικότητα και την αισθητική του.</p> <p>- Προσδιορίζουν το ή τα υλικά από τα οποία θα είναι φτιαγμένο το αντικείμενο.</p> <p>- Μελετούν τις ιδιότητες των υλικών και βγάζουν συμπεράσματα για τον τρόπο επίδρασής τους στη φόρμα, στη λειτουργία και στην αντοχή του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Μελετούν την εργονομία του εικαστικού βιομ/κού προϊόντος.</p> <p>- Εργάζονται σε ομάδες και μελετούν την βιομηχανική κατασκευή διάφορων εικαστικών βιομ/κών προϊόντων (π.χ.: πλαστικά μπουκάλια, ποτήρια, σακούλες κ.ά.).</p> <p>- Σχεδιάζουν πλαστικά αντικείμενα, μιας χρήσης, προσέχοντας την σχεδιαστική τους πρωτοτυπία και την ομοιογενή τους αισθητική (πιάτα, πιρούνια, μαχαίρια κ.ά.).</p> <p>- Σχεδιάζουν και κατασκευάζουν από χαρτόνι, ένα ανάπτυγμα ενός απλού εικαστικού βιομ/κού προϊόντος (π.χ.: το περιτύλιγμα μιας παραλ/πεδης γόμας, μιας οδοντόπαστας, ενός σαπουνιού κ.ά.)</p> <p>- Οι μαθητές συζητούν.</p>
--	---	--

6. Η/Υ (3 ώρες, ενδεικτικά)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ή ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Στο τέλος αυτής της ενότητας οι μαθήτριες και οι μαθητές θα πρέπει:</p> <p>1. Να γνωρίζουν την αναγκαιότητα του Η/Υ στη σχεδίαση ενός βιομηχανικού</p>	<p>- Γνωριμία με τα διαθέσιμα σχεδιαστικά προγράμματα.</p> <p>- Χρήση απλών προγραμμάτων υπολογιστή, για τη σχεδίαση μιας απλής επιφάνειας ή ενός απλού στερεού.</p>	<p>• Οι μαθήτριες/-τές εξασκούνται:</p> <p>- Σε απλά προγράμματα του Η/Υ.</p> <p>- Στο να σχεδιάζουν απλά στερεά με απλές σχεδιαστικές εντολές.</p> <p>- Στην δημιουργία σχεδίων,</p>

<p>αντικειμένου.</p> <p>2. Να χρησιμοποιούν απλά προγράμματα για τη σχεδίαση απλών επιφανειών ή ενός απλού στερεού.</p> <p>3. Να δημιουργούν, με ψηφιακά μέσα, σχέδια απλών εικαστικών βιομ/κών προϊόντων (<i>σχήμα - επιφάνεια στερεού, χρώματα, τοποθέτηση γραμμών κ.ά.</i>).</p>	<p>-Βασικά πλεονεκτήματα της σχεδίασης εικαστικών βιομ/κών προϊόντων στον Η/Υ, σε σχέση με τον συμβατικό τρόπο σχεδίασης.</p>	<p>στον υπολογιστή, ξεκινώντας από απλά γεωμετρικά και επίπεδα σχήματα.</p> <p>- Στην τοποθέτηση των τόνων, ώστε να διαμορφωθεί ο όγκος του στερεού, χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες των προγραμμάτων.</p> <p>- Στην τοποθέτηση των καταλλήλων χρωμάτων.</p> <p>-Οι μαθητές συζητούν μέσα στην τάξη.</p>
---	--	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΑΣΚΑΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών εκπονήθηκε με βάση τις επιταγές της διαμόρφωσης του “Νέου Σχολείου” και της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος το οποίο να είναι ελκυστικό στους αποδέκτες του (εκπαιδευτικούς -μαθητές-γονείς). Βασίστηκε πάνω στη σύγχρονη αντίληψη και στις διεθνείς πρακτικές στο χώρο της εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο χώρο της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, όπως αυτή διδάσκεται τόσο στη δευτεροβάθμια όσο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε χώρες όπως η Βρετανία, η Γαλλία και η Δανία.

Στην κατεύθυνση αυτή ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας και να αντιμετωπίζεται ως αυτόνομη προσωπικότητα. Επιπλέον, ο προσανατολισμός της εκπαίδευσής του/της θα πρέπει να στοχεύει στην ισορροπία των γνώσεων και της αισθητικής του καλλιέργειας, όπως επίσης και της συναισθηματικής, πνευματικής και σωματικής του/της ανάπτυξης.

Η διδασκαλία του θεάτρου και του κινηματογράφου στο σχολείο καθιστά τον/την μαθητή/τρια κοινωνό της θεατρικής - κινηματογραφικής δημιουργίας, με τη συμμετοχή του/της την ίδια στιγμή και στον ίδιο χώρο, χρησιμοποιώντας κοινούς καλλιτεχνικούς κώδικες επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σκοπός των μαθήματος

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση των μαθητών με το Θεατρικό προσωπείο - Θεατρικό εξάρτημα.

Άξονες του μαθήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΑΣΚΑΣ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ» αφορά στη Γ΄ Λυκείου, όπου υπάρχουν εργαστηριακά μαθήματα, αλλά και κάποια ιστορικά και θεωρητικά. Πιο συγκεκριμένα, η διαβάθμιση σε θεματικές ενότητες έχει ως εξής:

- 1η Ενότητα: Εισαγωγή στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία
 2^η Ενότητα: Στοιχεία μάσκας και θεατρικών εξαρτημάτων
 3η Ενότητα: Εφαρμογές στη μάσκα και τα θεατρικά εξαρτήματα

Μεθοδολογία διδασκαλίας

Η διδασκαλία βασίζεται στη βιωματική προσέγγιση, μέσα από την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. Ευνοούνται τόσο παραδοσιακές πρακτικές διδασκαλίας όσο και σύγχρονες (χρήση νέων τεχνολογιών, χρήση διαδικτύου). Τέλος, οι δραστηριότητες εκτός σχολείου αποτελούν επίσης σημαντικό κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Αναφορά στις στήλες του Προγράμματος Σπουδών και στο περιεχόμενό τους

Στην πρώτη κατηγορία «Προσδοκώμενα αποτελέσματα-στοχοθεσία» περιλαμβάνονται η απόκτηση γνωστικών ικανοτήτων, δεξιοτήτων και στάσεων. Στη δεύτερη, αναφέρονται το «Περιεχόμενο» και τα «Βασικά θέματα». Στην τρίτη, γίνεται αναφορά των δραστηριοτήτων. Τέλος, η τέταρτη περιλαμβάνει όλο το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλία, οπτικοακουστικό υλικό, πολυμέσα, CD, χώροι επίσκεψης, κ. ά.).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Εργαστήρι Μάσκας και Θεατρικών Εξαρτημάτων

Γ' Τάξη

1^η Ενότητα: Εισαγωγή στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία

<p>1. -Να γνωρίζουν βιωματικά το χώρο και να κατανοούν τη δυναμική του δραματικού χώρου. -Να εξασκούν τη φαντασία και την επικοινωνία μεταξύ τους. Διάρκεια: 1δίδωρο</p>	<p>Περιεχόμενο: Γνωριμία με το χώρο μέσα από αυτοσχεδιασμό Βασικά θέματα: -Ο δραματικός χώρος και η δυναμική του -Χρήση του σκηνικού χώρου από τους ηθοποιούς -Είσοδοι και έξοδοι, -Χωροθέτηση ανάλογα με την κοινωνική υπόσταση του χαρακτήρα.</p>	<p>-Ομαδική εργασία. Δραστηριότητα: Ασκήσεις αυτοσχεδιασμού (π.χ. Άσκηση: «Αφέντες και υπηρέτες») Περιγραφή άσκησης Α. Ο καθηγητής μοιράζει τυχαία από ένα τραπουλόχαρτο όπου ο άσσος αντιπροσωπεύει τη χαμηλότερη κοινωνική υπόσταση και ο ρήγας την υψηλότερη. Ο κάθε μαθητής βγαίνει από την αίθουσα χωρίς να αποκαλύψει το τραπουλόχαρτό του. Αφού αδειάσει η αίθουσα, τότε αρχίζουν να εισέρχονται ένας-ένας οι μαθητές και να στέκονται στο χώρο, ανάλογα με την κοινωνική θέση που τους αντιστοιχεί. Παίζει ρόλο ο τρόπος που εισέρχονται και η χρήση του χώρου (ύψος, βάθος) και των επίπλων της αίθουσας, τα οποία βοηθούν στη χωροθέτηση του κάθε τύπου. Οι πιο δύσκολοι τύποι είναι αυτοί που έχουν τους μεσαίους αριθμούς στην τράπουλα. Αφού μπουν όλοι οι μαθητές, τότε ο καθηγητής προσπαθεί να μαντέψει τον αριθμό ή τις φιγούρες της τράπουλας. Β. Αντίστροφα, το παιχνίδι μπορεί να παιχτεί σε έναν εξωτερικό χώρο του σχολείου. Μετά την τυχαία επιλογή τραπουλόχαρτου, ο κάθε</p>
--	--	---

		<p>μαθητής παίρνει μία θέση μέσα στο χώρο και ο καθηγητής περιηγείται, προσπαθώντας να μαντέψει τον αριθμό ή τη φιγούρα της τράπουλας. Εδώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σκάλες, υπόγεια, κ.ά. Στο τέλος γίνεται συζήτηση και ανατροφοδότηση. (βλ. Βιβλιογραφία: Max Stafford-Clark, <i>Letters to George: The Account of a Rehearsal</i>, London, N. Hern Books, 1989)</p>
<p>2. -Να κατανοήσουν θεμελιώδη ζητήματα στην Ιστορία του κοστουμιού και της μόδας</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Ιστορία Κοστουμιού, Ιστορία Μόδας</p> <p>Βασικά Θέματα: -Σύνδεση του ενδύματος και της εξέλιξής του με τον ιστορικό και πολιτισμικό περίγυρο</p>	<p>Δραστηριότητα: -Παρουσίαση και συζήτηση για την Ιστορία και την εξέλιξη του ενδύματος στη Δύση. Ενδεικτικές περίοδοι: -Αρχαιοελληνικό και ρωμαϊκό ένδυμα. -Ένδυμα ελισαβετιανής περιόδου (Αγγλία) - 17^{ος}-18^{ος} αιώνες -19^{ος} αιώνας 20^{ός}– 21^{ος} αιώνας. -Ερευνητικές εργασίες (ομαδικές ή ατομικές) με συγκεκριμένο θέμα.</p>
<p>3. -Να έλθουν σε πρώτη επαφή με το θεατρικό προσωπείο -Να κατανοήσουν το συναίσθημα που προκαλεί το θεατρικό προσωπείο στον ηθοποιό.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p> <p>Διάρκεια:1 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Εισαγωγή στη χρήση θεατρικού προσωπείου</p> <p>Βασικά θέματα: -Βιωματικό εργαστήριο σχετικά με τη χρήση του προσωπείου.</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: Οι μαθητές γνωρίζουν τη σημασία της μορφολογίας του θεατρικού προσωπείου και των συναισθημάτων που προκαλεί στον ηθοποιό, μέσα από ασκήσεις που πραγματοποιούνται από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p>
<p>4. - Να κατανοήσουν πώς η εικόνα μπορεί να μεταδώσει χωρίς λόγια το δραματικό γεγονός. -Να εντάξουν μία εξωσχολική επίσκεψη σε</p>	<p>Περιεχόμενο: -Το δραματικό γεγονός μέσα στο χώρο</p> <p>Βασικά θέματα:</p>	<p>-Ατομική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: Α. Επίσκεψη σε μουσείο της περιοχής. Β. Εντοπισμός ενός δεδομένου, προϋπάρχοντος χώρου μέσα στο μουσείο</p>

μουσείο μέσα στην εκπαιδευτική δράση. Διάρκεια: 2 δώρα	-Επίσκεψη σε μουσείο -Κριτική προσέγγιση του χώρου σε συνάρτηση με το δραματικό γεγονός	Γ. Αναπαραγωγή του χώρου σε πρόχειρη μακέτα (κλίμακα: 1:50), Δ. Θέμα: ένταξη μέσα στη μακέτα ενός δραματικού γεγονότος (καταστροφή, ατύχημα, κλπ.). Στη μακέτα θα πρέπει να υπάρχει και μια ανθρώπινη φιγούρα (ο εαυτός μας) σε κλίμακα, η οποία βιώνει το δραματικό γεγονός.
5. Να κατανοήσουν την σημασία του θεατρικού αντικειμένου/εξαρτήματος στον σκηνικό χώρο. Διάρκεια:2 δώρα	Περιεχόμενο: -Εισαγωγή στη χρήση του θεατρικού αντικειμένου/εξαρτήματος Βασικά θέματα: -Βιωματικό εργαστήριο σχετικά με τη χρήση του αντικειμένου.	-Ομαδική εργασία. Δραστηριότητα: 1.Οι μαθητές παρακολουθούν μια θεατρική παράσταση με έμφαση στη χρήση των θεατρικών εξαρτημάτων. Αυτό αποτελεί πεδίο ανάπτυξης από τον διδάσκοντα για την κατανόηση της ρεαλιστικής ή συμβολικής παρουσίας τους στη δράση. 2.Κατασκευάζουν αντίστοιχα αντικείμενα με υλικά, όπως χαρτιά, υφάσματα, πλαστικά, φύλλα φυτών, ξύλα, σχοιινιά, χρώματα κ. ά.

2^η Ενότητα: Στοιχεία Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας, προσωπείου και θεατρικών εξαρτημάτων

1. -Να μελετούν, να αναλύουν και να επεξεργάζονται ένα θεατρικό έργο σε σχέση με τις σκηνογραφικές απαιτήσεις Διάρκεια: 2 δώρα	Περιεχόμενο: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου Βασικά θέματα: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου - Έρευνα για το έργο και τον συγγραφέα, κλπ. -Καταγραφή δεδομένων σε πίνακα	-Ομαδική εργασία. Δραστηριότητα: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου, έρευνα για το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο του έργου, βιογραφία του συγγραφέα, κλπ. -Καταγραφή σε πίνακα των δεδομένων που αφορούν στη σκηνική εικόνα (σκηνικό, σκηνικά αντικείμενα, κοστούμια, φωτισμός) και τον κόσμο του έργου [διάρθρωση πράξεων/σκηνών, τόπος (χώρα, πόλη/χωριό, μη τόπος), χρόνος (χρονολογία, εποχή χρόνου, ώρα) χαρακτήρες, εξέλιξη πλοκής]
2. -Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίον ένα	Περιεχόμενο : -Από το θεατρικό	Δραστηριότητα: -Σε συνεργασία με τους μαθητές των

<p>Θεατρικό έργο λειτουργεί μέσα στο σκηνικό χώρο.</p> <p>-Να κατανοούν τη σχέση της σκηνοθεσίας με τη σκηνογραφία</p> <p>-Να κάνουν δημιουργική χρήση του προσωπίου και των σκηνικών αντικειμένων</p> <p><u>Σημείωση.</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία»</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>	<p>έργο στον χώρο - σύνδεση και συνομιλία σκηνοθεσίας, υποκριτικής και σκηνογραφίας</p>	<p>μαθημάτων «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία» μπορούν να χωριστούν σε ομάδες και καθεμία να επιλέξει από μία σκηνή του επιλεγμένου έργου. Στη συνέχεια, θα πρέπει να εντοπίσουν ένα χώρο μέσα στο σχολείο και έπειτα από διευθέτηση του χώρου, προσθήκη επίπλου, προσωπίων και αντικειμένων που έχουν βρει ή έχουν δημιουργήσει, να σκηνοθετήσουν και να παίξουν τη συγκεκριμένη σκηνή. Στο τέλος, μπορούν να παρουσιαστούν όλες οι σκηνές σε κοινό, δημιουργώντας μία παράσταση περιήγησης μέσα στο χώρο.</p>
<p>3.</p> <p>-Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την τέχνη της Σκηνογραφίας και της Ενδυματολογίας του θεάτρου</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Τι είναι Σκηνογραφία;</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Εισαγωγή στη Σκηνογραφία/Ενδυματολογία - Ορισμός</p> <p>-Βασικές παράμετροι</p>	<p>-Παρουσίαση και συζήτηση για τον ορισμό και τα συστατικά της Σκηνογραφίας- Ενδυματολογίας:</p> <p>Α) Χώρος</p> <p>Β) Έρευνα</p> <p>Γ) Κείμενο</p> <p>Δ) Χρώμα και σύνθεση</p> <p>Ε) Σκηνοθέτης-Σκηνογράφος-Ηθοποιοί-Θεατής</p>
<p>4.</p> <p>-Να έλθουν σε πρώτη επαφή με το θεατρικό προσωπίο</p> <p>-Να κατανοήσουν το συναίσθημα που προκαλεί το θεατρικό προσωπίο στον ηθοποιό.</p> <p><u>Σημείωση:</u></p> <p>Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Εισαγωγή στη χρήση θεατρικού προσωπίου</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Βιωματικό εργαστήριο σχετικά με τη χρήση του προσωπίου.</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>Οι μαθητές γνωρίζουν τη σημασία της μορφολογίας του θεατρικού προσωπίου και των συναισθημάτων που προκαλεί στον ηθοποιό, μέσα από ασκήσεις που πραγματοποιούνται από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p>
<p>5. Να διδαχθούν την προϊστορία και ιστορία της</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>Ιστορία της</p>	<p>Μελέτη της εξέλιξης του προσωπίου στις σημαντικότερες στιγμές του μέσα στο θέατρο</p>

<p>μάσκας-προσωπείου μέχρι την είσοδό της και καθοριστική συμμετοχή της στη θεατρική πράξη. Να κατανοήσουν τον συσχετισμό της με το θεατρικό κοστούμι.</p> <p>Διάρκεια: 1δύωρο</p>	<p>εξέλιξης προσωπείου μέσα από την εξέλιξη της ιστορίας του θεάτρου</p> <p>Βασικά Θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σύνδεση προσωπείου με εξέλιξη σκηνογραφίας-ενδυματολογίας και της σκηνοθεσίας 	<p>(Προϊστορία θεάτρου –Συμβολισμός και νεκρικές μάσκες, Αρχαίο ελληνικό θέατρο, Ελληνιστικό θέατρο, Ρωμαϊκό θέατρο, Κομέντια ντελ άρτε, Γιαπωνέζικο θέατρο κλπ) Συζήτηση πάνω στο θέμα.</p>
--	---	--

3^η Ενότητα: Εφαρμογές στο προσωπείο και τα θεατρικά εξαρτήματα

<p>1.</p> <p>-Να μελετούν, να αναλύουν και να επεξεργάζονται ένα θεατρικό έργο σε σχέση με τις σκηνογραφικές απαιτήσεις</p> <p>Διάρκεια: 2 δώωρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου <p>Βασικά θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου - Έρευνα για το έργο και τον συγγραφέα, κλπ. -Καταγραφή δεδομένων σε πίνακα 	<p>Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου, έρευνα για το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο του έργου, βιογραφία του συγγραφέα, κλπ. -Καταγραφή σε πίνακα των δεδομένων που αφορούν στη σκηνική εικόνα (σκηνικό, σκηνικά αντικείμενα, κοστούμια, φωτισμός) και τον κόσμο του έργου [διάθρωση πράξεων/σκηνών, τόπος (χώρα, πόλη/χωριό, μη τόπος), χρόνος (χρονολογία, εποχή χρόνου, ώρα) χαρακτήρες, εξέλιξη πλοκής]
<p>2.</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίον ένα θεατρικό έργο λειτουργεί μέσα στο σκηνικό χώρο.</p> <p>-Να κατανοούν τη σχέση της σκηνοθεσίας με τη σκηνογραφία</p> <p>-Να κάνουν δημιουργική χρήση των σκηνικών αντικειμένων</p> <p><u>Σημείωση.</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία»</p> <p>Διάρκεια:2 δώωρα</p>	<p>Περιεχόμενο :</p> <ul style="list-style-type: none"> -Από το θεατρικό έργο στο χώρο - σύνδεση και συνομιλία σκηνοθεσίας, υποκριτικής και σκηνογραφίας 	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σε συνεργασία με τους μαθητές των μαθημάτων «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία» μπορούν να χωριστούν σε ομάδες και καθεμία να επιλέξει από μία σκηνή του επιλεγμένου έργου. Στη συνέχεια, θα πρέπει να εντοπίσουν ένα χώρο μέσα στο σχολείο και έπειτα από διευθέτηση του χώρου, προσθήκη επίπλου, αντικειμένων που έχουν βρει ή έχουν δημιουργήσει, να σκηνοθετήσουν και να παίξουν τη συγκεκριμένη σκηνή. Στο τέλος, μπορούν να παρουσιάσουν όλες οι σκηνές σε κοινό, δημιουργώντας μία παράσταση περιήγησης μέσα στο χώρο.

<p>3.</p> <p>-Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την τέχνη της Σκηνογραφίας και της Ενδυματολογίας του θεάτρου</p> <p>3 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Τι είναι Σκηνογραφία;</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Εισαγωγή στη Σκηνογραφία/Ενδυματολογία - Ορισμός</p> <p>-Βασικές παράμετροι</p>	<p>-Παρουσίαση και συζήτηση για τον ορισμό και τα συστατικά της Σκηνογραφίας- Ενδυματολογίας:</p> <p>Α) Χώρος</p> <p>Β) Έρευνα</p> <p>Γ) Κείμενο</p> <p>Δ) Χρώμα και σύνθεση</p> <p>Ε) Σκηνοθέτης-Σκηνογράφος-Ηθοποιός-Θεατής</p>
<p>4.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν με ευφάνταστο τρόπο δεδομένα αντικείμενα, τα οποία μετατρέπονται σε σκηνικά αντικείμενα</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται πώς ο χώρος και το σκηνικό αντικείμενο μπορούν να διηγηθούν μια ιστορία</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα μαθήματα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Το σκηνικό αντικείμενο</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Το σκηνικό αντικείμενο ως δραματουργικό εργαλείο</p> <p>-Σχεδιασμός σκηνικού με ελάχιστα μέσα</p> <p>-Σχεδιασμός και κατασκευή σκηνικών αντικειμένων</p>	<p>-Ατομική / ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>-Οι μαθητές καλούνται να αφηγηθούν ένα μύθο, θρύλο, ή παραμύθι χρησιμοποιώντας ελάχιστα σκηνικά μέσα (μία σκάλα, ένα κουτί, ένα τραπέζι με ροδάκια). Τα σκηνικά αντικείμενα μπορούν να υποστούν τροποποιήσεις (π.χ. να βαφτούν, να διακοσμηθούν).</p> <p>-Η σκηνική δραματοποίηση μπορεί να αποδοθεί είτε με πρόχειρη μακέτα και story board είτε με πραγματικά αντικείμενα.</p>
<p>5. Να μάθουν βασικές αρχές σχεδιασμού αντικειμένων για να κατανοήσουν την πρακτική εφαρμογή της σχεδίασης.</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα μαθήματα</p>	<p>Περιεχόμενα:</p> <p>Εργαστήρι σχεδιασμού και κατασκευής αντικειμένων</p> <p>Βασικές τεχνικές κατασκευών</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Οι μαθητές επιλέγουν ένα αντικείμενο, το οποίο σχεδιάζουν και κατασκευάζουν. Συνθέτουν τα υλικά, μαστορεύουν και χρωματίζουν.</p>
<p>6. α. Να ερευνήσουν κινητοποιώντας τη φαντασία τους υλικά χρήσης κατασκευής μάσκας, κοστούμιου και θεατρικών εξαρτημάτων.</p> <p>β. Να αντιληφθούν ότι η ανακύκλωση είναι πολύτιμη πηγή πρώτης ύλης για τη δημιουργία θεατρικών</p>	<p>Περιεχόμενα:</p> <p>Το σκηνικό αντικείμενο ως μοχλός έρευνας πόρων και υλικών για τη δημιουργία του</p> <p>Η μελέτη της αναγκαιότητας δημιουργίας του</p>	<p>Δραστηριότητα:</p> <p>Οι μαθητές επιλέγουν ένα έργο και προχωρούν στον σχεδιασμό και στην κατασκευή των χρηστικών προσωπείων, των κοστούμιών και εξαρτημάτων της θεατρικής του απόδοσης.</p>

προσωπείων, κοστουμιών και εξαρτημάτων, γιατί επιτυγχάνουν εξοικονόμηση πόρων. Διάρκεια: 2 δώρα	και ένταξής του στη θεατρική πράξη	
--	------------------------------------	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΘΕΩΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Ο σκοπός του μαθήματος της **Θεωρία Τέχνης-Στοιχεία Αισθητικής** είναι οι μαθητές να αποκτήσουν ολοκληρωμένη γνώση και κατανόηση της εξέλιξης των προτύπων της τέχνης από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας, καθώς επίσης και να κατανοήσουν βασικά θεωρητικά ζητήματα γύρω από την Τέχνη και την έννοια του Ωραίου.

**1ος ΑΞΟΝΑΣ
"ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΕΧΝΗ"**

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες που σχετίζονται με την Τέχνη. • Να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν την ορολογία της τέχνης. • Να κατανοούν την παράμετρο της οπτικής επικοινωνίας στις εικαστικές τέχνες. • Να λάβουν υπόψη ότι η σχέση θεατής-έργο-καλλιτέχνης είναι σημαντικός παράγοντας για την αισθητική θεώρηση ενός έργου. 	<p>1. Η τέχνη ως αναπαράσταση Αναφορά, παρατήρηση μίμηση, αναπαράσταση, καταγραφή, στιλιζάρισμα.</p> <p>1.1. Η Μίμηση στον Πλάτωνα.</p>	<p>Οι μαθητές εξετάζουν την ιδέα της αναπαράστασης, ως απαραίτητο, ή μη, χαρακτηριστικό των έργων τέχνης.</p> <p>Παρατηρούν έργα τέχνης, όπου εντοπίζουν τις διαφορές στον τρόπο αναπαράστασης του ίδιου θέματος.</p> <p>Αναλύουν σύντομα αποσπάσματα κειμένων από τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη τα οποία αφορούν την έννοια της 'μίμησης'.</p> <p>Μελετούν την άποψη του Πλάτωνα αναφορικά με τη σχέση ανάμεσα σε μια εικόνα (είδωλο) και το αρχέτυπό της.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται τη σημασία του θεωρητικού πλαισίου για την προσέγγιση της τέχνης, καθώς και τη συνεργατική λειτουργία θεωρίας και τέχνης. • Να αναλύουν ένα έργο ως προς τη μορφή, το περιεχόμενο και τη μεταξύ τους σχέση. 	<p>1.2. Η Μίμηση στον Αριστοτέλη.</p> <p>1.2.1. Η κανονιστική περιγραφική φύση της τέχνης.</p> <p>1.2.2. Η ευχαρίστηση στην τέχνη της μίμησης είναι αποτέλεσμα συσχετισμών και μάθησης.</p> <p>1.2.3. Το ποιητικό αίτιο βρίσκεται στο δημιουργό και όχι στο δημιούργημα.</p> <p>2 δώρα</p> <p>2. Η τέχνη ως έκφραση.</p> <p>2.1. Τολστούι. <i>Η τέχνη ως ένα μέσο για την πορεία της ανθρωπότητας προς την τελειότητα.</i></p> <p>Το έργο τέχνης αποτελεί έκφραση βιωμάτων, συναισθημάτων και συγκινήσεων.</p>	<p>Παρατηρώντας έργα σύγχρονα και παλαιότερα σχολιάζουν την άποψη του σχετικά με το ότι ο ζωγράφος μιμείται το αντικείμενο "όπως φαίνεται" απ' ορισμένη σκοπιά, δημιουργώντας μια απατηλή ομορφιά.</p> <p>Με αφορμή την υπόθεση του Αριστοτέλη ότι η <i>μίμηση είναι φυσική στον άνθρωπο και η αναγνώρισή της ευχάριστη</i>, να διεξάγουν έρευνα στο σχολικό περιβάλλον προσπαθώντας να καταγράψουν τις αντιδράσεις συμμαθητών και καθηγητών τους απέναντι σε έργα παραστατικά και μη.</p> <p>Χωρίζονται σε δύο ομάδες κι επιχειρούν αντιπαράθεση, υπερασπιζόμενοι οι μεν την αριστοτελική και οι δε την πλατωνική άποψη.</p> <p>Επιχειρούν πρακτική εφαρμογή των όσων γνώρισαν με τη δημιουργία εικαστικού έργου (ατομικού ή ομαδικού), όπου προσπαθούν να δώσουν απάντηση σε ερωτήματα του τύπου: Ανατροπή ενός χώρου/μιας εικόνας. Χώρος - χάσμα. Κεντρική/πολλαπλή προοπτική.</p> <p>2.2. Παρατηρούν και</p>
---	---	---

	<p>2.2. Αρχές 20^{ου} αιώνα. Croce και Collingwood: μεταφυσικές θεωρίες, ταύτιση ενόρασης και έκφρασης.</p> <p>2.3. Nietzsche Διπολικότητα</p> <p>Οι έννοιες: Διονυσιακό - Απολλώνιο.</p> <p>2.4. Φρόντ και ψυχανάλυση.</p> <p>2.5. Οι αρχές του Gestalt Τομέας αισθητηριακής αντίληψης.</p> <p>2 δώρα</p>	<p>εντοπίζουν το πώς οι απόψεις του Κρότσε ότι <i>όλοι οι άνθρωποι είναι καλλιτέχνες</i> και το ότι η τέχνη είναι η πιο ανεπτυγμένη μορφή <i>εποπτείας-έκφρασης</i>, αντανακλούνται στην εικαστική δημιουργία.</p> <p>Προσδιορίζουν μορφολογικά στοιχεία ενός έργου με σκοπό τη σύνδεσή του με τη θεωρία της Διπολικότητας.</p> <p>Κατανοούν και σχολιάζουν σημαντικά θεωρητικά κείμενα για την τέχνη όπως το κείμενο του Freud για τους καλλιτέχνες και τη ψυχανάλυση.</p> <p>Παρουσιάζουν το έργο του Γιαννούλη Χαλεπά χρησιμοποιώντας το άρθρο του Μάνου Στεφανίδη <i>Στέρωση και ανάταση στο έργο του Χαλεπά</i>. (Επτά Ημέρες, Κυριακή 21 Απριλίου 2000).</p> <p>Βρίσκουν παραδείγματα όπου θα μπορούσε να έχει εφαρμογή η γκεσταλτική ψυχολογία και οι βασικές αρχές της: Ομοιότητα/Συνέχεια/Ολοκλήρωση/Εγγύτητα/Θετικός και Αρνητικός Χώρος.</p> <p>Αναζητούν ταινίες του</p>
--	---	--

	<p>3. Η τέχνης ως αυτοαναφορά. Φορμαλισμός</p> <p>3.1. Ανεικονική τέχνη Αυτονομία φόρμας, χρώματος.</p> <p>1 δίωρο</p> <p>4. Προσπάθειες να οριστεί η τέχνη</p> <p>4.1. Richard Wollheim <i>Θεωρίες με κοινωνιολογικές εξηγήσεις</i> (τύποι: αιτιακός, εκφραστικός, ανεκδοτολογικός)</p> <p>4.2. George Dickie Θεσμική θεωρία 20^{ου} αιώνα.</p> <p>Ένα αντικείμενο θεωρείται έργο τέχνης από τη στιγμή που αξιολογηθεί ως τέτοιο από κάποιον που ενεργεί εξ ονόματος του κόσμου της</p>	<p>σοβιετικού κινηματογράφου (π.χ.: Βερντόφ - <i>Ο άνθρωπος με την Κινηματογραφική μηχανή</i>, Αϊζενστάιν - <i>Ιβάν ο Τρομερός</i>).</p> <p>Με αφορμή έργα αφηρημένης τέχνης σχολιάζουν:</p> <p>“Ο αποκλεισμός οποιασδήποτε συσχέτισης με τον ορατό κόσμο, η αυτονομία χρώματος, γραμμής, σύνθεσης υποβάλλουν έναν καθαρά νοητό κόσμο”.</p> <p>Μελετούν κείμενο του Apollinaire στο οποίο αναφέρεται στην τάση νέων καλλιτεχνών της εποχής του να <i>κάνουν καθαρή ζωγραφική</i>.</p> <p>Γράφουν ένα σύντομο κείμενο όπου σχολιάζουν την άποψη του Wollheim: "Τα έργα τέχνης θεωρούνται ότι εκφράζουν, ότι είναι αντανάκλασεις των κοινωνικών συνθηκών μέσα στις οποίες παρήχθησαν".</p> <p>Βασιζόμενοι στη Θεσμική Θεωρία του Dickie μελετούν την ‘καλλιτεχνικότητα’ των ready-made, φέρνοντας σχετικά παραδείγματα.</p>
--	---	---

	<p>τέχνης.</p> <p>1 δίωρο</p> <p>5.Τα όρια της τέχνης</p> <p>5.1. Τέχνη και θρησκεία.</p> <p>5.2. Τέχνη και επιστήμες.</p> <p>Τέχνη και γεωμετρία.</p> <p>Πυθαγόρας - Αρμονία Μαθηματικά και μουσική.</p> <p>Η χρυσή τομή στην τέχνη.</p> <p>Βιομηχανική επανάσταση και τέχνη.</p> <p>Φωτογραφία και κινηματογράφος.</p>	<p>Μελετούν την τέχνη του Μεσαίωνα (ανατολική και δυτική) και αναφέρονται στη σχέση της με το κοινό (τους πιστούς), το διδακτικό της ρόλο, τον αλληγορικό χαρακτήρα και τη χρήση συμβολικών στοιχείων.</p> <p>Συγκρίνουν ένα έργο της Αναγέννησης με ένα έργο του Μεσαίωνα γοτθικό ή βυζαντινό ως προς το θέμα, την προοπτική, την πιστή απεικόνιση.</p> <p>Μελετούν αγγεία της γεωμετρικής περιόδου.</p> <p>Σχολιάζουν τη φράση του Δημόκριτου «Αν κάποιος ξεπεράσει το μέτρο, τα πιο ευχάριστα γίνονται δυσάρεστα» (Τζαβάρας, σελ. 35) και αναζητούν έργα τέχνης τα οποία αποτελούν παραδείγματα εφαρμογής του μέτρου όπως ο Παρθενώνας.</p> <p>Αναζητούν στο δημόσιο χώρο της Αθήνας έργα στα οποία το μέγεθος υπερβαίνει το μέτρο.</p> <p>Αναζητούν τις επιδράσεις μεγάλων επιστημονικών ανακαλύψεων στην τέχνη. Μελετούν θέματα όπως: Φωτογραφία και Ιμπρεσιονισμός, ή Βιομηχανική επανάσταση και αρχιτεκτονική.</p>
--	---	---

	<p>Τέχνη και μαθηματικά</p> <p>5.3. Walter Benjamin Το έργο τέχνης και η τεχνική αναπαραγωγή.</p> <p>2 δώρα</p> <p>6. Η σχέση κοινωνίας και τέχνης.</p> <p>Η τέχνη, η κριτική, τα μουσεία, οι γκαλερί, οι θεατές.</p> <p>7. Η ηθική διάσταση της τέχνης.</p> <p>Προπαγάνδα, διαφήμιση και στερεότυπα.</p> <p>Οι ενότητες 6 και 7 1 δώρο</p>	<p>Παρουσιάζουν παραδείγματα έργων τα οποία αποτελούν εφαρμογή της προτροπής του Cezanne:</p> <p>«Επεξεργαστείτε τη φύση με τη σφαίρα τον κύλινδρο, τον κώνο. Αυτή είναι η αληθινή αίσθηση της φύσης».</p> <p><i>Ακόμα κι από το πιο τέλειο αντίγραφο λείπει ένα πράγμα: το "εδώ" και το "τώρα" του έργου τέχνης... Αυτό που παρακμάζει την εποχή της αναπαραγωγιμότητας του έργου τέχνης είναι η αίγλη του.</i></p> <p>Σχολιάζουν την άποψη του Benjamin για την απώλεια της "αίγλης" (AURA) του αυθεντικού έργου λόγω της τεχνικής αναπαραγωγής του.</p> <p>Παρουσιάζουν έργα με θέμα τη γυναίκα που βασίζονται στον παραδοσιακό ρόλο της γυναίκας και τα συγκρίνουν με έργα της Cindy Sherman.</p>
--	--	---

2ος ΑΞΟΝΑΣ
"ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΩΡΑΙΟ"

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες που σχετίζονται με το Ωραίο σε κάθε εποχή. • Να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν την ορολογία της τέχνης. • Να περιγράφουν, να ερμηνεύουν και να επιχειρηματολογούν σχετικά με την αισθητική αξία ενός έργου. • Να γνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ αισθητικής αξίας και προσωπικού γούστου. • Να κατανοούν τη σημασία του θεωρητικού πλαισίου για την προσέγγιση της τέχνης, καθώς και τη συνεργατική λειτουργία θεωρίας και τέχνης. 	<p>1. Τι είναι αισθητική.</p> <p>Εισαγωγικά και ιστορικά στοιχεία για την αισθητική από το βιβλίο του Beard sley.</p> <p>1 δώρο</p> <p>2. Η έννοια του Ωραίου ιστορικά.</p> <p>2.1 Κλασική αρχαιότητα.</p> <p>Η Πλατωνική προσέγγιση της ομορφιάς ως μία ανοδική πορεία από τα αισθητά στα νοητά. Το απόλυτα Ωραίο συλλαμβάνεται μόνο με το νου.</p> <p>Οι κύριες μορφές του Ωραίου κατά τον Αριστοτέλη: <i>τάξη, συμμετρία και ορισμένο.</i></p>	<p>Οι μαθητές μελετούν πρότυπα ομορφιάς μιας εποχής της αρεσκείας τους και τα συγκρίνουν με τα σημερινά.</p> <p>Μελετούν το κείμενο του Φ. Νίτσε σχετικά με την επίδραση της ομορφιάς και τα συναισθήματα που μας προκαλεί.</p> <p>Προβληματίζονται σχετικά με:</p> <p>-Το Ωραίο ως <i>ωφέλιμη ηδονή</i>. (Πλάτωνας)</p> <p>Μελετούν έργα όπως ο <i>Κανόνας</i> του Πολυκλείτου, η <i>Νίκη</i> της Σαμοθράκης. Έργα των Ραφαήλ, Ντίρερ, Μποτιτσέλλι, ή νεότερων καλλιτεχνών όπως ο Κλιμτ (<i>Το φιλί</i>), αλλά και ο Πικάσο (<i>Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν</i>), ο Μαγκρίτ (<i>Τούτο εδώ δεν είναι πίπα</i>), ο Μόντριαν (<i>Μπρόντγουεϊ Μπούγκι-Γούγκι</i>), ο Οπενχάιμ (<i>Αντικείμενο</i>).</p>

	<p>Το Ωραίο ως <i>αρμονία</i>.</p> <p>Επικούρειοι -ενότητα μορφής και περιεχομένου.</p> <p>2.2 Χριστιανική τέχνη.</p> <p>Το Ωραίο και η μεταφυσική ενότητα στον Πλωτίνιο.</p> <p>Το Ωραίο ως τελειότητα, αρμονία και λαμπρότητα στο Θωμά Ακινάτη.</p> <p>Η θεϊκή ομορφιά κατά τον Cusanus.</p> <p>1 δίωρο</p> <p>3. Αισθητική κρίση και γούστο.</p> <p>Το έργο σε σχέση με την ποικιλία των αξιών του και των προσεγγίσεων.</p> <p>Σχετικότητα, καθολικότητα και διαφοροποίηση καλαισθησίας.</p> <p>3.1. Η πολλαπλότητα προσεγγίσεων:</p> <p>Ιστορική, φαινομενολογική, τεχνική, αισθητική, κοινωνιολογική, ψυχαναλυτική.</p> <p>3.2. Το Kitch:</p> <p>Κακόγουστη τέχνη με στοιχεία απομίμησης της γνήσιας τέχνης, η οποία αποσκοπεί στην</p>	<p>Γλυπτά του Τζιακομέτι, πίνακες του Ρόθοκο, ζωγραφικά και γλυπτικά έργα του Άσλεμ Κίφερ.</p> <p>Ακολούθως προβληματίζονται σχετικά με την ιδέα του Ωραίου και τις διαφοροποιήσεις στην αντιμετώπιση του θέματος ανάλογα με την εποχή (π.χ. παράθεση της παλαιολιθικής Αφροδίτης του Βίλεντορφ, με την Αφροδίτη της Μήλου και την Αφροδίτη του Μποτιτσέλι).</p> <p>Προβληματίζονται σχετικά με την άποψη που εκφράζεται στο κείμενο του Νίτσε, ο οποίος πιστεύει ότι ο <i>ανθρωποκεντρισμός</i> του δυτικού ανθρώπου είναι υπεύθυνος για την υποτίμηση της ομορφιάς του φυσικού κόσμου.</p> <p>Διαλέγουν έργα τέχνης που κατά τη γνώμη τους είναι ωραία ή άσχημα. Κάνουν μια μικρή δημοσκοπική έρευνα για να διαπιστώσουν πόσοι άλλοι συμφωνούν μαζί τους.</p> <p>Αν συμφωνούν όλοι μεταξύ τους, αυτό σημαίνει ότι η κρίση τους είναι αντικειμενική;</p> <p>Ερευνούν και καταγράφουν το πώς κάποιοι καλλιτέχνες</p>
--	---	--

	<p>κολακεία του θεατή και την εύκολη κατανάλωση.</p> <p>1 δίωρο</p> <p>4. Η ηθική διάσταση του Ωραίου. Πλάτωνας- Αριστοτέλης</p> <p>1 δίωρο</p> <p>5. Η έννοια του Υψηλού Καντ - Γερμανικός Ιδεαλισμός:</p> <p>«Το Υψηλό στη φύση, σε αντίθεση προς το Ωραίο, παρουσιάζεται απροσμέτρητο ως προς το μέγεθος και υπερφυσικό ως προς την τάξη».</p> <p>5.1 Ρομαντισμός : το Υψηλό, η έκφραση των συγκινήσεων του καλλιτέχνη, η δημιουργική και αποκαλυπτική φαντασία, πίστη στην οργανική ενότητα της φύσης, αλληγορία και συμβολισμός.</p>	<p>χρησιμοποιούν το Κιτς για να σχολιάσουν τη σύγχρονη κουλτούρα. Προχωρούν σε νέες αναγνώσεις των έργων.</p> <p>Επιχειρηματολογούν σε σχέση με την ακόλουθη άποψη του Πλάτωνα: -Το ωραίο ως <i>αληθινή γνώση</i>. Τζαβάρας σελ. 43.</p> <p>Επιλέγουν ένα μυθολογικό τέρας, ή κάποιο χαρακτήρα από κινηματογραφική ταινία και αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά εκείνα που το κάνουν τρομακτικό.</p> <p>Εξετάζουν τη διαφοροποίηση του 'Υψηλού' και του 'Ωραίου' έτσι όπως διατυπώθηκαν για πρώτη φορά από τον Edmund Burke, και αποσαφηνίστηκε από τον Immanuel Kant.</p> <p>Εξετάζουν έργα που μπορούν να προκαλέσουν θαυμασμό και δέος. Αναλύουν έργα με βάση τα συναισθήματα που προκαλούν. Παίρνουν ως παράδειγμα έργα του Ρομαντισμού τα οποία είναι εξαιρετικά παραδείγματα της έννοιας του Υψηλού.</p>
--	--	---

	<p>1 δίωρο</p> <p>6. Πρέπει η τέχνη να είναι ωραία;</p> <p>6.1 Το Ωραίο και η μαζική κουλτούρα.</p> <p>7. Η έννοια της ασχήμιας.</p> <p>7.1 Το άσχημο και οι συμβολισμοί του.</p>	<p>5.1.1.Μελετούν απόσπασμα από κείμενο του Μποντλέρ σχετικά με την τραγικότητα στο έργο "Η Σφαγή της Χίου".</p> <p>Αναλύουν το έργο του Ροντέν, <i>Η ωραία τ' οπλουργού</i>, κι επιχειρούν, με τη βοήθεια του φιλόλογου, διαθεματική προσέγγιση του θέματος της ασχήμιας, στηριζόμενη στο ομότιτλο ποίημα του Φρανσουά Βιγιόν.</p> <p>Παρόμοια εργασία με θέμα το γλυπτό <i>Ο χειμώνας</i> του Ροντέν, σε σχέση με κείμενα των Μποντλέρ και Ουγκό.</p> <p>Αναφερόμαστε σε σύγχρονα έργα τέχνης και στις νέες προσεγγίσεις του Ωραίου.</p> <p>Επιλέγουν ένα διαφημιστικό σποτ και παρατηρούν με ποιό τρόπο προβάλλεται η έννοια της ομορφιάς (έμμεσο/άμεσο μήνυμα...).</p> <p>Συζητούν για τον τρόπο που τα διαφημιστικά μηνύματα αναπαράγουν κοινωνικά στερεότυπα.</p> <p>Αφού μελετήσουν τη μέθοδο του Heinrich Wofflin (Γραμμικό-Ζωγραφικό, Επιφάνεια-Βάθος, Κλειστή-Ανοιχτή μορφή, Ενότητα-</p>
--	---	--

	<p>8. Θεωρία της 'σημαίνουσας μορφής' (Roger Fry, Clive Bell). Η υπεροχή της δομής έναντι στο περιεχόμενο.</p> <p>8.1.Αφαίρεση Kandinsky.</p> <p>Η ομορφιά των καθαρών σχημάτων και η μη αναπαραστατική τέχνη.</p> <p>Οι ενότητες 6,7 και 8 1 δώρο</p>	<p>Πολλαπλότητα, Απόλυτη-Σχετική Σαφήνεια) με την οποία ο ίδιος έκανε συγκριτική ανάλυση ανάμεσα σε έργα της Αναγέννησης και του Μπαρόκ. Την μεταθέτουν, προκειμένου να πραγματοποιήσουν ανάλυση έργων άλλων εποχών, ή διαφορετικού στυλ όπως π.χ. ρομαντικό-ρεαλιστικό, όμορφο-άσχημο...</p> <p>Αναφερόμαστε σε έργα σύγχρονης τέχνης.</p> <p>Μελετούν τη θεωρία η οποία για πρώτη φορά έβαλε σε δεύτερη μοίρα το περιεχόμενο του έργου τέχνης προβάλλοντας τη δομή του.</p> <p>Ερευνούν την άποψη ότι το έργο τέχνης έχει τη δυνατότητα να προκαλεί αισθητική απόλαυση στο θεατή μέσω μιας συγκεκριμένης σχέσης που έχουν τα μέρη του μεταξύ τους.</p> <p>Επιχειρηματολογούν και κάνουν αντιστοιχίες με έργα ξεκινώντας από τα τοπία Ιμπρεσιονιστών ζωγράφων όπως ο Monet, περνώντας ακολούθως από τις συνθέσεις του Cezanne, τον κυβισμό και φτάνοντας μέχρι την ανεικονική ζωγραφική καλλιτεχνών από τον Kandinsky μέχρι τον Pollock.</p>
--	--	---

3ος ΑΞΟΝΑΣ

"ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ"

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη σημασία του κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου στην προσέγγιση των έργων τέχνης καθώς και την αλληλεπίδραση μεταξύ κοινωνικών αντιλήψεων και καλλιτεχνικής παραγωγής. • Να αναλύουν το έργο με σκοπό την ταξινόμησή του και τη σύνδεσή του με την εποχή του. • Να κατανοήσουν τη σχέση ανάμεσα στο ύφος ενός έργου και την ιστορική περίοδο που δημιουργήθηκε. Να μπορούν να επιχειρηματολογούν πάνω σ' αυτό. Να αποκτήσουν ιστορικά και πολιτιστικά σημεία αναφοράς. 	<p>1. Η τέχνη ως κοινωνική κριτική.</p> <p>Ρεαλισμός Αντίδραση προς την αστική τάξη και τις καθιερωμένες συμβάσεις της εποχής.</p> <p>Νέα Αντικειμενικότητα</p> <p>Νταντά Αντίδραση σε κάθε συμβατική καλλιτεχνική αντίληψη.</p> <p>Τα ready made του Μαρσέλ Ντισάν.</p>	<p>Παρατηρούν έργα τέχνης, υπό το πρίσμα κοινωνικών φαινομένων ή ιστορικών γεγονότων με τα οποία συνδέονται.</p> <p>Μελετούν απόσπασμα από το μανιφέστο του ρεαλισμού και εντοπίζουν στοιχεία του σε έργα τέχνης. Συγκρίνουν την άποψη του Κουρμπέ με αυτή του Matisse ο οποίος θέλει να είναι το έργο τέχνης μια <i>αναπαυτική πολυθρόνα</i> για τον θεατή.</p> <p>Επιχειρούν την παραγωγή ντανταϊστικού ποιήματος. Δοκιμάζουν να φτιάξουν έργο μέσω ανατροπής της λειτουργίας ενός χρηστικού αντικειμένου.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν το πώς χρησιμοποιήθηκε η τέχνη από τις διάφορες μορφές εξουσίας. • Να αναγνωρίζουν ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά της εικαστικής γλώσσας που την καθιστούν πιθανό εργαλείο προπαγάνδας. 	<p>Popart Μορφικός μιμητισμός εμπνευσμένος από τη λαϊκή κουλτούρα. Χρήση μηχανικών μεθόδων αναπαραγωγής.</p> <p>2 δώρα</p> <p>2.Η τέχνη ως Προπαγάνδα.</p> <p>2.1 Η τέχνη και οι μορφές έκφρασης της εξουσίας.</p> <p>Αιγυπτιακή τέχνη Η αιγυπτιακή αρχιτεκτονική και η εκμηδένιση καθετί του ανθρώπινου.</p> <p>2.2 Η τέχνη και οι στρατηγικές κυριάρχησής της εξουσίας.</p> <p>Baroque Υπερβολή, όγκος. Βάθος, ψευδαίσθηση. Θεατρικό ύφος, διακόσμηση. Εντυπωσιασμός, δύναμη.</p>	<p>Μελετούν απόσπασμα σχετικά με το πώς οι καλλιτέχνες της Popart "..."ενέταξαν στα έργα τους μοτίβα (...) των εικονογραφημένων περιοδικών..." με στόχο να μιλήσουν για τις συνθήκες της σύγχρονης μαζικής ζωής. Με αφετηρία έργα της Popart και στοιχεία της σημερινής πραγματικότητας, Να δημιουργήσουν έργο με τα χαρακτηριστικά του κινήματος.</p> <p>Μελετούν απόσπασμα από κείμενο της Ήντιθ Χάμιλτον σχετικά με τη <i>συντριπτική δύναμη</i> της αιγυπτιακής αρχιτεκτονικής. Ακολουθώντας αφού μελετήσουν μνημεία αρχιτεκτονικής της Αρχαίας Αιγύπτου, εντοπίζουν μορφικά στοιχεία τα οποία μαρτυρούν πρόθεση επιβολής μέσω της τέχνης.</p> <p>Επιχειρούν συγκριτική μελέτη αναφορικά με τα μορφολογικά στοιχεία των δύο στυλ (Μπαρόκ και Νεοκλασικισμού) στην αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική. Σύνδεση με τις βασικές διαφορές, κοινωνικές, οικονομικές...</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν βασικά επιχειρήματα υπέρ ή κατά της κοινωνικής συμμετοχής της τέχνης. • Να διαμορφώνουν προσωπική και τεκμηριωμένη άποψη υπέρ ή κατά της κοινωνικής συμμετοχής της τέχνης ή της απόλυτης αυτονομίας της. 	<p>Νεοκλασικισμός Παραδείγματα από αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική.</p> <p><u>Αναφορές</u>: Μήνυμα, προπαγάνδα. Δόγμα, σύστημα.</p> <p>2.3 Ολοκληρωτικά καθεστώτα.</p> <p>Πράξεις ταξινόμησης: "Εκφυλισμένη" τέχνη.</p> <p>Λογοκρισία.</p> <p>Καταστροφές.</p> <p>Διώξεις.</p> <p>1 δίωρο</p> <p>3. Η τέχνη ως ιδεολογία.</p> <p>3.1 Η τέχνη και η κοινωνική και πολιτική αμφισβήτηση</p> <p>Φεμινιστική τέχνη. Επίδραση των κινημάτων αμφισβήτησης της δεκαετίας του '60.</p> <p>Στρατευμένη τέχνη. Μορφές έκφρασης: τοιχοκολλήσεις,</p>	<p>Κάνουν συσχετισμό αναγεννησιακής με αρχαία ελληνική τέχνη (κλασική περίοδο). Ομοιότητες και διαφορές.</p> <p>Αναφέρονται σε σύγχρονα παραδείγματα κτιρίων-συμβόλων οικονομικής δύναμης.</p> <p>Διενεργούν έρευνα σχετικά με την έκθεση που διοργανώθηκε από το ναζιστικό κόμμα στο Μόναχο το 1937 με έργα μοντέρνα τέχνης. Συζητούν σχετικά με τις απαγορεύσεις και τις διώξεις που υπέστησαν οι δημιουργοί και τα έργα τους. Αναφέρονται στο είδος τέχνης το οποίο ήταν αποδεκτό από το καθεστώς, καθώς επίσης και στους σκοπούς που αυτό υπηρετούσε.</p> <p>Παρατηρούν έργα της φεμινιστικής τέχνης και εντοπίζουν τις επιδράσεις των αντίστοιχων κινημάτων της εποχής. Μελετούν απόσπασμα από κείμενο του Christopher Reed με τίτλο "Μεταμοντερνισμός και τέχνη της ιδιαίτερης ταυτότητας".</p> <p>Συγκρίνουν με έργα καλλιτεχνών της Λατινικής Αμερικής, π. χ.: Ντιέγκο</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται την ύπαρξη δεσμών ανάμεσα σε 	<p>σάτιρες, καρικατούρες, μανιφέστα.</p> <p><u>Αναφορές :</u> Δέσμευση, στράτευση, σύμβολα.</p> <p>Graffiti.</p> <p>Βίντεο-τέχνη Αμφισβήτηση της τηλεοπτικής εικόνας.</p> <p>Κακή ζωγραφική (Bad painting) Ειρωνεύεται τη σύγχρονη κοινωνία της πληροφόρησης.</p> <p>Happenings Κατάργηση των ορίων ανάμεσα στην τέχνη και τη ζωή.</p> <p>Εθνικάρτ Νέες τάσεις : οικολογία και τέχνη, ανακύκλωση και design...</p> <p>Αφίσα, διαφήμιση. Η διαφήμιση ως εργαλείο προπαγάνδας και η χρήση της εικαστικής γλώσσας.</p> <p>1 δώρο</p> <p>4. Η τέχνη στην υπηρεσία της κοινωνίας.</p>	<p>Ριβέρα. Αξιοποιούν τον τύπο ως πηγή πληροφοριών, καθώς επίσης το διαδίκτυο και τη σχολική βιβλιοθήκη.</p> <p>Καταγράφουν φωτογραφικά graffiti και συνθήματα από τους τοίχους της πόλης, που εκφράζουν δυσαρέσκεια και κοινωνική αμφισβήτηση. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματα στην τάξη.</p> <p>Προβληματισμός σχετικά με το πώς τα έργα διαφέρουν οπτικά, χρωματικά και λειτουργικά και περιγράφουν το πώς σχετίζονται με την ιστορία και τον πολιτισμό.</p> <p>Συζητούν σχετικά με τις αισθητικές επεμβάσεις στο δημόσιο χώρο και στο περιβάλλον.</p> <p>Εφαρμογή : δημιουργία διαφήμισης με τη χρήση της εικαστικής γλώσσας με τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο βιβλίο <i>Το Βλέμμα και η Εικόνα</i>.</p> <p>Επισημαίνουμε τις βασικές αρχές του Bauhaus και ζητούμε από τους μαθητές να κάνουν</p>
---	---	--

<p>διαφορετικούς καλλιτεχνικούς τομείς.</p>	<p>Σχολή Bauhaus Η μορφή ακολουθεί τη λειτουργία - κοινωνική ευθύνη του καλλιτέχνη.</p> <p>Arts and Crafts</p> <p>Κονστρουκτιβισμός</p> <p>1 δώρο</p> <p>5. Ηθικά ζητήματα στην τέχνη.</p> <p>Στοχασμός της Σαπφούς πάνω στην ηθική διάσταση της ομορφιάς.</p> <p>Ο Πλάτωνας εισάγει ηθικό ζήτημα για τις ενδεχόμενες επενέργειες της τέχνης -την επίδρασή της στο χαρακτήρα και τη συμπεριφορά, <i>Ιστορία Αισθητικών Θεωριών</i>, Monroe Beardsley, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 1989, σελ. 42.</p>	<p>συγκριτική μελέτη ανάμεσα σε κτίρια Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής (κέλυφος/συμμετρία/αξονικότητα/ρυθμός) και κτίρια Bauhaus (ασυμμετρία/λιτότητα/λειτουργικότητα). Ακολουθώς ζητούμε να εντοπίσουν τις μορφολογικές διαφορές και τη σχέση τους με την κάθε εποχή.</p> <p>Μελετούν το "<i>Ρεαλιστικό Μανιφέστο</i>" (Μόσχα 1920), όπου οι Κονστρουκτιβιστές καλλιτέχνες διακηρύσσουν μια "...νέα προσέγγιση της φύσης της τέχνης και της λειτουργίας της στη ζωή..."</p> <p>Μελετούν έργα καλλιτεχνών όπως ο Ναούμ Γκάμπο, Πέφσνερ και Ροτσένκο και εντοπίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.</p> <p>Μελετούν και σχολιάζουν το στοχασμό της Σαπφούς: «Ένας ωραίος είναι μόνο στην εμφάνιση ωραίος, ενώ ένα καλός είναι συνάμα και ωραίος».</p> <p>Μελετούν απόσπασμα κειμένου από την <i>Ιστορία της Αισθητικής</i> του Μ. Beardsley και ερευνούν τη σχέση ανάμεσα στη μίμηση του καλού στην τέχνη και την υιοθέτηση καλής συμπεριφοράς. Αντιστοιχίες με τη σύγχρονη εποχή/τέχνη</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν μεθόδους με τις οποίες οι θεσμοί (μουσεία, γκαλερί) επηρεάζουν την παραγωγή τέχνης. 	<p>1 δώρο</p> <p>6. Η τέχνη ως αυτοσκοπός. "Η τέχνη για την τέχνη". "Αισθητισμός"- η τέχνη πάνω απ' όλα, Oskar Wilde.</p> <p>Φορμαλισμός: άποψη σύμφωνα με την οποία η τέχνη είναι αποκλειστικά επεξεργασία μορφής. (Κινηματογράφος, λογοτεχνία, εικαστικές τέχνες).</p> <p>Αφηρημένη τέχνη ως ενασχόληση με την ίδια την εικαστική γλώσσα.</p> <p>1 δώρο</p> <p>7. Η τέχνη, ο καλλιτέχνης και το κοινό. Ο Ουμπέρτο Έκο δηλώνει ότι γράφει σκεφτόμενος τον αναγνώστη. Σκοπός του η δημιουργία κατάλληλου "χώρου" για τον αναγνώστη να επιτευχθεί στην αρχή του έργου.</p>	<p>(π.χ. Κινηματογράφος, τηλεόραση).</p> <p>Μελετούν και σχολιάζουν την άποψη του Μπένιαμιν: "Η αλλοτρίωση-της (ανθρωπότητας) έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο, που την κάνει να βιώνει την ίδια - της την καταστροφή σαν αισθητική απόλαυση πρώτου μεγέθους". W. Benjamin.</p> <p>Σε συνεργασία με το φιλόλογο επιχειρούμε διαθεματική προσέγγιση. Θέμα μας: "Το έργο τέχνης αποχτά δική του ζωή".</p> <p>Μελετούν κείμενου του Γκιγιώμ Απολλιναίρ, στο οποίο ο συγγραφέας ανιχνεύει στοιχεία αφαίρεσης στα έργα Κυβιστών ζωγράφων της εποχής.</p> <p>Προβληματίζονται σχετικά με την ιδέα του Ουμπέρτο Έκο, της <i>κατασκευής του αναγνώστη</i>. Ο Έκο δήλωσε πως οι πρώτες 100 σελίδες στο βιβλίο του <i>Το Όνομα του Ρόδου</i> αποτελούν μέθοδο μύησης του αναγνώστη και εισαγωγής του στο 'χώρο' του έργου.</p>
---	--	--

	<p>7.1 Η τέχνη στο δημόσιο χώρο. Αναφορά σε έργα τέχνης στο δημόσιο χώρο, καλλιτεχνών όπως ο Krzysztof Wodiczko, οι οποίες λειτουργούν ως στρατηγικές αμφισβήτησης των αστικών δομών.</p> <p>8. Η τέχνη και οι χώροι έκθεσης και διάδοσης.</p> <p>Οι χώροι έκθεσης και τα ιδρύματα μπορούν να αναδείξουν (Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός), αλλά μπορούν και να χειραγωγήσουν την τέχνη (π.χ. Graffiti σε μουσεία).</p> <p>9. Η τέχνη και η οικονομία : Δημοπρασίες, αγορές, παραγγελίες...</p> <p><u>Αναφορές :</u> Χρήμα, διακίνηση, εμπόρευμα, κατανάλωση, εμπορική αξία.</p> <p>Οι ενότητες 6,7,8 και 9 σε 2 δώρα</p>	<p>Ερευνούν τις εικαστικές προτάσεις του καλλιτέχνη, οι οποίες αποτελούν εργαλεία διευκόλυνσης και ενσωμάτωσης στον αστικό χώρο, ατόμων τα οποία βρίσκονται συνήθως στο περιθώριο, όπως για παράδειγμα αστέγοι, μετανάστες...</p> <p>Μελετούν απόσπασμα από το βιβλίο του Χ. Ρηντ σχετικά με την αγορά τέχνης και το φαινόμενο κατασκευής διασημοτήτων.</p> <p>Αναφέρονται στους μηχανισμούς μουσείων και ιδρυμάτων οι οποίοι καταφέρνουν να ανατρέψουν έργα στρατευμένης τέχνης μέσω της ιδιοποίησης και της απογύμνωσής τους.</p>
--	--	---

4ος ΑΞΟΝΑΣ

"ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ" και "Η ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ" 2 Δώρα

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι		Οι μαθητές μελετούν

<p>ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν τα νοήματα της τέχνης με το θεσμικό της πλαίσιο (τον τρόπο παρουσίασης ενός δημιουργήματος. Σχέση καλλιτέχνη-θεατή). • Να κατανοούν τη σημασία του οπτικού πολιτισμού ο οποίος περιλαμβάνει τους καλλιτέχνες αλλά δεν περιορίζεται σ' αυτούς (περιλαμβάνει εικόνες, αντικείμενα, ιδέες). • Να εντοπίζουν την καλλιτεχνική παράμετρο σε μη καλλιτεχνικές δραστηριότητες. • Να επιχειρηματολογούν για τον πολύπλοκο ρόλο της τέχνης στην μόρφωση και καλλιέργεια των ανθρώπων. • Να μπορούν να αποκωδικοποιούν τα μηνύματα στις εικόνες. • Να διακρίνουν την εικαστική πλευρά της γραφής και να προτείνουν τις δικές τους λύσεις 	<p>1. Ο κόσμος της τέχνης Περιγραφή του θεσμικού πλαισίου της τέχνης και σύγκριση με άλλες εποχές.</p> <p>2. Η χρησιμότητα της τέχνης.</p> <p>3. Η παιδευτική αξία της τέχνης.</p> <p>4. Είναι η τέχνη γλώσσα;</p> <p>5. Εννοιολογική τέχνη.</p> <p>6. Η τέχνη και οι χώροι έκθεσης και διάδοσης. Οι χώροι έκθεσης και τα ιδρύματα μπορούν να αναδείξουν (Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός), αλλά μπορούν και να χειραγωγήσουν την τέχνη (π.χ. Graffiti σε μουσεία).</p> <p>6.1. Η τέχνη και αξία. Δημοπρασίες, αγορές, παραγγελίες...</p> <p><u>Αναφορές :</u> Χρήμα, διακίνηση, εμπόρευμα, κατανάλωση,</p>	<p>κείμενο από το βιβλίο του γλύπτη Ροντέν που αποτελεί απόσταγμα της μακράς του εμπειρίας.</p> <p>Μελετούν το κείμενο του Όσκαρ Ουάιλντ, "Ο κριτικός ως δημιουργός" και περιγράφουν τις δυνατότητες που ο συγγραφέας αποδίδει στον κριτικό.</p> <p>Σχολιάζουν κείμενα παρουσιάσεων εκθέσεων από κριτικούς, ή ιστορικούς τέχνης.</p> <p>Μελετούν Bauhaus και τη μετατροπή χρηστικών αντικειμένων σε έργα τέχνης.</p> <p>Συζητούν, προβληματίζονται και σχολιάζουν το "αξίωμα της εσωτερικής αναγκαιότητας της τέχνης" του Kandinsky.</p> <p>Προσέχουν: "Η όραση έρχεται πριν από τις λέξεις. Το παιδί κοιτάζει και αναγνωρίζει πριν μπορέσει να μιλήσει". (Η Εικόνα και το Βλέμμα).</p> <p>Συνθέτουν ένα μήνυμα για μια διαφήμιση</p> <p>Αναζητούν κείμενα που παρουσιάζουν την τέχνη ως γλώσσα και αναφέρονται στο γλωσσικό της ιδίωμα (σύμβολα, σημεία, μορφικά στοιχεία...) Το άγνωστο αριστούργημα, Ονόρε Ντε Μπαλζάκ.</p>
---	--	--

<p>ανάλογα με το μήνυμα και τον αποδέκτη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους διαφορετικούς πόλους έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί στον κόσμο της τέχνης: Καλλιτέχνης, κριτικός, ιστορικός, συλλέκτης. • Να αναλύουν ένα έργο ως προς τη μορφή, το περιεχόμενο και να διατυπώνουν υποθέσεις ως προς το βαθύτερο νόημά τους. • Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν όρους σχετικούς με την αισθητική ανάλυση όπως: ακαδημαϊκός, πρωτοπορία, παράθεση, εννοιολογικός, περιβάλλοντα, Event/συμβάν, installation, δράση, Happening, πολλαπλό, διαπερατό/penetrable, Pop, μοντέρνο, μεταμοντέρνο, Multy-Media, ψηφιακό, Read-Made, μαλακή γλυπτική, Underground, Body Art, χειρονομακός, Ναϊφ, Gestalt, 	<p>εμπορική αξία.</p> <p>7.Η σημασία του πλαστικού προβληματισμού στις εικαστικές τέχνες: Υλικά, φόρμα, δομή. Η σχέση μεταξύ φόρμας και νοήματος.</p> <p>8.Η οργάνωση μιας έκθεσης.</p> <p>8.1 Ο ρόλος των μουσείων</p> <p>8.2 Ο ρόλος των γκαλερί</p> <p>8.3 Επιμέλεια έκθεσης</p> <p>9. Συλλέκτες και συλλογές.</p> <p>Όλη η ενότητα σε 2 δώρα</p>	<p>Μελετούν έργα των John Bal dessari και Joseph Kosuth. Κάνουν παρουσίαση των έργων αυτών για έκθεση σε γκαλερί.</p> <p>Μελετούν απόσπασμα από το βιβλίο του Χ. Ρηνη σχετικά με την αγορά τέχνης και το φαινόμενο κατασκευής διασημοτήτων.</p> <p>Αναφέρονται στους μηχανισμούς μουσείων και ιδρυμάτων οι οποίοι καταφέρνουν να ανατρέπουν έργα στρατευμένης τέχνης μέσω της ιδιοποίησης και της απογύμνωσής τους.</p> <p>Ερμηνεύουν και ασκούν κριτική στην εργασία των άλλων παιδιών, εστιάζοντας στα θετικά αλλά και αρνητικά στοιχεία. Υποστηρίζουν με επιχειρήματα την άποψή τους.</p> <p>Αναπτύσσουν γραπτό και προφορικό σχολιασμό των προσωπικών τους εργασιών (π.χ. καταγραφή και συζήτηση σχετικά με τις ιδέες τους, περιγραφή της διαδικασίας εκτέλεσης, εύρεση τίτλου στο έργο τους).</p> <p>Δημιουργούν ομάδες και εμπλέκονται στη δημιουργική διαδικασία, καθώς και στην ανάπτυξη πρωτοβουλίας για συνεργασίες, προώθηση και διάχυση ιδεών.</p> <p>Χωρίζονται σε ομάδες</p>
--	--	--

<p>αμφισημία, πολυσημία, πολλαπλή ανάγνωση, αυτονομία, αυτοαναφορικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εμπλέκονται σε δημιουργικές δραστηριότητες ατομικά, ή σε συνεργασία με τους συμμαθητές τους με σκοπό την εμπειρική εφαρμογή. • Να αναπτύσσουν συνεργασίες και ανταλλαγές με άλλα σχολεία με στόχο να εμπλουτίσουν τις πολιτιστικές τους δραστηριότητες. 		<p>κάνουν έρευνα με κοινό θέμα, αλλά από διαφορετική σκοπιά με στόχο τη δημιουργική αντιπαράθεση.</p> <p>Χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή για τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το θέμα τους, π.χ. αναζητούν κείμενα κι άλλο οπτικό και αρχειακό υλικό από ιστοσελίδες μουσείων, γκαλερί, βιβλιοθηκών και βάσεις δεδομένων σχετικές με τον πολιτισμό.</p> <p>Συζητούν για τις αισθητικές επεμβάσεις στο δημόσιο χώρο και στο περιβάλλον γενικότερα.</p> <p>Παρατηρούν έργα τέχνης, υπό το πρίσμα κοινωνικών φαινομένων ή ιστορικών γεγονότων με τα οποία συνδέονται.</p> <p>Επισκέπτονται χώρους τέχνης και επιχειρούν τη συγγραφή σχετικού κριτικού κειμένου.</p> <p>Παρουσιάζουν το εικαστικό τους έργο, και οργανώνουν ομαδικές εκθέσεις με έργα συμμαθητών τους στο σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον πάνω σε κοινά οργανωμένους άξονες.</p> <p>Επισκέπτονται καλλιτεχνικά εργαστήρια, ή προσκαλούν καλλιτέχνες στο χώρο του σχολείου.</p> <p>Κάνουν έρευνα στον τύπο, περιοδικό και ημερήσιο, με σκοπό να ενημερωθούν</p>
---	--	--

		<p>σχετικά με την πολιτιστική δραστηριότητα στην πόλη.</p> <p>Οργανώνουν εικαστική έκθεση σε χώρο του σχολείου ή της κοινότητας, παρουσιάζοντας έργα τους και αναλαμβάνοντας ρόλο επιμελητή και κριτικού.</p>
--	--	---

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ ΚΕΡΑΜΙΚΗ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Κεραμικής είναι η γενικότερη γνωστική και πνευματική καλλιέργεια του μαθητή σε θέματα που αφορούν την Ελληνική και Παγκόσμια Κεραμική τέχνη καθώς και η ευρύτερη διαμόρφωση της αισθητικής του αγωγής και παιδείας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ ΤΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ			
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (5 ΩΡΕΣ)			
Α/Α	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1.1.	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>Να γνωρίσουν σημαντικούς σταθμούς στην ελληνική κεραμική τέχνη.</p>	<p>Βασικές ιστορικές και αισθητικές γνώσεις για την ελληνική κεραμική τέχνη.</p>	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>Μελετούν σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία της ελληνικής κεραμικής: νεολιθική, κυκλαδική, μινωική κεραμική, γεωμετρική, αρχαία ελληνική κεραμική, κυπριακή, βυζαντινή και λαϊκή κεραμική.</p>
1.2.	<p>Να γνωρίσουν σημαντικούς σταθμούς στην παγκόσμια κεραμική τέχνη.</p>	<p>Βασικές ιστορικές και αισθητικές γνώσεις για την παγκόσμια κεραμική τέχνη .</p>	<p>Μελετούν την ευρωπαϊκή κεραμική, την κεραμική στην Ασία την κεραμική στη Βόρεια και Νότια Αμερική, την αφρικανική κεραμική κ.ά.</p>

1.3.	Να γνωρίσουν έργα σύγχρονης κεραμικής.	Γνωριμία με έργα σύγχρονης κεραμικής.	Μελετούν έργα σύγχρονης κεραμικής και διατυπώνουν αισθητικές κρίσεις και απόψεις.
ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ - ΣΧΕΔΙΟ (5 ΩΡΕΣ)			
A/A	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2.1.	Να μελετήσουν και να αναλύσουν σχεδιαστικά τα αρχαία Ελληνικά αγγεία.	Μελετούν τα αρχαία Ελληνικά αγγεία.	Επιλέγουν και σχεδιάζουν αγγεία από τις αρχαίες Ελληνικές φόρμες.
2.2.	Να γνωρίσουν τις πέντε φόρμες και να σχεδιάσουν τα δικά τους αγγεία.	Γνωρίζουν τις πέντε φόρμες: 1. (II), 2. (Λ), 3. (V), 4. (( )), 5. ( ) ( ) που εμπεριέχονται σε ισορροπημένη αναλογία σε κάθε σχήμα δοχείου.	Σχεδιάζουν σειρά δοχείων με διαφορετικά σχήματα με βάση τις πέντε φόρμες. Επιλέγουν και δίνουν έμφαση σε μία από αυτές.
2.3.	Να γνωρίζουν διαφορετικούς τρόπους χειρισμού των οπτικών στοιχείων για τη δημιουργία μοτίβων.	Χειρισμός των οπτικών στοιχείων (μεταφορά, περιστροφή, κατοπτρισμός, συστολή, διαστολή) για τη δημιουργία μοτίβων.	Εφαρμόζουν στην πράξη τις γνώσεις που απέκτησαν αξιοποιώντας κατάλληλα οπτικά στοιχεία όπως: μεταφορά, περιστροφή, κατοπτρισμός, συστολή, διαστολή για τη δημιουργία μοτίβων.
ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΥΛΙΚΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ (30 ΩΡΕΣ)			
	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3.1.	Να γνωρίσουν τα βασικά εργαλεία της κεραμικής και να μάθουν να τα χρησιμοποιούν.	Βασικά εργαλεία κεραμικής	Ασκούνται στη χρήση των εργαλείων κεραμικής.
3.2.	Να έλθουν σε επαφή με τον πηλό, να αρχίσουν να ελέγχουν το υλικό και να δημιουργήσουν τις πρώτες φόρμες.	Επαφή με τον πηλό	Ασκούνται στο πλάσιμο και δημιουργούν τις πρώτες φόρμες.
3.3.	Να εξοικειωθούν με τη φύλαξη του υλικού και των κατασκευαζόμενων αντικειμένων.	Διαδικασία στεγνώματος της φόρμας.	Μαθαίνουν να τυλίγουν και να προστατεύουν τις φόρμες τους με βρεμένα πανιά και

			διαφανές νάιλον για να μη στεγνώνουν.
3.4.	Να γνωρίσουν τα είδη των πηλών και να κατανοήσουν την πλαστικότητα μέσω των διαφορετικών τεχνικών της πηλοπλαστικής.	Τεχνική της αφαίρεσης. Τεχνική της πίεσης. Τεχνική του κορδονιού.	Δημιουργούν απλά αντικείμενα διαφορετικών σχημάτων με την τεχνική της πίεσης (τσιμπητό), της αφαίρεσης πηλού, του κορδονιού.
3.5.	Να κατασκευάζουν απλές φόρμες με την τεχνική του φύλλου.	Κατασκευή απλής κυλινδρικής φόρμας με φύλλο πηλού.	Κατασκευάζουν μια απλή κυλινδρική φόρμα με την τεχνική του φύλλου.
3.6.	Να κατασκευάζουν απλές φόρμες με την τεχνική του κορδονιού.	Κατασκευή απλής φόρμας με κορδόνι.	Επιλέγουν μια φόρμα της νεολιθικής περιόδου, την σχεδιάζουν σε κλίμακα και δημιουργούν το δικό τους κεραμικό αγγείο με την τεχνική του κορδονιού.
3.7.	Να είναι ικανοί να παράγουν ανοιχτά αγγεία με την τεχνική της πίεσης φύλλου σε καλούπι αναγνωρίζοντας τη σημασία από λειτουργική και αισθητική άποψη των τριών μερών (βάση, σώμα, χείλος) που αποτελούν ένα ανοιχτό αγγείο.	Κατασκευή απλής φόρμας με φύλλο.	Κατασκευάζουν φύλλα πηλού διαφορετικής διαμέτρου και παράγουν μια σειρά ανοιχτών αγγείων (μπολ) πιέζοντας ισομερώς σε διαφορετικού σχήματος και μεγέθους μήτρες-καλούπια. Προσθέτουν βάση με ισόπαχο κορδόνι πηλού.
3.7.	Να γνωρίσουν τη διαδικασία κατασκευής αφηρημένης φόρμας με βάση μια ιδέα.	Διαδικασία κατασκευής αφηρημένης εκφραστικής φόρμας (σκίτσο πρόπλασμα, δημιουργία καλουπιού, τοποθέτηση φύλλου πηλού στο καλούπι, ρετουσάρισμα).	Σχεδιάζουν και δημιουργούν μια αφηρημένη φόρμα με βάση μια ιδέα.
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ (10 ΩΡΕΣ)			

Α/Α	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4.1.	Να αναγνωρίζουν τους βασικούς τρόπους διακόσμησης των αγγείων.	<p>Τρόποι διακόσμησης των αγγείων. Χωρισμός της επιφάνειας του αγγείου σε οριζόντιες ή κάθετες ζώνες (νεολιθικός, μυκηναϊκός τρόπος κλπ.) ή αντιμετώπιση της επιφάνειας του αγγείου σαν ενιαίο σύνολο (μινωική, κυπριακή κεραμική).</p> <p>Εγχάρκτη διακόσμηση. Επιπεδόγλυφη διακόσμηση Γραπτή διακόσμηση.</p>	Συζητούν τρόπους διακόσμησης αγγείων βάσει παραδειγμάτων από τη νεολιθική, τη μυκηναϊκή, την μινωική την κυπριακή και την βυζαντινή κεραμική.
4.2.	Να εξοικειωθούν με την τεχνική της χάραξης «μεταφέροντας» το σχέδιό τους στην κεραμική επιφάνεια. Να γνωρίσουν την κεραμική με πυροχρώματα.	<p>Τεχνικές διακόσμησης (πινέλα, εμβάπτιση, αερογράφος). Η δημιουργία ρυθμού από την εναλλαγή χαραγμένων και μη περιοχών. Υαλώματα. Παρασκευή υαλωμάτων. Πυροχρώματα (ισλαμική, σκυριανή, λαϊκή και σύγχρονη κεραμική). Επίδειξη της τεχνικής διακόσμησης με πυροχρώματα κάτω από υάλωμα. Διαφανές υάλωμα. Χρωματισμός με οξείδια και πυροχρώματα. Ο ρόλος του (Al₂O₃) και του (SiO₂) στο υάλωμα.</p>	Διακοσμούν τα έργα τους εφαρμόζοντας διάφορες τεχνικές και τα γυαλώνουν.
4.3.	Να γνωρίσουν τον τρόπο παραγωγής και χρήσης διάφανων και χρωματιστών γυαλωμάτων και την τεχνική των πυροχρωμάτων με πινέλο κάτω από υάλωμα.	<p>Χρωματισμός υαλωμάτων. Διαφανές ανοιχτό κίτρινο, ανοιχτό πράσινο για την βυζαντινή εγχάρκτη και διαφανές για την τεχνική των πυροχρωμάτων. Εγχάρκτη κεραμική με λευκό μπαντανά (Βυζαντινή κεραμική, παραδοσιακή, σύγχρονη) σε κόκκινο σώμα. Βάψιμο των ψημένων εγχάρκτων</p>	Βάφουν τα ψημένα εγχάρκτα αγγεία με ανάλογο διαφανές ή χρωματιστό υάλωμα. Ζωγραφίζουν με πινέλα και πυροχρώματα. Όταν τελειώσουν τα γυαλώνουν με διαφανές.

		αγγείων με εμβάπτιση ή αερογράφο.	
4.4.	Να δημιουργούν αντικείμενα με επιρροές από τον κυκλαδικό πολιτισμό και να προτείνουν λύσεις για τη διακόσμηση αγγείου.	Εγχάρακτη διακόσμηση. Μπαντανάδες: Φυσικοχημική ανάλυση. Ο ρόλος των οξειδίων αλουμινίου (Al ₂ O ₃) και πυριτίου (SiO ₂) στην πρόσφυση του μπαντανά στον πηλό. Μπαντανάδες για ωμό, στεγνό, ψημένο πηλό. Χρωματισμός των μπαντανάδων με οξείδια και πυροχρώματα. Παραγωγή άσπρου, κόκκινου, μαύρου μπαντανά.	Δημιουργούν αντικείμενα με επιρροές από τον κυκλαδικό πολιτισμό και φινίρουν, λειαινώντας με κουτάλι, βότσαλο, αχάτι ή μαλακό πανί. Διακοσμούν χαράσσοντας και πιέζοντας λοξά με ένα αιχμηρό αντικείμενο (ξύλινη ή μεταλλική βελόνα).
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΨΗΣΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΑΛΩΜΑΤΟΣ (4 ΩΡΕΣ)			
A/A	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5.1.	Να αναγνωρίζουν ότι οι διαφορετικές ποιότητες των υαλώματων οφείλονται στην διαφορετική χημική σύστασή τους, τη διαφορετική θερμοκρασία όπτησης του υαλώματος και στον διαφορετικό τρόπο ψησίματος.	Γυαλώματα χαμηλής, μεσαίας, υψηλής θερμοκρασίας Γυαλώματα διαφανή, κρακελέ, καλυπτικά, ματ, κρυσταλλικά. Ο ρόλος των εύτηκτων και δυστήκτων οξειδίων στην ποιότητα του υαλώματος.	Εφαρμόζουν και πειραματίζονται με υαλώματα σε δοκιμαστικά πλακίδια. Τοποθετούν τα αντικείμενα στο φούρνο.
5.2.	Να γνωρίζουν τη διαδικασία και τα στάδια ψησίματος.	Κλίβανοι και φούρνοι. Μέθοδος γεμίσματος του φούρνου.	Εξοικειώνονται με τις αρχές γεμίσματος, ψησίματος και αδειάσματος του φούρνου με επίδειξη και παρακολούθηση της διαδικασίας.
5.3.	Να δημιουργήσουν μια ενδιαφέρουσα επίπεδη σύνθεση πλακιδίων μικρών διαστάσεων.	Πειραματισμοί.	Δημιουργούν επίπεδη σύνθεση Α3 μεγέθους, χωρισμένης σε διαφορετικού μεγέθους πλακίδια. Φινίρουν τα επιμέρους πλακίδια ώστε να εφαρμόζουν καλά (χωρίς κενά) το ένα δίπλα

			στο άλλο. Διακοσμούν με τη χρήση διάφορων τεχνικών και εργαλείων. Τα τοποθετούν σε ξύλινες επιφάνειες, τα σκεπάζουν, να στεγνώσουν βαθμιαία. Τα ψήνουν. Δημιουργούν ενιαία ομαδικής σύνθεσης.
--	--	--	---

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. Γενικός σκοπός της διδασκαλίας των Μέσων Μαζικών Επικοινωνίας- Η Φιλοσοφία του Προγράμματος

Το πεδίο των Μαζικών Μέσων Επικοινωνίας εισάγεται ως αυτοτελές αντικείμενο σπουδών στα προγράμματα των Καλλιτεχνικών Σχολείων (δεν υφίσταται τέτοιο διδακτικό αντικείμενο στο πρόγραμμα των Γενικών Λυκείων της Χώρας) ενταγμένα στο πλαίσιο της αισθητικής αγωγής και των σκοπών της, όπως αυτοί περιγράφονται στα συναφή ΦΕΚ και ειδικότερα στην Κατεύθυνση Θέατρο-Κινηματογράφος.

Το σύγχρονο σύμπαν των ΜΜΕ είναι ένας πολυτροπικός κόσμος ήχου, λόγου και εικόνας που συνενώνει ουσιαστικά τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά όλων των επαναστατικών φάσεων στην επικοινωνία των ανθρώπων, όπως προφητικά προσδιορίστηκε από τον Marshall McLuhan³ στη δεκαετία του 1960. Ο άξονας οικοδόμησης αυτού του κόσμου είναι η πληροφόρηση, που συνίσταται στην ανεύρεση, στην αποσαφήνιση και στη διάχυση των πληροφοριών με σκοπό την αξιοποίησή τους από τον αποδέκτη, τον άνθρωπο-πολίτη και το κοινωνικό σύνολο, αυτό δηλαδή που θεωρητικά και πρακτικά επιτελεί η δημοσιογραφία. Παράλληλα όμως άμεσα πλέον συνδεδεμένος με την ψηφιακή επανάσταση είναι ένας κόσμος που δεν τον διαλέγει πια κανείς, αλλά κυριαρχεί ορμητικά στη ζωή μας, δημόσια και ιδιωτική, με τους ήχους, τις εικόνες, το λόγο σε πολυποικίλες ευρηματικές συνθέσεις που ελκύουν και απενεργοποιούν κάποτε παρελκυστικά τα κριτικά και αισθητικά αντανakλαστικά μας.

Αυτός ο πολυμεσικός κόσμος δεν μπορεί πλέον να είναι αποκλεισμένος από τα μαθησιακά αντικείμενα του Σχολείου, καθώς μέσα από τα ΜΜΕ διαμορφώνουμε την αντίληψή μας για τον παγκοσμιοποιημένο πλανήτη μας, κάτι που δεν μπορεί να μας παρέχει η άμεση, περιορισμένης ακτίνας, εμπειρία των κοινωνικών μας μικρόκυκλων. Είναι ταυτόχρονα περιβάλλον παραγωγής διαφόρων τύπων λόγου ποικίλης απόβλεψης μέσω του οποίου διαδίδεται οποιοσδήποτε άλλος εκφερόμενος λόγος. Τα σύγχρονα ΜΜΕ έχουν ανατρέψει ριζικά τον τρόπο της αυτοσυναίσθησής μας, το ρόλο μας ως πολιτών, την αντίληψή μας για τις ανθρώπινες σχέσεις και ορίζουν πλέον ένα σύνθετο διαδραστικό πεδίο επικοινωνίας και πολιτισμού. Ακριβώς αυτή η καταλυτική πολλαπλή σημαντικότητά τους ως μέσα πληροφόρησης/ενημέρωσης αλλά και πολιτισμικής επιρροής καθιστούν αναγκαία για τον νέο υπό κοινωνικοποίηση άνθρωπο την οργανωμένη γνώση αυτού του εκ πρώτης όψεως χαστικού κόσμου του πληροφοριακού καταγισμού. Το μέσο έχει λάθρα αλλάξει το μήνυμα και εμείς ακόμη δεν το έχουμε συνειδητοποιήσει όσο αγνοούμε όχι μόνο τα τεχνικά του χαρακτηριστικά, αλλά και τον αχαρτογράφητο πλούτο του, όχι μόνο τις σκοτεινές πλευρές του αλλά και τις δημιουργικές του οάσεις, και εν γένει όλη τη φιλοσοφία που τον υποστηλώνει.

³ Στο Marshall McLuhan (1911-1980), το φιλόσοφο αυτόν της επικοινωνίας, ανήκει η γνωστή φράση «το μέσο είναι το μήνυμα», η οποία σηματοδότησε μια επαναστατική θεώρηση του φαινομένου της ανθρώπινης επικοινωνίας.

Με τα παραπάνω δεδομένα και στο φιλόδοξο και αναγκαίο πλαίσιο λοιπόν μιας οπτικοακουστικής αγωγής που θεμελιώνεται με τα Νέα Προγράμματα σπουδών στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο η απαραίτητη συνέχεια στο (Καλλιτεχνικό) Λύκειο, πρέπει να είναι η εστιασμένη στο συγκεκριμένο αντικείμενο εκπαίδευση και παιδεία, το οποίο όμως επανακαθορίζεται στο φως των ριζικών αλλαγών που προαναγγέλλει η ψηφιακότητα. Από τον καθιερωμένο στην Ελλάδα όρο των *Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης* οδεύουμε προς τα *Μαζικά Μέσα Επικοινωνίας*, όρος με τον οποίο συνδηλώνεται ότι η μαζικότητα της απεύθυνσης δεν αναιρεί την ύπαρξη αμφίδρομης και εξατομικευμένης επικοινωνίας. Εάν τα ΜΜΕ αντιμετωπιστούν ως ένα σύμπαν «διανοητικής ποικιλίας»⁴, που περιλαμβάνει όχι μόνο αναφορικής στόχευσης λόγο αλλά και αισθητικές περιοχές και φέρει τη δικού του στίγματος αισθητική, απόλυτα όμορη με αυτήν της κινηματογραφικής τέχνης, εάν εγκύψουμε στην εσωτερική δυναμική τους και τα αναγνώσομε έσωθεν μακριά από δαιμονοποιήσεις και αμυντική (αν όχι φοβική και ενοχική) στάση απομακρυνόμενοι από στερεοτυπικές αντιλήψεις που ανάγουν όψεις των ΜΜΕ σε κυρίαρχα χαρακτηριστικά τους, θα μπορέσουμε να διαγράψουμε το περίγραμμα μιας επωφελούς και παραγωγικής ένταξης του υπό κοινωνικοποίηση νεαρού μαθητή/μαθήτρια* και μελλοντικού πολίτη σε αυτόν τον κόσμο. Εντός αυτού του πλαισίου ο εκπαιδευμένος και καλλιεργημένος αποδέκτης-δημιουργικός χρήστης, κριτικός αναγνώστης και ασφαλής περιηγητής θα επιζητήσει ως μελλοντικός άνθρωπος και πολίτης απαιτητικά την υπέρβαση της παρούσας οργάνωσης και την αποβολή των παρασιτικών στοιχείων και των ευτελών επικοινωνιακών τεχνασμάτων οδηγώντας σε ένα υψηλότερης στάθμης διανοητικής και αισθητικής επικοινωνιακό τοπίο.

Η εντυπωσιακή χρηστική (εργαλειακού επιπέδου) ευκολία των μαθητών, των λεγόμενων γενεών του Web στα ψηφιακά αντικείμενα, δεν καθιστά περιττή αλλά αντιθέτως επιβάλλει μια πλήρη αγωγή για τα Μέσα, που οφείλει να παρέχει το σύγχρονο σχολείο, έτσι ώστε να συνειδητοποιήσουν κριτικά τη θέση τους και τη δράση τους μέσα σε αυτό το σύμπαν. Η μονοδιάστατη θεώρηση των Μέσων ως αθυρμάτων της πολιτικής και οικονομικής εξουσίας τα εξοβέλιζε ως ανυπόληπτα από το γνωστικό πεδίο των μαθητών, αυτά που ορίζουν με τη διαμεσολάβησή τους μια νέα αντίληψη του κόσμου στον οποίο ζούμε. Χωρίς να αγνοείται η πραγματικότητα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ΜΜΕ και των φαινομένων καθυποταχής σε αυτήν των δημόσιων πολιτικών, η εστίαση σε αυτό και μόνο και η έμμονη ρητορική πολεμική, όπως επιτυχέστατα και επωφελώς για όλους διατύπωσε ο Bourdieu σφυρηλατώντας την πάντοτε αναγκαία κριτική μας εγρήγορη, δεν συμβάλλει πραγματικά στο μέγιστο στην ποιοτική μετάβαση από τη μαζική κοινωνία του θεάματος και της οπτικοακουστικής κατανάλωσης στη δημιουργία ενός πολυπληθούς μεν αλλά όχι μαζικού δικτύου από κρίνοντες αποδέκτες που θα προσλαμβάνουν ψηφιακά εγγραμματοσμένοι, με ανθρωπιστικό αξιακό σύστημα και θα αποκωδικοποιούν με ευαίσθητες κεραίες τα πρόδηλα αλλά και τα άδηλα και λανθάνοντα μηνύματά τους. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο πρόσληψης το Πρόγραμμα Σπουδών αποβλέπει όχι στο πώς να αποτρέψει το αρνητικό αλλά στο πώς θα χτίσει το θετικό σκοπεύοντας δηλαδή στη δημιουργία ενός κρίνοντος πολίτη που ψηφιακά αλφαριθμητισμένος θα μπορεί να διαβάζει «ανάμεσα στις γραμμές» οδηγώντας στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του.

Έως σήμερα η όλη επαφή των μαθητών με αυτόν τον κόσμο είναι συναφείς, αποσπασματικές όμως, δημιουργικές δράσεις, όπως η έκδοση μιας (ηλεκτρονικής) εφημερίδας στο πλαίσιο των διαθεματικών ερευνητικών εργασιών, Διαδικτυακό Ραδιόφωνο ή το απλούστερο συλλογή αποκομμάτων από τον Τύπο, χωρίς όμως να έχει προηγηθεί μια χαρτογράφηση αυτού του επικοινωνιακού τοπίου και γνωριμία των μαθητών με τα είδη που παράγονται ή φιλοξενούνται εντός του. Η περιορισμένη έκταση συναφείς ενότητες των σχολικών εγχειρίδιων δεν προσφέρουν αυτήν την αναγκαία εποπτική θεώρηση και δεν καλλιεργούν τελικά τον επονομαζόμενο μιντιακό γραμματισμό (αλφαριθμητισμό των Μέσων)⁵, την προσληπτική με άλλα λόγια ευλυγισία απέναντι σε ποικίλα κείμενα διαφορετικής απόβλεψης που συγκατακούν κάτω από το επικοινωνιακό στέγαστρο των ΜΜΕ.

Αυτός ακριβώς είναι και ο γενικός σκοπός της διδασκαλίας αυτού του μαθήματος δηλαδή η ανάπτυξη της ικανότητας της αποκωδικοποίησης και της δημιουργικής ανακωδικοποίησης από τους μαθητές των ποικιλότροπων πληροφοριών μέσα από τη λογική, τα συναισθήματα, τη φαντασία τους, της αξιοποίησής δηλαδή των Μέσων ως

⁴ Μπ. Κόβατς., Τ. Ρόζενστιλ, *Εισαγωγή στη Δημοσιογραφία. Τι Πρέπει να γνωρίζουν οι Άνθρωποι των Μέσων και Τι Πρέπει να Αναμένει η Κοινή Γνώμη*, Αθήνα, Καστανιώτη 2004, 238-239.

* Διευκρινίζεται ότι η χρήση μόνο του αρσενικού γένους της λέξης εφεξής, επιλέγεται αποκλειστικά για οικονομία λόγου.

⁵ Ο γραμματισμός στα Μέσα είναι επίκεντρο εκπαιδευτικού και επιστημονικού ενδιαφέροντος στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α. καθιστώντας τα ΜΜΕ ένας επαγωγό, διεπιστημονικό, διαλογικό πεδίο πρόσφορο για όλα τα μαθήματα. Βλ. σχετικές διαδικτυακές διευθύνσεις: 29.

πραγματικού δίαυλου επικοινωνίας και όχι συναισθηματικής αποξένωσης και εθελουφλίας, για να το εκλάβουν ως πεδίο δημιουργικής δράσης κι όχι παθητικής εισδοχής έτοιμων κατασκευασμάτων, για την γνωριμία του από τον άλλου, που χάρη στα Μέσα είναι ωσει παρών και απολαμβάνει την αλληλεγγύη χάρη στη δυνατότητα δημοσιοποίησης. Η προσέγγιση λοιπόν είναι όπως αρμόζει στη φύση του αντικειμένου, αφενός επικοινωνιακή/πραγματολογική και αφετέρου ειδολογική καθώς τα είδη είναι «σύνθετες και ενεργείς ιστορικο-πολιτισμικές ενότητες, γεμάτες από νόημα και αξίες, που είναι διαθέσιμες για να «απαντήσουν» σε ερωτήσεις προσφέροντας ερείσματα για την καλλιτεχνική δημιουργία»,⁶ είναι δηλαδή οι ζωντανοί μάρτυρες και εκφραστές του πολιτισμού σε κάθε ιστορικοκοινωνική φάση. Τα είδη συνιστούν μια οργανωμένη ματιά πάνω στην κοινωνική εμπειρία αλλάζοντας στους αναγνώστες τη θέαση του χαοτικού κόσμου της ζωής.⁷ Η εμφάνιση νέων ειδών στο πλαίσιο των Νέων Μέσων, ο μετασχηματισμός ή η απώθηση των παλαιών ή η επανένταξη των περιθωριοποιημένων αποκαλύπτει την κοινωνική και πολιτισμική αλλαγή της ιστορικής συγχρονίας μας, γιατί τα είδη (με τις κειμενικές, επικοινωνιακές και εν γένει στις μέρες μας πολυτροπικές παραμέτρους τους) διαπλάθουν συγκεκριμένους τύπους αναγνωστών και άρα διαμορφώνουν συγκεκριμένη νοητική σύλληψη και κριτική στάση απέναντι στον κόσμο καθώς δημιουργούν μια προοπτική αντίληψης της κοινωνίας. Άλλη είναι η θέαση, η εμπειρία ανάγνωσης, ο τύπος πρόσληψης μέσα από τα είδη που παράγονται στα καινοφανή άυλα Κοινωνικά Δίκτυα των ημερών μας και άλλη είναι αυτή που προσφέρει η παραδοσιακή Εφημερίδα, που μέσα σε αυτόν τον κόσμο της διαδραστικότητας προσλαμβάνεται και αυτή διαφορετικά σε σχέση με την εποχή όπου η ίδια ήταν κυρίαρχο Μέσο. Η σύνθεση όλων αυτών των οριζόντων σε μια οργανωμένη θέαση του σύγχρονου κόσμου θα οδηγήσει ακριβώς στην κατάκτηση από τους μαθητές της λεγόμενης media literacy (αλφαριθμητισμός στα Μέσα), αυτής της ευλύγιστης ανταπόκρισης σε ποικίλης απόβλεψης μονοτροπικές και πολυτροπικές κατασκευές, δεξιότητας, που διευρύνει τους νοητικούς και συνειδησιακούς ορίζοντες αφαιρώντας τις ετερόκλητες παρωπίδες και η οποία είναι άμεσα συναρτημένη με τον οπτικό γραμματισμό (visual literacy), τον πληροφοριακό γραμματισμό (news literacy) και τον ψηφιακό (digital literacy) και την εκμάθηση των αντίστοιχων γλωσσών που θα βοηθήσουν στην κριτική πρόσληψη των παραγόμενων εντός του Πεδίου των ΜΜΕ νοημάτων αλλά και την ίδια παραγωγή των μαθητών (media texts). Αυτή λοιπόν η διαλογικότητα των Μέσων, η πολυφωνική τους φύση, στην τελευταία εκδοχή, αυτής της ψηφιακής επανάστασης και η καθοδηγημένη μύηση του μαθητή σε αυτήν (με ανίχνευση των αισθητικών περιοχών αλλά και των επικίνδυνων ατραπών), τον βοηθά στο να αντιμετωπίσει «όλο τον κόσμο σε μια σκηνή», όπου τίποτε ανθρώπινο δεν του είναι ξένο υπερβαίνοντας το γνωστό άγονο δίπολο: θεοποίηση των ΜΜΕ ή δαιμονοποίηση αυτών.

Η όλη φιλοσοφία στη διαδικασία της μάθησης πρέπει να έχει επίκεντρο το μαθητή και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, με βάση τους άξονες καλλιέργειας της αισθητικής αγωγής: αισθήσεις, αντίληψη και πράξη. Συνεπώς οι δράσεις στην τάξη και εκτός τάξης αποσκοπούν στην ενεργοποίηση όλων των αισθήσεων του μαθητή, ανταποκρινόμενες μέσα από ελευθερία επιλογών στις ανάγκες των διαφόρων μαθησιακών τύπων, στο να ακονίζει αυτός την αντίληψη και την κριτική του σκέψη και φυσικά στο να βιώνει για να μάθει μέσα από την πράξη και την προσωπική παραγωγή του. Όλα αυτά άμεσα συνδεδεμένα με την καλλιέργεια του αισθητικού κριτηρίου, με την ανίχνευση των αισθητικών περιοχών, της τέχνης και του πολιτισμού, της παραγόμενης, της προβαλλόμενης και της κρινόμενης τέχνης εντός των ΜΜΕ αλλά και της εν γένει αισθητικής κατασκευής των μηνυμάτων και της σημειωτικής ερμηνείας τους, με προεξάρχουσα την τέχνη της σύγχρονης εποχής: τον κινηματογράφο.

Επιπλέον το πρόγραμμα αποσκοπεί στο να μνησθεί ο μαθητής στη συλλογικότητα που διακρίνει τα προϊόντα στα ΜΜΕ, όπως άλλωστε συμβαίνει και με την Έβδομη Τέχνη: με το να οργανώσει ο μαθητής ένα δελτίο ειδήσεων, να συντάξει ένα άρθρο για μια εφημερίδα ζώντας ποικιλότροπα την ομαδοσυνεργατική εμπειρία της έκδοσής της, να συνεργαστεί με τους άλλους για μια ραδιοφωνική εκπομπή, να οργανώσει μια συζήτηση στρουγγυλής τραπέζης, να γράψει διαδραστική λογοτεχνία για το διαδίκτυο και να βιώσει έσωθεν την εμπειρία των ΜΜΕ· επιπλέον να απομυθοποιήσει τη μαγεία της τεχνολογίας με την οποία είναι επενδεδυμένα τα Νέα Μέσα, να είναι ο συμπαραγωγός και να δει το παρασκήνιο αυτού του διαμεσολαβημένου κόσμου που κάθε μέρα είναι μέσα στο σπίτι μας ή ακόμη και να συντάξει το δικό του μήνυμα διαμαρτυρίας, αποδοχής, χαιρετισμού στο διαδραστικό κόσμο του Διαδικτύου έχοντας αυτήν τη δυναμική εμπειρία της καρποφόρας ανατροφοδότησης. Έτσι υπό το φως μιας τέτοιας προσέγγισης ο μαθητής οδηγείται να αναδομήσει την έννοια του Άλλου, της Ετερότητας (όχι μόνο εθνοφυλετικά), να

⁶ Δ. Αγγελάτος, *Η "Φωνή" της Μνήμης. Δοκίμιο για τα Λογοτεχνικά Είδη*, Αθήνα, Εκδ. «Νέα Σύνορα» Λιβάνη, (Σ: Δοκίμιο), 1997, 169.

⁷ M. Holquist, *Dialogism. Bakhtin and his World*, London, Routledge, 1990, 86.

ανιχνεύσει το λανθάνον μήνυμα που αδιόρατα και λάθρα εγκαθιδρύεται ως στερεοτυπική αντίληψη με την τεράστια δύναμη επιβολής που έχουν τα ΜΜΕ στις ανθρώπινες συνειδήσεις, ειδικά αξιοποιούμενα από τις εκάστοτε εξουσίες τέλος να μπορεί να ψηλαφήσει τα όρια του ιδιωτικού και του δημόσιου και τις περιπτώσεις καταστρατήγησής τους, να αποκτήσει την αίσθηση του “fair use” (δίκαιη χρήση) και το σεβασμό στην κατοχυρωμένη πνευματική ιδιοκτησία, να νιώσει τους φραγμούς που θέτει η ανθρωπιστική συνείδηση και να γίνει ένας ενεργός πολίτης του κόσμου με παρεμβατική και κάποτε και ανατρεπτική διάθεση, υγιή ματιά, μακριά από κάθε είδους καταστροφικούς εθισμούς και -γιατί όχι;- μέσω των δικών του media text να γίνει ένας καλώς εννοούμενος “προπαγανδιστής” του καλού καγαθού.

Λέξεις κλειδιά: δημιουργία, έκφραση, ΜΜΕ, κριτική, πολλαπλή ανάγνωση, ανατροπή στερεοτύπων, διάλογος, πολυτροπική φύση, ψηφιακή τέχνη και πολιτισμός-οπτικός γραμματισμός, πληροφοριακός γραμματισμός, ψηφιακός γραμματισμός, αλφαριθμητισμός στα μέσα- επικοινωνία, δημόσιος-ιδιωτικός βίος, όρια, εξουσία, κοινωνία, πολιτισμός και ΜΜΕ.

2. Άξονες

Οι κατευθυντήριοι παιδαγωγικοί άξονες οικοδόμησης αυτού του προγράμματος είναι δύο:

A) ο ανακαλυπτικός, εξερευνητικός, βιωματικός τρόπος που επιτρέπει στο μαθητή μέσα από την προσωπική δράση είτε ως πομπός-δημιουργός είτε ως δέκτης-αναγνώστης να διερευνήσει τους κώδικες επικοινωνιακούς και κειμενικούς των διαφόρων ειδών των ΜΜΕ εντός του καταστασιακού περιβάλλοντος τους.

B) η θεώρηση των ΜΜΕ ως πεδίου πολιτισμικής επιρροής και παραγωγής κι όχι απλώς ως πληροφοριακού αγωγού, που προάγει την ενημέρωση. Με αυτό το πρίσμα ο μαθητής μεινείται στο να αναλύει σημειωτικά αποδεσμεύοντας τη σημασία μέσα από τα σύμβολα, να κρίνει τον εκφερόμενο λόγο, να ανιχνεύει τις αισθητικές περιοχές, να προσδιορίζει την απήχηση των ΜΜΕ στην καθημερινότητα των ανθρώπων και στις αντιλήψεις τους, να «βλέπει» από την οπτική του δέκτη και του πομπού, να αποκωδικοποιεί πραγματολογικά το νόημα του εκφερόμενου λόγου, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη το καταστασιακό πλαίσιο εκφοράς τους. Έτσι θα εννοήσει την οργανική σύνδεση των ΜΜΕ με τον ψηφιακό κόσμο και την ψηφιακή επανάσταση και θα συνειδητοποιήσει ότι πληροφορία δεν αφορά μόνο στην ενημέρωση και στην επικαιρότητα αλλά είναι ποικίλης τάξης, απόβλεψης και χαρακτήρα.

3. Στόχοι

Οι προσδιοριζόμενοι στόχοι, γνωστικοί, σε επίπεδο ικανοτήτων-δεξιοτήτων και σε επίπεδο αξιών-στάσεων, παρουσιάζονται συνθετικά παρακάτω, και αποβλέπουν στα εξής:

- Να χαρτογραφήσουν οι μαθητές εν γένει τα Μέσα (ήχου, λόγου και εικόνας) Παλαιά και Νέα και την ιστορική εξέλιξή τους με άξονα αναφοράς τα κριτήρια της Πολυτροπικότητας, της Διαδραστικότητας, της Μαζικότητας, της Προφορικότητας-Εγγραμματοσύνης και να εξοικειωθούν με τα παραγόμενα είδη στις συνθήκες δημιουργίας του καθενός
- Να κατανοήσουν βασικές αρχές του επικοινωνιακού σύμπαντος των ΜΜΕ και της οργανωτικής του αρχής, του άξονα της πληροφόρησης και την έννοια της πληροφορίας που μπορεί να είναι ποικίλης φύσης και τάξης, από δημοσιογραφική έως αισθητική και η οποία στον ψηφιακό κόσμο διαχέεται σε τεμάχια (bit). Να εννοήσουν παράλληλα τον ενιαίο διαμεσικό χαρακτήρα αυτού του χώρου και την υβριδική του φύση, τις τεχνικές του αλλά και τη δεοντολογία που το διέπει. Η δε επαφή με τους πραγματικούς χώρους, όπου εδράζονται τα ΜΜΕ να το οδηγήσουν στη συνειδητοποίηση ότι πρόκειται για επιχειρηματικές οντότητες με σκοπό το κέρδος. Εδώ ακριβώς γεννιέται ο αντιφατικός κόσμος των ΜΜΕ: η συγκρουσιακή συνάντηση του δημόσιου αγαθού και του δικαιώματος της πληροφόρησης και των οικονομικών συμφερόντων του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ΜΜΕ.
- Να μελετήσουν τον κοινό τόπο της διαφήμισης και του διαφημιστικού λόγου σε όλα τα Μέσα.
- Να μνηθούν στη γραφή των Μέσων και να εκπαιδευτούν στην επικοινωνιακή τέχνη και τις τεχνικές που απαιτούν αυτά μέσα από εργαστηριακού τύπου δράση.
- Να ανιχνεύουν τις αισθητικές περιοχές των Μέσων (και ιδιαίτερα του πολυτροπικού και διαμεσικού Κινηματογράφου) και να απολαμβάνουν, να προσλαμβάνουν, να κρίνουν, να παράγουν και να διαδίδουν τέχνη εντός των ΜΜΕ και δια των ΜΜΕ. Να αντιληφθούν εν γένει τα ΜΜΕ ως πεδίο παραγωγής, προβολής

πολιτισμού, αγωγής και παιδείας, που κυριαρχείται από τον κινηματογραφικό τρόπο· να αξιολογούν την αισθητική των μέσων και να αντιλαμβάνονται το λανθάνον πολιτικό και ιδεολογικό φορτίο τους.

- Να γίνουν κρίνοντες ανθρωπιστές «αναγνώστες». Στόχος δηλαδή είναι η διάπλαση ενός νέου τύπου αναγνώστη ικανού να αποκωδικοποιεί ποικίλα ειδολογικά μηνύματα από όλα τα Μέσα, που να είναι εκπαιδευμένος στη σημειωτική ανάγνωση της διαμεσολαβημένης πραγματικότητάς τους, μακριά από μονοσήμαντες και διχαστικές αναγνώσεις, που να είναι σε θέση να διαχειρίζεται τη συνεχή πληροφοριακή έκρηξη με στρατηγικές σχεδιασμού (συλλογή, επιλογή, οργάνωση, εξερεύνηση, ανακάλυψη, σύνθεση) έχοντας εμπεδώσει τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της ζωής, την πολυφωνικότητα των ΜΜΕ και να διηθεί με το κριτικό του φίλτρο τον τεράστιο όγκο πληροφοριών αξιολογώντας διαρκώς τη σκοπιμότητα, την εγκυρότητα, την ακρίβεια και τη συνοχή των πληροφοριών ενώ ταυτόχρονα να καλλιεργείται η επινοητικότητα και η ευρηματικότητα, η καινοτομία και η δημιουργική και πρωτότυπη έκφραση στη χρήση των Μέσων.
- Στη διάνοξη των πολιτισμικών οριζόντων μέσω των ΜΜΕ με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής: Ασφαλείς περιηγητές, ελεύθεροι συνειδητοί πολίτες, δημιουργικά διαδραστικοί και κοινωνικά αλληλέγγυοι, με σεβασμό στην ανθρώπινη αξία και κατανόηση – και όχι απλώς ανεκτικότητα – στη διαφορετικότητα, με πίστη στην ελευθεροτυπία, στην ελευθερία έκφρασης εν γένει και με ικανότητα να αξιολογούν τις δυναμικές που αναπτύσσονται μέσα στα ΜΜΕ και να αντιλαμβάνονται τότε αυτές ενισχύουν την δημοκρατία ή πότε λανθανόντως ή και πρόδηλα την περιορίζουν χειραγωγώντας τη γνώμη των πολιτών.
- Να γίνουν οι μαθητές δημιουργικοί χρήστες με υψηλό κριτήριο αισθητικής και ευφάνταστοι παραγωγοί πολυτροπικών και μη κειμένων και γενικά των λεγόμενων πλέον (trans)media texts που πολλές φορές θα είναι προϊόντα συλλογικής εργασίας αναπτύσσοντας έτσι τη συνεργατικότητα, την αυτοσυναίσθηση και αυτοεκτίμηση, τη διαλεκτική ικανότητα και κατ'επέκταση δεξιότητες κοινωνικές στον κόσμο της άμεσης καθημερινής κοινωνικής εμπειρίας τους.

4. Διδακτικές προσεγγίσεις-Μεθοδολογία

Το πεδίο των ΜΜΕ υβριδικό, απρόβλεπτο, ανοιχτό και λόγω της ψηφιακής επαναστατικότητάς του εξαιρετικά ελκυστικό στους μαθητές προσφέρεται και για την ποικιλότροπη αξιοποίησή του διαθεματικά και όχι μόνο στα όρια του δικού του αυτοτελούς αντικείμενου. Ο μαθητής στο πλαίσιο αυτού του διδακτικού αντικείμενου ωθείται να

- δραστηριοποιείται και να αυτενεργεί, εξασκούμενος στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για παραγωγή ή συμπαράγωγή πολυτροπικών κειμένων των Μέσων.
- μυείται στη συνεργατικότητα, στο διάλογο με ποικίλες μορφές υλοποίησης (από τον κατευθυνόμενο ως την οργανωμένη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης)
- δια της αποκαλυπτικής μάθησης, στην οποία κυρίως εκπαιδεύεται μέσω του ρεπορτάζ, δρα αυτοβούλως και χαράσσει τη στρατηγική και την τακτική αντιμετώπισης των αναφύομενων ζητημάτων.
- εκπονεί υψηλής συνθετότητας εργασίες, όπως η έκδοση μιας εφημερίδας η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί και στα άλλα μαθήματα προσδίδοντας τους μια διάσταση δημιουργικής αφομοίωσης της ύλης μέσα από πρωτότυπη επικοινωνιακή δράση και ταυτόχρονα οδηγώντας το μαθητή στη συνειδητοποίηση ότι όλοι οι τύποι λόγων (επιστημονικός, καλλιτεχνικός, θρησκευτικός κ.ά.) συγκροτούνται, υφίστανται, αναπαράγονται και διαχέονται εντός του πεδίου των ΜΜΕ.

5. Αξιολόγηση των μαθητών

- ◆ Ποιοτική αξιολόγηση μέσα από ομαδικές και ατομικές εργασίες και ερευνητικές εργασίες και κυρίως μέσα από προσομοίωση του χώρου παραγωγής των ειδολογικών ποικιλιών των ΜΜΕ (Παλαιών και Νέων) στις οποίες ελέγχεται η γλωσσική και συνθετική επάρκεια: εφημερίδα, περιοδικό, ραδιοφωνική εκπομπή, τηλεοπτική εκπομπή με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο με ταυτόχρονο έλεγχο της προηγμένης γνώσης των επικοινωνιακών συστημάτων και δη των ψηφιακών.
- ◆ Είναι πολύ σημαντικό επίσης να ελεγχθεί αν οι μαθητές συνειδητοποιήσουν ότι τα ΜΜΕ είναι μια επαναστατική ιστορική φάση, εξέλιξη της ανθρώπινης επικοινωνίας και να εντάξουν Παλαιά και Νέα Μέσα σε ένα ενιαίο χώρο (με χαρακτηριστικό τη διαμεσικότητα) παράγοντας κείμενα για ποικίλα μέσα κι όχι μόνο για τα οικεία σε αυτούς βλέποντας έτσι καλειδοσκοπικά μέσα από ποικίλες θέσεις πομπού και δέκτη.

- ♦ Ελέγχεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνεται το διαμεσολαβημένο σύμπαντων ΜΜΕ και το αν έβαλε σε τάξη την πλημμυρίδα των οπτικοακουστικών του εμπειριών αναγνωρίζοντας συνάμα και το πολιτιστικό και αισθητικό τους στίγμα.

II. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες:

- ΤΟ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟ ΣΥΜΠΑΝΤΩΝ ΜΜΕ: ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ
- ΑΝΙΧΝΕΥΟΝΤΑΣ “ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ” ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΜΜΕ
- ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΣΑ :
ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ-ΑΚΡΟΑΤΗΣ-ΘΕΑΤΗΣ
ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ

Το πρόγραμμα αποσκοπεί μέσα από τον πρώτο άξονα στην κατανόηση της φύσης των ΜΜΕ από τους μαθητές, μέσα από τον δεύτερο στην οικείωση των μαθητών με την ανίχνευση του αισθητικού στα Μέσα (με προεξάρχοντα τον Κινηματογράφο), και τέλος μέσα από τον τρίτο άξονα σκιαγραφείται ο σύγχρονος αλφαριθμητισμένος στα Μέσα, ιδιαίτερα στον κυρίαρχο στην εποχή μας διαμεσικό κινηματογραφικό τρόπο.

Επιπλέον το εν λόγω πρόγραμμα παρέχει ευελιξία επιλογών στο διδάσκοντα έτσι ώστε να μπορεί να συγκροτεί το δικό του πρόγραμμα ανάλογα με τη σύνθεση και το χαρακτήρα της τάξης του, την υποδομή του σχολείου του, τις ιδιαιτερότητες του κάθε Καλλιτεχνικού Λυκείου.

ΑΞΟΝΑΣ 1 ΤΟ ΠΟΛΥΤΡΟΠΙΚΟ ΣΥΜΠΑΝΤΩΝ ΜΜΕ: ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Να χαρτογραφήσουν οι μαθητές το χαοτικό εκ πρώτης όψεως τοπίο των ΜΜΕ με κριτήριο ταξινόμησης την πολυτροπικότητα</p> <p>διαδραστικότητα</p> <p>μαζικότητα</p> <p>πληροφόρηση-ψυχαγωγία/διασκέδαση</p> <p>προφορικότητα/εγγραμματοσύνη στην κοινωνική ιστορικότητά τους.</p>	<p>Παλαιά (Παραδοσιακά) και Νέα Μέσα</p> <p>Από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης στα Μέσα Μαζικά Επικοινωνίας</p> <p>Προτείνεται ως βάση ανάλυσης και επεξεργασίας το επικοινωνιακό μοντέλο του Lasswell (προμπός-μήνυμα-δέκτης-απόβλεψη-κωδικοποίηση-αποκωδικοποίηση-συνθήκες επικοινωνίας) <u>στο πλαίσιο</u> <u>πραγματολογικής προσέγγισης των μέσων</u></p>	<p>Οι μαθητές αναζητούν, παρατηρούν συλλέγουν, αναλύουν ταξινομούν δεδομένα για τα Μέσα και βάσει αυτών δημιουργούν: τον Άξονα Πολυτροπικότητας των Μέσων</p> <p>τον Άξονα Διαδραστικότητας των Μέσων</p> <p>τον Άξονα Μαζικότητας των Μέσων</p>

<p>Να αναγνωρίσουν οι μαθητές τον επικοινωνιακό -και όχι απλώς ενημερωτικό- χαρακτήρα των Μέσων σύμφωνα με την ως τώρα καθιερωμένη στην Ελλάδα ονομασία τους (Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης)</p> <p>Να αποτυπώσουν οι μαθητές με ποσοτικά χαρακτηριστικά τη σχέση τους με τα ΜΜΕ.</p>	<p><u>Διευκρίνιση εννοιών</u></p> <p>ομαδοσυνεργατική μέθοδος</p> <p>2 ωρες</p>	<p>τον Άξονα Εγγραμματισμού- Προφορικότητας των Μέσων</p> <p>όπως και της Χρονογραμμής των Μέσων:</p> <p>Χωροχρονικού άξονα των Μέσων (ιστορική διαδοχή)</p> <p>Συντάσσεται και διανέμεται στους μαθητές σύντομο ερωτηματολόγιο με θέμα το πόσο χρόνο αφιερώνουν στη ενασχόληση με κάθε Μέσο (συμπεριλαμβανομένου και του κινητού).</p>
<p>Να εστιάσουν στα Παλαιά Μέσα (Τύπος, Ραδιοφωνο, Τηλεόραση)</p> <p>Α) Τύπος (στην παραδοσιακή, εφημεριδογραφική μορφή)</p> <p>Να οικειωθεί ο μαθητής με τη δημοσιογραφική, πληροφοριακή στόχευση αποστολή του Τύπου και του δεσπόζοντος πολιτικού στίγματος των κειμενικών ειδών που συγκροτούν τον κόσμο του.</p>	<p>Η επικοινωνία μέσω της εφημερίδας και των ειδών της. Κατηγορίες εφημερίδων.</p> <p>Γενικός και ειδικός Τύπος.</p> <p>Ελληνικός και Ξένος Τύπος.</p> <p>Η διαφορά εφημερίδας και περιοδικού. (Περιοδικός Τύπος- Γενικός και Ειδικός)</p> <p>Ειδησεογραφικός- Σχολιαστικός Λόγος (<i>soft news-hard news, faits divers</i>)</p> <p>Πώς γράφεται μια είδηση; (ανεστραμμένη πυραμίδα)</p>	<p>Συλλογή από τους μαθητές δημοσιογραφικών κειμένων που απαντώνται στον Τύπο, επεξεργασία και κατηγοριοποίηση στη συνέχεια με την καθοδήγηση του καθηγητή με βάση κειμενικά και επικοινωνιακά χαρακτηριστικά.</p> <p>Οργάνωση μιας έκθεσης από τους μαθητές στο χώρο του Σχολείου με εφημερίδες και περιοδικά για τα ΜΜΕ, τον Κινηματογράφο, το Θέατρο, τη Λογοτεχνία ή την Τεχνολογία/Επιστήμη ή την Ψυχολογία και την εφηβεία (εν γένει με ποικίλους κατ'επιλογήν άξονες) στη διάρκεια της οποίας οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να εγγραφούν συνδρομητές σε αυτά που τους αρέσει.</p>

	<p>Πώς γίνεται ένα (πολιτικό)ρεπορτάζ; Η αφήγηση (story-telling) στον έντυπο Τύπο.</p> <p>Πώς γράφεται ένα (πολιτικό) άρθρο;</p> <p>Τι διαφορά έχει το κύριο άρθρο από τα άλλα πολιτικά άρθρο;</p> <p>Η πραγματοποίηση μιας συνέντευξης. (Προφορικό είδος που μεταγράφεται) Ο δημοσιογράφος της εφημερίδας (προσόντα, ικανότητες, μόρφωση, συνθήκες εργασίας, επαγγελματικά δικαιώματα σε συνάρτηση με τη διοικητική δομή μιας εφημερίδας και την τεχνολογική υποδομή της).</p> <p>Δημοσιογράφοι-μυθιστορηματικοί ή τηλεοπτικοί ήρωες.</p> <p>Ο αναγνώστης της εφημερίδας και η πρόσληψη της. (ο δημιουργικός ρόλος του ανακωδικοποιητή.)</p> <p>Τα είδη του Τύπου εκτός του Τύπου: Βιβλία-Συνέντευξη.</p>	<p>ή</p> <p>Οι μαθητές οργανώνουν μια έκθεση με δικά τους αγαπημένα ξένα/ξενόγλωσσα περιοδικά και τα παρουσιάζουν σε σχετική εκδήλωση στο χώρο του Σχολείου.</p> <p>Ερευνητική Εργασία: Ο χαρακτήρας των περιοδικών που απευθύνονται στο μαθητόκοσμο: Οι μαθητές αποτυπώνουν τη θεματολογία και τα προγραμματικά άρθρα των περιοδικών και προχωρούν σε συγκρίσεις και γενικά συμπεράσματα Στη συνέχεια οργανώνοντας ένα μαθητικό σχολικό συνέδριο παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους ενώ κάποιοι μαθητές μαγνητοσκοπούν την εκδήλωση.</p> <p>Εργαστήριο Δημοσιογραφικής Γραφής</p> <p>Οι μαθητές σχεδιάζουν το πρώτο φύλλο της σχολικής εφημερίδας τους. Οι μαθητές ξεκινούν με την καθοδήγηση του καθηγητή τη συγγραφή ενός άρθρου και ενός κύριου άρθρου και αναλαμβάνουν τη σύνταξη ενός ρεπορτάζ με τίτλο: «Με στο Μουσείο» : ένα ρεπορτάζ</p>
--	--	---

	<p>ομαδοσυνεργατική μέθοδος</p> <p>εμπειρική-βιωματική</p> <p>σημειωτική ανάλυση</p> <p>διαθεματική προσέγγιση</p> <p>διάλογος</p> <p>επικοινωνιακή μέθοδος.</p>	<p>για μια μουσειακή διαδρομή στο αττικό λεκανοπέδιο με βάση την ιστορία (από ένα μουσείο αρχαιοτήτων, στο βυζαντινό και μετά σε ένα σύγχρονο ή ένα ρεπορτάζ για τοπικά μουσεία ή για ιδιάζοντα μουσεία όπως λ.χ. το Θεατρικό, το Μουσείο Σκηνογραφίας Πάνου Αραβαντινού στον Πειραιά, το Ναυτικό Μουσείο κ.λ.π) ή Ρεπορτάζ για μια σχολική γιορτή (με υλικό, συνεντεύξεις κλπ)</p> <p>Ακολουθεί η συνολική θεώρηση του υλικού, αξιολόγηση, ιεράρχηση, παρουσίαση και λήψη τελικών αποφάσεων μέσα από διάλογο μεταξύ των μαθητών για το πρωτοσέλιδο και την ιεράρχηση της ύλης</p> <p>Ορίζονται επικοινωνιακό πλαίσιο και το ειδησεογραφικό υλικό της σχολικής εβδομάδας και αναδεικνύονται θέμα που θα απασχολήσει τον αρχισυντάκτη στο κύριο άρθρο ενώ συγγράφουν άλλοι μαθητές άλλα άρθρα με θέματα από τη σχολική επικαιρότητα. Τέλος λαμβάνουν μία συνέντευξη από το Διευθυντή του Σχολείου.</p> <p>Ηλεκτρονική αδελφοποίηση με e-twinning με κάποια τάξη ή σχολείο- εκδότη σχολικής εφημερίδας.</p> <p>Μαθητικό κέντρο</p>
--	--	---

	2 ώρες	<p>κοινωνικών ερευνών: Μια μικρή έρευνα για τον Μαθητικό Τύπο, τις σχολικές εφημερίδες (ηλεκτρονικές και παραδοσιακές)</p> <p>Συλλογή συνεντεύξεων του Θανάση Λάλα : Κατηγοριοποίηση ενός δείγματος των προσωπικοτήτων που επιλέγει, των ερωτήσεων που θέτει, το “follow up” στις ερωτήσεις. Πώς αρχίζει μια συνέντευξη; Πώς ολοκληρώνεται; Σε ποια σημεία υπάρχουν σωματογλωσσικές παρατηρήσεις; Ποιό πορτραίτο του συνεντευξιαζόμενου αλλά και ποιο του δημοσιογράφου αναδύεται μέσα από τη συνέντευξη;</p> <p>Οι μαθητές μελετούν ένα βιβλίο-συνέντευξη ενός γνωστού καλλιτέχνη και αναλύουν τη δομή των ερωτήσεων και των απαντήσεων ανά ομάδες.</p> <p>Συμβουλές προς τους μαθητές από τον Θ. Λάλα για το πώς θα πάρουν μια επιτυχή συνέντευξη.</p>
--	---------------	---

<p>Β) Ραδιόφωνο</p> <p>Να γνωρίσει ο μαθητής την ιδιαίτερη μονοτροπική (ηχητική-ακουστική) φύση αυτού του μέσου και την ιδιαιτερότητα της δύναμης και της ελκυστικότητάς του στο πέρασμα των χρόνων και να μάθει πώς να το χρησιμοποιεί δημιουργικά ως πομπός και ως δέκτης.</p>	<p>Στιγμές της ιστορίας ελληνικής και παγκόσμιας που συνδέθηκαν με το ραδιόφωνο. Χαρακτηριστικές εκφωνήσεις.</p> <p>Πομπός και Δέκτης στο Ραδιόφωνο.</p> <p>Ο καθοριστικός ρόλος των ηχητικών εφέ και των μουσικών επιλογών.</p> <p>Είδη Ραδιοφωνικών Εκπομπών.</p> <p>Δημοφιλείς ραδιοφωνικές εκπομπές</p> <p>Διαλογική συζήτηση.</p> <p>συμμετοχικότητα</p> <p>εμπειρική-βιωματική δράση.</p> <p>επικοινωνιακή μέθοδος</p>	<p>Οι μαθητές αποδίδουν με περιγραφή προσώπου την εικόνα ενός εκφωνητή, όπως τη φαντάζονται. Στη συνέχεια αναζητούν στη μηχανή αναζήτησης του Google Εικόνες/video που αντιστοιχούν σε αυτό το πρόσωπο. Μετά μπορούν να συζητήσουν για τη διάσταση της οπτικής και της ακουστικής πρόσληψης.</p> <p>Διέγερση αναπλαστικής φαντασίας μέσω του ήχου και της φωνής. Αναπλήρωση της όρασης Ήχοι-χρώματα-συναισθήματα μέσα από την ακουστική αντίληψη. Οι μαθητές καταγράφουν τα συναισθήματά τους για περιπτώσεις στις οποίες ακούνε μόνο/βλέπουν και ακούνε/βλέπουν μόνο. Π.χ. Αναλύουν τα συναισθήματα που τους προκαλεί μια ταινία βωβού κινηματογράφου σε σχέση με μια σύγχρονη ταινία με πλούσια ηχητικά εφέ.</p> <p>Αναζήτηση αναπαραστάσεων του Ραδιοφώνου στην Τέχνη.</p> <p>Μια μέρα με το ραδιόφωνο: Καταγράφοντας τις εκπομπές στους ραδιοφωνικούς σταθμούς για την Τέχνη και τον Πολιτισμό.</p>
---	--	---

	2 ώρες	Κολλάζ από εικόνες παλαιών ραδιοφωνικών συσκευών. Το πρώτο ραδιόφωνο (ιστορία και σχεδιασμός-design)
<p>Γ) Τηλεόραση</p> <p>Πρωταρχικής σημασίας είναι να κατανοηθεί από τους μαθητές η “σκηνοθετική” φύση της τηλεόρασης και η άμεση συνάφειά της με τη δεσπόζουσα στην εποχή μας κινηματογραφική τέχνη και το τεχνητό και έντεχνο “μάτι” της κάμερας.</p> <p>Να εντοπίσει ο μαθητής τα πολυτροπικά είδη που παράγονται στην τηλεόραση.</p> <p>Να ανακαλύψει τις θεμελιώδεις συμβάσεις των τηλεοπτικών ειδών.</p>	<p>Πώς οργανώνεται και προβάλλεται ένα δελτίο ειδήσεων;</p> <p>Μπροστά και πίσω από την κάμερα.</p> <p>Ο συλλογικός χαρακτήρας των τηλεοπτικών προϊόντων.</p> <p>Πολιτικές εκπομπές με κοινό.</p> <p>Σήματα εκπομπών και η σημειωτική τους ανάγνωση.</p> <p>ομαδοσυνεργατική</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές παρακολουθούν συστηματικά μια μέρα το πρόγραμμα της τηλεόρασης σε δύο ή και περισσότερα κανάλια. Καταγράφουν τις εκπομπές και τις συγκρίνουν με τις προγραμματικές ανακοινώσεις του σταθμού στα δελτία Τύπου που έχει εκδώσει. Στη συνέχεια Κατηγοριοποιούνται οι σταθμοί ανάλογα με τον Ιδιαίτερο χαρακτήρα του και σχολιάζονται με κριτήριο την επιδίωξη της εμπορικότητας.</p> <p>Επίσκεψη σε τηλεοπτικό σταθμό και παρακολούθηση των λεγόμενων “γυρισμάτων”.</p>
<p>Γνωριμία με τα Νέα Μέσα</p> <p>Να εννοήσουν οι μαθητές τη φιλοσοφία και την πολυτροπική “ψηφιακότητα” των</p>	<p>Διαδίκτυο</p> <p>Κοινωνικά Δίκτυα</p> <p>Facebook</p> <p>Twitter</p> <p>κ.α.</p>	<p>Οι μαθητές εντοπίζουν τη διαφορά μιας επιστολής αναγνώστη και ενός σχόλιου στο άρθρο της ηλεκτρονικής έκδοσης μιας εφημερίδας.</p>

<p>Νέων Μέσων.</p> <p>Να γνωρίσουν τη φιλοσοφία του Παγκόσμιου Ιστού και των Κοινωνικών Δικτύων.</p> <p>Να κατανοήσουν πως τα Νέα Μέσα άλλαξαν δραστικά και τα Παλαιά με την τεχνολογική τους φύση.</p> <p>Να κατανοήσουν πως ο ψηφιακός κόσμος (ο κόσμος της πληροφοριακής ψηφίδας) αλλάζει και τον τρόπο σκέψης του ανθρώπου και την αντίληψη που έχει για τον εαυτό του και την κοινωνία.</p>	<p><i>Το μέσο είναι το μήνυμα</i> (M. McLuhan):</p> <p>Η τεχνολογία μετέτρεψε το επικοινωνιακό τοπίο σε “μαύρο καθρέφτη” της κοινωνίας;</p> <p>Η πρωτιά της είδησης στο Διαδίκτυο.</p> <p>Διαθεματικότητα</p> <p>Συνολική συνθεώρηση των μέσων ως προς τον τρόπο και το περιβάλλον πληροφόρησης και τους τρόπους ψυχαγωγίας και διασκέδασης.</p> <p>Δημοσιογράφος των Πολυμέσων.</p> <p>Το νεανικό κοινό των Νέων Μέσων.</p> <p>σύγκριση-ανάλυση-αναστοχασμός</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Η αλλαγή στον τρόπο επικοινωνίας των ανθρώπων: Αναλύοντας ένα επεισόδιο της βρετανικής σειράς «Black Mirror».</p> <p>Αναζητώντας έναν χαμένο φίλο...</p> <p>Ένα αυτοσχέδιο σενάριο για Reunion (επανασύνδεση) των μαθητών ύστερα από 20 χρόνια.</p> <p>Ποιο ψηφιακό μέσο μπορεί να τους ενώσει τότε;</p> <p>Σύντομη συνθεώρηση όλων των μέσων μέσα από τη συγκριτική παρουσίαση ενός θέματος της τρέχουσας επικαιρότητας.</p> <p>Σεμινάρια Twitter: Τα μυστικά του πετυχημένου “τιτιβίσματος”.</p> <p>Οι μαθητές παίρνουν συνέντευξη από ένα δημοσιογράφο των Πολυμέσων.</p>
<p>Ο κοινός σε όλα τα Μέσα τόπος της πολυτροπικής διαφήμισης</p> <p>Στόχος είναι οι μαθητές να αποκωδικοποιούν μια διαφήμιση και να μπορούν να δημιουργούν μια διαφήμιση.</p>	<p>Διαφημιστικά θέματα Διαφημιστικοί τρόποι. Πώς διαβάζει τη διαφήμιση ο δυτικός αναγνώστης;</p> <p>Ο διαφημιστής ως επαγγελματίας.</p> <p>Η γκρίζα διαφήμιση.</p> <p>Η κοινωνική διαφήμιση.</p> <p>Διαφοροποίηση της διαφήμισης ανάλογα με το Μέσο.</p>	<p>Ανίχνευση των στερεοτύπων μιας διαφήμισης.</p> <p>Μια διαφημιστική καμπάνια για τον σχολικό εκφοβισμό/για την ισότητα των φύλων/για τον Άλλο.</p> <p>Διάσημοι διαφημιστές: οι μαθητές δημιουργούν ένα blog με γνωστούς διαφημιστές, τα βιογραφικά τους, το λόγο τους και τη δράση τους.</p>

	<p>Δεοντολογικά ζητήματα.</p> <p>Σημειωτική μέθοδος</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Διαφημίσεις που άφησαν εποχή σε όλα τα Μέσα.</p> <p>Μια συνέντευξη από τον Νίκο Δήμου για τη “διαφήμιση” «Δεν ξεχνώ»</p>
<p>Να καταλάβουν οι μαθητές ότι τα ΜΜΕ είναι άμεσα συνδεδεμένα με την πολυφωνία (πλουραλισμό) και συνεπώς με τη Δημοκρατία.</p> <p>Να αντιληφθούν και το έλλειμμα δημοκρατίας που προκαλούν οι σύγχρονες μορφές (άδηλης και μη θεσμοθετημένης) λογοκρισίας των εφημερίδων και των Μέσων από τον έλεγχο της εξουσίας, οικονομικής και πολιτικής αλλά και η αυτολογοκρισία του εργαζόμενου-δημοσιογράφου στα Μέσα-Οικονομικές επιχειρήσεις.</p> <p>Να κατανοήσουν την έννοια της προπαγάνδας και τη σχέση της με τα Μέσα.</p> <p>Να αντιληφθούν το ρόλο των δημόσιων σχέσεων και του marketing στη διαμόρφωση του μηνύματος.</p>	<p>Η επιλογή της είδησης- Η προβολή της είδησης: μια μορφή ημι-λογοκρισίας.</p> <p>Διαθεματικότητα</p> <p>Γιατί οι ειδήσεις γράφονται παντού με τον ίδιο τρόπο;</p> <p>Οι γενικές αρχές τις οποίες υπηρετεί ο Τύπος (έντυπος και ηλεκτρονικός)</p> <p>Τέχνη και Λογοκρισία: Διωκόμενη Τέχνη αλλά και Πώς η Τέχνη “ξεγελάει” τη λογοκριτική Εξουσία</p> <p>Προπαγάνδα και αυταρχικά καθεστώτα.</p> <p>Διαθεματική προσέγγιση</p> <p>Δημοσιογραφία και δημόσιες σχέσεις.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Αναπαράσταση των ΜΜΕ στη λογοτεχνία. Π.χ. Να διερευνήσουν οι μαθητές πώς ο Ναπολέων, το γουρούνι χρησιμοποιεί τα ΜΜΕ και τη λογοκρισία για να επιβάλει τη μονοκρατορία του τελικά στα άλλα ζώα της φάρμας.</p> <p>Πώς χρησιμοποιεί ο <i>Πολίτης Κέην</i> τα Μέσα; Ποιά όψη της δημοσιογραφίας προβάλλει; Η “κίτρινη” κερδοφόρα δημοσιογραφία.</p> <p>Ταινίες και βιβλία που λογοκρίθηκαν.</p> <p>Πώς ένα χρονογράφημα διαφεύγει τη λογοκρισία;</p> <p>Ποιοι επιλέγονται από τα δημόσια πρόσωπα να καλούνται σε τηλεοπτικές συζητήσεις ή σε άλλες εκπομπές. Οι μαθητές φτιάχνουν ένα κατάλογο από τα επικοινωνιακά του χαρακτηριστικά και επιχειρούν να ερμηνεύσουν τους λόγους για τους οποίους κάποιοι επιλέγονται συχνά και κάποιοι ποτέ.</p> <p>Οι δημοσιογράφοι κάνουν δημόσιες σχέσεις</p>

		μέσα από τη δουλειά τους ή προωθούν προϊόντα; Επιτρέπεται οι δημοσιογράφοι να συμμετέχουν σε διαφημίσεις;
ΑΞΟΝΑΣ 2		
ΑΝΙΧΝΕΥΟΝΤΑΣ “ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ” ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΜΜΕ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Λογοτεχνία του Τύπου: Α) Να γνωρίσει ο μαθητής το είδος του νεοελληνικού χρονογραφήματος τις κειμενικές και επικοινωνιακές παραμέτρους του.</p>	<p>Η γραφή ενός χρονογραφήματος</p> <p>Δημιουργική δράση Διαθεματικότητα</p> <p>Πώς το επίκαιρο υπερβαίνει τον εφήμερο χαρακτήρα και γίνεται Τέχνη.</p> <p style="text-align: center;">2 ώρες</p>	<p>Εργαστήριο “Ποιητικής του Τύπου” Χρονογραφήματα μαθητών πάνω σε ένα θέμα.</p> <p>Αναζήτηση του χρονογραφήματος στο γενέθλιο συγκείμενό του.</p> <p>Αναζήτηση χρονογραφημάτων των Κονδυλάκη και Νιρβάνα δημιουργώντας ένα μικρό ανθολόγιο αθησαύριστων κειμένων.</p> <p>Μυστικά σύνταξης από ένα χρονογράφο (Νίκο Δήμου) για ένα καλό χρονογράφημα ή από την Έλενα Ακρίτα μέσω Facebook ή μέσα από τα μετα-χρονογραφηματικά σχόλια των ιδιωτικών χρονογράφων.</p>
<p>Β) Να γνωρίσει ο μαθητής το είδος της επιφυλλίδας τις κειμενικές και επικοινωνιακές παραμέτρους του.</p>	<p>Πώς γράφεται μια επιφυλλίδα;</p> <p>Η επιφυλλίδα και η τέχνη της εκλαΐκευσης.</p> <p>Διαθεματική προσέγγιση.</p>	<p>Εργαστήριο “Ποιητικής του Τύπου.</p> <p>Σύγκριση των επιφυλλίδων του Μάριου Πλωρίτη και του Γιανναρά.</p> <p>Αναζήτηση επιφυλλίδων</p>

	2 ώρες	με επιστημονικά θέματα.
<p>Γ) Ένας ρεπόρτερ της Νέας Δημοσιογραφίας.</p> <p>Να κατανοήσει ο μαθητής τη διαφορετικότητα της γραφής ενός ρεπόρτερ της Νέας Δημοσιογραφίας.</p> <p>Η υβριδικότητα των Μέσων.</p>	<p>Οι αρχές της Νέας Δημοσιογραφίας.</p> <p>Πώς η λογοτεχνία ανανεώνει τη δημοσιογραφία;</p> <p>Η υβριδικότητα της Νέας Δημοσιογραφίας.</p>	<p>Με βάση ένα ενδοσχολικό ρεπορτάζ ο μαθητής γράφει με τον τρόπο της Νέας Δημοσιογραφίας το κείμενό του.</p>
	2 ώρες	
<p>Μυθιστόρημα σε συνέχειες</p> <p>Μυθιστόρημα σε ταινία/τηλεοπτική σειρά.</p>	<p>Διαθεματική συνεργασία με το μάθημα του κινηματογράφου.</p>	<p>Απόπειρα μεταφοράς μιας μυθιστορηματικής σκηνής στην οθόνη.</p> <p>Συγγραφική σκυταλοδρομία στο Wiki</p>
<p>Να κατανοήσουν ο μαθητές την ιδιαιτερότητα της “χειροποίητης” τέχνης στον Τύπο: Σκίτσο- Γελοιογραφία</p> <p>Να μπορούν να διακρίνουν τα όρια καλλιτεχνικής φωτογραφίας και</p>	<p>Πώς λειτουργούν μέσα στο πλαίσιο της εφημερίδας;</p> <p>Η φωτοδημοσιογραφία είναι τέχνη; Πότε μια φωτογραφία δημοσιογραφική /φωτογραφία ντοκουμέντο θεωρείται καλλιτεχνική;</p>	<p>Συλλογή σκίτσων για έναν πολιτικό. Μετατροπή της σατιρικής αυτοπροσωπογραφίας ενός ποιητή σε σκίτσο ψηφιακό.</p> <p>Συλλογή φωτογραφικών-ντοκουμέντων της ιστορίας αλλά και της κοινωνικής ζωής που διαθέτουν όμως</p>

<p>φωτοδημοσιογραφίας</p>	<p>Η επιβίωση της γελοιογραφίας στον ψηφιακό κόσμο (Cartoon Movement)</p> <p>Σημειωτική ανάλυση</p> <p>2 ώρες</p>	<p>καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά.</p> <p>Η Ευρώπη των γελοιογράφων: οι ευρωπαϊκοί λαοί μέσα από τα μάτια των ευρωπαίων γελοιογράφων.</p> <p>Γονείς και παιδιά μέσα από τις γελοιογραφίες του Αρκά.</p>
<p>Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές πώς η τέχνη του Θεάτρου αποδίδεται στα ερτζιανά με μόνο μέσο τον ήχο, κάτι που αντίκειται στην εγγενή οπτικότητα του Θεάτρου ενεργοποιώντας την όραση της φαντασίας.</p> <p>Να μάθουν οι μαθητές να εκφράζονται δια των μουσικών επιλογών τους.</p> <p>Πώς μπορώ να γίνω μουσικός παραγωγός;</p>	<p>Το Θέατρο στο Ερτζιανά. Ραδιοφωνικό Θέατρο.</p> <p>Αγαπημένες ραδιοφωνικές σειρές.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Να ζωγραφίσουν οι μαθητές πως φαντάζονται κάποιο ήρωα ραδιοφωνικού θεατρικού έργου. (ακουστική παρατηρητικότητα)</p> <p>Να καταγράψουν τους ήχους που ακούγονται προς υποδήλωση ανθρώπινων ενεργειών.</p> <p>Μια ηχητική παράσταση.</p> <p>Αντίστροφα: Ακούγοντας ήχους να εμπνευστούν ένα σκέτς ή μια ιστορία.</p> <p>Συνέντευξη από τον Γιάννη Πετρίδη.</p>
<p>Ταινίες- Φωτογραφία Videoart Κινούμενα Σχέδια</p> <p>Μέσα από το κοινό “κινηματογραφικό” θα λέγαμε υπόβαθρο αυτών των μορφών Τέχνης, να εντοπιστούν από τους μαθητές τα αξονικά στοιχεία δόμησής τους.</p>	<p>Ο παλιός και νέος ελληνικός κινηματογράφος στην τηλεόραση.</p> <p>Από τη μεγάλη οθόνη στη μικρή ή στο home cinema;</p> <p>Διαθεματική συνεργασία με τον υπεύθυνο καθηγητή για τον Κινηματογράφο.</p> <p>Η φωτογραφία στο</p>	<p>Να δημιουργήσουν ένα λήμμα στη Wikipedia σχετικά με κάποια δημοφιλή ταινία ή σκηνοθέτη ή φωτογράφο, ή πολυμεσικό καλλιτέχνη.</p> <p>Να ελέγξουν ένα λήμμα στην Wikipedia για ένα έργο Τέχνης και να το συμπληρώσουν με περαιτέρω στοιχεία.</p> <p>Δημιουργία από τους</p>

	<p>Διαδίκτυο</p> <p>Τα κινούμενα σχέδια για μεγάλους.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>μαθητές ενός mobile film (μια ταινία ελάχιστου μήκους με την κάμερα του κινητού)</p> <p>Επίσκεψη σε φωτογραφικές κοινότητες.</p> <p>Ανάλυση ενός video clip animation.</p> <p>Πάμε σινεμά; Ή το σινεμά ήρθε στο σπίτι; Η πρόσληψη της κινηματογραφικής ταινίας είναι ίδια στις δύο περιπτώσεις: Διαλογική συζήτηση για τις αλλαγές που επέφερε η τεχνολογική πρόοδος στην πρόσληψη του κινηματογράφου.</p>
<p>Να προσδιορίσουν οι μαθητές πώς ο λόγος και η εικόνα της Τέχνης προβάλλεται από τα Μέσα.</p>	<p>Ο λόγος των Μέσων για την Τέχνη.</p> <p>Εκπομπές για την τέχνη του λόγου, για το βιβλίο, για την ιστορία για τη μουσική.</p> <p>Η medi atization του συγγραφέα. Πώς ο σύγχρονος συγγραφέας γίνεται star μέσα από εκπομπές και τη διαφήμιση;</p> <p>Τα ψηφιακά Μουσεία</p> <p>Κριτική προσέγγιση</p>	<p>Δράση για το μαθητή: Παρακολουθώ μια εκπομπή του Βασιλικού για το βιβλίο. Καταγράφω τις παρατηρήσεις μου για το σήμα της εκπομπής, τον ίδιο τον παρουσιαστή, το αντικείμενο παρουσίασης. Παρακολουθώ ομοίως την εκπομπή του Ρινότ. Προχωρώ σε αδρομερείς συγκρίσεις.</p> <p>Πώς τα Μέσα δημιουργούν τους star;</p> <p>Η παγίδα της δημοφιλίας και δημοσιότητας.</p> <p>Οι μαθητές φτιάχνουν το δικό τους Μουσείο.</p>

	2 ώρες	
<p>Να εννοήσουν οι μαθητές πώς το μέσο μορφοποιεί καθοριστικά το μήνυμα.</p> <p>Διαδικτυακή Λογοτεχνία Twitter stories</p>	<p>Η λογοτεχνία στα Νέα Μέσα.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Η σχολική εφημερίδα των μαθητών προκηρύσσει διαγωνισμό Λογοτεχνίας: Διαγωνισμός Twitter stories: ένας διαγωνισμός μικρο-λογοτεχνίας με κείμενα 140 χαρακτήρων.</p>
<p>Να αντιληφθούν οι μαθητές ότι τα ΜΜΕ με την αισθητική που διαχέουν ποικιλότητα καλλιεργούν ή αμβλύνουν το αισθητικό κριτήριο.</p>	<p>Η αισθητική αγωγή των ΜΜΕ.</p> <p>Ποια υπολανθάνουσα “πολιτική” υπάρχει πίσω από την αισθητική πρόταση κάθε εκπομπής; Ορισμός του αισθητικού και της αισθητικής εμπειρίας στην τηλεόραση, στον Κινηματογράφο και εν γένει στα Μέσα.</p> <p>Η αισθητική των ιστοσελίδων.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Ποιες εκπομπές αρέσουν στο μαθητή για αισθητικούς λόγους; Να καταγραφούν και να κατηγοριοποιηθούν από τους μαθητές με βάση τα δικά τους κριτήρια αισθητικής.</p> <p>Κριτική της αισθητικής των διαφημίσεων.</p> <p>Διαφημίσεις υψηλής αισθητικής.</p> <p>Να κρίνουν οι μαθητές τις ιστοσελίδες άλλων σχολείων με βάση την αισθητική τους.</p> <p>Οι μαθητές φτιάχνουν μια υψηλής αισθητικής ιστοσελίδα (και ταυτόχρονα χρηστικής)</p> <p>Οι μαθητές αναλύουν το σήμα της Google</p>
<p>ΑΞΟΝΑΣ 3 ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΣΑ : ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ-ΑΚΡΟΑΤΗΣ-ΘΕΑΤΗΣ</p>		

ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Ο μαθητής μαθαίνει να αναλύει σημειωτικά τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (λόγο και εικόνα)</p>	<p>Σημειωτική ανάλυση των πρωτοσέλιδων και των τίτλων.</p> <p>Οι κανόνες και τα λανθάνοντα μηνύματα της σελιδοποίησης, επιλογής, σύνταξης και προβολής των ειδήσεων.</p> <p>Σε ποια θέση τοποθετείται κάθε κείμενο, οι εικόνες, οι διαφημίσεις;</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Φτιάχνοντας το πρώτο πρωτοσέλιδο της νέας σχολικής εφημερίδας.</p> <p>Ορισμός συντακτικής ομάδας.</p> <p>Κανόνες σχεδιασμού πρωτοσέλιδου.</p> <p>Σχόλια των άλλων μαθητών για την επιλογή με βάση τους κανόνες σελιδοποίησης</p> <p>Η διαδρομή ανάγνωσης μιας εφημερίδας: ελεύθερη τελικά ή έντεχνα υποβαθμισμένη;</p>
<p>Να αντιληφθούν οι μαθητές την “κινηματογραφικής” φύσης πραγματικότητα που κατασκευάζει η τηλεόραση παραδειγματικά μέσα από το δελτίο ειδήσεων</p> <p>Να αντιληφθούν οι μαθητές ότι η υβριδικότητα είναι χαρακτηριστικό των Μέσων και άμεσα συνδεδεμένη με αυτό που λέμε διαμεσικότητα (διάλογος μεταξύ των Μέσων)</p>	<p>Η «σχεδόν» πραγματικότητα της τηλεόρασης και η επίδρασή της στη ζωή μας.</p> <p>Σημειωτική ανάλυση.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ενός τηλεοπτικού παιχνιδιού - υβριδικών ειδών - ενός ρεάλιτι. - ενός ντοκιμαντέρ <p>Ταυτότητες: Παρουσιαστής ειδήσεων-θεατής του καναπέ</p> <p>Διάσημοι δημοσιογράφοι: από την είδηση στον παρουσιαστή-επίκεντρο της ενημέρωσης.</p> <p>Πώς οι δημοσιογράφοι</p>	<p>Γιατί οι “αληθινές ιστορίες” δεν ονομάζονται πραγματικές ιστορίες;</p> <p>Η “αυθεντικότητα” της τηλεόρασης, σε σχέση με τον κινηματογράφο.</p> <p>Οι μαθητές εκφράζουν τη διαφορά της εμπειρίας ανάμεσα στην παρακολούθηση τηλεοπτικών προγραμμάτων και κινηματογραφικών ταινιών.</p> <p>Το ντοκιμαντέρ τι είδους εκπομπή είναι;</p>

	<p>προκαλούν ειδήσεις;</p> <p>Εισαγωγικός προσδιορισμός των εννοιών διαμεσικότητα και υβριδικότητα.</p> <p>2 ώρες</p>	
<p>Να γνωριστούν οι μαθητές με την καλλιτεχνική και επιχειρηματική δημιουργικότητα στο σύγχρονο Ψηφιακό Κόσμο.</p>	<p>Προβάλλω το έργο μου.</p> <p>Δημιουργώ την επιχείρησή μου.</p> <p>Δείχνω την επαγγελματική μου ταυτότητα.</p> <p>Η αυτοδιαφήμιση: μια νέα διάσταση του ψηφιακού κόσμου.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Δημιουργούν οι μαθητές ένα προφίλ της τάξης τους στο δίκτυο Likendin</p> <p>Αναρτούν μια μικρή παρουσίαση στο Scribd παρουσιάζοντας τις καλλιτεχνικές δράσεις του Σχολείου τους.</p> <p>Δημιουργούν ένα Blog Καλλιτεχνίας, όπου αναρτούν οι μαθητές τα έργα τους.</p>
<p>Να γνωρίσει ο μαθητής τον τύπο της <i>ατομικής δημοσιογραφίας</i>.</p> <p>Να βιωθεί η έννοια της διαδραστικότητας.</p>	<p><i>Huffington Post</i></p> <p>Ατομική Δημοσιογραφία</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Ανάλυση του site.</p> <p>Η τάξη δημιουργεί ένα blog με τα ρεπορτάζ και τα κείμενα μεμονωμένων μαθητών. Στη συνέχεια συγκεντρώνει και αναλύει τα σχόλια των συμμαθητών τους από τις άλλες τάξεις</p>
<p>Να οικειωθούν με τον τύπο της infotainment και να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της και την απόβλεψή της.</p>	<p>Ποιοι εκφωνούν τον καιρό στα δελτία ειδήσεων;</p> <p>Οι μεσημεριανές ζώνες εκπομπών.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Η Πετρούλα και τα καιρικά φαινόμενα: Το δελτίο καιρού ως διασκέδαση.</p>
<p>Να μάθουν οι μαθητές να προστατεύουν τον εαυτό τους στο διαδίκτυο και να εντοπίζουν τα όρια δημόσιου-ιδιωτικού/ ασφαλούς και επισφαλούς περιήγησης</p> <p>Ασφάλεια και προστασία εν γένει στη</p>	<p>Μπορώ να φωτογραφίζω τους πάντες και τα πάντα και να τα αναρτώ στη σελίδα μου στα Κοινωνικά Δίκτυα;</p> <p>Οι αμφισβητίες του Facebook.</p> <p>Πότε χρησιμοποιούνται παράνομα τα προσωπικά</p>	<p>Συλλέγουν οι μαθητές όλες τις κατηγορίες που έχουν διατυπωθεί κατά των Κοινωνικών Δικτύων (Facebook, Twitter, Instagram) και προσπαθούν να αποφανθούν αν ευσταθούν ή όχι.</p> <p>Ανάλυση ταινίας ως προς</p>

<p>χρήση των Μέσων (συμπεριλαμβανομένου και του κινητού)</p> <p>Να μάθουν οι μαθητές την έλλογη και μετρημένη χρήση των προσφερόμενων παιχνιδιών και να επιλέγουν κριτικά.</p> <p>Να κατανοήσουν οι μαθητές πώς συντελείται ο εθισμός στο διαδίκτυο, στα παιχνίδια;</p> <p>Πώς μπορούν να γίνουν θύματα απατηλών προφίλ;</p> <p>Πώς μπορούν να δημιουργήσουν ασφαλείς και πραγματικές σχέσεις μέσω διαδικτύου;</p>	<p>μου δεδομένα; Πώς αντιμετωπίζω την <i>παρενόχληση και τον εκφοβισμό</i> στο διαδίκτυο; <i>Πασιέντζες ή σκάκι;</i> Ποια παιχνίδια επιλέγω; Επωφελείς εκπαιδευτικές προσομοιώσεις.</p> <p>Ψηφιακές εξαρτήσεις.</p> <p>Προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης των κινητών</p> <p>Ελεύθερος Διάλογος.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>βασικά θεματικά στοιχεία της εξεταζόμενης ενότητας.</p> <p>Φτιάχνοντας ένα διαδικτυακό σταυρόλεξο. Ανάλυση της διαφήμισης κατά του ψηφιακού εθισμού.</p> <p>Κοινωνικό πείραμα: Αντέχω μια μέρα χωρίς το κινητό μου;</p> <p>Ερευνητικό ζήτημα; Γιατί δεν μπορώ να κλείσω το κινητό μου ούτε στο σχολείο;</p> <p>Κοινωνική έρευνα: Πόσες ώρες παρακολουθείς διαδίκτυο;</p> <p>Το προφίλ μου είμαι εγώ; Μια αναζήτηση αυτογνωσίας.</p>
<p>Πώς να είναι ο μαθητής ένας δημιουργικός χρήστης, κοινωνικά αλληλέγγυος;</p>	<p>Η περιήγηση στα Μέσα πρέπει να έχει στόχο και να μην είναι άνευ χρονικών ορίων περιπλάνηση.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Προτεινόμενες από τους μαθητές ιδέες ψηφιακών προτάσεων κοινωνικής αλληλεγγύης.</p> <p>Πώς αξιοποιούνται τα ψηφιακά μέσα σε μια συγκεκριμένη ταινία; Συνάδουν με το πνεύμα κοινωνικής αλληλεγγύης. Συζήτηση μεταξύ των μαθητών.</p> <p>Συνέντευξη από τον εμπνευστή της <i>Σχεδίας</i>, του περιοδικού δρόμου ή ανάλυση των περιεχομένων του περιοδικού.</p>

<p>Οι μαθητές μαθαίνουν να ενεργούν ως υπεύθυνοι πολίτες.</p> <p>Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ο ψηφιακός αναλφαβητισμός είναι η νέα μορφή αναλφαβητισμού.</p>	<p>Πώς αξιοποιώ τα ψηφιακά και μη Μέσα για να έχω παρεμβατική δράση ως πολίτης και να εκφράζω ελεύθερα τη γνώμη μου.</p> <p>Το ψηφιακό χάσμα.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Δράσεις μαθητών:</p> <p>Οι μαθητές κατασκευάζουν μια αντιρατσιστική ιστοσελίδα στο Facebook ή</p> <p>Γράφουν για το ίδιο θέμα μια επιστολή σε εφημερίδα, παραδοσιακά και ηλεκτρονικά.</p> <p>Στέλνουν ένα μήνυμα στο ραδιόφωνο.</p> <p>Σχολιάζουν στα Κοινωνικά Δίκτυα.</p> <p>Στέλνω ηλεκτρονικά τα παράπονά μου στο Δήμο.</p> <p>Αναζήτηση στατιστικών στοιχείων για τον ψηφιακό αναλφαβητισμό.</p>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ
Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Εισαγωγή

Οι εκπαιδευτικές αλλαγές από το 1997 ως το 2003 οδήγησαν σε αλλαγή των Α.Π.Σ., ώστε αυτά να αποκτήσουν σταδιακά σύγχρονο χαρακτήρα. Κύριος στόχος τους πλέον είναι να αντιμετωπιστεί η μάθηση όχι ως συσσώρευση γνώσεων αλλά ως δημιουργική πορεία κατάκτησης της γνώσης (παράδειγμα το Ε.Π.Π.Σ. του 1997). Άλλωστε από το 2003 με το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα Α.Π.Σ. για την υποχρεωτική εκπαίδευση υιοθετήθηκε η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και επιχειρήθηκε η διασύνδεση των γνωστικών αντικειμένων.

Παράλληλα, τα διεθνή και ευρωπαϊκά δεδομένα επηρέασαν την ελληνική εκπαίδευση. Το βασικό αίτημα της διαβίου μάθησης είναι να συνδυάζει την καλλιέργεια ικανοτήτων που θεωρούνται αναγκαίες για την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου με την ενεργοποίηση της συνείδησης του πολίτη και την κοινωνική ένταξη και απασχόληση.

Τέλος, στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας, μέσω των Π.Σ. επιδιώκεται ο σεβασμός στην ετερότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ θεωρείται αναγκαία η καλλιέργεια της εθνικής αλλά και πολιτισμικής συνείδησης του μαθητή. Γίνεται πλέον σαφές ότι η παιδεία συνδέεται άμεσα με την κοινωνία, ότι η μαθητική εκπαιδευτική διαδικασία καθορίζει την μετέπειτα ενηλικίωση του ατόμου και τον ρόλο του ως μορφωμένου πολίτη.

Το μάθημα της Ιστορίας Θεάτρου μπορεί να λειτουργήσει σε ένα τέτοιο πλαίσιο ως ένα μάθημα που κατεξοχήν προωθεί την κατανόηση της πολυπολιτισμικότητας, την κατανόηση της ετερότητας και συμβάλλει στην καλλιέργεια δημοκρατικής συνείδησης στους μαθητές. Ταυτόχρονα οξύνει το καλλιτεχνικό τους αισθητήριο συμβάλλοντας στην κατανόηση του εαυτού ως μέλους της παγκόσμιας πολιτισμικής κοινότητας.

I. Θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το ισχύον Ωρολόγιο Πρόγραμμα, η Ιστορία Θεάτρου διδάσκεται ως μονόωρο υποχρεωτικό μάθημα καλλιτεχνικής παιδείας στη Γ΄ τάξη Καλλιτεχνικού Λυκείου, στην κατεύθυνση Θεάτρου / Κινηματογράφου.

Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών που να προβλέπει τον τρόπο και τη μέθοδο διδασκαλίας της Ιστορίας Θεάτρου, ούτε σχολικό εγχειρίδιο που να σχετίζεται με το συγκεκριμένο καλλιτεχνικό αντικείμενο. Ωστόσο ήδη από το 2006, και πιο πρόσφατα το 2011, γράφτηκαν Προγράμματα Σπουδών Θεάτρου για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, αλλά και μεμονωμένα βιβλία πρακτικής και θεωρητικής κατεύθυνσης (Στοιχεία Θεατρολογίας, Α΄ Λυκείου, 1999 - Θεατρική Αγωγή Ε΄ - Στ΄ Δημοτικού, 2006), στα οποία περιλαμβάνονται στοιχεία Ιστορίας Θεάτρου. Ενδεικτικά στο τελευταίο Πρόγραμμα Σπουδών για το Θέατρο για την Α΄ Λυκείου Γενικής Παιδείας «Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος *Καλλιτεχνική Παιδεία* της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου» στην Υ.Α. 8604/Δ2/ΦΕΚ 155 (22.1. 2015) περιλαμβάνεται διδακτική ενότητα που προβλέπει στοιχεία Ιστορίας Θεάτρου και συγκεκριμένα να μάθουν οι μαθητές να διακρίνουν τη θέση των θεατρικών έργων στην Ιστορία Θεάτρου.

Γενικός σκοπός της Ιστορίας Θεάτρου

Ο γενικός σκοπός της διδασκαλίας της Ιστορίας Θεάτρου στο Καλλιτεχνικό Λύκειο είναι οι μαθητές να αποκτήσουν γενική εποπτεία της ανάπτυξης της ελληνικής και παγκόσμιας δραματουργίας και της θεατρικής πράξης. Παράλληλα όμως σκοπός είναι η διδασκαλία να συμβάλλει στην καλλιέργεια της ιστορικής συνείδησης των μαθητών, στην ανάπτυξη της αισθητικής κρίσης τους καθώς και στη συνειδητοποίηση και υιοθέτηση από μέρος τους συγκεκριμένων διαπολιτισμικών αξιών.

- 1) Ως προς τις παρεχόμενες γνώσεις, οι γνώσεις αυτές στοχεύουν στη θεμελιώδη και όχι στη λεπτομερειακή γνώση. Παράλληλα γενικός σκοπός είναι να γνωρίσουν οι μαθητές βασικές αρχές της ιστορικής σκέψης και θεμελιώδεις έννοιες και μεθόδους της ιστοριογραφίας στο θέατρο.
- 2) Ως προς την αισθητική καλλιέργεια των μαθητών, αυτή επιτυγχάνεται με επιλεγμένες και ειδικά διαμορφωμένες δραστηριότητες. Με τις δραστηριότητες αυτές επιδιώκεται οι μαθητές να μάθουν να είναι δημιουργικοί, να οξυνθεί η παρατηρητικότητα τους ώστε να είναι σε θέση να περιγράψουν και να προβούν σε καίριες παρατηρήσεις, να κάνουν συγκρίσεις θεατρικών γεγονότων μεταξύ τους, αλλά και να επιχειρούν να αιτιολογήσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές και επιλογές των δημιουργών του θεάτρου, καθώς και συγκεκριμένες εξελίξεις σε αισθητικά ρεύματα στο θέατρο.
- 3) Ως προς τη συνειδητοποίηση αξιών σκοπός της διδασκαλίας της Ιστορίας θεάτρου είναι καλλιεργηθούν αξίες όπως ο σεβασμός στην πολιτισμική ετερότητα, η πολυπρισματικότητα και η ενσυναίσθηση, η κατανόηση καθώς και η συνειδητοποίηση του βαθιά κοινωνικού χαρακτήρα του θεάτρου.

Στόχοι

Συνοπτικά οι στόχοι της διδασκαλίας της Ιστορίας θεάτρου στο σχολείο μπορούν να διατυπωθούν ως εξής:

- Οι μαθητές να κατανοήσουν τους σημαντικότερους σταθμούς (γεγονότα, μορφές, εκπροσώπους, έργα, θέματα, αισθητική, ρεύματα και τάσεις) της ιστορικής πορείας της τέχνης του θεάτρου, παγκοσμίως και ελληνικού.
- Επίσης πρέπει να είναι σε θέση να συνδέσουν την Ιστορία του θεάτρου με την γενική Ιστορία, την Ιστορία της Τέχνης και την Ιστορία της Φιλοσοφίας.
- Να είναι επίσης σε θέση να κατανοούν αισθητικές αλλά και κοινωνιολογικές ερμηνείες των θεατρικών μορφών (κείμενα, παραστάσεις, υποκριτική, σκηνοθεσία, σκηνογραφία, κλπ).
- Πρέπει λοιπόν: α) να γίνει καθαρά αντιληπτή η συνθετική φύση της τέχνης του θεάτρου, η συνδρομή πολλών τεχνών στην πραγματοποίησή του (λογοτεχνία, χορός, μουσική, εικαστικά, αρχιτεκτονική) β) να τονιστεί το μιμητικό ένστικτο, η ανθρωπινή διάθεση της μεταμόρφωσης και οι εκφάνσεις αυτής της διάθεσης ανά τους αιώνες γ) να ερμηνευτούν όλα αυτά τα στοιχεία ως απότοκα των κοινωνιών που τα γέννησαν και να διερευνηθεί η πρόσληψη του θεάτρου από την εκάστοτε κοινωνία.
- Στόχος είναι να διακρίνουν την αισθητική, ψυχαγωγική, ψυχολογική και πολιτική σημασία του θεάτρου, καθώς και την πολεμική που δέχτηκε (και δέχεται σε ορισμένες κοινωνίες) από διάφορους θεσμικούς παράγοντες.
- Επίσης στόχος είναι να συνειδητοποιήσουν την ιδιαιτερότητα της ελληνικής ταυτότητας, καθώς και να διαπιστώσουν ότι παρά τις αντιξοότητες του νεότερου ελληνισμού, αυτός κατόρθωσε να ακολουθήσει σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη και σ' αυτόν τον τομέα της Τέχνης.
- Επίσης στόχος είναι οι μαθητές να υιοθετήσουν αξίες, στάσεις, συμπεριφορές έναντι της Τέχνης αλλά και του ανθρώπου. Μελετώντας την προσπάθεια των ανθρώπων παγκοσμίως να εκφραστούν θεατρικά-μιμητικά, να αντιληφθούν την έννοια της παγκόσμιας κοινότητας, η οποία μέσα από τις διαφορές της έχει κοινούς πόθους, ανάγκες και αγωνίες.
- Στόχος είναι επίσης να αποκτήσουν οι μαθητές δεξιότητες ιστορικού στοχασμού και γενικότερα να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη μαθαίνοντας να αναγνωρίζουν την ιστορική πηγή και να την κατηγοριοποιούν, κατανοώντας και χρησιμοποιώντας έννοιες του ιστορικού χρόνου (δεξιότητα προσανατολισμού και κίνησης στον συμβατικό άξονα του ευθύγραμμου ιστορικού χρόνου, εξοικείωση με την έννοια της ασυνέχειας, της συνέχειας, της ρήξης και τομής), ανακαλύπτοντας τις αιτιακές σχέσεις που συνδέουν τα ιστορικά γεγονότα μεταξύ τους, τις στάσεις, τα στερεότυπα ή τις προκαταλήψεις του δημιουργού της πηγής και συγκρίνοντας τις διάφορες πηγές με άλλες της ίδιας ή άλλων εποχών.

- Στόχος είναι τέλος να ασκηθούν στην πολυπρισματικότητα, θεμελιώδη οπτική της προσέγγισης του παρελθόντος που στηρίζεται στην παραδοχή ότι υπάρχουν θεωρήσεις της εκάστοτε πραγματικότητας που αποκλίνουν από τη δική μας και ότι αυτές μπορεί να είναι εξίσου έγκυρες ή μεροληπτικές.

Διδακτικές προσεγγίσεις - Μεθοδολογία

Διδακτική μεθοδολογία

Η διδασκαλία πρέπει να ακολουθεί τις γενικές αρχές της εκπαίδευσης και να στηρίζεται σε σύγχρονα παιδαγωγικά κριτήρια, όπως την ανάπτυξη κριτικής σκέψης του μαθητή, την ανάπτυξη της αυτενέργειάς του, την καλλιέργεια της φαντασίας του. Συγκεκριμένα πρέπει να προωθείται η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, η ανάλυση με τη σύνθεση, ώστε να προωθείται η κριτική και συνθετική σκέψη του μαθητή. Απαραίτητη είναι η σαφήνεια των στόχων της διδασκαλίας, ώστε να κινείται εξαρχής το ενδιαφέρον του μαθητή, η εναρμόνιση της ύλης με τα μέσα και τη μέθοδο της διδασκαλίας.

Για να επιτευχθεί η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης στο μαθητή απαραίτητο είναι να χρησιμοποιείται ιστορικό υλικό που να πλαισιώνει την ιστορική αφήγηση, υλικό που θα συμβάλλει στην κατανόηση και εξήγηση των γεγονότων είτε θα λειτουργεί υποστηρικτικά προς αυτά. Απαιτείται ποικιλομορφία των πηγών (συνεντεύξεις καλλιτεχνών, θεωρητικά κείμενα, θεατρικά έργα και χειρόγραφα, βιβλία σκηνοθεσίας, φωτογραφίες, βίντεο, σκίτσα στον Τύπο, κινηματογραφικές ταινίες βασισμένες σε θεατρικά έργα, σχέδια και φωτογραφίες για κοστούμια, μακέτες, προγράμματα, αφίσες, θεατρικές κριτικές, μαρτυρίες, προσωπογραφίες συγγραφέων, εικόνες θεατρικών κτισμάτων), γιατί έτσι δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι οι ιστορικοί μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες από κάθε κατάλοιπο του παρελθόντος. Επίσης μέσω της χρήσης εκτεταμένων πηγών ασκούνται οι ίδιοι οι μαθητές στις μεθόδους επεξεργασίας του ιστορικού υλικού, καθώς καλλιεργούν θεμελιώδεις ιστορικές δεξιότητες που συνδέονται με την ιστορική κατανόηση και την κριτική σκέψη.

Ακόμα, σύμφωνα με τις παιδαγωγικές μεθοδολογικές αρχές των μαθημάτων της Αισθητικής Αγωγής, θα πρέπει η διδασκαλία της Ιστορίας Θεάτρου να υποβοηθείται από δραστηριότητες όχι μόνο ερευνητικού αλλά και βιωματικού χαρακτήρα, εξωτερίκευσης των συναισθημάτων, καλλιέργειας της δημιουργικότητας των μαθητών και άσκησής τους στη συνεργασία και την αρμονική συνύπαρξη σε ομάδα (αυτοσυγκέντρωση, πειθαρχία, συλλογική συνείδηση, κοινός στόχος).

Τέλος απαραίτητη κρίνεται η συνεργασία του εκπαιδευτικού που αναλαμβάνει το μάθημα της Ιστορίας Θεάτρου με τον εκπαιδευτικό του μαθήματος Στοιχεία Σκηνοθεσίας Θεάτρου και του εκπαιδευτικού του μαθήματος της Υποκριτικής αλλά και του μαθήματος της Σκηνογραφίας, ώστε να υπάρχει παράλληλη πορεία στη διδακτική ολοκλήρωση συγκεκριμένων εννοιών που επιλέγονται από τον διδάσκοντα κάθε φορά. Παράλληλα προτείνεται η συνεργασία του εκπαιδευτικού που αναλαμβάνει το μάθημα με τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς των μαθημάτων της Γενικής Παιδείας.

Για να πετύχει το μάθημα του Ιστορίας Θεάτρου πρέπει να είναι καινοτόμο στη διδακτική του προσέγγιση, να προωθεί την παρακολούθηση από μαθητές παραστάσεων διαφορετικές εποχές και πολιτισμούς, ζωντανά στο πλαίσιο κάποιου φεστιβάλ ή βιντεοσκοπημένα από αρχαία θεάτρων, ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν διαφορετικές πολιτισμικές παραδόσεις και εποχές. Επίσης σημαντικό είναι να προωθεί την χρήση των νέων τεχνολογιών, ώστε οι μαθητές να καταγράφουν ιδέες, θέματα για έρευνα, να διαδίδουν τα αποτελέσματα της δουλειάς τους ή να αναζητούν στο διαδίκτυο πληροφορίες για τις εργασίες τους. Τέλος σημαντικό είναι να καλλιεργεί την ιστορική σκέψη των μαθητών δίνοντας ιδιαίτερη αξία σε έννοιες όπως η πολυπρισματικότητα και η ενσυναισθητική κατανόηση, να εξοικειώνει τους μαθητές με τις μεθόδους της ιστοριογραφίας και τα εργαλεία της ιστορικής έρευνας στο θέατρο.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση για τη διδασκαλία του μαθήματος Ιστορία Θεάτρου γίνεται γραπτά με τη μέθοδο της τελικής εργασίας ώστε να πραγματοποιείται έλεγχος του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής του μαθητή στη συγκεκριμένη ενότητα

που επιλέγεται κάθε φορά, και παράλληλα να του παρέχεται η δυνατότητα αυτοαξιολόγησης και παρέμβασής του στην περαιτέρω διαμόρφωση του μαθήματος. Οι εργασίες μπορεί να είναι πιο σύνθετες. Για παράδειγμα μπορεί να ανατεθούν εργασίες με ερευνητικό χαρακτήρα (μελέτη παράστασης, παραστασιογραφία, κριτική πηγών, σύνθεση εργασιών για συγκεκριμένες περιόδους, συγγραφείς, ρεύματα στο θέατρο κ.ά.) που θα δώσουν την ευκαιρία στον μαθητή να κρίνει το διδακτικό αντικείμενο, να προτείνει τις προσωπικές του απόψεις και σκέψεις και τέλος να αναπτύξει προβληματισμό για τα θεατρικά ρεύματα και την Ιστορία Θεάτρου γενικότερα.

Παράλληλα ο προφορικός βαθμός τετραμήνου μπορεί να διαμορφώνεται από εργασίες όπως ο κριτικός σχολιασμός, οι αναλύσεις επίκαιρης θεατρικής κίνησης και τέλος από την συμμετοχή του μαθητή σε ομαδικές ερευνητικές εργασίες που τυχόν δώσει ο καθηγητής ή από την συμμετοχή του μαθητή στις συζητήσεις.

II. Το Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας Θεάτρου – Το περιεχόμενό του

Διερευνώντας το σύνθετο φαινόμενο του θεάτρου καταλήγουμε στο σύνθετο της μελέτης της Ιστορίας του θεατρικού φαινομένου που περιλαμβάνει αναγκαστικά αναφορά στην υποκριτική, στο κοινό, στους θεατρικούς χώρους, στη δραματουργία, στα κοστούμια, στο μακιγιάζ- μάσκα, στα σκηνικά, στο φωτισμό, στον χορό, τραγούδι, σκηνοθεσία, στην κριτική, σε μορφές θεάτρου όπως το Κουκλοθέατρο ή το Θέατρο Σκιών ή πιο σύγχρονες μορφές θεάτρου όπως η Περφόρμανς ή το Επινοημένο Θέατρο. Μια τέτοια αντίληψη όμως για την Ιστορία Θεάτρου δεν είναι εφικτή ειδικά στο πλαίσιο του ισχύοντος ωρολογίου προγράμματος στο Λύκειο. Αναγκαστικά λοιπόν περιοριζόμαστε σε μερικούς άξονες με συγκεκριμένους στόχους, ώστε οι μαθητές έστω και εν συντομία να έχουν ένα γενικό περίγραμμα της Ιστορίας Θεάτρου έχοντας πάντα επίγνωση του σύνθετου του θεατρικού φαινομένου.

Η διδασκαλία της ιστορίας θεάτρου στο παρόν Πρόγραμμα Σπουδών για τη Γ' Λυκείου κατανέμεται σε δύο Άξονες. Συνεχίζεται η εξέταση του θεατρικού φαινομένου ως Ιστορία των δραματικών κειμένων (Α' Άξονας) αλλά και ως σύνθετη καλλιτεχνική δημιουργία (Β' Άξονας).

Κάνουμε μια σχηματική διάκριση σε επίπεδα, προσπαθώντας να τονίσουμε το σύνθετο χαρακτήρα του θεατρικού φαινομένου αλλά πάντα έχουμε στο μυαλό μας τόσο μια οριζόντια όσο και μια κάθετη σχηματική διαίρεση αυτών των επιπέδων. Σε κάθε επίπεδο εξετάζεται εκ παραλλήλου τόσο η κοινωνική, όσο και η δραματουργική και η σύνθετη καλλιτεχνική φύση κάθε θεατρικού γεγονότος και όλα αυτά χρησιμοποιώντας τις μεθόδους της Ιστορίας.

Οι άξονες οι οποίοι προτείνονται για τη Γ' Λυκείου είναι οι εξής:

- **Α' ΆΞΟΝΑΣ: Θεατρικός Λόγος**
- **Β' ΆΞΟΝΑΣ: Θεατρική Πράξη**

Το **Πρόγραμμα Σπουδών για τη Γ' Λυκείου** αρχίζει εκείπου σταμάτησε το Πρόγραμμα Σπουδών της Β' Λυκείου.

Στον Α' Άξονα «Θεατρικός Λόγος», υπάρχει μια ανακεφαλαιωτική ενότητα που θυμίζει στους μαθητές βασικές γνώσεις της Β' Λυκείου. Στη συνέχεια ο Α' Άξονας περιγράφει την κρίση της ρεαλιστικής δραματουργίας και τον Συμβολισμό, το αίτημα ανανέωσης της ελληνικής δραματουργίας, την προσπάθεια εθνικού ποιητικού δράματος από τον Παλαμά, τη νέα δραματουργία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, τις προσπάθειες δημιουργίας νεορομαντικού δράματος, τον θρίαμβο της Επιθεώρησης (1907-1922), τον αισθητισμό στην Αγγλία (Ουάιλντ), το θέατρο του Γκροτέσκο στην Ιταλία (Πιραντέλλο), το ποιητικό δράμα στην Ισπανία (Λόρκα), τις νέες αναζητήσεις στην υποκριτική τέχνη, το θέατρο του Παραλόγου (Μπέκετ, Ιονέσκο) τους σύγχρονους Άγγλους δραματουργούς όπως ο Πίντερ, το αμερικάνικο θέατρο, τις εξελίξεις στη μεταπολεμική ελληνική δραματουργία.

Η έλευση του σκηνοθέτη είναι η γέφυρά μας για τον τελευταίο **Β' άξονα** που ονομάζουμε «**Θεατρική Πράξη**» και αποτελεί την μακροσκελέστερη ενότητα της πρότασής μας, περιλαμβάνοντας όλα τα μοντέρνα κινήματα για το θέατρο. Ο Άξονας Β' Θεατρική Πράξη περιλαμβάνει την παντοκρατορία του σκηνοθέτη (θρίαμβο των φορμαλιστών στη Ρωσία και στη Γαλλία), τον φουτουρισμό στο Ρωσικό θέατρο (Μαγιακόφσκι, Μέγιερχολντ), τον κονστρουκτιβισμό, τον σουρεαλισμό (Ζαρρύ,) τον Αρτώ και το θέατρο της Σκληρότητας, τη διαμόρφωση του εξπρεσιονισμού (Μπύχνερ, Βέντεκιντ) και τον Ράινχαρτ, το Μπαουχάουζ, το επικό θέατρο του Μπρεχτ και τον Πισκάτορ, σύγχρονες μορφές θεάτρου όπως η Περφόρμανς και το επινοημένο θέατρο, σύγχρονους σκηνοθέτες. Στην

ενότητα αυτή γίνεται αναφορά και στο ελληνικό θέατρο, όπως διαμορφώθηκε από την ανάδυση των πρώτων Ελλήνων σκηνοθετών και μετά, την ίδρυση του Εθνικού Θεάτρου, την εμφάνιση του αντίθετου πόλου, του Θεάτρου Τέχνης και τέλος τις εξελίξεις στους θιάσους της μεταπολεμικής Ελλάδας. Σε αυτόν τον άξονα δίνεται βαρύτητα στο πώς υλοποιείται το θεατρικό γεγονός σήμερα, με ιδιαίτερη αναφορά σε στοιχεία παραγωγής, στους θεατρικούς χώρους (σκηνή και πλατεία) και πώς η μορφή αυτών χώρων οδηγεί στη συμμετοχικότητα ή στην ψευδαίσθηση, πώς επηρεάζει τις κατευθύνσεις του υποκριτικού κώδικα.

Η δομή του προγράμματος σπουδών που ακολουθεί είναι η εξής:

Η πρώτη στήλη αναφέρεται στη στοχοθεσία κάθε δραστηριότητας και διδακτικής προσέγγισης, δηλαδή στις προσδοκώμενες δεξιότητες του μαθητή και στην αναμενόμενη κατάρτιση του αντικειμένου στο κάθε στάδιο της παιδαγωγικής διαδικασίας. Οι στόχοι εδώ δεν είναι απλά διδακτικοί αλλά και ιστορικοί, συνδυάζουν δηλαδή τη γνώση της Ιστορίας θεάτρου με την ιστορική δεξιάτητα.

Η δεύτερη στήλη περιλαμβάνει τα θέματα της Ιστορίας θεάτρου που συζητούνται στην εκάστοτε ενότητα.

Η τρίτη στήλη αναφέρεται στις μεθόδους διδασκαλίας του εκάστοτε αντικειμένου. Επιχειρείται εδώ η εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, καθώς και η ταυτόχρονη ή συνδυαστική διδασκαλία με άλλους συνεργάτες (καλλιτέχνες, συγγραφείς, εμπυχωτές κ. ά.) και τους εκπαιδευτικούς των άλλων συναφών μαθησιακών αντικειμένων (Υποκριτική, Στοιχεία Σκηνοθεσίας, Σκηνογραφία, κ.ά.) με τη χρήση τεχνολογίας, διαδικτύου, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συνεντεύξεων, φύλλων εργασίας, με συνεργασία κοινωνικών δικτύων και ομάδων. Δίνονται δυνατότητες στη λήψη αποφάσεων από τους μαθητές, στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών, κριτικής σκέψης και βέβαια στην ομαδική και συλλογική δουλειά (μοίρασμα ρόλων, ευθυνών κλπ). Εδώ εικονίζονται όλες οι δράσεις των μαθητών, περιγράφονται τα βήματα της θεατρικής διαδρομής: ασκήσεις ατομικές και ομαδικές, απλές και σύνθετες, αυτοσχεδιασμοί απλοί και σύνθετοι, εργαστήρι γραφής, ερευνητικές εργασίες. Δόθηκε προσοχή ώστε οι δραστηριότητες να είναι τόσο θεωρητικές, εμπάθουσας και ερευνητικές, όσο και βιωματικού χαρακτήρα. Τέλος, περιλαμβάνονται δράσεις εκτός σχολείου: επισκέψεις σε θέατρα, μουσεία, πολυχώρους, αρχαιολογικούς χώρους, λ.χ. κοντά στο Ηράκλειο (Γόρτυνα, Απτέρα) και στη Θεσσαλονίκη (Φίλιπποι, Δίον), στην Αθήνα (στο αρχαίο θέατρο Διονύσου ή στο θέατρο της Επιδαύρου), άνοιγμα στην κοινωνία, συμμετοχή σε φεστιβάλ ή άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις τοπικής κοινωνίας κ.ά. Εννοείται πως ο κατάλογος είναι ενδεικτικός για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος επιλέγει, εμπλουτίζει και εφαρμόζει όποιες δραστηριότητες από αυτές θεωρεί κατάλληλες για τους μαθητές του.

Η τέταρτη στήλη περιλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό.

α. Δικτυογραφία (για την παραπομπή σε ιστοθέσεις επιλέγεται από τον εκπαιδευτικό είτε να παραπεμφθεί στον φορέα με αυτόματη διεύθυνση που προτείνεται, είτε λόγω αλλαγής διεύθυνσης του συγκεκριμένου φορέα να τον αναζητήσει σε μια μηχανή αναζήτησης)

β. Βιβλιογραφία

γ. Βιβλία, σχολικά ή άλλα, περιοδικά, αποκόμματα εφημερίδων (άρθρα, κριτικές), προγράμματα θεάτρου - video, CD-ROM.

δ. Εκπαιδευτικό υλικό Μουσείων: (π. χ. πίνακες ζωγραφικής, σχέδια από συλλογές καλλιτεχνών για θεατρικά κοστούμια)

ε. Οι ίδιες οι παραστάσεις επαγγελματικών θεάτρων, όπως και οι κινηματογραφικές ταινίες θεατρικών έργων ή σχετικές με αντικείμενο έρευνας.

στ. Συνεντεύξεις καλλιτεχνών ανηρτημένες στο διαδίκτυο.

ζ. – Συμμετοχή σε συγκεκριμένα θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα.

Στο τέλος προστίθεται ενδεικτική βιβλιογραφία για την Ιστορία του ελληνικού και παγκόσμιου θεάτρου.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Γ' ΤΑΞΗ

Α' Επίπεδο: ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Να θυμηθούν τις βασικές αρχές θεατρικής ιστοριογραφίας (πηγές / χρονογραμμή), και να θυμηθούν διαγραμματικά τα βασικά στοιχεία από την Ιστορία Θεάτρου μέχρι την εποχή του Ρεαλισμού, να θυμηθούν τις τρεις φάσεις του Ρεαλισμού, να γνωρίσουν τα στοιχεία του Ψυχολογικού Ρεαλισμού, πώς η Θεωρία της σχετικότητας (Αϊνστάιν) και ο Φρόιντ) σχετίζονται με τη δημιουργία του ψυχολογικού ρεαλισμού, τον υποκειμενισμό και πώς οδήγησαν στο Συμβολισμό.</p>	<p>Διαγραμματική πορεία της Ιστορίας Θεάτρου μέχρι την εποχή του Ρεαλισμού Μέθοδοι ιστοριογραφίας θεάτρου</p> <p>Στανισλάφσκι Ψυχολογικός Ρεαλισμός, υποκειμενισμός</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν και να τοποθετήσουν στην χρονογραμμή βασικούς σταθμούς της θεατρικής Ιστορίας μέχρι τον Ρεαλισμό.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται αφού διαβάσουν την έναρξη από τις <i>Τρεις Αδερφές</i> του Τσέχωφ σε ένα σύντομο αυτοσχεδιασμό να αποσυνδεθούν από το κείμενο, κτίζοντας μια σκηνή και τους ρόλους τους πάνω σε καταστάσεις που ο συγγραφέας δεν είχε φανταστεί και προηγούνται της έναρξης του έργου.</p> <p>✓ Οι μαθητές καλούνται να παρακολουθήσουν ένα βίντεο από το Φωτόδεντρο που αναφέρεται στη μέθοδο Στανισλάφσκι και στον Τσέχωφ</p>
<p>2. Να κατανοήσουν πως από αντίδραση στην πεζότητα του Ρεαλισμού γεννήθηκε ο Συμβολισμός, να γνωρίσουν χαρακτηριστικά λ.χ. του θεάτρου του Βάγκνερ που οραματίζεται ένα θέατρο βασιζόμενο στον μύθο και όχι στην πραγματικότητα ή των Γάλλων συμβολιστών που πιστεύουν ότι η ποίηση δεν μπορεί να εκφραστεί στη σκηνή.</p>	<p>Συμβολισμός Στη Γερμανία νεορομαντισμός Η Τέχνη για την τέχνη. Ολικό έργο τέχνης Φεστιβάλ του Μπάιρόιτ Καινοτομίες στο θεατρικό κτίσμα Το θέατρο ως «ιεροτελεστία» Βάγκνερ – Νίτσε Τσέχωφ Ίψεν (εξέλιξη) Μαίτερλικ Καμπύσης</p>	<p>✓ Ενδεικτική δραστηριότητα: Να εντοπίσουν οι μαθητές πίσω από τα λόγια συγκεκριμένου αποσπάσματος της <i>Αγριόπαπιας</i> του Ίψεν ποια ψυχική κατάσταση υπάρχει.</p> <p>✓ Να επισκεφτούν οι μαθητές την επίσημη ιστοσελίδα του Φεστιβάλ του Μπάιρόιτ.</p> <p>✓ Να προτείνουν οι μαθητές λύσεις, ώστε να παρασταθεί το άρρητο, το ατμοσφαιρικό σε ένα έργο; Λ.χ. θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν λύσεις όπως το θέατρο σκιών, μαριονέτες, το κουκλοθέατρο; Θα μπορούσε</p>

		<p>να χρησιμοποιηθεί μάσκα;</p> <p>✓ Να ερμηνεύσουν τους τίτλους έργων <i>Αγριόπαπια</i> του Ίψεν και <i>Γλάρος</i> του Τσέχωφ</p>
	1 ώρα	
<p>3. Να γνωρίσουν την παράδοση του συμβολισμού στον 20^ο αιώνα, πώς διασταυρώθηκε με την αρχαία ελληνική τραγωδία, πώς ευδοκίμει στη Ρωσία και συνδέεται με την <i>commedia dell' arte</i>, πώς εκδηλώθηκε ως ποιητικό δράμα στην Ισπανία, πώς προσέγγισε το θρησκευτικό δράμα στην Αγγλία και στην Γαλλία, το ποιητικό θέατρο.</p>	<p>Γητς <i>Το Τραγικό Θέατρο</i> Συμβολή του Σεργκέι Ντιαγκίλεφ και των ρωσικών μπαλέτων (εντυπωσιακά θεάματα) «Λα Μπαράκα» <i>Ο ματωμένος γάμος</i> του Λόρκα <i>Φονικό στην εκκλησία</i> του Έλιοτ Πωλ Κλωντέλ Ζαν Ζιρωντού</p>	<p>✓ Παρακολούθηση μίας παράστασης αντίστοιχου με τη διδασκόμενη ενότητα έργου. Λ.χ. <i>Ο Ματωμένος Γάμος</i></p> <p>✓ Ακρόαση αποσπασμάτων από τη μουσική που έγραψε ο Χατζηδάκης για τον <i>Ματωμένο Γάμο</i> στο Θέατρο Τέχνης (Τώρα νυφούλα μου χρυσή..., Νανούρισμα...)</p> <p>✓ Ακρόαση αποσπασμάτων από την <i>Ιεροτελεστία της Άνοιξης</i> (Στραβίνσκι)</p> <p>✓ Εργασία τετραμήνου: Να συντάξουν παραστασιογραφία των έργων του Λόρκα στην Ελλάδα επισκεπτόμενοι το Θεατρικό Μουσείο.</p>
	1 ώρα	
<p>4. Να γνωρίσουν πώς από αντίδραση στην κοινωνικο-πολιτική χρήση του θεάτρου γεννήθηκε το δόγμα «Η τέχνη για την τέχνη», ο αισθητισμός ως παρακλάδι του συμβολισμού.</p>	<p>Decadance Τέχνη της παρακμής Όσκαρ Ουάιλντ Συνεργασία με τον καθηγητή της σκηνογραφίας</p>	<p>✓ Να διαβάσουν απόσπασμα από τη <i>Σαλώμη</i> του Όσκαρ Ουάιλντ και να φανταστούν το σκηνικό περιβάλλον του έργου.</p> <p>✓ Να δουν απόσπασμα σύγχρονου ανεβάσματος του έργου.</p>
	1 ώρα	
<p>5. Να γνωρίσουν το θέατρο του Γκροτέσκο στην Ιταλία</p>	<p>Πιραντέλλο Πρωτοκαθεδρία του χαρακτήρα/ χιούμορ/ η έννοια της θεατρικής ψευδαίσθησης vs πραγματικότητα ζωής</p>	<p>✓ Να αναζητήσουν κριτικές για έργα του Πιραντέλλο.</p>
	1 ώρα	
<p>6. Να κατανοήσουν οι μαθητές πώς όλα αυτά τα κινήματα εισήχθησαν στην Ελλάδα καθυστερημένα και</p>	<p>Αίτημα της ανανέωσης της ελληνικής δραματουργίας Ξερόπουλος Καμπύσης Σύγκρουση της</p>	<p>✓ Διαβάζοντας απόσπασμα από τους <i>Κούρδους</i> του Καμπύση, οι μαθητές να εντοπίσουν αλλαγές στην κοινωνική τάξη των προσώπων.</p>

<p>όλα μαζί δημιουργώντας σύγχυση (λ.χ. η πρόσληψη του συμβολισμού έγινε ταυτόχρονα με τον νατουραλισμό και τον ρεαλισμό), πώς επιχειρείται να δημιουργηθεί εθνική πρωτοποριακή δραματουργία με ελληνικά χαρακτηριστικά, πώς ο δημοτικισμός συμμετέχει στον αγώνα της διανόησης για απεξάρτηση από τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό.</p>	<p>ελληνικής διανόησης (προοδευτικοί vs. Συντηρητικοί) Ψυχάρης <i>Το Ταξίδι μου</i> <i>Για το Ρωμαίικο θέατρο</i> (υποδείγματα εθνικής κωμωδίας και εθνικού δράματος) Εφταλιώτης, <i>Βουρκόλακας</i> (1894) Κωστής Παλαμάς, <i>Τρισεύγενη</i> (1903)</p>	<p>✓ Οι μαθητές να διαβάσουν απόσπασμα από <i>Το Ταξίδι μου</i> του Ψυχάρη και να εντοπίσουν αν το κείμενο μιλά μόνο για γλώσσα ή αφορά και ιδεολογία.</p> <p>✓ Να διαβάσουν το άρθρο του Παλαμά <i>Για το δράμα όχι για το θέατρο</i> και να εντοπίσουν πώς ο Παλαμάς υποβαθμίζει τη σκηνική πράξη.</p>
<p>7. Να γνωρίσουν ποιες προσπάθειες ανανέωσης της ελληνικής δραματουργίας έγιναν την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα, ποιοι παράγοντες συνέβαλαν για να υπάρξει νέα δραματουργία</p>	<p>Ξενόπουλος, Χορν, Μελάς, Καζαντζάκης, Χρηστομάνος, Ταγκόπουλος «Θέατρο των ιδεών» Εξελίξεις στη σκηνική τέχνη: νέα θέατρα/θίασοι / ίδρυση Βασιλικού Θεάτρου</p>	<p>✓ Να σχολιάσουν οι μαθητές ποια χαρακτηριστικά της θεατρικής ζωής θεωρούν ότι συνέβαλαν τη δεκαετία 1900-1907 στη συγγραφή νέων έργων. (να χρησιμοποιηθεί ως αφορμή)</p> <p>✓ Να προσπαθήσουν να ερμηνεύσουν για ποιο λόγο την δεκαετία 1912-1922 η δραματουργία γνωρίζει ύφεση;</p> <p>✓ Να σχολιάσουν οι μαθητές το γεγονός ότι πολλά έργα του Ξενόπουλου έχουν ως τίτλο το όνομα μιας γυναίκας;</p> <p>✓ Να σχολιάσουν το γεγονός πως πολλά έργα συνδέθηκαν με τον λαϊκό πολιτισμό, πώς ο δημοτικισμός δημιουργεί ένα κίνημα αξιοποίησης της λαϊκής παράδοσης που οδηγεί στη δραματοποίηση δημοτικών τραγουδιών.</p>
<p>8. Να κατανοήσουν οι μαθητές την προσπάθεια ανανέωσης της</p>	<p>Ελληνικό βουλεβάρτο (σύνδεση με θέατρο πρόζας και ελληνικό κινηματογράφο της</p>	<p>✓ Να εντοπίσουν οι μαθητές το σκηνικό περιβάλλον στο <i>Φιντανάκι</i> του Π. Χορν</p>

<p>δραματουργίας στην δεύτερη και τρίτη κυρίως δεκαετία του Μεσοπολέμου, (στασιμότητα της δεκαετίας του '20, εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις, βλ. Χορν).</p>	<p>μεταπολεμικής εποχής) Ηθογραφίες νησιωτικές και αγροτικές Ηθογραφίες λαϊκής γειτονιάς Ιστορικό δράμα 1 ώρα</p>	<p>✓ Να δουν φωτογραφίες από παράσταση από το έργο του Χορν.</p>
<p>9. Να κατανοήσουν πώς αντιδρούν στον ρεαλισμό: οι σουρεαλιστές, οι ντανταϊστές, πώς το παράλογο του Α' Παγκοσμίου πολέμου, ο Φρόντ και η διέξοδος που έδωσε στο υποσυνείδητο, οδηγούν στη γέννηση των αντίστοιχων κινήματων, πρβλ αντίστοιχη ενότητα Θεατρική Πράξη</p>	<p>Σουρεαλισμός Ο <i>Υμπύ βασιλιάς</i> του Ζαρρύ Παταφυσική Dada (ανάγκη για χάος και ανατροπή /θέατρο που αποκλείει τη λογοτεχνικότητα) Φρόντ, <i>Ψυχοπαθολογικοί χαρακτήρες στη σκηνή</i> (1905) 1 ώρα</p>	<p>✓ Να διαβάσετε απόσπασμα από τον <i>Υμπύ βασιλιά</i> του Α. Ζαρρύ και να εντοπίσετε πώς προκαλείται το γέλιο μέσω διακωμώδησης χαρακτήρα /καταστάσεων/γλώσσας).</p> <p>✓ Οι μαθητές να ερμηνεύσουν με βάση τις θεατρικές τους γνώσεις τα ψυχολογικά συμπλέγματα που περιγράφει ο Φρόντ, π.χ. Οιδιπόδειο σύμπλεγμα</p>
<p>10. Να γνωρίσουν τι σημαίνει εξπρεσιονισμός στο θέατρο, πώς εκφράζονται τα συναισθήματα του καλλιτέχνη που βλέπει την πραγματικότητα και όχι η ίδια η πραγματικότητα</p>	<p>Εξπρεσιονισμός vs. Ρεαλισμός Εξπρεσιονισμός vs. Άλλα καλλιτεχνικά ρεύματα πρωτοπορίας Προσωπική ματιά του καλλιτέχνη Η περιγραφή του ανθρώπου που συνθλίβεται από την τεχνολογία, το κράτος Μπύχνερ Βέντεκιντ Όψιμος Στρίνμπεργκ Κάιζερ Τόλλερ 1 ώρα</p>	<p>✓ Σχολιάστε τη δομή του έργου του Στρίνμπεργκ <i>Η σονάτα των φαντασμάτων</i>; Τι δείχνει η κατάργηση της τρίπρακτης ή της πεντάπρακτης δομής του θεατρικού έργου για τη σύλληψη της πραγματικότητας;</p> <p>✓ Παρακολούθηση σχετικής παράστασης ενδεικτικά για το 2015 παράσταση του έργου του Μπύχνερ, <i>Βούτσεκ</i>, στο Νέο Χώρο του Θεάτρου Άττις.</p> <p>✓ Να εντοπίσουν τις κριτικές για την παράσταση <i>Λεόντιος και Λένα</i> του Μπύχνερ από το αρχείο του ΚΘΒΕ</p>
<p>11. Να γνωρίσουν το επικό θέατρο, πώς ο Μπρεχτ θέλησε να αναμορφώσει την πραγματικότητα, πώς τον ενδιέφερε το κοινωνικά προσδιορισμένο</p>	<p>Επικό θέατρο Μπρεχτ Μπάουχαους Πισκάτορ (βλ. παρακάτω ενότητα) Διδακτικά έργα Το θέατρο ως ψυχαγωγία</p>	<p>✓ Οδηγός εκπαιδευτικού</p> <p>✓ Να ακούσουν αποσπάσματα από μουσική γραμμένη για παραστάσεις έργων του Μπρεχτ.</p> <p>✓ Να δουν πρόβες από την <i>Όπερα της Πεντάρας</i> σε</p>

<p>άτομο όχι οι ψυχολογικές του εσωτερικές μεταπτώσεις, πώς έδινε σημασία στο θέατρο ως ψυχαγωγία</p>	<p>1 ώρα</p>	<p>σκηνοθεσία G. Strehler. Ενδεικτικά: ✓ Να δουν την εισαγωγή στο επικό θέατρο του Μπρεχτ από το Εθνικό Θέατρο της Αγγλίας:</p>
<p>12. Να γνωρίσουν το θέατρο του παραλόγου και τους βασικούς εκπροσώπους του: Ιονέσκο, Μπέκετ, Ζενέ, Αντάμοβ, τα χαρακτηριστικά της πλοκής, των χαρακτήρων, της γλώσσας των θεατρικών έργων.</p>	<p>Ιονέσκο Μπέκετ, Ζενέ, Αντάμοβ Απλή πλοκή Χρόνος, τόπος ρευστά Επαναληπτικός, χωρίς νόημα διάλογος Μεταφυσική /υπαρξιακή αγωνία</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Αφού οι μαθητές μελετήσουν αποσπάσματα από την <i>Φαλακρή τραγουδίστρια</i> να σχολιάσουν πώς προκύπτει το κωμικό στις σκηνές του έργου.</p>
<p>13. Να γνωρίσουν στοιχεία που διαμόρφωσαν τον αμερικάνικο ψυχογραφικό ρεαλισμό και το αμερικάνικο μεταπολεμικό θέατρο</p>	<p>Ντέιβιντ Μπελάσκο (ο πρώτος ολοκληρωμένος σκηνοθέτης της Αμερικής) Περιοδείες του Θεάτρου Τέχνης της Μόσχας Τσέχωφ, Μέθοδος Στανισλάφσκι Εμφάνιση αμερικάνικων ελεύθερων θεάτρων Ο' Νηλ Τένεσι Ουίλιαμς Άρθουρ Μίλερ 1 ώρα</p>	<p>Παρακολούθηση έργου του Τένεσι Ουίλιαμς σε σύγχρονη παράσταση ή την τηλεοπτική εκδοχή από το Θέατρο της Δευτέρας . Ενδεικτικά για το έργο <i>Γυάλινος Κόσμος</i>.</p>
<p>14. Να γνωρίσουν το Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν την επίδρασή του σε συγγραφείς όπως ο Καμπανέλλης, ο Κεχαΐδης, η Αναγνωστάκη, ο Σεβαστίκογλου, αλλά και την παρουσίαση ξένης δραματουργίας</p>	<p>Θέατρο Τέχνης Το Θέατρο Τέχνης ως φυτώριο για νέους συγγραφείς</p>	<p>✓ Να ερμηνεύσουν οι μαθητές για ποιο λόγο ο Κάρολος Κουν υιοθέτησε για το σχήμα του τον τίτλο «Θέατρο Τέχνης». ✓ Σε συνεργασία με τον καθηγητή της Νεοελληνικής Γραμματείας οι μαθητές μελετούν και αυτοσχεδιάζουν πάνω στο απόσπασμα από <i>Το παραμύθι χωρίς όνομα</i> του</p>

	1 ώρα	1. Καμπανέλλη. Χρήση Θεατρικών τεχνικών: ανακριτική καρτέκλα, περίγραμμα ρόλου κ.α.
--	-------	---

Β' ΑΞΟΝΑΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
15. Να δουν το θέατρο ως ένα γεγονός «πολιτισμικής επιτέλεσης» που εκτυλίσσεται σε περιορισμένο χώρο και χρόνο, έχει αρχή και τέλος, περιλαμβάνει οργανωμένο πρόγραμμα δράσεων, προϋποθέτει σύνολο εκτελεστών και ακροατήριο και λαμβάνει χώρα σε συγκεκριμένο χώρο με αφορμή μια συγκεκριμένη περίπτωση	Το θεατρικό γεγονός ως γεγονός «Πολιτισμικής επιτέλεσης» 1 ώρα	✓ Οι μαθητές σκέφτονται άλλα γεγονότα «πολιτισμικής επιτέλεσης» και βλέπουν σχετικές φωτογραφίες. Ενδεικτικά: γάμος, βάφτιση, κηδεία που συνδέονται με κρίσιμες φάσεις της ζωής του ανθρώπου. Σκέφτονται πάνω στις ομοιότητες και διαφορές του με το θεατρικό γεγονός, στο ρόλο που επιτελούν τέτοιες κοινωνικές εκδηλώσεις.
16. Να κατανοήσουν τους παράγοντες που έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην εδραίωση του σκηνοθέτη : την όλο και μεγαλύτερη θέση που δινόταν στο θέαμα, τις τεχνικές καινοτομίες στο θέατρο (περιστρεφόμενη σκηνή, φωτισμός), στις επιστημονικές και τεχνολογικές ανακαλύψεις, την αλλαγή στη σύνθεση του κοινού, την ανάγκη να αποδίδουν στη σκηνή τη ζωή έτσι ακριβώς όπως είναι ως	19 ^{ος} αιώνας Αιώνας του θεάματος Κυριαρχία του σκηνογράφου Κυριαρχία της τεχνολογίας στο θέατρο	✓ Ερωτήσεις εμβάθυνσης: να σχολιάσουν οι μαθητές πώς φαντάζονται ότι επηρέαζε τη θεματολογία των δραματικών έργων ο περιορισμός των συγγραφέων από τα σκηνικά; ✓ Πώς πιστεύετε ότι η βελτίωση στις συγκοινωνίες (σιδηρόδρομοι) στη Γαλλία επέτρεψε την ανανέωση του θεατρικού κοινού που μέχρι τότε αποτελούνταν αποκλειστικά από αστούς;

αποτέλεσμα της σύνθεσης του κοινού	1 ώρα	
<p>17. Να μάθουν οι μαθητές πως περάσαμε στο να δίνεται το βάρος στην παράσταση (στη σκηνοθετική ερμηνεία) Ρωσία Στανισλάφσκι.</p>	<p>Στανισλάφσκι – Νταντσένκο-Τσέχωφ, Θέατρο Τέχνης της Μόσχας Εσωτερικός ρεαλισμός Απεύθυνση σε κοινό από χαμηλές τάξεις, πιστός σε δημοκρατικές αρχές</p>	<p>✓ Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν για τα στοιχεία που χρειάζεται να μελετήσει κανείς για να ανασυνθέσει το κλίμα μιας εποχής, για να ανασυνθέσει μία θεατρική παράσταση του παρελθόντος. ✓ Παρακολούθηση σύγχρονης παράστασης του Τσέχωφ (στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών ή από κάποιο άλλο θίασο, λ.χ. για τη θεατρική σεζόν 2014-2015 η παράσταση του <i>Βυσσινόκηπου</i> στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών)</p>
<p>18. Να γνωρίσουν τη συμβολή των Πωλ Φορ και Λύνιε-Πο στην εδραίωση του Συμβολισμού του Άππια και του Κρέηγκ στην Ιστορία Θεάτρου και τις βασικές θεωρητικές τους θέσεις για τη θεατρική πράξη, που αποτελούν τη βάση για τη μοντερνιστική παράδοση της σκηνοθεσίας</p>	<p>1 ώρα</p> <p>Πωλ – Φορ Théâtre d'Art Ιστορικό ανέβασμα του <i>Γμπύ βασιλιά</i> του Αλφρε Ζαρρύ (1896)</p> <p>Λύνιε-Πο Théâtre de l'Oeuvre Ιστορικό ανέβασμα του <i>Πελλέας και Μελισάνθη</i> του Μαίτερλιγκ Συνεργασία με σημαντικούς εκπαιδευτικούς ζωγράφους βλ.</p>	<p>✓ Να αναζητήσουν πληροφορίες για το λήμμα Théâtre de l'Oeuvre. ✓ Να παρακολουθήσουν βίντεο στα γαλλικά για τον Πολ Φορ. ✓ Να αναζητήσουν στο Διαδίκτυο τα σχέδια του Άππια για τα βαγκνερικά δράματα ✓ Να αναζητήσουν τα σχέδια του Κρέηγκ για την παράσταση <i>Άμλετ</i> στο Θέατρο Τέχνης της Μόσχας</p>

	<p>Τουλούζ Λωτρέκ Εισαγωγή στη Γαλλία των δραμάτων του Ίψεν Εξελίξεις στη σκηνογραφία</p> <p>Μουσικοεικαστική προσέγγιση σκηνοθεσίας/ συστηματική χρήση φωτισμού / Άππια</p> <p>Ο ηθοποιός και η υπερμαριονέτα/ Κρέηγκ τρισετάσκατοι όγκοι με πολλά επίπεδα οι σκηνικοί χώροι</p> <p>1 ώρα</p>	
<p>19. Να γνωρίσουν τον φορμαλισμό στη Ρωσία ως αμφισβήτηση του ρεαλισμού και του συστήματος Στανισλάβσκι, να κατανοήσουν έννοιες όπως κονστρουκτιβισμός, βιο- μηχανική</p>	<p>Φορμαλισμός Επανοριοθέτηση της σχέσης σκηνής – πλατείας/ κατάργηση της αυλαίας Αναζήτηση της θεατρικότητας στα λαϊκά θεάματα και σε μορφές θεάτρου πριν τον Ρεαλισμό (αρχαιοελληνικό θέατρο, ανατολίτικο, ελισαβετιανό, μεσαιωνικό και κυρίως commedia dell' arte) Μέγιερχολντ Εξωτερικότητα vs. Εσωτερικότητα Στανισλάβσκι/βιο- μηχανική/ κονστρουκτιβισμός</p> <p>1 ώρα</p>	<p>✓ Επισκεφτείτε το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη. ✓ Παρατηρήστε φωτογραφίες από την παράσταση <i>Ο μεγαλόψυχος κερατάς</i> του Κρόμμελινκ σε σκηνοθεσία Μέγιερχολντ και σκηνικά – κοστούμια Λιουμπόβ Ποπόβα.</p>
<p>20. Να γνωρίσουν τον εκλεκτικισμό του Ράινχαρτ, την επιλογή του να μην ενταχθεί σε κάποιο κίνημα, αλλά να πειραματίζεται με τα διάφορα είδη θεάτρου του, τον πειραματισμό του με τις συμβάσεις του θεατρικού χώρου</p>	<p>Αναζήτηση ενός μη λογοτεχνικού θεάτρου / πάγκα, τσίρκο, οικοδομές, ιταλική σκηνή, φυσικός χώρος/ εμβληματική παράσταση του <i>Οιδίποδα Τύραννου</i> (1910) Ταινία <i>Όνειρο Θερινής Νυκτός</i></p>	<p>✓ Αναζητώντας μία φωτογραφία σκηνής πλήθους από την ταινία <i>Όνειρο Θερινής Νυκτός</i> του Ράινχαρντ να σχολιάσετε πως χρησιμοποιεί ο σκηνοθέτης τη μάζα. ✓ Βλέποντας φωτογραφίες από την παράσταση <i>Οιδίπους Τύραννος</i> να σχολιάσετε πώς χρησιμοποιεί τον χορό ο</p>

	(1935) Εκλεκτικισμός/ καθιέρωση του τετραδίου σκηνοθεσίας/ σεμιναρίων σκηνοθεσίας (Σεμινάριο Ράινχαρτ)	Ράινχαρτ.
	1 ώρα	
21. Να γνωρίσουν οι μαθητές στοιχεία για την έλευση και εδραίωση του σκηνοθέτη στην Ελλάδα, να γνωρίσουν τους λόγους που ώθησαν στην ίδρυση Εθνικού Θεάτρου στον Μεσοπόλεμο, τις ανακατατάξεις του Θεάτρου πρόξας τον Μεσοπόλεμο, το Θέατρο Ωδείου (Θωμάς Οικονόμου), την Εταιρεία Ελληνικού Θεάτρου (Μ. Λιδωρίκης), την Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου (1924), Θέατρο Τέχνης Σ. Μελά (1925), Ελευθέρα Σκηνή (Μυράτ-Μελά – Κοτοπούλη) που οδήγησαν στην εδραίωση του σκηνοθέτη	Θωμάς Οικονόμου Κωνσταντίνος Χρηστομάνος/ ίδρυση του Βασιλικού Θεάτρου/ Νέας Σκηνής Θέατρο Ωδείου Εταιρεία Ελληνικού Θεάτρου Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου Θέατρο Τέχνης Ελευθέρα Σκηνή Ίδρυση Εθνικού Θεάτρου Φ. Πολίτη 1 ώρα	✓ Να σχολιάσουν οι μαθητές τη ρήξη του Παλαμά με τον Χρηστομάνο για την <i>Τρισεύγενη</i> . (δράμα vs θέατρο) ✓ Να σχολιάσουν οι μαθητές πώς θεωρούν ότι η ίδρυση ενός Εθνικού Θεάτρου επηρεάζει την κοινωνική, πολιτιστική ζωή ενός τόπου (λχ. ενισχύει την εθνική δραματουργία/δημιουργεί κοινό/ μπορεί να αντιμετωπίσει την ανεργία των ηθοποιών, κοκ.). ✓ Να εντοπίσουν στο Αρχείο του Εθνικού Θεάτρου τις επιλογές ρεπερτορίου της πρώτης χρονιάς
22. Να γνωρίσουν τις ιδεολογικές τάσεις στο μεσοπολεμικό θέατρο και πως ο Κουν κατάφερε να συγκεράσει «ελληνικότητα» και «λαϊκότητα» με τη Λαϊκή Σκηνή (1934-1936), να καταλάβουν τι σημαίνει ο όρος «λαϊκός εξπρεσιονισμός», να κατανοήσουν την αντιδιαστολή της ερμηνείας του αρχαίου	Ελληνικότητα Δελφικές Γιορτές Λαϊκότητα (προσπάθεια μίμησης της ευρωπαϊκής πρωτοπορίας που αξιοποιεί το λαϊκό (βλ. ενότητα Β΄ Λυκείου για τα λαϊκά θέαματα Καραγκιόζης) «Λαϊκή σκηνή» του Κάρολου Κουν Ηθοποιοί Λαϊκός	✓ Να παρακολουθήσουν σχετικό βίντεο για τις Δελφικές Γιορτές. ✓ Να παρακολουθήσουν τηλεοπτική εκπομπή που ενώνει ηθοποιούς που συνδέθηκαν με τη ή εκπομπής που μιλά για τον δημιουργό Κουν. ✓ Να παρακολουθήσουν απόσπασμα από τους Αχαρνές από το θέατρο Τέχνης. ✓ Εντοπίζουν παραστάσεις της συγκεκριμένης κωμωδίας από το αρχείο

<p>δράματος από το Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν και από το Εθνικό Θέατρο μεταπολεμικά</p>	<p>εξπρεσιονισμός Ελληνικό Φεστιβάλ Ερμηνεία αρχαίου δράματος</p>	<p>του Εθνικού Θεάτρου και παρακολουθούν φωτογραφίες ή αποσπάσματα από βίντεο</p> <p>✓ Παρακολούθηση μιας παράσταση αρχαίου δράματος από το Εθνικό Θέατρο στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών</p> <p>Να επιχειρήσουν μία πρώτη σύγκριση των δύο προτάσεων σκηνικού ανεβάσματος αρχαίου δράματος.</p>
<p>23. Να γνωρίσουν τα θεατρικά σχήματα στην Ελλάδα μεταπολεμικά, να κατανοήσουν πώς η έλευση της τηλεόρασης επηρέασε τη θεατρική ζωή</p>	<p>1 ώρα</p> <p>Στοά Παπαγεωργίου Θέατρο της Νέας Ιωνίας του Γ. Μιχαηλίδη Αμφιθέατρο του Σ. Ευαγγελάτου Νέα Σκηνή του Λ. Βογιατζή Θέατρο Εμπρός του Τ. Μπαντή Απλό Θέατρο του Α. Αντύπα Θέατρο του Νότου του Γ. Χουβαρδά</p> <p>Τέχνη του θεάτρου vs. Τηλεόραση 1 ώρα</p>	<p>✓ Να παρακολουθήσουν οι μαθητές την εμβληματική παράσταση του θιάσου Στοά με τη <i>Μήδεια</i> του Μποστ.</p> <p>✓ Να αναζητήσουν στη Ψηφιοθήκη του ΑΠΘ κριτικές για το θεατρικό σχήμα Θέατρο του Νότου του Γ. Χουβαρδά.</p>
<p>24. Να γνωρίσουν οι μαθητές στοιχεία του γαλλικού φορμαλισμού, τη συμβολή του Ζαν Κοπώ στην Ιστορία της σκηνοθεσίας, τη συμβολή του στην</p>	<p>Ζαν Κοπώ Βιε Κολομπιέ (1913) ανάδειξη λόγου και ηθοποιού / σημασία στην απλότητα του θεατρικού γεγονότος / αντίσταση στο θέαμα</p>	<p>✓ Να παρακολουθήσουν βιντεοσκοπημένο απόσπασμα για το Βιε Κολομπιέ και τον Κοπώ.</p> <p>✓ Να σχολιάσουν οι μαθητές από φωτογραφίες παραστάσεων του Κοπώ τα</p>

<p>ανάδειξη της κίνησης, του αυτοσχεδιασμού και της παντομίμας ως βασικά χαρακτηριστικά της τεχνικής, να γνωρίσουν το θέατρο της Σκληρότητας του Αντονέν Αρτώ, πώς επιλέγεται το παραξένισμα του κοινού μέσω σκληρών σκηνών, να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του επικού θεάτρου, τι σημαίνει αφηγηματικό θέατρο</p>	<p>Επίγονοι: Καρτέλ ντε Κατρ (Ζουβέ, Ντυλλέν, Πιτοέφ, Μπατύ) / Βιλάρ Μαρσέλ Μαρσώ / Μπαρρώ Θέατρο της Σκληρότητας Αρτώ Κατάργηση της διάταξης σκηνής – πλατείας, λ.χ. οι θεατές στο κέντρο, οι ηθοποιοί μπορεί να παίζουν παντού. Χρήση οπτικοακουστικών μέσων Πισκάτορ Μπάουχαουζ Ο ηθοποιός δείχνει την Ιστορία/ παρεμβαίνει ως σχολιαστής στην Ιστορία Θέατρο προπαγάνδας <i>Περιπέτειες του Καλού Στρατιώτη Σβέικ</i> (1928) η εμβληματική παράσταση του Πισκάτορ Χρήση προβολών – αποστασιοποίηση 1 ώρα</p>	<p>κοστούμια (κοστούμια όχι εποχής, αλλά σύμφωνα με την εποχή που γράφεται το έργο ή σύγχρονα με την παράσταση κοστούμια) ✓ Να ερμηνεύσουν οι μαθητές τι ακριβώς φαντάζονται ότι σημαίνει η «Σκληρότητα» (δραστηριότητα που λειτουργεί ως αφόρμηση για διερεύνηση της έννοιας). ✓ Να αναλογιστούν οι μαθητές γιατί σε παραστάσεις του επικού θεάτρου εμπλέκονται οι μουσικοί στη θεατρική παράσταση, γιατί η αλλαγή σκηνικού γίνεται στη θέα του κοινού.</p>
<p>25. Να γνωρίσουν τις σύγχρονες εξελίξεις στη σκηνοθεσία στο τέλος του 20^{ου} αρχές 21^{ου} αιώνα</p>	<p>Living Theatre, Στρέλερ, Αριάν Μνούσκιν, Theatre du Soleil, Πέτερ Στάνιν Shaubuehne στο Βερολίνο, Όστεμαγερ, Καστελλούτσι, κ.α. Μεγάλες παραγωγές που προορίζονται για περιοδείες μέσα στην ίδια τη χώρα ή το εξωτερικό Περφόρμανς Θέατρο της Επινόησης</p>	<p><i>Παρακολούθηση μίας παράστασης ενός σύγχρονου ξένου σκηνοθέτη στο Φεστιβάλ Αθηνών ή παρακολούθηση βιντεοσκοπημένων αποσπασμάτων από παραστάσεις.</i> <i>Να γνωρίσουν το μεταμοντέρνο στην Ελλάδα.</i></p>

	1 ώρα	

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών εκπονήθηκε με βάση τις επιταγές της διαμόρφωσης του “Νέου Σχολείου” και της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος το οποίο να είναι ελκυστικό στους αποδέκτες του (εκπαιδευτικούς -μαθητές-γονείς). Βασίστηκε πάνω στη σύγχρονη αντίληψη και στις διεθνείς πρακτικές στο χώρο της εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο χώρο της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, όπως αυτή διδάσκεται τόσο στη δευτεροβάθμια όσο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε χώρες όπως η Βρετανία, η Γαλλία και η Δανία.

Στην κατεύθυνση αυτή ο/η μαθητής/τρια θα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας και να αντιμετωπίζεται ως αυτόνομη προσωπικότητα. Επιπλέον, ο προσανατολισμός της εκπαίδευσής του/της θα πρέπει να στοχεύει στην ισορροπία των γνώσεων και της αισθητικής του καλλιέργειας, όπως επίσης και της συναισθηματικής, πνευματικής και σωματικής του/της ανάπτυξης.

Η διδασκαλία του θεάτρου και του κινηματογράφου στο σχολείο καθιστά τον/την μαθητή/τρια κοινών της θεατρικής - κινηματογραφικής δημιουργίας, με τη συμμετοχή του/της την ίδια στιγμή και στον ίδιο χώρο, χρησιμοποιώντας κοινούς καλλιτεχνικούς κώδικες επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης. Πιο συγκεκριμένα, ο τομέας της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας γίνεται ξεχωριστό κομμάτι διδασκαλίας ως αναπόσπαστο μέρος της θεατρικής-κινηματογραφικής δημιουργίας.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σκοπός των μαθήματος

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση των μαθητών με τη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία.

Στόχοι του μαθήματος

Οι προσδοκώμενες δεξιότητες αφορούν στην καλλιέργεια της αισθητικής και κριτικής ικανότητας των μαθητών, στη δημιουργικότητα και στην ανάπτυξη των εκφραστικών τους μέσων.

Συγκεκριμένα:

-στην προετοιμασία των μαθητών στη γνώση της Σκηνογραφίας- Ενδυματολογίας του Θεάτρου και Κινηματογράφου γενικά (όχι τόσο εξειδικευμένα) και βιωματικά για την απόκτηση ενδιαφέροντος του μαθήματος αυτού,

- στην απόκτηση δεξιοτήτων, γνώσεων και στην καλλιέργεια κλίσεων, οι οποίες είναι πολύτιμες στην κοινωνική συμμετοχή,
- στην απόκτηση δυνατοτήτων και προετοιμασίας για πιθανή επιλογή επαγγελματικής εξέλιξης στο αντικείμενο αυτό με συμμετοχή στην καλλιτεχνική-πολιτισμική δημιουργία,
- στην προαγωγή της ατομικής και συλλογικής συμμετοχής,
- στη συνεργασία και στη θετική επίδραση στην σκέψη και την στάση ζωής καθώς και τις συμπεριφορές των μαθητών και μαθητριών.

Άξονες του μαθήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας αφορά στη Γ' Λυκείου, όπου υπάρχουν εργαστηριακά μαθήματα, αλλά και κάποια ιστορικά και θεωρητικά. Πιο συγκεκριμένα, η διαβάθμιση σε θεματικές ενότητες έχει ως εξής:

1η Ενότητα: Εισαγωγή στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία

2^η Ενότητα: Στοιχεία Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας

3η Ενότητα: Εφαρμογές στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία, το προσωπείο και τα θεατρικά εξαρτήματα

Μεθοδολογία διδασκαλίας

Η διδασκαλία βασίζεται αφενός στη βιωματική προσέγγιση, μέσα από την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. Αφετέρου, είναι σημαντικός ο συσχετισμός της πράξης με τη θεωρία και την ιστορία της Σκηνογραφίας-Ενδυματολογίας στο θέατρο και τον κινηματογράφο. Ευνοούνται τόσο παραδοσιακές πρακτικές στη διδασκαλία τους (κατασκευή μακέτας, σχεδιασμός κοστούμιών, κ.ά.) όσο και σύγχρονες (χρήση νέων τεχνολογιών, χρήση διαδικτύου). Τέλος, οι δραστηριότητες εκτός σχολείου αποτελούν επίσης σημαντικό κομμάτι της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Αναφορά στις στήλες του Προγράμματος Σπουδών και στο περιεχόμενό τους

Στην πρώτη κατηγορία «Προσδοκώμενα αποτελέσματα-στοχοθεσία» περιλαμβάνονται η απόκτηση γνωστικών ικανοτήτων, δεξιοτήτων και στάσεων. Στη δεύτερη, αναφέρονται το «Περιεχόμενο» και τα «Βασικά θέματα». Στην τρίτη, γίνεται αναφορά των δραστηριοτήτων. Τέλος, η τέταρτη περιλαμβάνει όλο το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλία, οπτικοακουστικό υλικό, πολυμέσα, CD, χώροι επίσκεψης, κ. ά.).

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ-ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Γ' ΤΑΞΗ

1^η Ενότητα: Εισαγωγή στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία

Προσδοκώμενα αποτελέσματα-στοχοθεσία	Περιεχόμενο-Βασικά θέματα	Ενδεικτικές δραστηριότητες, Λέξεις-κλειδιά
<p>1. -Να γνωρίζουν βιωματικά το χώρο και να κατανοούν τη δυναμική του δραματικού χώρου. -Να εξασκούν τη φαντασία και την επικοινωνία μεταξύ τους.</p> <p>Διάρκεια: 1δίδωρο</p>	<p>Περιεχόμενο: Γνωριμία με το χώρο μέσα από αυτοσχεδιασμό</p> <p>Βασικά θέματα: -Ο δραματικός χώρος και η δυναμική του -Χρήση του σκηνικού χώρου από τους ηθοποιούς -Είσοδοι και έξοδοι, -Χωροθέτηση ανάλογα με την κοινωνική</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: Ασκήσεις αυτοσχεδιασμού (π.χ. Άσκηση: «Αφέντες και υπηρέτες»)</p> <p>Περιγραφή άσκησης Α. Ο καθηγητής μοιράζει τυχαία από ένα τραπουλόχαρτο όπου ο άσσος αντιπροσωπεύει τη χαμηλότερη κοινωνική υπόσταση και ο ρήγας την υψηλότερη. Ο κάθε μαθητής βγαίνει από την αίθουσα χωρίς να αποκαλύψει το τραπουλόχαρτό του. Αφού αδειάσει η αίθουσα, τότε αρχίζουν να εισέρχονται ένας-ένας οι μαθητές και να στέκονται στο χώρο, ανάλογα με την κοινωνική θέση που τους αντιστοιχεί. Παίζει ρόλο ο τρόπος που εισέρχονται και η χρήση του χώρου (ύψος, βάθος) και των επίπλων</p>

	υπόσταση του χαρακτήρα.	της αίθουσας, τα οποία βοηθούν στη χωροθέτηση του κάθε τύπου. Οι πιο δύσκολοι τύποι είναι αυτοί που έχουν τους μεσαίους αριθμούς στην τράπουλα. Αφού μπουν όλοι οι μαθητές, τότε ο καθηγητής προσπαθεί να μαντέψει τον αριθμό ή τις φιγούρες της τράπουλας. B. Αντίστροφα, το παιχνίδι μπορεί να παιχτεί σε έναν εξωτερικό χώρο του σχολείου. Μετά την τυχαία επιλογή τραπουλόχαρτου, ο κάθε μαθητής παίρνει μία θέση μέσα στο χώρο και ο καθηγητής περιηγείται, προσπαθώντας να μαντέψει τον αριθμό ή τη φιγούρα της τράπουλας. Εδώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σκάλες, υπόγεια, κ.ά. Στο τέλος γίνεται συζήτηση και ανατροφοδότηση. (βλ. Βιβλιογραφία: Max Stafford-Clark, <i>Letters to George: The Account of a Rehearsal</i> , London, N. Hern Books, 1989)
2. - Να αντιληφθούν την έννοια της ατμόσφαιρας και του συναίσθηματος μέσα στο χώρο -Να μάθουν πώς μετασχηματίζεται το δισδιάστατο σχέδιο σε τρισδιάστατη μακέτα - Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την μακέτα ως μέσον αναπαράστασης - Να εξοικειωθούν με την κλίμακα. Διάρκεια: 2 δίωρα	Περιεχόμενο: -Δημιουργία πινάκων αίσθησης και πρόχειρης πλαστικής μακέτας (κλίμακα 1:50) Βασικά θέματα: -Ατμόσφαιρα, συναίσθημα, χώρος, χρώμα, σχήμα, όγκος, υφή.	-Ατομική εργασία. Δημιουργία: A. Κάθε μαθητής επιλέγει ένα συναίσθημα. B. Έρευνα (σε βιβλιοθήκη ή στο διαδίκτυο) για σχετικό εικονογραφικό υλικό που θα λειτουργήσει ως πηγή έμπνευσης σε βιβλία ιστορίας, γεωγραφίας, στις εικαστικές τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, φωτογραφία), κλπ. Γ. Πίνακες αίσθησης: Κολλάζ, ζωγραφική και σχέδιο. Δ. Τρισδιάστατη πρόχειρη μακέτα – μπορεί να δημιουργηθεί μέσα σε ένα κουτί παπουτσιών που θα αποτελέσει το πλαίσιο (κλίμακα: 1:50). Δημιουργία τρισδιάστατης μακέτας με βάση ένα συναίσθημα (χαρά, γαλήνη, αρμονία, θλίψη, μελαγχολία, πάθος, τρόμος, αγωνία, μίσος, κ.ά.). Η μακέτα θα πρέπει να μεταφέρει την ατμόσφαιρα που δημιουργεί ένα συναίσθημα μέσα από το χρώμα, τον όγκο και το σχήμα, τη χρήση του φωτός. Στη μακέτα θα πρέπει να τοποθετηθεί και μία ανθρώπινη φιγούρα στην ίδια κλίμακα.
3Α. - Να αντιληφθούν τι σημαίνει δραματικό γεγονός και πώς εντάσσεται μέσα σε προϋπάρχοντα χώρο (found space) -Να κατανοήσουν πώς η εικόνα μπορεί να μεταδώσει χωρίς λόγια το δραματικό γεγονός. -Να εντάξουν μία εξωσχολική επίσκεψη σε μουσείο μέσα στην εκπαιδευτική δράση.	Περιεχόμενο: -Το δραματικό γεγονός μέσα στο χώρο Βασικά θέματα: -Επίσκεψη σε μουσείο -Κριτική προσέγγιση του χώρου σε συνάρτηση με το δραματικό γεγονός	-Ατομική εργασία. Δραστηριότητα: A. Επίσκεψη σε μουσείο της περιοχής. B. Εντοπισμός ενός δεδομένου, προϋπάρχοντος χώρου μέσα στο μουσείο Γ. Αναπαραγωγή του χώρου σε πρόχειρη μακέτα (κλίμακα: 1:50), Δ. Θέμα: ένταξη μέσα στη μακέτα ενός δραματικού γεγονότος (καταστροφή, ατύχημα, κλπ.). Στη μακέτα θα πρέπει να υπάρχει και μια ανθρώπινη φιγούρα (ο εαυτός μας) σε κλίμακα, η οποία βιώνει το δραματικό γεγονός.

Διάρκεια: 1 δίωρο		
<p>3B.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοήσουν πώς εξελίσσεται ένα δραματικό γεγονός μέσα στο χώρο, μέσα από την επιλογή και τη χρήση προϋπάρχοντος χώρου (found space) -Να μάθουν να δημιουργούν πίνακα με σειρά από προσχέδια αφήγησης της ιστορίας (storyboard), όπως χρησιμοποιείται στο θέατρο και τον κινηματογράφο -Να αντιληφθούν τη δημιουργική χρήση του φωτός. <p>Διάρκεια: 1 δίωρο</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Η σκηνογραφία και η χρήση του χώρου ως δραματοουργία. <p>Βασικά θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εξέλιξη του δραματικού γεγονότος μέσα στο χώρο. -Η δημιουργική χρήση του φωτός και η σχέση του με το χώρο (ένταση, χρώμα, σημείο εστίασης) 	<p>-Ατομική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>Με βάση την πρόχειρη μακέτα που έχουν δημιουργήσει στην προηγούμενη ενότητα (3A) οι μαθητές δημιουργούν μία σειρά από προσχέδια, στα οποία αφηγούνται μία ιστορία (storyboard) στα οποία παρουσιάζεται πώς εξελίσσεται το δραματικό γεγονός (Δραστηριότητα 3), το οποίο οδηγείται σε λύση, κάθαρση ή σε ένα νέο δραματικό γεγονός. Στην εξέλιξη θα πρέπει να συμμετέχει και η ανθρώπινη φιγούρα, κινούμενη μέσα στο χώρο.</p>
<p>4.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να έλθουν σε επαφή με το σχεδιασμό και την υλοποίηση του θεατρικού ενδύματος. -Να χρησιμοποιούν την έρευνα ως μέθοδο άντλησης πληροφοριών για το ένδυμα (ιστορία μόδας σε σχέση με τις ιστορικές, πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις, σημασία κοινωνικής τάξης, κλπ.) -Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την υλοποίηση ενός ενδύματος. -Να γνωρίσουν τη σημασία του όγκου, του χρώματος, του υλικού στο θεατρικό ένδυμα. -Να αντιληφθούν τη σημασία του θεατρικού ενδύματος στην απόδοση ενός ρόλου. <p>-Διάρκεια: 2 δίωρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εισαγωγή στην ενδυματολογία. -Εργαστήριο σχεδιασμού και υλοποίησης ενδύματος <p>Βασικά θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Έρευνα στην ιστορία της μόδας -Χρήση τεκμηρίων (πίνακες ζωγραφικής, φωτογραφίες, οπτικοακουστικά τεκμήρια, κλπ.) -Σχεδιασμός ενδύματος -Υλοποίηση ενδύματος με ευτελή υλικά. 	<p>Δραστηριότητες:</p> <p>A. Σχεδιασμός ενδύματος σε πραγματικές διαστάσεις</p> <p>A1. Οι μαθητές χωρίζονται σε ζευγάρια. Ο μαθητής ξαπλώνει πάνω σε ένα χαρτί μεγάλου μεγέθους (π.χ. χαρτί κραφτ), ενώ ο άλλος μαθητής σχεδιάζει το περίγραμμα του σώματός του. Το ίδιο γίνεται και αντίστροφα.</p> <p>A2. Πάνω στο περίγραμμα του σώματός του, ο κάθε μαθητής σχεδιάζει ένα κοστούμι, βασισμένο σε ένα θέμα. Μπορεί να το χρωματίσει ή να χρησιμοποιήσει την τεχνική του κολλάζ. (Ατομική / ομαδική εργασία)</p> <p>B. Έρευνα-σχεδιασμός-υλοποίηση</p> <p>B1. Έρευνα-σχεδιασμός:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Με βάση ένα θέμα ή μια συγκεκριμένη εποχή, κάθε μαθητής συλλέγει τεκμήρια (διαδικασία έρευνας) και δημιουργεί ένα σχέδιο για το ένδυμα που προτείνει, δίνοντας έμφαση στον όγκο, το χρώμα, το είδος υφάσματος ή άλλου υλικού που προτείνει. (ατομική εργασία) <p>B2. Υλοποίηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Οι μαθητές χωρίζονται σε ζευγάρια και ο ένας προσπαθεί να υλοποιήσει το σχέδιο του άλλου πάνω στο σώμα του, χρησιμοποιώντας ευτελή υλικά. (Ομαδική εργασία)

<p>1. -Να μελετούν, να αναλύουν και να επεξεργάζονται ένα θεατρικό έργο σε σχέση με τις σκηνογραφικές απαιτήσεις</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου</p> <p>Βασικά θέματα: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου</p> <p>- Έρευνα για το έργο και τον συγγραφέα, κλπ.</p>	<p>Δραστηριότητα: -Δραματουργική ανάλυση του κειμένου, έρευνα για το ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτιστικό πλαίσιο του έργου, βιογραφία του συγγραφέα, κλπ.</p> <p>-Καταγραφή σε πίνακα των δεδομένων που αφορούν στη σκηνική εικόνα (σκηνικό, σκηνικά αντικείμενα, κοστούμια, φωτισμός) και τον κόσμο του έργου [διάρθρωση πράξεων/σκηνών, τόπος (χώρα, πόλη/χωριό, μη τόπος), χρόνος (χρονολογία, εποχή χρόνου, ώρα) χαρακτήρες, εξέλιξη πλοκής]</p>
<p>2. -Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίον ένα θεατρικό έργο λειτουργεί μέσα στο σκηνικό χώρο. -Να κατανοούν τη σχέση της σκηνοθεσίας με τη σκηνογραφία -Να κάνουν δημιουργική χρήση των σκηνικών αντικειμένων</p> <p><u>Σημείωση</u>. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία»</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο : -Από το θεατρικό έργο στο χώρο - σύνδεση και συνομιλία σκηνοθεσίας, υποκριτικής και σκηνογραφίας</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: -Σε συνεργασία με τους μαθητές των μαθημάτων «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία» μπορούν να χωριστούν σε ομάδες και καθεμία να επιλέξει από μία σκηνή του επιλεγμένου έργου. Στη συνέχεια, θα πρέπει να εντοπίσουν ένα χώρο μέσα στο σχολείο και έπειτα από διευθέτηση του χώρου, προσθήκη επίπλου, αντικειμένων που έχουν βρει ή έχουν δημιουργήσει, να σκηνοθετήσουν και να παίξουν τη συγκεκριμένη σκηνή. Στο τέλος, μπορούν να παρουσιάσουν όλες οι σκηνές σε κοινό, δημιουργώντας μία παράσταση περιήγησης μέσα στο χώρο.</p>
<p>3. -Να έρθουν σε πρώτη επαφή με την τέχνη της Σκηνογραφίας και της Ενδυματολογίας του θεάτρου</p> <p>1 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Τι είναι Σκηνογραφία;</p> <p>Βασικά Θέματα: -Εισαγωγή στη Σκηνογραφία/Ενδυματολογία - Ορισμός -Βασικές παράμετροι</p>	<p>-Παρουσίαση και συζήτηση για τον ορισμό και τα συστατικά της Σκηνογραφίας- Ενδυματολογίας: Α) Χώρος Β) Έρευνα Γ) Κείμενο Δ) Χρώμα και σύνθεση Ε) Σκηνοθέτης-Σκηνογράφος-Ηθοποιός-Θεατής</p>
<p>4. -Να κατανοήσουν θεμελιώδη ζητήματα στην εξέλιξη της Σκηνογραφίας σε συνάρτηση με τη Θεατρική Αρχιτεκτονική</p> <p>-Να αντιληφθούν τη σύνδεση μεταξύ της εξέλιξης του θεατρικού</p>	<p>Περιεχόμενο: -Ιστορία της Σκηνογραφίας και της Θεατρικής Αρχιτεκτονικής (Από την αρχαιότητα μέχρι τον 19° αιώνα)</p> <p>Βασικά Θέματα:</p>	<p>-Παρουσίαση και συζήτηση για την ιστορία και την εξέλιξη της σκηνογραφίας και της θεατρικής αρχιτεκτονικής (<u>σημείωση</u>: είναι βασικό να γίνει σύνδεση με το ιστορικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο της κάθε εποχής και το ρόλο τους στη διαμόρφωση του θεατρικού/σκηνικού χώρου):</p> <p>-Τύποι θεάτρων:</p>

<p>οικοδομήματος και της σκηνογραφίας με τον ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περίγυρο</p> <p>2 δώρα</p>	<p>-Τύποι θεάτρων -Τύποι σκηνής -Ιστορία της Σκηνογραφίας -Σύνδεση της εξέλιξης του θεατρικού οικοδομήματος με τον ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περίγυρο</p>	<p>A) Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό Θέατρο και Σκηνογραφία B) Θεατρικοί χώροι και σκηνογραφία κατά το Μεσαίωνα (εκκλησίες, πλατείες) Γ) Αναγέννηση: Ιταλία-αρχή χρήσης προοπτικής, εισαγωγή προσκηνίου και τα τρία είδη σκηνικών κατά τον Serlio. Αγγλία- ελισαβετιανό θεατρικό κτίσμα και σκηνικές συμβάσεις. Γαλλία-Jeu de Paume Ισπανία-Corral de Comedias Δ) Μπαρόκ και Ροκοκό: Η εξέλιξη των σκηνικών μηχανισμών Ε) 19^{ος} αιώνας: η ανάγκη για αυθεντικότητα στη σκηνική εικόνα</p> <p>- Τύποι σκηνής: A) Προσκήνιο (à l'italienne) B) Τριμέτωπη (Thrust stage) Γ) Κυκλική (In-the-round) Δ) Ευέλικτη (Flexible) Ε) Διμέτωπη (Traverse)</p> <p>-Ερευνητικές εργασίες (ομαδικές ή ατομικές) με συγκεκριμένο θέμα.</p>
<p>6. -Να κατανοήσουν θεμελιώδη ζητήματα στην Ιστορία του κοστουμιού και της μόδας</p> <p>1 δώρο</p>	<p>Περιεχόμενο: -Ιστορία Κοστουμιού, Ιστορία Μόδας</p> <p>Βασικά Θέματα: -Σύνδεση του ενδύματος και της εξέλιξής του με τον ιστορικό και πολιτισμικό περίγυρο</p>	<p>Δραστηριότητα: -Παρουσίαση και συζήτηση για την Ιστορία και την εξέλιξη του ενδύματος στη Δύση. Ενδεικτικές περίοδοι: -Αρχαιοελληνικό και ρωμαϊκό ένδυμα. -Ένδυμα ελισαβετιανής περιόδου (Αγγλία) - 17^{ος}-18^{ος} αιώνας -19^{ος} αιώνας 20^{ος}– 21^{ος} αιώνας.</p> <p>-Ερευνητικές εργασίες (ομαδικές ή ατομικές) με συγκεκριμένο θέμα.</p>
<p>6.-Να έρθουν σε πρώτη επαφή με τη σκηνογραφία και την ενδυματολογία για τον κινηματογράφο -Να αντιληφθούν τις βασικές διαφορές μεταξύ Σκηνογραφίας Θεάτρου και Σκηνογραφίας Κινηματογράφου: Κινηματογράφου: ενιαία θεατρική σκηνή- αποσπασματικό πλάνο.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Εργαστήριο σκηνογραφίας/ ενδυματολογίας κινηματογράφου</p> <p>Βασικά θέματα: -Πειραματισμός με τους διαφορετικούς τρόπους λήψης (travelling, gros plan) και τα σκηνογραφικά ενδυματολογικά στοιχεία</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: -Με βάση μία ιστορία που θα επινοήσουν οι μαθητές, θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα σκηνικό. Στη συνέχεια, θα πρέπει να γυρίσουν μία σκηνή και να επικεντρωθούν στην εστίαση και την κίνηση της κάμερας και τον τρόπο με τον οποίον η σκηνογραφική εγκατάσταση ενισχύει την αφήγηση της ιστορίας. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν ηθοποιούς ή όχι.</p>

<p>«Κινηματογράφος»</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρο</p>		
<p>7.</p> <p>-Να κατανοούν τις βασικές διαφορές μεταξύ Σκηνογραφίας θεάτρου και Σκηνογραφίας χορού. Συγκεκριμένα ότι οι διαστάσεις είναι πολύ μεγαλύτερες σε σχέση με τις ανάγκες του δραματικού θεάτρου και του αντίστοιχου θεατρικού χώρου. Στις παραστάσεις χορού υπάρχει η ανάγκη για περισσότερη ελευθερία και κίνηση.</p> <p>-Να κατανοούν τις ιδιαιτερότητες της σκηνογραφίας στην τέχνη του χορού.</p> <p>1 δώρο</p> <p><u>Σημείωση:</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Χορός» και «Φωτογραφία»</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Εργαστήριο Σκηνογραφίας/ Ενδυματολογίας Χορού</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Δημιουργία σκηνογραφίας σε φυσικό μέγεθος, σχέδιο ή μακέτα για μία συγκεκριμένη χορογραφία</p>	<p>Δραστηριότητα:</p> <p>-Τα παιδιά μπορούν να δημιουργήσουν μία χορογραφία με βάση ένα μουσικό θέμα/συνθέτη/τραγουδιού τους αρέσει (κλασική μουσική, ethnic, σύγχρονη μουσική. Με βάση τη χορογραφία θα σχεδιάσουν μία φανταστική όψη γι' αυτή τη χορογραφία (χώρος, κοστούμια) είτε σε φυσικό μέγεθος είτε σχέδιο είτε σε μακέτα. Μπορούν επίσης να πειραματιστούν πάνω στη χρήση θεατρικού φωτισμού, ως αναπόσπαστο κομμάτι της σκηνικής εικόνας σε μία παράσταση χορού.</p>
<p>8.</p> <p>-Να κατανοήσουν θεμελιώδη ζητήματα στην ιστορία της Σκηνογραφίας στο θέατρο κατά τους νεώτερους χρόνους</p> <p>1 δώρο</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Ιστορία της Σκηνογραφίας στους νεώτερους χρόνους</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Σύνδεση της εξέλιξης της Σκηνογραφίας σε συνάρτηση με τα σημαντικότερα αισθητικά ρεύματα της Σκηνοθεσίας</p> <p>-Σύνδεση της Σκηνογραφίας με άλλες τέχνες (εικαστικά, αρχιτεκτονική, νέες τεχνολογίες)</p> <p>-Κάποια βασικά στοιχεία για τη Σκηνογραφία στον</p>	<p>-Παρουσίαση και συζήτηση για την Ιστορία και την εξέλιξη της Σκηνογραφίας σε συνάρτηση με τα σημαντικότερα αισθητικά ρεύματα της Σκηνοθεσίας:</p> <p>-Ρεαλισμός/ Νατουραλισμός: André Antoine Στανισλάβσκι/Σίμωφ -Συμβολισμός: Arria και Craig -Ιστορικές πρωτοπορίες: Φουτουρισμός, Νταντά και Σουρεαλισμός -Κονστρουκτιβισμός: Μέγερχολντ/Πόποβα κ.ά.</p> <p>-Θέατρο της Σκληρότητας: Artaud -Επικό Θέατρο: Piscator/ Müller, Grosz, κ.ά. και Brecht/Neher - Bauhaus: Gropius, Schlemmer, Moholy-Nagy -Φτωχό Θέατρο: Grotowski/Gurawski -Θέατρο των εικόνων: Robert Wilson -Πρωτοπόροι της σκηνικής εικόνας: Svoboda, Kantor Θέατρο του αντικειμένου: The Bread and Puppet/Peter Schumann -Σύγχρονες τάσεις: Τοποειδική επιτέλεση (site-specific performance), Σκηνογραφία και υψηλή</p>

	Κινηματογράφο	τεχνολογία: Fura dels Baus, κ.ά. -Ερευνητικές εργασίες (ομαδικές ή ατομικές) με συγκεκριμένο θέμα.
--	---------------	---

3η Ενότητα: Εφαρμογές στη Σκηνογραφία-Ενδυματολογία, το προσωπείο και τα θεατρικά εξαρτήματα

<p>1. -Να έρθουν σε πρώτη επαφή με το σχεδιασμό σκηνικού με βάση: ι. Ένα συγκεκριμένο χώρο στο σχολείο (εντός ή εκτός της τάξης. Τον χώρο αυτόν τον καθορίζουν και τον καθιστούν θεατρικό χώρο. Δεν είναι απαραίτητο να είναι η σκηνή του σχολείου). ιι. Ένα δεδομένο θεατρικό χώρο. -Να μάθουν κάποια βασικά στοιχεία για την κατασκευή τρισδιάστατης μακέτας.</p> <p>Διάρκεια: 3 δίωρα</p>	<p>Περιεχόμενο: -Σκηνογραφική πρόταση επιλεγέντος έργου</p> <p>Βασικά θέματα: -Σκηνογραφική πρόταση επιλεγέντος έργου σε πλαστική μακέτα, επιπρόσθετα σχέδια λειτουργίας του σκηνικού, των σκηνικών αντικειμένων και του θεατρικού φωτισμού.</p> <p>-Επιλογή χώρου: ι. Ένας συγκεκριμένος χώρος στο σχολείο, ο οποίος θα αναπαρασταθεί σε μακέτα (κλίμακα: 1/25 ή 1/50). ιι. Δεδομένος θεατρικός χώρος [θα χρειαστούν τα αρχιτεκτονικά σχέδια (κάτοψη, τομή)] ο οποίος θα αναπαρασταθεί σε μακέτα (κλίμακα: 1/25 ή 1/50).</p>	<p>-Ατομική / ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα: -Επιλογή ενός ή περισσότερων σκηνών από το επιλεγμένο έργο. -Έρευνα για τον κόσμο του έργου σε σχέση με την εικόνα, τους σκοπούς του συγγραφέα, το δημιουργικό όραμα σκηνοθέτη-σκηνογράφου (σε περίπτωση συνεργασίας με μαθητές «Σκηνοθεσίας»).</p> <p>-Δημιουργική διαδικασία: Αντίληψη και ενίσχυση της διάθεσης και της ατμόσφαιρας του έργου, δημιουργική ανάγνωση και ερμηνεία του έργου σε επίπεδο χώρου και θεατρικής εικόνας. -Σχεδιασμός: Μέσα από σχέδια, πρόχειρες μακέτες και/ή τελική μακέτα οι μαθητές (μόνοι τους ή σε ομάδες 2-3 ατόμων) παρουσιάζουν τη σκηνογραφική τους πρόταση για μία ή περισσότερες σκηνές ή για ολόκληρο το έργο. Ανάλογα με τη δομή και το ύφος του έργου μπορεί να χρειάζονται αλλαγές σκηνικού.</p> <p>-Επιλογή θεατρικού ή μη χώρου: Ο καθηγητής μπορεί να επιλέξει: ι. ένα χώρο του σχολείου ή ιι. Ένα θεατρικό χώρο [με ιταλική σκηνή (π.χ. Δημοτικό θέατρο Πειραιώς), black box (π.χ. Θέατρο Επί Κολωνών), προσαρμοσμένη σκηνή (π.χ. Θέατρο Πορεία)]. Σε αυτήν την περίπτωση, καλό είναι να οργανωθεί μία επίσκεψη σε ώρα παράστασης ή κατά τη διάρκεια δοκιμών. Επίσης, πρέπει να χρησιμοποιηθούν και τα τεχνικά σχέδια (τομή, κάτοψη, όψη).</p> <p>-Storyboard: Οι μαθητές συμπληρώνουν τη σκηνογραφική τους πρόταση με μία σειρά προσχεδίων, στην οποία παρουσιάζουν τη λειτουργία του σκηνικού και του φωτισμού και τη διαφοροποίησή του στην εξέλιξη του έργου.</p>
<p>2. -Να αντιλαμβάνονται τη μεταφορά από την</p>	<p>Περιεχόμενο: -Από τη μακέτα</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p>

<p>τρισεδιάστατη μακέτα σε πραγματικό χώρο</p> <p>-Να εξασκούν τη φαντασία τους ως προς τη χρήση των υλικών, των σχημάτων, των όγκων, της διάταξης μέσα στο χώρο και της δραματικής δυναμικής του, κλπ.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν οικολογικά, ανακυκλώσιμα υλικά.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα αφορά τις περιπτώσεις που έχει επιλεγεί ο χώρος εντός του σχολείου (3ι).</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>	<p>στον πραγματικό χώρο-Δημιουργία σκηνικού και σκηνικών αντικειμένων σε πραγματικό χώρο</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Χρήση ευτελών, ανακυκλώσιμων και οικολογικών υλικών για τη δημιουργία σκηνικού και κοστούμιών</p> <p>-Βιώσιμος σχεδιασμός και οικολογική σκηνογραφία (Sustainable design, Eco-scenography)</p>	<p>- Με βάση το σχέδιο της μακέτας για το δεδομένο χώρο του σχολείου (μία αίθουσα ή μέρος αυτής, έναν διάδρομο, τις εξωτερικές σκάλες, κλπ.) οι μαθητές κατασκευάζουν το σκηνικό όλου του έργου ή μίας σκηνής, μεταμορφώνοντας εξ ολοκλήρου το χώρο, ο οποίος είναι επισκέψιμος για μαθητές και καθηγητές του σχολείου.</p> <p>βλ. "Art from Nothing", Danish Children's Theatre, Prague Quadrennial, 2011: http://2011.pg.cz/en/section-of-countries-and-regions-online.html?itemID=438&type=national</p>
<p>3.</p> <p>-Να έρθουν σε επαφή με τον σχεδιασμό του θεατρικού ενδύματος</p> <p>-Να αναλύουν το έργο και τον κάθε χαρακτήρα με σκοπό τη δημιουργία του κατάλληλου θεατρικού ενδύματος</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Εργαστήριο σχεδιασμού θεατρικού ενδύματος</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Ανάλυση κειμένου και δραματικών χαρακτήρων με σκοπό το σχεδιασμό θεατρικών ενδυμάτων, υποδημάτων και άλλων αξεσουάρ, κομμώσεων, μακιγιάζ ή/και προσώπιδου.</p> <p>-Έρευνα στην ιστορία της μόδας</p> <p>-Χρήση τεκμηρίων (πίνακες ζωγραφικής, φωτογραφίες, οπτικοακουστικά τεκμήρια, κλπ.)</p> <p>-Σχεδιασμός ενδύματος</p> <p>-Υλοποίηση ενδύματος με ευτελή υλικά.</p>	<p>-Ατομική / ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>-Επιλογή ενός ή περισσότερων χαρακτήρων από το επιλεγμένο έργο.</p> <p>-Έρευνα για τον κόσμο του έργου σε σχέση με τα θεατρικά ενδύματα.</p> <p>-Σχεδιασμός: Παρουσίαση διαφορετικών τρόπων και υλικών για τον σχεδιασμό κοστούμιών, σημασία στη λεπτομέρεια και στη σωστή αναπαράσταση, χρήση δειγμάτων για τα υφάσματα.</p> <p>-Διαχωρισμός ρεαλιστικού/μη ρεαλιστικού θεατρικού ενδύματος.</p>

	-	
<p>4.</p> <p>-Να χρησιμοποιούν με ευφάνταστο τρόπο δεδομένα αντικείμενα, τα οποία μετατρέπονται σε σκηνικά αντικείμενα</p> <p>-Να αντιλαμβάνονται πώς ο χώρος και το σκηνικό αντικείμενο μπορούν να διηγηθούν μια ιστορία</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρο</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Το σκηνικό αντικείμενο</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Το σκηνικό αντικείμενο ως δραματουργικό εργαλείο</p> <p>-Σχεδιασμός σκηνικού με ελάχιστα μέσα</p> <p>-Σχεδιασμός και κατασκευή σκηνικών αντικειμένων</p>	<p>-Ατομική / ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>-Οι μαθητές καλούνται να αφηγηθούν ένα μύθο, θρύλο, ή παραμύθι χρησιμοποιώντας ελάχιστα σκηνικά μέσα (μία σκάλα, ένα κουτί, ένα τραπέζι με ροδάκια). Τα σκηνικά αντικείμενα μπορούν να υποστούν τροποποιήσεις (π.χ. να βαφτούν, να διακοσμηθούν).</p> <p>-Η σκηνική δραματοποίηση μπορεί να αποδοθεί είτε με πρόχειρη μακέτα και storyboard είτε με πραγματικά αντικείμενα.</p>
<p>5.</p> <p>-Να έλθουν σε πρώτη επαφή με το θεατρικό προσωπείο</p> <p>-Να κατανοήσουν το συναίσθημα που προκαλεί το θεατρικό προσωπείο στον ηθοποιό.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p> <p>Διάρκεια: 1 δώρο</p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Εισαγωγή στη χρήση θεατρικού προσωπείου.</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Βιωματικό εργαστήριο σχετικά με τη χρήση του προσωπείου.</p>	<p>-Ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>Οι μαθητές γνωρίζουν τη σημασία της μορφολογίας του θεατρικού προσωπείου και των συναισθημάτων που προκαλεί στον ηθοποιό, μέσα από ασκήσεις που πραγματοποιούνται από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική και Σκηνοθεσία».</p>
<p>6.</p> <p>-Να μάθουν τις βασικές αρχές του σχεδιασμού θεατρικού προσωπείου.</p> <p>-Να μπορέσουν να περάσουν από το σχεδιασμό του προσωπείου στην υλοποίησή της</p> <p>-Να μάθουν κάποιες βασικές τεχνικές κατασκευής προσωπείου</p> <p><u>Σημείωση:</u></p>	<p>Περιεχόμενο:</p> <p>-Εργαστήριο σχεδιασμού και κατασκευής προσωπείου</p> <p>Βασικά θέματα:</p> <p>-Σχεδιασμός και κατασκευή προσωπείου</p> <p>-Βασικές τεχνικές κατασκευής προσωπείου</p>	<p>-Ατομική / ομαδική εργασία.</p> <p>Δραστηριότητα:</p> <p>-Μελέτη διαφορετικών τύπων προσωπείου (ουδέτερη, μισή, ολόκληρη, υπερμεγέθης) και διαφορετικών ειδών προσωπείου (αρχαιοελληνικό προσωπείο, commedia dell'arte, γιαπωνέζικου θεάτρου No, κλπ.)</p> <p>-Σχεδιασμός και κατασκευή προσωπείου, σε σύνδεση με το έργο που αφορά την εργασία σκηνογραφικού σχεδιασμού (π.χ. <i>Υμψύ τυράννος</i>) ή ανεξάρτητα από αυτό.</p> <p>-Πειραματισμός με διαφορετικές τεχνικές κατασκευής (papier mâché, χάρτινες σακούλες, συναρμολόγηση χρησιμοποιώντας</p>

<p>Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί από κοινού με το μάθημα «Υποκριτική» και «Σκηνοθεσία»</p> <p>Διάρκεια: 2 δώρα</p>		<p>αντικείμενα που έχουμε βρει, κ.ά.) -Διακόσμηση και βαφή του προσώπου.</p>
---	--	--

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΘΕΑΤΡΟΥ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Το Πρόγραμμα Σπουδών Φωτισμός Θεάτρου (Γ' Λυκείου) αναπτύσσεται σε τρία βασικά επίπεδα ως ακολούθως:

Α' επίπεδο: Θεατρική σκηνή

Β' επίπεδο: Σκηνή και φως

Γ' επίπεδο: Θεατρική παράσταση

Α' ΕΠΙΠΕΔΟ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>1. Ο μαθητής να εξοικειωθεί με την έννοια του θεάτρου και αντιληφθεί τις αλλαγές που συνέβησαν στο θέατρο ανά τους αιώνες</p> <p>(σε συνεργασία με άλλα μαθήματα Καλλιτεχνικής Παιδείας π.χ. ιστορίας θεάτρου)</p> <p>3 δώρα</p>	<p>Το θέατρο ως μορφή έκφρασης και τέχνης</p> <p>Το θέατρο σαν οικοδόμημα</p> <p>Το θέατρο σαν δρώμενο</p> <p>Ιστορική αναδρομή</p>	<p>Παρουσίαση αποσπασμάτων από θεατρικές παραστάσεις, φωτογραφιών από αρχαία θέατρα, μεσαιωνικά, αναγεννησιακά κ.α.</p> <p>Συζήτηση στην τάξη για το πώς οι μαθητές αντιλαμβάνονται το θέατρο</p> <p>Παρουσίαση χρονολογικά της ιστορικής εξέλιξης του θεάτρου μέσα από φωτογραφίες και εικόνες και σύνδεσή τους με τις κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές</p> <p>-χώρος θεάτρου -σκηνικά/κοστούμια -θεατρικά έργα -υποκριτική</p>
<p>2. Ο μαθητής να γνωρίσει τα βασικά μέρη της σκηνής και τη λειτουργία τους</p> <p>(συνεργασία με άλλα μαθήματα Καλλιτεχνικής Παιδείας π.χ. σκηνογραφίας)</p>	<p>Σκηνή</p> <p>Κάθετος και οριζόντιος άξονας</p> <p>Κουρτίνα</p> <p>Σκηνικά</p> <p>Πλατφόρμα</p> <p>Διαμερίσματα</p> <p>Φωτιστικά σώματα</p>	<p>Παρουσίαση της θεατρικής σκηνής και των επιμέρους στοιχείων της</p> <p>Επίσκεψη σε θέατρο και παρακολούθηση παράστασης</p> <p>Συζήτηση πάνω στο πώς έχει φωτιστεί το έργο και τι σήμαινε</p>

3 δώρα		αυτό για τους ήρωες και την εξέλιξη του έργου
3. Ο μαθητής να καταλάβει πώς φωτίζεται μια θεατρική σκηνή (συνεργασία με άλλα μαθήματα Καλλιτεχνικής Παιδείας π.χ. θεάτρου)	-Πώς στήνεται μια θεατρική σκηνή -Θέσεις ηθοποιών -Διανομή ρόλων -Πώς φωτίζουμε μια σκηνή -Φως και σκηνικά αντικείμενα	Στήσιμο μιας θεατρικής σκηνής με 2 άτομα και πειραματισμός πάνω στο φωτισμό της Συζήτηση πάνω στο πώς αλλάζει ο φωτισμός ανάλογα με την χορογραφία, τη διάθεση και την εξέλιξη του έργου
4 δώρα		

Β' ΕΠΙΠΕΔΟ: ΣΚΗΝΗ ΚΑΙ ΦΩΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Ο μαθητής να γνωρίσει τη σημασία του φωτός στο θέατρο Ο μαθητής να καταλάβει μέσα από την εξέλιξη του θεάτρου τις αλλαγές στο φωτισμό και στα φωτιστικά σώματα	Φως και θεατρική σκηνή -Φωτεινότητα -Φόρμα -Επιλεκτικότητα -Ατμόσφαιρα -Διάδραση -Ρευστότητα -Στυλ -Χώρος και χρόνος του έργου -Σκηνικά αντικείμενα Ιστορική αναδρομή της χρήσης του φωτός στο θέατρο -φυσικό φως -λάμπα λαδιού -γκάζι -ηλεκτρικό ρεύμα -σύγχρονες μορφές φωτισμού (H/Y)	Προβολή θεατρικών παραστάσεων με διαφορετικά είδη φωτισμού και συζήτηση στην τάξη για τη σημασία του φωτός για το έργο, τους χαρακτήρες, τα σκηνικά αντικείμενα Προβολή μέσα από φωτογραφίες των διαφορετικών σταθμών στην ιστορία του φωτισμού θεάτρου Στήσιμο μιας θεατρικής σκηνής με 2 άτομα και πειραματισμός πάνω στο φωτισμό της
4 δώρα		
6. Ο μαθητής να γνωρίσει τις βασικές αρχές τοποθέτησης των φωτιστικών σωμάτων στο θέατρο	Βασικές αρχές τοποθέτησης φωτιστικών σωμάτων Κονσόλα φωτισμού	Επίσκεψη σε θεατρική σκηνή και ασκήσεις με διαφορετικές κατευθύνσεις του φωτός

5 δώρα	<p>Κατεύθυνση φωτός</p> <ul style="list-style-type: none"> -από ψηλά 45 μοίρες (φως κλειδί) -από μπροστά (fill light) -από το πλάϊ -από πίσω -φωτίζοντας τον ηθοποιό -φωτίζοντας την παράσταση <p>3 point lightning</p> <p>Χρώμα και μίξη χρωμάτων</p>	<p>Χρήση της κονσόλας φωτισμού με την παρουσία ειδικού επαγγελματία</p> <p>Φωτισμός μιας σκηνής με διαφορετικούς τρόπους</p>
--------	--	--

Γ' ΕΠΙΠΕΔΟ: ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>7. Ο μαθητής να αντιληφθεί πώς δημιουργείται μια θεατρική παράσταση</p> <p>Ο μαθητής να μάθει να συνεργάζεται σε μια ομάδα για έναν κοινό σκοπό</p> <p>(συνεργασία με άλλα μαθήματα Καλλιτεχνικής Παιδείας π.χ. θεάτρου, σκηνογραφίας-ενδυματολογίας κτλ.)</p> <p>6 δώρα</p>	<p>Διανομή ρόλων και ειδικοτήτων με σκοπό να ανέβει μια σχολική παράσταση</p>	<p>Ανάλυση του δραματουργικού κειμένου ως προς την πλοκή και τους χαρακτήρες για να αποφασιστεί ο σχεδιασμός των φωτισμών</p> <p>Ο κάθε μαθητής συμμετέχει στην παράσταση (ηθοποιός, σεναριογράφος, σκηνοθέτης, σκηνογράφος, ενδυματολόγος, ηχολήπτης κ.α.)</p>

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ
Γ΄ ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Το μάθημα *Κινησιολογία* διδάσκεται στην Γ΄ Λυκείου για 1 ώρα στην Κατεύθυνση του Χορού και αποτελεί **επικουρικό μάθημα του Σύγχρονου χορού**. Διέπεται από τις ίδιες αρχές και βασίζεται στους ίδιους άξονες αλλά στο μάθημα αυτό εστιάζουμε περισσότερο στην **έρευνα, ανάλυση και κατανόηση της κίνησης** μέσα από τις ανατομικές δομές του σώματος. Στο μάθημα αυτό οι μαθητές θα ερευνήσουν σε μεγαλύτερο βάθος την κίνηση και τον χορό, μέσα από την εστίαση στην αφύπνιση της σωματικότητάς τους και στην κατανόηση των συνδέσεων της κίνησης με τη βιομηχανική του σώματος και τις ανατομικές του δυνατότητες. Επιπλέον, θα αντιληφθούν σε βάθος τις διαφορετικές ποιότητες της κίνησης σε σχέση με τις διαφορετικές και πολλές δυνατότητες που έχει το σώμα να κινείται λειτουργικά. Θα ανακαλύψουν τις πολυποικίλες ανατομικές, σωματικές και εκφραστικές δυνατότητές τους και θα κατανοήσουν τη σημασία της ολοκληρωτικής σύνδεσης με την κίνηση προκειμένου να βιώσουν το σώμα τους ως σημαντικό μέσο έκφρασης και ως πηγή μιας ολοκληρωμένης σκηνικής παρουσίας.

Είναι δηλαδή, ένα μάθημα που δεν εστιάζει τόσο στην τεχνική αλλά στη συνειδητή παρουσία στο σώμα-σωματοποίηση/ embodiment. Μέσα από **καθοδηγούμενο αυτοσχεδιασμό** και μέσα από οδηγίες με “εικόνες”, ο μαθητής εξερευνά και ανακαλύπτει βαθύτερες συνδέσεις με το σώμα και την κίνηση. Οι εικόνες αυτές μπορούν να διευρύνουν την αντίληψη του εαυτού, να απελευθερώσουν τη φαντασία και να εξελίξουν δεξιότητες. Οι μαθητές μέσα από αυτή τη διαδικασία διεισδύουν σε βάθος στη λειτουργικότητα της κίνησης, και βιώνουν το σώμα του ως το “**βασικό υλικό**” της τέχνης τους, ένα υλικό δυνατό και ταυτόχρονα εύπλαστο, ώστε να ανταποκρίνεται στην **άεναη ρευστότητα της άυλης αυτής τέχνης**.

Η δομή του Νέου Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος `ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ` διατρέχεται από τους εξής άξονες:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1: **Σώμα – Ανατομική Δομή – Κίνηση**

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2: **Σώμα - Δεξιότητες - Έκφραση**

ΑΞΟΝΑΣ 2 & 4: ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ & ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΕΛΕΣΗ: ΕΡΕΥΝΑ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.1: Σώμα – Ανατομική Δομή – Κίνηση (9 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εμβαθύνουν στην κατανόηση των βασικών συστημάτων (εριστικό, νευρομυϊκό, σπλαχνικό). • Να αναγνωρίζουν και να εμβαθύνουν στη λειτουργία των βασικών αρθρώσεων του σώματος. • Να κατανοούν και να εμβαθύνουν στις βασικές βιομηχανικές αρχές της κίνησης. • Να κατανοούν τη λειτουργία της σπονδυλικής στήλης. • Να εμβαθύνουν στην ανάλυση της εξελικτικής κίνησης. • Να διαχειρίζονται με μεγάλη άνεση το βάρος τους σώματος, τα επιμέρους κέντρα βάρους και την αντίσταση σε αυτό. (ισορροπίες -ευθυγράμμιση). • Να διαχειρίζονται και να εξισορροπούν το βάρος τους μαζί με ζευγάρι. • Να κινούν το βάρος τους με ζευγάρι. • Λειτουργικές μετακινήσεις στο χώρο. • Να μπορούν να κινούν με άνεση το σώμα σε όλους τους άξονες – επίπεδα στο χώρο. 	<p>Βιωματική ανατομία</p> <p>Βιωματική ανατομία - σωματοποίηση</p> <p>Στρέψεις και κάμψεις της Σπονδυλικής Στήλης</p> <p>Developmental movement</p> <p>Βάρος-κέντρα βάρους-ισορροπίες-Ευθυγράμμιση</p> <p>Counter balance</p> <p>Contact improvisation</p> <p>Αλλαγές επιπέδων</p> <p>Άξονες</p>	<p>*Ιδεοκινητικά, χρησιμοποιούμε την περιγραφή με εικόνες ώστε να κατανοήσουν τις συνδέσεις των άκρων: <i>Πχ "τα χέρια σα φτερά ενώνονται με τις ωμοπλάτες", "τα πόδια είναι μακριά και ανάμεσα σε κάθε άρθρωση τους υπάρχει ένα μαξιλαράκι με αέρα δίνοντας χώρο".</i></p> <p>*Ασκήσεις ιδεοκίνησης για τη συνειδητοποίηση της ενότητας της σπονδυλικής στήλης και των κυρτωμάτων της: πχ <i>"η σπονδυλική στήλη είναι σαν μια ενιαία σπονδυλική σκάλα από τον άτλαντα ως τον κόκκυγα που έχει κυρτώματα"</i>. *Αυτοσχεδιασμοί σε στροφές και κάμψεις της σ.σ.</p> <p>*Από τη μπρούμητη θέση να σηκώνονται στην όρθια περνώντας σταδιακά από τη θέση <i>αμφίβιο-τετράποδο-δίποδο</i>.</p> <p>*Αυτοσχεδιάζουν και κινούνται αφήνοντας το βάρος τους να πέσει και κατόπιν οργανώνουν θέσεις σε δύσκολες ισορροπίες. *Από το πάτωμα πιέζουν στα σημεία στήριξης και ισορροπούν σε δύσκολα σχήματα, αλλάζοντας συνεχώς στήριξη.</p> <p>*Εξισορρόπηση σχημάτων σε ζευγάρια, αλληλοστήριξη.</p> <p>*Πλάτη με πλάτη ανεβοκατεβαίνουν από το πάτωμα στην όρθια θέση. Ρολλάρει ο ένας στην πλάτη του άλλου: Στοιχεία contact improvisation.</p> <p>*Μεταφορές από το κάτω στο πάνω επίπεδο με διαγώνια μετακίνηση και αντίστροφα.</p> <p>*Ασκήσεις από το Axis syllabus, μετακινήσεις στο χώρο, χρόνο και παρατήρηση της Δυναμικής κάθε κίνησης.</p>

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΞΟΝΑΣ 1.2: Σώμα - Δεξιότητες - Έκφραση (9 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανοούν ότι η ίδια η κίνηση πάντα εμπεριέχει φόρμα. Αναγνωρίζουν πώς στοιχεία ανατομίας μπορούν να δώσουν υλικό ιδέες για χορογραφία. Αναγνωρίζουν πώς οι διαφορετικές αφετηρίες της κίνησης δίνουν άλλες ποιότητες. Αναγνωρίζουν πώς αλλάζουν οι ποιότητες της κίνησης ανάλογα με το βάθος εκκίνησης της κίνησης. Αναγνωρίζουν τη σημασία της εστίασης του βλέμματος. Αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της ολοκληρωτικής παρουσίας στη στιγμή της δράσης. Να εξοικειωθούν με την έννοια του οδηγημένου αυτοσχεδιασμού. Να δημιουργούν προσωπικά δρώμενα μέσα από τη σύνδεση με τον εαυτό τους. 	<p>Φόρμα</p> <p>Εστίαση στην ίδια κίνηση</p> <p>Εστίαση στην Αφετηρία της Κίνησης</p> <p>Κίνηση από διαφορετικά συστήματα οργάνων</p> <p>Βλέμμα-εστίαση της προσοχής</p> <p>Προσοχή-συγκέντρωση</p> <p>Αυτοσχεδιασμός</p> <p>Σωματοποίηση – Έκφραση</p>	<p>*Σε ζευγάρια: ο ένας μαθητής κινείται ελεύθερα με κλειστά μάτια για 3 λεπτά χωρίς να μετακινείται πολύ στο χώρο. Ο άλλος παρατηρεί. Μετά ο παρατηρητής αναφέρει ποιά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά “έφερε” η κίνηση του δρώντος. Ανακαλύπτουν τη φόρμα που χρησιμοποίησε. Του ζητά να επαναλάβει τον αυτοσχεδιασμό με συνείδηση της φόρμας και με ανοιχτά μάτια</p> <p>*Χρησιμοποιούν καθαρές ανατομικές πληροφορίες για να χορέψω: οι συνδέσεις των χεριών με τον κορμό με κινούν στο χώρο, με μεταφέρουν, μου αλλάζουν επίπεδα κλπ χορός.</p> <p>*Αλλάζουν την αφετηρία της κίνησης από τα χέρια, στα πόδια, στο κεφάλι, στη λεκάνη, στο θώρακα κλπ.</p> <p>*Ασκήσεις από το Body mind centering που ενεργοποιούν τις διαφορετικές στοιβάδες των ιστών του σώματος (οστά, μύες, δέρμα κλπ).</p> <p>*Ασκήσεις που αλλάζουμε τον τρόπο που κοιτάμε.</p> <p>*Ασκήσεις επανα-οργάνωσης του σώματος από τις Σωματοποιημένες πρακτικές (feldenkrais-Alexander- Body mind centering).</p> <p>*Ιδέες από καθημερινότητα, φωτογραφίες, έννοιες, συναισθήματα μπορούν να οδηγήσουν σε κίνηση.</p> <p>*Οδηγημένοι αυτοσχεδιασμοί με έμφαση στο προσωπικό στοιχείο – κίνητρο (θεματικό ή κινητικό).</p>

ΑΞΟΝΑΣ 2 & 4: ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗ & ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ (3 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση του σώματος ως πηγή γνώσης και θεραπείας. • Να γνωρίζει τη βασική ορολογία της ανατομίας και να μπορεί να τη χρησιμοποιήσει ως πηγή άντλησης υλικού. • Να μπορούν να μιλούν για την κίνηση και να την αναλύουν. • Να κατανοούν τους συμβολισμούς και τη σημασία που έχουν λάβει τα μέρη του σώματος στον ανθρώπινο πολιτισμό. 	<p>Χοροθεραπεία – bodywork-διαλογισμός.</p> <p>Η Ποιητική του σώματος</p> <p>Ανάλυση κίνησης</p> <p>Συμβολική διάσταση των επιμέρους μερών σώματος</p>	<p>*Παρατήρηση της εγγραφή των συναισθημάτων πάνω στο σώμα.</p> <p>*Δημιουργία πρότζεκτ: καταγραφή ιδιωματικών εκφράσεων όπου αναδεικνύεται η εγγραφή των συναισθημάτων στο σώμα. Πχ, μου κοπήκανε τα πόδια, ράγισε η καρδιά μου</p> <p>*Με ποιητική χροιά στη φωνή περιγράφουμε μέρη του σώματος και κάνουμε φανταστικά “εσωτερικά” ταξίδια: χαρτογραφούμε το σώμα.</p> <p>*Ποιητική περιγραφή της στήριξης στη γη στην όρθια θέση: <i>Τα πέλματα με τα μετατάρσια είναι οι ρίζες που μας στηρίζουν στη γη. Οι ρίζες φέρνουν στο σώμα, ενέργεια και φως, τα οποία διαχέονται σε όλο το σώμα ως το κεφάλι. Το σώμα διευρύνεται ζωντανεύει, είναι φωτεινό....</i></p> <p>*Παρατηρούν και αναλύουν βασικά στοιχεία της κίνησης, όπως αφητηρία, διαδρομή, μέρη του σώματος που συμμετέχουν.</p> <p>*Δημιουργία Πρότζεκτ: Μέσα από εικόνες να ανακαλύψουν συμβολισμούς πχ. Τα φτερά στα πόδια του Ερμή, η σημασία της χειραψίας, η δύναμη του αγγίγματος, η αγκαλιά..</p>
---	--	---

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ (4 ώρες)

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές/τριες να είναι ικανοί/ες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν ότι η τέχνη έχει ανάγκη από ανθρώπους που έχουν ήθος και σέβονται τον εαυτό τους και τους άλλους. • Να εντάσουν αρχές σεβασμού και δεοντολογίας. • Να κατανοούν τη σημασία του σώματος ως πηγή έκφρασης και επικοινωνίας. 	<p>Αξίες</p> <p>Διαφορετικότητα</p> <p>Σεβασμός</p> <p>Αρχές δεοντολογίας ομάδας</p> <p>Underscore</p> <p>Σώμα-έκφραση –επικοινωνία</p> <p>Embodiment –Έκφραση</p>	<p>*Χορεύουν με καθοδηγούμενο αυτοσχεδιασμό δημιουργώντας συνεχώς μικρούς διαλόγους με τους άλλους. Έχουν συνεχή σύνδεση με τη δράση της ομάδας. Βρίσκουν ένα κοινό τέλος όλοι μαζί.</p> <p>*Να γράψουν ή να ζωγραφίσουν με όποιον τρόπο θέλουν ένα πανό όπου ο καθένας θα γράψει μια σημαντική αρχή για αυτόν και αυτό θα αποτελέσει το ομαδικό συμβόλαιο της τάξης</p> <p>*Κινούνται και χορεύουν ελεύθερα χωρίς συγκεκριμένες οδηγίες.</p> <p>*Διαλέγουν ένα θέμα και το εκφράζουν με το σώμα.</p> <p>*Παρατηρούν έναν χορό συμμαθητή/τριας τους και μετά συζητούν τι ένιωσαν από το χορό αυτό.</p> <p>*Χορεύουν μια ιδέα και μετά περιγράφουν αυτό που τους ενέπνευσε.</p> <p>*Ελεύθερες δημιουργίες με έντονο το προσωπικό</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Να μπορούν να νιώθουν το σώμα τους σαν το “υλικό” της τέχνης τους. • Να δημιουργούν χορό με ζευγάρι ή με σύνολα ανθρώπων. • Να δημιουργούν χορογραφίες. 	<p>Έκφραση – Ομαδικότητα Διαφοροποίηση.</p> <p>Έκφραση - Ομαδικότητα Διαφοροποίηση</p>	<p>και σωματικό στοιχείο.</p> <p>*Σε ομάδες ακολουθούν την κίνηση των άλλων. Σε τακτά χρονικά διαστήματα παίρνουν απόφαση να ηγηθούν του σχήματος. Αλλάζουν συνεχώς ρόλους.</p> <p>*Ομαδικές και ατομικές συνθέσεις.</p>
---	--	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ντοκιμαντέρ ως μάθημα επιλογής στην Γ' Λυκείου έρχεται να εμβαθύνει σε έννοιες που οι μαθητές/τριες έχουν ήδη επεξεργαστεί στις προηγούμενες τάξεις, στο πλαίσιο της κινηματογραφικής τους παιδείας. Η διδασκαλία του θα τους δώσει την ευκαιρία να κάνουν πρακτικές εφαρμογές και δοκιμές σ' ένα τομέα της οπτικοακουστικής παραγωγής που αφορά ιδιαίτερα στους εφήβους της εποχής μας. Αυτό καθίσταται πλέον δυνατό λόγω της εύχερης πρόσβασής τους στην ψηφιακή τεχνολογία αλλά και της καθημερινής έκθεσης και επαφής τους σε μη μυθοπλαστικό υλικό από τα Μ.Μ.Ε.

Οι δραστηριότητες του μαθήματος έχουν διπλό στόχο: αφενός να καλλιεργήσουν την αντίληψη για τον τρόπο που το ντοκιμαντέρ αναπαριστά και ερμηνεύει την πραγματικότητα, αφετέρου να εξοικειώσουν τους μαθητές/τριες με το ρόλο του στο σύνολο της οπτικοακουστικής παραγωγής από τη γέννηση του κινηματογράφου μέχρι σήμερα.

Μία σημαντική πτυχή του κινηματογραφικού αυτού είδους είναι η δυνατότητα εναλλακτικής θέασης του κόσμου που μας περιβάλλει και η οποία μπορεί να προκύψει σε κάθε θέμα που πραγματεύεται. Επομένως, εκείνο που ενδιαφέρει είναι η υποκειμενική ματιά κάθε μαθητή - υποψήφιου ντοκιμαντερίστα, έτσι όπως θα εκφραστεί πάνω σ' ένα ζήτημα που θα απασχολήσει μια ομάδα μέσα στην τάξη ή εκτός (π.χ. ένα κοινωνικό θέμα). Αρκεί να έχει κατά νου ότι για το πλατύ κοινό το ντοκιμαντέρ θα έπρεπε να αποτελεί πηγή πληροφoρίας και αντικειμενικότητας, κάτι το οποίο έχει αμφισβητήσει η ίδια η ιστορία του είδους. Η επέμβαση του σκηνοθέτη (από τη γωνία λήψης, την επιλογή τελικού υλικού και το μοντάζ) καθιστά «πειραγμένη» την αλήθεια που ο κόσμος πιστεύει ότι πραγματεύεται. Θα ήταν πιο σωστό επομένως να λέμε ότι το ντοκιμαντέρ είναι «μια άλλη πραγματικότητα».

Μια άλλη πτυχή είναι η σχέση του ντοκιμαντέρ με τα άλλα είδη κινηματογραφικής και τηλεοπτικής παραγωγής, κυρίως με τη μυθοπλασία, το ρεπορτάζ και τη διαφήμιση. Η συμπληρωματικότητα, η αξιοποίηση, οι αντιθέσεις και η διάσταση του ενός από το άλλο, έχουν απασχολήσει ιδιαίτερα τα τελευταία 15 χρόνια την κοινότητα των δημιουργών. Η έλευση της νέας τεχνολογίας και του διαδικτύου εκτόνωσε σε κάποιο βαθμό την αντιπαράθεση και ενδεχομένως ενίσχυσε το διάλογο, δίνοντας το λόγο στους νέους δημιουργούς ψηφιακού μη μυθοπλαστικού υλικού με μια πληθώρα από φόρμες οι οποίες δοκιμάζονται καθημερινά.

Θα μας απασχολήσει επίσης η εξέλιξη του ντοκιμαντέρ σε σχέση με την εξέλιξη της τεχνολογίας. Οι επιπτώσεις, δηλαδή, του τεχνικού εξοπλισμού στη φόρμα και τα θέματα που άγγιξε κατά περιόδους το κινηματογραφικό αυτό είδος. Εξετάζοντας τους περιορισμούς και τις μεταλλάξεις του ντοκιμαντέρ καθώς άλλαζαν οι συνθήκες παραγωγής στο πέρασμα των δεκαετιών μπορούμε να φανταστούμε μαζί με τους μαθητές/τριες τις πιθανές εξελίξεις στο μέλλον.

Σημαντικό θα ήταν να δούμε και την πορεία του ντοκιμαντέρ σε σχέση με την εκάστοτε κοινωνία που το παρήγε. Τι σκοπούς εξυπηρέτησε κάθε φορά ένα είδος που επικαλείται εξ' ορισμού την αναπαράσταση της πραγματικότητας; Πώς αναπαραστάθηκαν μέσα από το ντοκιμαντέρ προσωπικά, κοινωνικά και πολιτικά οράματα;

Σε γενικές γραμμές θα λέγαμε ότι η θεώρηση του κόσμου που μας περιβάλλει είναι ίσως το πιο σημαντικό κοινωνικό χαρακτηριστικό του ντοκιμαντέρ. Όπως αναφέραμε ήδη, οι μαθητές/τριες, μέσα από κατάλληλα σχεδιασμένες δραστηριότητες, καλούνται να συνειδητοποιήσουν ότι κάθε γεγονός μπορεί να αποκτήσει διαφορετικές σημασίες, ανάλογα με την οπτική γωνία που υιοθετούμε. «Η κατανόηση της υποκειμενικής ματιάς κάθε μέλους της ομάδας πλουτίζει την δυνατότητά μας να αντιμετωπίζουμε κριτικά την πραγματικότητα γύρω μας. Η εμπειρία αυτή θα συμβάλλει στην συνειδητοποίηση ότι η αποδοχή της διαφορετικής ματιάς στην Τέχνη είναι πολιτισμός αφού συμβάλλει στην επικοινωνία του καλλιτέχνη με το κοινό στο οποίο απευθύνεται» (Μ. Θεοδωρίδης, Μ. Λεωνίδα, 2011).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στόχος μας είναι οι άξονες του Προγράμματος Σπουδών να συνδυάζουν ιστορία, αισθητική και ιδεολογία του αντικειμένου. Να δώσουν την ευκαιρία στους μαθητές/τριες να γνωρίσουν την ιστορία και θεωρία του ντοκιμαντέρ, χωρίς να εμπλακούν σε λίστες δημιουργών και ταινιών, αλλά να εξοικειωθούν σταδιακά με τις διαφορετικές τάσεις και δείγματα «γραφής» διαφορετικών ανθρώπων και κοινωνιών. Σκοπός μας είναι να τους ευαισθητοποιήσουμε απέναντι σ' αυτό το κινηματογραφικό είδος, μέσα από ενδιαφέροντα, γοητευτικά και απρόσμενα δείγματα που θα κατοχυρωθούν στη συνείδηση των μαθητών/τριων ως ένα διαφορετικό κανάλι έκφρασης και επικοινωνίας παράλληλα με τη μυθοπλασία. Δεν είναι τυχαίο ότι σχεδόν όλοι οι τομείς της κοινωνικής δράσης στην εποχή μας (Ιστορία, Κοινωνικά φαινόμενα, Περιβάλλον κλπ.) χρησιμοποιούν ή ενδιαφέρονται για το είδος αυτό ως τρόπο επικοινωνίας των θέσεών τους. Τα Φεστιβάλ ντοκιμαντέρ ολοένα και αυξάνονται σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς οι τοπικές κοινωνίες αποδεικνύουν το ενδιαφέρον τους γι'αυτά γειμίζοντας τις αίθουσες προβολής.

Εξάλλου το Πρόγραμμα Σπουδών αποσκοπεί να βοηθήσει τους μαθητές/τριες να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη που αναπτύχθηκαν από τους δημιουργούς ντοκιμαντέρ στο πέρασμα του χρόνου, να εμβαθύνουν στις αισθητικές γνώσεις που θα τους επιτρέπουν να αξιολογήσουν ένα ντοκιμαντέρ και να ενδιαφερθούν για τον τρόπο που η αφαίρεση και η ποίηση συνυπάρχουν στην εικόνα και τον ήχο του είδους αυτού, παράλληλα με την δυνατότητα επικοινωνίας πληροφοριών και διαστάσεων της πραγματικότητας.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητο το πρόγραμμα αυτό να αποτελέσει εφόδιο των μαθητών/τριων για τις δεξιότητες οργάνωσης των ιδεών τους και των οπτικοακουστικών εργαλείων ώστε να μπορούν να υλοποιήσουν το δικό τους έργο, ατομικά ή συλλογικά. Να αποκωδικοποιήσουν όλα τα στάδια προετοιμασίας και υλοποίησης μιας μικρού μήκους ταινίας ντοκιμαντέρ. Επιπλέον να πληροφορηθούν –πέρα από τις διαδικτυακές πλατφόρμες προβολής που ήδη θα γνωρίζουν – για το σύνολο διανομής και επικοινωνίας του έργου τους με το κοινό και να πληροφορηθούν για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ακόμα και επαγγελματίες στην προώθηση της δουλειάς τους.

Ως προς τη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης οι περισσότερες δραστηριότητες είναι βιωματικές και ομαδοσυνεργατικές, χαρακτηριστικό ούτως ή άλλως της δημιουργίας ενός ντοκιμαντέρ. Από τη φύση του το κινηματογραφικό αυτό είδος, ως προϊόντης ανθρώπινης δραστηριότητας και ως πεδίο παραγωγής κοινωνικού, πολιτικού ή προσωπικού/εκφραστικού λόγου, καλεί τους εραστές του σε μια ερευνητική διάθεση, εξαγωγή συμπερασμάτων, επαγωγική αλλά και παραγωγική σκέψη. Επιπλέον, εμπλέκει σε μεγάλο βαθμό την ανταλλαγή ιδεών και δεξιοτήτων, τη συνεργασία ανθρώπων διαφορετικού ψυχισμού και την επαφή με νέους χώρους και πεδία δράσης. Αυτές τις αξίες στοχεύει να ενσωματώσει οργανικά το Πρόγραμμα Σπουδών στο περιεχόμενό του μαθήματος αυτού.

Θα ήταν ευχής έργο να δημιουργηθούν ευκαιρίες για μια μέγιστη αξιοποίηση του διαδικτύου ως οργανικό κομμάτι της διδασκαλίας, διοχετεύοντας μέρος της διδασκαλίας και των ερεθισμάτων εκτός τάξης (flipped classroom), ώστε να δημιουργηθεί ποιοτικός χρόνος ανταλλαγής ιδεών και επεξεργασίας κειμένων, δημιουργίας οπτικοακουστικών δοκιμών στην εβδομαδιαία δίωρη διάρκεια του μαθήματος. Πλατφόρμες όπως τα google docs, google forms, TedEd, youtube (capture/ annotations), wikies και άλλες, μπορούν να αξιοποιηθούν για μαθητοκεντρικές διαδικασίες - στις οποίες οι μαθητές/τριες είναι συνυπεύθυνοι για την μάθησή τους. Τέλος, καλή θα ήταν η χρήση και άλλων διαδικτυακών εργαλείων που είναι οικεία στους μαθητές/τριες, τα οποία όμως δεν χρησιμοποιούν με δομημένο τρόπο και εμπάθυση στο αντικείμενο.

ΑΞΙΟΝΕΣ

A) Ντοκιμαντέρ και πραγματικότητα: οι προθέσεις των δημιουργών/παραγωγών και πώς αυτές εμφανίστηκαν μέσα στο χρόνο:

- Πριν το 1900: η πρώιμη περίοδος, η ανάδειξη του γεγονότος από τους αδελφούς Λυμιέρ.
- 1900-1920: η πρώτη εμφάνιση ταξιδιωτικών και βιογραφικών ταινιών.
- 1920 και εξής: ο ρομαντισμός του Ρόμπερτ Φλάερτυ (Robert Flaherty), το πειραματικό ντοκιμαντέρ «Βερολίνο, η συμφωνία μιας μεγαλούπολης» του Βάλτερ Ρούτμαν (Walter Ruttmann), η εμφάνιση των επικαίρων, το ρεύμα «Κίνο Pravda» του Τζίγκα Βερτώφ (Dziga Vertov).
- 1920-1940: το ντοκιμαντέρ και η προπαγάνδα. Από τις ναζιστικές ταινίες της Λένι Ρίφενσταλ (Leni Riefenstahl) στον υμνητή των εξεθλιωμένων Λουί Μπουγιουέλ (Luis Bunuel).
- 1950-70: το κοινωνικό σχόλιο με αυθεντική καταγραφή γεγονότων (cinéma vérité), η μελέτη των «άλλων» (το εθνογραφικό ντοκιμαντέρ).
- Ντοκιμαντέρ και Ιστορία, βιογραφία και πολιτική: η τηλεοπτική τους αξιοποίηση.
- Το προσωπικό / ποιητικό ντοκιμαντέρ και η σταθερή παρουσία του από το 1930 μέχρι τις μέρες μας.
- 1990 και εξής: Η αλληλοεπάρρεια της φόρμας, ο συνδυασμός της με άλλες φόρμες και η ενσωμάτωσή της στη νέα ψηφιακή τεχνολογία.

B) Είδη/ Αισθητικές τάσεις. Τα εργαλεία του ντοκιμαντέρ: ήχος και εικόνα.

- Η σχέση με τη μυθοπλασία και τα μεικτά είδη: Το δραματοποιημένο/ψευδο-ντοκιμαντέρ.
- Η σχέση με τη δημοσιογραφία και το ρεπορτάζ.
- Το ντοκιμαντέρ της παρατήρησης (η τεχνική fly on the wall/μύγα στον τοίχο) και το cinéma vérité.
- Η σχολή της συμμετοχικής παρατήρησης – το ανθρωπολογικό ντοκιμαντέρ.
- Η αφήγηση μέσω συνεντεύξεων ή μέσω αφήγησης εκτός κάδρου (σπικάζ).
- Η χρήση μεσότιτλων/γραφικών ως φορέα αφήγησης.
- Ήχος (φυσικοί ήχοι/θόρυβοι/ ομιλία/λόγος/ αφήγηση (σπικάζ)/μουσική, ηχητικά εφέ).
- Εικόνα (κινούμενη/ ακίνητη φωτογραφία – αρχεακό υλικό- γραφιστικά στοιχεία/τίτλοι).
- Συνδυασμός ήχου και εικόνας - το μοντάζ: η σύνθεσή τους και η βάση ενός σεναριακού σχεδίου με επιλεγμένο ρυθμό.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες
Αξονας 1: Ντοκιμαντέρ και πραγματικότητα: οι προθέσεις των δημιουργών/ παραγωγών		
<p>“Θέλω να σε κάνω να νιώσεις...” Να διακρίνει ότι οι κινηματογραφιστές διαμορφώνουν το έργο τους προκειμένου να πείσουν το κοινό τους να δεχτεί ή να προβληματιστεί πάνω σε μια αλήθεια που τους συγκίνησε ή απλώς να το παροτρύνουν να νιώσει και να σκεφτεί με αφορμή τη δική τους καλλιτεχνική γλώσσα.</p> <p>Να αναλογιστεί τον τρόπο που ο σκηνοθέτης διαχειρίζεται μια πραγματικότητα, μια όψη του κόσμου και της ζωής.</p>	<p>Η ικανότητα και δυνατότητα του ντοκιμαντέρ να καταγράψει, να μαρτυρήσει, να αποκαλύψει, να διατηρήσει, να πείσει, να προωθήσει, να αναλύσει, να αμφισβητήσει και να εκφράσει.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: μια ώρα.</p>	<p>A. Συζήτηση πάνω στα ερωτήματα: - Ποιος είναι ο δικός σας ορισμός για το ντοκιμαντέρ και πώς το διαφοροποιείτε από τις ειδήσεις και τα ρεπορτάζ; - Ποιο είναι το πιο ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ που έχετε δει ποτέ; Τι μάθατε, τι νιώσατε;</p> <p>B. Προβολή αποσπασμάτων μέσα στην τάξη διάρκειας περίπου 5 λεπτών, (ή ολόκληρες ταινίες ως προεργασία στο σπίτι) τριών διαφορετικού τύπου ντοκιμαντέρ. Ανά ομάδες τριών ή τεσσάρων μαθητών/τριων, οι οποίοι επιλέγουν ένα από τα τρία και συζητούν με σκοπό να παρουσιάσουν στην τάξη απαντήσεις πάνω στα ακόλουθα ερωτήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έχεις ποτέ θελήσει να κάνεις μια ταινία ντοκιμαντέρ πάνω σε μια δική σου εμπειρία; - Τι θα σε ενδιέφερε να δείξεις μέσα από αυτό; - Γράψτε και συγκρίνετε τις πρώτες πέντε λέξεις που σας ήρθαν στο μυαλό μόλις είδατε την ταινία (ανάλογα με την επιλογή που θα γίνει στην τάξη). - Ο σκηνοθέτης τι σχέση φαίνεται να έχει με τους πρωταγωνιστές του; Τι επιδιώκει; - Αν θα θέλατε να το δείξετε

		σε κάποιον φίλο σας, πώς θα το παρουσιάσετε; (Γραπτή άσκηση στις ομάδες που το επέλεξαν).
<p>“Οι προθέσεις πίσω από την κάμερα”</p> <p>Να αποκτήσει τις πρώτες γνώσεις του πάνω στην ιστορία του ντοκιμαντέρ. Να συνειδητοποιήσει ότι τα ντοκιμαντέρ κατασκευάζονται από το Α μέχρι το Ω από ανθρώπους με καλλιτεχνική ευαισθησία και ότι αντικατοπτρίζουν μια ορισμένη πραγματικότητα.</p>	<p>Στόχοι παραγωγής και επιταγές που επέβαλε το θέμα στη συγκεκριμένη χρονική και κοινωνική περίοδο. Το μήνυμα που επιδιώκει να περάσει ο σκηνοθέτης και ο παραγωγός.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: Ένα δίωρο.</p>	<p>Να παρακολουθήσουν επιλεγμένες σκηνές από κλασσικά ντοκιμαντέρ και να απαντήσουν στα ερωτήματα (σημ. όσα απαιτούν έρευνα θα γίνει μέσω διαδικτύου) ανά δύο ή τρεις μαθητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πού γυρίστηκε, πότε από ποιους, με ποια χρηματοδότηση; -Πού προβλήθηκε; -Ποια είναι τα τεχνικά χαρακτηριστικά της; (χρώμα, ήχος, αναλογία κάδρου, υλικό εγγραφής) -Πώς έγινε το γύρισμα και με τι τεχνικό εξοπλισμό; -Πόσο καιρό διήρκεσαν τα γυρίσματα; -Αν αναλογιστούμε πώς ήταν κάμερες πριν το 1930, προσπάθησε να περιγράψεις μια παραγωγή αυτών των ειδών. Σε ποιες σκηνές σκέφτηκες ότι δυσκολεύτηκαν οι δημιουργοί τους; -Πώς χρησιμοποιεί την εικόνα και τον ήχο η κάθε ταινία στα πρώτα 3-4 λεπτά της διάρκειάς της προκειμένου να μας μιλήσει στην ιστορία της κερδίζοντας το ενδιαφέρον μας; -Ποια σχέση έχουν οι πρωταγωνιστές με την κάμερα; -Τι σας άγγιξε από την ταινία; -Ποια στοιχεία θεωρείτε “ξεπερασμένα” ή αναποτελεσματικά; -Διαλέξτε ένα μονοδιάστατο θέμα όπως “η βροχή” και δημιουργήστε το δικό σας κλιπ με 25 φωτογραφίες, ήχους και μουσική.
Φύλλα εργασίας με ερωτήματα	Περιγραφή, κατανόηση και	Οι μαθητές/τριες, ανά ζεύγη, περιγράφουν πλάνο- πλάνο

<p>“Το cinéma verité μας ταξιδεύει» Να μπορεί να διακρίνει πώς ο σκηνοθέτης οργάνωσε την τελική σύνθεση του υλικού του (μοντάζ) προκειμένου να αφηγηθεί το θέμα του στο κοινό. Να σχολιάσει αν μέσα από αυτό το είδος ντοκιμαντέρ είναι ορατή η πρόθεση του σκηνοθέτη να εκπροσωπήσει την αλήθεια όσο μπορεί πιο αντικειμενικά.</p>	<p>ανάλυση ντοκιμαντέρ της σχολής cinéma verité. Ενδεικτική διάρκεια: μία ώρα.</p>	<p>τις οπτικές και ηχητικές πληροφορίες που φέρει η ταινία στα πρώτα 5 λεπτά (πρωταγωνιστές, δευτεραγωνιστές, χώροι, ηχητικό περιβάλλον, δράση). Προσπαθούμε να “διαβάσουμε” την ταινία σαν να μην ξέραμε τίποτα για τον κόσμο που την δημιούργησε. Ξαναπροβάλουμε το απόσπασμα και συγκρίνουμε τις περιγραφές, εντοπίζοντας διαφορές και ομοιότητες από την αντικειμενική πραγματικότητα των πλάνων με την υποκειμενική ανάγνωση των μαθητικών ομάδων.</p>
<p>A) “Πόλεμοι και συγκρούσεις: πολλαπλές εκδοχές” Να εντοπίσει σε ένα ντοκιμαντέρ στοιχεία προπαγάνδας, να διακρίνει πώς ένα ντοκιμαντέρ πραγματεύεται την πολιτική, την Ιστορία ή μια βιογραφία, πώς χρησιμοποιεί την ανθρωπολογία ως προσέγγιση, πώς γίνεται ποιητικό κτλ.</p>	<p>Οι κώδικες του ντοκιμαντέρ και της «μη μυθοπλασίας». Ενδεικτική διάρκεια: Μία ώρα.</p>	<p>Προβολή, πάνω σε ένα θέμα με κυρίαρχη παρουσία στα ΜΜΕ, (όπως είναι ο πόλεμος και οι συγκρούσεις κάθε είδους), διαφορετικών αποσπασμάτων από ντοκιμαντέρ και άλλων μη μυθοπλαστικών οπτικοακουστικών κειμένων (π.χ ρεπορτάζ, ειδήσεις, επίκαιρα). Εντοπίστε σκηνές μονοπλάνου με την κάμερα στο χέρι, σκηνές όπου χρησιμοποιείται τρίποδο και σκηνές με ύπαρξη ηχολήπτη. - Πώς εξυπηρετήσαν τα παραπάνω σε συγκεκριμένες σκηνές, τη δημιουργία συναισθημάτων, σκέψεων ή ιδεών στο θεατή; -Πώς χρησιμοποιήθηκε η αφήγηση (σε on και off camera). Σχολιάστε εάν ήταν αποτελεσματική ή όχι.</p>
<p>B) Να εξοικειωθεί με έννοιες σχετικές με το ντοκιμαντέρ: αλήθεια, ερμηνεία, αναπαράσταση, πληροφορία, έκφραση ώστε να εντοπίσει δεξιότητες</p>	<p>Διατύπωση επιχειρημάτων:</p>	<p>Επιλογή ενός “ύφους” από τα παραδείγματα αποσπασμάτων που προβλήθηκαν. Κάθε ομάδα 4-5 μαθητών/τριων δημιουργεί ένα δίλεπτο φιλάκι με θέμα “Τσακωμός στο διάλειμμα”. Η ομάδα καλείται να</p>

<p>παρατήρησης που συνήθως δεν αντιλαμβάνεται όταν παρακολουθεί μια ταινία μυθοπλασίας.</p>		<p>σκηνοθετήσει τη σκηνή του τσακωμού με ντοκιμαντερίστικο χαρακτήρα, σαν να συνέβαινε πραγματικά.</p>
<p>Γ) Να συνειδητοποιήσει πώς οργανώνει ένας σκηνοθέτης το υλικό του προκειμένου να χρησιμοποιήσει ένα επιχείρημα με οπτικοακουστικό τρόπο. Να εξοικειωθεί με τη γρήγορη κατανόηση των προθέσεων ενός οπτικοακουστικού έργου που πληροφορεί, ενημερώνει/σχολιάζει μια «αντικειμενική πραγματικότητα».</p>	<p>επίκληση στο συναίσθημα/στην αυθεντία/στη λογική/στην προκατάληψη-στερεότυπα.</p>	<p>A. -Να βρουν το θέμα και να διατυπώσουν τη θέση που παίρνει ο κινηματογραφιστής απέναντι σε αυτό. -Να καταγράψουν τις σχετικές πληροφορίες/τα γεγονότα. Από πού τα άντλησε/εντόπισε η ομάδα δημιουργίας της ταινίας; -Να καταγράψουν τα επιχειρήματα και να τα κατηγοριοποιήσουν (συναίσθημα/λογική/στερεότυπα). Είναι όλα πειστικά; B. Ζωντανή συζήτηση (debate) στην τάξη με το ίδιο ή παρόμοιο θέμα.</p>
<p>“Από ποιον να πάρω συνέντευξη;” Να διακρίνει πώς χρησιμοποιείται η συνέντευξη σε διαφορετικού τύπου ντοκιμαντέρ. Να κατανοήσει σε ποιες περιπτώσεις δεν μας ενδιαφέρει το όνομα αλλά ο ρόλος του κάθε ερωτώμενου σε σχέση με το θέμα του ντοκιμαντέρ ή της ενότητας, μέσα στην ταινία και άρα σε σχέση με το σεναριακό σχεδίασμα.</p>	<p>Συνέντευξη, κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις, σεναριακή δομή μέσα από συνεντεύξεις. Ποιότητα προφορικού λόγου. Κριτήρια για την επιλογή ερωτώμενων προσώπων σε ντοκιμαντέρ. Ενδεικτική διάρκεια: μία ώρα.</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων με συνεντεύξεις και κατηγοριοποίηση των απαντήσεων: -Τι είδους ερωτήσεις πιστεύεις ότι έκανε ο σκηνοθέτης κάθε φορά; (όταν δεν ακούγονται). -Τι ιδιότητα έχει ο ερωτώμενος; -Γιατί τον επέλεξε ο σκηνοθέτης; -Πώς βοηθάει αυτή η συνέντευξη στην εξέλιξη του θέματος; -Ποιους άλλους θα μπορούσε να έχει ρωτήσει για να ενισχύσει το θέμα του; -Ποια άλλη ερώτηση θα μπορούσε να έχει κάνει για να ενισχύσει το θέμα του;</p>

<p>“Δημοσκόπηση-Ρεπορτάζ” Να μπορεί να συντονίσει ένα ρεπορτάζ από την έρευνα μέχρι την σύνθεση του και τελική παρουσίασή του μέσα σε ομάδα εργασίας. Να εξοικειωθεί με την προφορική ποσοτική έρευνα. Κατάστρωση στοχευμένων ερωτημάτων. Πραγματοποίηση συνεντεύξεων. Ποσοτική επεξεργασία απαντήσεων βάσει δύο-τριών κριτηρίων. Διατύπωση συμπερασμάτων.</p>	<p>Εξοικείωση με τη σταθερή διατύπωση των ερωτήσεων προς όλους τους συμμετέχοντες. Αποτελεσματική ηχοληψία. Εξοικείωση με την ποσοτική διερεύνηση. Κριτική ανάγνωση των απαντήσεων και προσωπική ερμηνεία τους με βάση τα κριτήρια που έχουν θέσει στην έρευνα. Ενδεικτική διάρκεια: 2 δώρα.</p>	<p>Έρευνα για ένα θέμα που απασχολεί το σχολείο (π.χ. κοινόχρηστοι χώροι, σχολικός εκφοβισμός, σχέσεις των δύο φύλλων, ελεύθερος χρόνος κλπ): εξαγωγή ποσοστών κλπ μέσα στη μαθητική κοινότητα, επιλογή των δύο κυρίαρχων απόψεων/επιχειρημάτων. Οι μαθητές/τριες σε ομάδες δημιουργούν μια ταινία περίπου 5 λεπτών από το ίδιο υλικό που θα συμπυκνώνει τα αποτελέσματα (τις ισχύουσες απόψεις αλλά και τις εξαιρέσεις). Η κάθε ομάδα δίνει τον τίτλο της και επιλέγει πώς θα διαχειριστεί το υλικό. Προβολή και σύγκριση των διαφορετικών συνθέσεων. Σύγκριση των επιλογών κάθε ομάδας ως προς: -τη σειρά που τοποθέτησαν τις απαντήσεις για να υπηρετήσουν το θέμα τους. -ποιες απαντήσεις δεν χρησιμοποιήθηκαν;</p>
<p>“Συνέντευξη από έναν άγνωστο” Εξοικείωση με την προφορική, ποιοτική διερεύνηση. Να προετοιμάζει το έδαφος για έρευνα πάνω σε ένα θέμα σε συνάρτηση με το πρόσωπο-στόχο. Διατύπωση ερωτήσεων. Πραγματοποίηση συνέντευξης. Να μπορεί να επιλέγει χονδρικά τα πλέον ενδιαφέροντα μέρη, να συνθέτει στο μοντάζ μια ενότητα με τα ωφέλιμα και μόνο μέρη της συνέντευξης ταξινομημένα σε θεματικές ενότητες.</p>	<p>Τεχνικές συνέντευξης. Αισθητικά/σκηνοθετικά κριτήρια στο στήσιμο της κάμερας (απόσταση και γωνία λήψης) ως προς τον συνεντευξιζόμενο. Αποτελεσματική ηχοληψία. Ενδεικτική διάρκεια: 2 δώρα.</p>	<p>Οι μαθητές/τριες καλούνται να φέρουν δείγματα (links) από συνεντεύξεις που τους εντυπωσίασαν. Κριτική παρουσίαση: προβολή στην υπόλοιπη τάξη και παρουσίαση της επιλογής τους.</p>

<p>“Κόψε –ράψε!” Να διακρίνει πώς μπορεί κάποιος να χειραγωγήσει το περιεχόμενο μίας συνέντευξης, παραποιώντας την αλήθεια της. Σύντομη αναφορά στη δημοσιογραφική δεοντολογία.</p>	<p>Συνέντευξη, έρευνα, ερωματολόγιο, κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις, απομαγνητοφώνηση. Θέματα χειραγώγησης και αποσιώπησης.</p> <p>Τεχνικές συνέντευξης.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: Ένα δίωρο.</p>	<p>Ανά τετράδες οι μαθητές/τριες παίρνουν συνέντευξη από ένα συμμαθητή τους πάνω σε ένα οικείο θέμα της καθημερινότητας, (όχι μεγαλύτερο των 10 λεπτών), με ηχοληπτικό μηχάνημα (ακόμα και με κινητό τηλέφωνο ή/και βίντεο αρκεί να μπορεί να μεταφερθεί σε υπολογιστή).</p> <p>Απομαγνητοφωνούνη συνέντευξη προκειμένου να μελετηθεί.</p> <p>A. Σε γραπτή μορφή:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επιλογή, φράσεων ώστε να αποδώσουν στο μισό χρόνο τις προθέσεις του ερωτώμενου. 2. Επιλογή, αφαίρεση και μετακίνηση φράσεων προκειμένου να αλλοιωθεί ο λόγος του ερωτώμενου. <p>B. Σύγκριση των παρεμβάσεων αυτών με τον πραγματικό προφορικό λόγο. Ερώτημα: ο τρόπος που μιλάνε οι ερωτώμενοι (τόνος, παύσεις, ταχύτητα) μπορεί να κοπεί και να συγκολληθεί ως ήχος χωρίς να ενοχλεί η διακοπή και η συγκόλληση;</p> <p>Ακρόαση και των δύο εκδοχών στην τάξη και σχολιασμός.</p>
<p>Άξονας 2: τα είδη- τα εργαλεία (ήχος και εικόνα): συνειδητοποίηση των εργαλείων και της ποικιλομορφίας τους.</p>		
<p>“Ακίνητη κάμερα” Να μελετήσει προσεκτικά την καθημερινότητα και την ενδεχόμενη ιδιαιτερότητα ενός χώρου. Να μπορεί να συλλάβει την πιθανή δράση που θα προκύψει, χωρίς να παρέμβει. Να εντοπίσει ενδιαφέρουσες</p>	<p>Ακίνητη κάμερα, με δράση μέσα στο πλάνο.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: 1 δίωρο.</p>	<p>Επιλογή ενός χώρου στο σχολείο με συνεχή κίνηση ανθρώπων π.χ. κυλικείο, γραφείο καθηγητών, γήπεδο, γυμναστήριο, έξοδος αποχωρητηρίων.</p> <p>Μελέτη της δράσης και συνεχής λήψη επί 3 λεπτά.</p> <p>Προβολή και συζήτηση της αφήγησης που προκύπτει: –Δημιουργείται μια τυχαία</p>

<p>πτυχές της πραγματικότητας που θα διαδραματιστεί. Να επιλέξει τη οπτική γωνία για μια ακίνητη κάμερα ώστε να συμπεριλάβει μια απλή δράση, την εξέλιξή της και μια ενδιαφέρουσα αισθητική.</p>		<p>χορογραφία; -Τι πληροφορίες καταγράφονται; -Τι είναι πιθανόν να διαδραματίζεται εκτός κάδρου; -Ενυπάρχουν μικρές μυθοπλασίες; Ποιες; -Ποια η σχέση κινηματογραφιστή, κινηματογραφούμενων;</p>
<p>“Το πορτραίτο” Α. Να μπορεί να εξοικειωθεί με ένα χώρο που χαρακτηρίζει την κουλτούρα κάποιου άλλου. Να ερευνήσει τον μικρόκοσμο ενός ξένου ανθρώπου, να επικοινωνήσει μαζί του και να εντοπίσει ποιες πτυχές του χώρου και του ανθρώπου αυτού συνθέτουν μια ενότητα που τον ενδιαφέρουν ως σκηνοθέτη. Να μπορεί να τις επικοινωνήσει οπτικά.</p>	<p>Το πορτραίτο. Η έρευνα. Η σκιαγράφιση μιας προσωπικότητας μέσα από τις πράξεις και το χώρο που δρα και κινείται. Οι φυσικοί ήχοι ως αφηγηματικό στοιχείο. Ενδεικτική διάρκεια: 2-3 δώρα.</p>	<p>Δημιουργίας ενός δίλεπτου ή τρίλεπτου κινηματογραφικού πορτρέτου φτιαγμένου αποκλειστικά μέσα από παρατήρηση της δράσης ενός προσώπου, χωρίς λόγο, μόνο με φυσικούς ήχους.</p>
<p>Β. Να εμβαθύνουν στον τρόπο που η αφηγηματική ροή προκύπτει από την παράθεση και τη χρονική ακολουθία διαδοχικών εικόνων, ήχων, και ενδεχομένως γραφιστικών στοιχείων/τίτλων.</p>	<p>Ο μηχανισμός της οπτικοακουστικής αφήγησης στο ντοκιμαντέρ Η οπτική γωνία του κινηματογραφιστή και τα διαφορετικά επίπεδα παρέμβασης. Ενδεικτική διάρκεια: 2-3 δώρα.</p>	<p>-Η ίδια μελέτη ανθρώπου/χώρου με στόχο οι ανθρώπινες ομιλίες του πρωταγωνιστή στο ίδιο του το περιβάλλον να εμπλουτίζουν την στόχευση των δημιουργιών. -Η ίδια μελέτη με στόχο να ληφθεί συνέντευξη από τον πρωταγωνιστή πάνω σε συγκεκριμένα ερωτήματα. Δοκιμή προσθήκης γραφιστικών στοιχείων για ανάδειξη κάποιων πτυχών ή πληροφοριών. Σύγκριση των τεσσάρων σταδίων.</p>

<p>“Το σπικάζ” Να μπορεί να καταγράψει (φωτογραφικά ή με βίντεο) μια δράση στο σχολείο, να την συνθέσει και συγχρόνως να την παρουσιάσει με ηχογραφημένο λόγο. Να συγκρίνει τη διαφορετική οπτική της καταγραφής της ίδιας δράσης από άλλους συμμαθητές/τριες του.</p>	<p>Εξοικείωση με την υποκειμενική ματιά που καθορίζει κάθε λήψη σε ένα χώρο. Υποσυνείδητη εξοικείωση με τον υποκειμενισμό που διέπει κάθε φιλική ανάγνωση από την πλευρά του δέκτη.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: 1 δώρο.</p>	<p>Κάθε μαθητής/τρια τραβάει ένα υλικό μέγιστης διάρκειας 3 λεπτών ή με λήψη 30 φωτογραφιών στον ίδιο ευρύτερο χώρο (π.χ. το διάλειμμα στο σχολείο, η προπόνηση μιας άλλης τάξης μια πρόβα, μια εκδρομή). Στη συνέχεια ηχογραφεί αυτοστιγμή τον εαυτό του να εξηγεί τι τον ενδιαφέρει σε αυτό που τράβηξε. Οι φωτογραφίες και οι ηχογραφήσεις όλων των μαθητών/τριων παρουσιάζονται στην τάξη και τίθενται προς συζήτηση. Επίσης συγκρίνουμε και αξιολογούμε το οπτικό υλικό που τράβηξε, ο καθένας με τις ηχογραφημένες του φράσεις. Μπορεί επιπροσθέτως να πραγματοποιηθεί δεύτερη εναλλακτική εκδοχή για τον ίδιο χώρο/στιγμιότυπο.</p>
<p>«Δες τι είχα τραβήξει κάποτε...» Να μπορεί να σχολιάσει και να ομαδοποιήσει δικά του ή φιλικά ερασιτεχνικά clips (που δεν είχαν γυριστεί με πρόθεση να γίνουν ταινία) κατά θέμα και χρονική στιγμή λήψης αλλά και να διακρίνει τα χαρακτηριστικά που τα καθορίζουν (ως προς τους εικονιζόμενους, - οικογένεια, παρέα -, τον τόπο, τη συναισθηματική φόρτιση, την πρόθεση κλπ). Να εντοπίσει τεχνολογικά χαρακτηριστικά (π.χ. κάμερα, κινητό, ανάλυση, ποιότητα ήχου).</p>	<p>Έρευνα σε προσωπικά αρχεία, ταξινόμηση, αξιολόγηση υλικού.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: Δύο δώρα.</p>	<p>Συγκέντρωση σε ένα ψηφιακό φάκελο όλων των ερασιτεχνικών λήψεων, επιμέρους ομαδοποίηση, ταξινόμηση, μετονομασία αρχείων ανά θέμα, πρωταγωνιστές, τόπο, πρόθεση, συνολικό αποτέλεσμα.</p> <p>Επιλογή ορισμένων εργασιών με βάση ένα θέμα που αναδεικνύουν οι ίδιες οι λήψεις (βίντεο).</p> <p>Κατάθεση πρότασης για τη δημιουργία ενός προσωπικού ντοκιμαντέρ σε δύο παραγράφους. Η ταινία θα πρέπει να βασίζεται στο προσωπικό αυτό “αρχαιακό” υλικό.</p>

<p>Να διατυπώνει σχετικό κριτικό λόγο ως προς την δυνατότητά τους να χρησιμοποιηθούν για κάποιο ευρύτερο οπτικοακουστικό έργο.</p>		
<p>«Ντοκιμαντέρ με πολλά κλικ» Να μπορούν να προτείνουν τρόπους με τους οποίους ένα θέμα μπορεί να μετατραπεί σε διαδραστικό και όχι γραμμικό ντοκιμαντέρ. Να μπορούν να προτείνουν συγκεκριμένες βελτιώσεις σε υπάρχουσες παραγωγές σαν να ήταν μέλη της ομάδας ελέγχου της λειτουργικότητας και εμπειρίας του θεατή/χρήστη.</p>	<p>Web documentary. Διαφορές και ομοιότητες μιας διαδραστικής και μιας γραμμικής αφήγησης ντοκιμαντέρ. Τρόποι διαχείρισης του υλικού ανάλογα με τον στόχο που υπηρετεί. Μελέτη σχετικών λογισμικών. Ενδεικτική διάρκεια: ένα δίωρο.</p>	<p>Κριτική αξιολόγηση της εμπειρίας θέασης ενός web documentary. Προτάσεις για ό,τι θα μπορούσε να βελτιωθεί σε επίπεδο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • σεναρίου • δραματουργίας • δι' επαφής • καθοδήγησης του θεατή
<p>“Mix the media” Να μπορούν να πειραματιστούν με διαδικτυακό υλικό (αλλά και με δικές τους, ενδεχομένως, συμπληρωματικές λήψεις) με στόχο ένα νέο δικό τους αυτόνομο έργο. Να αντιληφθούν τους κανόνες κοινής μη εμπορικής χρήσης στο Διαδίκτυο.</p>	<p>Υλικό από το διαδίκτυο, ερασιτεχνικές λήψεις, αμοντάριστο υλικό, πνευματικά δικαιώματα, creative commons. Ενδεικτική διάρκεια: 1 δίωρο.</p>	<p>Εντοπισμός ενός θέματος ανά ομάδες τριών μαθητών/τριων. Έρευνα σχετικών βίντεο στο Διαδίκτυο και επιλογή. Δημιουργία λίστας σε online editor. Σχέδιο σεναρίου. Παρουσίαση πρότασης στην τάξη. Εντοπισμός ύφους (αφήγηση, σπικάζ, μεσότιτλοι, γραφικά κλπ).</p>
<p>“Το δικό μας ντοκιμαντέρ”. Να κάνουν σεναριακές και αισθητικές επιλογές οι ίδιοι. Να μελετήσουν τις</p>	<p>Έρευνα, σχεδιασμός, αισθητική μελέτη. Απόκλιση μεταξύ πρόθεσης και</p>	<p>Ομάδες έως πέντε μαθητών/τριων θα δημιουργήσουν ένα 5λεπτο ντοκιμαντέρ με θέμα της επιλογής τους. Συγγραφή σεναρίου/ σχεδίου</p>

<p>διαφορετικές εκδοχές που προσφέρει η έρευνα ενός θέματος. Να σχεδιάσουν τον τρόπο κινηματογράφησης (είδος κάδρου ανά ενότητα, κίνησης και θέσης της μηχανής). Να σχεδιάσουν και να προβλέψουν το ύφος του μοντάζ και της μουσικής.</p> <p>A. Να παρουσιάσουν ως ομάδα τις απόψεις/ προθέσεις τους για ένα ολοκληρωμένο έργο. B. Να συνεργαστούν για την υλοποίηση των προθέσεών τους αξιοποιώντας τον εξοπλισμό καταγραφής εικόνας και ήχου. Γ. Να συγκρίνουν τις προθέσεις με το αποτέλεσμα των λήψεων.</p>	<p>τελικού αποτελέσματος όπου συχνά παρεμβάλλονται τυχαίοι, υποσυνείδητοι και μη ελεγχόμενοι παράγοντες.</p> <p>Ενδεικτική διάρκεια: 5 δώρα.</p>	<p>παραγωγής:</p> <ul style="list-style-type: none"> -η ιδέα περιληπτικά σε μια παράγραφο -η ιδέα σε μία σελίδα. -λίστα πρωταγωνιστών και χώρων -διεξοδική λίστα επιμέρους ενοτήτων / θεμάτων -χρονοδιάγραμμα κινηματογράφησης -λίστα στοιχείων μεταπαραγωγής (επιπλέον ήχοι, γραφικά, μουσική) <p>-Κινηματογράφηση. -Προβολή αμοντάριστου υλικού, ταξινόμηση, μετονομασία, ξεσκαρτάρισμα. Αξιολόγηση του υλικού σε σχέση με το αρχικό σενάριο.</p> <p>-Μοντάζ. Προβολή όλων των 5λεπτων σε μορφή εσωτερικού φεστιβάλ στο σχολείο και συζήτηση με τις άλλες τάξεις.</p>
---	--	---

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Εισαγωγή

Από το 1997 έως το 2014 τα Α.Π.Σ όλο και προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα ενιαίο πλαίσιο διδακτικής αντιμετώπισης όλων των μορφών καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικά, μουσική, λογοτεχνία, θέατρο, χορό-κίνηση, οπτικοακουστική έκφραση) καθιστώντας την Τέχνη ως κεντρικό και ενιαίο πεδίο πολιτισμού, τόσο για τα καλλιτεχνικά σχολεία όσο και για την υποχρεωτική εκπαίδευση.⁸ Η μάθηση αντιμετωπίζεται σαν μια διαδικασία βιωματική και συνεργατική όπου ο κάθε μαθητής κατακτά τη γνώση ατομικά, αλλά και συλλογικά.

Με βάση τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, η μάθηση θα πρέπει να εξελίσσει την προσωπικότητα του ατόμου, να το καθιστά ενεργό πολίτη και να του προσφέρει τα απαραίτητα εφόδια για να βρει απασχόληση στο μέλλον. Συγκεκριμένα, τα σύγχρονα προγράμματα σπουδών εστιάζουν στην έννοια της θεμελιώδους γνώσης μέσα από τρεις κατευθύνσεις. Πρώτον, οι παρεχόμενες γνώσεις οφείλουν να δημιουργούν στους μαθητές μια βάση για την αισθητική τους καλλιέργεια. Δεύτερον, να αναπτύξουν αισθητική κρίση μέσα από επιλεγμένες και ειδικά διαμορφωμένες δραστηριότητες, οι οποίες τους καθιστούν δημιουργικούς παρατηρητές, για να τους οδηγήσουν στην τρίτη κατεύθυνση τη συνειδητοποίηση αξιών και την απόκτηση συμπεριφορών. Το κλειδί σε αυτό το εκπαιδευτικό όραμα αποτελεί η Τέχνη και ο βαθύς κοινωνικός της χαρακτήρας, που σαν μέρος της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, ανοίγει δρόμους σεβασμού στην πολιτιστική ετερότητα, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις επικοινωνία των νέων.

Η ένταξη του κινηματογράφου στο σχολικό πρόγραμμα έχει ιδιαίτερη εκπαιδευτική σημασία, καθώς την αναβαθμίζει, μέσα από τις ιδιότητες του σαν ένα μέσο σύγχρονο, σύνθετο και ζωντανό, εντείνει τις νοητικές ικανότητες του μαθητή να αναλύει κριτικά τα οπτικοακουστικά μηνύματα που δέχεται. Παρότι η εισαγωγή του κινηματογράφου στην εκπαίδευση ξεκίνησε το 1995 με το "Πρόγραμμα Μελίνα"⁹, το οποίο πρότεινε ένα μακροχρόνιο σχέδιο ανάδειξης της πολιτισμικής διάστασης στην εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες, το πρόγραμμα δεν ολοκληρώθηκε και διακόπηκε το 2004. Μια άλλη σημαντική προσπάθεια έγινε μέσα από το πρόγραμμα "Πάμε Σινεμά;", το οποίο ξεκίνησε το 1999 για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και το 2001 για την Τριτοβάθμια. Το πρόγραμμα αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της κοινής δράσης των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και έχει ως στόχο οι μαθητές να γνωρίσουν τον κινηματογράφο¹⁰. Ανάλογα ευρωπαϊκά προγράμματα είναι και το "Making Movies Matter" του Ηνωμένου Βασιλείου όπου εστιάζει κυρίως στο χώρο του σχολείου και προωθεί τον "κινηματογραφικό εγγραμματισμό" σε όλες τις ηλικίες και τα κοινωνικά επίπεδα μέσω της παιδείας, για τους νεότερους μαθητές μέσω της καλλιτεχνικής-πρακτικής παραγωγής και για τους μεγαλύτερους μέσω της ακαδημαϊκής μελέτης βασικών κειμένων. Άλλο παράδειγμα αποτελεί το "Ciné-Lycée, το οποίο δημιουργήθηκε από την κρατική γαλλική τηλεόραση και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και θεωρεί τον κινηματογράφο ως θεμέλιο του πολιτισμού και εργαλείο κατανόησης του σύγχρονου κόσμου. Σύμφωνα με το πρόγραμμα "Ciné-Lycée", το σχολείο έχει ως καθήκον του να μεταδώσει στους μαθητές την κινηματογραφική κουλτούρα. Από τα παραπάνω, αντιλαμβανόμαστε ότι η οπτικοακουστική παιδεία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να απουσιάζει από το σχολικό πρόγραμμα¹¹.

⁸ 2011, Πρόγραμμα Σπουδών για το "Νέο Σχολείο", πεδίο: Πολιτισμός-Δραστηριότητες Τέχνης για την Υποχρεωτική Εκπαίδευση, ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π 1-2-3, "ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)-Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη" MIS 295450, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης.

⁹ Πρόγραμμα Μελίνα, Εκπαίδευση και Πολιτισμός [online] Διαθέσιμο στο <http://www.pmelina.gr/intro.htm>

¹⁰ Πάμε Σινεμά; 2000 *Το Πάμε Σινεμά* [online] Διαθέσιμο στο <http://www.pamecinema.net/tauomicron-rialphamuepsilon-sigmaiotanuepsilonpsilonmualpha.html>

¹¹ 2011, Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό. Τόμος Γ' "Αξιοποίηση των τεχνών στην Εκπαίδευση", Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ" Πράξη: "Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών-Α' φάση, Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3 -MIS 298330, MIS 298347, MIS 298349, ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π 1-2-3, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

I. Θεωρητικό Πλαίσιο Γενικός Σκοπός Κινηματογράφου-Φιλοσοφία

Ο κινηματογράφος και η κινηματογραφική τεχνολογία στο σχολικό πρόγραμμα έχουν ως σκοπό να αναβαθμίσουν την εκπαιδευτική διεργασία και να την καταστήσουν σύγχρονη και ταυτόχρονα διαδραστική, όπου ο μαθητής δημιουργεί αλλά ταυτόχρονα επηρεάζεται από αυτή τη διαδικασία και οξύνει το προσωπικό του βλέμμα. Επειδή η ίδια η φύση του κινηματογράφου δεν υπηρετεί κανένα γνωστικό αντικείμενο και η οποιαδήποτε εστίαση σε ένα θέμα είναι δύσκολη, η πραγματική του εκπαιδευτική αξία είναι ο μαθητής να μάθει πως να μαθαίνει. Επομένως, το μάθημα θα πρέπει να του δίνει τα απαραίτητα κίνητρα αλλά ταυτόχρονα και τα διανοητικά κριτήρια ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να έχει την έννοια του δημιουργικού διαλόγου ανάμεσα στο/στη διδάσκοντα/ουσα και στους μαθητές.

Η μάθηση ως επιστημονική διαδικασία διέπεται από κάποιες φιλοσοφικές προσεγγίσεις, οι οποίες διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τους στόχους, τη μεθοδολογία τους και τη γνώση. Συγκεκριμένα οι κυρίαρχες προσεγγίσεις είναι: ο Συμπεριφορισμός, όπου σημασία έχει το υποκείμενο και όχι οι εσωτερικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της μάθησης, Ο εποικοδομητισμός που δίνει βαρύτητα στις υπάρχουσες αντιλήψεις, ιδέες και αναπαραστάσεις των εκπαιδευόμενων σε σχέση με το θέμα που διδάσκονται κάθε φορά. Η κοινωνικο-πολιτιστική προσέγγιση, με βάση την οποία τονίζεται ο ρόλος που παίζουν οι κοινωνικο-πολιτιστικοί παράγοντες στη γένεση της γνώσης και την πορεία μάθησης και ανάπτυξης του ατόμου, κατά την οποία η προσωπική σκέψη οικοδομείται με βάση την κοινωνική αλληλεπικοινωνία και η διερευνητική (ή ανακαλυπτική) μάθηση όπου ο μαθητής μαθαίνει μόνος του, αυτόβουλα, κάνοντας χρήση των εσωτερικών του εμπειριών και δυνατοτήτων¹².

Ένα σύγχρονο Π.Σ. θα πρέπει να περιλαμβάνει στην εκπαιδευτική του μεθοδολογία όλες τις μαθησιακές φιλοσοφικές προσεγγίσεις, θέτοντας το μαθητή στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επομένως, ένα κινηματογραφικό Π.Σ. θα πρέπει να οδηγεί σε έναν "οπτικοακουστικό εγγραμματισμό", που περιλαμβάνει τόσο την κατανόηση των κωδίκων της κινούμενης εικόνας από το μαθητή, την όξυνση της κριτικής του αντίληψης, την ευαισθησία, την τόλμη και την επιμονή του εκπαιδευτικού, όσο και να επιτρέπει στο μαθητή την καλλιτεχνική παραγωγή στα πλαίσια του μαθήματος, τη συνεργασία του σχολείου με πολιτιστικούς φορείς αλλά και με επαγγελματίες του χώρου, ώστε οι μαθητές να αντιληφθούν τους κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες που διέπουν τα κινηματογραφικά επαγγέλματα. Ταυτόχρονα, αυτές οι δραστηριότητες θα βοηθήσουν το μαθητή να συνεργάζεται για έναν κοινό σκοπό με άλλους μαθητές, δίνοντάς του τη δυνατότητα να εξελίξει τις ικανότητές του για εύρεση εργασίας στο μέλλον.

Άξονες

Η κινηματογραφική παιδεία στο σχολείο έχει τρεις βασικούς άξονες¹³

Την Κριτική προσέγγιση, όπου περιλαμβάνει την καλλιέργεια των κριτικών δεξιοτήτων και την αξιολόγηση των προϊόντων των ΜΜΕ από τους μαθητές. Έτσι, στο πλαίσιο του μαθήματος, ο μαθητής θα πρέπει να μπορεί να αποκωδικοποιεί τα νοήματα που δέχεται (σημαινόμενα και υπολανθάνοντα), να συγκρίνει διαφορετικά είδη κινηματογραφικής γραφής, αλλά και άλλα έργα (πχ. κείμενα, πίνακες κτλ).

Την Πολιτιστική προσέγγιση, κατά την οποία ο μαθητής καλείται να εξοικειωθεί και να αξιοποιήσει την πολιτιστική κληρονομιά μέσα από τον παγκόσμιο κινηματογράφο. Σε αυτό το πλαίσιο ο μαθητής έρχεται σε επαφή με την πολιτιστική πραγματικότητα του 20ου και 21ου αιώνα, π.χ. διάφορα καλλιτεχνικά ρεύματα, κοινωνικοπολιτικές αλλαγές που συντέλεσαν στην εξέλιξη και αλλαγή του μέσου. Εδώ, ο μαθητής θα πρέπει να υιοθετήσει μια νέα οπτική απέναντι στα πράγματα

Τη Δημιουργική προσέγγιση, σε αυτό το στάδιο ο μαθητής καλείται να παράγει οπτικοακουστικό περιεχόμενο. Περικλείει όλα τα στάδια παραγωγής ενός φιλμ ενώ δύναται να επεκταθεί και στις διαδικασίες προώθησης και προβολής μετά την ολοκλήρωση της ταινίας. Ο μαθητής ως δημιουργός σε αυτό το στάδιο παράγει νοήματα, συνεργάζεται με άλλους για ένα κοινό όραμα και επικοινωνεί με τους μελλοντικούς του θεατές μέσω μιας άλλης γλώσσας, της οποίας μέχρι πριν ήταν μόνο δέκτης.

¹² Ράπτης Α και Ράπτη Α. 2001, Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας, τόμος Α' και τόμος Β', Αθήνα: Εκδόσεις Ράπτη.

¹³ Ανδριοπούλου Ε., 2010 "Η Κινηματογραφική Παιδεία στην Εκπαίδευση" *Συχνότητες, Τεύχος 10, Απρίλιος – Αύγουστος 2010, σελ. 15-20, Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (ΙΟΜ),*

Η κινηματογραφική παιδεία όχι μόνο βοηθά το μαθητή να αναπτύξει κριτικές ικανότητες, πολιτιστική ταυτότητα και δημιουργική διάθεση, αλλά ταυτόχρονα τον βοηθά στην προσωπική του ανάπτυξη καθώς "μπορεί να συμβάλει σε μια ρεαλιστικότερη πρόσληψη της πραγματικότητας, σε μια κοινωνική νοημοσύνη, την κοινωνιογνωσία, γεφυρώνοντας τις γνώσεις των ανηλίκων με τις εμπειρίες του εξω-κινηματογραφικού κόσμου" (Ανδριοπούλου 2010).

Στόχοι

Η κινηματογραφική εκπαίδευση στο σχολείο είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η γλώσσα της κινούμενης εικόνας τείνει να είναι κυρίαρχη στην καθημερινότητά μας. Ο κινηματογράφος σαν μέσο μαζικής επικοινωνίας έχει δύο διαφορετικές μορφές. Από τη μια είναι μια μορφή τέχνης που επιτρέπει στον κινηματογραφιστή να σχεδιάσει εμπειρίες και να τις επικοινωνήσει στο κοινό του μέσα από την χρήση της κινούμενης εικόνας (Bordwell and Thompson 2006). Από την άλλη, η κινηματογραφική πρακτική περιλαμβάνει ένα συγκεκριμένο σύστημα παραγωγής, διακίνησης και πρόσληψης του φιλμ (εξειδικευμένο φιλικό πληροφοριακό κείμενο) που προϋποθέτει την ύπαρξη εξειδικευμένων κοινωνικά οργανωμένων τεχνολογικών δραστηριοτήτων και σχέσεων (δίκτυα διανομής, στελέχη, εταιρείες παραγωγής, χρήση περίπλοκων μηχανημάτων και εργαλείων που απαιτούν τη συνεργασία πολλών συμμετεχόντων μέσα από την κατανομή εργασιών, κτλ.) οι οποίες απαρτίζουν μια συνολική πολιτιστική, κοινωνική οικονομική και τεχνολογική διαδικασία, που βρίσκεται διαρκώς σε εξέλιξη και μεταβολή (Bordwell and Thompson 2006, Πλειός 1993¹⁴). Έτσι, οι μαθητές θα πρέπει από παθητικοί δέκτες οπτικοακουστικών μηνυμάτων να γίνουν ενεργοί θεατές, να μπορούν να διαβάσουν πίσω από τις εικόνες και ταυτόχρονα να μπορούν να παράγουν οι ίδιοι οπτικοακουστικό περιεχόμενο.

Οι στόχοι της κινηματογραφικής τεχνολογίας-φωτογραφίας κινηματογράφου παρουσιάζονται παρακάτω:

- Ο μαθητής να κατανοήσει την έννοια της κινούμενης εικόνας και να διαβάζει οποιοδήποτε οπτικοακουστικό υλικό όπως ένα κοινό κείμενο.
- Να καταλάβει το ρόλο του κινηματογράφου στο σύγχρονο κόσμο και να έρθει σε επαφή με ταινίες από διαφορετικές χρονικές περιόδους και από διάφορες χώρες για να αντιληφθεί την έννοια της πολυπολιτισμικότητας.
- Ο μαθητής να γνωρίσει τα δομικά στοιχεία μιας κινηματογραφικής σκηνής, ώστε να τα χρησιμοποιεί για να παράγει δικά του νοήματα.
- Ο μαθητής να εξοικειωθεί με την έννοια του ρυθμού, του χώρου και του χρόνου.
- Ο μαθητής να αντιληφθεί τον τρόπο που λειτουργεί η κινηματογραφική μηχανή και την εξέλιξη της κινηματογραφικής εικόνας από τη γέννηση του κινηματογράφου μέχρι σήμερα ανάλογα με τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές αλλαγές.
- Ο μαθητής να γνωρίσει πώς δημιουργείται μια ταινία συμμετέχοντας στην παραγωγή της
- Ο μαθητής να μάθει να συνεργάζεται σε μια ομάδα για έναν κοινό σκοπό
- Ο μαθητής να εφοδιαστεί με τις κατάλληλες τεχνικές γνώσεις ώστε να βρει απασχόληση στο μέλλον

Οι στόχοι του μαθήματος Φωτισμός Θεάτρου ακολουθούν:

- Ο μαθητής να αντιληφθεί τις αλλαγές που συνέβησαν στο θέατρο ανά τους αιώνες
- Ο μαθητής να γνωρίσει τα βασικά μέρη της σκηνής και τη λειτουργία τους
- Ο μαθητής να καταλάβει πώς δημιουργείται μια θεατρική παράσταση, συμμετέχοντας σε αυτή, σε συνεργασία με τους συμμαθητές του

Μεθοδολογία Διδασκαλίας

Ο κινηματογράφος και η κινηματογραφική τεχνολογία μπορούν να εμπλουτίσουν με πολλούς τρόπους την εκπαιδευτική διαδικασία. Η ίδια η φύση της κινούμενης εικόνας ενεργοποιεί το μαθητή και του εξάπτει την περιέργεια, το μάθημα γίνεται πιο διαδραστικό και επιτρέπει τη συμμετοχή όλων των μαθητών. Καθώς, δε υπάρχει σωστή ή λάθος ανάγνωση ενός οπτικοακουστικού υλικού, οι μαθητές αισθάνονται ελεύθεροι και έτσι μπορούν να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους ελεύθερα και σε συνεργασία μεταξύ τους.

---

¹⁴ Πλειός Γ., 1993, *Κινούμενη εικόνα και καλλιτεχνική επικοινωνία*, Αθήνα, Δελφίνι.

Επιπλέον, προσφέρει διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας που μπορούν να λειτουργήσουν μεμονωμένα ή και συνθετικά. Σε κάθε περίπτωση η διδακτική μέθοδος θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών, να τους βάζει στη θέση του δημιουργού μέσα από ανάλογες δραστηριότητες, να τους φέρνει σε επαφή με επαγγελματίες του χώρου, να τους δίνει τη δυνατότητα να εκφράζονται ελεύθερα μέσα από τη δημιουργία δικών τους οπτικοακουστικών υλικών, να τους μάθει τον τρόπο να μαθαίνουν. Το μάθημα θα πρέπει να έχει τη μορφή ενός δημιουργικού διαλόγου, συγκεκριμένα:

-Να ενισχύει τη συμμετοχή των μαθητών μέσα από πρωτοβουλίες αλλά και μέσα από την ανάθεση διαφόρων καθηκόντων.

-Να στηρίζει τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή της, μέσα από τεχνικές δραστηριότητες.

-Να εμπλουτίζει το μάθημα με επισκέψεις σε στούντιο, γυρίσματα ταινιών, θέατρα ή μέσω προσκλήσεων επαγγελματιών του χώρου για να μεταδώσουν στους μαθητές τις προσωπικές τους εμπειρίες.

-Να δημιουργεί ένα κλίμα συνεργασίας και ομαδικότητας ανάμεσα στους μαθητές με την συμμετοχή τους σε συλλογικές δραστηριότητες.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να ενθαρρύνει τα ταλέντα, τις προτάσεις και τις δυνατότητες των μαθητών και να τους αναθέτει διάφορες δραστηριότητες, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να τους δίνει χώρο για τις δικές τους πρωτοβουλίες, ακούγοντας προσεκτικά τις ανησυχίες τους. Επιπλέον, θα πρέπει να δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές για προσωπική έκφραση μέσα από τεχνικές δραστηριότητες. Όσον αφορά τη θεωρητική γνώση θα πρέπει να τη συνδυάζει με την πρακτική εφαρμογή της, προκειμένου όλοι οι μαθητές να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Να συντηρεί το κλίμα συνεργασίας και ομαδικότητας μέσα στην τάξη γειφυρώνοντας εντάσεις και διαφορές. Να καταρτίζει τους μαθητές πάνω στα κινηματογραφικά επαγγέλματα μέσα από επισκέψεις σε στούντιο, σε γυρίσματα, μέσω προσκλήσεων επαγγελματιών του χώρου στο σχολείο, με σκοπό οι μαθητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις που εμπεριέχει ένα κινηματογραφικό επάγγελμα σε περίπτωση που θα θελήσουν να ασχοληθούν με αυτό μελλοντικά.

II. Το προτεινόμενο Π.Σ. Κινηματογραφικής Τεχνολογίας-Φωτογραφίας Κινηματογράφου-Το περιεχόμενό του

Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών «Κινηματογραφική Τεχνολογία-Φωτογραφία Κινηματογράφου» της Γ' Λυκείου χωρίζεται σε τρία βασικά επίπεδα ως ακολούθως:

Κινηματογραφική Τεχνολογία-Φωτισμός Κινηματογράφου

Α' επίπεδο: Εικόνα και φως

Β' επίπεδο: Φως και κινηματογραφική αφήγηση

Γ' επίπεδο: Παραγωγή ταινίας/ Project

Η πρώτη στήλη παρουσιάζει τα προσδοκώμενα μαθητικά αποτελέσματα σε κάθε στάδιο της μαθητικής διαδικασίας. Δηλαδή, τι θα αποκομίσει ο μαθητής από το συγκεκριμένο μάθημα. Εδώ, θα πρέπει να συνδυάζεται η γνώση με την πράξη, καθώς τα μαθητικά αποτελέσματα θα διαμορφωθούν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Η δεύτερη στήλη αναφέρεται στα βασικά θέματα του κάθε αντικειμένου, δηλαδή στις εκπαιδευτικές περιοχές που πρέπει να καλυφθούν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Σε αυτό το στάδιο θα μπορούσε να ενισχυθεί το μάθημα με συνδυαστική διδασκαλία από άλλους συνεργάτες ή από άλλα μαθήματα αισθητικής αγωγής. Ο μαθητής μπορεί να αναπτύξει πρωτοβουλίες, να αναλάβει καθήκοντα και να συμμετέχει ενεργά στο μάθημα.

Η τρίτη στήλη περιλαμβάνει τις δραστηριότητες. Εδώ, οι μαθητές γίνονται ενεργοί καθώς καλούνται να εφαρμόσουν στην πράξη όσα διδάχθηκαν και να συνδυάσουν παραγωγικά γνώση και πράξη. Το μάθημα σε αυτή τη φάση γίνεται εργαστηριακό, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την κινηματογραφική τεχνολογία συμμετέχοντας ενεργά σε ασκήσεις όπου παράγουν οπτικοακουστικό υλικό τα ίδια, το προβάλλουν, ανταλλάσσουν απόψεις πάνω σε αυτό. Η εργαστηριακή μορφή αυτού του μαθήματος επιτρέπει στους μαθητές να δουν την πρακτική πλευρά της κινηματογραφικής γλώσσας, να γνωρίσουν τους κώδικές της και να τους χρησιμοποιήσουν ενεργά σαν δημιουργοί. Οι δραστηριότητες αυτές θα εμπλουτιστούν με εξωσχολικές δραστηριότητες, όπου τα παιδιά θα έρθουν σε επαφή με τα πραγματικά δεδομένα των κινηματογραφικών επαγγελμάτων.

Στην τέταρτη στήλη εμφανίζεται το ενδεικτικό εκπαιδευτικό υλικό που περιλαμβάνει

- α. αίθουσες διδασκαλίας με κατάλληλο εξοπλισμό (οθόνη, προτζέκτορα, Η/Υ με πρόγραμμα μοντάζ, DVD player, κτλ.)
- β. κατάλληλους χώρους για κινηματογράφηση με κινηματογραφικό εξοπλισμό (κάμερα, τρίποδο, φακούς, φώτα, ηχοηλεκτρικό εξοπλισμό) και τη συνεργασία με επαγγελματίες του χώρου
- γ. κλειστό ή ανοιχτό θέατρο για μαθήματα που χρειάζονται την χρήση της θεατρικής σκηνής και των φώτων της σε συνεργασία με εξειδικευμένο επαγγελματία
- δ. αποσπάσματα από κινηματογραφικές ταινίες
- ε. απαιτούμενα υλικά (σκηνικά, κοστούμια κ.ά.) για τη δημιουργία μιας ταινίας/ θεατρικής παράστασης
- στ. χρήση εικόνων, πινάκων ζωγραφικής, φωτογραφιών, χρήση ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης με σχετικό εκπαιδευτικό υλικό

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Α΄ ΕΠΙΠΕΔΟ: ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΦΩΣ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Ο μαθητής να καταλάβει ότι μπορεί να διαβάσει οποιοδήποτε οπτικοακουστικό υλικό σαν κείμενο και να χρησιμοποιεί την κινούμενη εικόνα για να παράγει δικά του νοήματα	Εισαγωγή στην έννοια της σκηνής, του πλάνου, του πλάνου σεκάνς και του μονοπλάνου	Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες με σκοπό ο μαθητής να καταλάβει τη διαφορά ανάμεσα στη σκηνή, στο πλάνο και στο μονοπλάνο. Γύρισμα μιας σκηνής (μονοπλάνο) με στατική κάμερα

<p>Ο μαθητής να μπορεί να χρησιμοποιεί τις βασικές κινηματογραφικές πρακτικές και να επικοινωνεί μέσω αυτών</p>	<p>-Βασικά μεγέθη πλάνων -Θέση της κάμερας/γωνία λήψης -Κίνηση της κάμερας -Θέση του προς κινηματογράφιση αντικειμένου σε σχέση με την κάμερα</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες και φωτογραφίες για να αντιληφθεί ο μαθητής το μέγεθος του πλάνου, τη θέση της κάμερας/ γωνία λήψης καθώς και την κίνηση της και συζήτηση στην τάξη για το αποτέλεσμα που έχουν αυτές οι επιλογές στην εξέλιξη της δράσης, τι δηλώνουν για τους χαρακτήρες, την υπόθεση κτλ.</p> <p>Δημιουργία μιας ιστορίας μέσω 10-12 φωτογραφιών μέσα στην τάξη με διαφορετικά μεγέθη πλάνων και γωνία λήψης</p>
<p>Ο μαθητής να μπορεί να αναγνωρίσει τη σημασία που έχει η οπτική γωνία στην κινηματογράφιση μιας ταινίας</p>	<p>Η έννοια της οπτικής γωνίας -αντικειμενική θέση (objective camera angle) - υποκειμενική θέση (subjective camera angle) - point-of-view (υποκειμενικό πλάνο) -αμόρσα (over the shoulder)</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες και φωτογραφίες για να αντιληφθεί ο μαθητής την έννοια της οπτικής γωνίας (objective, subjective, point-of-view, over the shoulder) Γύρισμα μιας σκηνής από τους μαθητές μέσα στην τάξη από διαφορετικές οπτικές γωνίες και συζήτηση για το τι προκαλεί η αλλαγή της οπτικής γωνίας στην εξέλιξη της δράσης</p>
<p>2 δώρα</p> <p>2. Ο μαθητής να εξοικειωθεί με τα βασικά στοιχεία της σύνθεσης του κάδρου, να τα αναγνωρίζει και να τα χρησιμοποιεί έτσι ώστε να μπορεί να</p>	<p>Η έννοια του κινηματογραφικού κάδρου και η σύνθεσή του</p> <p>Η έννοια της</p>	<p>Προβολή πινάκων ζωγραφικής και αποσπασμάτων από ταινίες με χρήση της επιλογής raise από το/ τη διδάσκοντα/ουσα και</p>

<p>επικοινωνεί εκάστοτε νοήματα και να στηρίζει τα επιχειρήματά του με τη χρήση εικόνων</p> <p>Ο μαθητής να εξοικειωθεί με την έννοια του κάδρου και της σύνθεσής του</p> <p>Ο μαθητής να κατανοήσει τους τρόπους που οι διαφορετικές επιλογές στο καδράρισμα μπορούν να επηρεάσουν το νόημα και τη σημασία μιας ταινίας</p>	<p>προοπτικής</p> <ul style="list-style-type: none"> -1 Σημείο φυγής -2 σημεία φυγής -3 σημεία φυγής <p>Οπτική από μπροστά (front view), από μπροστά και από το πλάι (front and side view), άποψη από ψηλά (aerial view)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ύψος (height) -Πλάτος (width) -Βάθος (depth) -Κορυφή (top) -Βάση (bottom) <p>Ο κανόνας των τρίτων</p> <p>Βασικά στοιχεία</p> <ul style="list-style-type: none"> -ορίζοντας -χώρος κατεύθυνσης -κάδρο μέσα στο κάδρο -γραμμές-σχήματα -σημείο αναφοράς -χρώμα (ασπρόμαυρο, θερμά και ψυχρά) <p>Στατικό κάδρο</p> <p>Κάδρο με κίνηση</p> <p>Ανοιχτό και κλειστό κάδρο</p> <p>Η έννοια της ισορροπίας/ ανισορροπίας στο κάδρο</p> <ul style="list-style-type: none"> -Γραμμές -Σχήματα -Όγκοι -Κινήσεις (δεξιά προς αριστερά, αριστερά προς δεξιά, πάνω προς τα κάτω, κάτω προς τα πάνω, διαγώνια κίνηση) 	<p>ανάλυση από τους μαθητές για το τι βλέπουν στο κάδρο</p> <p>Παρουσίαση φωτογραφιών, και πινάκων ζωγραφικής με προοπτική και συζήτηση στην τάξη για το πως οι μαθητές αντιλαμβάνονται την έννοια της προοπτικής</p> <p>Προβολή στοπ καρέ ταινιών σαν παραδείγματα για την ανάλυση του κανόνα των τρίτων</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες με χρήση στατικού, κάδρου με κίνηση, ανοιχτού και κλειστού κάδρου και συζήτηση στην τάξη</p> <p>Δημιουργία μιας ταινίας με αφήγηση με τη χρήση φωτογραφιών (20-30</p>
--	---	---

		φωτογραφίες)
2 δώρα		
3. Ο μαθητής να εξοικειωθεί με τις τεχνικές και στιλιστικές επιλογές της εικόνας και να μπορεί να αποκωδικοποιεί τα μηνύματα που αυτές περιέχουν	<p>Ανθρώπινο μάτι και φακός</p> <p>Οπτική</p> <ul style="list-style-type: none"> -Τοποθέτηση θέματος -Γωνία λήψης -Εστιακή απόσταση -Διάφραγμα -Ταχύτητα (φωτοφράκτης) -Βάθος πεδίου <p>Λειτουργία του φακού</p>	<p>Προβολή αποσπασμάτων από τις ταινίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> -"Κινηματογράφος-Μάτι", Dziga Vertov, 1924. -"Ο άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή", Dziga Vertov, 1929. <p>Προβολή φωτογραφιών και στοπ καρέ με διαφορές στην τοποθέτηση του θέματος, στη γωνία λήψης, στην εστιακή απόσταση, στην αλλαγή της ταχύτητας και του βάθους πεδίου για να τα κατανοήσουν οι μαθητές</p>
Ο μαθητής να γνωρίσει τα βασικά είδη των φακών και να ανακαλύψει τις ιδιότητες τους στην αφήγηση μιας ιστορίας	<p>Είδη φακών</p> <p>Κύριοι</p> <ul style="list-style-type: none"> -Νορμάλ -Ευρυγώνιος -Τηλεφακός -Zoom -Retro focus -Fish eye <p>Βοηθητικοί</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tele extenders -Wide angle 	<p>Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες για να καταλάβουν οι μαθητές τις ιδιότητες των φακών και το αποτέλεσμά τους στην εικόνα</p>
3 δώρα		<p>Γύρισμα μιας σκηνής με 2 άτομα με διαφορετικούς φακούς κάθε φορά ώστε οι μαθητές να αντιληφθούν τις διαφορές των φακών</p>
4. Ο μαθητής να αντιληφθεί τον τρόπο που λειτουργεί η κινηματογραφική μηχανή και την εξέλιξη της κινηματογραφικής εικόνας από τη γέννηση του	<p>Βασικές λειτουργίες της κινηματογραφικής μηχανής</p> <p>Η έννοια του καρέ</p> <p>Σχέση ύψους και πλάτους της εικόνας</p>	<p>Ιστορική αναδρομή στους σημαντικούς σταθμούς της εξέλιξης του κινηματογράφου</p> <ul style="list-style-type: none"> -Μετείκασμα -Κινητοσκόπιο και Τόμας Έντισον -Κινηματογράφος και

<p>κινηματογράφου μέχρι σήμερα</p>	<p>Είδη φιλμ λήψεως (8mm, 16mm, 35mm, S8, S16)</p> <p>Η έννοια του format -Ακαδημαϊκό 1,33:1 -Πανοραμικό 1,66:1, 1,75:1, 1,85:1, 2,35:1 -Τηλεόραση 4:3, 16:9</p> <p>Διαδικασία φιλμ από το γύρισμα στην τελική κόπια</p> <p>Διαφορές φιλμ και βίντεο</p> <p>Αναλογικό και ψηφιακό βίντεο</p> <p>Τμήματα από τα οποία αποτελείται η κάμερα</p>	<p>Αδερφοί Λυμιέρ -Βουβός Κινηματογράφος ("Le Voyage dans la Lune", Georges Melies, 1902) -Ομιλών κινηματογράφος</p> <p>Προβολή εικόνων από τα διαφορετικά φιλμ λήψεως και τα format και συζήτηση στην τάξη</p>
<p>Ο μαθητής να μπορεί να αναγνωρίζει τις βασικές λειτουργίες της κάμερας και να μπορεί να την χρησιμοποιεί</p> <p>2 δίωρα</p>	<p>Ρύθμιση εικόνας</p>	<p>Χρήση της κάμερας από τους μαθητές με την εποπτεία του/της διδάσκοντα/ουσας</p>

Β' ΕΠΙΠΕΔΟ: ΦΩΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Ο μαθητής να καταλάβει το ρόλο του μοντάζ στην αφήγηση	Μοντάζ ως συναρμολόγηση της ταινίας και	Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες και συζήτηση

<p>μιας ταινίας</p> <p>Ο μαθητής να καταλάβει την έννοια της συνέχειας</p> <p>2 δώρα</p>	<p>τοποθέτηση των πλάνων σε μια σειρά (λογική ή χρονολογική)</p> <p>Τρόποι συρραφής πλάνων Cut (crosscut, jump cut, form cut, graphic match) Dissolve Fade (fade in – fade out) Wipes</p>	<p>στην τάξη για τον τρόπο σύνδεσης των πλάνων μεταξύ τους</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων από ταινίες σαν παράδειγμα και συζήτηση στην τάξη για τους διαφορετικούς τρόπους μοντάζ και τις διαφορές στο νόημα που παράγουν</p> <p>Κινηματογράφηση μιας σκηνής στην τάξη και μοντάζ της με διαφορετικούς τρόπους</p>
<p>6. Ο μαθητής να μάθει το ρόλο που παίζει ο φωτισμός στις αισθητικές επιλογές μιας ταινίας</p> <p>Ο μαθητής να μπορεί να αναγνωρίζει από που έρχεται το φως και τις φωτιστικές σχέσεις, επιλογές που αυτό δημιουργεί</p>	<p>Το φως στη διαμόρφωση της κινηματογραφικής ατμόσφαιρας -φωτεινές και σκοτεινές περιοχές -χώρος της σκηνής -σκληρός και μαλακός φωτισμός</p> <p>Κατεύθυνση του φωτισμού -από εμπρός -από το πλάι -από πίσω -από κάτω -από πάνω</p> <p>Φυσικός και τεχνικός φωτισμός</p> <p>Φωτιστικές πηγές και θερμοκρασία χρώματος</p> <p>Ισορροπία χρώματος (White and black balance)</p>	<p>Προβολή φωτογραφιών από πίνακες ζωγραφικής και αποσπασμάτων από ταινίες με σκοπό ο μαθητής να δει διάφορα είδη κινηματογραφικού φωτισμού και να μπορεί να βρει την κατεύθυνση του φωτός</p> <p>Συζήτηση στην τάξη για τη σημασία του φωτός στην εξέλιξη μιας ταινία</p> <p>Καταγραφή πλάνων με κάμερα με χρήση τεχνικού φωτός (με διαφορετικές κατευθύνσεις) από</p>

3 δώρα	<p>Φωτιστική σχέση 2:1, 3:1, 4:1</p> <p>Φως κλειδί (key lightning)</p>	<p>τους μαθητές με σκοπό να αντιληφθούν την κατεύθυνση του φωτισμού, τις φωτιστικές σχέσεις και την ισορροπία του χρώματος</p> <p>Κινηματογράφηση μιας σκηνής με 2 πρόσωπα χρησιμοποιώντας φώτα</p>
7. Ο μαθητής να εξοικειωθεί με τα φωτιστικά σώματα και τις αρχές τοποθέτησής τους	<p>Είδη φωτιστικών σωμάτων</p> <p>Βασικές αρχές τοποθέτησης των φωτιστικών σωμάτων</p> <p>3 point lightning Key light (φως κλειδί) Fill Light Back light</p> <p>High key lightning</p> <p>Low key lightning</p>	<p>Προβολή φωτογραφιών από προβολείς, παδέλες, quartz, hmi, ανακλαστήρων, κτλ.</p> <p>Προβολή σχεδιαγραμμάτων από διάφορες παραλλαγές του 3 point lightning</p> <p>Γύρισμα μιας σκηνής με χρήση 3 point lightning και αλλαγές των θέσεων του key light, του fill light και του back light για να αντιληφθούν οι μαθητές τις δυνατότητες των θέσεων των φωτιστικών σωμάτων</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων ταινιών με high key lightning</p> <p>Προβολή αποσπασμάτων ταινιών με low key lightning</p>

Ο μαθητής να καλύψει κινηματογραφικά μια σκηνή	Κάλυψη μιας σκηνής με 2 άτομα Κάλυψη μιας σκηνής με 3 άτομα	Κάλυψη μιας σκηνής με 2 και 3 άτομα με 3-5 πλάνα με χρήση high-key lighting και low-key lighting. (Οι μαθητές καλούνται σε αυτό το στάδιο να χρησιμοποιήσουν κάτοψη για να καλύψουν τη σκηνή).
3 δώρα		

Γ' ΕΠΙΠΕΔΟ: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΙΝΙΑΣ/ PROJECT

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8. Ο μαθητής να μάθει να συνεργάζεται σε μια ομάδα για έναν κοινό σκοπό Ο μαθητής να εξοικειωθεί με τον τρόπο που δημιουργείται μια ταινία	Σύλληψη μιας ιδέας και δημιουργίας ενός σεναρίου Δημιουργία μιας μικρού μήκους ταινίας 2 σκηνών με ήχο διάρκειας 3 λεπτών	Δημιουργία μιας ιστορίας Δημιουργία ντεκουπάζ (σπάσιμο της ταινίας σε πλάνα) Ο κάθε μαθητής συμμετέχει στην ταινία (ηθοποιός, σεναριογράφος, σκηνοθέτης, κάμεραμαν, διεύθυνση φωτογραφίας, μοντέρ, σκηνογράφος, ενδυματολόγος, ηχολήπτης κ.α.)
4 δώρα		
9. Ο μαθητής να συμμετάσχει στις βασικές λειτουργίες του post-production	Τα βασικά βήματα του μοντάζ, μιξάζ και εταλονάζ (color correction) μέσω του μοντάζ της μικρού μήκους ταινίας που δημιούργησαν οι μαθητές	Μοντάζ της μικρού μήκους ταινίας που δημιούργησαν οι μαθητές με Η/Υ Συζήτηση στην τάξη για την τελική μορφή της ταινίας μετά το μοντάζ πάνω στην εικόνα και τον ήχο Συζήτηση στην τάξη για το εάν η ταινία παρουσιάζει διαφορές από την αρχική ιδέα στο γύρισμα και στο μοντάζ.
4 δώρα		

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σκοπός του Εργαστηρίου Πολυμέσων και Τεχνολογικών Εφαρμογών είναι οι μαθητές να πειραματιστούν με παραδοσιακές και σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές δημιουργίας κόμικ, animation, ιστοσελίδων και ψηφιακών portfolio, ανακαλύπτοντας νέους τρόπους έκφρασης ατομικών και συλλογικών ιδεών, για τη δημιουργία πρωτότυπου εικαστικού έργου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ		
Άξονας 1 Κόμικς (comic)		
1.1 Θεματική ενότητα: Ιστορικά έργα κόμικς και σχεδιασμός		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εμπνευστούν από ιστορικά έργα κόμικς.</p> <p>Σχεδιάσουν το δικό τους κόμικ.</p>	<p>Αναφορά σε ιστορικά έργα κόμικς, π.χ: The Phantom, Superman, Batman, Mickey Mouse, Tintin, Asterix, Μπλεκ, Tom and Jerry, Βαβέλ, Μικρός Ήρωας, Φρουτοπία, Λούκυ Λούκ κ.α.</p> <p>Σχεδιασμός κόμικ.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>1. Παρακολουθούν παρουσίαση ιστορικών έργων κόμικ μέσω διαδικτύου και βιβλίων. Σχεδιάζουν τη δική τους εξέλιξη μιας περιπέτειας ενός γνωστού σούπερ ήρωα. Συνδυάζουν σχέδιο, φωτογραφίες, κολάζ και άλλες τεχνικές. Παρουσιάζουν τα κόμικ τους.</p>

Άξονας 2 Animation: Χαρακτήρες, σκηνικά, ήχος		
2.1 Θεματική ενότητα: Δημιουργία χαρακτήρων		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Σχεδιάσουν χαρακτήρες με μολύβι, ψηφιακά και με κατασκευές.</p> <p>Εκφραστούν σχεδιάζοντας ένα χαρακτήρα.</p> <p>Αναπτύξουν κριτική σκέψη σχετικά με την δημιουργία χαρακτήρων.</p> <p>Επικοινωνήσουν τις ιδέες τους σχετικά με τους χαρακτήρες των συμμαθητών τους.</p>	<p>Παρουσίαση σχεδιασμού χαρακτήρων α. με μολύβι, β. ψηφιακά με χρήση λογισμικού γ. με τρισδιάστατες κατασκευές και μεικτές τεχνικές.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>1. Παρακολουθούν παρουσίαση σχεδιασμού χαρακτήρων στο χέρι και ψηφιακά μέσω διαδικτύου και βιβλίων.</p> <p>2. Γράφουν σενάριο για ένα animation και σχεδιάζουν το storyboard. Σχεδιάζουν το δικό τους σούπερ ήρωα στο χαρτί, ψηφιακά με χρήση υπολογιστή, αλλά και τρισδιάστατο με διαφορετικές τεχνικές (πλάθουν χαρακτήρες με πλαστελίνη, πηλό, χαρτί ready made objects, ζωντανά μοντέλα, κ.α.).</p>

2.2 Θεματική ενότητα: Σχεδιασμός σκηνικών		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Αντιληφθούν τη αξία των σκηνικών στο animation.</p> <p>Σχεδιάσουν το περιβάλλον του χαρακτήρα τους.</p>	<p>Σχεδιασμός και κατασκευή σκηνικού.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση σχεδιασμού περιβάλλοντος στο χέρι και ψηφιακά μέσω διαδικτύου και βιβλίων. 2. Ατομικά ή σε ομάδες σχεδιάζουν και κατασκευάζουν αντίστοιχα το περιβάλλον που θα εμπυχωθεί ο χαρακτήρας τους από προηγούμενη θεματική (στο χαρτί, ψηφιακά με χρήση υπολογιστή, αλλά και τρισδιάστατα με διαφορετικές τεχνικές πλάθοντας με πλαστελίνη, πηλό, χαρτί, ready made objects κ.α.).

2.3 Θεματική ενότητα: Σχεδιασμός και παραγωγή ήχου (sound design)		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Παράγουν και να ηχογραφούν τους κατάλληλους ήχους για τα animation τους.</p> <p>Επεξεργαστούν τους ήχους που έχουν ηχογραφήσει.</p>	<p>Παραγωγή ήχου (sound design).</p> <p>Ηχογράφηση και ψηφιακή επεξεργασία.</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν επανάληψη παρουσίασης χρήσης λογισμικών επεξεργασίας ήχου. 2. Ερευνούν ήχους γνωστών animation μέσω διαδικτύου, CD και DVD. Συνεργαζόμενοι παρατηρούν και αναλύουν ποιότητες στους ήχους του "Les Triplettes de Belleville", του Sylvain Chomet. 3. Σχεδιάζουν, παράγουν, ηχογραφούν και επεξεργάζονται τον ήχο για το storyboard που έχουν δημιουργήσει σε προηγούμενη θεματική ενότητα.

Άξονας 3		
Ιστορική αναδρομή, δημιουργία και επεξεργασία, τεχνικές animation		
3.1 Θεματική ενότητα: Πρώτες απόπειρες κινούμενης εικόνας, animation χωρίς κάμερα		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Εμπνευστούν από τη λειτουργία διαφορετικών συσκευών κινούμενης εικόνας.</p> <p>Κατασκευάσουν ή να εφεύρουν αντίστοιχες συσκευές χρησιμοποιώντας προσωπικά τους σχέδια.</p> <p>Πειραματιστούν με το σχεδιασμό και τις κατασκευές.</p> <p>Παρουσιάσουν τα έργα τους στην ομάδα και να αξιολογήσουν τα έργα των συμμαθητών τους.</p>	<p>Το “Οπτικό Θέατρο” του Emile Reynaud και άλλες συσκευές κινούμενης εικόνας, π.χ: Φενακιστοσκόπιο (phenakistoscope), Φιλοσκοπίο (flipbook), Ζωοτρόπιο (zoetrope), Θαυματρόπιο (thaumatrope), Πραξινοσκόπιο (praxinoscope).</p> <p>2 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση του “Οπτικού Θεάτρου” και άλλων συσκευών κινούμενης εικόνας, μέσω φωτογραφιών και διαδικτυακών βίντεο. Επισκέπτονται το μουσείο της ταινιοθήκης της Ελλάδος με κινηματογραφικές μηχανές, προβολείς φιλμ και συσκευές κινούμενης εικόνας. 2. Πειραματίζονται ατομικά ή σε ομάδες δημιουργώντας συσκευές, όπως για παράδειγμα το Θαυματρόπιο, το Φιλοσκοπίο και το Φενακιστοσκόπιο, με τη βοήθεια των οποίων μπορούν να εμψυχώσουν το σούπερ ήρωα που έχουν σχεδιάσει σε προηγούμενη ενότητα χρησιμοποιώντας σχέδια και φωτογραφίες. Παρουσιάζουν και αξιολογούν τις κατασκευές τους.

3.2 Θεματική ενότητα: Παραδοσιακές τεχνικές animation		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Αναγνωρίσουν τις διαφορετικές τεχνικές animation και το αισθητικό αποτέλεσμα που κάθε τεχνική προσφέρει, μέσα από έργα εκπροσώπων των παραδοσιακών τεχνικών animation.</p> <p>Ερευνήσουν και να εμπνευστούν από το έργο animators.</p> <p>Δημιουργήσουν δικά τους animation με τεχνικές σχεδίου σε χαρτί, σε ζελατίνες, σε λευκοπίνακα και σε άμμο.</p>	<p>Αναφορά στις αρχές του Animation.</p> <p>Παρουσίαση παραδοσιακών τεχνικών animation, με αναφορά στο έργο καλλιτεχνών ανά τεχνική, π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σχέδια σε χαρτί, σε ζελατίνες, απευθείας πάνω στο φιλμ και κάτω από την κάμερα: J. Stuart Blackton, Émile Cohl, Winsor McCay, Walt Disney, Ιορδάνης Ανανιάδης, Σταμάτης Πολενάκης, Earl Hurd, Hayao Miyazaki, George Dunning, Ishu Patel, Len Lye, Norman McLaren. - Άλλες τεχνικές (σχέδια σε άμμο, σχέδια σε 	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση παραδοσιακών τεχνικών animation με σχέδια σε χαρτί και ζελατίνες μέσα από το έργο βασικών εκπροσώπων, με διαδικτυακή προβολή, βιβλία και dvd. Ερευνούν τα βιογραφικά στοιχεία και το έργο των καλλιτεχνών, κρατούν σημειώσεις. 2. Με θέμα κοινωνικού προβληματισμού, γράφουν ατομικά σενάρια και storyboards στο σημειωματάριο. Σχεδιάζουν σε χαρτί και ζελατίνες. Φωτογραφίζουν τα σχέδια, ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο. 3. Παρακολουθούν παρουσίαση άλλων παραδοσιακών τεχνικών animation (σχέδια σε άμμο, σχέδια σε

<p>Δημιουργήσουν ήχο για τα animation τους.</p> <p>Επεξεργαστούν τις φωτογραφίες μαζί με τον ήχο.</p> <p>Εισάγουν κείμενα και τίτλους στα animation.</p> <p>Αναλύσουν τα έργα των συμμαθητών τους, ασκώντας εποικοδομητική κριτική.</p> <p>Αναπτύξουν ομαδοσυνεργατική συμπεριφορά και επικοινωνιακή ικανότητα.</p>	<p>χρωματισμένο γύψο, οθόνη με καρφίτσες, rotoscoping, χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων κ.α.): Caroline Leaf, Piotr Dumala, Alexandre Alexeieff, Max Fleischer, Maureen Selwood, Νάσου Μυρμιρίδη και Γιάννη Κουτσούρη.</p> <p>10 ώρες</p>	<p>χρωματισμένο γύψο, οθόνη με καρφίτσες κ.α.) μέσα από το έργο βασικών εκπροσώπων, με διαδικτυακή προβολή, βιβλία και dvd. Παρατηρούν ομοιότητες και διαφορές των τεχνικών, κρατούν σημειώσεις.</p> <p>4. Με θέμα “Διατροφή” γράφουν ομαδικά σενάρια και storyboards. Χρησιμοποιούν την τεχνική animation σε λευκοπίνακα φωτογραφίζοντας τα σχέδια. Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>5. Ερευνούν το έργο και τη βιογραφία της Caroline Leaf, κρατούν σημειώσεις.</p> <p>6. Με θέμα τη “Διαφορετικότητα” γράφουν ομαδικά σενάρια και storyboards. Χρησιμοποιούν την τεχνική animation άμμου, φωτογραφίζουν τα σχέδια. Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>7. Εισάγουν κείμενα και τίτλους στα animation και τα παρουσιάζουν.</p>
---	--	---

3.3 Θεματική ενότητα: Η τεχνική stop motion animation		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Αναγνωρίσουν τις διαφορετικές τεχνικές stop motion animation και το αισθητικό αποτέλεσμα που κάθε τεχνική προσφέρει, μέσα από έργα δημιουργών.</p> <p>Εμπνευστούν από τα έργα stop motion animation.</p> <p>Δημιουργήσουν δικά τους stop motion animation με χρήση τεχνικών pixilation, ντεκουπαρισμένου χαρτιού / φωτογραφιών, και time lapse.</p>	<p>Παρουσίαση τεχνικών stop motion animation, με αναφορά στο έργο καλλιτεχνών ανά τεχνική, π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pixilation: Segundo de Chomon, Norman McLaren, Len Lye. - Κινούμενες κούκλες: Jiri Trnka, Ladislav Starewicz, Alexander Ptushko, Tim Burton, Χρήστος Διασίνης. - Πηλός ή πλαστελίνες: Wallace McCutcheon, Nick Park. - Αντικείμενα: Jan Svankmajer, Ishu Patel. 	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Με διαδικτυακή προβολή, βιβλία και dvd παρακολουθούν το έργο βασικών εκπροσώπων των τεχνικών stop motion animation με pixilation, με κινούμενες κούκλες και με πηλό ή πλαστελίνη. Συζητούν και αναλύουν τα διαφορετικά ήδη και τεχνικές. Ερευνούν τα βιογραφικά στοιχεία και το έργο των καλλιτεχνών, κρατούν σημειώσεις. 2. Με θέμα “Η αξία της συλλογικότητας” γράφουν ομαδικά σενάρια και storyboards, συνδυάζουν τις τεχνικές pixilation, με κούκλες, πηλό, πλαστελίνες, αντικείμενα και φωτογραφίζουν.

<p>Αναπτύξουν τη δεξιότητα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>Εξοικειωθούν με την εισαγωγή ήχου στο stop motion animation.</p> <p>Εισάγουν κείμενα και τίτλους στα animation.</p> <p>Συνεργαστούν αρμονικά σε μια ομάδα και να κατανοήσουν τη σημασία της ατομικής συμβολής σε ένα συλλογικό αποτέλεσμα.</p>	<p>- Ντεκουπαρισμένα χαρτιά και φωτογραφίες: Lotte Reiniger, Walerian Borowczyk, Jan Lenica, Ki hachiro Kawamoto, Θόδωρος Μαραγκός.</p> <p>- Time lapse: Guido van der Werve.</p> <p>10 ώρες</p>	<p>Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>3. Με διαδικτυακή προβολή, βιβλία και dvd παρακολουθούν το έργο βασικών εκπροσώπων των τεχνικών stop motion animation με ντεκουπαρισμένα χαρτιά και time lapse. Αναλύουν τις μορφολογικές διαφορές της κάθε τεχνικής. Ερευνούν τα βιογραφικά στοιχεία και το έργο των καλλιτεχνών, κρατούν σημειώσεις.</p> <p>4. Με θέμα την αιεφόρο ανάπτυξη, γράφουν ομαδικά σενάρια και storyboards και χρησιμοποιούν την τεχνική του ντεκουπαρισμένου χαρτιού / φωτογραφιών. Φωτογραφίζουν, ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>5. Με θέμα την “Ανακάλυψη του κόσμου” χρησιμοποιούν την τεχνική του time lapse για να δημιουργήσουν ένα ατομικό βίντεο animation. Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>6. Εισάγουν κείμενα και τίτλους στα animation και τα παρουσιάζουν.</p>
---	--	--

3.4 Θεματική ενότητα: Computer graphics, 3D animation		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Γνωρίσουν τις μεθόδους του 2D και 3D computer animation μέσα από έργα δημιουργών.</p> <p>Εμπνευστούν από το έργο computer animators.</p> <p>Δημιουργήσουν computer</p>	<p>Παρουσίαση computer graphics και 3D animation, αναφορά στο έργο καλλιτεχνών, π.χ: Peter Foldes, Michael Crichton, Richard T. Heffron, Walt Disney, John Lasseter, Ιορδάνης Ανανιάδης, Sylvain Chomet.</p> <p>Προγράμματα και λογισμικά επεξεργασίας computer animation.</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <p>1. Παρακολουθούν παρουσίαση των τεχνικών computer animation μέσα από το έργο βασικών εκπροσώπων με διαδικτυακή προβολή, βιβλία και dvd. Συζητούν σχετικά με τα διαφορετικά ήδη και τεχνικές. Ερευνούν τα βιογραφικά στοιχεία και το έργο των καλλιτεχνών και κρατούν σημειώσεις.</p> <p>2. Με θέμα “Παρεμβάσεις κοινωνικού</p>

<p>generated animation.</p> <p>Εισάγουν ήχο στο computer animation.</p> <p>Εξοικειωθούν με τη δεξιότητα επεξεργασίας βίντεο.</p> <p>Αναπτύξουν ομαδοσυνεργατική συμπεριφορά και επικοινωνιακή ικανότητα.</p>	10 ώρες	<p>προβληματισμού στο χώρο που κατοικώ”, γράφουν σενάρια και storyboards, δημιουργούν ψηφιακά σχέδια και τα εμψυχώνουν με χρήση λογισμικών επεξεργασίας γραφικών. Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τις εικόνες με ήχο στο πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο. Παρουσιάζουν τα animation.</p> <p>3. Γράφουν σενάρια και storyboards, δημιουργούν σχολικά περιβάλλοντα τρισδιάστατης απεικόνισης (3D animation). Ηχογραφούν και επεξεργάζονται τον ήχο, τον προσθέτουν στο animation και τα παρουσιάζουν.</p>
--	---------	---

Άξονας 4		
Μέσα και τεχνικές σχεδιασμού αφίσας		
4.1 Θεματική ενότητα: Σχεδιασμός αφίσας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Γνωρίσουν το έργο σχεδιαστών αφίσας.</p> <p>Εμπνευστούν από έργα σχεδιαστών και να δημιουργήσουν αφίσες για τα animation.</p> <p>Αναπτύξουν την ικανότητα σύνθεσης διαφόρων στοιχείων της εικόνας.</p>	<p>Αναφορά στο έργο παραδοσιακών και σύγχρονων δημιουργών αφίσας, π.χ: Toulouse-Lautrec, Paul Rand, Tom Whalen.</p> <p>Ψηφιακός σχεδιασμός αφίσας με απόδοση κύριων στοιχείων από το νόημα-περιεχόμενο του animation.</p> <p>3 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παραδείγματα αφισών animation και έργα γραφιστικής μέσω διαδικτύου, βιβλίων και δειγμάτων. Παρακολουθούν επανάληψη παρουσίαση χρήσης λογισμικών επεξεργασίας εικόνας και κειμένου. 2. Σχεδιάζουν νέα εκδοχή αφίσας για το “Nightmare Before Christmas” του Tim Burton. 3. Σχεδιάζουν ψηφιακά αφίσες για όλα τα animation που έχουν δημιουργήσει. Παρουσιάζουν τις αφίσες.

Άξονας 5		
Διαδραστικές παρουσιάσεις και δημιουργία ιστοσελίδας		
5.1 Θεματική ενότητα: Η δημιουργία ιστοσελίδας ως τρόπος εικαστικής έκφρασης.		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Κατανοήσουν τη χρήση του κυβερνοχώρου από εικαστικούς με σκοπό να επικοινωνήσουν με το</p>	<p>Διάδραση με χρήση υπερμέσων.</p> <p>Τεχνικές και χρήση του web design στην εικαστική έκφραση.</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση έργων εικαστικών καλλιτεχνών και ομάδων σχεδιαστών που χρησιμοποιούν τον κυβερνοχώρο για να επικοινωνήσουν διαδραστικά το έργο τους με το ευρύτερο

ευρύτερο κοινό.	Παρουσίαση έργων του κυβερνοχώρου, π.χ. των καλλιτεχνών: John Baldessari, Jodi, Alexei Shulgin, Vuk Ćosić, Olia Lialina, Heath Bunting. 2 ώρες	κοινό. Συζητούν και αναλύονται μορφολογικά και εννοιολογικά στοιχεία των έργων. Ερευνούν έργα κατασκευασμένα "in situ" για τον κυβερνοχώρο, τα ερμηνεύουν αναλύοντας ομοιότητες και διαφορές. Κρατούν σημειώσεις στο σημειωματάριο. 3. Ενημερώνονται πάνω στη διαδικασία της Net Art, και σε έργα που βασίζονται στη διάδραση και την πληροφορία.
-----------------	--	--

5.2 Θεματική ενότητα: Δημιουργία ιστοσελίδας		
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να είναι ικανοί να:</p> <p>Γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τα εργαλεία δημιουργίας ιστοσελίδας.</p> <p>Εφαρμόσουν κριτική σκέψη και κανόνες αισθητικής στη δημιουργία ιστοσελίδας.</p> <p>Αποκτήσουν την ικανότητα δημιουργίας ατομικών και ομαδικών ψηφιακών portfolios, blogs, ιστοσελίδων.</p>	<p>Βασικά εργαλεία και λογισμικά δημιουργίας blog και ιστοσελίδας (σκοπός, τρόπος οργάνωσης πληροφοριών, αισθητική μορφή κ.α.).</p> <p>Ψηφιακό portfolio.</p> <p>8 ώρες</p>	<p>Οι μαθητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρακολουθούν παρουσίαση βασικών εργαλείων λογισμικών σχεδιασμού ιστοσελίδας. Σχεδιάζουν και δημιουργούν το προσωπικό τους portfolio (μια ιστοσελίδα ή ένα blog) στο οποίο θα φιλοξενήσουν επιλεγμένα έργα που δημιούργησαν κατά τη διάρκεια του έτους. 2. Σχεδιάζουν και δημιουργούν την ιστοσελίδα του σχολείου.

Η ισχύς της παρούσης απόφασης αρχίζει από το σχολικό έτος 2015-2016 .

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19-01-2016

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ